KÖPRÜLÜ KÜT.
217

KÖPRÜLÜ KÜT.
217

النظم المبين ٢١٧

النّظم المبين

عدد ورق
٢١٠٠٠
٠٤٠٠٠

النظم المبين في
الآيات الاربعين

٢١٧

حمد وافر فراوان وشکر وستایش بیکران اول نوال بخش اصناف
اضیاف ومیزان وفرمان روای اقیموا الوزن بالقسط و
لا تخسروا المیزان حضرتنک درکاه عظمت دستکاهنه که سطح
ساهرهٔ ثرا ده انشا ایلدوکی بدائع اشیانی مصداق انبتنا فیها
من کل شئ موزون وکلام معجز نظامنده ادماج وابداع
ایلدوکی نوادر افتنان وابداعی حد احصا واستقصادن
افزون ایلدی ومستودع قلب سلیم اولان شرائف لطائف
صلوة وتسلیم جامع علوم اولین وآخرین اولان افضل
انبیا ومرسلینه که دین هدایت عنوانی میان سائر ادیانده
دین خالص واختصار کلام ذات ختمیت مقام لرینه
اخص خصائصدر وآل کرامنه که مضامر محاسن آثارده
فرسان واصحاب عظامنه که غوامض شرع مبینی حینا
بعد حین اول حضرتدن پرسان ایدیلر اما بعد بو جاردوکش
پیشکاه معرفت وهنر وکفش کردان مردان دانشور محمد
ابن محمد الشهیر باوقجی زاده رزقه الله الحسنی وزیاده محاضر
ارباب فضل وکماله بو منوال ومنوال اوزره عرض عراضهٔ حال

میزان لفظ فارسی در ضیف معناسنه
میزبان ده دخی بو معنایه در الف ونون
میزبان اولدوغی ظاهر در بو تقدیرجه
اضیاف جمع ادات در بو معناسنه
میزان اولور

المنوال یعنی النوع ...

ایدرکه عنفوان سن وسالدن که عنوان صحائف مباغی وآمالدر
خزانهٔ فطرتمده شیجراغ حب معرفت مودع وشرح شبابدن
شرح متون فضائل وآدابه منهوم ومولع اولوب اکرچه
اسلاف پاکیزه طینته نسبت مساحهٔ ساحهٔ اطلاعده قصور ذهن
وقصر باع محقق ایدی اما ابناء زمانه دون پرورده نظر
معارف جزئیه ایله فی الجمله اتصافم عند اهل الانصاف مصدق
ایدی فنون شائعة الاستعمالدن برفن صعب المنال
قالمامش ایدی که قطع مسافات تفریع وتأصیلنده تعریق جبین
کسب وتحصیل وجمال عروس اجمالی زیور بستهٔ ماشطهٔ بسط
وتفصیل اولمیه اکرچه حساد وشناتم ارقام سیئاتم کبی
اعداد ذراتدن افزون وهر حالده اقتضای دور محتال
ایله دشمن قوی طالع زبون ایدی اما فرمان روای قضا وقدر
دستکیر ویاور اولوب هنکام غزلده که زمان تلهی وهزلدر
سلک ملکیه داخل اولان کتب ورسائله تکریر نظر وناشنیده
اولان نوادر مفیده سن حفظ وازبر ایدردم للمؤلف
زمان غزلت وعزلنده اهل معرفتک دخی زیاده اولور تار فکرتی باریک
نه دکلو اولسه فروتر مقامی غواصک او دکلو در کرانمایه یه اولور نزدیک
نثر عجب تدبیر الهیدر که امتداد عزل واعتزال باعث خمول
واختزال ایکن بو فقیر اندک بضاعته نسبت ازدیاد فضیلته
بادی عادی اولدی وغریب سر بی تناهیدر که مادهٔ عجز و
نقصان ظن وحسبان اولنان امور باعث شهرت وظهور

مبادی کسب وتحصیل ونادیات اشتغال فارغ
قیلدده مطالعهٔ مجامیع فضلایه هوسناک
واقوال جماهیر علما بیش نهاد ادراک
اولوب عشقه مانند دوحهٔ دل مستمند
پیچان اولان رقائق اخبار بااستناک
ومحفوظ صحف ...
ثبت اوراق ودفاتر
ذهن فاتر ایدردم

نوعروس
شناتم جمع شانادر
اعدا معناسنه

اولماغله جرئت فزای شر ذمهٔ حسّاد واعادی اولدی تقدّم
فئامِ اراذل وتفوّق فدام واَنذال ایله هوس خانهٔ بالِ پرو بال
دود اندودِ ظلمتِ ملال اولدقده نظم
کلمیَیدم عالمهٔ معدوم اولیدم کاشکی • چونکه کلدم بادی نامعلوم اولیدم کاشکی
نثر نواسی اوزره خلوتخانهٔ عدم اضافی ده ناپیدا وخافی
ایکن خراب آبادِ کون وفساده کلدوکمدن عار • واغراءِ
نفسِ بدفرما ایله کریوهٔ هواده ارتکاب • ایلدوکم موبقاتِ
بی حسابدن بومثنا ۀ معذرت اثبات ایله انابت واستغفا ر
ایدردم لمؤلفه
هرکون ایدرم اگرچه صد گونه گناه • بسدر بکا بر کرّه عنایتله نگاه
اذناله اعلاله چکنتمه سنی • ای بر لری گوکلری یرادن الله
نثر بو اثناده هاتف غیبی اذا خطاب وندا ایدوب دیدی که
ای تعاجیب قضا وقدردن ذاهل وبیخبر • بو عصر پرشرورده
سنوح وظهور بولان اغلب امور • اشراطِ ساعت • واماراتِ
قیامت اولوب خصوصا نامستعدان متکای سمو مکانده
تسوید وهرامری غیر اهلنه توسید طامه کبری دن نشان
ومصداق تری الحفاة العراة العالة یتطاولون فی البنیان
ایکن نه ممکندر که تبرزالِ روزگار زلیخاوار تکرار واصلِ حدِّ شباب
وشوره زارِ آخر زمان بارانِ بهار ع راحت وامان ایله
طراوت یاب اوله فرهمندِ هوشیار وکیسِ زیرک سار اولدرکه
هواجمِ غفلتی انتهاز وایامِ فرصتی انتهاز ایدوب براثر بی هما ل

اندوه

رجفه

ونادرهٔ غیر مسبوقٍ بالمثاله سعی واشتغال ایلیه که مظهرِ ولاخطر
علی قلب بشر اولوب بازیچه گاهِ دهر فانی ده مستجلبِ عمر ثانی
وسائر اکفا واترابی همخوابهٔ مطمورهٔ تراب اولدقلرنده اکا
باعثِ ذکر جاودانی اوله بو معنی نمودهٔ دوربینِ دقتِ نظر
ونصب العینِ خاطر پایان نگر اولماغین مقدما احسن الحدیث
ایله مسمّی بر رسالهٔ ندرت نمون که مضمونی احادیثِ صحت اشتمال
خلالنده من غیر قصدٍ وارد اولان کلماتِ منظومهٔ الفرائدی
نسقِ واحد اوزره ترتیب وتنمیق وهربرینه مناسب ولائق اولان
مزایا ودقائقی بسط وتحقیق در رقمزده کلکِ سحار ومعروضِ مجلسِ
فضلاءِ کبار اولمش ایدی منصفانِ ستوده صفاتک حسنِ نظر
التفاتلری مشوقِ معنوی • وعفو دریا جوشلرینک عیب پوشلغی
محرکِ قوی اولوب حرم سرای بالدن اجانبِ کسل وکلال دور
وارامشکرِ خاطرِ بی خطر نغمه سرای مثلِ زاد فی الطنبور اولدی
لمؤلفه هنر بر طرز ایجاد ایلمکدر • نه آنکه شهر بنیاد ایلمکدر
مهندسلر ایدرلر شهری بنیاد • ولی هرکسده اولماز طرز ایجاد
نثر صدر پرفتورده بو معنی تخالج وخطور ایلدی که سنّت ایله
فرض هر زمان متلازمان • وچهل حدیثه آیاتِ اربعین ملائم
وچسبان اولوب خصوصا ماءِ معینِ حدیث اربعین آبشخورِ
واردین وصادرین اولماق امرِ معتاد • بلکه کثرت تکرار علماءِ
ذوی الاقتدار ایله مقولهٔ حدیثِ معاد در اما طرز نو آیین آیاتِ
اربعین الی الآن پی سپرِ اشرافِ اسلاف ودستخوشِ خلوفِ

اخلاف

اولمیوب هنوز یتیمهٔ دهرنا دره پرداز و ابناء جنس
میاننده بو فقیرنك سامانه ما به الامتیاز در **نظم** بی سر و سامان
ما به الاشتراك را بنشان • ما به الامتیاز را بر خوان
آنكه تحقیق را بود ماثل • كی به تقلید او شود قائل
نثر اكرچه **ع** گهر با گهر بابستن نشاید **نثر** مفاهیم مفرد
و نظم قدیمك جنب جنابنده كلام محدث نادر نادر برابر در
اما ربط سلسلهٔ كلام ایچون هر آیت با انسجام مصاریع
ثلثه ایله بر ربع گزین و شاهد مقال ذی بال مقام الربع المنزل
حسن انتظام ده مربع نشین اولوب بیك بیلدن برو
بزم ذكیٔ سرادق كمون اولان **ع** شاهد موزون بدائع نمون **نثر**
سوی سماء استغنادن تدلی و طور سطوردن عرض جمال
و تجلی ایلدی
نظم
شعبدهٔ تازه برانگیختم • هیكلی از قالب نو ریختم
عاریت كس نه پذیرفته ام • آنچه دلم گفت بگو گفته ام
نثر یعنی سلطان حسن بیانه چل پایه نردبانندن بر قصر ارم بنیان
بنیاد یاخود بر ایوان خورنق رونق فرق عدد كاشانهٔ كاشی نهاد
آباد اولوب منهل صاف انصافدن كرع و اغتراف ایدن
فضلاء حقائق مصره متنزه و میسره قلندی القاءآت فیوض
رحمانیه یه استعدادی و تلقیٔ نكات فرقانیه یه صفای نهادی
اولان هنروران دانش انتسابه نوشید و مشتراب اولمیه كه
امام زركشی كتاب البرهان فی علوم القرآن ده رشتهٔ تحقیق و اتقانی

رونق ده
نظم شورش سوی همه سخنها دان
آنچه زو به درون جان نگاه
هرچه صافی بود بدو ده زو
هرچه باشد كدر گذر كن ازو
نثر

مد و آیات منظومهٔ معجز نظامی صنعت انسجامدن عد ایلمشدر
منقب قوت ذكا ایله جواهر خواص و مزایانك حكاكی اولان
سكاكی كتاب مفتاحك فن ثالثنده شرط فرط استقصا و
تتبعی كما ینبغی ایفا و آیات قرآنیه ده بحور ست عشری
وجدان و الفا ایدوب و متأخریندن بعض بلغاء سحر آفرین
دخی آیات اخردن بحور شانزده گانه یی استنباط و استخراج
و ربط معنی ایچون هر بیتی بر قطعه ضمننده ادماج و ادراج
ایلمشدر حضرت جامی نك بو ابیات براعت انجامی محله ملائم
و مزیل لومهٔ لائم در
نظم
بسمله تاج سر قرآن است • زانكه سنجیده بدین میزان است
وزن اگر موجب نقصان بودی • لفظ موزون نه ز قرآن بودی
نثر لكن اوزان عربیه كثرت زحافات و علل ایله صعب المنال
و نازك طبعان رومیان میاننده غیر مأنوس الاستعمال اولمغین
اول مقوله مخزوم و مزحوف و علت اعاریض شعر و قریض ایله
معلول و مكفوف اولان بحوردن كف و اضراب و میان بلغاء
رومده متداول و معلوم اولان بحور ثلاثث عنوان ایله
قلوب اهل دانش و عرفان انشاط و اطراب اولنوب بعد
توفیق الاكمال بو رسالهٔ بی همال رسم تعیین اسم ایله مرسوم
و ماتف فیض رسان لساننده **النظم المبین فی الآیات
الاربعین** اسمی ایله مسمی و موسوم اولدی جناب و هاب
علی الدوام كه فیض شامل و فضل تامندن نیاز شبانه روزه ایله

درخواست ودریوزه اولنورکه نوآمدهٔ عالم اختراع وشکفت
دیارِ ابصار واسماعی میانِ مؤلفات ده وحشتِ عدم التفات
ایله جریحُ الفؤاد وطابچهٔ احتقار وازدرایه قذف والقا
ایله اندوهناک وناشاد اتیمه لر **نظم**
غلامِ همتِ آن عارفانِ باکرم که یک صواب به بینند وصد خطا بخشند
نثر وخدمتِ شرف قرینده تمکین اولان آیاتِ بیّنات حرمتنه
عیب ومنقصتندن غضِ طرف واصلاح هفواتنه اوقات
خجسته آیاتندن لحظهٔ یسیره صرف ایلیوب بو اوراقِ بی خطره
امرارِ نظر ایدن اهلِ دانش وهنر اظهارِ رأفت وحنان
وبوکیشهٔ جریحک ضجیجنی بارقهٔ دعاءِ صریح ایله روضةٌ من
ریاض الجنان ایده لر **ع** فحاشی کریماً ان یخیّب سائله

بیانِ افتقار ومستمندی به پیش حضرتِ محمود افندی
کثّر الله متابعیه آناً فآناً فی المستقبل والآتی واکرمه
بدوام المشاهدة والتجلّی الذاتی

فنونِ شتّی ده تألیفه اعتنا وکلزارِ اسماردن اثمارِ نوادرِ اخبار
اخراف واجتنا ایدن مصنّفین براعتِ آیینک عادتِ معتاده لری
بو وجهله قرار داده درکه جمع وتأسیس ایتدکلری رسائل وکراریسی
روشناسانِ یکانه ومتعیّنانِ زمانه دن برجوادِ منعامک
نامنه ترتیب وتزیین ومکارمِ ذاتِ سماحت سماتلرینی اشاعه
وتبیین ایدوب اول بهانه ایله نهانخانهٔ درونلرنده متوالی
ونکون اولان شاهدِ ~~[illegible]~~ تسخیر درام ومتکای نیل امیدده
حرامی

استرواح وآرام ایدرلر لکن بو بضاعتِ مزجاة سائر تصانیف
ومؤلفات کبی وسیلهٔ حطامِ فانی وذریعهٔ طلبات وامانی
قلنمایوب چونکه تحریکِ خامهٔ موزون حرکات دن مقصود
بالذات تحصیل مرضاةِ حق واریدَ به وجهَ الله مدلول
دلخواهنه ماصدق در صورتِ مختارده مجبور وزخارف
نیست هست نمای دنیا ایله مفتون ومجبور اولان ارباب
دِوَلِ سریعةُ الحوله دست آویز قلنمه دن استنکاف وپرهیز
وماسوایه التجا ایله شرکِ خفی دن توقّی وکریز اولنوب
غوثِ اعظم قطبِ دائرهٔ ارشاد وکرم مظهرِ سموّ قدر وسربلندی
حضرت شیخ محمود افندی یه که اخفای ذکرِ خاص ده بهاء الدین
نقشبندی وخیالاتِ دقیقهٔ اخلاص ده کمالِ خجندی
اظهارِ خواصِ قرآنِ معجز اقتران ده امام یافعی واستنباطِ
احکام حلال وحرام ده رافعی بلکه شافعی دقائق نحو وعربیت ده
ابن هشام نظم کلامِ حکمت ده ابو تمام تتبّع سنن وسیر ده
امام نووی وفکِّ عویصاتِ صعوبت اثر ده صدرِ قونوی
نظم لا الخیلُ عندی اُهدیها ولا المالُ فلیُسعِد النطقُ ان لم یُسعِد الحالُ
نثر هزار شرم وخجلت ایله اول حضرته رهآورد وپای انداز
نادیِ فردوس آبادی لرنه وسیلهٔ عرضِ نیاز قیلنوب بو سبب ایله
قدمِ افتخاری رقبهٔ مؤلفاتِ کبارا اوزره نهاده ودوزنهٔ رجا
ومأمول شاهراهِ انتظارِ حسنِ قبوله کشاده قیلندی **ع**
مکر بچشمِ عنایت نظر کند بروی **نثر** اول عالمِ ربّانی مبادیٔ عمرده

الالوة تبحر عوده ة
التبحر البحر استعمال

زندکانی ده علوم رسمیه ده تبحر والوهٔ دقائق علمیه ایله تبحر
ایدوب طبع قوی استعدادلری تحصیل علم معتاده منساق و
وجود زاد کرم زادلری سبق عنایت خداداد ایله ما اتخذ الله
ولیاً جاهلاً قط کلام بی غلطنه مصداق ایدی **نظم**
اوّل اواخر هر منتهی • زآخر او جیب تمنّی تهی
حق طلبا نز انبظرهای خاص • داده ز اندیشهٔ باطل خلاص
نثر اول عالم عالم حقیقت مراسم مجاهدات طریقتی محروسهٔ
مأنوسهٔ بروسه ده مقیم و مستقر تمکین وعدم تلوین ده ثابت
و مستقیم اولان مرتب اذکاد و اوراد فریدهٔ وشاح افراد
لغز اولکه ارشاد ایله اولوب نامی • قدره ایردی طریق برامی
سالکینه مقام افتاده • قدری عالی و نامی افتاده
ایلیوب حق رسولی ایله انیس • ایده سرّ لطیفنی تقدیس
نثر حضرتلرینک مجلس پر موهبتلرنده تکمیل وخلعت اجازت
ارشادی علی الوجه المعتاد تحصیل بیورمغله الثمرة الوصلیة
خیر من الثمرة الاصلیة فحوایی سلسلهٔ علیهٔ مشایخ متصل
و ذات هدایت قرینلری سیئات مقربین دن منفصل اولوب
قرق بیلدن متجاوز درکه قدح معلای ارشادی فائز وقصب السبق
تمکین و سدادی حائز اولوب خاک نشینان ضعفهٔ آخر زمانی
مقعد صدق تکمیل و تقلید اجلاس و اقعاد ولعامل منهم اجر خمسین
عاملاً منکم رتبهٔ علیاسنه ترفیع واصعاد اتمکده در غوامض
مباحث و مسائل ده نتیجه اجزا و رسائل رقمزدهٔ یراع براعت
اختراعلری اولمشدر که هر بری نقش نگین فصوص و دستور العمل

عِلْیَه

مشایخ علیه یه

وایقانه

نظم
ظاهر طاهرش مدبّر بر
خاطر عاطرش مفتّر سر
از بر او برند در آفاق
نسخهای مکارم الاخلاق
نثر

اهل خصوص اولوب هر برنده ابحر سبعهٔ بطون قرآنیه دن
درّ شاهوار حقیقتی اخراج وعلوم ذات التفاصیلی
نقطهٔ واحدهٔ اجمال جمیل ده درج وادماج بیورمشلردر **نظم**
مخدوم خواص روزگار اوست • سلطان مشایخ کبار اوست
شبلی قدم و جنید قالست • سفیان سخن و فضیل حالست
نثر و اول مظهر فیض نامتناهینک بعض الهیلری واردرکه هر
کلام متانت انجامی حکمیات ابو الطیب دن احکم واحصن
و محاسن حسّاندن الطف واحسن اولوب مریدان داودی الحان
اعقاب مجلس ذکرده انکله تغنّی وسائر حضّار ندیم حرم کرداد
المرء مع من احبّ شرفنه وصولی بغیت و تمنّی ایدرلر بو فرد بیت
عربی اول وارث علم نبی نک کلمات طنانه و مقام جمع و تفریقی
تحقیق بیوردقلری عبارات معجز نشانه لرندندر **نظم**
اقول تارةً یا ربّ زدنی • واخری لیت امّی لم تلدنی
نثر و بو کلام دلپذیری که میان نقشبندیه ده مستفیض و شهیردر
بو وجهله حسن تعبیر بیورمشلردر **نظم**
اهل توحید اولتی سترسک سوایه میلی کس • آج کوزوک مردانه باق الله بس باقی
نثر بناء تمکینلری بر وجهله محکم و رکین درکه **نظم**
قوم دیگر می شناسم ز اولیا • که دهانشان بسته باشد از دعا
از رضا که هست رام آن کرام • جستن دفع قضاشان شد حرام
نثر منغراسی اوزره مجاری قضا و قدر ایله شیر و شکر کبی آمیزش
و اختلاط و جبین اهل تلوین پرچین کین ولدقده اول ذات

حسّان

نادی متکبار

کل ده

و بو اسلوب مرغوب اوزره تحبیه

هوس

بناء ثبات و وقارلری بر مرتبه
زاهی بر قرار درکه **نظم**

متین

مقعدِ صدق تمکین ده بسطِ بساطِ انبساط ایدوب ارکانِ
کون ومکان عواصفِ فتنِ آخر زمان ایله متزلزل وسلسلهٔ
دواهی اقتضای دورِ دواهی ایله متسلسل اولسه اول حضرتک
دار المقامهٔ رسوخ واستقامتلری فیح الارجا وبناءِ کرمِ خدادادلری
لمدرنادلری هربنده وآزاده یا برجادر نظم
کرنه فیضِ کرم وعاطفتِ او بودی ٭ گفتمی در همه آفاق نماندست کریم
نثر عمومِ رحمتِ عالمگیرلرندن بو فقیرِ وقیربی توقیره دخی افاضهٔ
لطفِ یسیر وافادهٔ احسان عالم مسیر بیوروب زعبوبهٔ مقالی
مشاطهٔ فضل وافضاللری کوشوارهٔ تقریظ ایله تقریظ بیورلی
ما مولدر که شایستهٔ خرقهٔ قبول وشبستانِ حسن رضایه
واسطهٔ وصول اوله ~~فاش گویان یخیب ساکله~~
دخول

الآیة الاولی

ایلدوک بلمز لکیله حیف کیم ٭ ظلمتِ غفلتده نقدِ عمری گم
ای هدایت ملکینک رهبرلری ٭ انظرونا نقتبس من نورکم
بو آیتِ باهدایت بحرِ رملِ مسدسک مزاحفاتندن فاعلاتن
فاعلاتن فاعلن وزننه مطابقدر ارباب تجربه وامتحانه متواری
ونهان دکلدر که نظرِ التفاتِ کبارک تربیهٔ کهتران وصغارده
عظیم تأثیری ومستعدِ توفیقِ رشاد اولان اربابِ استهال و
استعداده نفعِ کثیری واردر حضرت ملای رومینک قدس الله سره بالفیض
القیومی بو کلام معجزنماسی شاهدِ صدقِ مدعادر نظم
همنشینِ مقبلان چون کیمیاست ٭ چون نظرشان کیمیای خودکجاست

چشم احمد بر ابوبکری زده ٭ او زیک تصدیق صدیقی شده
نثر بر شاعرِ سحر آفرین دخی ممدوحِ گزینینه بو نظمِ براعت طراز
ایله عرضِ خواهش ونیاز ایلمشدر نظم
نظرةُ اللطفِ منک تکفینی ٭ فی حیاتی وحین تکفینی
نثر وبعض کبارک مقاطرِ اقلامِ گوهربارندندر که نظم
همت از آنجا که نظرها کند ٭ خوار مدارش که اثرها کند
نثر لسان الغیبک بو بیتِ شهیرینی تغییر ایله بوگونه تعبیر
ایلمشلردر نظم
ای آنکه خاک را بنظر کیمیا کنی ٭ آیا بود که گوشهٔ چشمی بما کنی
نثر نفحات الانس ده مذکوردر که کوکبِ دریِ سماءِ هدا
شیخ نجم الدین کبری قدس سره اللطیف حضرتلرینک نظر
بلند اثرلری هنگامِ غلباتِ وجد وجذبات ده هر کیمه مصادف
اولسه فی الحال رتبهٔ رفیعهٔ ولایته ترقی وتعلی وهدایی
توفیقِ هدایت وراءِ سرادقِ کرامتدن عرضِ جمال وتجلی
ایدر ایدی روایتدر که بر تاجرِ سوداگر وحاملِ سفر سفر
که روی وجاهت ونباهتی تازه ونضر وکثرتِ ظعن ومسافر
ایله خلیفهٔ خضر ایدی شهیر سیاحت وسفر ایله انحاءِ جهانی
گشت وسیران ایدرک مستقرِ شیخه واصل ودرونِ خانقاهه
لاجل النزهة والانتباه والج وداخل اولدی حضرت شیخ گزین
اول حینده مستغرقِ وجد وهیمان ومظهرِ جذبهٔ من
جذبات الرحمن ایدی قوت نظرلری باعثِ سودِ سوداگر

فیح الارجا در م
تشنیف و
ادنی م
وبین الصوفیة مستفیض ومشهور م
ان لله عبادا اذا نظروا
عباده البسوهم لباس
السعادة
منصة

اولماغله فی الحال مصداق دع نفسك وتعال ومقبول جناب
متعال اولوب رتبهٔ علیای ولایته وضع قدم وبذل موجود
هستی ووجود ایله اختیار نیستی وعدم ایلدی حضرت شیخ اول
نومریدی فریددن استطلاع وسخنهٔ مولد ومحتدندن کشف قناع
ایلیوب اول دخی همیان بیانی درمیان ایتدکده درحال لوآء
اجازت ترحالی منشور وکندو دیار وبلادنده ارباب استعدادی
تلقین وارشاد ایله مأمور اولدی بو دخی کتاب مسفورده مسطوردر
که برکون حضرت شیخ خواص اصحاب وخلص احبابی ایله برجای
نزهت فزاده نشسته وازدحام عوام کالانعامدن آسوده
ودرسته ایدی برباز بلندپرواز برصعوهٔ بی مجالك دنبالنه دوشوب ب
روی هواده مخلب صید ربایسنی آشکار واول ضعیف ناتوان
ودرماندهٔ بی درمانی قصد شکار اتمش ایدی ناکاه اول مرغك
بی زور نظر شیخ ایله منظور اولدقده امر برعکس وسطوت
شهباز قرین فتور ودکس اولماغله تأثیر نظردن صعوهٔ سست پره
قوت روحانیت غالب واول باز تیزچنگه بی درنك طالب اولوب
خواه وناخواه درون خانقاهه ادخال وکشان کشان مجلس
شیخ کرامت نشانه ایصال ایلدی نظم
کار نه این گنبد ویران کند هرچه کند همت پیران کند نثر
یکرو کتاب مزبورده مسطوردر که بر روز نزهت فروزده
دقائع پیشینه تذکار وقصهٔ اصحاب کهف زبانزد حفاظ
اولمش ایدی حضرت شیخك طالب مزید اولان مریدلرندن

غیور

تیزتاز

قوتت

المبروز یعنی مزبور ق

مبروز

وکال سوز ولهف ایله

شیخ

شیخ سعدالدین حموی علیه رحمة الملك القوی نك خاطر پرنورینه
سنوح وخطور ایلدی که آیا بو عصر اختلال نشانده میان امت
هدایت عنوانده بارگران نصرفی حالل برمرد کامل دارمیدر
که تیر دلدوز نظری سپر قلوب قاسیه دن گذر وشرف صحبت
اکسیر خاصیتی سنك بدرگه اثر ایده حضرت شیخك شمس کرامتی
اشراق وبو خاطره یه نور فراست ایله اشراف ایدوب فی الحال
نهوض وقیام ودر خانقاه شرف پناهه کلوب توقف وآرام
ایلدی ناکاه برکلب عقور اول محلدن عبور ایدرکن حضرت شیخك
نظر کیمیا اثری که مس کلب نجسه تعلق ایلدی فی الحال حقیقت کلبی
قلب وتهاونده اولان کلب وفسادی سلب ایدوب قدم شیخده
تبصبص وتملق ایلدی بعده نائم وبیهوش ومتحیر ومدهوش اولوب
بیخودانه اسواق وعمراناتدن تخلف ومحلهٔ خاموشانه
حشرات وموشان ایله تألف ایلدی غنی وفقیره رفع صوت
وعقیره اتمیوب باشنی آغشتهٔ گل وخاك ومالیدهٔ خس وخاشاك
ایلدی میان خلابده آللی آلتمش کلاب حرمت تمام ایله
یانینده قیام ایدرلر ایدی وهر نه جانبه که توجه واقبال ایلدی
تشکان بین السکان رعایت شرط آداب وترك خورد وخواب
ایله تحریك دنبال ایلدی آخرالامر اول اثناده عرضهٔ صدمهٔ
مرگ وتندباد فنا ایله شاخ وجودی بی بار وبرگ اولدی
حضرت شیخك فرمان حکمت جریانی ایله اول سگ ناتوانه
کهف قبری مکان واوزرینه برقبه بنیان ایلدیلر نظم

واقامت خدمت تمکین واکتیام

کهف
کذرک عشقی نبودی کلب را ، کی بجستی کلب کهفی قلب را
هم زجنس او بصورت چون سکان ، کر نشد مشهور هست اندر جهان
نثر حضرت شیخ عطار قاحت علی قبره نفحات رحمة الغفار
بو قصیدهٔ طنانه ده اول قصهٔ عبرت نشانه تلمیح بلکه تصریح
ایلمشدر نظم سک که شد منظور نجم الدین بکار ز سرورست
نثر عوارف المعارفده مسطوردر که اختیار متاعب اسفار ایدن
مرید جواب وجوالک جملهٔ مقاصد وآمالندندر که اقطار بلدان و
دیارده اولان مشائخ کبار ایله دوچار واخوان صدق ایله
همسایه وجار ایدوب شرف صحبتلری ایله ترقی بلکه مجرد رؤیتلری
ایله شاهد مقصود اصلی یه تلقی ایدر نظم یکدمی صحبت بامردان خدا
بهتر از صد سال بودن در تقی نثر بین الصوفیه استفاضه واشتهار
بولان کلمات حکمت نشانندندر که من لا ینفعک لحظه لا ینفعک لفظه
بو کلام خفی التوجیهده ایکی وجه وجیه واردر وجه اول بودر که
مرشد کامل وشیخ واصلک اکرچه هر کار وکرداری تربیت مرید
هوشیارده کارکردر اما لسان قال ایله تکلمندن لسان فعل
وحال ایله ارشاد وتعلیمی زیاده واکثردر لاجرم طالب صادق که
مرشد صاحب حقائقک مورد ومصدر ومحضر ومجبرنه ناظر وخلوت
وجلوتده اولان تصاریف احوال واعمالی پیش نهاد خاطر
اوله ما بیندن حجاب ارتیاب مرتفع وافعال هدایت آثارنه نظر
... سودمند ومنتفع اولور وجه ثانی بودر که رجال بالغین
واصحاب تمکینک نظر اکسیر تأثیرلری که سموم همومی دافع تریاق

ارزش القدر
دمیشه
یکنظر فرما که مستغنی شوم ز آنبای جنس
اولوب شرف لقیه
ی
بی همال
امعان
صحیح المبانی
بی نظیر
نافع در

طالب

طالب صادقه متعلق اولدقده نفوذ بصیرت ورشاد ایله حسن استیهال
واستعدادنه استشفاف ومواهب مهیمن خلاقه استحقاقنه استشراف
ایدوب قلب مرشدده محبت مرید جایکیر ونظر همت ایله طالب مستمند
یاور وظهیر اولور چونکه قدرت خالق موت وحیات ایله بعض افاعی
وحیاتده بر تأثیر ناکزیر واردر که اهل بدو وحضردن هر کیمه
توجیه نظر ایلسه فی الحال هلاک ونکاه زهرناکی ایله سینهٔ حیاتی
چاک اولور قدرت حکیم مجیبدن بدیع وعجیب دکلدر که بعض خواص
عباد اللهک حسن نظر ونکاهنده بر حالت وبر تأثیر وخاصیت
اوله که طالب پاکیزه صفاته نظر التفات اتدکده احوال سنیه
اعطا واکتساب وافاضهٔ آثار مرضیه ایله ارضا واحساب ایلیه
کلزار کرامتک وردنازپروردی اولان حضرت شهاب الدین سهروردی
کندو شیخ صاحب ولایتندن نقل وحکایت ایدر که اول حضرت
فناء مناده اولان مسجد خیفده که محط تبعه وحیف دریر وتطواف
وکشت وکذار آنجا واطراف ایدر ایدی نظم
هست منهاج ونهان در مکمن است ، یا فتش رهن کزافه جستن است
نثر خواص اصحاب اخلاصدن بری سبب کشت وکذاردن فحص
واستخبار ایلدکده اول مرشد حق جیب غیبی شق ایدوب دیدی که
ونا باب جوادک بعض خلص عبادی واردر که هر سنک سیاهه که
نیم نکاه ایلسه نظر کیمیا اثری ایله بلا لمس شمس اولوب سنین عدیده
مجاهدات شاقهٔ شدیده ایله نائل اولمادغی مقامات ...
~~وشاهد مقصود اصلی وداء ایجاف توارکدن عرض جمال وتجلی لیه~~

بلند
تیر و
بدیع الآثار
وبا جوابی دق
وفضائله تعلی و
تصاعدا واوج مقصوده صعود
ایله حضیض نقصاندن تباعد
ایدر

بو طواف کزاف دن مقصود وطر اول مقوله نظر عنایت اثری
توخی وتطلب وامر تکمیل طریقت ده تقلب در جناب مولوی کتاب
مثنوی ده ماء الحیوة حقیقت دن رشف وتأثیر صحبت وملاقاتی
بو ابیات ایله ایضاح وکشف بیورمشلردر **نظم**

غیرت حق پرده انکیخته ست • سفلی وعلوی بهم آمیخته ست
کفت پیروا می طلب اندر عقول • آنچنان عقلی که بود اندر رسول
زانکه میراث از رسول آنست وبس • که ببیند غیبها از پیش وپس

نثر بعده مجرد رؤیتک جدوی ومنفعتنی بو مثنوی حکمت مبانی
ایله تحقیق وتشنکان بادیهٔ طلبی آرتیاد مورد مراده ترغیب
وتشویق بیورمشلردر **نظم** دربصرها می طلب هم آن بصر
که نیابد شرح آن این مختصر • بهر این کرده ست منع آن باشکوه
از ترهب وز شدن خلوت بکوه • تا نکردد فوت این نوع التقا
کان نظر جتست واکسیر بقا **نثر** کبرای اصحاب هدایت دن
نقل وروایت در که مظهر اسم هادی حضرت جنید بغدادی تکمیل
طرائق طریقت بلکه وصول عرفات معرفت دنصکره سقر در انجمن
چمنده کشت وکذار وعالم لاهوت وجبروتی سیر وشکار ایدر ایکن
کندو مقامندن برتر وبلند بر پایهٔ عرش مانند کوردی که آنک
محاسن ترتیب وتزیینی ایله مقام نخستینی فراموش واول رتبهٔ رفیعه یه فوارهٔ
رغبتی جوشش ایلدی **نظم** کوهر ولعل از دل کان می طلب
هرچه یابی به ازان می طلب • هرکه بخس کرد قناعت خسیت
به طلبی کن که به از به بسیست **نثر** هرنه دکلو صوم وصال ومجاهدات

دائرة الاتصال ایله سعی شکرف ومبلغ وسعنی بذل وصرف
ایلدی کمند همتی کنکرهٔ طاق بغیته انداخته ولواء جد بخیتی میدان
[illegible] نیل مرام ده افراخته اولمادی **نظم** مرفوع و

وفی نظر الصادی الی الماء حسرة • اذا کان ممنوعا سبیل الموارد

نثر آخر فرومانده وحسیر ودست رجاسی ادراک اهداب [illegible] بغیت دن
کوتاه وقصیر اولوب دیدی که الهی کمال قدرت وافضالکدن بر کنز طلب نمایی
مقام منیع رفیع اظهار وعیان بعده طلسم حکمت بی غایتک
ایله اخفا ونهان ایلدک **نظم**

یامن ایادیه عندی غیر واحدة • ومن مواهبه تسمو عن العدد
ما نابنی فی زمان قط نائبة • الا وجدتک فیها آخذا بیدی

نثر سوی لامکان دن پیام عاطفت بیان کلدی که اقصای
خراسان زمین ده بر ولی خرابه نشین وار در که نامی ظاهر بنیان
لئام یانند احمد زندیق اما بنم جناب حقیقت مآبمده احمد صدیق در
بو مقام کبیر [illegible] مفتاحی آنک دست همت بی منتنه سپرده بار ارتیاحک
ونقود تربیت ارشاد آنک کف تصرف خدادادی ایله شمرده در

نظم آفتابیست قبول نظر اهل کمال • که بیک تابش او سنک شود صاحب حال

نثر حضرت سید الطائفه بدرقهٔ توفیقه اتباع وسالکان محجهٔ دین تیها الفلاة
اولان مریدین ایله وداع ایدوب تک وتنها اول مسلک تیهانیه
بی راحله وکاروان روان اولدی **نظم**

کر آیم بر سر کوی تو صد منزل یکی سازم • وکر بیرون روم در هر قدم صد جا کنم منزل

نثر چونکه مسافت مشقت سفر اتمام وتمند نفس تندرو تکاپودن

اجام بولدی سکانِ شهرِ شهرت نشاندن استکشافِ حال واول
سایه نشینِ تحتِ قبابی سؤال ایلدی **نظم**
بعد از ان پرسان شد او از هر کسی • شیخ را می جست از هر سو بسی
نثر کوشِ حکمت نیوشنه هیچ بر طرفدن جوابِ صواب کیرمدی واداء
غابوا لم یفتقدوا فحواسی اوزره اول کنجِ ویرانه نشینک نشانی بیلمدی
نظم اگر از جانبِ معشوق نباشد کششی • کوششِ عاشقِ بیچاره بجایی نرسد
نثر بالآخره اخربات ناسدن بر شخصِ ناشناس دیدی که اول اسم
ایله مسمی بر مردِ خدا بو شهرده غیرِ مشهوردر لکن فلان ویرانه ده
بر پیرِ بیگانه شربِ عقار ومشاهدهٔ شاهدانِ شیرین کار ایله
حالی مستوردر حضرتِ جنید آهوی بی عیبِ آرزوی صیدی اچون **نظم**
اشکش از دیده بکشت وگفت او • با همه آن شاهِ شیرین نام کو
نثر آخر کوی خراباته گذر وآنجا واحنایه نظر ایدوب کوردی که بر
خربهٔ دهشت نشانده که بامِ ویرانی برهنه سران کبی مکشوف وبی سقف
وبابِ خرابی بی ستره وحجاب اولماغله بیگانه وآشنایه وقف
اولوب ظاهرده مسکنِ بوم وجغد اما باطنی لمعانِ انوارِ کرامت
ایله غیرتِ شعبِ بوان وسغد ایدی بر پیرِ باوقار یمینی لیساردن ده
ایکی [illegible] یوسف تمثال وجدا سنده بر بادیهٔ مالامال **نظم**
اولیائی فی قبابی گفت الله • قبه چه بود فهم کن ای مردِ راه
خصلتِ مکروه در شاهی نهد • تا ز دستِ عامه آن شه وارهد
جز ولی نشناسد او را هیچ کس • زانکه محرم سرِ حق را اوست بس
چون به بیند ننگرد در ظاهرش • چشمِ او افتد بسترِ ظاهرش

نثر حضرت جنیده خارِ خارِ خدشهٔ خاطر ظاهر اولدی که بو پیرِ باوقر
بو قدر جلالتِ قدر ایله اربابِ ظاهره طوارقِ ریب وگمانی تسلیط
وشاهدانِ ساده رو ویانده ظرفِ حملو ایله خلقی تغلیط ایلیه
بو اثناده حضرتِ جنید مشهودِ حضرتِ پیرِ وحرموقِ نکاهِ مغناطیس تأثیر
اولدقده مخبواتِ قلبِ صافنه اشراف ایدوب دیدی که ای جنید
ع مرحبا مرحبا صفا کلدوک **نثر** اولاسنی مقصودِ اصلی یه اناله اتسب
بعده وسوسهٔ خاطروکی ازاله صوابه اقرب در اول عقدهٔ پر اشکالک
طریقِ انفساخ وانحلالی بو وجهله تیسیر پذیر در که مقابلده صفای
درون ایله بر دورانِ موزون ایده یم سنک دویک بنم دوریم
مقابل وصورتِ ذاتک منظارِ محاذاتمده توجیهِ نظرِ فیض اثره
قابل اولدقده بی سبق مجاهده مجرد تقابلِ مشاهده ایله اول
رتبهٔ مضمونه نهایه عروج وارتقا بر وجهِ اسهل میسر ومحصل اولور
حضرت جنید موجب فرموده ایله عامل وموزون وچپان
دوران ایله نظرِ جنید مقابل اولدقده فی الحال اول مناطِ صعب
المنال مسخر وتأثیرِ نظرِ پیر ایله ما هو المأمول وصول میسر اولدی **نظم**
هر کرا توفیقِ مادر زاد رهبر میشود • همت اندر هر چه می بندد میسر میشود
نثر بعده قیدِ خاطرِ جنیدی کشاده ووسوسهٔ نهانی طبق بیانه
نهاده ایدوب دیدی که اثاثِ بیتِ بی اساسدن حاضره وبادیه
بو بادیه دن غیری ماعون لباسه قدرتم واعزِ مفقود واهونِ موجود
اولدکه مشروب ومطعوم وشیٔ معلومه استطاعتم یوقدر کمالِ ضرر
واقلال ایله هنگامِ عطش والتیاح ده بو ماءِ قراحدن تجرع وتشرب

عجب وحرکه واَدب
مقابلده
مقابلهٔ کده صفای
سنک دویکه
فی الحقیقه موجب فرموده اوزره
محاذی و
دن
العطش
الالتیاح
هیچ بر مرد درویش بین [illegible]
عقارِ شراب مقابله در
پوشیده و
شکار و
احنا اطراف مقابله در
شعب بوان کشاده نعاریس
احدی الجنان الاربع الدنیویة
مجوب
السغد بساتین [illegible]
والماکن [illegible]
دبر شیٔ

داوقاتِ صلوات ده بو آبِ نابدن تجدیدِ وضو وتحصیل آبِ رو
ایله پیشگاهِ معراجِ مؤمنینه تقرّب ایدرز تا که اهل نظاره دن
هرکیم بو خانه‌ٔ بی دردن گذر ودرون ویرانه یه طرحِ شعاعِ بصر ایده
بو ایکی اطفالِ خردسالدن که بری بو فقیرک ولدی وبری دخی خواهر
فرزندِ پاکیزه خلدی در طریقِ تحقیقه گیتمدین ومظروفِ دعادن
کشفِ غطا ایتمدین مجرّد رجاً بالغیب سوءِ ظن وریب ایدرلر بو
محلده تکرار حضرت جنیده خاطرهٔ جوازِ الاثم خواز دغدغه انداز
اولدی که اگرچه حضرت پیرک مسلکِ اصابت پذیری موافقِ عالمِ حقیقت
اما مواضعِ تهمدن اتقا ونفسی حلقهٔ ملامیّه یه عدمِ القا مطابقِ
آدابِ طریقت در حضرت پیرِ نعمت سرّ ایله سیر وکاشفِ رازِ ستیر
اولوب دیدی که ای جنید رؤیتِ ماسوانک شآمتِ مضارّ و
اسواسندندر که سنی بو دکلو کلفتِ سفره محتاج وموطن ومسکنکدن
ازعاج ایلدی والّا سن دخی سرِ سجّادهٔ ارشادکده ایکن بو مقصد
ومراده نائل وبی واسطهٔ غیر او مقامی سیر وواصل اولوردک
بعده سفرِ پرتعب وکآبتِ منقلبدن رهان وسهولت ایله بو وضع
اقامته مصادفه دارِنا ایچون حضرت جنیدک یدینی آخذ ولمس
وصحیفهٔ ایابدن رقمِ نقم وانتعانی طمس ایدوب دوشِ هدایت
پوشنه کرامتِ طیِّ ارض خرقه‌سنی الباس وقبل ارتدادِ الطرف
بغدادده سرِ سجّاده سنه اجلاس ایلدی
همّتِ پیران از بن بیش است بیش

الثانیه
الآیة [illegible]

اهلِ جود اولدرکه بذل ایدوب طعام دائما اجرای عینِ مائده
وقتِ حاجتده نیاز ایدوب دیه ربّنا انزل علینا مائده
شرفِ میزبانی وقری که لسانِ رسالت ایله مشتملیانِ حدیثِ سماحته
اقرا ولاخیر فیمن لا یضیف حدیثِ ایله قاعدهٔ مهمان نوازی‌یی
اجرایه حثّ واغرا اولنمشدر بر خصلتِ خوب وعملِ مرغوبدر که
گزیدگانِ نیک فطرته مخصوص وفضیلت وخیریّتی منصوص در آساطینِ
یقین وصحّتدن روایت درکه نظم رسولِ قوی حجّتِ داستکار
بحکمتِ درست وبحکمِ استوار بمهمانی پیشگاهِ الست
طفیلی خورِ خوان اوهرکه هست نثر آشنای سیر وعبورده بر شخصه مرور
ایلدیلرکه کثرتِ ثروت ومواشی ونبوهیِ اتباع وحواشی ایله
صاحبِ غنا ویسار ومالکِ مالِ بسیار ایکن قاعدهٔ دنائتِ
طینتی اعمال واکرامِ صنوفِ ضیوف سنّتنی رعایتده اهمال
ایلدی بعده بر پیرزنِ ناتوانه مصادفه ولقیان ایلدیلرکه
مالِ ناض وناطق وصامت نقود واعراضدن کیسهٔ تمکنتی خاوی
وملکِ یمینی انجق شویهاتِ اندکی حاوی ایکن علی الفور ذبح گوسفنده
نهوض ونهود ومراسمِ اکرام ~~ضیفه~~ بذلِ مجهود ایلدی نظم
شاهنشهِ تختِ آسمانی خوانندهٔ تختهٔ نهانی
سلطانِ ممالکِ رسالت طغرای صحیفهٔ جلالت
نثر حضرتلری بیوردیلرکه بو مردِ زن سیرت وزنِ مردانه سریرته
نظرِ انتباه ایله نگاه ایلگ که بر نیک بو دکلو یسار ونقودی

معدّ و موجود ایکن متابعت شیخ مطاع ایلدی و اول فقیره غلبهٔ
فقر سرمد و قلت ذات ید ایله رسم مهمان نوازی ده بذل جهد
مستطاع ایلدی پس غرائز و اخلاق دفینهٔ قدرت خلاق ده
بر عطیهٔ کبری در که هر کیمه اعطا و آزل آزالده مقسم افضالدن
نه وجهله انطا اولنسه عالم ملک شهادتده آنکله متخلق و آهدا
آدابنه متعلق اولور اگرچه خاص و عامی قری و اطعام دیدن اجواد
کرام و سرخوان اضافه و احسانلرینی هر بنده و آزاده گشاده
ایلمک کرمایه غایت مبغاة و مرام در لکن ابتدا سنت قرایه ارشاد
و تعلیم ایدن حضرت ابرهیم در تناول طعام اشکامنده برآنکی میل
میل جبست وجود و بی لغوب و کلال و بادو تلالی تنگ بو ایدوب
تنها اکل طعام و آبادن ابا و ساحت سماحت و قری ده محاویج
و فقرایه تخییم خباء حبا ایدر ایدی نظم ضربوا بمدرجة الطريق قبابهم
يتقارعون على قرى الضيفان ۞ ويكاد موقدهم يجود بنفسه
حب القرى حطبا على النيران نثر صید مهمان داخل شبکهٔ
وجدان اولورسه من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليكرم ضيفه
حدیث صحت اشتمالنه امتثال ایله تهذیب خصال ایدر ایدی
و الا مسافهٔ مطل ولیتی طی ایدوب معتکف انا اجزی به ده
صوم وصال ایدر ایدی امر قری و اضافتده صدق نیتی سببی
ایله کنیتی ابو الضیفان و سحاب سخاء بی حسابی دائم الفیضان
ایدی مهمانخانهٔ بی بهانه سی آشنا و بیگانه یه نیجه بیک ییلدن
برو گشاده و هر شب سرخوان احساننده الوان اطعمهٔ

انطا اعطا معناسنه در

ولا یطیب حضور الا اخوان الا مع الاخوان معناسنی افاده و تفهیم

ابا لفظ فارسی در طعام معناسنه

الحباء ق العطاء

تتمیم مکارم اخلاق و خصال

نیت

علی نبینا و علیه الصلوة و التسلیم

فراوان

فراوان معدّ و آماده اولوب بیت حرام علی الدوام طواف آزاد
و رهیدن خالی و تهی اولمادوغی گبی برشام غریبان و شب
ظلمت نشان اولماز که نیجه جماعت پر مجاعت اول مکانده مهمان
و مائدهٔ فضل و نمابدن ملأ الاهاب سیر و شبعان اولمایه نظم
خوانندهٔ این خط کهن سال ۞ زین گونه نمود صورت حال
نثر که جناب خلت مقام بر شبهنگام [illegible] قام
طلب مهمانده بذل وسع و توان و آخرکار بر پیر پریشان
روزگاره مصادفه و لقیان ایلیوب مراسم آداب آدبی
احیا و خباء سماحت و کرمی مخیم بذل نعمده تخییم و اخبا
ایلدی اول پیر مقصر مشتهام آغاز تعاطی طعامده ذکر
بطالت کسل و بغاة طوارق غفلاتی سیف صارم بسمله
ایله بسمل اتمیوب توحید خدای یگانه دن غافل و بیگانه
اولماغین حضرت خلت پناه میدان ایقاظ و انتباهده
نصب خیم و ارشاد ملت بی علت و دین قیم ایدوب قص
شارب و تقلیم اظفاردن که سنن مرضیة الآثاردندر
ناخبردار اولماغین حضرت ابرهیم آداب اخفا و تقلیمی
تعلیم ایلدوکندن اول پیر خرف که مرصاد رشاددن
منحرف ایدی ضجر و ملول و توسن نفس نافرمانی غیر مرتاض
و نا ذلول اولوب طعام عامدن تباعد و تناول قوت
غیر ممقوته تطاول ایتمدین همان اول مهمان سرخواندن

الادب ق الضیافه

الاخباء نصب الاخباء ق

برّه

نهوض وقیام وترک خورد طعام ایلدی کوثِ شرک ایله
ملوث ودروثِ فرک ایله ملطخ وملوث اولماغین حضرت
ابراهیم اکرام نزیل وضیف لئیمی عدم اراده وترک ارجاع
واعاده ایدوب مهمانِ معیب اختیار ذهاب معیب ایلدکی کبی
فی الحال جناب ذی الجلالدن آب عتاب جریان وانشعاب ایلدکه
یا ابراهیم بو ضیف ذمیم سالیان درازدنبرو ینبوع فضل بنده
نوازمدن روان اولان زلال احسان ایله دافع مجر ونجر
وباوجود کفر وکفران مائدۀ نوال بیکراغمدن بی منّ ورشا فی
الغدوّ والعشا مزیل غرث وضجر ایدی بردفعه بهره بامدادی
سنک اعانت وامدادوکه حواله وموائد عوائدکدن تعیین
نواله اولندقده اول ضیف طیّان غیر ربّانی داد ثروت
مدارکدن اشباع وارواء اتمامک لائق وروا ذکل ایدی حضرت خلیل
سرعت وتعجیل ایله عقب پیر سغبه روان واول ارجاء
ساح باانفساحی دوان اولوب لحاق ووصول تیسّر وحصول
بولدقده کاشانۀ خلّت آشیانه سنه تکلیف عود واوبه وقضاء
حوبۀ خوبه ایچون احفا وتجشّم واثبات الحاح والثاث ایله
تعطف وتهشّم ایلدی اول پیر پُردرد وهرم سالخورد بادئ
الامر کلزار تضییف سیلاب تضییق ایله غمر اولدوغندن
دفع برقع استخبار وثانی الحال اجراء ینبوع افضال اولدوغندن
کشف بلقع استفسار ایلدکده حضرت ابراهیم اعتوبۀ ملک کریمی

اکرام: ای اکرام نزیل
تذییلی
النزیل الخسیس
المحتقر فی جمیع احواله
النزل: الغرث الجوع
الضجر: طاید طیان
الساح جمع ساحة
الحوبة: بعد الحاجة
الاحفاء: الاستقصاء فی الکلام
التجشم: التکلف
تهشم علیه ای تعطف
الاعتوبة

ابانه

ابانه واول پیر ضالّه واقع خالی اعلام واذانه ایلدی. پیر کبیر کرم جواد خبیره تحصیل تنبّه وتمکین ایله
اصحاب یمینه تشبّه امکله مبوّء انصافه رجوع واول دمهمه فکرت مهمه ده تعجّب وذهول ایدوب دیدی که
زهی کارساز بیگانه نواز که مراعات خاطر دشمن وتطییب عابد شمن ایچون سدین دل خدیتی مزق وخازق
عتاب ایله وجود خلّت مآبی خرق ایده بعده کنجینۀ رحمت بی علّته مالک وطریق توفیقه سالک اولوب
التماس عرض ایمان واستیثاق
عقد پیمان ایلدکده حضرت ابراهیمک
تلقین وتعلیمی ایله اول پیر نحیف
اختیار دین حنیف ایدوب داخل
عداد خلّص عباد بلکه سرجریدۀ
ضنائن عباد اولدی رباعی
هردل که بنور حق منوّر داری
چون شمع اگرش بتیغ سر بُرداری
نومید ز رحمتت نخواهد گشتن
زینسان که نظر بسوی کافر داری

نثر

ضیوفه

حضرت ابراهیم علی نبیّنا وعلیه الصلوة والتسلیم اطعام ضیوفه
برمرتبه مولع ومشغوف ایدی که هنکام عشی وشام ده برضیف
مسافر موجود وحاضر اولماسه رشتۀ ثبات وراحتی لی
واول حاتم کرم دفتر خورد وآشامی طی ایدر ایدی کتاب
معارج النبوّه ده محکیّدر که برکون اول حضرت مقتضای ریاضت
اوزره بحر صومه عوم وانا اجزی به فضیلتی رَوم ایدوب وقت
افطار وهنکام قضاء اوطارده هرچند که نیچه فرسخ ومیل
عزم وتأمیل ایلدی وجدان مهمان کبریت احمردن عزیزتر اولوب
اول کیجه دخی صومه نیّت وثواب طیّبه قصد وطیّت ایلدی
کذلک غروب هنکام غروب ده وجود مهمان نایاب وطلب
ضیف ده عاجز وبی تاب اولدقده اول شام دخی ترک خورد واشام
ایدوب اوچنجی کون ینه نیّت صیام وبطعمنی ربّی ویسقین
معتکفنده قیام ایلدی وقت شامده بر مهمان با احتشام
نزول والمام وجنت عاجلۀ کرامتدن بوی آشنایی ومحبت
اشمام ایدوب حضرت ابراهیم اول ضیف کریم ایله افطار وسماء
سیمای مباسطت لری امطار ایلدی لکن قلب پرنورنه بومعنی
خطور ایلدی که اوچ شبانه روز افطار کعبۀ افطاری ترک
طوق ولازمۀ مسلک قوام اولان شراب وطعامدن بو دکلو
لیالی وایام اخلای جوف ایلمک مقام خلّته مخصوص وبو
عملک بنای تفرّد واستبدادی مرصوص اوله خدای فاطر
فی ازالۀ خدشۀ خاطر ایچون آمر نافذینی اطلاق وحضرت ابراهیمه

جانب بیت المقدسه فرمان انطلاق ایلدی حضرت ابراهیم دخی
موجب فرموده اوزره رایت عزیمتی [illegible] افراخته و عصاء
اقامتی فضای قدس شریف ده انداخته ایتدکده بر مرد مجاهدی
مشاهد اولدی که نماز و نیازه مشغول و قامت حالنه لباس
تقوی مشمول ایدی نظم لله تحت حجاب العز طائفة
اردی بهم برداء الفقر اجلالا هم السلاطین فی اطمار مسکنة
جروا علی الفلک الخضراء اذیالا نثر حضرت ابراهیم روی دلفروز
روزده ظهور شامه شامه دک انتظار و آرام ایدوب هنگام
هبوب صباء صباح و ارواح رواح ده اول عابد کرامت نشانه
مهمان اولدوغنی بیان ایلدکده اول عزبان فصیح زبان جانب
سپاس حق صمده صمد و زمان افطارده قدوم ضیف روزه دار
ایچون تقدیم وظیفه شکر و حمد ایلدی حضرت خلیل خاتمه
قال و قیلده دیدی که ای عابد صابر قاچ کونده بر مجرای حلق
و حلقومکه ادخال نان و آب و گذرگاه بلعومکه ایلاج طعام و
شراب ایدرسن اول پارسای پرهیزکار سر ستیرینی آشکار ایدوب
دیدی که ایزد قادر اوتوز کونده بر بکا اخطار افطار و صبر شکیب
و صبر ایله علاج داء پر افشار ایدر بو حالت باخجالتدن حضرت
ابراهیمک ذات کریمنه عارضه استحیا غالب و توسن نفس بردبار
عنان اختیارینی سالب اولوب دیدی که ای زاهد پرهیزکار چشم سیر
هفت اقلیم جهان زهدکارده کنده وجود امجدکدن اورع و
ازهد بر پارسای نهد و مرتاض پر جهد لوح علم تابع المعلومکده

کیمی دیچل نمده

حی کریم ع
نثر
و صلاح
الشامة الخال ق
الارواح جمع الریح کالریاح ق
صمده صمدا ای قصده ق
کلو
البلعوم الحلقوم ح
الصبر دواء مر ق
افتره ای اضعفه ق
فنا منیره

مرسوم و قسمت خانه نحن قسمنا ده هیچ بر عابد پارسایه بودکلو
ریاضت شاقه مقسوم میدر اول مرتاض پارسا کشتی پیمای عدان
فسحت کلام ده ارشا ایدوب دیدی که ای مهمان متواضع
فلان موضع ده بر صالح پر وجد وجود موجوددر که تحمل اعباء
عناء ریاضت ده هزار بار بندن زیاده و افزون و موقفعات
و پرهیزکاری ده مزون ایله وجه صلاحی قرین اضاءت و مزوندر
حضرت ابراهیم عطفه عنان توجیه جنان ایله مدارج مشاق
سفره ارتقا و جای معهودده اول عابد موعود ایله اجتماع و
التقا ایدوب کوردی که بر مرتاض کزین الصلوة عماد الدین
سلم رصینه تعلی و مرآت ذاتنده شاهد نساء عمر و تملی
تجلی ایلمش باران قرب فطار اقطار و امطار ایلدکده حضرت
خلت پناه اول عابد آگاهه انتحا و عرض خلوص نه انتها ایدوب
اول شب قدر نشانده مهمانی اولدوغنی طبق انهاده نهاده
ایلدی اول زاهد ماسک عروه وثقای حمد و ثنایه ماسک اولوب
زمان تعشی و تغطرده مجیء مهمان خطیر ایچون ماء معین سیاهی
تشرب و اول عوف کریمه کمال ترحیب و تعظیم ایله تقرب
ایلدی قطب دائره خلت اول مقیم ریاض ریاضتک کمیت
زمان افطارندن استعلام و استخبار ایلدکده اول متقشف
بر بر آلتمش کونده بر مفطر و عارض تقوی زمین جودی تقوی سند
اولدکلو زمانده ممطر اولدوغنی بث و بو سر مکتوم و راز مختومی
نثر و نث ایلمکله حضرت ابراهیم خجل عظیم ایله شرم استحیایه غمس

العدان کسحاب ساحل البحر ق
مزن مزونا اذا تعوده و استمر علیه ح
مزن مزونا اضاء وجهه ق
الصلوة
النساء کسحاب طول العمر ق
عملی ... من ... التحی
انتحاه قصده
العوف الضیف ق
الشرم لجة البحر ق

میزبان

وطم خجلته غوطه وقمس ایلدی هنکام تناول طعامده اول مضیف
منعامک محضر پر برکاتنه برظبی شیرین حرکات مانند خادم قادم
اولوب اول غزال ساطور قدرت لایزال ایله مذبوح وباب طبخ ومعالجه‌سی
مفتوح اولماق ایچون توجه تیسیر ودعاء مجابی تسهیل امر عسیر ایلدی
فی الحال اول غزال شفرهٔ قدرت ونار کرامت ایله بسمل کرده ومصلی
ومقلات حکمت ده مشوی ومقلی اولوب برطبق غیبی‌یه نهاده
ونظر آفتاب نظیرلرنده حاضر وآماده اولدی صاحب دین حنیف
اول مضیف نظیف ایله امطار فیض الهی دن متمطر واول طعام
بی من سلوی مانند دن مفطر اولدقدنصکره اول ولی آگاه صدای
یا غزال قم باذن الله ایله عظام نخره واعضاء‌یه ندا وخطاب ایتدکده
دفتر حیاتی مطوی اولان آهوبره مشوی اقتدار فاعل مختار ایله
ساکن معمورهٔ یحیی العظام وهی رمیم وبنیان وجود بهی‌سی معماری
اعادهٔ معدوم بعینه ایله قرین ترمیم اولوب سیرت اولای غزال
بی آهودن مقدار سرمو نه ناقص ونه زائد مؤول شکل اوله راجع
وعائد اولدی حضرت خلیل الرحمن استکشاف راز نهان واستخبار احوال
مهان وکهان ایدوب دیدی که ای عارف الهی ومذعان اوامر و
نواهی ربع اقالیم سبع ده نوافح ریاضات ایله معطر اولان
ذات مطهرکدن زیاده بر اهل سیاده نکه جود بی اطری معلوم
خاطر خطیرمی در اول حی نالک وحبی سالک اظهار دوستی وخلات
وظرف باظرف شام ده برجای جنت مقامه ارشاد ودلالت
ایلدی حضرت خلیل نیه خریت ودلیل قطع انجد ووهاد وطی اتلال ایلدی

فضای

ترک سبات وسهاد ایله اول فضای نزهت فزاده القاء عصا
ایدوب بطنان فلوات ده اقامت صلوات ایچون تحصیل مایه
وجدان مایه راغب وهرجانبه سیل راعب کبی سائح وزاعب
ایکن ناکاه قدرت آله اسد ال خلعت اسدا واول قفار بانفار
برمار بادمار ابدا ایدوب اول مار ماره دنبال انبال نموداری
ایله در زمین محجری دق وقلب ارض علبی شق ایتمکله برحسب آیت
مبحز نمای وان منها لما یشقق فیخرج منه الما برنهر صفوت بهر
تفجر وانشعاب واول ثعبان قدرت مهیمن مستعان ایله مقام
مثال ده نهوض وانتصاب ایدوب جانب جناب عزت دن
بو خدمته تعیین اولندوغن افاده وتبیین ایلدی حضرت
ابرهیم اول ما تسنیم دن تحصیل آب رو وتجدید مراسم وضو ایدوب
عماد دینی اقامت ووظیفهٔ صلاتی ادامت دنصکره اشارت
غیبیه ایله عزیمت کوه لبنان واول جای رجای فسیح الارجاده
اقامت وابنان ایدوب اول مکان خاوی ده مقیم وثاوی
بر عبد خاص با اخلاص ایله که طول قامت با استقامتی بشیوز
کز وذات نیک صفاتی دائم فضائل سائره‌یه مرکز ایدی
مرموق ومنظور وفرق حاللرینه نثار آشنایی منشور اولدقده
حضرت ابرهیم استکشاف حقیقت حال واسم ورسمندن فحص و
وسؤال ایلدی اول زاویه نشین قاف عفاف مظهر فیوض وفتوح
واسم سامی‌سی هوذی بن بذی بن سام بن نوح اولدوغن اعلام
بعده اول حی حضرت خلیلک نام جلیلندن استنبا واستفهام

ایلدی حضرت ابرهیم نامهٔ نامِ نامی سنی مُهرِ کتم ایله ختم ایدوب دیدی که
طالبانِ مردانِ خدادن برگدای راغبُ الندایم بعده اول جای
نُزهت نشانده مهمان اولماغه نیت وطینتنی اظهار وتدوار کاسِ
اُلفت واستیناس دن صکره اول زاهدِ روزه دارک کیتِ افطارندن
استخبار ایلدی عابدِ صابر طقسان گونده بر مُفطر اولدوغنی
حُسن تعبیر ایله تخبیر وتحبیر ایلدکده بو نسک قویمدن حضرت ابرهیمک
اَشطانِ حجاب واستحیابی ممتد وخاطرهٔ سابقه دن شرمی مشتد اولدی

گر بخوردش بیش کسی زیستی   هر که بسی خورد بسی زیستی
کم خورو بسیاری راحت نگر   بیش خور و نیشِ جراحت نگر

اول میزبانِ کریم حضرت ابرهیمی دعوت وانتقار بعده جنابِ
وتّابه عرض خواهش وافتقار ایدوب دیدی که ای روزی رسانِ
محاویج ومساکین حالا بر ضیفِ گزین طروق واتیان وبو مسکینک
مسکن تنک وتارِ ضیقُ الاقتار وظاهرُ الاقتارنده آرام وایتان
ایلمشدر   خجلت رسد درویش را بیگه چو مهمان در رسد
اَخیافِ اَضیافه بسطِ مائده ~~[illegible]~~ اطعام عادتِ اجدادِ کرام
اولماغین فضلِ عدیدکدن رجا وامید درکه وفی السماء رزقکم
مهمان خانه سندن نوالهٔ بی نهایه وبهانهٔ اجزال وجانبِ رقیع رفیع دن
مائدهٔ غیبیه انزال بیوره سن فی الحال فرمانِ قادرِ متعال ایله
بر مائدهٔ پرنور نزول وظهور بولدی که اول طشت ~~لطیفه~~ المبانی نک
میانی زبرجدِ جدید وهر شرفهٔ طرفه سی مُروارید سفید اولوب هر شامتهٔ

ثابته سی یاقوتِ رمانی وشفاهِ سقاهٔ شیرین حرکات کبی
احمرِ قانی ایدی واول آنیهٔ آینهٔ آیین ده درّتِ عدد رغیف
وجانبِ آخر وطرفِ آخرنده عجلِ حنیذ نظیف اولوب ذهب
وفضه دن ظروفِ مُحمّره ومُبیضّه   وفاکهةٍ مما یتخیرون
مضمونی اوزره فواکهِ بهشت برین ایله تجدید وتزیین اولنمش ایدی
واوج عدد کوب برّیق وکیزان واباریق که هر بری مصقلهٔ قدرت
ایله مجلو وظرفِ اول زنجبیلِ مُعسّل وآنیهٔ ثابته شرابِ خردل
وکاسهٔ سومین خلّی خلل ایله لب ریز ومملو ایدی ارسال و
اعطا واول طبقچهٔ پرذوقک فوقی آستارِ مینودن بر دستارِ خوشبو
ایله اغطاش واغطا اولنوب اول ظرفک بر طرفی اخضرِ ناصع
وشطءِ آخر وشطرِ مؤخری ابیضِ ناصع ایدی حضرت ابرهیم
رفعِ سرپوش وغبابِ استحیابی جوش ایدوب عابدِ مکابد ایله شربِ
محامدِ ربِّ واحده تشرّب ومائدهٔ سماویه دن تطعّم وتشرّب دن صکره
اول تارکِ ماسوانک مبیت ومثواسندن استبانه واستنبا
ایلدی اول عنقاءِ قافِ استغنا مسکن ومأواسی وراءِ بحرِ غزیر واول
مقامِ تنکباره قصدِ گذار ایدنلره بحرِ پرشوردن عبور ناگزیر اولدوغنی
انها ورهوارِ گفتاری میدانِ بیانده بی اهمال اجها ایلیوب
الصدیق من اذا زرته برّک واذا زرته سرّک مثل ممتثلی اوزره
دیدی که بنم منزلِ مأزلمه نازل اولماق غایت دشوار وقعرِ بحرِ
عمیق وغورِ رجافِ معیق ~~[illegible]~~ اصعب گذار در ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

بگلو وصف حط السيل من عل

~~قدرت پرعظمتہ ساقط اولوب ارقان ثبات وقوائم عزمت~~
~~انحلال ایدکده بیک بیله هزار نوده وتار ایله قرین غار ده~~
آرام وقرار ایلدی وبو کوه فلک بنیانك پایانده بر غار تار
واول کهفِ پر لهفده بر مارِ زهربار واژدرکه کردن فرازندن
دنبالِ درازنه دك بی نزاع بشیوز ذراع در ثیوب پر عیوبی
آسیه راسیه کبی پاینده وهر چشم پرخشمی اخکر فروزان وجمره
سوزان کبی تابنده اولوب مهابت زئیر مستلزم الزئیرندن
پیرامون دشت وبید برک بید کبی لرزان وبازار پر آوازه
امانده متاع زندکانی رخیص وارزان اولور اکر اول شیر منکرك
استماع صوتِ انکرنده لباس ثبات وتحمل ایله تزین وتجمل
اولنورسه اول فجئه تنك وتاردن کذار تیسیر پذیر والا اول
مهلك خونخوار پرشرردن احتمال جواز ومرور امر عسیر غیر یسیردر
حضرت خلقت منقبت شر عظیمہ مادہ اولان شیرمادہ نك زآره
وغابه سندن که مظهر نهیب بی غایه در فحص وسؤال وکمال ثبات
جاش وجلال ایله اول طرفه توجیه بال ایلدی
وادرك سؤلي حين اركب عزمتي ولو انه في جبهة الاسد الورد
عابد بی عوار وعار داخل درون غار اولوب قعقعه جنس
انسان کوش کذار شیر ژیان پرزیان اولدقده بروجهله زآر
قرین الذآر ایلدی که نطاق کردون نطاق مذهب حکماء لئام ده
خارج خرق والتیام ایکن کذمت صدمتیندن صدپاره واول
صوت ولغابی اصغا ایدن یلان پردل فیفاء دشت وذلده
آواره اولوردی حضرت ابرهیم اول شیر شرزه یه هجوم درنج و

الکور

که اژدها شود ار روزکاری یابد مار
الثیوب جمع ثاب
الزئير صوت الاسد
الزئير کامیر الداهیة
البیداء الفلاة
والجمع بید
الفجئة بالضم المهلکة
الزأرة والغابة مسکن الاسد
العوار العیب
القعقعة حکایة صوت السلاح ونحوه
الذئیرة کریهة
الکدمة الوسم والاثر
اللغو اصوات السباع

الرنج الضرب

سرکوب

تأدیب ایله جدار جسم بی حدا ریتی رنج ایدوب دیدی که ای
اسد اسده زئیر وخروش دن ساکت وخاموش اول والا سنك
جسم والاکی منشآت تأدیب وتعذیب ایله ضرب وتغریق و
منشآت وجود پر اضرارکی کرداب عذاب ده افنا وتغریق ایدرم
شیر شرزیه فرمان قدیر ایله نطاق قدرت انطاقی شد وقمرنی لقت
بی مری سند ایدوب دیدی که یا ابرهیم سنك ذات حلیمك عالم رسالته
والی ونیم دست قدرتم اول مقام پاکه ادراکدن قاصر وآلیدر حضرت خلیل
اول جای تنك وزخیل دن سهولت ایله مرور واجتیاز وحضور زاهده
دقورده اسباب علامت سلامتی جمع واحتیاز ایندکده عابد نبیل
حضرت خلیل ده تیقن قدرت عبور وتفطن تاب ذهاب غبور اتمکله
حضرت ابرهیمك دست کریمنی اخذ وجس ~~...~~ شل لبس البناء بالدس
ایدوب اول لحر کثیر الالتطام وباعث الارتطام وضع اقدام ومسکن
عابد وسیله واصل اولماغله نیل مرام ایندکده کوردی که جنس اثاث
قرین الرثاث دن همان بر عصای شکسته وکاس مفتوت وبوریا
کهنه ومرقوت اولوب اشیاء مسفوره دن ماعدا متاع حیات دنیا
نابود وزاهد باثباتك غدات توش وتباتی آنجق توکل جناب معبود
ایدی فتی لا یحب الزاد الا من التقی حضرت خلقت پناه
اسباب انتباهی نضد ودکم وفرس فراسته حکمه حکمت ایله
حکم ایدوب دیدی که ای پارسای پرهیزکار بو متاع قلیلك مقدار الیه
نه وجهله استیفاء حظ استعمال واثاث اندك مایه بی مقاصد
بی غایه ده نه رسمله استکمال ایدرسن زاهد مرتاض ومظهر فضل

١٨

الانشاء العطاء
المنشآت السفینة
الزخیل بالکسر المکان الضیق
تنبیه و
ومخالفت
البناء القطران والدس ان یطلی المغابن
التباع البیت

الزاهد الراضی

فیاض که زاویهٔ قناعت وطاعتده تقشّف وتقلّل ودیدهٔ پایان بینی
کحل عزیز یقین ایله تکحّل بولمش ایدی صراط مستقیم احتیاطه ارشاد
وکذبدن منزوحه اولان معاریض ممدوحه ده
بر نگردد هیچ چشم طامع دنیاپرست   آنکه قانع شد بخشک وتر شه بحر وبرست
خواستی یاد ایدوب دیدی که بو کوزهٔ مرکوزه ماء صفوت
انتمایه سبب اغتراف واکتیاز واسباب اسباغ وضوءیه باعث
اجتماع واکتناز در ویو یودیا ایله بی نوی ریا هنگام صلوة ده [illegible]
[illegible] وزمان لغوب وسغوبده باریهٔ فضل باری یه اصطجاع
ایدوب وبو عصاء محقّر الصوره دخی منافع غیر محصوره ایله توصیفه
احری ومصداق ولی فیه مآرب اخری در حضرت ابراهیم بو امر مبهمدن
استکشاف شافی واستیضاح صافی ایلدکده عابد بی ریا اول
عصایی بر صخرهٔ صمّایه زرق وبیروی بازوی [illegible] ایله سرعادتی
خرق ایدوب خمیر نرم شیر گرمه انگشت درشت سرعت دخول وشکل
حلول ایتدوکی کبی دستهٔ چوب خوب جایکیر درون حجر دفی الحال [illegible]
[illegible] درخت نهال نامی وبارور اولدی بر قضیب
رطیبده تمر یانع صافی وبر خرعوبهٔ مرغوبه ده عنب وافر وافی
وبرفننده بی مانندده انجیر تر وبر شاخ بلندده اناری
معتبر که هر برینک مشاهده سندن دضاب اهل مجاهده سیلان
وطبیعت ارباب ریاضت تداول وتناولنه رغبت ومیلان
ایدر ایدی مهمان ومیزبان اول ثمار بی شماردن تحصیل سیری
وشبع وساحهٔ طبعدن ازالهٔ وصمت طبع ایدوب بعده

عابد

الذرة الاکتحال ق
ذرّ و
الکتازة اغترفه بالکوز ق
اسباب صلاتی انتجاع
البارئة الحصیر المنسوج ق
کرامت
که هر بری تفاریق عصادن اجدی ایدی
الخرعوبة الغصن ق

الوبیل العصا الغلیظة ق

١٩

عابد نبیل اخراج عصا وبیل ایتکله سیرت اولی یه راجع
وهزاردستان دل نظاره کنان اغارید شکفت بی پایان ایله
ساجع اولدی بعده حضرت ابراهیمک دست کریمنه یاپیشوب
خطوات یسیره ولحظات غیر کثیره دن صکره بر قبهٔ فلک مثاله
ادخال ایلدی که اول گنبد آسمان تمطک وسطنده بر تخت
مذهّب مصنوع ومرتّب اولوب اول سریر سدیدک اوزرنده
بر قدید مدید اجلاس وتوثیق وحذاسنده بر لوح زیبا آویخته
وتعلیق اولنمش واول لوح دلپذیرده نقش وتحریر اولنمش که
مرور زمان ایله بو جنبذ فلک ثانی سیر وتماشا ایدن عقلایه
واضح وهویدا اوله که بن بر سلطان عظیم الشان ایدم که هزار قلعهٔ
عذرایی اقتراع ونیچه قوانین حکمت آیین اختراع واقتراع
ایدوب بارگاه تخت وکاهمده اولان زائران وادبا وندماء
ندبا هر بام وشام اسماع نداء لاضیر وانشاد صباح الخیر
ایدرلر ایدی   قل للامیر الذی عمّت فواضله
شرقاً وغرباً فما تحصی لها عددا   الله ولّاک عن علم خلافته
والله اعطاک ما لم یعطه احدا   عاقبة الامر [illegible]
[illegible] مسلول وجدار تمکنت وتوانم رخنهٔ نواقل حدثان
ایله مثلول اولوب بازوی بادو شکنم بی تاب ودیدهٔ
بخت بیدارم غنودهٔ غفلت وخواب اولدی
اعوام وصل کان ینسی طیبها   ذکر النوی فکانها ایام
ثم انقضت تلک السنون واهلها   فکانها وکانهم احلام

الاغارید النغمات
هوشمندان و
پایهٔ تختگاه
تختگاه کافه عربی ایله تخت منانسنده
دعاء
الندب الظریف ندباء جمعه النجیب ق
غدارهٔ غدر روزکار

عقده

کار وبارِ سلطنتم مختل ودرکار اسباب بسطتم منحل اولوب
وجودِ شیرگیرم عرضهٔ عارضهٔ تب تبت وشحنهٔ قضا سوطِ
عذابی صب ایلدی　　　تو بیخبری وتا خبر خواهد بود
ازجلهٔ عالمت گذر خواهد بود　　برخیز که آنجا که فرود آمدهٔ
آرامگهِ کسی دگر خواهد بود　　بعده اول گنبدِ مصنّع ده بر
سهوه ومخدع که انواع زیب الغریب ایله بی همال دیواقیت
قیمتدار وذرِ کامل العیار ایله مالامال ایدی ظاهر وبدیده مرموق
نظرِ صواب دید اولدی　　　عمرازپی افزودن زر کاسته گیر
صد گنج زر از رنج تن آراسته گیر　　پس بر سرآن گنج چو در صحرا برف
روزی دوسه بنشسته وبرخاسته گیر　　عابدِ چشم سیر اول مالِ کثیری
جنابِ خلیله عرض واول گنجِ بی رنجی دستِ تبرّع وفرض ایلدکده حضرت
خلیل متاع الدنیا قلیلی پیش نهاد وبناء استغنایی آباد ایدوب
دیدی که شول مالِ بی مآل که مالکنه ایصالِ خیر ونفع ونوائبِ
دهری دفع ورفع ایتمیه اکا رغبت ومیل ما دناءت وسفول و
شمسِ معارفِ یقینیه یه باعثِ غروب وافول در
این الجبابرة الاکاسرة الاولی کنزوا الکنوز فما بقین وما بقوا
لاجرم اول مالِ بی شریک وپس مانده ومرده ریگه عدم اعتنا
وجواهرِ فانیهٔ فائته یرینه خزائنِ گرانمایهٔ عبرتِ بی نهایه اقتنا
ایدوب دیدی که ای ولیّ آگاه سنک جنابِ کرامت پناهکدن
التماسِ دعاءِ خیر وامدادِ توجه تیسیر کدن ازالهٔ اضطراب و
حیر ایدرم اول قانعِ بی قنوع طیبِ خضوع وخشوع ایله تعلّق
شذاء

ورفعِ یدِ دعاده تردّد وتعلّل ایدوب دیدی که بنم بریدِ دعاو
مأمولم وصولِ سرمنزلِ قبولدن بی نصیب وفرق سال درگه
تفضّل دقِ بابِ ضراعت وسؤال ایدرم هنوز سهمِ
مأربه وامنیتم هدفِ اجابته غیرِ مصیب در
قضی لی بحرمان المنی اصل طالع　　واشغالُ هذا فرع تلک المسائل
حضرت خلیل زمامِ عطفِ عابدِ جزیل الخیر وکثیر الخیر
وتخصصِ دعاءِ قرینِ التأخیر ایلدکده زاهدِ روشن روان
مرقاةِ حسن بیانه تعلّی وغالیهٔ اشواقِ غالبه ایله تغلّی
ایدوب دیدی که حرّبهٔ اربه ده باعثِ القاءِ بذرِ تضرّع وجراکا
دجاده سببِ تزهّد وتورّع مشاهدهٔ طلعتِ خلیل و
زلالِ مقالی ایله استشفاءِ دلِ غلیل اولوب فرق سالدر
که بو رجا وسؤالک آرزوی نجح وارتغا بنده چشم ترصّد و
ارتقاب شاخص وناوکِ الحاح والحاف نشانهٔ انشاء
اسعاف ده شاخص در　　گفتم که خاکِ درگه او درکشم بچشم
کان توتیای روشنی دیدهٔ منست　　حرمان مرا ز مقصدِ امید باز داشت
وین نیز هم ز طالعِ شوریدهٔ منست　　بانیِ بیت الحرام عابدِ عذری
الغرامه دیدی که سنک ذاتِ حلیمکه خاطرهٔ لقیهٔ ابرهیم
نه زمانده لائح وبو شذاءِ مرام نه هنگامده عاطر وفائح اولدی
عابدِ گزین آوازِ حزین ایله ابداءِ داءِ درون وتذلیلِ نفسِ حرون
ایدوب دیدی که هنگامِ عبورِ بحر وثری وزمانِ قطعِ برّ وبرّیده
بر بحرِ ذخارک ساحل وکنارنه مرور وبرشاتِ رشیق القد

ومورد الحمدک رؤیت طلعتی ایله کسب سرور ایلدم که ایکی کتف
قرین السعدنده اولان عقیصه وجعد خاصره خاصنه واصل وذات
کروبی صفاتی اختیار قناعت ایله مرجح زاد ماصل اولمش ایدی
بوفقیر کم مقدار اول بدء بردباردن تخبر وعطراد ب سؤال
ایله تبحر ایتدکمده تصعد شعلهٔ آه وتصوب نالهٔ جانکاه
ایله دیدی که بنم اسمم اسمعیل ووالد خلت مقامک نامی خلیل در
اول زماندن برو شوق بی پایان ایله جان ماعنده دخی شمدی اول لذت باقی
وبزم آرای محبت وولا الله یجمع بیننا وبدل بالوصل بیننا
پیمانه سنی ساقی در — اما التودد فی الجنان فراسخ
وان کان مابین الجسوم فراسخ — حضرت ابرهیم عابد حمیده القاء
سرور واجذال ودرهم ودینار تنشیط وابشاری اجزال ایدوب
دیدی که ای عابد صبیح البشاره سکا مژده وبشاره که خدای
بی انباز علامت قبول نیازوکی ابدا وبرید طلب منتج الطربکی
ایصال سرمنزل اسدا ایلدی — اذا الحادثات بلغن المدی
وکادت تذوب لهن المهج — وخاب الرجاء وقل العزاء
فعند التناهی یکون الفرج — هر آن سوق شوق وجد انند
نقد سعی بیشماری صرف ونثار ایلدوک خلیل الرحمن بنم وجود
باسامانم درکه ان الجواد عینه فراره مثل نی مثلی اوزرینشانی
حالمدن اسرهٔ خلت وخلال لامع واضحه برایا آثار مآثری
زبان زماندن سامع در عابد ~~خلال بوخبر عبرنمون کلاه افتخاری~~
انداختهٔ فلک دوار ایلدی — ازین نوید مبارک که ناکهان آمد
درایت مشتری مسامت مهر توآر ایلدی

بشارتی

کنز — الماصل القلیل من العطاء
البدء السید والشاب العاقل
غلبة
باقی
بذل و
البشارة بفتح الباء الوجه
کرامت
الندی المجلس
صافی درون بوخبر عبرنمون کلاه افتخاری

21

بشارتی بدل ومژده بجان آمد — زلال صفاء بال ایله غسل
آذان عناق وغایت نشاط ومسرتدن مصافحه وعناق
ایتدکدنصکره دیده پرقوزندن بکاء السرور ساکب وهر بری
طریق میتاء بث مصدور ونث خاطر مضروره ذاهب اولدی
بر ~~اعتناق میان اهل اشواق ده اولان~~ بوحال صبابت
مآل میان اهل محبت واعتلاق ده اولان اول مصافحه و
اعتناق در حضرت خلیل آرزومندی دل غلیلنی اول آسی
مواسی یه بیان وبلبال مافی البالنی درمیان ایدوب دیدی که
بنم ذات معیل وولد منرح الخلدم اسمعیلک وجود ممشوقنه تطلاع
ومشوق اولماغین بی تمهل وتانی تمنی اولنورکه رؤیت طلعت
فرزند قرین تیسر اودست سرعت نیل محیا شوق ومیلدن
رافع برقع تحسر اولماق ایچون درکاه واهب بی ضن وخالق
انس وجن دن طلب طی ارض ولف طومار طول وعرض ایده سن
خرم آن لحظه که مشتاق بیاری برسد — آرزومند نکاری به نکاری برسد
قیمت گل نشناسد مگر آن مرغ اسیر — که خزان دیده بود پس به بهاری برسد
عابد رحیم حضرت ابرهیمه دعاء خیر وتبریک ولب طلبنی تحریک
اتمکله راه دور ودراز قدرت مهیمن بی نیاز ایله بروجهله مطوی
وحبال مسافات براری وجبال بررسمله ملوی اولدی که اول
ندی منبع الیدی ده آوازهٔ اسمعیل داخل صماخ حضرت خلیل
اولوب صداء غم زداء پدر دخی واصل سوراخ گوش پسر اولدی
ندیده ام رخ خوب تو روزکی چندست — بیا که دیده بدیدارت آرزومندست

العناق الامر الشدید والخصیبة
العناق المعانقة
طریق میتاء عامر واضح
الآسی الطبیب
الغلة العطش
در خواست
التحیا الوجه
الضن البخل
دلنواز
الیدی جمع ید النعمة

بعده حضرت خلت قرین اول عابد مستکین ایله کاحرفه
مشایعه وکنا جمیعاً کالجمیع تألفا فعاد وداع فافرقنا
شوقنده متاع وداعی مبایعه ایلدیلر

دردا که درین زمانهٔ غم پرورد حیفا که درین دائرهٔ عمر نورد
هر روز فراق دوستی باید دید هر لحظه وداع همدمی باید کرد

اول آن ده قدرت یزدان ایله پدر و پسر تلاقی و بزم تصافح
وتعانق ده صهباء توادد وتوافقی تساقی ایدوب هر بری غمرات
فرقت دن رسته وچمنزار دل زارلرنده شکیر شکر رسته اولدی
~~خورد طعام ایلدی لوث شرک ایله ملوث ورَوث فرک~~
~~ایله ملوث اولماغین حضرت ابرهیم ترک ارجاع واعاده واکرام~~
~~ضیف کافری عدم اراده ایدوب اول پیر مغیب اختیار ذهاب و~~
~~مغیب ایتدوکی کبی فی الحال جناب ذی الجلال دن آب عتاب~~
~~جریان وانشعاب ایلدی که یا ابرهیم بو جهان ذمیم سالیان دراز~~
~~بنم ینبوع فضل بنده نوازمدن روان اولان نعم فراوان ایله~~
~~دافع جحر وبحره وباوجود کفر وضلال خوان نوالمدن بی من ورشا~~
~~فی الغدو والعشا نزیل غرث وضجر ایدی بر دفعه بهره یاب امدادی~~
~~حسنک اعانت وامدادوکه حواله وموائد برعوائدکدن تعیین~~
~~نواله اولندقده اول ضیف طیبان غیر ربانی دار شرق مدارکدن~~
~~شربه دافعه الکربه ایله ارواء اتمامک لائق وروا دکلدر~~
~~حضرت خلیل غایت سرعت وتعجیل ایله عقب پیر مغیبه دوان~~
~~وارجاء ساج باانفساحی دوان اولوب لحاق ووصول~~

الشکیر النبت

نزیل ۲ ۳

ارباب

ارباب حنکت واذعانه ظاهر ونمایان اوله که بو آیت معجزنما
حضرت عیسانک علی نبینا وعلیه افضل الصلوة والتحایانک
تضرع ولابه ودعاء سریع الاجابه سی در شول هنگام میمنت نمونده
که حواریون نزول مائده یی اقتراح واسباب الحاف والحاحی اجراء
ایلدیلر اول رسول آگاه وتخصیص بایقه واحیی الموتی
باذن الله تحریک لب ونزول مائده یی طلب ایلدکده فی الحال
قیوم لایزال دعاسنی قبول وعلی رؤس الاشهاد مائدهٔ غیبی
نهاد نزول ایلیوب بو معجزهٔ باهره روی ساهره ده یادگار و
زینت صحیفهٔ روزکار اولدی عبدالوهاب شعراوی که اخبار
اولیا واخیاری راوی در مبین احوال کبرا اولان طبقات
کبرا سنده کبار مشایخ شاذلیه دن اولان محمد حنفی قدس سره
الصفی دن روایت ایدر که مضمار اجتهادده فارس وشرفیاب
لناله رجال من فارس اولان اقدم مجتهدین وامام اعظم
مسجد دین حضرتلری بر کون استدفاع جوع وسغب ونعمت
مترقبهٔ مائدهٔ غیبیه یی ابتغا ورغب ایلدکده فی الحال محل
دعا وسؤاله سوی سمادن امداد فیض وندی حلول ومائدهٔ
پر نعم من حیث لا یعلم نزول ایلیوب کل ما کان معجزة للانبیاء
یجوز ان یکون کرامة للاولیاء فحواسی اوزره مهبط جبرائیل و
خاتمهٔ انبیاء بنی اسرائیله تنزیل اولدوغی کبی اول اعلم علماء امت
وسراج کاشانهٔ ملت دن دخی واقع وعلماء امتی بی همتا انبیاء
بنی اسرائیله شبیه ومثیل اولدوغی بو کرامت کبرادن معلوم
فضلاء مصاقع اولدی ثواب قراء شرف قرانک بر مرتبه

رجرج الکتب

الرغب بمعنی الرغبة

القران بمعنی المقارنة

الوقایة الجنة

عموم فیض وسریانی واردر که اکثر مبرّاته سرجریده وپیش آهنگ
فضائل عتیقه وجدیده در نته کیم محیط کل وهادئ اقوم سبل
علیه الصلوة وعلی سائر الانبیاء والرسل حضرتلرندن ما الایمان
ایله قرع باب بیان ایلدکلرنده اطعام الطعام وبذل السلام
کلامی ایله فضیلت مهمان نوازی یی تفهیم وکفارات ودرجات
حقنده دخی اطعام الطعام والصلوة باللیل والناس
نیام ایله بسط مائده انعامی تقدیم بیوردقلری بو مدعایه
گواه وحج مبروردن استکشاف سر مستور ایتدکلرنده اطعام
الطعام وطیب الکلام بیوردقلری دخی بو معنایه دلیل بی
اشتباه اولوب ثانی اثنین آل عبا گویای سلونی عن طرق
السما صاحب قدر والا والئ ولایت ولا کرم الله تعالی
وجهه حضرتلرندن ارباب تعنّت وعرامت طلب خرق عاده
وکرامت ایلدکلرنده حاجب معتبر اولان قنبره اِحضار سفره
وخوان ایله فرمان بیوردقلری مشهور آفاق وغلغله انداز قباب
نه طاق در ذیل عصمت صحبتی بی دنس اولان حضرت انس دن
رضی الله تعالی عنه روایت درکه هر خانه وخانه که ضیف
ومهمان طروء وطروق وبر مکان ده که آفتاب سماحت د
احسان تلألؤ وشروق اتمیه اول مقامه ملائکهٔ کرام
قادم ونازل واولجای مورث الشجا بعض البقاع ایمن
من بعض شرفنه نائل اولماز احادیث صحیحه ده ورود
بولمشدرکه اجواد کرامک قری وانعامی دواء حاجت روا
وبخلا وطغامک بذل نزل وطعامی داء راحت زدا در

الشبع الحزن

الطعام اللئیم

اضافه وقری وبسط مائدهٔ سخاده که باعث رسوخ الفت
وودّ دربرقاج شروط وآدابک رعایتندن لابدّ در
جملهٔ آداب دندر که باب قری وجوه صلحا واتقیایه مفتوح
وباز ودعوت فجره واهل بدعت دن توقّی واحتراز اولنه
بعض اخبار صحت آثارده اکل طعامکم الابرار بیورلدوغی
بو معنایی اشعار ونار بیانی ایقاد واسعار ایدر
حدیث مصطفی یاد آر وبو ایوب انصاری وبعد الجمعیة
صنوف ضیوفه بنفسه خدمت وضیافت وبسط وجه ایله
اظهار بشر وطلاقت ایدوب دعوتی اغنیا واهل ثروته
مقصور ومهمان خانه سندن فقرا وبیگانه مدفوع ومهجور اولمیه
بیت کسی شمر که بخردان نظر کند زانکه آزمون بینش چشم از شهاد کنند
وقلب مهمان منکسر وناب افعی اذیت منکسر اوله حق
وقلب مهمان مکسور وناب افعی اذیت وعتاب مکشور اوله حق
اوضاع ناصواب دن تحرز واجتناب ایدوب بین الاحبّا
اقارب واحماسنی دعوت دن تکاسل وغفلت اتمیه که
آنلرک ایحاش ونفرتندن قطع رحم وعدم رحمت حادث
وبعض اصدقا وذو قرابتنه حصر دعوت ایلیه که تخصیص
بعض توحش ماعدایه باعث اولور وجملهٔ آداب دندر که
دعوت دن قصد ونیّتی مباهاة وتفاخر واراءت وتکاثر

تشبّه تخلّق بالسنّة

اولمایوب بلکه القاء سرور وشادمانی ایله قلوب اخدان و
اخوانی استماله وتحبّب وبذل طعام دن قصوای مقصود ومرامی
سنّت نبویه ایله تخلّق وتشبّه اوله وشتا وصیف ده
فرموده لا تتکلّفوا للضیف پیش نهاد نظر واحضار نزل
وماحضر ایده که شحّ وتقتیر محبط حسنات اولدوغی کبی
اسراف وتبذیر دخی محیط جمله سیئات در وجمله آدابدندر که
کراهت ایله اجابه دعوت پیشه وعادت ایدن اهل وحشتی دعوت
ایتمیه که اول مقوله متوحّش ونفورک حضوری حضّار مجلسه سبب
انقباض وتکدّر وجام عشرت مدام لرینه باعث انصداع وتکسّر
اولور تخلیند شعرا بو آیت معجز نمایی بو قطعه بی همتا ضمننده
ادراج وکلام بدائع مصحوبنی بو اسلوب اوزره ادماج ایلمش که

اجابتی

گرچه حاتم طی کنی طومار فقرم دور نیست

چون بجود ومکرمت بینم زمعنت زائده

همچو قوم عیسی از فرط نیاز وافتقار

هست وردم ربّنا انزل علینا مائده

ظرفاء شعرادن بر شاعر سحر نما اسباب یساره قادر و
شحّ وامساک ده ابخل من مادر اولان بر بخیل مادرزادی
بو قطعه ایله تهجین وایعاد وسر منزل قبول عذردن تغریب
وابعاد ایلمشدر

یا ذاهبا فی بیته جائعا — من غیر معنی ولا فائده

قد جنّ اضیافک من جوعهم — فاقرأ علیهم سورة المائده

التاسع عشر

الآیة ~~الثامن عشر~~ الثالثة

اهل ایمانه توکّلدر اهمّ ، کر اولورسک طالب خیر وبهی
اگه استرلرسه قرآندن دلیل ، قل هو الرحمن آمنّا به
توکّل کلزار توحید افعالده بر نو گل وطریق هدایت وتوفیقه
رهبر کل در شرف ومزیّتنه بو کفایت ایدرکه انّ الله یحبّ
المتوکّلین نظم مبینی اوزره محبوب حق ومتوکّل زمرۀ محبوبینه
ملحق در نظم نه بکدن استه مقصودک لانه شاهدن استه
توکّل قیل خدایه دولتی الله دن استه نثر توکّل منازل دین و
مقامات مقرّبین دن بر منزل گزین اولوب من حیث العلم غامض
ونابدیدار ومن حیث العمل صعب ودشوار در وجه غموض
بو جهتدندر که ملاحظۀ اسباب شرک خفی یه اجرا وبالکلّیه وسائل
واسبابدن تباعد واجتناب سنّت وشرعه طعن وازدراد در ومن
غیران تری الاسباب تعاطی وارتکابی وجه عقلی تعبیر واسلوب
سدادی تغییر در بو تقدیرجه معنای توکّلی تحقیق بر وجه انیق اوزره
که توحید صرفه موافق ومقتضیات عقل وشرعه مطابق اوله کمال
صعوبت واشکال وغایت عسر واعضالده اولوب بو غطا و
سجافک انکشافی سماسرۀ اهل خلوصه مخصوص در که دیدۀ بصیرتلری
اثمد معرفت ایله اکتحال ومقام نفس بدفرمادن ارتحال اتمش
اوله لر خدای فرد جواد عامۀ عبادنه کافی اولدوغی غیرخافی
ایکن غیردن طلب خیر وماسوادن ابتغاء برکه نوا ایدنلر ترک
توکّل ایله نفسنه تعذیب واليس الله بكاف عبده آیتنی تکذیب

وصعوبتی

اتمش اولور ع بنشین و تکیه بر کرم کارساز کن نظم
دانای فصیح نکته پرداز ، زین گونه کند حکایت آغاز نثر که
جنکیز فتنه انکیز که قاآن مغول غول نشان و سرپنجهٔ بازوی سطوت
و نیرو ایله پنجه پیچ گردنکشان اولوب اصناف اجحاف گوناگونی ایله
اکثر ربع مسکوندن امارت آباداتی و عمارت برطرف و سیل زاغب
غشم و فساد و تسلط لشکر یاجوج نهادی ایله مشاهیر بلدان و
بقاع قاع صفصف اولمش ایدی نظم
آن مصر مملکت که تو دیدی خراب شد ، وآن نیل مکرمت که شنیدی سراب شد
هم پیکر سلامت و هم نفس عافیت ، از دیدهٔ نظارگیان در حجاب شد
نثر اگرچه پیشگاه دیوانخانهٔ ازلدن عملهٔ شهربندان عمله نازل اولان
حوادث و نوازل بیروندن حیطهٔ عسی و لعل و مصدوقهٔ فرمودهٔ لا
یسأل عما یفعل در نظم کسی زچون و چرا دم همی نیارد زد
که نقشبند حوادث ورای چون و چراست نثر لکن ورای ستر دقیقدن
ناظر ملکوت تحقیق اولانلر جناب کردکارک هر کارندن حکم خفیهٔ خبر
استخراج و هر مقدمهٔ تقدیردن نتیجهٔ نتیجهٔ صادقه انتاج ایده گلمشلر
اول مقوله هوشمندان بیدار دل و محققان کامل دیمشلردر که جنکیز
بی امانک رسم و سامانی بو ایدی که بر جانبه عطف عنان عزیمت و
توجیه وجههٔ نهمت ایلسه اول اصقاع و دیارک حاکم سالارینه
تقدیم سرزنش و عتاب و ارسال نامه و کتاب ایلدکده کندو
تعریف و القابنده اطرا و اطناب و تسدید سهام ابهام و اسهاب
اتیوب همان بو دکلو تحریر کشش پرنیان بیان اولوردی که بندن

معمورهٔ

علّه عاملک جمعی در

مکمّل

اسهام اطناب در معناسنه در اسهاب کبی

جنکیز خانم سکا که فلان سلطان حکومت راندن سن معلوم و عیان
اوله که اول دیار نزهت آثاره لشکر تاتار مور شمار نار دمار
انبعاث عزائم خسروانه ایله روانه اولمشلردر اگر مطیع و اهل
و سالک سواء سبیل اولورسکز مال و جان و اهل و خانمانکز
ایله ضمان اماننده آسوده و ایمن و دشت حکومت و دست
راحتده مستریح و مربع نشین اولورسز و الا شویله که تسویلات
شیطانیه ایله مغرور و تهویلات نفسانیه ایله محکوم اولوب سرکش
و عاصی و سرمنزل اطاعتدن بعید و قاصی اولورسکز عاقبت
کار و انجام کار زار نیجه اوله جغنی بز بیلمزز و حکمت ایزد پاکی فهم و
ادراک قلمزز آنی رهنمای طریق قویم اولان خدای بزرک و قدیم
بیلور اصحاب کشف و یقین تحقیق و تبیین ایلمشلردر که جنکیز
پرستیزنه قدر قدر و قدرت بولدی ایسه بو سخن متوکلانه دن بولدی
و نه دکلو نصرت و فرصته واصل اولدی ایسه بو کلام متذللانه دن
حاصل اولدی نظم چو خود را بچشم حقارت بدید ، شد او را همه این بزرگی پدید
بلندی ازان یافت کو پست شد ، در نیستی کوفت تا هست شد
نثر جنکیز بر کبر آتش پرست و شراب مردافکن غفلت ایله بدمست
ایکن بو دکلو تذلیل نفس خودکام و توسن طبع سرکشی رام ایده
سلاطین زمانه و جهلهٔ وزرا عدیمة الامانه جناب خدادن خوف
و استحیا اتمزلرمی که آراء سدیده ایله فتح ممالک جدیده اتمک دکل
بلکه آبا عن جد یدلرنده اولان قلاع مأخوذهٔ تکا استخلاصنه غیر قادر
و اضاعت اموال و بیهوده سعی بی مجالده نصکره خائب و خاسر

ایلرینن نوایب مطیع معناسنه در

دستیار معناسنه در

مفتون و

مسخر و

و بلادک استخلاص و استردادنه

ساده و حقیر معناسنه در

راجع وصادرلرایکن منازعهٔ خصیصهٔ العظمة ازاری ودادخواه
اولان متظلمان بی کناهی اسیر ناله وزاری ایدوب استٔ فی
الماء وانف فی السماء فحواسی اوزره عظموت وجبروتلری فوق العاد
وبوکروه ناخلفک زمان ادبارلرنده اولان غرورلری سلفک
هنکام اقباللرنده اولان سرورلرندن هزاربار زیاده در مخلوق عاجزه
جائز اولمیان نعوت وصفات ایله نعت ووصف ومزرعهٔ
آخرت لرینی معرض عارضهٔ فجعلهم کعصف ایدرلرایکن شومی
غرور واستکبارلرندن اصدار ایتدکلری سردارلر مصلحت کورورلر
ونه برکاری غایت ونهایته ایرکورورلر باآین جمله تطوی واطناب
ایلدکلری بیهوده اوصاف والقابدن شرم وحجاب ایتمزلر
ولشکر بیحد ومرلری مع کثرتهم فئام اعداء لئامدن مع قلتهم
مغلوب ومسلوب اولورلرایکن شاهراه تیقظ وانتباهه کیتمزلر
سردار ووزیر ایتدکلری سیّء التدبیرلر کلٌ کاتب مبتداسنک
خبری اولان جاهلان بی خبری خصوصا ناخدای کشتئ تلبیس
اولان رئیسی کندو آدمی وعدو وعدی اولماغله بطانه وصاحب
ومضرب مثل ان البغاث فی ارضنا یستنسر ایدوب اطلاق
عنان اختیار وترک آزمون واختبار ایدر برطرفدن اول
ناخلف قلم سخانی ارخا وکرانی وظائف غیرنظائمی عرصهٔ
ارزانی ورخا ایدوب نشوهٔ شراب رشوت ایله اعدادِ لشکری
امدادی تکثیر وتزیید وبرجانبدن استماع کلام حقدن اصم صاغر
اولان وزیر غافل غر قلت خزینه وکثرت خرج وهزینه‌دن بنیاد

ثـ ابراد و ه

همر لفظ فارسی در کثیر معناسنه

فئام کروه معناسنه در

بی عقل ه

ناخدا لفظ فارسی ملاح معناسنه

ویدر رشوت وحرمی ه

وخیانتی

الصاغر الذلیل

همزینه خرج معناسنه در

سر

شکایت وفریادی احکام وتشدید ایدر ذهن تیره ناکی بوکدکلوفهم
وادراک ایلمزکه بودکلو اتلاف مال وتکثیر سواد بی مآل زیردستنده
اولان کاتبان تیستک خیانت وعدم تحاشیلرندن ناشی در
برناصح صداقت کار اخبار ایلسه کندویه تابع وشورابه تسکس
وخلابه‌سی تابع اولماغله عدم تصدیق واعتماد بلکه کمال عتو و
عنادندن اول خائن پرفساده تلفت واعتداد ایدر
الی الله اشکو من هذا الزمان الوبی مما غدر باخوانی وبی
بوجمله تعب وذلته سبب علت جهله وزرانک جناب خداددن
عدم استحیا وبیم ونقصان توکل وتسلیم لرندن اولوب کم من
فئهٔ قلیلهٔ آیت جلیله‌سنه عدم یقین وادراک لرندن ولعن
لسان نبوت اولان رذیلهٔ رشوته انهماکلرندن در نهاد
ناقص استعدادلرنده توکل ما وصمت طمع ورشوتدن فی الجمله
توقی واحتما اولسه مخلوق ظاهر الهوانه اثبات قدرت وتوان ایتیوب
نظم النصر لیس باجناد مجندة لکنه بسعادات وتوفیق
نثر عروهٔ وثقاسنه محکم تشبث وبوابیاتک معنای استذکار
معناسنده اقامت وتلبث ایدرلرایدی نظم
بهنکام لشکر برآراستن ز لشکر نباید مدد خواستن
صبوری نخودخواه وفتح ازخدای که لشکر بدین هردو ماند بجای
نظم کرچه سیران باغ ودشت کنم بسرقصه بازکشت کنم نثر
تتمهٔ آیت سابقه‌ده اولان لفظ وعلیه توکلنا ایجاب واقتضا
ایلدی که توکل بابنده برقاچ کلام حسب المقام نکاشتهٔ اقلام

اعلام و ه

دخی زیاده ه

وصدورک جناب منتقم غیوردن ه

کرده

شره حرص معناسنه در

شره و ه

وآسافل واراذل ایله تناصر واعتوان ایتیوب ه

تعاونوا واعتونوا اعان بعضهم بعضا ص

براعت ارقام اوله

نظم حجة الحق امام غزالی ٭ رفع الله قدره العالی
کنوروب رازِ بستهٔ یادْ ٭ بویله دیمش کتابِ احیاده
نثر که توکل اوچ قسمه منقسم ٭ و هر بری بر سمت وسمت ایله
مرتسم در اولا فاتخذه وکیلا امرینه امتثال ٭ و موکلک وکیله
اعتمادی کبی مقتدرِ جوادک کفایتِ کفالتنه وثوق و اتکال
ایلیه توکلک کامهٔ ماده سی نسیم تصرف ایله منشق ٭ و عند اهل العربیه
لفظِ وکاله دن مشتق در اهلِ لسان میاننده ٭ وکل امره الی فلان
دیمک امرینی موکولٌ الیهه اعتماد ٭ و لحمهٔ دعاوی ده اکا تفویض و
استناد ایلمکدر نظم هر که درین مرحله آگاه رفت ٭ ره به توکلت علی الله رفت
نثر شول شرطله که موکولٌ الیهه که وکیل ٭ و بنیانِ متداعیٔ دعوانه
پایندان وکفیل در احتمالِ تهاون و تقصیر ایله غیر متهم ٭ و اصابتِ
رأی و تدبیر ایله کاشفِ امرِ مبهم اولوب متوکلک رجا و امیدی
صادق ٭ و هر حالده مطمئنّ النفس و واثق اوله نظم
همه کارها را بیزدان گذار ٭ که بیرون ز تقدیر او نیست کار
نثر درجهٔ ثانیه که رتبهٔ وسطی ٭ و اولکی دن اعزّ و اعلی در
متوکلک مهیمنِ متعاله تسلیم و اتکالی طفلِ بی سامانک مادرِ
مهرباننه اولان حالی ٭ و صفای بالی کبی اوله کودکِ بی دست
و پا دار پرآگدار دنیاده مادرندن غیری بر اهل خیر و دافعِ ضیر ٭
اولدوغن بلمز ٭ و آخرک دامن تملقنه تعلق ایتیوب امّ با ترحمندن اوزگه
کمسه یه فزع ٭ و جزع قلمز ٭ نظم مادرش گر سیلی بر وی زند
هم بمادر آید و بر وی تند ٭ از کسی یاری نخواهد غیر او

یازمش
سمت علامت معناسنه
پادشاهنه
فن صرف
الکامة دغاء الطلع وغطاء النور
اللحمة المضیق
واهمال

اوست جمله شر او و خیر او نثر غیبت مادرده اصابتِ
مکر مکروه و ضرر ایلسه ابتدا لساننه جریان ایدن لفظ یا اماه ٭
بعده مدِّ آهِ جانگاه در قلب پرفتورنه اول خطور ایدن تمام
با اهتمام اولوب گویا اول ما خلق الله ایله لوح محفوظ [illegible]
رقمِ محبت والده مسطور ٭ و مادر آزادنک شفقتِ مادرزادی
اوزره مطبوع و مفطور در فرضا کودکِ زیرک سار اندک سنّا
استطلاعِ حال ٭ و مادرِ مهرباننه افراطِ محبت و حنان ٭ و میلِ
جناننده مطالبه و سؤال ولنسه وجه حکمتنی بیاندن قاصر ٭
و عند التحقیق بو معنی وراء ادراک بر امر قاصر در هر اهل تنبهک
که تعبد و تألهی جنابِ الهه ٭ و مزید اعتنا و اعتمادی اول بارگاه
اوله طفلِ شیرخواره نک مادره اولان کلفِ بی کلفت ٭ و فرطِ
شغف و الفتی کبی جناب و کاب بیچونه صدقِ دروان ایله
توکل ٭ و هر امر دشوارده باب اول جناب توسل و توصل ایدر
نظم گر نیم زیشان از یشان گفته ام ٭ خوش دلم کین قصه از جا گفته
نثر قسمِ لاحق ایله سابق بیننده فارق بودر که قسم ثانی ده
متوکل باختیار عنانِ اختیاری ثانی ٭ و رؤیت توکل دن
بالکلیه فانی اولوب فقط متوکل علیهه متلفت ٭ و آخرک
شیشهٔ اندیشه سی متفتت در اما وجه اول ده بی تأمل
ساغرِ تکلف و تعلی باقی و توکله التفات و شعوری باقی در
رباعی در غم مدد از میر و وزیری مطلب ٭ یاری گری از جوان و پیری مطلب
در واقعه چون پای تو در سنگ آید ٭ جز فضلِ خدای دستگیری مطلب

لفظ فارسیدر ... معناسنه
دل آگاهنه
لأن
میل و محبت حنان معناسنه در
معنای دقیق
اعتبار اعتماد معناسنه در
اولو
جناب پروردگاره
ام
هوشیار
وساطت عمل درکار و توکله شعور و ادراک موجود و برقرار در
بیچاره
آمر

نثر درجهٔ ثالثه که جمله دن الطف واعلی واشرف واسنی در
عبدِ موفق بین یدی الحق خافی وخافت وعند الغسّال میّت
بی تاب وتجال کبی ساکن وساکت اولوب قدرتِ ازلیهٔ ذی الجلال
وعدهٔ ونقلّبهم ذات الیمین وذات الشمال ایله آنی تقلیب و
بارگاهِ عرش پناهنه اِدْنا وتقریب ایدر وجهِ ثانی دن بونک تمیز
ورجحانی بودر که وجهِ دومین ده پسرِ غمین اکتراب واکتراث
ودنبالی مادرِ روشن بالنکه فریاد وغواث ایدر وجهِ سومین ده
کتکیل درجاته باعث ومصداق فعززناه بثالث در مثلا
کودکِ بی باک ذهنِ تابناکی ایله فهم وادراک ایلیه که اگر پس مادر
مهرگسترده دوان وتفاقم اندوهِ انبوه ایله مائل سرعت وعدوان
اولماسه مادرِ مهربان آنی خواهان وجویان وخلفِ پسر نا خلف ده
بلا خلف پویان اولوب کمالِ شوق وجوش ایله آغوشنه آلور
وکوچهٔ استغناده تستّر واختفا ایلسه وادیٔ حیرت وعدم خبرده
قالور وعرضِ بضاعهٔ احتیاج واستدعاء ارضاع واملاج اتدوکی
تقدیرجه مادری سقیِ شیرِ شیرین وبستان پستانندن اجراءِ نهرِ
فحوای لبنا خالصا سائغا للشاربین ایله مفاتحه وطرفِ خلافنده
اولان مردانِ بی الاف ایله تخاصم ومکاشحه ایدر توکل واستسلامک
بو مقامی ترکِ دعا وسؤاله باعث ودفعِ نیایش وابتهالی مورث
اولوب موهبهٔ بی علتِ علیه یه اعتمادا وعنایتِ سابقهٔ ازلیه یه
اعتدادا بو معنایی پیش نهادِ سوید ایلیه که فیاض علی الدوام
ابتداء انعامی غبیة السؤال اعطا وافضالندن اکثر وزیاده تر

دنبالندن
حدس
العدوان المشی
شتابان و
غم ونامرادی ده
المفاتحة ابتداء الکلام
المکاشحة العداوه
افاضه

ومن شغله ذکری عن مسألتی اعطیته افضل ما اعطی السائلین حدیثِ قدسی آیینه مظهر در مبادیٔ
مبانیٔ عمر وزندگانی سندن ظهور ایدن سانحات امورینی مقابل آیینهٔ شهود ومعاینه ایلسه بلا رتیان
ظاهر ونمایان اولور که واهب علی الاطلاقک بلا استحقاق ارفاد وارفاق ایلدوکی رغائب ونعم گوناگون
حصیرِ عدّ وحصردن بیرون در مقامِ ثانی ترکِ دعا وقطعِ امانی بی اقتضا وسیفِ قطّاع استغنا وانقطاعی

نظم گوهر آمای کنج خانهٔ راز ، کنج گوهر چنین گشاید باز
نثر که قلزمِ سلوک ورياضته غوّاص اولان حضرتِ ابراهیم خوّاص
مقامِ توکل واستسلامی تصحیح ومناطِ تفویض واستعصامی
تنقیح ایچون بناءِ عزیمتِ مسافرتی استوار وسیر وسیاحت
نیتنه کشتی سوار اولمش ایدی وقتِ صلوة ده ظلمتِ غفلتدن
تضوء واقامتِ صلوة مفروضه ایچون توضؤ ایدوب درگاهِ
حقه صدق ایله نیاز وتعدیلِ ارکان نماز ایلدی اهلِ سفینه دن
بر دلق پوش صاحبِ سکینه بی گوردی که رفقاءِ طریقته عدمِ
تعاون وقراءتِ کتابِ طهارت ده تکاسل وتهاون ایلر اقتضاء
حدیثِ بیننا وبین الکفر ترک الصلوة ایله جانبِ صلاحه ترغیب
وخفضِ جناح جناح دن ترهیب ایدوب دیدی که ای درویش
وتارکِ کم وبیش نیچون عمادِ اسلامی اقامت واحکام ایدوب
مباشرتِ وضو وثیابِ درونِ بی ثباتکی شست وشو اتمزسن
اول زنده دلِ ژنده پوش النجاة فی الصدق بیمانه بهنی نوش
ایدوب دیدی که بن قضارای ملتِ نصارایه مالک بر مردِ سالکم که
مقامِ توکله توصل ایچون بحرِ گربت ده سباحت وبرّ غربت ده
سیاحت ایدرم بعده بادبانِ همتی افراخته وکندوی سطحِ لجّهٔ
دریایه انداخته ایدوب دیدی که یا ابراهیم اگر قوّتِ توکل وتسلیمک
وار ایسه سن دخی بسیطِ بحرِ محیط اوزره مشی ولباسِ تقواکی
طرازِ کرامت ایله وشی ایله تا که سنکله عمرانات وآبادانی دن
منافرت ومعیت ایله اختیارِ مسافرت ایده لوم شول شرطله که
ظعن

سلّ واقتضا ایلمز الحق ماسواءِ
حقدن قطعِ رشتهٔ پیچاپیچِ هوایی
استدعا واسبابِ توکل صرفی
استیعاب واستیفا ایدوب
هر اولهٔ خواهش ودعادن علمِ
ازلیٔ جنابِ خدا ایله سائلی وخلیل
دلِ هدایت دلیلی گویای علمه بحالی
حسبی عن سؤالی اولور نظم
وانّی لارجو الله حتّی کانّنی
اری بجمیل الظن ما الله صانع

الحصیر المجلس
الظعن السفر
الشی التزیین
الابنات المیانی
وعمرانات دن تؤده واناث ایله

تیقظ

اگر بنم حقیقت دینم واضح و مستبین اولورسه سن ترک عناد
و تبطر و شد زنار و لبس غیار ایله تنصر ایده سن و اگر سنگ
رجاحت میزان ایمانک متکشف و عیان اولورسه بن بلا تردد
و بی تعنت و تشدد داخل دار السلام اسلام و حجر الاسود استسلامی
استلام ایدم حضرت خواص که زر خلاص بوتهء اخلاص ایدی اگرچه
کرامات گونیه دن پرهیز و توقی و هر حالده حیض رجالدن
تطهر و تنقی ایدرکن غلبهء غیرت اسلام ایله نفس ناکامی القاء
لجهء قمقام و دوی دریاده اول ترساء پارسانک حضورنده
انتصاب و قیام ایلدی مشی علی الماده خرق عادتلری
علی السوا و حاجت امتیاز و رجاحتلری نا روا اولماغله
معاً کنار بحر بی کراندن خارج و قطع مسافهء مسافرته عازم و
دارج اولدیلر شبهنگام بر مقامه که مطرح کناسه و قمامه
ایدی کلوب بر گوشهء بی توشه و خوشه ده مبیت و آسایش
و دین و آیینلری اوزره درگاه آلهه پرستش و نیایش ایلدیلر
بو اثناده پردهء بیابان دن بر کلب معلم بی زبان دهاننده ایکی
نان ایله کلوب حضور ترساده مثول و لسان حال و تبصبص و
ابتهال ایله درخواست حسن قبول ایلدی ترساء ترسان اول ایکی
نانی بی امتنانی آلوب برینی کندویه غدا و برینی دخی رفیق و
هم طریقنه ایثار و فدا ایلدی حضرت خواص که مخاضهء ضمیر جمیله
خواص ایدی استغنا و تشبع و مستدطی ارض صوم و صالده
ترتع ایدوب شمع شب زنده دارکبی احیاء لیل و بذل طاقت

وسع و

غیار شابقه معنا سنه در

التفت السؤال عن شئ اراده اللبس

انمش ایدی اما

ماده

الکناسه و القمامه المزبله

نظم

بیابان در بیابان کوه بر کوه
همی رفتند بی تشویش و اندوه
نخستین ناکزیر ده رفیقست
بلی اول رفیق آنگه طریقست

نثر

المخاضه المنهل

ایله عبادت و طاعته میل ایلدی علی السحر کیرو عازم سفر و حکایت
شعشا و گاه آیت و و غشا ایله بربرینه یاد و یاور اولوب وقت
شامده بر چمنزار راحت انجامده که روائح طیبهء ازهار ایله
رشک لطیمهء جونه و آشجار سایه دار ایله جنات تجری من تحتها
الانهاردن نمونه ایدی نزول و المام و شرائط اقامت و بیتوتتی
اکمال و اتمام ایلدیلر بو اثناده طرف صحرادن بر طارق صبیح الجمال
و شاب بی همال طروق و مشرق غیبدن یوح فوز و فتوح شروق
ایدوب سر سراوت اثری اوزره بر طبق مغطی و مستر که مزعفر
و معنبر الوان اطعمهء گونا گون ایله مالامال و مشحون ایدی کتوروب
حضرت خواصه تسلیم و مراسم ترحیب و تعظیمی تقدیم ایلدی حضرت
خواص دخی نزول نزل خاص ایله هم رزق آهم دن رغوت
و رفیق ترسایی اول خوان غم فرسایه دعوت ایلدکده اول آب
که تصحیح مقام توکله راغب و مزاولهء تشبث اسبابدن هارب
ایدی صیقل ریاضت و تبتل ایله منظارهء دل بی ذلی تابناک
و سرچشمهء استعداد خدادادی خس و خاشاک تعصب و عناددن
پاک اولماغین دیدی که اولا مدید سبط البنان و بکا عرض
اسلام و ایمان ایله بعده مائدهء غیبیه دن کمال تشوق ایله
تبلغ و تذوق ایده لوم حضرت خواص که گزیدهء خواص ایدی
مبادرت اسلامندن استطلاع و استعلام ایلدکده اول نو
مسلمان و چشندهء ذوق ایمان دیدی که اگرچه جناب خلاق
هر کسه سوق بلغه و ارزاقه ضامندر لکن هر کارنده حکم بیشمار

التکاثبه و الوعثا المشقة فی السفر

اللطیمه و الجونه طبلة العطار

و الشمس الیوح فی

الرعوة النزوع عن الجهل و حسن الرجوع عنه

تعاطی

العائده دن

طعم

کامن در شبِ دوشیته ده بر مزبلهٔ غم انجام ده بیات و آرام
ایدوب بیم قوت وزادم واسطهٔ کلب بدنژادایله واصل اولدی
و بوشب پرطرب ده مبیت و مثواء بر جای نزه فرح فزاده
اولوب نشنک رزق کریمک وسیلهٔ احسن تقویم ایله حاصل اولدی
لاجرم صدق توکل واستسلام ان الدین عند الله الاسلام
جاده سنه هادی و راستیٔ عهد و پیمان شرف ایمانه بادی اولوب
سلطانِ توحید افعال که مقام توکل واتکال اکا تختگاه و بو
تحقیقه هر اهلِ توفیق واقف و آگاه در خوابِ ارتیاب دن بنجه رشد و
بیدار و برکتِ درستیٔ عزیمت ایله ورای سبحاتِ غیب دن عرضِ هویت
دیدار ایلدی مربیانِ فنِ بیان که تراکیب براعت اسالیب دن
ابراز مزایا و دقائق و استنباطِ نکات و رقائق ایده گلمشلر در
اول آیتِ باهر الدلاله ده لفظِ جلاله مسطر واسم ذات
ایله که مستجمع جمیع صفات در معنون و مصدر اولمادوغینی
بو وجهله تحقیق و مقتضای حال و مقام اولان کلامی بو کونه تمهید وقل هو الرحمن ایله عنوان بولدوغنی
ایلمشلر در که هر مسلمانک نائلِ توفیقِ ایمان اولدوغی محض رحمتِ
رحماندن ناشی و فرطِ رأفتِ حنان دن ظاهر و فاشی در اسم
ذات جامع اضداد و اشتات اولماغله اگرچه صفتِ رحمت
والافی مستوجب در لکن آنلرک ضد و خلافنی دخی مشتمل و الالاف یعنی الالفة
مستوعب در بو تقدیرا ذر و صبغة ایمان صبغهٔ رحمان ایله
مبدوءبها و شاهد نظم کریم زیور حسن تقویم ایله مظهر صباحت
وبها اولمق بو محله مناسب و چسبان و مطابق مقصد فن بیان در

اقوالی

اقوالی استماع و احسننه اتباع ایدن هداة اولی الالباب
مجنی و مستراب اولمیه که حضرتِ واهب الامانی منشورِ مشهورِ
آسمانی ده بیورمشدر که عسی ان تکرهوا شیئا فهو خیر لکم وعسی ان
تحبوا شیئا فهو شر لکم والله یعلم وانتم لا تعلمون یعنی ای ممتحنانِ
قریب خانهٔ بوقلمون چونکه وجوهِ مخدراتِ آشیا نقاب توارِی
وخفا ایله منتقب و هر کس ادراکِ عواقب امورده [illegible]
ظهورِ عجز و قصوره [illegible] منتظر و مرتقب در شاید که خیر و صواب بر
امرِ پرپیچ و تاب ده مندمج و مستور اوله که طالبی آندن منزعج و
نفور اوله و باشد که کارِ ناهنجار بر شیء ناهموارده منوط و بازبسته
اوله که رشتهٔ امیدِ جدید اکا متصل و پیوسته اوله جنابِ حق
عوالمِ غیب و شهادته رقیب و فیاضِ مطلق آزاد و آفریده دن
هر شخص فریده حبل ورید ندن قریب در خواص و عوام بریته
محجوبانِ مضیقِ بشریته اولماغله حقیقتِ سرِ مستوردن غافل
و عواقبِ مجاریٔ اموردن ذاهل لردر پس هر مردِ نبیله طریق و
سبیل اولدر که هر کارِ دشوارده بالِ مشوش حالنه مفاوضهٔ
تفویض و دلِ بی دلیلنی توکله [illegible] تحریض ایلیوب زمامِ رضانی
قبضهٔ مشیتِ قضایه فروگذاشته و رقم تسلیمی لوح قلب سلیمه فروگذاشته
نگاشته ایلیه زیرا هر شاخ عزیمت که جویبارِ تکلان دن آبکش هدایت دن
اولمیه مثمر میوهٔ تلخِ تعب اولور و هر کالبد بدنژاده که نورِ توفیق و رشاد
رَشّ اولمیه مصدرِ آثارِ شقوت و نصب اولور نظم
بزرگان که تعلیم دین کرده اند بجز دان وصیت چنین کرده اند

نثر بو سبیدندر که جناب اسد الله والی شهر وال من والاه
وارضاه
رضی الله تعالی عنه بیورمشدر که عرفت الله بنقض الهمم وفسخ العزائم
یعنی اثبات واجبک اکرچه براهینی بی غایه بلکه ففی کل شیء له
آیه در لکن بنم میزان عرفانمده وجود واجب جلیله دلیل بودر که
اَدَلِّ
هر شیئه که رشتهٔ تحقیقی تعلیق ایلدم خلاف متوقع ومأمول
حصول بولدی وهر امرک اثباتنه که ترتیب مقدمات ایلدم
عقیم النتاج ومسدود الرتاج اولدی پس علی الیقین
واضح ومستبین اولدی که بندن غیری بر مدبر قادر ونافذ
الامر قاهر وار ایمش زیرا سر رشتهٔ ارادت بنم دست قدرتمده
اولسه خلاف مقصود صورت وجود بولمازدی وامر مشیت بنم کف
استطاعتمده اولسه عکس نهبود مرئی ومشهود اولمازدی نظم
اکر محول حال جهانیان قضاست چرا مجاری احوال برخلاف رضاست
بلی قضاست بهر نیک وبد عنان کش خلق بدان دلیل که تدبیرهای جمله خطاست
فرهمند عاقل
معناسنه در
نثر پس فرهمند روشن ضمیره شایسته وجدیر بودر که دست همت
بلندی عروهٔ وثقای توکل وتقاعیه محکم ودفع خاطرهٔ بیش وکم
ایدوب پای عزمتی دامن تسلیم وغلته چکه وحرزعهٔ بالنه
تخم برومند اتکال اکه جناب حق حمید مصحف مجیدده بیورمشدر که
عسی ان تکرهوا شیئا ویجعل الله فیه خیرا کثیرا چونکه امر مکروه
محبوبی ضمین وشیء محبوب مکروهده کمین در عاقل غیر غافل
هنکام اندوه ومحنتده طروق بشر ونویددن آیس ونومید
اولماز واوان آرام راحتده صدمهٔ بیم وآتی نعیمدن سلامت بولماز

حقیقت

۲۰۱

وسپاس داری
حقیقت توکل اقضیه واحکام باری جلت قدرته عن التواری تسلیم
ودلالت آیت قل لن یصیبنا الا ما کتب الله لنا بومعنایی تعلیم
اولوب سنام تفویض واستسلام مغالبهٔ تقدیردن اعتقاد عجز
وتقصیردر نظم اکر واکذاری بادکار خویش نیاید بتو هیچ دشوار پیش
اکر جز بدو افکنی کار را
نشانه شوی تیر ادبار را
نثر
همه کارها بر تو آسان شود نکار تو دشمن هراسان شود
ویقینا تصدیق وحتما اعتقاد وتحقیق ایلیه که بی مشیت ازلیه
وبلا ارادت علیه هیچ برامر نابود ترک عدم ودائرهٔ موسعهٔ
وجوده وضع قدم ایلمز هر خود کامک که بومقامده عقد قلبی
سست در دار القضاء رضاده دعوای توکل وتسلیمی نادرستدر
بو حدیث شریفک منهل صحت سندی مورود دراویسی حضرت
ابن مسعوددر که لیقل همک ما قدر یأتک وما لم یقدر لم یأتک
واعلم ان الخلق لو جهدوا ان ینفعوک بشیء لم یکتبه الله عز
وجل لک لم یقدروا علی ذلک ولو جهدوا ان یضروک بشیء لم یکتبه
الله عز وجل لک لم یقدروا علی ذلک یعنی امور دینیه ودنیویه ده
غم بسیار ایله اندیشناک وسینه فکار اولمه که هر شیء خطیر ودنی که
بودنی در لامحاله وجود بولور وهر چیز جلیل وحقیر که رقمکش خامهٔ
تقدیردر البته میسر اولور اکر جملهٔ اجزاء مکونات خلافنه کمر اتفاق
وائتلافی بند ورشتهٔ ارادهٔ اداره بی پیوند ایلسه لر که دامن مور
بی زوری دریدهٔ خار ملال یاخود آستین مقصودنی کلبرک نفع و
سابقه
سود ایله مالامال ایده لر چونکه لواحق سوابق حکم بیچوندن
خارج وبیروندر اوله عاجز وفرومانده دبیشکاه قدرتده پرانده
اولورلر
واستطاعتده

ع کس را مجال آن نه که این چون و آن چرا نثر بو معنای باهر
نصب العین خاطر اولدقده عقلاء هوشیار عنان اختیاری
دست احتمال اقتدار دن ارخا و ظهر همتی وساده توکل استناد
والجا ایدوب غیرت غیر پرداز ایله درگاه غنی بی نیازه اقبال تام
و دفع ترهات بسابس وساوس ایله دخول دار الخلود استسلام
ایدرلر بر طبیب روحانی نک حکمیات صحیحة المعانی سندندر
که معارضة المریض طبیبه یوجب تعذیبه هر بیمار که طبیب
حذاقت شعاره ستیز و ترک احتما و پرهیز ایده زود افت و
دیر خیز بلکه عاقریب اصابت صدمهٔ آسیب ایله متلاشی و ناچیز
اولور و بعض حکیمان پیشینک کلام دلنشینی درکه اذا التبست
المقادر فسلم الی القادر پذیرای عظه و پند اول عاقل هوشمند درکه
گردن تسلیمی نرم و بستر تفویضی گرم ایدوب مقدمتی علم و عرفان
ایله اثبات نتیجهٔ ایقان ایلیه که هر امر مقرر که مقدر در حیله و
تدبیر و مکر و تزویر آنک جملهٔ اعوان نفوذ و تیسیر ندن اولور انسانک
متصرف و مغلوب و مدبر و مربوب اولدغی بو امر متیقن ایله مثبت
و مبرهن درکه اغلب شئون و خطوبده وجه مطلوب اکا پوشیده
و درخت سعی و عملی بی برگ و پوسیده اولوب تدبیری موجب تدمیر
و احتیالی باعث سرعت اغتیال اولور حجاج بن یوسف که حزم
و توقف ایله برکار ناگزیره که تدبیر ایدردی آخرنده بو بیت فاخری
انشاد و تذکر ایدردی نظم دعها سماویة تجری علی قدر
لاتفسدنها برأی منک منکوس نثر هر چند بو کلام دلپسندک

واعتماده استناد ده
عدم تأخیر و ارجا

الخلود

احتمال

و تدبر

منهل زلال بی ملالی صوب نظافت اصلیه دن متجانب و متجافی و
قاعدهٔ والذی خبث لایخرج الا نکدا اوزره غیر صافی در لکن
سبیکهٔ مقالی بو تقهٔ لاتنظر الی من قال ده قال اولوب حیث
وجدها فهو احق بها فحواسی اوزره ضالهٔ حکمة الاشراق ده اول
مرتبه یه استحقاق وار درکه قلم صدق قبول ایله نوشتهٔ دل ابرار و
صحیفهٔ سخیفهٔ روزگارده یادگار اوله پس تفویض و اتکال بر
آفتاب بی زوال درکه چونکه مشرق دل اخیاردن طالع و تابدار اوله
حجب ظلمانیه انقشاع پذیر و کواکب آراء فاسده تواری گیر اولوب
هر مرد فرد که دست همتی دامن تسلیم و ارادته اوره لطف سرمدی
آنک کارنه کفایت و رحمت ایزدی آنی پرورده حجر کلاءت
ایدر اساطین جامع حکمت اولان سلاطین کشور معرفت امر تداوی
باب تخالفی دق و عضای توافقی شق ایلمشلردر منعا و جوازا امر
ترجیح و تفضیل بو وجهله بسط و تفصیل اولنمشدر که ازالهٔ اوجاع
و انصاب ایدن اسباب اوج قسم اوزره مقسوم و هر بری بر اسم
خاص ایله موسوم در قسم اولی مقطوع به و صحت وقوع و شیوعی
معلوم کرومه در تسکین عطش و ظما ایدن ما و دفع وجع جوع ایدن
خبز خیر انتما کبی قسم ثانی مظنون و غیر ممنوع و ممنون در حجامت
و انتصاد و شرب دواء مسهل اقتصاد و سائر ابواب طب
ایراد اولنان معالجة الاضداد بالاضداد کبی قسم ثالثی موهوم
و صاحبی تهمت تهمت ایله متهوم درکی و رقیه و آنلره نظیر اولان امر
ناگزیر ایله لقیه کبی اما مقطوع به اولان دواء غیر مشتبهی طرح و ترک

مدد امداد و قلم صدق قبول
و اعتماد ایله

و بارنه

ده علاء توافق و تساوی
شق و باب تخالف و عدم تخالفی
دق ایلمشلردر

مسهل الداء ده

المعاطب المهالک

رقیه افسون

التهمة
الحرص

المتهوم
الحریص

منع

و دوحهٔ وجودِ بی تابی نفض نان آب ایله بی بار و برک ایلمک
شرطِ توکل و استسلام و لازمهٔ دینِ اسلام اولمایوب بلکه ترکی حرام
و باعثِ انسلالِ حسامِ سام در اما موهوم نامفهومی استعمال آلاتِ حفظ
اسباب و اعمالده غایتِ تعمق و غلبهٔ خذلان ایله توکلی ترک ایدن
نهایتِ تحمل و تدنق در بو قسمک اقواسی کی و داغ و عند الاحتیاج
آنکله علاج و اصلِ رخصت و مساغ در و علی التوالی اکا تالی اولان
تعاوید و رقی در که مانع توکل و تقی در بو قسمک آخر درجاتی
طیره در و منافیٔ نصِ ما کان لهم الخیره در که جنابِ ختمیت پناه علیه
من التسلیم اکمله و انماه مجموعهٔ ارشادی تألیف و اربابِ اتکالی آنی
ترکِ استعمال ایله توصیف بیورمشلر در اما درجهٔ متوسطه که مظنون و
صدفِ ترکیبنده درِ شاهوارِ توکل مکنون در عند الاطبا ظاهر
و هویدا اولان اسباب و علامات ایله مداواة و آنلر ایله ترکِ مداواة
تعاطی و لزومی دوا موهوم کبی مناقضِ توکل و مباینِ تسلیم و
تبتل اولمایوب ترکی دخی امرِ مقطوع به کبی ممنوع و محظور و
نادوا و محذور دکلدر بلکه ترکی فعلندن اولی و افضل خصوصا
بعضِ فعلِ خاصه و نیجه رجالِ اشخاصه نسبت ازاله و مدافعتی
الزم و اکمل اولوب بین الدرجتین بر درجهٔ بی ریب و رین در
امرِ تداوی یه امتثال مانع اتکال اولمادوغنه حبیبِ ربانی و
طبیبِ روحانی نک کردار و کفتارلری باعثِ اتقان ایقان
و تداوی ایله فرمان بیوردقلری دلیل و برهان در اما قولا امر
مفید انتظاملری ما من داء الا وله دواء عرفه من عرفه و جهله من جهله
الا السام و حدیثِ آخرده تداووا عباد الله رخصتِ دلخواهی
بو مدعایه سند ما لا کلام در

مرضِ مستقیم

سام هلاک
موت و

استقصا
دوا و علاج

تابع و

طیره تطیر
معناسنده در

تعاطی و مقاواة در استعمال

المحظور
الحرام

حدیث

ومن شغله ذکری عن مسألتی اعطیته افضل ما اعطی السائلین
حدیثِ قدسِ آیینه منظر در مبادی مبانی عمر و زندکانی سندن
ظهور ایدن سانحاتِ اموری مقابل آیینهٔ شهود و معاینه
ایلسه بلا برهان ظاهر و عیان اولور که قادر علی الاطلاق کَ
قبل الدعاء و الاستحقاق ارفاق و انفاق ایلدوکی رغائب
و نعم کوناکون حصیر عد و حصردن بیرون در مقام ثانی ترکِ
دعا و قطع امانی بی اقتضا و سیفِ قطاع استغنا و انقطاعی
سل و انتضا ایلمز آنجق ماسوادن قطعِ رشتهٔ پیچاپیچ هوای
استدعا و اسبابِ توکل صرفی استیعاب و استیعاب یدوب
فراولهٔ خواهش و دعادن علمِ ازلیٔ جنابِ خدا ایله سالی و خلیلِ
استعدادِ خدادادی کویای علمه بحالی حسبی من سؤالی اولور
وانی لا ارجوا الله حتی کانتی اری بجمیل الظن ما الله صانع
بو خبر مشهور کتبِ احادیثده مسطور در که لیلهٔ معراج و اسراده
ملائکه دن هر ملأ احسنهٔ الاملا مر امتک بالحجامه ایله ایصالِ خبر ایصا
ایلیوب و حدیثِ آخرک آخرنده حکمت وصیتی تکمیل و لا یتبیغ بکم
الدم فیقتلکم لفظی ایله تذنیب و تذییل بیورمشلر در بو خبر صحت لزومی
معلوم اولور که تبیغ خون باعثِ تتبعِ ریب المنون اولوب اخراج
دمِ ناپاک سببِ تأخیرِ هلاک اولورمش زیرا جلد و اهابدن اخراج
دمِ بادمار تحتِ ثیابدن طردِ عقرب و مار کبی در نته کیم صنادیق و
بیوتاتده عقارب و حیاتی ابقا و نفسِ نافرمانی تهلکه یه القا
شرطِ قویم توکل و تسلیمدن اولمامغله مستجلبِ سرعتِ هلاک و دمور و باعث

بو خبر مستفیض و مشهور
و کتبِ سیرده
الاملاء
الاخلاق
الایصاء
التوصیه

الدمار الهلاک

و رطه
الدمور بمعنی الدمار
و هو الهلاک

دوم مستقیم

خلط و خبط امور در بلکه بو بابده دستور العمل فرموده کل موذ یقتل
و امتثال امر اعقلها و توکل اولوب بو حالک خارجده مثالی حریق
پر التهابه تشکاب آب کبی در اما فعلا علاج و دوایی رد اکورکلری
کتاب احیاده تفصیل و انبا اولدوغی اوزره ملت ابراهیمی انتحال
اولمغله تکحل چشم ما زاغ البصر هر شب ایکی اثر اکتحال بیورروب
هر شهرده بر دفعه احتجام و هر سنه بر کره شرب مشی یه اهتمام
بیورولر ایدی و حمه عقرب مضره دن غیری دوا و علاج و اصحاب
کرام دن مبتلای اوجاع و اسقام اولان نیچه صاحب حمیته پرهیز و
حمیه ایله تصحیح مزاج بیورودیلر و برحاء وحی دن مغیق و شهر بندان
ملکنای شهادت ایله مکالمه مطبق اولدوقلرنده سر سیادت مقرلری
بی خلاف حنا ایله اغلاف بیوروب و بدن پرنورلرنده قروح و
بثور ظهور ایلدکده وضع حنا و بر دفعه بر قرحه پر اضطرابه اوزرینه
وضع ترابه اعتنا بیوردیلر مهیمن حکیم حضرت کلیمه علی نبینا و علیه
الصلوة و التسلیم اترید ان تبطل حکمتی ایله رسالة دروب مداوات
ایصال و من اودع العقاقیر منافع الاشیاء غیری ایله تتمیم و ایغال
بیوردقلری مشهور و مستفیض و بو مقامده کلام طویل و عریض در
انبیاء کرام دن بر نبی بلند مقام بر علت دن شکایت ایلدکده جناب
مسبب الاسباب دن اجراء تسنیم فیض و فرمان اکل بیض بیورولدی
بالجمله معالجه معالجه و مداواة و حاذقان علم ابدانک کلمات تجربت
نشانلرینه میلان و مهاواة بیوردقلری آذان اهل اذعان ده
کوشوار و خلده و بو بابده فصل الخطاب حدیث مشهور ائت الحارث
بن کلده اولوب اسلاف علمانک طب نبوی ایله اسما ایلدکلری
کتب صحت انتما مادة حادة اختلافی حسم و صحیفه بیانه حرف
تحقیق و ایقانی رسم ایدر

الرابعة

الآية الثانية عشر

ای طلبکار رضای ایزدی • لطفله بذل درم قیل عنفی قو
انفس اشیایی ویرمکدر هنر • لن تنالوا البر حتی تنفقوا
لامعی که اشتات اعاریض شعریه نک جامعی در آیت معجز غایتی
نکوریفی بو وجه پسندیده اوزره سلک نظمه کشیده قلمش که نظم
واروکی بذل ایده کور امساکی قو • لن تنالوا البر حتی تنفقوا
نثر سلف صالحینک دیدن و دینلری بو اسلوب مرغوب و آیین
اوزره ایدی که بر شیئه ربط قلب و مغناطیس علاقه ایله و انجذاب
و جلب ایلسه لر فی الحال تصدقه اقبال انفاق و انفال ایدرلر ایدی
قطعه اکر کسی برضای خدای عز و جل • هزار بدره ببخشد هنوز کم باشد
وکر برای هوا نیم دانک خرج کند • یقین بدانکه باسراف متهم باشد
نثر روایت در که بو آیت نزول و تشریف قلب رسول ایلدکده
اصحاب سعادت انتسابدن ابو طلحه رضی الله تعالی عنه سر آیته
تفطن و مقصود اصلی یه تیقن ایدوب دیدی که یا رسول الله
بنم احب اموال و دستگاهم بیرحادر بنم قتمده انفس اشیادر
فی سبیل الله بذل و ایثار و طلبا لمرضاته راه حق ده نثار ایلدم
حیث اراک الله صرف و عمل و مقتضای دلخواه اوزره بذل بی
بدل بیوردک حضرت رسالت علیه السلام اول کار خیر انجامه
تحسین و اثابه و اول مال رائح و رابحی وجوه عمل صالح دن
بین الاقربین تقسیم و تعیینی استصوابه بیوردیلر نظم
ذهاب المال فی حمد و اجر • ذهاب لا یقال له ذهاب

آب خوشگوار و میوه آبدار ایدن

بدائع صنائعک
و قبل الاستعمال سبیل خدای متعال ده
و اول مراح و مراغ بر کلبن باغ ایدی
غایت جود تندن جناب رسالت پناه
کاه و بیکاه شرف مقدم مکرم لری ایله
اول جایکاهی تشریف و صاحبینی
اصناف نوازش و الطاف ایله تطییب
و تلطیف بیورروب آب و میوه سندن
تعاطی و تناول و آینده کان و رونده کان
بداولی ایله تعالج و تداول ایدرلر ایدی

ابوطلحه دخی رضی الله تعالی عنه موجب فرموده اوزره علی حسم
وبین اقاربه توزیع وقسم ایله احراز ثواب واستمطار سحاب
اجر بیحساب ایلدی نظم آنکه هستی را سبب او بوده است
نعم مال صالح فرموده است نثر خلیفهٔ ثانی واقف سبع المثانی رضی الله
نظم کشت قیصر بکون ز تخت رفیع ٭ دره در دست او واو ببقیع
ور بخواهی کرامتی بشکوه ٭ قصهٔ ساریه بخوان بر کوه
نثر ابوموسای اشعری یه که مدائن کسرایی فتح وتسخیر وسبایای
جلولادن نیچه اماء حورنمایی رقیق واسیر ایتمش ایدی ارسال نامهٔ
براعت شعار وبر جاریهٔ شیرین اوضاع ابتیاعنی سپارش واشعار
ایلدی حضرت ابوموسی دخی رضی الله تعالی عنه امر خلیفه یه امتثال
وشبستان خلیفهٔ زمانه لائق وسزا بر کنیزک خوب لقا اشترا واشترا
ایدوب دار الخلافه یه ارسال ایلدی نظم
~~نکهت در بیان وصف جالش کم طبع آن ... احیالش~~
قدش نخلی ز رحمت آفریده ٭ ز بستان لطافت سر کشیده
ز گلزار ارم رویش نمونه ٭ در او گلها شکفته گونه گونه
نثر طیبهٔ پاک طینته وصول ومجلس حضرت فاروق مثول ایتدکده
جمال عالمتابی جناب خلافت مآبی اعجاب ایتمکین افضل الجود
بذل الموجود فحواسی اوزره ~~علی الفور انفاق~~ وقبل التمتع اعتاق
ایلدی معلوم هوشمندان ونموده خرد خرده دان اوله که اهل کمالک
حالی ایکیدن خالی دکلدر اکر نائل بسیار ومال آسیه شایستهٔ حال
بودر که تعفف ~~وقناعت وترک حرص وزغبت~~ ایده اکر فضول مال
وکفافه قناعت ایله تلفق

جلولا بر مکانک اسمیدر
الاماء الجواری
الایفاء
الارسال
ایفاد
الاشتراء
الاختیار
طیبه مدینهٔ منوره
علی الفور انفاق
دکل
عیش و
وکفافه

رباعی
با تیغ اجل جمله سپرها هیچست
وین محتشمی وسیم وزرها هیچست
در نیک وبد زمانه کردم نظری
نیکیست که نیکست دکرها هیچست نثر

بولمش ایسه
ملتمسه دست رس ~~بولورسه~~ سزاوار اولان بذل وایثار وبخل و
شحدن تباعد وفرار در زیرا سخا خوی ستودهٔ انبیا وتنکنای عنادن
سبب خلاص ورها اولوب هر شیئی که ایثا واجزال ایده عشر امثالنه نائل وبهره دار
~~ناظر دونر انتظار~~ ونیچه بلیات واوجاعک اندفاعنه واثق وامیدوار اولور
نظم لا تبخلن بدنیا وهی مقبلة ٭ فلیس ینقصها التبذیر والسرف
وان تولت فاحری ان تجود بها ٭ والحمد منها اذا ما ادبرت خلف نثر
کابرا عن کابر حضرت جابردن رضی الله تعالی عنه روایتدر که ترکون جناب
رسوله اصحاب قبولدن بری سؤال وای الایمان افضل ایله پرسش
حال ایتدکلرنده نظم چراغ افروز چشم اهل بینش
طراز کارگاه آفرینش ٭ هنوز آدم میان آب وگل بود
که او شاه جهان جان ودل بود نثر بیوردیلر که شکیبایی واصطبار و
ساحت سماحتده بذل درهم ودینار در حضرت ابن عمردن
رضی الله تعالی عنهما روایت ایدرلر که رسول اکرم نظم
کسترده درسرای نبوت بساط او ٭ آدم هنوز رخت نیاورده از عدم نثر
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیلر که ایکی خلق استوار واردر که
محبوبیت جناب خلاق ایله بین الاخلاق مغبوط ومتنافس وایکی
خوی ناهموار واردر که مبغض جناب قهار اولماغله منفور طباع
هرکسدر اول ایکی خصلت پسندیده حسن خلق وسخاوتدر واول
ایکی خلت نکوهیده سوء خلق وخستدر ایزد قدیر که بر بندهٔ
حقیره ارادهٔ خیر ومبرت وازالهٔ ضیر ومعرت ایلیه قضاء حاجات
خلق ایله آنی اشغال وتحصیل صالحات اعمالده استخدام واستعمال ایدر

اصحاب صادقهٔ السمردن
بیت کم ولطف ونکاهی خاصیتی نیست
... منفعتی ...

حضرت ابو هریره رضی الله تعالی عنه نظم شهنشاه رسل سرخیل درگاه
سریرافروز ملک لی مع الله ٭ سهیل یثربی خورشید شامی
چراغ ابطحی شمع تهامی نثر حضرتلرندن روایت ایدر که
سخا گلشن جنت اعلاده بر شجرهٔ بلند بالادر هرکیمک که نهادِ
استعدادنده سخا وجود موجود اوله اول شجره دن بر شاخ نوخیزی دست آویز
اتمشدر که اول غصن میال الحوبی مثال بهر حال آنی جنته ادخال ایدر
کذلک شح وخست گلخن نارده بر درخت حنظل بار در هرکسه که
شحیح وبخیل وداء ~~بی دواء~~ دناءت مخلع درون پرهواسنه دخیل
اوله اول دوحهٔ تسلق ~~وافنانندن برفننه~~ تعلق اتمشدر که
اول شاخ بی بار آنی ادخال نار ایدر حضرت ابو سعید خدری رضی
الله تعالی عنه روایت ~~ایلدوکی احادیث قدسیه~~ دندر که فضل وامداد
رحماء عباددن درخواست ومسألت وآنلرک اکناف مبار والطافلرنده
آسایش ومعیشت ایلک زیرا مواد رحمت واصطناعی آنلرک
نهاد وطباعنده ایداع ایلدم قسوت قلبه مبتلا اولانلردن ~~استماحه~~
واستجدا ایلمک که آنلرک پیمانهٔ درون ~~لبریز فنون~~
طافح ولب ~~ریز وپر سخط وستیزدر~~ حضرت ابن عباس رضی الله
تعالی عنهما جناب رسالتدن ع بر وباد دائم سلام وتحیت روایت
ایدر که ذنب سخی دن تجافی وآنلر ایله تحابب وتصافی ایلک که جناب
خدا اجواد واسخیایه دستگیر وپای لغزش عثرت وعسرتده آنلره
معین وظهیر در حضرت ابن عمر رضی الله تعالی عنهما جناب رسول کریم دن
نظم تشریف داد ذات ورا از صفات خویش ٭ گاهی کریم وگاه رؤوف گهی حلیم

استماحه
بی دوا
بی دوحه
واخبار ایلدوکی احادیث قدسیه الآثار
پر هوایه
اهل داد

ازر

٢٥

رمزیست از دو حرف میانین نام او ٭ در هفت جا که کرد اشارت بجام جم
نثر علیه الصلوة والتسلیم روایت ایدر که خدای جوادک بعض عبادی
واردر که آنلری نعم جلیله سنه مظهر وآثار خیره مصدر ایلمشدر
~~ایکه~~ تزاحم عفاة دن اظهار ضجر وبرم وسد دهلیز کرم ایده
اول نعمتی آنلردن تحویل ونقل وآخره اعطا وتنویل ایدر نظم
لا تعجزن ولا تدخلک مضجرة ٭ فالنجح یهلک بین العجز والضجر
نثر کتاب روضة الاخیارده اخبار اولمشدر که بر زن پارسا
وعفیفه سادیه آسا وقت شامده تناول طعام ایدوب لقمهٔ
آخرین نهادهٔ حقهٔ دهان وبن دندان دن شکرخای شکران اولقده
بر سائل آواه صدای شیئا لله ایله نغمه پرداز وخارج بابدن نوازنده
ساز نیاز اولوب سرخوان ده لقاطهٔ نان ~~واتقان~~ مفقود و
دفع مذمت سؤال ایده جک ریزهٔ نوال ناموجود اولماغین نی اختیار
لقمهٔ ناخاییده یی اخراجه اقدام واول رهنشین گرسنه یه القام
ایلدی نظم بامدادان که صبح سیم اندود ٭ از در گنج قفل زر بگشود
نثر اول زن حطناز قماط ناز ایله بچیده اولان کودک نورسیده سن
طاقهٔ ریحان وباقهٔ ضیمران کبی اکنه آلوب زوج دهقانینک
زراعتگاهنه عزیمت وان فی المزرعة لکل کبیر مقنعه کما ان
فی المرتعة لکل خبیر منفعه فحواسنی پیش نهاد همت ایلدی و
اول طفلنی دست وپای برشته بالایه وضع واقامت وبر تل
بی طل اوزرنده اضجاع وانامت ایدوب اصلاح مزرعه وکرده
ایله خو کرده اولان همسرنک خدمتنه مبادرت وسنابل محصوده

هر علداری مکرمت صفات که
تحمل وباب
بلغه
دولت انتساب
باقه دسته معناسنه در
المزرعه البقعه التی تزرع

وحصائد منضوده یی دسته بسته اتمکه مباشرت ایلدی
بو اثناده بریهٔ صحرادن بر کرک کودک ربا ظاهر و هویدا اولوب
علی الغفله اول قماط پربیچ و تابی مباغته و استلاب و جانب کوه
فلک شکوهه شتاب ایلدی مادر مهربان بو حالت ملالت نشاندن
نظم ماحال من کان له واحد * یغیب عنه ذلک الواحد نثر
فحواسی اوزره صدای جانکاه ولدی ولدی ایله ثمرهٔ خلد خلدی آردنجه
شتابان و بالآخره محرم حرم حرمان کوردی که بر سوار خضر کردار
کرک گزندهٔ گریزنده یه ادراک و علی الفور اخذ و امتساک ایدوب
بازوی اقتدار ایله بر وجهله گلوفشار اولدی که دهانی خمیازه کران
کبی باز و خناق شدت اختناق ایله تارک ترکتاز اولوب کودک
بیچارهٔ نیم جانی دهان سرخاندن بلا ازعاج تخلیص و اخراج ایدوب
مادرنه تسلیم و بهذه اللقمة بتلک اللقمة ایله فائدهٔ انفاقی تکمیل و تتمیم
ایلدی کتاب احیاده نگاشتهٔ اقلام حجة الاسلام درکه اصحاب
پاک نهاد اقامت فریضهٔ جهاد ایچون سیف عزیمتی قراب عطلتدن
سل و صلابت ثبات موحدین غدارهٔ سطوت اعدای بی دینی فل
ایدوب مفارق قوم بنی عنبر اوزره عشیر هزیمت پاشیده و سینهٔ بی
سکینه لری صمصام انتقام ایله خراشیده اولدقده بستهٔ زنجیر اسار
اولان اهل خسار کعبهٔ امیددن احصار و موقف سیاسته احضار اولندیلر
نظم اعادیه بین النار والعار واقع * یمیل مع الادبار حیث یمیل
نثر شول اسیرلر که خاطر خاطرلری کسیر و بصر صبرلری خاسئ و حسیر ایدی
نظم کرا زهرهٔ آنکه از بیم تو * کشاید زبان جز بتسلیم تو نثر مقالنی

حسب حال ایدتوب فضاء فصاحتده سرباز و مضمار گیر و
دارده گردن فراز ایکن زیر شمشیرده گردن دراز اولدیلر نظم
سری کو هیبت جلاد بیند * همان بهتر که بر زانو نشیند نثر
دیوانخانهٔ رسالتدن اسیران بی تاب و طاقته امر اجهاز و اثخان
و اول زمرهٔ بی مردن آنجق بر شخصک خطرک فک رقبه سنه فرمان
اولندی امام اقضی حضرت علی مرتضی رضی الله تعالی عنه استکشاف
حال و حل عقدهٔ اشکال ایدوب دیدی که یا رسول الله نه حکمت
درکه دین ~~متین~~ واحد و بو اهل کفر و خذلانک ذنب و عصیانلری
غیر متعدد ایکن بری اطلاق و سائری عرضهٔ سهام ازهاق اولنه
سلطان عادل بی حیف و گویای انا نبی السیف کشف سر قدر و
اول محجوبستان مطمورهٔ عدمک دملرینی هدر ایدوب بیوردی که
برید فرید مقربین اولان جبریل امین تبلیغ پیام و بارگاه لم یزل
لا یسئل عما یفعل دن بو شخصک تخلیص و افلاتی و سائر اسرای
غوایت مسیرانک اهلاک و اقلاتنه اشارت و الهام ایدوب
دیدی که بو شخص کم بهایه سبب نجات و رها ماهیتنده مجهول اولان
سماحت مجبوله در پاک طویتِ بالواد المقدس طوی و عبد شدید
القوی یعنی حضرت موسی یه علی نبینا و علیه افضل التحایا ایحا
اولنان کلمات قدس انتمادن کلام حکمت انجام تعالی لا تقتلوا السامری
فانه سخی دخی مؤید داستان سابق و سرگشتگان تیه امانی یی
وادی ایمن امانه سائق در جواهر التفسیرده تسطیر اولنمشدر که
هر کسه که دار دنیاده محبوبنی بذل و انفاق ایده هر آینه عقبات

مطلوبنه ظفر بولور و هر کس که کواعب دنیا و اخریی زاننده
طلاق اطلاق ایده قرب حضرت مولایه واصل اولور **نظم**
می صرف وحدت کسی نوش کرد • که دنیا و عقبی فراموش کرد **نثر**
روایت درکه بر گدای درم و محتاج فلس و درم ربیع بن خیثمک خانه
بی بهانه سنه داخل و بر مقدار خبز قفار که سد مفاقر و فقار ایده
راجی و سائل اولدی **قطعه** مهمان توام درصف ارباب ارادت
بنشسته زهر چیز که آید ز تو راضی • بنهاده بخوان کرمت دیده امید
انعام ترا منتظر و نه متقاضی **نثر** ربیع تهیه بریع دن کروع
و بیان حقیقت ساحته شروع ایدوب دیدی که اول دریوزه گر ناکا
شکر مکرر ایله شیرین کام بعده انا له طعمه مرام ایده لر حضار
نادیء ایادی مدار دیدیلر که استمطار نجاء رجا ایدن گرسنه ناتوانه
بر پاره نان قنطار شکر نبات بلکه آب ناب حیاتدن اتم احلی و مبتلای
تعب سغب اولان شکر پنیر ایله سیر اولمادغی جمله بدیهیات دن
اجلی در اول عارف بالله که هوای ماسوادن خبیر و آگاه ایدی
دیدی که اول فقیر بسیار نیاز ک هم آرزو و آزینی پر حلاوت اتمکه
سر حکمت بودر که بنم قاتمده شکر احب ماکول و امثال مضمون حتی تنفقوا
مما تحبون حرم تنکبار ابراره سبب ولوج و دخول در **قطعه**
هر آنکه طالب رأفت بود فرو مگذار • چنانکه لطف الهی ترا فرو نگذاشت
چو از کریم کرم ماند و نکو کار • خنک کسی که کرم کرد و تخم نیکی کاشت
نثر روایت درکه بر دیوانه بی پروا سرای ربیعه دخول و صف
نعال نجاته مثول ایلدی خاطر ربیعی سخا طبیعی تنشیط و اجذال

سد الله مفاقره ای اغناه
القفار الخبز بلا ادام
البر الاحسان
لهنه طعام حضر
و نظار مجلس تنکباز
سغب جوع مقابلسنده در
النجوم السحاب والجمع نجاء مثال بحر و بحار
مذاق
صلحاو
دیو سیرت
و سؤال ده

و بسط مائده کرم و نعم ده اکثار و اجزال ایدوب دیدی که شکر فانید
و قند نبات سفیددن طبخ پالوده تر و آغشته مسک و عنبر ایدوب
اول دیوانه یه که کوی عقل تیز تازه دور اندازدن بیگانه ایدی اطعام
بعده بذل رغیبه انعام ایده لر ندیمان ظاهربین [illegible]
[illegible] آیین دیدیلر که بو سرگشته آلوده پالوده نک شکری [illegible]
فرق اتمز و گریوه تخلیط و [illegible] ده افراط و تفریطی قویوب مقصد
اقتصاده کتمز ربیع فصل ربیع کبی گشاده رو و عقده گشای جبین
ابرو اولوب دیدی که اگرچه بو دیوانه دیو آیینک یانینده شکر و انگبین
بلکه شربت نوشاب ایله دبس و دوشاب بر در اما راه رضای خلاق ده
احب اشیا و اعلاقی بذل و انفاق [illegible] فرموده لن تنالوا البر
شول عالم السرکه آنک فرمان حکمت عنوانی ایله تصدقه تصدی و
هدی صلحایه تهدی ایدرم آنک محاط علم عالم محیطی اولدوغی کافی و
ارض و سماده مثقال ذره هست نما علم ازلیسندن عازب و غارب
اولمادوغی وافی در **نظم** ز تو به داند آنچه در دل تست • زانکه او خالق دل و گل
سر یک یک ز خلق دانسته • دادن و ضد آن توانسته
روایت درکه حلیله جلیله هارون زبیده خاتون که مبلغ رجال و
فحوله وصول بولان نسادن [illegible] دیه سیرت [illegible]
ایدی ذی قیمت و گران بها بر مصحف جوهرداری وار ایدی که زر آبی
جلد غزال [illegible] ایله نوشته و مصنع و اصناف احجار قیمت دار ایله
منبت و مرصع اولوب یدی ییللق خراج اهوازه اول مصحف معجز
طرازه صرف خرج و تجلید و تجدیدنه انواع صنعت و حذاقت درج

فانید شکرپنیر مقابلسنده در
سد خدام مقابلسنده در
و سده نه محفل
معتسل دن
کعبه
و بسمه
امتثال
اعلاق نفائس
تهدی اتمه مقابلسنده
عازب بعید مقابلسنده
زتو به
تست
جلیله زوجه
نظم گزارشگر نقش دیرینه ساز
چنین بند داین پر بنا نو طراز
بر زن پارسا ایدی
آفتاب تمثاله زر آب
شعشعه تاب ایله

اولمش ایدی اول مصحف لوح نشاندن قرآءت قرآن ایدرکن
وظیفهٔ تلاوتی بو آیته انتهاپذیر ومفهوم کلمات فرقانیه یه مطلع و
خبیر اولدقده خاطرینه خطور ایلدی که اسباب ثروت وجاه
واسلاب مکنت ودستگاهده بو مصحفدن عزیزتر برشی معتبرم
یوقدر لاجرم بونک بهاسنی سبیل خداده انفاق مستجلب رضای خلاق
دیوب احضار صاغه وزرگران واول مصحف فاخرک جواهرینی انتزاع
واقتلاعه فرمان ایلدی جلد مصحف زرکارده اولان جواهر تابدارک
دفع مرادی اوزره بیع وفرادی ایدوب بهای غالی وگران ومبالغ قیم
واثمانی ایله بادیهٔ حجاز آتشبارده حفر حیاض وبنا وجمله سنی
فی سبیل الله بذل ونثار ایلدی تشنگان گرمای بیابانی سقی و
ارواء وهرسال آفریدهٔ ایزد متعالدن نیجه عاجز بی طاقتک حاجتنی
روا ایدوب ع هر عمل اجری وهر کرده جزایی دارد ثمر فحواسی اوزره
نامی الی یوم القیام جریدهٔ نیکان ده مسطور وبر مشابه ده تحصیل
اجر ومثوبت ایلدی که میان ابرار واخیارده مذکور اولدی نظم
کسی نیک یابد بهر دو سرای • که نیکی رساند بخلق خدای نثر
روایت درکه عالم ولایت وکرامتک گزیدهٔ عصری اولان ذا النون مصری قدس
سره اللطیف برگون صحراده گشت وگذار ومشاهدهٔ غرائب آثار
ایدر ایدی مگر اول هنگام برودت اثر زمان جمد وثلوج ومجابی ومکامنه
دخول وولوج اولوب وحوش وطیور بیداء صیدادن صید مرادن عاجز
ومقوت وکثرت یخ وبرف پرندگان هوایی یه مانع وجدان قوت
اولمش ایدی بر ترسای محنت فرسایی گوردی که بر دامن ارزنی کف سخابار ایله

السلب جمع سلب مقاصد
الختور الغدر والخدیعة
داسلاب
صاغه جمع صائغ قویومجی
الصیداء الارض الغلیظة
وقت دخول
شکرف

روی

29
روی برفه نثار ایدر حضرت ذا النون خزانهٔ درونندن ابراز سر مکتوم
وراز مکنون ایدوب دیدی که ای دهقان نه کسب کارده ونه عمل
وکردارده سن اول گبر حمید العاقبه دخمهٔ فکرت ثاقبه دن اخراج چراغ
حکمت وتنویر کاشانهٔ معرفت ایدوب دیدی که ای شیخ بزرگوار بساط
برف سفید کار ایله روی زمین پوشیده وندّاف قضادن پنبهٔ ثلج
تابناک صفحهٔ ساهرهٔ خاکه پاشیده اولمغله طوافان کائنات جو و
محتاجان کاورس جو اولان مرغان هوا فقد قوت وغدا ایله
وناتوان وحبات ارزن ارزان زیر برف مستور وپنهان
اولمشدر بو حبات دانه داری انک ایچون جرافا نثار ایدرم که شاید
کشت زار جراده برگبد حرایه سد جوعه وتسکین روعه اتمکله بر
آفریده یه نفع رسان ومظهر جزای احسان اولام حضرت ذا النون
بطن حوت کلامدن اخراج یونس مرام ایدوب دیدی که بیگانهٔ حرم
اسلام اولان کفرهٔ نافرجام فروع احکام غیر مکلف ونقد کردارلری
بازار اوزارده ضائع وتلف اولماغین ندکلو اعمال شاقه یه دربت
قصد دنو وقربت ایلسه لر بارگاه استغناده هبا وکردار ناهنجارلری
پایدهٔ رد واباده اولور گبر باصبر که گلزار دل قابلی تندباد عناد ایله
ذاوی وذابل دگل ایدی دیدی که اگر عمل باخللم سزاوار حسن جزا و
شایستهٔ قبول وارتضا دگل ایسه حضور حقده غیر خافی اولدیغی بکا
کافیدر نظم گر عملم نی بعطایی سزاست • آنکه خدامی نکرد هم عطاست
من عمل خویش کنم بنده وار • آنچه خدائیست بدانم چه کار نثر
ذا النون بو گفت وشنیدن نصکره اول گبر ناسدید تشییع و

گرسنه
نورفشانده
شام ریس داری ارزن مغناسنه
آیله
الدربة العادة والجراة علی الامر
ایله
اخماد
پاکیزه دردن
ایله بدرود

وترک اعتراض وتشنیع ایدوب اتفاقا اول سنه ده عزیمت سفر
حجازه ابواب خرج راهی باز ایلدی گشت اطراف وتلبیه وطواف
ایدرکن کوردی که اول گبر نور ایمان ایله منور وعنایت ازلیه یه مظهر
اولوب سیمای صلاح پیشانیسنده عیان وسومه مرسومه فوز وتقی
[struck through] اساریر حالنده بدید ونمایان اولمش لقیان ذی النون دن
بوی آشنایی تشمم وصعید الفت وزلفت دن تیمم ایدوب دیدی که
ای شیخ کامل ومرشد مکمل کوردوکمی عمل بیگانه پیشگاه فردیگانه ده
نه وجهله قبوله مقرون وصحیفه امیده رقم بشری ونوید مرقوم ومرقون
اولوب منطقه اخلاص خاصره عمل خاصه مشدود وبر قبضه دانه
بی بهانه القلیل عندالله کثیر فحوای دلپذیری اوزره سبب اجر نامعدود
اولدی نظم جمله مرادات برآورده شد کار دو کونین همه کرده شد
نثر حضرت ذوالنون بو حال عبرت نموندن گریه یه آغاز وسجده شکر
ونیاز ایدوب دیدی که الهی نه کرم نامتناهی در که بر مشت ارزن
ایله بر عابد وثنک مقاصد دینیه ودنیویه سی برآورده خیر و
دافع معرت مضرت وضیر اولدی سر غیرز داستنه ندا اولندی که
ای ذوالنون بلمزمیسن که هرکیمکه اخلاص عمل ایله تفریغ محل ایده
[struck through] بولور وهرکه مفلس وسرگشته کوچه
افتقار اوله نقد مراد دامن آرزوسنه نهاده اولور نظم
کدام سوخته دل عرضه کرد حاجت خویش درین جناب که پروانه مراد نیافت
نثر بر اهل تحقیق وکماله [struck through] بردن سؤال ایلدیلر اول عقده
کشای مسائل صعاب جواب ویردی که هر فعل که فاعلی قرب ملک متعال
پانسخ و

و هدی
السومة بالضم العلامة
خاصره میان معناسنه در
ضیر ضرر معناسنه در
حرم سرای قبوله دخول
وانصاف تقریر

تقریب و
ایصاله ایده اول بر در وهر اهل تمکین ومقامک کلامی بو معنایه ٤
مخبر در ومقام قرب ده متمکن اولماق ممکن دکلدر مگر که خزینه
سینه نامحرمان ماسوادن بالکلیه تفریغ واخلا ولوح دل بی
غله ما جعل الله لرجل من قلبین فی جوفه معناسی کتب واملا اوله
نظم ولو خطرت لی فی سواک ارادة علی خاطری سهوا قضیت بردتی
نثر پس هر بو الهوسنک که بر شیء مغبوطه قلبی مربوط اوله کرک اهل
وعیال وکرک عقار ومال در علاقه مقداری غل بعد وذله
گرفتار وتهاتة امانی بی نهایه ده مکبا علی وجهه گرفتار اولوب
ومن تفرقت به الهموم لا یبالی الله بای واد هلک مسلکنده شعاع
انوار احدیت دن محجوب وبارگاه تمکین حقیقت دن مهجور ومجور اوله
نظم مشو آلوده که عیسی صفتان میگویند زنده آنست که او پاک ومجرد باشد
نثر لاجرم طبیب خلاق مزوره فرمان انفاق ایله رنج تا سور بسته
هوا سنه علاج ودوا ایدوب اول دخی ماسوادن بالکلیه تبری
ومستلذات فانیه دن اعراض وتارتی اتکله یوم یؤخذ بالنواصی
که مزدحم عوام وخواص در شایسته بر خاص وفریاد بی فائده
فارجعنا نعمل صالحا دن خلاص اولوب پای سعی ناپرواسی راه
هوا ده پر آبله وتنفس بدکرداری اطفال هواجس افکاره قابله
اولمش ایکن فنا فی الله شبستاننده مقیم ومصداق یمشی سویا
علی صراط مستقیم اولور حقائق القرآن ده تحقیق وبیان
اولنمشدر که منشور بر منشر اولماق میسر اولمازتا که مشتهیات دنیا
ومقتنیات عالم عقبادن هر شیئه که رغبت وهر نسنه یه که محبت

والافتقاری
التهاتة الاباطیل
مزوره طعام پرهیز
تارتی تخلف معناسنه در

باسرها
ایدرسز [struck] وما انفقتم من شئ فهو یخلفه تجارتکاهنده باخته
وسرمنزل والله الغنی وانتم الفقراء ده علائق اعلاق ماسوایی باجمعها
[struck] پرداخته ایتمیجه وانسانک یاننده احب اشیا و اعظم فتوح
دوح در تا که طائر نفس ناطقه نک [struck] پروانه [struck] مثالی غرام محبت و — پروبالی
غرام [struck] ایله سوخته و شمع دل بی نور آتش آنس من جانب
الطور ایله افروخته اولمایه اشعهء قرب و استیناسدن اقتباس
عین خیالدر ومادام که زخارف مموههء دهر بی ثباته میلان و
والتفات باعث انحطاط و تنزل ولدوعنی ادراک و تعقل
ایتمیه ترک سروجان و بذل نقد روان محض خیالدر **نظم** — خیال فساد
بالطف و نوازش جمال تو مرا ، در دادن صدهزار جان عاری نیست
نثر امام ابو منصوردن مروی و مذکوردر که جوانمردان صحابه و آل که
بلند همت و اندک مال ایدیلر شئ نزر و قلیلی انفاق و تنویلدن استحیا
واجتناب و چیز حقیره ترتب پاداش کثیری استبعاد و استغراب
ایدوب [struck] لسان استعدادلری بو قطعه یی انشاد ایدرایدی
قطعه اری نفسی تتوق الی امور ، ویقصر دون مبلغهن مالی
فنفسی لاتطاوعنی ببخل ، ومالی لایبلغنی فعالی **نثر** — السخاوة الناحیة جمعه سخاق
آنلرک دغدغهء خاطرهلرینی ازاله و سخاء سخایه اماله ایچون تتمه و
نهایت آیت ده ما تنفقوا من خیر فان الله به علیم نص کریمی ایله ایتا
اولنان اشیا تعمیم و لفظ خیرک تنکیرندن [struck] پذیرا اولان — فهم
شیوع و عموم مشکل کشایان عویصات علومه تفهیم اولنمشدر — عویصات مشکلات
یعنی اصناف خیردن هر چیز که ارباب احتیاج و استحقاقه بذل

وانفاق اولنور یسیرا او کثیرا مهیمن عظیم اول شیئه علیم اولوب — وارف کثیر
پاداش اعمالنک اضعاف امثالی ایله مظهر فضل وارف وافر
و مصداق ما یعرف هرا من بر ایکن مثوبت بره نائل و ظافر اولور — حقیقت
رباعیه از لطف تو هیچ بنده نومید نشد ، مقبول تو جز مقبل جاوید نشد
مهرت بکدام ذره پیوست دمی ، کان ذره به از هزار خورشید نشد
نثر بو آیت کرامت ظهورده مذکور اولان انفاق بالاتفاق عام
وجوب و استحبابه شمول و استیعابی مالاکلام کذلک حتی تحبون
کلمهء حکمت نموننده اولان ماده لفظ ماده دخی [struck] — عموم و شیوعک
وقوعی متقرر [illegible] و خارج و داخلده اعتباری معتبردر اولا مذکور
اولان انفاق مأمور بذل درهم و دینار و صرف مال و یسار ایله — تشدق تکلف معناسنه در
اولور که صراط مستقیم خدای کریمده بی رعونت و تشدق ایتا
و تصدق ایتمکله وجوه گرمایه ابواب مقاصد گرانمایه یی گشاده
و بلایی رد و عمری زیاده ایدر **نظم** نهانی بخواهندگان چیز ده
که خشنودی ایزد از چیز به ، دهش کز نظرها نهانی بود
حصار بد آسمانی بود **نثر** مساعدهء جاه و مساعفهء منصب
و دستگاه ایله دخی اولور که آنک سببی ایله درمانده و بی تاب
اولان محتاجان دیریابه اعانت و امداد و ستم دیدگان و
ضعفایه افاضهء نصفت و داد ایدرلر **نظم**
درساختن کار کسان سعی نمای ، کار تو شود ساخته از لطف خدای
نثر بو مقامدندر که زوج حضرت بتول برادر خواندهء رسول علیه الصلوة والسلام وعلیهما الرضوان والاکرام
نظم چو در سر عطا اخلاص اوراست ، سه نان هفده آیت خاص اوراست

چنان در شهر دانش باب آمد • که جنت را بحق بواب آمد نثر
ستایش سماحت وعطا ووجه حکمت دن کشف غطا ایدوب
بیورمش که افضل الصدقة ان تعین بجاهک من لا جاه له نظم
وأد زکوة الجاه واعلم بانه • کمثل زکوة المال تم نصابها
~~اعمال دل وتوجیه قلب معتدل ایله دخی اولورکه آنکله تحصیل~~
~~محبت خالق وترک شواغل وعوائق اولنور~~
~~هزار ملک بدست آوری چنان نبود که یکنفس دل صاحبدلی بدست~~ آری
نثر نهک بدن واتعاب تن ایله دخی اولورکه راه مرضاة الله ده
توسن نفسه اجهاد واعمال شاقه یه مطیق وفرمان یزدانه
مؤتمر ومطیع اولماغله اوانی فنون عباداتی انهاد ایدرلر
بذل جان وصرف روح روان ایله دخی اولورکه رضای خدا ده
فدا وکشتگان تیغ محبته تأسی واقتدا اولنور رباعی
چون نعره زنان قصد بکوی تو کنم • جان در سر کار وآرزوی تو کنم
در هر نفسم هزار جان می باید • تا رقص کنان نثار روی تو کنم
نثر غایة الغایات تأثر اولان سر ایله دخی اولورکه آنکله ما سوای
حق دن بالکلیه اعراض وفنا فی الله بارگاهنده مشاهده غیردن اغماض
ایدرلر رباعی مال از پی جود دست وتن از بهر سجود • دل کان محبتست وجان بهر شهود
سر آیینه ایست کاندرو دیده شود • عکس لمعات نور توحید وجود
لمؤلفه فتوحات مکیه ده شیخ اکبر • بو رسمیله اولدی ره حقه رهبر نثر
که انفاق اولنان شیء یسیر ندکلو اندک وحقیر ایسه معطی ومعطی له
لائق وجدیر بودر که اذدرا واستحقار • ولا ان تغمضوا فیه کراهتی

نهک ضعیف اولماق ٤
اجهد الدابة اذا حمل علیها فوق طاقتها ٢ املاو
٢ قطعه
جنبنک بالحمیة حصنته • مخافة من الم طاری
وکان اولی بک ان تحتمی • من المعاصی من خشیة النار نثر
اعمال دل وتوجیه قلب معتدل ایله دخی اولورکه آنکله تحصیل محبت
خالق وترک علائق وعوائق اولنور
نظم هزار ملک بدست آوری چنان نبود • که یکنفس دل صاحبدلی بدست آری
بذل جان ح

انهدت الحوض ملاءته
تغافل ح

ابدا واظهار اتمیه زیرا عرش ابدی بنیادک برء وایجادنه اراده
وتقدیری نه وجهله تعلق پذیر اولدی ایسه بر ذره درزوا ابایروانک
ابداع وابداسنه دخی اول وجهله تعلق ومهندس قضا تدقیق صنعت
خلقتنده تعمق المشدرع همه بروجه کمالست کما لا یخفی نثر جناب
مقتدر وهاب محرم کعبه طور سینا وشریف [illegible] واضمم یدک
الی جناحک تخرج بیضا حضرتلرینه خطاب وندا واستعظام صدقه
وندا ایدوب بیوردی که یا موسی اذا جاءتک من احد یا قلیة مستو
فاقبلها فانی الذی جئت بها الیک یعنی ندکلو خوردنی ویده و
طعام مسوس ومدود ایسه عیافت ورد اولنمایوب اول مطعوم مسوس
مغموم ومشوش اولمایه کرع ان القلیل من الحبیب کثیر نثر احادیث صحاح
افصاح اولمشدر که صدقه اصناف شرور وانصابدن یتمش بابی سد
وصدقه سر غضب مقتدری اطفا وصد ایدوب سموم بلیات
وهمومه تریاق اکبر ومس مقاصد معضله یه کبریت احمردر نظم
شناسنده حرف داننده کی • چنین کرد ازین لوح خواننده کی
نثر که سبق خوان صحیفه انکلیون کویا انی انبئکم بما تاکلون و
ما تدخرون زمره حواریون ایله کشت دشت وتماشا ایدر ایکن
کوردی که بر پیر مهذب برحزمه حطبی حامل وطرف شهر وبازاره
قاصد وآمل اولمش اول رسول آگاه وصاحب معجزه واحیی
الموتی باذن الله دیدی که بو بیشه ور عمرک عمرندن انفاس یکروزه
باقی وصاعد مراقی حتی اذا بلغت التراقی ایکن حیفا که سحاب
غفلت غامره اضاءت شمس معارفه حائل وازدر نفس اماره

درزوا معلق معناسنه در
ومخصوص ح
علی نبینا وعلیه ازکی الصلوات والتحایا ح
ندا سخا معناسنه در
دن
انصاب جمع نصب زحمت ومشقت معناسنه در
ورق کردان ح
شلتته غم غافل یکروزه

و بیداری یه
وصول دفینهٔ یقظه یه حجاب تأمل اولمش آیره سی کون کروح
حواریون کمال ادب و سکون ایله خاموش و مجلس روحانیٔ روح الله
استماع حکمته چشم و گوش اولمشلر ایکن هیزم کش یارینه غایت
تمسکن و طمأنینه ایله طرف وادی دن بدید و بادی اولدی تأخیر
هلاکی استغراب و تخلف تعیین دن اظهار قلق و اضطراب
ایلدکلرنده مقبول جناب خدا حضرت مسیح هدا دیدی که ای پیر
هنکام پریرده نه مقوله عمل بار و راحله
ایله گرانبار ایلدوک که دافع سوء القضا و جالب
حسن رضا اولدی اول پیر مافی الضمیرینی بیان و تقریر ایدوب
دیدی که هنکام شامده که بام سپهر دن قرص مهر نظر اهل جهان دن
پوشیده و نهان اولمش ایدی بر سائل ناکام و عائل نا آرامه سد جوع الکلب
و بر پاره نان بائت بی امتنان ایله تفریح قلب ایدوب اول اثناده
میان حزمهٔ هیزم دن بر مار زهربار انسیاب و بیابان بی پایانی
قطع و اجتیاب ایلدی حضرت مسیح لسان فصیح و صدر فسیح ایله
دیدی که اول صدقه و ارفاق و بر و انفاق در که دافع قضاء
معلق و باب تباب آنک سببی ایله موصد و مغلق اولدی
و الا اول مارک نیش پر دماری قطع ابهر و حبل ورید و سنی
سخرهٔ دیو مرید ایدوب سفت وجودکدن خلعت حیوة و بودی
انتزاع و سنی اقارب و اخدانک میانندن اختزال و اختراع
ایدر ایدی ابوبکر وراق که رق حکمتی مصداق رق وراق ایدی
حق تحقیق احقاق ایدوب دیمش که جناب عزت سالکان محجهٔ طریقتی

هلاک و تبابندن
علی نبینا و علیه افضل الصلوات والتحایا
برنده دفنکی کون دیمکدر
حالکی نه کونه اعمال افضل اعمال ایله
عائل فقیر معناسنه در
بائت بیات اتمک
انسیاب آقوب کتمک
ابهر شاه طمر
سفت اوموز

صراط مستقیم
بو آیت ایله فتوته ارشاد و دلالت ایدر یعنی ای اول زمان
سزه بر و احسان ایدرم که سز بنم خلص عبادی و عوام عبادمه
مانند مهر جهانتاب افاضهٔ بر بحساب ایده سز و هر نسنه که سزک
مطبوع و مطلوب و مقبول و محبوبکزدر با سرها مسلک رضاده
افنا و عدم اقنا اتمکله طریق بذل و ایثاره سبکبار کیده سز نظم
ای که روز و شب معطل مانده • همچنان بر کام اول مانده
چیست ز و بهتر بگو ای هیچکس • تا بدان دلشاد باشی یک نفس
نثر فذلکهٔ کلام و نتیجهٔ مرام بودر که ماسوادن هر شیء روا و ناروانی
که اتخاذ و ادخار و راه فنا فی الله ده اجتبا و اختیار ایدرسز
عند التحقیق هر بری بر صنم و بد و ازاله و ازاحه سی لابد اولوب
سبب بعد و دوری همان اول شیء صوری در خلوت سرای صمیم
فؤاددن اخراج و ابعاد اتمینجه قرب حقیقی و قبوله وصول متعذر
و متکای تمکین ده مربع نشین اولماق نا متیسر در نظم
ز تو تا هست مویی مانده برجای • بدان یک موی مانی بند بر پای
خوشا آن دل که پیش از مرگ میرد • دل و جان هرچه باشد ترک گیرد
نثر تأویلات امام قشیری ده مسطوردر که بعض محققین آیت
ما تحبون ده من تبعیضیه اولماغی استصواب و بعض مدققین
ایسه تبیینیه اولماسنی اختیار و انتجاب ایلمشلردر بو تقدیرجه
بو آیت معجز منابدن مبتدیلر بهره یاب اولدقلری کبی
بر آخر اعتبار ایله منتهیلر دخی حصه دار اولورلر مبتدیلره نسبت
من تبعیضیه اولوب طالب بر و مزید اولان مرید مدخراتنک

اقنا ارضا
فج عمیق
ازاحه بعید اتمک
آیت سماحت نمون
بعض محققین

بعضنی راهِ حقده باخته ایدر و منتهی لره اضافت ایله من تبیینیه
اولوب مشتاقِ دیدارِ یار اولان مجموعِ اسبابِ یسارینی سواءِ
سبیل ایثارده پرداخته ایدر **نظم**
جهانده تک او ملکدن بکا وفا اولسون جمیع ما ملکم یولنده فدا اولسون

وتنویل ده

الخامسة

~~الآية الرابعة والعشرون~~

سعی ایدوب قطعِ مراتب قلمغه ایله صدقِ بالله حقه دعا
غیریدن ساکه ایرشمز منفعت **لیس للانسان الا ما سعی**
افضل المتأخرین امثل المتبحرین تحریرِ پاکیزه تحریر کمال پاشازاده
نال فی العدن ما اراده مدح السعی وذم البطاله ده اذیالِ معالی
اطاله و اول رساله ده زلالِ سریع الانسجام کلامی اسالهٔ بیورمشلردر
که فاذا قضیت الصلوة فانتشروا فی الارض وابتغوا من فضل الله
آیتِ معجز دستکاهنده صاحبِ تیسیر فضلی رزق ایله تعبیر
ایدوب دیمش که سبب قوام وانتعاش اولان طلبِ معاشی
حکیمِ علی الاطلاق خلقِ متباین الاخلاق اوزرنه تفضل و اباحه
و بیوعِ مشروحه و تجاراتِ مشروعه ایله توسیعِ دائرهٔ الطاف
و اراحه ایلدی سعید بن جبیردن که هر ستیرِ ~~[illegible]~~ خبیر و
جبیره بندِ دلِ کسیر ایدی دیمش که صلوة جمعه دن منصرف و سائر
وجوهِ اشتغال و مکاسبه وجهِ مناسب اوزره متصرف اولدقده
اولا بین السوقه بازار و سوقه چیقوب بلا امر اراده بیع و شرا
اتمز ایسه دخی مناکبِ ارضِ ذلولده مشی و تردد و اکلِ رزقِ
دائم الوصول ایچون آمد شد ایدوب مجرد روی فاذا قضیت
الصلوة فانتشروا یه ناظر و تجارتکاهِ وابتغوا من فضل الله ده
حاضر اولماغیچون بعض سلع و خلعه مساومه و خرید و فروخته
مداومه مناومه ایلیه تا که برکتِ امتثالِ آیت سروقتنه سرایت
و حقیقتِ سرِ شریعتی ادراک و درایت ایلیه طلبِ رزق

ستیره
وجماعت دن
سوقه رعایا معناسنه در
سلعه تک جمعیدر سلع اسباب معناسنه
مساومه سوال قیمت معناسنه در
مداومه مناومه عاملیه بالایام

غیر ممنوع بلکه امر مندوب ومشروع اولدوغی بین الاسلاف
محل جدال وخلاف دکلدر کلام بی ملام بونده درکه بعض وجوه
طلب حد فرضیته داخل میدر یوقسه اتخاذ مکسب وجه توکل و حرفت و
صدق تسلیمه حائل میدر صومعهٔ حکمت اسلامیه ده راهب تسلیمه
اولان امام راغب کتاب ذریعه ده بو وجهله تحقیق اصول که صومعهٔ حکمت اسلامیه ده راهب ایدی
شریعه ایلمشدر که تعمل وتکسب ودار الامتحان جهانده
تشتت طرق تسبب اگرچه من وجه مباحات دن معدوددر
لکن من وجه واجبات دن اولدوغی غیر مردوددر بونک بیان
وتمهیدی بو وجه سدید اوزره ظاهر وپدیددر که دقائق رعایت
دقائق عبادت ده استقلال وتحمل اعباء طاعتی عدم استثقال عبای
ضروریات بشریه یی ازاله واذیال دفع موذیاتی اسبال وازاله
ایله اولور صواری ضروریاتک وجوب ازاله اماطه سی واجب
وما لا یتم الواجب الا به فهو واجب اولماغین دفع موانع و
مدافعه طریق ابناء جنس اصناف اهلدن اخذ تعب وتضییق مؤانستیندن
ایله اولوب بو تقدیرجه آنلردن تعوض اتعاب وانصاب اقتضا
وایجاب ایدر نظم بکاشتند وبخوردیم وکاشتیم وخورند
چو بنگری همه برزیگران یکدگریم نثر والا اناس للناس الا بناس دن متعود
کندودن جلب نفع وخیر وسلب ضرر وضیر اتمش ایکن آنلری ایصال
جدوی ونفع وضر ضروری لرینی ازاحه ودفع اتمدوکی نشانهٔ توبیخ ایچون حیرت بی نهایه ایله
ظالم فی حیاته مشئوم فی مماته اولماغله متعدی وجائر ومیدان سرگشتهٔ تیه تهاته
بغی وطغیان ده غاشم وجائر اولوب تعاونوا علی البر والتقوی تهاته اباطیل مناسنه در

فرماننه مخالف والمؤمنون والمؤمنات بعضهم اولیاء بعض
عموم اطاعت لزومندن متجافی ومتجانف اولمش اولور نظم لقد غرسوا حتی اکلنا واننا
مرد مرده بزیرسنک اندر که زنده بزیرتنک اندر لنغرس حتی یأکل الناس بعدنا
نثر زیرا هر کس پر هوس که مأکل وملابس ومساکن ومفارشدن
تناول عمل غیر ایله توسع وآنلردن عدم تحمل کلفت ومشقت
ایله اثارهٔ پریشانی وتوزع ایده خلائق کثیرة العلائقدن
اخذ منفعت ورایش وآنلرک اوزرینه تضییق اسباب
معاش اتمکله آنلرک مقدار [illegible] اسباب ضروریه لرینی نقص واضرار
تقبلدن لابد وبار مؤونت لرنه تحمل سبب ازدیاد وداد اولور
نظم در مشرب حق اگر درستی با خلق جهان مکن درشتی
نثر بو اجلدن قناعت مکاسبدن تعطل وارشاد عمل اعانت
صالح وافادهٔ علم منجی ومنتج ایله آنلری ترک ترحم وتفضل ایلیان بطلهٔ بیکار
ایدن صوفیهٔ بیکاره کبی اغلاء اسعاری اشعار ورسم
بطالتی اشعاردن غیری حقیق وسزاوار اولمازلر نظم کاره
ولم ار نفعا عند من لیس ضائرا ولم ار ضرا عند من لیس ینفع
نثر ان الله لا یحب الرجل البطال اثبات مدعایه شاهد حزکی
حال وایاک والبطاله صدق مقاله دال گواه نظم
ای بیخبر از عاقبت انصاف بده ضایع تر از ین عمر بسر نتوان کرد
نثر بونک بیانی بو وجهله پیش نهاد اذعان اولور که انسانک
افضلیت وتکریمی منصوص وقوای ثلاثه ایله ممتاز ومخصوص
اولوب هر بری آنک [illegible] ساعی وحق اعزاز واکرامنی
تکمیل مراتب فضائلنه

مراعی دراولا فضیلت قوت شهوانیه مطالب جلیله‌یی مطالبه‌در که
باعث نشو ونمادر ثانیا فضیلت قوت غضبیه مجاهدات
جزیله‌یه راغب درکه مکان عز وشرفه سبب انتمادر ثالثا
فضیلت قوت فکریه دقائق علم وعرفانی خواهان درکه باعث
اهداء هدیهٔ هدادر پس طالب حقه شایسته واحق بودرکه
قوت وحرکهٔ مستمره سعی تأمل وعلی حسب الطاقه کلفت سعی
طاعته تحمل ایده‌یوب بو معنای دقیقی تحقیق ایلیه که اضطراب
وانقلابی ذل‌دن عزته سبب وصول وصنعه‌دن رفعته مادهٔ
حصول وجهل‌دن علمه باعث ترقی وخمول‌دن شرف نباهته بادی ملقی در
وبو مقدمهٔ مسلمة البرهانی ذهنه نقش کتابهٔ ایقان ایلیه که
بطالت وعطلت وتثاقل وکسالت هیئات انسانیه‌یی ابطال
وملکهٔ استعداد ملکتی ابتسال وابهال ایدر زیرا هر هیئات
بلکه هر عضو وماهیت که ترک استخدام واستعمال وما خلق له
دن اخلا واخلال اولنه نفعی معدوم وبناء حکمت خلقتی منهدم
اولمش اولور مثلا دیدهٔ جهان بین که خدمتی رؤیت واعتیاد در
غمض وغض وبیهوده حرکت آیین که کاد ومصلحتی بطش واقتدار در
بنا قبض وبسط منقبض اولسه وجود وعدمی سوا ودعوای
سلامت فطرتی لبناه وناروا اولور نظم
ترا که فهم نداری نظر چه سود کند ، بصیرتی چو نباشد بصر چه سود کند
نثر اول سببدن هر شیئی ده ریاضات ومجاهدات وصنع و
وترتیب ومشرب تکمیلی خس وخاشاک تنبلک‌دن تطهیر وتشذیب
تعطیل

[margin: وعد صدق الهی‌یی — امعان و — ومعرفته — ابطال — هر عضو وآندام که محل استخدام ده عدم اعمال]

[margin: نظم
پای داری چون کنی خود را تو لنگ
دست داری چون کنی پنهان تو چنگ
خواجه چون بیلی بدست بنده داد
بی زبان معلوم شد او را مراد
نثر]

ادرز

پای داری چون کنی خود را تو لنگ ، دست داری چون کنی پنهان تو چنگ
خواجه چون بیلی بدست بنده داد ، بی زبان معلوم شد او را مراد

کردگار — پریشان اطواره

اولمشدر حکیم علی الاطلاق خلق متباین الاخلاقه قوت حرکت لعطا
ترک اعطا وملکت تصرف اجزال وانطا ایدوب رزق
وزادلری سعی واجتهادلرینه وابسته وموقوف وبو بابده
سرمایهٔ الاکتساب زیادتی تجارب ووقوف در نظم
تو بی طلعت تو نور دیدهٔ خرد است ، خدای هرچه ترا داده آن بجای خود است
نثر تاکه فائدهٔ قوت حرکت متعطل ومواد خسارت
وفساد آنک اوزرینه مترتب ومتعطل اولیه بعض اهل
اشارت وقبول حال مریم بتول‌دن بو معنای صحیح الدلالتی
واستنباط ایلمشلردر شول جهت‌دن که فرمان بردار کلام
وقامت حال باستقامتی جذع نخله‌یی فرمان
تحریک وهز ایله متمائل ومهتز اولمشدر قطعه
الم تر ان الله قال لمریم ، وهزی الیک الجذع تساقط الرطب
ولو شاء اجنی الجذع من غیر هزه ، الیها ولکن کل شیء له سبب
نثر ابو الاسود دؤلی نک کلامی بدیلیدر قطعه
ولیس الرزق عن طلب حثیث ، ولکن الق دلوک فی الدلاء
تجیء بملئها طورا وطورا ، تجیء بحمأة وقلیل ماء
نثر یمینا بالله که ابن یمینک بو قطعهٔ براعت ضمینی
سبب اعجاب قلوب وصنعت اکتفا وتضمین ده مسلوب
الاسلوب بلکه انهار چناندن جریان ایلمش غرائب اسلوب در قطعه
اگرچه رزق قسمتست می جوی ، که خوش فرمود این معنی معزی
که یزدان رزق اگر بی سعی دادی ، بمریم کی ندا کردی که هزی

[margin: وغارب مطیه‌ء تصرفه امطا ایلیوب — ضرر — منبع المناطی استخراج — بی نظیرده]

ابو مسلم خراسانی مبادی خروج وجهانبانی ده بو بیتی انشاد ودل رشیدنی بو نشید ایله جذلان وشاد ایدردی نظم
فلا اوخر شغل الیوم عن کسل • الی غد ان یوم العاجزین غد نثر • بو کلام دلفریب دخی بو کا مدانی وقریب در نظم
لا تبق فعل الصالحات الی غد • لعل غدا یاتی وانت فقید نثر • میان ملوک ساسانیان ده اردشیر بابک که سلطان روحنه
خرد بسیار فتوحی اتابک ایدی ملوک امم • وجهانداران بلندهمم • بیننده نوع مفرد • وصحائف اخبار ده وحسن آثاری
اولوب رسائل قوانین سلطنتی مغلغله • وغدائر حدس وفراستی مسلسله ایدی

[illegible] لا یخلق عن کثرة الرد • اولوب
کام مستمعان ناکامی بو کلامک فائده
معنای مفیدی ایله شیرین مذاق واداره
مقال سهل المساغ والمساق ایلمشدر که شعر
الجد احلی من عسل الکسل نظم آدم
سبب آفرینش عالم • باعث بدء فطرت
اول ما خلق نتیجهٔ کل شاه احناد انبیا ورسل
نثر حضرتلری جناب رب عزت دن بو
کلمات قدسیة السیاقی روایت بیورمشلردر
که یا عبدی حرک یدک انزل علیه الرزق
اگر اهل حاجتک اثناء دعا ومسألت ده
سمند حرون حرام لری تند خرام اولورسه
مقتضای زمانه رأی جازمانه بودر که
ترک سعی ایله آندم من الکسعی وزبان
یأس وجحود ایله وفات کرم وجودی نعی
اولیوب ع امید قطع مکن چون بوقت مرهونی
مضمونی دفع کسل وتعنی • وحصول مقصود
ومأمولده تدرج وتانی ایده نظم
تو فرشته شوی ار سعی کنی از پی آنک
برگ توشت که کشتشت تسریح طلقی طرق

خارخار شبهه وارتیاب خدشهٔ خاطر معرفت یاب
اولمایه که علی الله فتوکلوا ان کنتم مؤمنین نظم مبینده
ملاک توکل هر جزء وکلی مالکنه توکیل وآنک وکالت و
کفالتی اوزرینه تعویل ایله قوت استطاعتی تعطیل دبالجمله
ترک ملطاعتی تقطیع وتقطیل ایدوب ترک ارتزاق
اکتساب وبالکلیه رفض مباشرت اسباب ایلمکدر
کفت پیغمبر باواز بلند • با توکل زانوی اشتر ببند
جهد حقست ودوا حقست ودرد • منکر اندر نفی جهدش جهد کرد
زیرا توکل اسباب قوت وزادی حیز اعتداد واعتماددن
اسقاط وادخار ذخائر ایله استظهارده ترک افراط در
یوقسه وجه معتاد اوزره اعداد واعتاد در رخص وجوازی
کتب موثوق بهادن ملخص در
چنگ
پای داری چون کنی خودرا تو لنگ • دست داری چون کنی پنهان تو
خواجه چون بیلی بدست بنده داد • بی زبان معلوم شد اورا مراد
نثر حدیث صحیح ده تصریح وتوضیح اولدوغی اوزره طیر سریع
السیر که مصداق تغدو خماصا وتروح بطانا در ادب سعی وطلب
داقف ودانا در شول جهتدن که غدو واصباح ایلدوکی مقیل
ومراحده ماکث وپابرجا وتارک مشقت وبرحا اولمایوب
ادیم زمینکه سفرهٔ انعام رب العالمین در کشت مطارده ومسارب
وحیاض ورباضده قصد مآکل ومشارب ایدر نظم
گر توکل هست لیکن هم ببین • جهد های انبیا ومؤمنین

مطارب

ارحی رشرت مسارح جمع

سر شکسته نیست این سر را مبند • یکدو روزک جهد کن باقی بخند
نثر بو مجلدهٔ عقدهٔ اشکال وجدال بو وجهله منحل در که
امام اعظم واتباعی واحمد بن حنبل واشیاعی وائمهٔ مجتهدین
وکبرای دین دن آنلرک مسلک صحت آیین لرنده اولان اهل
یقینک قول متین لری اوزره هر مؤمن هوشیاره جائز وسزاوار در
که سماحت ومکرمتنی اظهار وثواب عمل خیرنی غیره هبه وایثار ایده
گرک صلوة وصیام گرک حج وقیام گرک صدقه وقرآءت قرآن
گرک سائر وجوه بر واحسان اولسون حلیهٔ [illegible] جلیه ده
مجلی ومصلی • ومتملیان مجلس [illegible] مسلی اولان صحیحین ده
نقل بی ریب ورین در که سلطان ممالک ملک وملکوت •
وصادق الخبر عالم جبروت • نظم
صاحب حسن خلق وقلب سلیم • فعلیه الصلوة والتسلیم
نثر کبشین املحین ایله تضحیه ولحم نسیکه یی گرد وغباردن
تنحیه بیوروب بری نفس نفاست قرین لرینه نیت وبرینک
ثوابنی بخشش امت بیوردقلری سعی غیر ایله جواز اجر وثوابه
دلیل بی ارتیاب در وبین العلماء الاعلام مؤلف کتاب الاحکام
اولان عبد الحق نقل کلام مصدق ایدوب بو حدیث صحت حاوی
ناقل وراوی در که هر مرد مرده که سر حیاتی گریبان حمامه فرو برده
اوله تاریکنای قبر ضیق ده مثال غریق اولوب دست نیازی
بارگاه صمدی یه آنبازه برداشته ودیدهٔ خونباری روزنهٔ
انتظاره گماشته در که پسر صلاح کار وسائر اخوان واخدان

هوشیاره

روایت
حدیث واثری

النسیکة الذبیحة

وقرآءة

شخص

ضیق ضیق
معناسنه

حقیقت کرداندن

اخدان اخلا
معناسنه

برهدیهٔ دعا واستغفار تسیر وقتنده [illegible] لاحق ورسوم
سیئات واوزارینی ماحی وناحی ولهٔ اول مقوله امداد دعا
ایله حق [illegible] صداقت ایفا وصحیفهٔ حالنه رقم منت وتوالی ابقا
[illegible] ابقا اول میت قننده دنیا ومافیهادن احب واحلی
وملأ الخافقین [illegible] عسجد ولجیندن اشرف واعلی در
دارقطنی جناب یعسوب المؤمنین شمس خلافت چاردمیندن
رضی الله تعالی عنه وارضاه واول حضرت دخی براعهٔ الاستهلال
قصیدهٔ نبوت وحسن الختام رسالهٔ رسالتدن ع
علیه السلام علیه الصلوة نثر آرایت روی روایت وابداء
بشرهٔ بشارت بیورمشلردرکه برمرد ناکام ومرء کثیر الاجرام
قضاء نحب وترک فضاء رحب ایدوب شرب شورابهٔ مرک
وبرولد نجیبا ربینی ترک ایلسه اول شخص هالک بحر عذاب
قبر مالک وگرفتار دوشاخهٔ عذابا دون ذلک ایکن ناکهان
جانب رحمان مفیض الاحساندن درجه‌سی رفع واعلا ولوح
حالنه رقم مغفرت ثبت واملا اولندقده اول گرداب غماء
صماده غریق فی الما تعجب کنان [illegible] کنان زاری وانان
وضراعت وحنان جنان ایله دیه که یارب بو اجر وثواب
ودفع عقاب بنم کبی تهی دست عائله نوجهله حاصل اولدی
وبنم کبی بی تاب وذره نره دن ظهور بولدی جانب خدادن
نداء غم زدا گله که پسر نیکوکارک عقب صلاح شعارکک دعا
واستغفاری درکه هنگام تفاقم شدتده سکا دستگیر

کہ مصداق ع
الکرم بما خلقه لو انها صدقت
نثر در
سبایک
قضاء نحب
موت دن عبارتدر
وافضال
الاسنان بالعض
الاباهین
در رفع سخط و
حریق نیران آتشین
غائله

وزمان

وزمان احتیاج وضرورتده یاور وظهیر اولدی ع
این نیز بتوفیق تواند بودن نثر وقرآن مبینده آیت
ماکان للنبی والذین آمنوا ان یستغفروا للمشرکین دن
بطریق المفهوم مدرک اهل علوم اولورکه آنلرک مؤمنینه
استغفارلری مفید ودوی دلجوی مطلب وآرزولری لحوق
وتمامتن سیدهٔ دعا ایله نورانی وسعید اوله وآیت
اخریده والذین جاؤا من بعدهم یقولون ربنا اغفرلنا ولاخواننا
الذین سبقونا بیورلدوغی دلالت وایما ایدرکه بووجهله استغفار
ودعا آنلره باعث نفع وجدوی ودواء عضال بغی وضلالته
علاج ودوا اوله وعلی التحقیق حضرت [illegible] شفیق عرصهٔ
محشرده نوع بشره شافع مشفع ومددکاری شفاعت ایله
مشفوع له اولان اهل حیرت وولهک قدری بلند ومرتفع
اولور خصوصا که اول شفاعت اجابت قرین ایله عصاة مؤمنینک
هر بری منتفع ومقارنت شفاعت ایله داخل بهشت برین ودال
حور عین اولان جهنمیینک نقش جبینلری غوطهٔ نهر کوثر
ایله زائل ومندفع اولور واجماع امت درست اعتقاد
بونکا اوزرینه تولطوء وانعقاد بولمشدرکه خار خار شوکه و
خارک آزار واضراری سبب رفع درج ودعوض اعراض و
اعراض باعث حط خطیئه وحرج بلکه مستدعی اصناف فرح
وفرج اولور وشرح السنه ده که مهالک نفس متهالکده جنه در
مشهود ومرئی وحضرت ابی هریره دن منقول ومروی درکه

نادیء طریق وشفیع
پرچین لری

يعنی تقابر
جبانه معناسنه در مقبره

هر کیمکه جوشان وخروشان محلهٔ خاموشان دن مرور وجبانات
وقبوردن گذار وعبور ایدوب اون برکرّه سورهٔ اخلاص ایله که
اخصّ مجربات وخواص در تحریک لسان یعده اجر وثوابنی
مجاوج اموات بی تابه هبه واحسان ایلسه عدد موتی قدر
اجرا ونی و[illegible] اوفر اعطا وتکرر انعام متجدده ایله قافیهٔ عاقبت
عوارف صافیه لری عدیم الایطا اولوب غایت نشاط ومسرتندن
هر بری ع کاد الفؤاد من السرور یطیر نثر وتلألؤ
انوار مغفرت ایله سپیدرو اولور وقتا که بو معنی مقرر
وسلطان معرفت دار الملک حقیقت مثوی ومقر اولدی ایسه
جائز وروادکلدر که بو آیت معجز نمانک معناسی فهمه متبادر
اولان وجه ظاهر اوزره محمول وسائر آیات صریحه واحادیث
صحیحه نک فحاوی مضامین حکمت قرینلری غیر معمول اوله
وجوه کثیره ایله منقوض وتضاعف اجر ایله امر محجر منقوض در
بلکه والله اعلم معنای صحیح ومحکم بودر که انسانک اجر واحسان
حسن اعماله مقصور نته کیم وزر ووبال سوء خالی اوزرینه
محصوردر صور مذکوره ده حاصل وانسانه میسر وواصل
اولان اجر عمل جمیلی قبیلندن اولمایوب محض فضل نی منتها
وبو بابده گواه بی ارتیاب نص قاطع والله یضاعف لمن یشادر
مشرب تحقیق ومذهب اهل تدقیقده آیات وآثار بیننده قطعا
تناقض ونصوص مختلفة الآثار میانده جدا تعارض اولمیوب
نظم
عقد اشکالک انحلالی عند الاهل امر سهلدر
این همه رنگهای پرنیرنگ خم وحدت کند همه یک رنگ

الامثال
خالللری
وآیات اخر وسائر احادیث صحت اشترک
اولان اجر وجزاء مراتب قرا کندو
احادیث واخبار

ابن عطیه تفسیرنده تبیین وتسطیر اولنمشدر که عند البعض
وان لیس للانسان الا ما سعی آیتنک مفهومی الحقنا بهم ذریاتهم
نص فضیلت لزومی ایله نسخ وعقدهٔ عهدهٔ محکمیتی فسخ اولنمشدر لکن بینه
ابن عطیه بو نقلی تزییف وبو روایت بی درایتی قاعدهٔ اصولیه
ایله توهین وتضعیف ایلمشدر زیرا بو بر خبر واجب القبول
ونسخ خبر ایسه مخالف قواعد اصول در تکرر سائله تفهیم ودفع
وجدوایی تعمیم ایچون لفظ نسخ اطلاق وابراز ورعایت تجوز
وتجویز مجاز اولنه قول عکرمه ده بو آیت معجز غایت قوم بی نوا سا
ابرهیم وموسی علی نبینا وعلیهما الصلوات والتحایا یه مخصوص و
وسباق آیت معجز طباق ایله بو معنی محکم ومرصوص در اما بو ملت
عظیمهٔ الهیه که شرف یاب منقبت کنتم خیر امة در مظهر فضل الهی
وفضائل خصائص نامتناهی ایله مفتخر ومباهی اولماغین شعشعهٔ
امر پریشان بی سامانلری لمّ وغیرک سعی بالخیری دخی آنلره اضافه
وضم اولنور بو بابده خلص عباده حدیث سعد بن عباده رضی الله
تعالی عنه مژده رسان وبو مدعانک ثبوتنه دلیل وبرهان درکه
برکون اول صحابی آگاه ومقرب درگاه دیدی که یا رسول الله اگر
والده متوفاة ناکده رمیم وزفات اولان والده متوفاتم ایچون
تطوع وتاریکنای قبور پر قتوردن ازالهٔ حشرات ذعر وتروع
ایچون بعض اعمال صالحه ایله تبرع واول سرگشتهٔ برزخ عالم
برزخک نیتنه استغفار وتضرع ایلسم عجبا باعث روح روح
وسبب التیام قروح وجروح اولورمی سلطان عالم فیوض ونعم

ظاهرة التکرنه
ام لم ینبأ بما فی صحف موسی وابرهیم الذی وفی ابو بودر
وشرف
اولنمشدر
زیر خاک تیره ناکده
ذعر خوف معناسنه
کنج قفا معناسنه در

جواب نعم ایله اول مائل درک فضائلی شادان وسائل اشیاء
اسنی الوسائلک دل ویرانینی آبادان ایلدیلر ربیع بن انسک قول
اصابت رسنده بو آیت ده انساندن مراد کافردر نته کیم
بونک امثالی قرآن عدیم المثالده نیجه وجوه ونظائر واقع و
ظاهردر ان الانسان لیطغی آیت وعید انتماسنده دخی مراد
ابوجهل بدنهاد اولدوغی بو معنای صحته قرینه نمودار وقرینه
اما مؤمن دولت یار کندو نفس خطاکارینی ایچون ایلدوکی سعی جمیل
مبرور وسائر اصحاب خیرات ومبراتک اهدا واتحاف ایلدکلری
سعی والطاف ایله مثاب ومسرور اولور ابومسلم خراسانی مبادی
خروج وفرسانده بو بیتی انشاد ودل فرهمند ورشیدنی
بو نشید ایله جنطان وشاد ایلر ایدی
فلا اؤخر شغل الیوم عن کسل الی الغد ان یوم العاجزین غد
میان ملوک ساسانیانده اردشیر بابک که سلطان توجهه
خرد بیدار فتوحی اتابک ایدی ملوک امم وجهانداران بلدهم
بیننده نوع مفرد وصحائف اخبار عدل ودادی لایخلو عن
کثرة الرد اولوب رساله قانون سلطنتی مغلغله وغدائر
لطائف الحیل حدس وفراستی مسلسله ایدی کام مستمعان
اکامی بو کلامک فائده معنای مفیدی ایله شیرین مذاق و
اداره مقال سهل المساغ ولطیف المساق ایلمش که شهد الجهد
احلی من عسل الکسل
علی المرء ان یسعی لما فیه نجحه ولیس علیه ان یساعده الدهر

نظم شنیدم که طغراکش این مثال چنین زد رقم بر مناشیر حال نثر
که عبدالله بن طاهر که خطه خراسانده آثار حکومت واحسانی
مستفیض وظاهر ایدی قطعه
له همة تعلو علی کل همة کما قد علا البدر النجوم الدراریا
وصان عن الفحشاء نفسا کریمة ابت همة الا العلی والمعالیا
نثر اول عصر بسیار افاضلده بین الاماثل مشار الیه بالبنان
وبالاثنین متکای امتیاز ورجحان اولان حسین بن فضلدن که
حل معضلاتده هر لفظ حکمت سماتی بر قول فصل ایدی
ایراد سؤال وبو آیت تحیرنما ایله والله یضاعف لمن یشاء
بیننده استشکال ایلدی اول مدقق نیکو خلال که عقد
بیجا پیچ صعوبت پیچی حلال ایدی نظم
لا یلحق الواصف المطری خصائصه وان یکن بالغا فی کل ما وصفا
نثر مخدره کلامدن کشف لثام ایدوب دیدی که انسان
ضعیف نهاد ایچون مقتضای عدل وداد اوزره انجق کندو
سعی واعتنا ایلدوکی اشیا واردر اما فضل واحسان ولطف
مددرسان حسبی ایله مصداق فواضل والله یضاعف واصناف
حنو والطاف آنک حقنده متواتر ومترادف اولور حاکم هوشیار
بی اختیار اول عالم ربانینک که واقف سر مثانی ایدی سر
حکمت آگینی لب تحسین وآفرین ایله تقبیل ومجلس انس افزاده
دوستکانی مسرت [illegible] سعی وتقبیل ایلدی هزار آفرین
وشاباش اول داور بزرگ منش حکمت پاشه که مشکلات آیات
وآثاری فضلاء کباردن استکشاف وغوامض معنای بی

انگشت اندیشه صواب پیشه ایله
واجناس بر واستیناس وانواع فضل واصطناع
مبانیء
وشادمانی
مناقض لرینی

ذهنِ پاك ايله تفهم وادراكده تأنق واستشراف ايدوب
اداره ٔ مذاكره ايله تلقيح عقول وجواب باصواب لرينى تلقى
بالقبول ايليه ع هكذا هكذا يكون الكرام
مدبرانِ قدر رازِ رويش استمداد منجمانِ قضا ازرايش اسطرلاب
بزائرانِ جنابش زِ ساكنانِ سپهر رسيد مژده طوبى لهم وحسن مآب
انسانِ متعوّد الاحسان چونكه چراگاهِ سعى ده رعى ايله امور
وكاشانه ٔ دلى مشاغلِ مشاغل ايله پر نور در همت قضا مقضا
ايجاب واقتضا ايدر كه بر علم جليل تحصيل ايليه كه وجود ظلّى نك
انتقالى وبنيادِ نهادك اندراس واضمحلالى ايله رشته ٔ انتفاعى
انصرام وانقطاع بولمايوب درونِ رمس تنگ وتارده مصداقِ
حديثِ يدفن معه واول مآزِل ومآزق دشوارده سببِ
فراخى وسعه اوله

عويصاتِ پيچاپيچ صعوبت پيچى حلّال ايدى
لايلحق الواصف المطرى خصائصه وان يكن بالغا فى كل ما وصفا
مخدره ٔ كلامدن كشفِ لثام ايدوب ديدى كه
انسانِ ضعيف نهاد اگرچه مقتضاى عدل وداد اوزره
آنجق سعى واعتنا ايلدوكى اشيا وارد اما فضل واحسان
مددرسان حسبى ايله مصداقِ فواضل والله يضاعف واصنافِ
بر والطاف انك حقنده متواتر ومترادف اولور حالم شويله
بى اختيار اول عالمِ ربانى نك كه واقف سرّ شانى ايدى مصرِ
سراكينى لب تحسين وتحوين ايله تقبيل ومجلسِ انس افاده
دوستكانى ٔ مسرت بى انتهاى تقبيل ايلدى هزار آفرين
واستحسان اول داورِ بزرگ منش بسيار دانه كه مشكلات
آيات وآثارى فضلاء كباردن استكشاف وغوامضِ معانى
بى مناقض لرينى ذهنِ پاك ايله تفهم وادراكده تأنق واستشراف
ايدوب مذاكره ايله تلقيح عقول وكلام صواب انجاملرينى تلقى بالقبول ايليه
مدبرانِ قدر رازِ رويش استمداد منجمانِ قضا ازرايش اسطرلاب
بزائرانِ جنابش زِ ساكنانِ سپهر رسيد مژده طوبى لهم وحسن مآب
نثر علمِ عالم آراى مصاقع علمايه واضح وهويدادر كه نظمِ
صادقِ مصدوق وكلامِ قديم غيرِ مخلوق كه لا يأتون بمثله و
لوكان بعضهم لبعضٍ ظهيرا نص معجز پيراسى اوزره اسلاف
واخلافدن هر مفلق نابل وطابن قابل ميان ميدانِ معارضه
ومقارضه سنده تجير وتعجيز وخلعتِ جامعيتى علمِ نظمِ متين
وميطانِ م
احاطه و م

حيطانِ معارضه

ولا رطب ولا يابس الا في كتاب مبين ايله تطرئه وتطرز اولنوب
غوامض اسلوب رشيقنى مسبار فكر عميق ايله استبار ايدن اهل اختبار و اعتبار
صبح صادق بعثت
ع داندكه طريق جامعيت چونست شر طلوع [illegible]
آفاق كير
وسطوع شمس دعوت دن آخر زمان اشراطندن اولوب واريجه
مزاياى طرز خاص ولطائف اسلوب مصاحفى كهر اعصار و
بلغاء
امصارده رقمزده يراعه فضلا در نحارير افاضل سابقه نك كلو
اطباق اوراق سيه سفيد روزكارده ثبت حقائق رقائق و اسرار
اذكياء
ايتديلر ايسه مشاهير علماء لاحقه دخى مشكاة مشكلات ظاهرة
الالتباس لرندن اقتباس ايده جك معانى مثانى مبانى بيحد وانتهادر
التواتر و
زيرا قادر بى زوالك سعت دوائر فضل ونوالى على التوالى
خدشه خاشه ضنت ومنت دن مقدس ومنزه وافراد ارباب
استعداد وآحاد اصحاب استعداد جانب مبدأ فياض دن
اخذ فضل فضفاض ايتمكله مرفع ومرفه اولدوغى معتقد اهالى
علية
ومجمع عليه اشراف واعالى در اگرچه اغلب مفسرين بو آيت
حكمت قرينك محكميتنه ذهاب وانطلاق وآيات اخرى ايله
فحواى صعوبت اثرينى توفيق وتطبيقده عدم انطباق المشكل
بو محلده عجب تفرد و
لكن ابن عطيه صدق طويه ايله [illegible]
اختراع وعلامه
وعلامه زمخشرى ونيسابورى وطبرى بودكلو طول باع وتفنن
بيضاوى ده
ايله اهتدا وتفطن بولمدقلرى دقيقه رقيقه يى اقتراح و
اقتراع ايدوب ديمشكه بو قسمده بو آيت ظاهره الخفاده
ملاك معنى للانسان ده اولان لام ده دربلا كلام شمول
لفظ براعت رسانتده

جهتدن كه بين الخواص لام ملك و اختصاص ايله لى كذا ديمكله صالح وسزا
اولان آشيا سعى واعتنا ايله تحصيل واكتساب ايلدوكى امور واسباب در قطعه
فتى عاهد الرحمن في بذل وسعه ❊ فليس تراه الدهر الا على العهد
فتى قصرت آماله عن فعاله ❊ وليس على الحر الكريم سوى الجهد نثر
آندن ماعدا اگر شفاعت رسل وانبيا واگر دعاء آبا وابنا
واگر شهادت وحسن ثناء احبا ايله نيجه كلو تضعيف حسنات
ومبارّ وتكثير مثوبات ومسارّ اولنور سه انسان ضعيف شانك
لى كذا ديمكله سلك ملكنه ادخال ايلدوكى خصوصيات اعمال و
افعالدن اولميوب حوزه سعى ووسعنده مقدور وموسوع
وكندو كار وكردارنه مقرون ومشفوع دكلدر بلكه تبرع و
ايثار اولنان محاسن اعمال وآثار كندويه مضاف ومنسوب
وحسنات با اخلاصى محض لام اختصاص ايله ربوده ومجلوب
اولميوب محضا آخرك تفضل ومكرمتندن ظهور ونشئت ايليان
عطا وموهبت عين عنايته باعث قرور ونعمت دغير مترقبه
بر نعمت اولور اگرچه امداد غير ايله افاضه خير سعت
رحمت رب مجيددن بديع وبعيد دكلدر اما اصحاب غرائمه
لازب ولازم دركه هنگام فرصتى تضييع وافاته وذمائه
ذمت همتى تعطيل واماته ايتميوب ماحك ظهرك مثل ظفرك
مثل نى مثلنى پيش نهاد وتكثير زاد يوم معاده سعى واجتهاد ايليه
نظم وما غلظت رقاب الذئب حتى
توالت في حوائجها خطاها نثر
زيرا ايهسكه

کس کیم میل آسانی و

زیرا هر [illegible] که تعطّل و اختیار تن آسانی و تبطّل ایدوب

ضابطه ع کلّ امرءٍ فی شانه ساعی نثر بی غیر مراعی و اراءت سعی منزور ده

بکلّی قصور ده لابس ثوبی زور کبی مداهن و مرائی اوله

جلد عقل انسانی دن منسلخ بلکه عقد حسّ حیوانیسی منفسخ اولوب بادیهٔ جمادیّه

اولوب [illegible] رجع القهقری قفول و ارض

موات اموات سفول ایله آفتاب تابناک فهم و ادراکی باختر زمانی

غفولده افول ایتمش اولور نظم حاصل کاهل [illegible] ٭ علی المرءِ ان یسعی لما فیه نجحه ٭

[illegible] ٭ ولیس علیه ان یساعده الدهر ٭

نثر

تیغ زن انا نبی السیفی ابیت عند ربی مهمان خانه سنک

مکرّم ضیق انکشت نبوتک خاتمی طومار رسالتک هم فاتحی هم

خاتمی سلطان ملائک حشم صلّی الله تعالی علیه و سلّم حضرتلری

کسل و عجز دن تعوّذ و ضعف جنان ایله بیمناک و جبان اولنلری

رحم الله امرءا اری من نفسه تجلّدا حدیث شهامت مؤدّاسی ایله

مضائق مضایقه دن انجا و تنقذ بیورورلر ایدی نظم

بادیه گلست همّت کوتاه دست تو ٭ ورنه طریق کعبهٔ وصلت دراز نیست

[illegible] اولان حکم [illegible]

دیشی کم من تحلّی بالکسل [illegible] علی شقاوة [illegible]

علی المرء ان یسعی و یبذل جهده ٭ و یقضی الله [illegible] ما کان قاضیا

نثر بو جناس تام احاسن کلام و محاسن بدائع انتظام دندر که

راحتی فی جراحة راحتی رباعیه یکچند طریق زهروان گیرم پیش

وز ناز و نیاز یاد نارم کم و بیش ٭ مردانه درین راه بپویم پس و پیش ٭

حشمت عصا کاهنک تیغ زن
انا نبی السیفی ٭ صح

عجز و بطالت دن صح

قروب و صح

باشدکه رسم بآرزوی دلِ خویش نثر هر بلند همت بزرک نهمت
که مستمعِ دلِ بی طمعی شنوای فحوای ع یا قلمی تراش یا ورقی می نویس
نثر ومعالیِ امور ومشاقِ اعمال خیالی ایله همدم وانیس
اولوب دائما فلا نفسهم یمهدون مضمونی تذکار ولا تعقل
فلست بمغفول عنک کلام معقولنی کوش کذار ایده
نظم هرطرح که افکنی چو مردان • سعیی بکن وتمام کردان
نثر نفسِ وسوسه فرماسی اصحاب غرائمه مناقش وتلون
اعمالِ نافرجام وکردارِ خام ده بوقلمون وابو براقش اولیوب
قطرِ نباتِ سعی وثبات ایله مذاق جانی حلو ودوش و
کاهلندن ازالهٔ ردا کاهلی ایله طلبکار بلندی وعلو اولسه
نظم نیست از بهر آسمان ازل • نردبان پایه به ز علم وعمل
هرکه او تخم کاهلی کارد • کاهلی کافریش بار آرد
عبد الله بن طاهر که خطهٔ خراسان ده آثارِ حکومت
واحسانی مستفیض وظاهر ایدی
له همة تعلو علی کل همة • کما قد علا البدر النجوم الدراریا
وصان عن الفحشاء نفسا کریمة • ابت همة الا العلی والمعالیا
اول عصر بیاران افاضل ده بین الاماثل مشار الیه بالبنان
وبالانثین متکای امتیاز ورجحان اولان حسین بن فضل
که حلِ معضلات ده هر لفظِ حکمت سماتی بر قولِ فصل ایدی ابراز
صورتِ سؤال وبو آیت تحیر نما ایله واتبه نبضاعف لمن یشا
بیننده استشکال ایلدی اول مدققِ نیکو خصال که عقد

وکردارِ خام نافرجام ده

اوقار کسل و

بهوده

السادسة
الآیة التاسعة والعشرون

بو خطاب ایله عتاب ایلیشور امر حقدن سرکش اولان قوم دون
ثم اقررتم وانتم تشهدون ثم انتم هؤلاء تقتلون
بو نظمِ کریمک میانِ آیاتِ کلامِ قدیم ده بدیل وعدیلی عدیم اولوب
صدفِ مصحف ده بر درِ یتیم شهوار وآسمانِ دفهٔ قرآن ده قرانِ
بر نیرِ اعظمِ تابدار در شول جهتدن که ترکیب براعت اشتمالنه بالتمام
والکمال رقمِ موزونیت مرقوم واول کلامِ منزه ومقدس بحرِ رملِ
مسدس ده بر بیتِ منظوم در قولِ عامهٔ مفسرین اوزره بو آیت
اعجاز قرین شانِ یهود ده نزول وورود بولمشدر اول قومِ جحود
بر حسبِ لتجدن اشد الناس للذین آمنوا الیهود اشدِ ملل ونحل
وعناد وفساد واعتدا ده اعتداد ایله ضرب مثل اولوب صاحب جاه
وکان عند الله وجیها حضرتِ کلیم خدا علی نبینا وعلیه وعلی سائر الانبیا
شرائف الصلوات ولطائف التحایا دن تجدد وشمار خوارق قاهره
وهزاران هزار معجزات باهرهٔ ظاهره کورمشلر ایکن کیرو انواع اذیت
وتعدی یه تصدی واصنافِ آزار واضرار تأتی وتأدی ایدوب
زمام ملتمسی دستِ هوا وهوسه سپرده واول حضرتک دلِ پاک معتدلنی که
برکِ کل تردن نازک وهوای ماسوایی تارک ایدی خارِ خارِ جفا وآزار
ایله آزرده ایدرلر ایدی ع روح را صحبت نا جنس عذابیست الیم
نثر کاه اول قوم دون کویای اذهب انت وربک فقاتلا
انا ههنا قاعدون وکاه اول کردهٔ ثقیل الحاذ اجعل لنا الها
کما لهم آلهة مضیق بی نفاذنده عدون ایدوب دقیقهٔ رقیقهٔ
اقامت وصمت

بیلدکی وزوری بو آیت معجزه نمون
حقه منظهر اولدوغن یهود

ده

اعتدا تعدی
معناسنه در
اعتداد عد
ایلمکدر

عدن عدنا وعدونا
اقام ق

دانش الباب

باللتراب ورب الارباب سد باب اتمش ایکن کلمهٔ کبیرهٔ ارنا
الله جهرهٔ بی نه زهره ایله تفوه وکبرت کلمة تخرج من افواههم
غائلهٔ هائله سندن صکره متضجع رفاهیت وسفاهتده نه وجهله
استرواح وترفه ایدرلر ع من بر یقین خویشتنم گر ورا شکیست
نشر آشنا وبیگانه اولان زمرهٔ بدان ونیکانه ع
شد نور یقین ظاهر وبرهان باهر شر که منهل صاف انصاف نصیبندن
بی نصاب اولان یهود غباوت انتساب غوایت انتصاب لا تسادوهم
فی المجلس والجؤهم الی اضیق الطرق فان سبوکم فاضربوهم وان
ضربوکم فاقتلوهم وعید شدیدینه احق استحقاق وکمال استهانه
واستخفاف ایله سزاوارلر وضربت علیهم الذلة والمسکنة وباؤوا
بغضب من الله عرصهٔ کاهنده مرکب ذل وهوانه سوارلردر یا
بنی اسرائیل اذکروا نعمتی التی انعمت علیکم آیت معجز قرینده
کبار محققین دیمشلردر که امم بائدهٔ سالفه یه ذکر نعمت واحسان ایله
فرمان اولندی وبو امت بلند همته اذکرونی اذکرکم فحواسی
اوزره ذکر منعم ایله امر جلیل الشان اولندی زیرا آنلر دوعیت
تتابع تتابع نعمت ایله پادشاه منعم حقیقیدن بازمانده اولدیلر
وبو عالی همت ووافی ذمتلر رهوار عزیمتی مضمار اضمار معرفته
رانده اولدیلر پس آنلره خطاب اولدی که بنم نعمت بی غایتمدن
زبان بیانکوزی خاموش ایلیاک وبونلره امر مستطاب اولدی که
بنم ذات بیچونمی نسیان وفراموش ایلماک ع
ببین تفاوت ره از کجاست تا بکجا شر آنلره بذل نعمت اولندی

فیض رسان

التتابع الرکوب للامور علی خلاف الناس والتهافت والاسراع فی الشر واللجاجة استقل وتتابع للقیام له قاموس

هدایت نمونی

نعیم آنلری
واشغال [stain] گوناگوندن جناب پاک بیچوندن فرود گذاشته
ایلدی وبونلره اعطاء محبت اولندی وایفاء [stain] واجب موسن
آنلری جناب اقدسنه برداشته ایلدی نظم
هرکس که ز روی صدق ما را باشد ما نیز ز روی لطف او را باشیم
نشر نه مقوله نعمت کثیره درکه شرف محبت یسیره یی حاوی
ونه گونه انعام عام درکه [stain] شهود ملک علامه مساوی اوله
نظم در همه عالم گر آگاهی ازو ز وجه به دانی که آن خواهی ازو
نشر تفسیر کبیر صاحبنک نائرهٔ یراعهٔ نائرة البراعه سندن
تراویده اولان کلمات مفیده دندر که جیل بنی اسرائیل
ارتکاب عمل سوء وگروهٔ لجاج واعوجاجه بوء ایدوب
خوکردهٔ عادات عناد وسرگشتهٔ وادی ومن یضلل الله
فما له من هاد اولمغین حضرت موسی اول قوم بی مواسایه
مبعوث وقوارع معجزات ایله رهنمای اسباط ومبعوث
فرعون بی عون گبی خصم الد ودشمن اشدک شافهٔ آفتی
استیصال ومحبس مخیس اغرقوا فادخلوا نارا یه ایصال
اتمش ایکن اول شرذمهٔ واله هذیان اجعل لنا [stain] ایله جویای
امر محال وگرفتار سوء محال اولوب شومی عصیان وعرامت
بغی وطغیان ایله خراس جان خراش یتیهون فی الارض ده
هرزه گرد ودخول ارض مقدسه دن که اشنان شتان
ابدان مدنسه در بی ریب وخرمان قرق سنه حرمان ایله
[stain] وصحرا نورد اولدیلر آواره دوار ایله تیه بی آرام

عام

مقابل و
نائرة نور معنا سنه
والیراعة القلم
زجوع و الرجع
الوهدة الارض المنخفضة جمعه وهاد
اولوب
الشافة قرحة تخرج فی اسفل القدم
اذا قطعت مات صاحبها
الهة کالم اله
غی و
الشنان لغة فی الشنآن وهو البغض قاموس
الحرمان بالفتح الکذب
ده
الدوم بالکسر الذی الخالص البیاض
جمع ارآم والارام قاموس
الاوار بالضم الحرارة
وروح والابیخلیلة البتیم

شهود

مکث و آرام ایدوب هر آن مشاهدهٔ خوارق و اعاجیب و
هر نفس تماشای امر غریب ایدرلر ایکن غشم و بیدادلری فزداد
و دهر بری خوی ناسدا ایله میراث ستان عاد و شداد اولوب
حضرت موسی کبی صاحب ظهور رسول غیوردن بو دکلو معجزات
شائعهٔ سابغه و خوارق باهرهٔ دامغه کورمشلر ایکن ترک
جهاد و مجاهده و آفاتین اذیت و آزار ایله انواع مخالفات
و آوزاره تصدی و مجاهره ایدوب اقصای غایت غوایته
رسیده و کمال جروت و ضلال ایله چنبر اطاعت و امتثالدن
سرکشیده اولدیلر حتی بعضیلری خسف و بعض آخری صاعقهٔ
صاعقهٔ مغزکوب جهان آشوب ایله حرق و نسف اولنوب
اذا کثر الطاغون کثر الطاعون مضمونی اوزره وبا جان
ربایه کرفتار و نطع قطع مخالفت ده فرزین رفتار اولدقلری
میان اسرائیلیان ده توراة منزلده متلو و متداول در نظم
لایکبرون و ان طالت حیوتهم ولا تبید مخازیهم و ان بادوا
نثر بو آیت معجز نمانک تحقیق معناسنده ارباب تفسیر
تحریک کلک عطارد نظیر ایلمشلردر که نظم

معمار بنای آفرینش • سیراب کن ریاض بینش
مشاطهٔ نو عروس عالم • کوهر کش سلک نسل آدم

نثر جنابندن که وجود واجبی زمان و مکاندن منزه
و بی نیاز و باب بی حاجبی آشنا و بیگانه یه مکشوف و باز
اولوب سرطاق اطباق افلاک ید قدرت و مشیتی ایله

اولان
خامهٔ

برآورده

جشن لغت فارسیدر ضیافت معناسنه

56

برآورده بر معلق سراپرده و کرهٔ پر کره خاک جشن عام
حسن انعام ایچون خشک و ترده بر بساط کسترده در و اسطهٔ
حضرت کلیم ایله اول قوم ناقویمدن اخذ میثاق و عقد
عهدی احکام و ایثاق اولنوب اقتضاء حکمت ایله اوج
شیدن نهی و ترغیب و استلزام ارادت ایله بر امرک
تمشیتنه حث و ترغیب اولندی نظم

ترک بدی مقدمهٔ فعل نیکی است • که اول علاج واجب بیمار احتماست
اول بشوی دست و پس آنکه نماز کن • یعنی بدار دست ز هر چه آن نه یاد ماست

نثر اولا لا تسفکون دماءکم فرمانی اوزره بنیان
بی وجه و ناحق هدم و تخریب ثانیا هر مرد و براهی بیکناهن
اجلا و تغریب ایتمیوب ثالثا اثم و عدوان ایله تظاهر و اعتوا
رشته سنی احتراز و بو منهیات ثلثه دن توقی و احترازا ایلیه لر
و درون ظلمت مشحونلری و ان یاتوکم اساری خطابی ایله معمور
و فک رقبهٔ اسیران ایله مأمور اولوب بو عهد و پیمان و تأکید
مواثیق و ایمانی زمان بعثت ده حاضر و موجود اولان بقیهٔ طائفهٔ
یهود تصدیق و اقرار و انتم تشهدون مضمونی اوزره احکام
عهده عهده اسرار اصرار ایتمشلر ایکن منهیات ثلثه دن اول
سکان کهزابل معاصی و غوائل ده سکان ایدیلر غیر منزجر و اخذ
فداء اساری ایله مؤتمر اولوب اغواء شیطان ایله میثاق
رحمانی شکسته و علت طغیان ایله مزاج معتدل ایمانی
و خسته ایلدیلر نظم

رنجور

علی نبینا و علیه الصلوٰة و التسلیم
و فرمان جناب عزت ایله
تحضیض
قادر مطلقی
ولا تخرجون انفسکم من دیارکم
امر جلیل الشانی اوزره
الاعتوان یعنی التعاون
و نداسی
الاحتراز القطع
فرمان بردارو

فانّ الجرح ينفر بعد حين • اذا كان البناء على فساد
نشر لاجرم اول قوم كستاخ افتؤمنون ببعض الكتاب
وتكفرون ببعض دوشاخى ايله بسته عقابين عقاب • و
مشاهد باداش فما جزاء من يفعل ذلك منكم الّا خزى فى الحيوة
الدنيا ويوم القيمة يردّون الى اشدّ العذاب اولوب اول
كروه بى دين واخوان شياطين كما فعل باشياعهم من قبل
تشانه نبل تبل وبسته حبل خبل اولديلر لم يرتفع لهم فى عصر
رأس ولم يخلوا من بأس وبأس • روايت سدّى ده بو آيت
بى نظر بنى قريظه ونضير شاننده منبع تعيّن اولان فيضان
وتشريف خاك نشينان خطّه جهان ايلشدر • وآنلر طوائف
يهود بدتبارزدن ايكى قبيله باشتهار ايدى كه سكنهٔ دار
السلام اسلام ايله مضاداة ومعاداتلرى شهرهٔ انام ودهر بى
عصبيت جلية وحميت جاهلية ايله مرتكب موبقات آثام
ايدى وطيبهٔ مطهره ومدينهٔ منوره ده قبل الهجره مشركين دن
ايكى قبيلهٔ پر كبر وكين وار ايدى كه ناملرى بين الانام اوس
وخزرج وهر بر ينك نهاد مادرزادنده حسيكه وعناد مضمر و
مدرج اولوب بين القبيلتين نحا حرب ولحا دائر • ورهج
هرج ومرج ثائر ايدى • بنى قريظه اوس ايله حليف ويكدل
وبنى نضير خزرجك حلف بى خلفنه راغب [illegible] ايدى
ميان اوس وخزرج ده كوى عداوت وبغضا مدحرج وكامن
حقد وشحنا مخرج اولدوقده حليف تعصّب [illegible] لرى
مظاهر

جعل الله الدائرة عليهم يعنى الدبرة وهى آنس الهزيمة

حاضر • ودائرهٔ سوء دائره يه متربص وناظر اولورلر ايدى
طائفهٔ اخرى يى قتل واهلاك ومواطن ومساكنلرينى تخريب
وافنايه سعى بى باك ايدوب بالضروره مساقط رؤوس شقاماتو سلرندن
نفى واجلا وزاد وبوم معلوملرينى انواع اخلال ايله اخلا ايدرلر ايدى
واثناء دار وكيرده برده واسير وحصير حسرت ده محبوس وحصير
اولانلرى تداء فدا ايله ترك معاداة • وان ياتوكم اسارى تفادوهم
كلام رخصت آثرى اوزره اسير آخر ايله مبادله ومفاداته شتاب
وتسرّع ومتابعت هواى نفس ناپروا ايله ترك تورّع ايدرلر ايدى
جواهر التفسيرده نثار كوهر تحقيق وتذكير اولنمشدر كه بو آيتده
ايما واشارت واردر كه افتؤمنون ببعض الكتاب ايله حضرت
موسايه اقرار وتكفرون ببعض ايله جناب خاتم انبيايه انكار
ايدنلر غير مصيب • ولا نفرّق بين احد منهم نصابندن بى نصيب
اولوب بو سنّة وسنّت ناهنجارى دركار ايدنلر تير بلاى رما
جزاء من يفعل ذلك منكم الّا خزى فى الحيوة الدنيا پيكر كالبد
بدلرى ويوم القيمة يردّون الى اشدّ العذاب عقابنه پى سپر
اولورلر بعض اقاويل ده بو خزى ووبيل وسوء جزاء جليل ملازمان
زمان بعثت ومطيفان عتبهٔ نبوّت بنى قريظه يى قتل وازناق
ايله سوم وازناق ونسا وابنالرينى سبى واسترقاق ايدوب
وبنى نضيرى خانمان بى نظرلرندن آواره وتغريب ودار السلام
شامدن اذرعات واريحايه اجلا وتغريب ايتمكله مهاجرين و
انصار اموال وديارلرينى تحت تصرف وتملكه ادخال وبودبره

خزى وسوء جزايه سپر دكالبد بدرى
اشدّ عذاب سرمده يى سپر اولور

باعثهٔ الحبرهٔ روی فیروزی و نصرتنده شامه وخال ایتدکلری در
بعده بو قصهٔ عبرت نمون وما الله بغافل عما یعملون ایله تکمیل و
تتمیم و فائدهٔ سمر حکمت اثر تفصیل و تعمیم اولنمشدر هر چند که
بو کلام گرامند روی ظاهرده خطاب خاص ولدوغی مالکلام
اما بحسب المعنی وعید عامدر یعنی ای ظالم بی انصاف مست می
ستم و اجحاف اولمه که خدا هر گاه آگاهدر وای فاسق بدنام
فجور ایله فخر اولمغه جرأت واقدام ایلمه که حق تعالی واقف و
داناو هر شیئه قدیر و تواناد ر وای مرائی مرائی نفاق و بطره
نگاه و نظر ایلمه که ریا شرک خفی و مشرب معرفت ده غیر صفیدر
ع ان فیه لمسرحا لمقال نثر بو کلام جامعیت انجامده بو تیک امثالی
هزار وعظ بی مثال مندرج و خردمند دولتیار هر کلمهٔ حکمت آثارندن
درجات دقائق حقائقه مندرجدر اما حسن استماع و تأثیر گوش پندپذیر (سامع)
کرکدر که نصائح فصائح اکاره و دفع و صمت انکاره ایلیه ع (عناد)
چو گوش هوش نباشد چه سود حسن مقال نثر میان کباده بر رسم
ناهنجاردر که ظاهرا سببی ضعف یقین اما حقیقتده مصیبت
فی الدیندر اول حالت با جهالت بودر که وفود یهود خصم خدا و رسول
بر گروه مخذول وقوم مرذول ایکن خفیات اسرارلرنه همراز و محرم و خلوتخانه
تنکبارلرنده بطانه و همدم ایدنوب قوارع آیات بینات دن تعامی (ومنذرات)
و تجاهل خصوصا لا تتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء من دون المؤمنین
وعید مبیننددن تصامم و تغافل ایدرلر اول گروه مکروه دخی لا محاله
شیطان سریع الاستحاله کبی مجرای دم بنی آدمه جریان و دبیب سم قاتل
حلول و

کتب سپرده نگاشتهٔ خامهٔ براعت سپردر که پس ماندگان
آخر زمانه خلعت هدایت الباس و بعثت افضل انبیا ایله (رسل و)
منقبت یافتهٔ کنتم خیر امة اخرجت للناس اولوب اول حضرت
دخی مستعدان امت اجابتی دعوت الی الذات و ارباب (و اهل)
انکار و استکباری انذار ایچون اظهار خوارق و معجزات ایلدی
نظم موجب ایمان نباشد معجزات ❊ بوی جنسیت کند جذب صفات
معجزات از بهر قهر دشمنست ❊ بوی جنسیت پی دل بردنست
نثر نهال دل دریا نوال علی التوالی متهل علم لدنی دن مرتوی (افضالی)
و صحیفهٔ درون حکمت نمونی جمل و تفاصیل ما کان و ما
سیکونی محتوی اولوب شول علوم مکنونه که گروبیاندن
محجوب و مهجور ایدی نظر نافذنده لامع و لائح و اول اسرار
مخزونه که کبرای قدسیاندن مکتوم و مستور ایدی بصر نافذنده (پوشیده)
واضح و لائح اولدی ع همه گفتی چو مصطفی گفتی
نثر همچنین حینا بعد حین مدد فیوضات ازلیه متظاهر
و تأیید لطائف غیبیهٔ جلیه متواتر و متوافر اولوب صحیفهٔ
قریحهٔ لطیفه لری نزل به الروح الامین علی قلبک ایله نمودار
لوح محفوظ و دقائق علوم اولین و آخریندن محتظی و محظوظ اولدی
نظم اری مفصلها یاتی محاسنه ❊ یغنیک عن طلب الایضاح والجمل
نثر اگرچه سائر برگزیدگانک دخی قلب صفوت مکانلری مسقط
انواع انوار ایدی اما بونلرک دل تابدارلری عالم انوار اولدی
و هر چند جان مقدس انبیاده اسرار بینات هویدا ایدی
ظاهر و

آما بونلرک زوج مشروحلری مجلای شهود دیدار اولدی نظم

انبیا اگرچه محتشم بودند • هر یکی صفر آن رقم بودند
پیش بودند نزی دو نیش • پیش بودند بهر افزونیش
گرچه پیشند و بیش ازین چه غمست • پیشی صفر بیشیء رقمست

نثر لاجرم انگشتری ختمیت انگشت کفایتلرینه نهاده و قامت طوبی استقامتلری ترشیح خطاب قم فانذره آماده اولوب اقتضای حکم پرحکم ایله حرم محترمدن طیبهء طیبه یه هجرت ونقلان امر وفرمان اولندی نظم

اگرچه رنج سفر بیحدست باکی نیست • که بی سفر نرسد کس بمنزل مقصود

نثر ثنیات وداعدن اول بدر بادر الشعاع عرض سنا و سنا • واکناف اکناف مدینهء دینه که ~~ابن کساء کسا بیوردقلرنده~~

نسیم خلد زباد مروحش منظر • بخاک طینت او مضمر آب حیوانست
صفای او بصفت غیرت جمال بهشت • هوای او بفرح رشک روح وریحانست

نثر الباس کساء کسا بیوردقلرنده ناظران منظرهء انتظار نظم

اذا ما تجلی لی فکلی نواظر • وان هو نادانی فکلی مسامع

نثر نشیدینی اظهار و مشاهدان جمال بهشت آثار نظم

ما یرجع الطرف عنه عند رؤیته • حتی یعود الیه الطرف مشتاقا

نثر کلام مفیدینی تکرار ایدرلر ایدی انصار کرامدن حضرت عبد الله بن سلام رضی الله تعالی عنه که مبشر بالجنة • وعارف دقائق فرض وسنة • اولوب کبار احبار نیکو حباردن بر حبر کامل و درر معارف گوناگون ایله مشحون بر بحر بی ساحل ایدی

الکساء بالفتح المجد والشرف والرفعة ق

الحبار الاثر ق

59

نظم

واذا نظرت الیه فی اخلاقه • شاهدت فضلا جاوز المعدودا
لو لم یکن عند الاله محببا • ما کان فی کل الوری مودودا

نثر قصد تجربه وآزمون ایچون نادی مینو نمونده دلوج و تابش وحشت شارده دن تعمت بارده وارده ایله کسب انشراح صدر وثلوج ایدوب دیدی که اوج احجیه ومعایاة وسؤال حکمت آیات واردر که آنلری پاسخ وابستهء تدارس وتناسخ اولمایوب بی تلعثم واضطراب سرعت اصابت جوابی موقوف قوت نبوت ومخصوص محرمان سراپردهء [illegible] در

ع سخن از سخن گو خبر میدهد

نثر اولا شبه با شبه بنات وابنا • وثانیا دار نعیم • آول ماکولات ومطاعمی اولان نزل وابا • وثالثا اهل خیر وشری سوق محشر وجمع معشر ایدن اول اشراط کبرادن استخبار واستنبا ایلدی درست گفتار وما ینطق عن الهوی • وراست رفتار ماضل صاحبکم وما غوی • درج مروارید ریز دهانندن ابراز جواهر بیش بیان ایلدیلر که عند ذی العرش مکین اولان روح الامین • بو اشکال پرپیچ وتابک جوابنی آنفا ایفا ایلدی نظم

عقلها مایه برده از سخنش • روح تازه ز علم من لدنش
عرض کن ز حکمت ازل او • اول الفکر آخر العمل او

نثر اول حبر باخبر نومسلمان که خواجه تاش حضرت سلمان ایدی دیدی که

~~خواجه تاش سلمان اولان حبر نو مسلمان دیدی که~~

میان طوافان عرش عظیمده اول ملک کریم عدو یهود • واکا بغض وعدوان میانلرنده رسم معهوددر • بعده جناب رسول امین علیه صلوات المصلین • نهانخانهء غیب الغیوبدن کشف سر محجوب

احجیه ومعایاة لغز معناسنه در

جواب ص

رسالت •

مقیم ده ص

بهای

وهنگامِ بغال و

بیوردی که اگرچین بضعِ وجماع ~~...~~ وقوعِ وقاع ده ماءِ مرء
غالب ووافر و نطفهٔ مرأة مغلوب وفاتر اولورسه حکمتِ قضا
وقدر ایله پیکرِ وَلَدِ مصوّر آبا وعمومه سنه مشابه والّا عکسی
ظاهر وخلافی باهر اولورسه احوالِ آما واخوالنه مشاکل ومشاکه
اولور ومهمانخانهٔ دار السلام ده اوّل لقمه وطعام زیادهٔ
کبدِ حوت درکه الطفِ الوانِ قوت در وابتداءِ طامّهٔ کبری برنارِ
غرابت نما درکه جانبِ باختردن بادی ~~...~~ وحشرانِ اماثیِ
معادِ جسمانی بی طرفِ خاوره قائد ~~...~~ اولور صاعدِ سُلّمِ
اسلام اولان ابن سلام رضی الله تعالی عنه مُنَبِّحهٔ شهادتی رفع
وتوحیدِ فردِ بی همتایه تصدیقِ رسولِ رهنمایی تشفع ایدوب دیدی که
نظم ای کرده درین بنفش گون مهد • سلطانِ قدرترا ولی عهد
شاهی تو ترا قلم چه یابت • شه را چه شمار با کتابت
نثر قومِ یهود بر گروهِ حسودِ حقود وحزبِ عنودِ کنود درکه
هر بری حبالِ خبالده واسطهٔ العقد ولیل ونهار کارلری
اندیشهٔ مکر وحقد در ع الکیدُ معروفٌ من المکیادِ
نثر ~~...~~ یمنِ ایمانم ظاهر ونمایان اولدقده بلا امترا اِزدرا
ونیچه بهت وافترایه اجترا ایدرلر ع فانّ کلام الحاسد بن هراء
نثر غایتِ مباغی وامانی ودغدغهٔ خاطر نگرانی بو درکه
توراةِ عبرت آیاتی اِذرا وادراس ایدن سکنهٔ مدراسی احضار
وبنم چگونگیٔ حال وکیفیتِ حاذمدن استخبار بیوره سز ع
باقی همه الطافِ خداوندِ جهانست نثر سلطانِ آرا الملکِ اسلا م

عموم ٢
زوائد ٢
سائق و ٢
پیشه و تخبال الفساد ٢
بنم سُلَّم اسلام و ٢ البهت البهتان
المباغی المقاصد
المدراس صومعة الیهود
الحاذ بمعنی الحال

داماں

علیه الصلوة والسلام ابن سلامی ~~...~~ حمایت وامانده اِخفا
وپنهان ایدلوب احبارِ بازگونه اخباری عوت وندب وتأدیبِ
ارشاد وادبه ادب ایلدیلر بعده دلالتِ محجّهٔ دین وهدایتِ
معالمِ یقین ایدوب ابن سلام دن افتحاص واستعلام ایلدکده
حذافیرِ احبارِ مشاهیرِ ~~...~~ غمیصه وملام وهو خیرنا وابن خیرنا
مقامنده متّحد الکلام اولدیلر فلکِ الافلاکِ رسالتک
نیّرِ سعدی راستگوی لا نبیّ بعدی سرِ درجِ حکمت دن
ازالهٔ فدام وسداد ورهنمونیٔ شاه راهِ سداد ایدوب
دیدی که ای معاشرِ یهود فضل ما دیٔ معبود ایله ابن سلام
مسلمان ودا خل وادیٔ ایمنِ ایمان اولور ایسه سلوکِ طریقِ حق
سریع السیر وگویای کلام ~~...~~ انجام الرجوع الی الخیر اولورمی سز
طائفهٔ خائفهٔ یهودِ بی شهود بو حالتدن ابراق وارعاد و
ابن سلامک اسلامنی استنکار واستبعاد ایلیوب بو گفت
وشنید اوچ دفعه تردید وبو مقاوله ومحاوله تکریر وتجدید
اولندوقد نصکره ابن سلامک ظهور وبروزنه اشارتِ عالم فروز
اولوب شهادت گویان حضورِ حضرتِ رسالته پویان ورضای
مغفرت اقتضالرینی جویان اولدی اول گروهِ ناقص استعداد
سرِ بغی وعنادی تنکیس وهو شرّنا وابن شرّنا ایله شهاداتِ
سالفه لرینی مقالهٔ ~~متناقضه~~ متخالفه ایله تعکیس ایدوب
زبانِ تیغِ بیانلری عرضهٔ نبوه وکلال وهر بری افتادهٔ قلیبِ
وما بعد الحقّ الّا الضلال ولدی رکنِ یمانیٔ ایمانی استلام

٢ مزیل ٥
٢ مقال ٥
٢ ثانیهٔ ٥

ایدن ابن سلام اظهار تکلان و استسلام ایله دیدی که
یا رسول الله بو کروه گمراه ده اولان نزق و شتابندکی
معلوم بندکی اولماغله غدر و اعتدالری ابتدادن نهاده
طبقۀ بیان و حسباً للامکان نادی و ثیق الارکانه اعلام
و ارکان اولنمش ایدی بعده قبائل و عشائری ایله واصل
نعم بشائر اولوب کبار انصار ذوی الابصاردن بر ذات
کرامت مداد بلکه سرجریده والذین تبوؤا الدار اولدی
احادیث صحاح ده تصریح و افصاح اولنمشدر که سلطان انبیا ختم
صلی الله تعالی علیه وسلم تعیین مقادیر مرؤوس و رئیس و تعدیل
موازین شریف و خسیس اثناسنده نورمشلرکه طائفۀ یهود
ناکثوا العهود برکروه بلید بلیددرکه اقلید تقلید ایله فتح باب
هکذا وجدنا آباءنا و جسارت خسارت پناه یکتبون الکتاب
بایدیهم ثم یقولون هو من عند الله ایله اظهار هذیان و خنا ایدرلر
اکر اخیار احباردن اون عدد اهل اختبار الی ایتم طریق اسلام
ایله تهدی و کسب مرضات رحمان ده بذل نقد نفس نافرمان ایله
تسخی و تندی ایلسه لر عامۀ وفود قبائل یهود آیین منیف
دین حنیف ایله مهتدی و اتباع و اذناب کثیرة الاذناب
رؤسا و اربابنه متتبع و مقتدی اولوب هر بری ابداء بذا
و هذیان و بذادن رها و انفلات و طریق هدایت و توفیقه
مضی و انصلات بولورلر ایدی اول کروه بی شکوهک جمله
ذمائم قضیحۀ فظیعه ~~و ضلالات~~ بشیعۀ شنیعه لرندندرکه
و مشائن

ولقد

ولقد اهلکنا آل فرعون وانتم تنظرون مضمونی اوزره هرزه لای
انا ربکم الاعلی غریق تیار و حریق نار شنار اولوب رأی
العین کرفتار هلاکت و حین اولمش ایکن مظهر فضل جزیل
اولان اکثر اسباط بنی اسرائیل کفران و ناسپاسی و مخالفت
امر سپاسی ایدوب نشوائۀ ضلالت ده شناه و رذیلۀ
مدعای اجعل لنا الهه روی [illegible] سیاه ایلدی رباعی
سودای حق آنرا که بسر کرد کذر ۰ سودای دکر کجاش کنجد در سر
شر کست بنزد اهل عرفان محکم ۰ هم یاد خدا در دل و هم یاد دکر
نثر بو محله ملائم و چسبان [illegible] عبرت نشان حضرت
عالی مرتبت و ولی والا منقبت دن رضی الله تعالی عنه
واسطۀ رواۀ ثقات ایله روایت و اثبات اولنور رباعی
مردی ز کنندۀ در خیبر پرس ۰ اسرار کرم ز خواجۀ قنبر پرس
کر تشنۀ فیض حق بصدقی حیدر دم ۰ سرچشمۀ آن ز ساقی کوثر پرس
نثر اول سمر یافع الثمر بودرکه اول حضرته بر یهودی بدسیرت
اعتراض و اعراض مسلمینی مقراض [illegible] و قیعت ایله
اقتراض ایدوب دیدی که نه وقاحت و شناعتدرکه خازن
دوران سزک نبی ذی شانکوزک کهر وجود صدوقنی صندوقه
صالدقده چوق ایام و عصور مضی و مرور ایتمدین شمشیر بغضا
و کینی آخته و رایت بغی و مخالفتی افراخته ایلیوب دعوای
باخلاف خلافتده انواع آفت و مخافت ارتکاب و من تصدد
[illegible] قبل اوانه [illegible] کنانه سنی انتکاب ایلدوکز
تصدی لهوانه

نظم
حاضر جواب سلونی عن طرق السما ثانی اثنین آل عبا
علی ولی ابن عم رسول ٭ سر شیر مردان و زوج بتول
کهی کامدی بحر علمش بجوش ٭ ز منبر سلونی رسیدی بکوش

نشر رضی الله تعالی عنه اول یهودی منافقی مشهودی تاثیم واخراج وکوی کفت وکوی میدان تبیان ده دحراج ایدوب بیوردیلرکه ای معاشر بنی اسرائیل نه ضلال و ویل در که پای بادیه پیما کوز هنوز آب نیل عدو سوزدن قرین خشکی وجفاف ٭ و مدراس صومعه شکر باری ده تشید تسبیح و زاری ایله اظهار نسک و عفاف ایلمدین مصداق حتی اذا اتوا علی قوم یعکفون علی اصنام دالکم حقک حقنی قویوب طالب اله باطل اولماغله مذموم و بدنام اولدوکوز خلیفه بلند همت اعلم و اقضای امت اول ناقض ذمت و شایسته مذمتی بو جواب مسکت متکت ایله رغام الزامه ارغام و خصم ظاهر الافحامی افحام ایلدی نجی ملک جلیل ایله اسباط بنی اسرائیلک قصصنده خوق عبر و حصص واردر اولا کاردکنان حکمت اول حضرتک ولادتی تمنی و حقنده تحریر منشور و القیت علیک محبة منی ایتدکده اقتضای غرامت بی غرامت صبیان ایله فرعون عوانه اهانت و عقوبت ایله هتف و ریش مرصع مصنعی نتف ایلدی

نظم
فتی تم فیه ما یسر صدیقه ٭ علی ان فیه ما یسوء الاعادیا

نشر آسیه جور آشنا دعاء حاجت رواکی دافع قضاء بد و حائل عذاب مؤبد اولوب آخر الامر آزمون کوردکی غایت ممنون

وارضاه اول یهودی روسیاهی ح
الیدرایش صنعته النصاری ح
بی نفع وطائل
قم فی الامر رقی بنفسه واحتمه ح
سکینه معنای عالم معنی اولان اهل حنکت ودنا ومناظر خواص خسدن ناظر کلزار آمش اولان اصحاب فطنت وذکایه روشن وهویدا اوله که
تحقیر وهوان
ظهورینی ح

ایچون بر طشت سیمین و ظرف بها ثمین ایچنه بر مقدار زر ناب و بر کوشه سنه جمرات پر التهاب قودیلر حضرت موسای نبی اکرچه صبی اما استعداد نشأه نبوت ایله فطن غیر غبی اولماغله طرف ذهبه ذهاب و قصد اخذ و انتهاب ایتدکده اسم حکیم ید بیضای کلیمی صادق و جانب اخکر اخترنمایه صارف اولماغله سر انکشتی مس و لمس انکشت ایله سوزان و آتش جمع مولم فروزان اولوب سر انمله و بنانی تسنیب و تشنیم لسبان ایله قصد تبرید و ضرب آتش سرکشی ارادهٔ تفریق و تبدید ایلمکله تأثیر نار اثر کرداردن زبان بیانلری عرضهٔ و لا یکاد یبین و لسان معجز مقاللرنده انعقاد و انعقالدن اثر تا ظاهر و مبین اولدی

نظم
وما القول لولا نیة المرء نافع ٭ وما ضر ذا قلب لسان معوج

نشر فضلای شعرادن بر شاعر پاکیزه اذا بو قصه یه تلمیح و اصول حکمت بالغه یی تنقیح توضیح ایلمشدر

قطعه
با قضا جای رضا ده کرچه حکم اودترا ٭ از نکو سوی بد از بد سوی بد ترمی برد
از برای حکمتی روح القدس از طشت زر ٭ دست موسی را بسوی طشت آذر می برد

نشر وقتا که حضرت موسی میقات تبلیغ جناب خدادن رجوع و عود و دعوت مخاذیل بنی اسرائیلی ردم و رد ایلدی

نظم
بفرعون الهی کسی که مخصوصست ٭ چه غم ز لشکر فرعون و عون هامانش

نشر مقتضیات اوامر و نواهی آیات توراتی استعمالده اهمال و آنده اولان اثقال و اغلالی استصعاب و استثقال ایدوب

بنانی ح
تفریق ح
بو عبارات نابغه ایله ح
جناب خدادن ح

قال ابن الجوزي في كتاب الاذكياء دعا اعرابي على عامل فقال صب الله عليه الصادات يعني الصرف والصفع والصلب

والصادات يعني والقبض والضرب

مصاداة وداجاه [illegible]
عارضه
مصاداة ضاده [illegible]

سكنة دار الامان
مظهر
اصحاب [illegible] ايمان ايله مصاداة ومضاداة ومصيب سيلان
صب الله عليهم الصادات والضادات اولديلر جناب جبرئيله
فرمان جليل اولدي كه على قدر المعسكر بر جبل دراز شخي فرسخا
في فرسخ تقطيع ومقدار نيزه [illegible] فوق ارؤس اولادي ترفيع — اعلاء
ايليوب حضرت ابن عباسك قولنه التباسنده جبال فلسطيندن
بركوه ركين ورصين اصلندن منقلع واذ نتقنا الجبل فوقهم
كانه ظلة [illegible] مرتفع اولوب مقابله
يهودده نار ذات الوقود التهاب واشتعال وورا قوم نار واده
بر بحر قلزم مثال اولوب بو منذرات ثلثه ميانده واله وسرگردان
ايكن نداء [illegible] زد اكلدي كه خذوا ما آتيناكم بقوة كوه شندن — غم
احكام توراته ناظر خدمت الهيه ايله وجه بهجت بهيه لري ناضر — وشرف
اولوب بالسمع والطاعة ايله حسب الاستطاعة فرمان برداري واطاعت
وبذل توان واطاقت ايده لر والا ارسال جبل بلند محل ايله
رضخ وتبرزي سامانلري كسر وفضخ اولنوب آول بحر زخارده اغراق
ونار بواد ايله احراق اولنورلر وقتا كه معاندان يهود شهود
ايلديلر كه مهرب وملاذ مفقود وملجأ وملاذ ناموجوددر بالضروره
توجيه بال وكرها قبوله اقبال ايدوب ترك صرامت ونجده و
احد شقيني اوزرينه نيم سجده [illegible] ملاحظه سقوط جبل وخوف — ايلكله
لحوق عذاب خبل ايدرلر ايدي اكا بناء انصاف وجوه وخدود
اوزره سجود سنت سيئه يهود اولدي جبل حائل زائل اولدقده
اول قوم دغلناك كويا ي سمعنا واطعنا ولولا الجبل ما اطعناك

— بلند بالا — تقطيل و
— واول ثلثه عديه الخلة اوزره برحسب

ددكلـ
[illegible] دون القلتين لري جيف حيف ودرن ايله ناپاك اولدي
انبان حضرت ابو هريره دن رضي الله تعالى عنه اخراج وابراز اولنان
سلعه رازدر كه [illegible] نديم رب كريم منقبت مناجاة وتكليم دن صكره — على نبينا وعليه الصلوة والتسليم
ليله ظلماده دبيب نمله سودايي ابصار واون فرسخ مسيره
وبرزخ دن مشاهده ذرات كم مقدار ايدر اولدي وعيب ريب دن
بري اولان روايت ابو موساي اشعري ده رضي الله تعالى عنه
حضرت موسى ده بر مرتبه عرق غضب نابض وكامن غيظ ناهض
ايدي كه حين حدت ده كمال شدت وبدنندن مبارك سر رسالت
اقسلري اوزرنده قلنسوه پاك وعمامه نورناك لري متصف — اولان
اشتعلت نارا وحذاء اندك انحراف لرنده كوه البرز وقاف — تغير
بي تاب وپاره اولور ايدي

السابعه

الآية الثالثة والعشرون

نه که دار انفس و آفاقده هب ، وحدت حقه اولوبدر شاهد
ماسوایه نظر اتمه زنهار ، انما الله اله واحد
بو آیت کریمه مزاحفات بحر رملدن فعلاتن فعلاتن فعلن
وزننه مطابقدر توحید بریکانهٔ عالم تفریددرکه بیک ذره
پروانهٔ واجب النفوذ ارادت و فرمانی متعلق عدم بی نشان ، النفوذ
اولنسه معدومات لامکان فضای عبرت فزای تعین و امکانه ،
رقص کنان عازم و شتابان اولور ، نظم
در عدم افشرده بودی پای خویش ، که مرا بر میکشد از جای خویش
آن عدم اورا همه ره بنده است ، کار کن دیو سلیمان زنده است
نثر و بر سلطان سلاطین کشور تجریددرکه آفتاب قدرت و استقلالی
عرض تجلی و جمال ایلدکده کثرات متباینة الاشکال مواکب کواکب مثال ،
بی تاب و مجال تلاشی و اضمحلال بولور ، نظم
این همه تعریف بمقدار ماست ، ورنه شناسای خدا هم خداست
معرفت ذات در افواه نیست ، محرم الله جز الله نیست
نثر کتاب احیادهکه بنای قبایل و احیاده کلام دقت
انجامی بو وجهله تشکیک و تطفیل و حبل متین تحقیق و طریق
ایله بسط و تطویل ایلمشکه عرش مجید احدیت اول
مرتبه‌دن رفیعتردرکه نسر طائر خاطر جو هوای لامکانده عرش آشیان
احقاب بیحساب گران تحریک بال و بال ایلسه شواهق جبال
اندیشه و خیالتدن خصتنه جواز ع قلم اینجا رسید و سر بشکست
پرواز بوله ،

تحریک

نشر دحمای عمای صمدیت اول درجه دن فسحتزو وسیعتردر که
سیمرغ عقل چالاک جناحی فهم و ادراک ایله بایین کبریا آیین
قاف اوصافنده نشیمن ساز اوله ساعت سامان سخن بگفت و گو پیدا نیست
نشر لکن تقریبًا للافهام وتسهیلًا للاحلام فسخ عزائم و فلق
عظائم ایله والله خلقکم وما تعملون مضمون حقیقت نمونه مستدل
والتراب ورب الارباب صفتنا النده مزاج حال بر فعاللری
معتدل اولیان فلسفیان ناسدید ادراک توحیددن
نا امید و حقیقت نور کلمه شهادتدن غیر مستفید اولدی بلکه بلبل باغ ملکوت
و عنادل گلزار جبروت شاخسار فلسفهٔ با خسارهٔ تنزل و اطار
تخیلات اسماء ایله تبدل اتمزلر اگرچه ذباب مثال گرد شیرینی
کمال ده دوران و فوارهٔ طبیعتدن آب معرفت فوران ایدر اما
سطوت معجزات انبیا مذبهٔ ابعاد ایله معرض ابراق و ارعاددن
آنلری طرد و طرح و تعدیل ارکان ازکان ایله کلام خام بی انتظاملرینی
زیف و جرح ایدر هرچند که پای چوبین استدلالیان [illegible] ایله
ایله خوض بحار بی ساحل [illegible] سعی بیهوده و قول باطل بنی
طائل لرینی صورت حقیقت ده نموده ایدرلر چونکه ملاح رشد
و فلاحدن تعلم غواصی و شناه و بصر بصیرت پایان بین
ایله دقائق حق الیقینه اکتناه اتمامشگردر لاجرم طعمهٔ نهنگ
شکوک خونخوار [illegible] سوء افکار اولورلر صورت
جسمانیت زمین و آسمانی مشاهده و اذعان ایلمشلر اما بدائع
ودائع لله عیب السموات والارض دن غافللردر ~~مشاهده~~

دقائق

مقدار عمر لبد بلکه مدة الابد
سائر و طائر اولسه

مزاج با اعوجاج افهام لری تصادم
شکوک و اوهام ایله معتدل و فسخ
عزائم شئون ایله حقیقت والله
خلقکم وما تعملون مستدل اولیان

خوشکوار

و ابعاد

ازکنه اعلمه

ایقانه

و بصر

ولقمهٔ تمساح

وظواهر عالم ملکی ملک و امکانی درمیان ایلمشلر لکن عموما بواطن ملکوت طول و
عرضدن ذاهلدر رسل و انبیا و کمل متألهه اصفیا علی نبینا
و علیهم شرائف الصلوات والتحایا که نور الهام کاشف الابهام
ایله حقائق غیب ملکوتی فهم و ادراک و منظار دل پر انوارلرینی
گرد و هوای سوادن تطهیر و پاک ایلمشلردر آنلرک مدرکات
و مشهودلری انسانک منزلهٔ اجسام و ابدانی در و فلاسفه
نمود بی بودلری اشخاص اطلالک مثابهٔ ظلالیدر که حقائق
موجودات بی مردن بر رسم و اثر آنلرک ضمائر باکدورت لرنده
اول پیکر و صورت ایله بیرنگ تشکل و تعاقب اوهام و تخیلات
ایله تردد و تشکک بولمشدر اما ارباب نهی و خلوت مدرک
و معلومدر که عکس آفتابدن که درون حوض آبده جلوه
و اضطراب ایدر خواص مهر جهانتاب استجلاب اولنماز و ساده
معشوق دلنوازدن محاسن عشوه و ناز بولنماز سراب اگرچه
مشاکل آب ناب درلکن آنکله دفع تشنگی و عطش و گرم شبتاب
و هم ناصواب ایله ازالهٔ تاریکی و غطش مثل و اشباه اشباحدن
توقع [illegible] جنبش ارواح و عکس صداء کهنازدن
استفهام کلام معنی دارکبی در لاجرم محرمان پیشگاه بالاخانه
انتباه زمزمهٔ نشید ما عرفناک ایله شرفناک اولوب نظم
بغیر بود تو در چشم دل وجودی نیست زهرچه هست بغیر تو جز نمودی نیست
نشر رتبهٔ عجز مقرندن فراتر گیتمزلر و رحبهٔ معذرتنک و راسنه
بین الوری وضع خطوهٔ خطوه اتمزلر رباعی

لحظهٔ الهانه

ع غیر از تو هر چه هست سراب و نمایش است

ناقص شهودک

ضمائر

تکون و

اولنماق

طرب انگیز و [illegible]
[illegible]

نظم داناکه نشانِ پاستان داد ، زین گونه طرازِ داستان داد

نثر که فرعونِ عوان که مخلّدِ هاویهٔ هوان در ذروهٔ شاهق

شقاوته ارتقا ایله سِشنوای ع توقّع زوالا اذا قیل تمّ نثر

واول ناخدای کشتیٔ هوا عصفِ دبور فاخذه الله نکال

الآخرة والاولی ایله [illegible] فغشیهم من الیمّ اولدقده

نجیّ خلوتخانهٔ تکلیم علی نبیّنا وعلیه الصلوة والتسلیم

شمعِ شبافروزِ نجوی ایله تنویرِ قلبِ صفی وجنابِ ربّ الاربابه

نداءِ خفی ایدوب دیدی که نظم

الٰهٰا قادرا پروردکارا ، کریما غافرا آمرزکارا نثر کمال

قدرتِ بی علّتکدن خصمِ الدّنی گردابِ عذابِ سرمدده اغراق

وبنم آفتابِ اقبالمی مشرقِ نجاتدن اشراق ایدوب واصطنعتک

لنفسی خلعتخانه سندن الباسِ تشریفِ اصطناع وگنجینهٔ

سینه می جواهرِ نجوی واقتنا ایله اقناع ایلدک بو نعمت

عزّت فزانک ازا سنده بر عملِ خصوصیّت اثره دلیل ورهبر

اول که اول خدمتک توطئِ جادهٔ ملازمتی مصقلهٔ دلِ حق شناس

وبو نعمِ جلالت رقمه باعث شکر وسپاس اوله جانبِ فیّاضِ مواهب

نظم بندهٔ رازدارِ حیّ جمیل ، حافظِ وحی حضرتِ جبریل نثر

واصل والهامِ [illegible] نازل اولدی که لمؤلفه

سرِّ احدی دن ای کلیم آگاه اول ، گوینده لا اله الا الله اول

نثر حضرتِ نجیّ کلیم وندیمِ خاصِ جنابِ کریم مراسمِ ضراعتی

تقدیم وصعدهٔ دعای سریع الصعودی تثقیف وتقویم ایدوب

جبری

غریقِ گرداب

بخت و

واقضا

مقابله و

ورساننده ذوارف عوارف ورغائبدن

ملکِ علّام

الصعدة الرمح

دیدی که خدایا اگرچه بو کلمهٔ طیّبه که مصداقی اصلها ثابت

علیا ودوحهٔ

وفرعه فی السما دائم الغیضاندر هرکس آنکله رطب اللساندر

لکن دلِ بلندهمّت وقلبِ عرش وسعت ع

شیءٌ خصصتُ به من بینهم وحدی نثر منقبه سنه راغب

واجتناءِ ثمرهٔ اجتبایه طالبدر تکرار جانبِ پروردکاردن

رفعِ ستائرِ ابهام وافاضهٔ وحی والهام اولدی که یا موسی

اگر طبقاتِ سبعِ سماوات وعرش وکرسی وجنّات وآنلرک

منطوی ومحتوی اولدقلری مرکّبات وبسائط ومبادی و

وسائط وملائکهٔ کبارِ هدایت انجام وشمس وقمر وانجام

وسبع ارضین و[illegible] وجبال وبحار وانهار واشجار

وحیوانات وثقلان ومخلوقاتِ بزرگ وکلان باجمعها

احدای کفّتی میزانه وضع والقا وکلمهٔ طیّبهٔ شهادت تنکه

تنها نهادهٔ کفّهٔ اخری اولسه جلالتِ قدرِ جلاله [illegible]

وبی اشتباه کلمِ طیّب لا اله الا الله جمله یه راجح وباهر اولور

توحیدِ قیّومِ مجید بر نورِ اعظمدر که مطلعِ اطلاقدن تلألؤ و

اشراق ایلدکده انجاءِ اغناءِ انفس وآفاق مصداقِ واشرقت

الارض بنور ربها وبر کیمیاءِ مکرّمدر که ما بین الخافقین اولان

فلزّاتِ معاصی وطرح والقا اولنسه شمسِ حسناتِ

عدیمة العدیله تبدیل ایله غالی قیمت وگران بها اولور نظم

کجا یابی تو اینجا جوهرِ ذات ، که سرگردانی اندر بحرِ لذّات

رها کن نفس وهمرازِ نفس باش ، چو نفسِ تو برفت الله بس باش

گلن

الانجام جمع النجم

کی نجوم

واقالیمِ هفتگانهٔ زمین

غالب وظاهر

اوزارِ بد نمایه

نثر عقده کشای هر مشکل و معتاص اولان حضرت عبد الله بن عمرو عاص دن
رضی الله تعالی عنهما بو حدیث مسموع مسند و مرفوع در که یوم
عرصات که مجمع مطاویع و عصاة در بر آلوده تر دامان و مجرم
بی سر و سامانی کشان کشان قرب میزانه کتوروب طقسان
طقوز سجل که مجرد رؤیتی اهل رؤیتی شرمسار و خجل ایدر ایدی
هر برینک طولی مد بصر و عرضی معرض حشر و حضر اولنوب
شایسته جانب شمال و سراپا سیئآت اعمال ایله مالامال ایدی
نظم ان کان ظنک ان یخفی علی احد • تبا لسعیک هل یخفی علی الله
نثر اخراج و نشر و اداره سؤال و جواب ایچون معرض مناقشه
و حساب ده اعاده و حشر اولنوب سیئآتی اولدوغنی
ایذان و نهاده کفهٔ میزان ایلیه لر بو آثناده بارگاه بیچوندن
و چراذن ندا باندا کله که ای کالیوه آواره و اسیر نفس
اماره بو اوزار و ذنوب که محفظهٔ حفظه ده مکتوب و سنک
سیئآت اعمال و سقطات اقوالکدن محسوب در واقع حالمی در
یوقسه بر بسته بر قیل و قالمی در اول گرفتار چارمیخ توبیخ ثمرهٔ
جنایتی جنی و عطف بیانی طرف بوء و اعترافه شی ایدوب
نظم کردیم نامزد بتو نابود و بود خویش • گشتیم هیچکارهٔ ملک وجود خویش
نثر مقام عجز و جزع ده پادر گل و طومار اعتذاری کطی السجل
اولوب لسان استعدادی ما در زادی نظم
ان کان لا یرجوک الا محسن • فبمن یلوذ و یستجیر المجرم نثر
کلام مستجادینی انشاد ایلمکین تکرار جانب پروردگاردن

بغفو

مدای
یسار و
صحائف
کالیوه لفظ فارسی در سرگشته معناسنه
دیه که

فیض نام لطف پیام رشح و نطاق استنطاق بسته خاصر
و کشح اوله که بو دکلو غدره بر عذر ناصواب و پورش
و جوابک وارمی در که ع دیة الذنب عندنا الاعتذار
نثر اول بزه مند سیه روع کردم بر آستانهٔ تسلیم سر فرو
نثر دیوب اظهار کآبت و ملال و مقام استسلام ده نظم
اذا کان وجه العذر لیس ببین • فان اطراح العذر خیر من العذر
نثر مآلنی حسب حال و بو مقالی ارتجال ایلیه نظم
بباید داشت گردن زیر فرمان • که آخر جز خموشی نیست درمان
که دارد زهره در وادی تسلیم • که بادی بگذراند بر لبانیم
نثر بو حالتده محیط رحمت بی علت جوش و ید قدرت
اناء فضل بی نهایتدن لبریز سرپوش ایدوب جانب
لامکاندن ساهرهٔ عالم امکانه خطاب بشارت شمول
شرف ورود و نزول ایلیه که ای غافل روزگار زواسیمه
و آوارهٔ بزم بارگاه قیوم متعدده سنک بر ودیعه و امانتک
واردر که هنگام ضرورتده سکا دستگیر و وقت حاجتده
یاور و ظهیر اوله جقدر بو ابان رستخیز ابانه ده که هر کس
لگدکوب سرزنش و لوم و عنوان منشور بیانی زیور یافتهٔ
توقیع لا ظلم الیوم در زمانی در که اول امانت سکا
باعث امان و دردنا صور گرفته که سبب دوا و درمان
اوله بعده جیب غیبدن بر بطاقهٔ پر نور و کاغد پارهٔ
مغفرت منشور که کلمهٔ دلخواه لا اله الا الله مکتوب و مسطور

مسکنت و
د زمان
الابان بمعنی الحین والابانة الاظهار

وتجلی کلمهٔ شهادته کویا جبل طور ایدی ابراز واخراج ومستحق
نار بوار اولمش ایکن ترک ایثام واخراج اولنه اول
بی طاقه صغر جرم بطاقه‌یه ع نظر السقیم الی وجوه العود
نثر نکاه وکثرت جرم ومعصیتدن مدّ آه جانکاه ایدوب
آلودهٔ لوث اقتراف اولدوغنه اعتراف وحشرجهٔ نفس
پرشغب ایله زیرلبدن ع کناهکارم وامیدبر عنایت تست
نثر فحواسی ایله استعطا واستعطاف ایلیه اول بطاقه
بالطاقه کفهٔ اخری‌یه وضع والقا ومقابلهٔ کفهٔ اولی‌ده
نهاده وابقا اولندقده پلهٔ ترازوی سیئات طفیف و
طائش وحرم [illegible] یأس وحرمانده عابس ایکن عائش
اولوب کلمهٔ طیبهٔ لا اله الا الله افاتین ذنب وکناه اوزرینه
غالب وراجح ولا یثقل مع الله شیء امری باهر وناجح اوله رباعی
ماییم بفضل تو تولا کرده ۰ وز دنیی وآخرت تبرا کرده
جایی که عنایت تو باشد باشد ۰ ناکرده چو کرده کرده چون ناکرده
ع وارث علم نبی محیی دین عربی نثر قدس سره اللطیف
وعطر رمسه النظیف حضرتلری اثر وحکایت بیورمشلردر که بر اهل حق
ومرد موفق یتمش بیک کره کلمهٔ شهادتی تکرار یاخود آخرک
نیتنه قراءت ایدوب هبه وایثار ایلسه مستحق عذاب نار ایکن
داخل جنات تجری من تحتها الانهار اولمق احادیث وآثارده
ماثور وبین الناس بو خبر بشارت اینا اس زبان زده ومذکوردر
شیخ ابو الربیع مالقی که هر آن ذکر لسانی ع افوض امری الی خالقی

حالی د

ایدی

الحشرجة الغرغرة عند الموت وتردد النفس ق

الطفيف الخفيف فهو طائش ق

الطفيف [illegible] القليل ق

آمر بلا مراهی ۲

تکریر

ایدی سدهٔ شدت سعی تحلیل وهفتاد هزار بار [illegible] ذکر و
تهلیل ایدوب لکن هنوز اول جواهر ملکوت فروزی کسه‌یه تعیین
وایثار وبذل وایسار ایله تنشیط وانشار اتمامش ایدی
ناکاه بر ندی افاضل پناه‌ده وجه توجهی ناظر وبرصبی مجذوب
دولی مادرزاد محجوب دخی آنده موجود وحاضر ایدی اول
کودک خردسال بزرک حال که [illegible] حسن محیا ووالی ولایت
کشف وکرامت اولمه‌ده همحال وآتیناه الحکم صبیا ایدی
اثنای تناول طعام وخلال تعاطی کلامده عویل ونحیب
وفغان فریادی [illegible] رحیب ایلدی نظم
وکاتم الوجد یوم البین منهتک ۰ وصاحب الدمع لا تخفی سرائره
نثر بسبب گریهٔ بی اختیارندن استکشاف واستخبار اولندقده
حلقه جنبان باب بیان اولوب دیدی که صدف مروارید خلقتم
اولان والده‌م [illegible] زبانیهٔ عذاب مرون وموکلان
یفعلون ما یؤمرون درکات سوء الجزا لظی‌یه تل والقا و
صدید وغسلین سجن سجینی خواه وناخواه اشراب واسقا
ایلدیلر شیخ ابو ربیع که رهروان طریق تحقیقه تبیع ایدی
هفتاد هزار تهلیل شفاعت آثاری مادر کودک پر اشفاقک
نیت تخلیص واعتاقنه تعیین ونار آهن کداز ضراعت و
نیاز ایله حدید شدید کار دشواری تلیین ایلدکده فی الحال
کودک روشن بال متبسم وخنده ناک ومتهلل عذب [illegible]
عذاب دیده‌سی کرد کدورتدن صافی وپاک اولوب

دفتون دن

صاحب ۲

المجاذيب في نور الحقيقة فانون فلا يجري عليهم رسم ولا قانون

مادر با شفقتم ۲

دشواری ق

درونی

وبناء امیدی ویران

دیدی که مادر مهربانم داخل حفرهٔ نیران [illegible]
اولمش ایکن آزاد کردهٔ [illegible] رحمان و داخل دار النعیم جنان
اولوب سخنهٔ حالنده اولان قترهٔ کآبت وانفعال سر
آستین فضل بی منت ایله زائل ولحوق عنایت بی علت ایله
مقعد صدق جنات عدنه آیب وآئل اولدی نظم

راه تاریک مانده روشن شد کار دشخوار رفته آسان گشت

نثر شیخ ابو الربیعک ربیع دل بریعی نمونهٔ اخذت الارض
زخرفها وانوار ازهار فرحت وشادمانی ایله حدائق مباغی و
امانیسی پر زینت وبها اولوب دیدی که بو واقعهٔ عبرت سطوعک
تحقق ووقوعندن صحت متن حدیثه استیقان واستدلال وبری دخی
صدق کشف علام استحصال [illegible] ذکر وشیخ
مسفوردن مروی ومذکوردر که هل جزاء الاحسان الا الاحسان
آیت بشارت رسانک جملهٔ وجوه معانی صحت معانی سندندر که
دنیاده احسان قول لا اله الا الله وعقباده احسان واجب
الاستحسان جنت ابرار پناه در بو خبر نکته اثر ملخ اخباردن
روایت کردهٔ اخیاردر که کلمهٔ لا اله الا الله محمد رسول الله یکرمی
درت حرف هدایت ظرفی محتوی ودلیل ونهار دخی ساعات
بیست وچهاری مشتمل ومنطوی در بر مرد نیک نهاد و مردم
پاک اعتقاد که صدق واخلاص وتوجه خاص ایله تطبیق قلب
وقالب وکلمتین شهادتینه تحریک لب ایلیه عالم بالاذن اشارت
بشارت نما اولور که ای ذاکر یک گوی ویکجهت ویکروی ساعات

وموحّد

مهیمن
الفترة ... العباد
ایکی فائدهٔ زائده حصوله موصول اولدی که بری صادق الکلامی
جزاء
جامعه

۶۹

اول گروه بی رهبر که نوبتیان قدر آنلری سایهٔ توفیق هدایتده اسکان
واقامت ایلمامشدر اگر شب یلدای بیدای ضلالتده خبط عشوا
وسیر حقائق اشیاده تخطی خطهٔ خطا ایدرلر ایسه جای انگشت تعرض ومحل تعجب وتعرز
[illegible] دکلدر غبن فاحش اول
گروه مستوحشه که عروهٔ وثقای اسلامه انتما وحرم آمن ایمانه
اعتماد واعتما اتمشلر ایکن جدول صافی علوم نافعه [illegible]دن
عدول وانحراف وجادهٔ صراط مستقیمدن نکوب وانصراف
ایله اوشال اوهام واهیهٔ بی اصطفا واوشاب خیالات واهیه
ایله اکتفا ایدوب پلارک بانی ایمانیدن شاخ بید ناسدیدی بئس البدل
[illegible] وجنود بی راه نشینندن طلب فرهای یقین ایتکله
بیهوده مکابره وجدال ایدرلر مانند شرع مطهری مورد ترهات
فلاسفه ومدارس [illegible]
[illegible] متفلسف کج بین
مشابه [illegible] جنین درکه زندان مشیمه وزهداندده محبوس و
کازهٔ رحم بی دروازه ده گرفتار تنکی وبوس در [illegible]
[illegible] عمر گرانمایه بسیار
وایه لرینی هیئات ومقادیر افلاک [illegible] وقرانات نجوم تابناکه
صرف وکدودی اندیشهٔ [illegible] پیشه ایله آرزوی سیاحت دریای
ژرف ایدرلر بو معنای باطلدن غافلدر که چونکه دست ادراکی
نفس حالا کثرتنک که کندولره احب وجملهٔ موجوداتدن اقرب در
دامن عرفاننه نارسان در معارج بام افلاکه وضع [illegible] ادراک
نردبان

مقادیر
فضل وهنری [illegible] وقاحت
وسفه ایدوب مفیق
عالم ملکده باز مانده
وفضای وسیع ملکوتدن
رانده اولورلر

واحکام
ضلالت
ایلمک

غایتِ بی خردی وغوایت در ودبر مُشتِ خاکک که اصلِ خلقت
تیره ناکلری در شناخت وشعورندن عجز وقصورا اوزره ایکن
رُوشنانِ سپهر بارفعتی مطرح آرزو ونهمت ایلمک نهایت
عدمِ نُهیَت در نظم کِسوتِ افلاک نمی زیبدت • خاکی وجز خاک نمی زیبدت
نثر نشانندهٔ زهر کیا شفاءِ داءِ سَوْدا اولان ثمراتِ لطائفک
اجتنا واقتطافنه فائز اولماز ودودِ کلخن قیر فام اگرچه شکل
غمام ده درشول فیضِ انعام که سرسبزیٔ رَوضِ ناضر آنکله نمایان
وظاهر اولور حصول بولماز فلاسفه واهلِ حجاب اگرچه عقلی
عقلدن بهره یاب وتوحیدِ علمیدن فی الجمله بانصابلردر اما توحیدِ شرفِ
عینیدن بی دایه ونصیب وتوحیدِ ذات ده دکل بلکه توحیدِ
افعال وصفات ده دخی غیرِ مُصیب لردر نظم
عقل رهبر ولیک تا درِ او • فضلِ او مر ترا برد بر او
هست در وصفِ او بوقت دلیل • نُطق تشبیه وخامشی تعطیل
نثر اجلافِ مِنْ بداجفا واغبیاءِ اهلِ قرا یه چونکه مدارکِ اوهام
فلاسفه تقریر واشکال اقلیدس ومجسطینک مقدمات قیض وبسکی
اعاده وتکرار اولنسه آنلردن نه دکلو تسلیم واذعان تصور و
حسبان اولنورکه اول امورنا معقولی تلقی بالقبول ایده لر
وآبا وانکاردن غیری نه معنی توهم وادکار اولنورکه بومقوله
خطبِ مشکلک مقابلنده آنک سبیلِ تحصیلنه کیده لر عقلِ قروی
وفهمِ غربان ادراکِ حکمِ یونان ده نه وجهله سرگردان ایسه خرد فلاسفه
دوربین دخی ادراکِ حقائقِ عین الیقینده اول وجهله پا درگل

ومجسطی واشکالِ [illegible]
مقدماتِ قولِ رئیس لری

٧
وعدمُ الوجدانِ لا یدلّ علی عدمِ الوجود قضیهٔ صحتْ ورودی
اوزره آنلرک امورِ اخرویه یی انکارلری جفاةِ اهلِ مدرو وبرک
افکارِ فلاسفهٔ بی رهبری عدم اقرارلرینه مشابه ومشاکلدر
نظم ای شده در نهادِ خود عاجز • کی شناسی خدا یرا هرگز
چون تو در علمِ خود زبون باشی • عارف کردکار چون باشی
نثر بئس القرین که خبثُ الحدید [...] کان من الکافرین [...] معدنِ
فرشِ فطرتی بلاطِ بلاءِ شیطنت ایله تبلیط واقتضای حکمت یزدانی
ایله مملکتِ وجودِ انسانی یه تسلیط اولنمشدرکه کین کاهِ انه یریکم
هو وقبیلهُ مِنْ حیثُ لا ترونهم ده راهِ شبیخون وسوسه وفنونی
کشاده وان الشیطان یجری من ابن آدم مجری الدم ده شبائک ومضائق
تسویلِ دمادمی آماده ایدوب قاذوراتِ اغواءِ عمرکاه ایله مشربِ
صافِ فطرةُ اللّهی که منبعِ زلال ایمان ومنهلِ تسنیمِ ایقان در
قصدِ تکدیر والفاسدِ یدعو الی الفاسد کلام واردی اوزره
تلمواجِ فریب [...] اعاده وتکرار ایدر یوم محشر وروزِ عرض وطلاحنی
اکبرده کندو احزابِ ضلالت احسابنه معاداتنی مباداه ولا معاداتنی
تلومونی ولوموا انفسکم ایله منادات ایتمدین تا من دولتِ باقیه مخاطبه و
ایمان ده مکان طوتمق داخلِ حدِ امکان در والابحارِ حسراتی زاخره
وکرفتارِ جحیمِ خسر الدنیا والاخره اولوب چاهِ ادبارده سرنکون خسران و
وداخلِ شرذمهٔ فی کل وادٍ یهیمون اولور یا حسرةً علی العباد
شول شرابِ غرور وعناددن که موافقتِ فلاسفهٔ حکمت فروش مردافکن
ایله نوش ایلمشلردر نیجون عالمِ تیقظ وهشیار ومعرضِ تعقل
ده

دعلم

دلالت

وبیداری بیه کلیبوب تا کی [illegible] ضلالت وغی ایله قلنسوا حظاً
مما ذکروا به وادی سنده مدهوش [illegible] ظاهرا من الحیوة الدنیا
بوادی سنده بیهوش قاله. کبار متأخرین دن بر ذات
کرامت قرین خلاصة الاخبار ایله نامدار اولان اجزاء براعت
اجراسنده بو اسلوب مرغوب اوزره قصر مسافهٔ تفصیل و بو
وجهله اجمال جمیل بیورمشلردر که توحید ایکی قسم اوزره تمهید
اولنمشدر قسم اولی توحید لسانیدر که خواص ایله عوام بو مقامده
مشارک و مساهم و اصحاب نهایت کبی ارباب بدایت دخی
بو معنایی مدرک و متفاهم در قسم ثانی توحید عیانیدر که بهرهٔ
خواص بلکه مخصوص اخص اهل اخلاصدر و بو توحیدک درجات
و مقاماتی بیحد و شمار و مظهر تجلیات اولان اول مراتب
مواهب سمادن خبردار در بعض اهل ارشادک انشادیدر که نظم
فقلت لاصحابی هی الشمس ضوءها … قریب ولکن فی تناولها بعد
نثر والا مجرد اشارات و بسط عبارات ایله ممتنع الادراکدر
وعناکب خیالات و اوهام ایله اصطیاد عنقاء بیان و افهامی
عدیم الامکاندر هرکس مقدار ذوق و وجداننی اظهار و افشا
و مقتضای درک عرفاننی اخبار و انشا ایدوب لکن نوع و حقیقت
وراء تتق احدیتده مستور والآن کما کان پرده نشین
سرادق و حجابه النوردر لسان صوفیه ده اهل اولان علی ابن
سهلدن استفتاح شرعهٔ مقال و حقیقت توحیددن سؤال
اولندقده ایداء دقائق هو قریب من الظنون بعید من الحقائق

ایداء دقائق

ویعلمون

مرشد

مسمی

وفرش بیانی ایکی نوع اوزره توحید

رباعی
ای مطلع سرائر عالم سر
با دانش تو باطن دلها ظاهر
هم وهم ز تقدیر جلالت عاجز
هم عقل ز تقریر کمالت قاصر
نثر

صید

نظم
کنز بیت
یکی کنجیست مخفی جوهر ذات
نموده روی خود در کل ذرات
تو صاحب دیده شو در دیده بنگر
بسوی روی او در دیده بنگر نثر

71

ایله جواب رائق بیورمشلردر ابو یعقوب سوسی که حل مالم ینحل فن
تحقیق [illegible] جدلده تشویر رسان نصیر طوسی در اعلاء کلمهٔ
من تکلم فی علم التوحید بالتکلف فهو فی الشرک وما ظهور تحقیق
ایله لباس تقوادن ازالهٔ چرک ایلمشدر یعنی بو طائفهٔ علیه
بزرگوارک تکلم و گفتاری سائر متکلف مداری نک نطق تصلف
مداری کبی دگلدر خراز کشف راز ایدوب دیمش که بو علم رائق
صالح ولائق اولماز الا اول کسه یه که کندو وجد و وجداننده
تعبیر و فعلندن نطق و تجبیر ایلیه رباعی
ای در دل تو هزار مشکل زنهم … مشکل شود آسوده ترا دل زنهم
چون تفرقهٔ دلست حاصل زنهم … دل را بیکی سپار و بکسل زنهم
نثر ابو یعقوب نهرجوری که هم خرقهٔ ثوری و نوری در بیان
حقیقت توحیده وفراش تحقیقی توحید ایدوب دیمش که من اخذ
التوحید بالتقلید فهو عن الطریق بعید ابو العباس سیاری که
هواء تحقیقات سنیه نک مرغ طیاریدر ان التوحید ان لا یخطر
بقلبک دون الحق ایله تحقیق کلام احق ایلمشدر نظم
نه فراوان نه اندکی باشد … که یک اندر یکی یکی باشد
در دویی جز بد و سقط نبود … هرکز اندر یکی غلط نبود
نثر شیخ الاسلام ایله اشتهار تام بولان عبدالله انصاری
قدس سره الساری اتمام کلام اندری توحید الصوفیه
نفی الحدث واقامة الازل وطالب ادب اولان مسترشد
مخاطبه کشف سر لم یزل ایلمشدر کبار محققیندن بر اهل یقین

وبناء

تحصیل

وجدو

طریق تحقیقده زندگانی خرجنی خرج و گوهر عمر بهای حقیقی الله بس
باقی هوس درجنده درج ایلمشدر للمؤلف
اکا کیم فضل باری دست رس در ، دیمش الله بس باقی هوس در
نثر واحد مراتب اعداد متکثره ده ساری وسائر و محیای
پردگیء وحدتی جلابیب تنوعات کثرت غیر ستار اولماغین مطلوب — جلابیب
حقیقی وراء ستر رقیقدن هر کون بر گونه عرض عشق وناز و
عاشقان سربازک نظر غیر گدازلرندن هر آن بر کرشمه ولمعان ایله تمایل و — اهتزاز ایله
نظم آنکه دو گفت وسه گفت وبیش ازین ، متفق باشند در واحد یقین
احولی چون دفع شد یکسان شوند ، دو سه گویان هم یکی گویان شوند
نثر زهی سعادت واقبال اول اهل حاله که قبله نمای دل غیر گسلی
کعبهء حقیقیه دن غیره مائل و تکثر شئونات مطالعهء وجه ذاته مانع
وحائل اولمیوب همواره اندیشهء دل آوارهسی ع
یک دوست بسنده کن چو یکدل داری نثر و مدلول ما جعل الله لرجل
من قلبین فی جوفه دن متنبه اولماغله فکر و ذکری توحید باری اوله
نظم آن بود دل که وقت پیچاپیچ ، اندرو جز خدا نباشد هیچ
یک ره اندر ره رهایی باش ، از خودی دور شو خدایی باش
نثر ناقلان اصحاب ولایت دن روایت اولنور که مجلس — نقلهء کرامات اهل
ابو سعید ابو الخیرده که حجرهء خاص سویدادن ازالهء سوء سوا — خاشاک
وغیره قدم همت [illegible] ایله نهایت مراتب سلوکی گشت وسیر
اتمش ایدی مشایخ کرامدن بر ولی بلند مقامکده کائنات — اولیاء
جوی سیران وفضای فضفاض هواده طیر سریع السیر کبی

پرواز وطیران ایلدوکی میان اهل قبول ورد ده زبانزد اولمغله
اول کامل مکمل کرامات کونیه یه متنزل اولمیوب دیدی که — وبذلهء ابتذال ایله متبذل
اصناف مرغان واطیار دخی مرکب بادپای هوا به سلیمان ار سوار — تکاور
اولورلر کبار اهل تصوفدن بر صاحب تصرف دخی [illegible] خرق — لباس
عادت ایله اشتمال والما و مشی علی الما ایلدوکی یاد و بحسب
المعتاد عض نملهء استبعاد اولندقده اول مرشد صاحب
اختیار اکا دخی اعتبار اتمیوب دیدی که سطح دریا جولانگه
ضفادع و حیتان و وجه ماء دائما ده حشرات مائیه متحرک و — دخی
جنبان در ع میل خشکی نبود مردم دریایی را نثر
بر ولی کرامت نشان دخی بر لحظهده آن ده مسافهء شرق وغربی
قطع وضرب ایلدوکی بیان و مذکور لسان استحسان اولندقده
کیرو اول محق محقق کرامات صوریهء غیر ضروریه یه عدم اعتبار
اعتداد وره نشینان مسلک استرشاده نظم
ای برادر بی نهایت درگهیست ، در هر آنجا می رسی بالله مه ایست
نثر نحواسنی یاد ایدوب دیدی که طی مکان دخی امر غیر نادر — عالم امکانده
وابلیس مکار دخی بو کاره مستطیع وقادردر ع
هرچند شوی عالی تو قصد اعلی کن نثر اول طالب گویا که
آغر مطالبی جویا ایدی فما الکمال عندکم سؤالی ایله حقیقت
حالی طلبکار و صدق رجا والتجاسنی آشکارا ولدقده اول
طبیب روحانی وادیب رحمانی ناقهء بیانه وضع خطام و
تحقیق کرامت معنویه ایله که مختار نفوس قدسیه در دق منشور — کلام منثوری

مسلکی الختام ایدوب دیدی که ان یکون باطنه مع الحق وظاهره مع الخلق
نظم نظر حق بدان که بر کل نیست • جز که بر عرش اعظم دل نیست
همه را بین ز حق که کردی چست • تو ز حق غافلی از انی سست
ع حضرت صدیق ولایت پناه نثر رضی الله تعالی عنه وارضاهک
حال بی اشتباهی بو معنایه کواه • در شول جهتدن که میان
امتده خلعت فاخر افضلیت ایله ممتاز وفائق • و شان
معالی نشانده ان الله یتجلی لاهل الجنة عامة ولابی بکر خاصة
فرموده مخبر صادق • در مع هذا کرامات کونیه یه توجیه بال و منقبت خاصه‌سی
ظاهره
وخوارق عاداته توجه واقبال ایمیوب
مشغول تام دوست ذکرینه فارغت مضمونی پیش نهاد
درونی اولمغله لجه بی ساحل توحیده مستغرق • وانس بالله
بادکاهنده مداوم ذکر حق ایدی هرگاه
نظم
اینست کمال مرد در راه یقین • در هر چه نظر کند خدا را بیند
نثر رساله قشیریه ده ثقات اهل ثقاتدن کلام حکمت سمات
التوحید اسقاط الیا آت مروی ومأثور • ومیان اجله اثبات ده
اثبات اولنان کلماتدن التوحید اسقاط الاضافات خود
قول مشهوردر یعنی اشیادن هیچ بر شیئه هست نمائی پیش نهاد اعتداد مستفیض و
وکندو نفسنه اضافه واسناد ایمیوب باعث فقد و ترح اولان
هر شیئی متخذ ومقترحک پیشانی فطرتنده قلم قدرت ایله
ع ولابد یوما ان ترد الودائع نثر نقشی مرقوم اولدوغی معلوم ایلیه
نظم فمن سره ان لا یری ما یسوءه • فلا یتخذ شیئا یخاف له فقدا

نظم
بی آگاهم از جانم که چونست
خدا را کنه چون دانم که چونست
گویی نکو گفتست در ذات
که التوحید اسقاط الاضافات
نثر

چرخ احسان ومکرمت را بدر • ولی دین علی عالی قدر نثر
رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن روایت • در که هر شیئی که عقل حالاک
تصور وادراک ایدر جناب خدا آنک خلافی • و بو معنی ارباب
البابه غیر خافی در
نظم
هر که نزد تو پیش از آن ره نیست • غایت فهم تست الله نیست

الآية [illegible] والثلثون الثامنة

قدره ایرشدی عجمی در اکر ● شهرت افزا اوله شهر رمضان
نازل اولمشدر آنک شاننده ● الذی انزل فیه القرآن
ماه رمضانکه شهور شهرت نشان میاننده رکن شرفی
رکین در ● تمیز و رجحانی صدف درادی قرآن اولدوغندندر
که شرف المکان بالمکین در ● حضرت قرآن بر سلطان
عظیم الشان در که شهر رمضان اکا اورنک وکاه در ● و بر
شاهد با حسن و آن ● در که مسند فیروزه ماه روزه اکا منصه و
جلوه کاه در ● نظم پوست بکذار که تا صاف شود دین تو زان ●
که چو بی پوست بود صاف شود خون ز عدس ●
چنک در کفتهٔ یزدان و پیمبر زن و رو ●
کاینچه قرآن و خبر نیست فسانه ست و هوس ● نثر امت با مغفرته
فاضلترین عبادت قراءت قرآن ● در بو مدعایه حدیث صحت عنوان
افضل عبادة امتی قراءة القرآن ● دلیل و برهان ● در اما هر قراءت که
حلیهٔ تدبر و تفکردن عاری ● در آندن توقع خیر و منفعت ● وراء
حجاب عدم ده مستور و متواری ● در نظم
عروس حضرت قرآن نقاب آنکه براندازد ●
که دار الملک هستی را مجرد بیند از غوغا
عجب نبود کر از قرآن نصیبت نیست جز نقشی ●
که از خورشید جز کرمی نیابد چشم نابینا
نثر کلام مرتضوی ● علیه رضوان الله القوی ● در که لا خیر فی قراءة

کاه لفظ فارسی
تخت معناسنه

لاتدبّر فیها رقّ منشور ربّانی وآثناء مثانی معجز مبانی ده کتاب
انزلناه الیک مبارکاً لیدّبّروا آیاته آیت باجلالی دخی دلالت
ایدر که بوکتاب مبین ونامهٔ متبرّک ومتیمّنک عالم نطاقه شمولدن — مُبین
حکمت نزولی بودر که ارباب حجی والباب غرائب حکم واسرار
ونوادر نکات واطوارنده اعمال وسع تدبّر وتأمّل وسبیل تحصیلنده — اسالیب
مشاقّ کلفت مسافهٔ تحمّل ایدوب اندازهٔ فهوم ودرایتلری — تصبّر
اوزره فصول غایات آیاتنده سخن گزار ونصائح عامّه ومواعظ
خاصّه وخاصّه‌سی ایله پندپذیر وبهره‌دار اوله‌لر نظم
چون همی دانی که قرآن را رسن خواندست حق

پس تو در چاه طبیعت چند باشی با رسن
چرخ گردان این رسن را می رساند تا بچاه
گر همی صحرات باید دست در زن در رسن
نثر وحقّک بخششی وکندونک کوششی مقداری رموز واسرارندن
حصّه‌یاب ونصیب مقدّردن یا انصباب اوله‌لر که الماهر بالقرآن
مع السفرة الکرام البررة حدیث صحیح وکلام فصیح در یعنی ماهر اهل
سعادتنک که همّتی معانی قرآنیه وقوفه موقوف ومنجوق رایت — اولماغه
مهارت وحذاقتی افراشتهٔ عرصهٔ معارف ولطائفنه مصروف — محرمان سراپردهٔ یقین اولان
اوله سفرهٔ وحی مبین اعنی کرام الکاتبینک محرمان سراپردهٔ حرم — شرف
یقین اولدر زمرهٔ باقبولنه اندماج ودخول بولور نظم
گرد قرآن گرد زیرا هر که در قرآن گریخت
آن جهان رست از عقوبت این جهان جست از فتن

نثر بو مقدّمات مسلّمة النتائجک حکم رائجی اوزره سالکان جادّهٔ — منهج ٧٥٤
انّ هذا القرآن یهدی للتی هی اقوم اهمّ درکه اقدام تدبّر وتذکّر
ایله سلوک منهاج معرفت قرآنه اهتمام ومشاهدهٔ تحقیق مبانی — وتحقیق معنای انیقنده — جادّهٔ
وملاحظهٔ تدقیق معانیسنده اکل شمامهٔ اشارات غیبیه‌یی اشتمام ایده‌لر
نظم چون ز نفس حدیثش آید تنک بکلام قدیم کن آهنک
وقف اوکن قوای روحانی صرف اوکن حواس جسمانی
گوش از و مخزن جواهر ساز هوش از و معدن سرائر ساز
نثر تا که نظم اگر آب ریاضت بر آوری غسلی
همه کدورت دل را صفا توانی کرد نثر مغتسلندن تطهّر ایدن
اهل تبتّل وتدبّر خانهٔ دلی هواجس شواغلدن پرداخت و — غوائل
سرعت ذکاء معنی‌ربا ایله دوآسبهٔ سراسرار غیبیه تاخت
ایدوب مقدار حوصلهٔ استعداد ونقاء مشرب نهادی اوزره — خدادادی
بوکتاب میامن انتسابک فیوض بیحسابندن استفاده وبو قرآن
خزانهٔ بی‌کرانهٔ ولدینا مزیددن فضل جدید استزاده ایلیه نظم
عقل جزوی کی تواند کشت بر قرآن محیط
عنکبوتی کی تواند کرد سیمرغی شکار
نثر جواهر التفسیرده سخاء اشجار اسمار تقشیر اولنمشدر که بعض
اقوال صحّت نشانده لفظ رمضان اسماء حسنی‌دن بر اسم اسمی — اسمی
اسنی در وبو مدّعایه حدیث لاتقولوا رمضان ولکن انسبوه
کما نسبه الله دلیل وگواه در فتوحاتده ایراد واثبات اولنمشدر که
رمضان اسماء ملک مستعاندن بر اسم سامی ونام نامی در که

معناسی مرادف فحوای صمد و حضرت ابو هریره دن رضی الله تعالی
عنه روایت و انبا اولنان حدیث لا تقولوا رمضان فان
رمضان اسم من اسماء الله تعالی بوکا دلیل و سنددر اگرچه
بو حدیث مستجادک اسنادنده اصحاب جرح و تعدیل و ارباب
تصحیح و تعلیل قال و قیل ایتمکله مهره فن اخبار و آثار قتنده درجه
صحت و اعتباردن منحط و عند الثقاة رتبه حسندن مسقط
اما سیاق سباق قرءان عظیم الشانه تدقیق نظر امعان اولنسه
مفهوم مرتبان فن بیان اولور که خدای مستعان اطلاق لفظ
رمضان بیور میوب بلکه پرنیان بیانی طراز شهر رمضان ایله
وشی و تحبیر بعده تتمه کلام با فیضان ده فمن شهد منکم رمضان
بیور میوب فمن شهد منکم الشهر لفظ براعت بهری ایله تعبیر بیورلدیغی
تقویت معنای حدیث و صحت نبأ و خبری تنصیص و تثبیت
ایدر وجه آخر بودر که چونکه صوم و امساکک مثل و ندید و جناب صمد
پاکه خصوصیتی واضح و بدید هر آیینه روزه نظافت آیین بر
شهر شرف انتسابده فرض و ایجاب اولدی که جناب خدانک
اسم اسماسی ایله مسمی اوله لکن عند الجمهور اسم مذکور اسماء اعلامدن
بر اسم گرامی و رجب و شعبان گبی هر بری بر ماه شهرت نشانه مسمی و نام
نامی در و بو لفظک ماده اشتقاقنده اختلاف و عدم اتفاق
ایلمشلردر بعض کبار باعتبار قتنده رمضدن مشتق و بو لفظ
نایاب تاب آفتابدن حرارت یافته اولان ریگ تافته
معناسنه اولدوغی محقق در وجه مناسبت بودر که عرب عربا

مصطلحات حدیث و اخبار م

جهابذه م

خلعت م

آداو م

و سائر عبادات بیننده بی مثل و ندید در م

موسوم و لازم الاعلام

جرباء فلک

که زبر جرباده قاطنان ساهره ترابا ایدیلر اسماء شهور شهرت
انتمای لغت قدیمه دن لغت جدیده قومیه یه نقل و تحویل و
هر برنده بر روجه موجه اوزره اعتماد و تعویل ایلدکلرنده بعض
شهوری که اکثر اوقات و دهورده وقوع و ظهور بولور اول
زمانک علم اسم و نشانی ایله تسمیه و اعلام و بلا ریب و رین
ربیعین و جمادین کبی سبب اطلاقی تبیین و اعلام ایلمشلردر
ماه رمضان دخی بر زمانده ظهور و اعتلان بولمش ایدی که
آفتاب گیتی تاب اول قوم بی ابعک سمت راس لرنه رسیده
و میان آسمان و زمینده سرا پرده آتشین کشیده اولوب
براری و بید تف و تاب خورشیددن گرم و دوزخ سان و
ریگ بیابان شعاع مهر درخشان ایله تفسان ایدی و تعضیل
قتنده لواء وجه تسمیه بو وجهله رفع و تنمیه اولنمشدر که جگر
تشنگان سوزناک هنگام روزه و امساکده آتش جوع و نوع ایله
عطش و گرم و حدید دل شدیدلری مطرقه ریاضت ایله
نرم اولدوغی ایچون دریا خود گناه بندگان و اسطه روزه ایله
سوخته و دل تنگ و تنگلری تابش انوار صمدیت ایله افروخته
اولدوغندندر جناب قیومک لوح ازلیسنده مرقوم و لا یعزب
عنه مثقال ذرة فی الارض و لا فی السما پادشاه و الاسنده
معلوم ایدی که بو امت گناهکار مقحمات و موبقات بسیاره مبتلا
و گرفتار اولماغله هر بری محتاج تطهیر و تهذیب و شجره استعداد
مادرزادلری وابسته تلقیح و تشذیب اولوب خبثا لحدید حنث

اعلان شهر اعتیادنده در

تشنه دلان

نوع عطش در نوع معناسنده

ناکام واسطه صیام ایله م

افتعال من المحق

وشقاق لری امحا وامحاق بولماق ابانه انابه وتوبه توبه
احراق وجود واذابه ایله اولور ع فما صفا ذهب الا علی لهب
نثر وبو امت ضعیف بنیتک کناه وجود پر کناه لری سوزش
آتش بی التهاب طاقت بی طاقت وتاب اولماغین روزه رمضان
ایله تکلیف فرمان اولندی تا که حرارت کرسنکی وحرارت
ایله شاهباز دل هواپرواز لرینک جناح جناحی سوزان و
تا پکنای جنان لرنده نور غفران فروزان اولماغله هر بری
نار موقده بعد وفراق ایله احراق دن خلاص وفؤاد طاهر
الاسود لری قرین ابیضاض وملاص اوله ع
خود سوخته را بار دکر نتوان سوخت نثر خلیل بن احمدک
قول مسددنده قمر اشتقاقک انشقاقی لفظ رمضی رمضی در که
معناسی آخر تابستانده طراوت بخش باغ وبستان اولان
باران درکه روی روزکاری کرد وغباردن پاک ومنظار دل
پرانوار لرینی تابناک ایدر پس بو ماه نور فشان وقدر نشان
نامزد اسم رمضان اولدی زیرا آنک فیض عنایتی نامه سیاهکاران
امتی آدناس ذنب ومعصیتدن تطهیر ودماغ دل بافراغ لرینی
عطر سایی کلمات قدسیه ایله تعطیر ایدر جو هوای هدانک
همای پوشیده سیری اولان امام قشیری بیور مشدر که رمضان آب
نار غفران ایله بعض قومک معاصی بادیه لرینی احراق وشعله
آتش عرفان ایله بعض آخرک آب روی رسوم عادیه لرینی
احراق ایدر آنک که جرائم وزلاتی سحق اوله باب روضه
جنت اکا باز اولور وهر کیمک که رسوم شومی محو ومحق اوله

آبه

آتش اجرام واذناب ایله م
شمع صفح و م
وسویداء ظاهر
مرضی
درون
معاصی بی قیاس م
نار
ونور
عظائمی م

٧٧

راجح و
مرتبه قرب وولاده جمله امثال ونظرا سندن سرافراز اولور
نظم کسی راکه از شعله شوق سوخت بتاب لقا چهره اش بر فروخت
نثر اکرچه فضائل شهر رمضان ومناقب روزه داران خارج
خریطه حیطه بیان در اما ما لا یدرک کله لا یترک جله مدلول
ومدلول کرامتدی اوزره کلمه چند وجه اختصار اوزره تذکار اولنور
خو کرده طعام صدیقین اولان اهل یقینه مژده رسان
اولان احادیث حساندندر که اذا دخل رمضان فتحت ابواب
السماء یعنی چونکه هلال شهر رمضان کناره افق آسماندن
عرض جمال وتمثلیان حدیث صوموا لرؤیته دن هر که دم بو
مطلعی حسب حال ایده نظم
چشم داریم از آن ماه سعادت پرتو که جهان را بدهد روشنی از سر نو
نثر روزه داران باتنوع مصابرت جوع وتنوع ایله اظلال دوحه
هدایت وافضالده آسوده وکلید رحمت ایله ابواب بهشت کاشانه
جنت کشوده اولور نقل اخری اولان روایت اخری ده تتمه
حدیث پیشین وغلقت ابواب جهنم وسلسلت الشیاطین
یعنی دروازه عذاب الیم اولان ابواب جحیم ایصاد واغلاق
ومرده شیاطین مرده دل اغلال وسلاسل زلازل ایله تقیید
وایثاق اولنور وهر شب بهجت آثار هنکام افطارده آلتیوز
بیک کنهکار واهل شمال دیسارده که مستحقان دخول نار
اوله لر آتش دوزخ سرکشدن برات مغفرت ونجات ایتا واعطا
ونزل کرامت ایله هنکام افطارده اطعام وافطار اولنور ع
بیشمار

ومفاخر
نظم ان امرا کله لا یدرک
اعلموا ان کله لا یترک نثر
هر عارف منتهی بو مطلعی م
باتعب مصابرت ظما وسغب ایله م
که یلیق بشهم ان بصیره ذخرا
ابالسه م
مسیئی م
حطمه وجحیم دن برات نجات وتنعیم

برفضاء دائم الفیضان
لکن شاکرالله عمّ نواله نثر شهر رمضان بر میدان درکه
شعلات قنادیل و مصابیح ایله مزیّن و منوّر و بر پرنیان درکه
یواقیت تراویح و تسابیح ایله مرصّع و مجوهر در خوب منظر
بکر مشا دوزخ بند فردوس کشا ترتیب دیوانندن عفاریت
و شیاطین سرگشته خراس هراس مهابت ایوانندن مبتدعان
بی یقین برگشته و سواس نسناس قلوب پریشان ویرانه آنک
فضاله نواله سندن برکت آبادی و عاصیان پاندمه آنک یمن
مقدمی عتاق نامه آزادی مطیعانه نوید رحمت بی امتنان مجرمانه
امید خلاصی و غفران آبدان عابدان جنّ نزهت و امان ده
ارواح عارفان جنّت عاجله عرفان ده در چونکه بو ماه عالی
جاهک جمال شرف و دستگاهی آشکار اولور شب مرتاضان
هدایت بهره ده نیّر اعظم خیرٌ من الف شهر ساطع و بدیدار اولور
رایت اظلکم شهر عظیم میدان رفعت و تکریمده منصوب و رقم
اوّله رحمة و اوسطه مغفرة و آخره عتقٌ من النار اوراق
زرنگار رنده منقوش و مکتوب در **نظم**

این مه مه فیض آمد و از منبع رحمت
صد چشمه برای دل هر تشنه روانست
این مه مه آسایش و افزایش دینست
سرمایهٔ آرایش و آرامش جانست

نثر خبر پر عبرده گلمشدر که هلال رمضان جلوهٔ جمال رخشان
ایله فرق فرق عالمیانه رشن نور و قلوب پر کرو بلرنه القا سرور

بر داد کر بی رشا
درکه
آبادی
ارادی
مأمن امانی
هلال

ایلدکه

٧٨

ایله
اعلی
ایلدکه عرش و کرسی و الأ و ملأ ملائکه حسنة الأملا تبختر و اهتزاز
و تفاخر و اعتزاز ایله طلب رشک سرمدی مدّ ایدوب دیبه لرکه
طوبی لامّة محمّد یعنی آفتاب سعادت برج اوج عنایتدن سطوع
و بو امّت محمّدت منقبت اوزرینه شروق و طلوع ایلدی سعادت
آنلره که بو منزلت و کرامته فائز و بو شرف بی غایه و قرب و زلفایه
حائز اولمشلردر پس سدنهٔ سموات و عمرت اجرام و نیران و انجام
اول امّت خطاکاراچون استعفا و استغفار و رعایت حق
اعانتی استیفا و استیفار ایدوب سباحان لجّهٔ دأما و سیاحان
عرصهٔ هوا و مساحان ساحات براری و آکام یعنی اجناس اجناس
و هوام و سوام و بالجمله مخلوقات آسمان و زمین ماعدا ابالسه
و شیاطین لسان انطق حال ایله جناب کریم ذی الجلال دن آنلر
حقنده طلب آمرزش و غفران و دریوزه رحمت رحمان ایدرلر
مقرّبان سبحات عرش و الایه فرمان جناب کبریا ایرشور که بو ماه
معصیت زدادده اقامت و ادا ایلدکلری تسبیحات و اذکار و
تهلیلات بی شمارک ثواب حسابنی روزه داران شهر رمضانه
نثار و جناح بانجاح لرینی زیر اقدام صوّامه و ثاب و نثار ایده
پس عبّاد صوامع سبع شدادک مثوبات اذکار و اورادینی روزه دار
طومار عمل و کردارلرنه نمق و رقم هواجس گوناگونی لوح محو و اثبات
درونلرندن لمق ایدرلر فضائل شهر رمضانک اعظم و اکبری و
اسباب تمیز و رجحانک بزرگتری نزول قرآنه میقات و صعود
غرف رضوانه سلّم و مرقات اولدوغیدر زیرا قرآن مقرّر

الاملاء الاملاق
عزیز مطلع بارگاه ازل و ابد دن
الرفیع السماء
رفیع رفیع المکان و نیران و ستارگان
ترک خورد و آشام ایدن صوّام
سدنهٔ سدن
بی حصر و
فرش
لرک
بیحد و
ثبت و
محو و

وملفوظك لوح محفوظدن سماء دنیایه دفعةً نزول جلالی آماه
روزهٔ میمنت مآلده اولوب بعده وفق مصالح متجدّده
واقتضای وقائع متعدّده اوزره آیه آیه تنزیل وکرسنکان
معارف الهیّه یه نوالهٔ حکم بهیّهٔ شهیّه شیئاً فشیئاً اعطا و
وتنویل اولندی حالم فصل وفضل اولان حسین بن فضل رشتهٔ
بیانه تنظیم خصل وحلیهٔ رهانده نظرا واقرانی سبق ونضل
ایدوب بیورمشکه بو آیت معجز بیانک معنای لازم الامعانی انزل
فی شانه القرءان دیمکدر یعنی ماه رمضانک شرف ورجحانی وایجاب
صوم صمدیّت نشانی حقنده قرءان میمنت ورود نزول و فرود ایلمشدر
ای عزیز صاحب تمیز کتب سماویه نک نزول برکت عنوانی شهر رمضانده
واقع دبین المورّخین بو معنای کثیر الوشائع مستفیض وشائع
اولوب اوّلا صحف ابرهیم علی نبینا وعلیه الصلوة والتسلیم رمضانک
اوچنده نازل وتوراة شرف آیات بو خاکدان بی ثباته اول ماه
مبارکک آلتی سنده واصل اولمشدر وانجیل با تبجیل اون اوچنده تسجیل
وزبور ماه مزبورک اون سکزنده تنزیل اولنوب وکلام قدیم
ایله که مصداق انّه لقسم لو تعلمون عظیم اولان کلام قدیم یکرمی دردنده
دین مبینی اکمال وهر نقطهٔ نکته قرینده تفاصیل زبر اوّلین ادماج
واجمال اولنمشدر تفسیر کبیرده تحریر وتحبیر اولنمشدرکه چونکه بو ماه مغفرت
سعادت انجام صیامه اختصاص ونصّ الذی انزل فیه القرءان
ایله علت تمیز ورجحانی اقتضاص اولندی یعنی چونکه بو شهر با برکت
شهرت اعظم آیات ربوبیّت ایله قرءان واجب التبجیلک تنزیلی در

شیئاً فشیئاً
آناً فآناً
درک و
شهر
اوقاتک
تنزیل
علی وجه الاختصاص

ممتاز

دل

ممتاز وابواب مینوی پاکی روی آرزوی عباد ونساکه باز اولدی پس بدیٔ و بدیع وبعید ونزیع
پس بدیع وغریب دکلدرکه اول قوم اربک دخی انواع عبودیت
وتسلیمدن بر نوع عظیم ایله که اول روزه وصیام وترک شراب
وطعام در جناب پاک صمدوتمابه تقرّب وتصحیح نیّت ایله ظهور نور
صمدیّته ترقّب ایده لر وبو ماه برکت فزاده قرءان معجز نما که فی
الغدوّ والرواح غدای ارواح در امّت ضعیفهٔ آخر زمانه ارسال
واحسان اولندی تا که غدای اشباح تقلیل واطراح ایله سبک
روح وپاکیزه روع اولوب ابتلا برده وامتلا ایله قندیل عبادتلری
بی فروغ وبرومندی تخم تخمه ایله کرفتار جشا وآروغ اولمیه لر

نظم
بربند دهان ازنان کامد خبر روزه
دیدی هنر خوردن بنگر هنر روزه

نثر
فاضلترین رسل کرام حضرت ختمیت مقام علیه وعلیهم الصلوة
والسلام در وشریفترین کتب معجز بیان حضرت قرءان در پس
بهترین کتب وانبیا مهترین رسل وانبیایه فاضلترین ازمان
اولان شهر رمضانده ایتا واحسان اولندی بو پیغامبرکه
افضل انبیا ومرسلین وبو کتاب معتبرکه اشمل زبر اوّلین در
شهر رمضانکه اجمل شهور سنه وصوم فضیلت نشان که اکمل
عبادات حسنه در هر آیینه نیکوترین امم وخلائقه شایسته و
لائق درکه اول امّت رسول اکرم صلّی الله تعالی علیه وسلّم در
ای درویش عاقبت اندیش شهر رمضانک جناب منیع قرءانه
برخصوصیتی وبر کونه مناسبتی دخی وار در اول خاصّه منقبت اثر

قطعه
با وجود تنعیم دنیا ندهند
بکسی عیش آن جهان
این مثل در زمانه مشهورست
هر که این دهند آن ندهند

نثر
وبرده ... عبادات ده
ومتکلف ... ریاضات شاقه ده ...

بو درکه شول آیات و سورکه مجموع سال ده [illegible] انزال اولنور ایدی
حضرت رسالت علیه صلوة الله المنان شهر رمضان ده [illegible]
[illegible] رایت [illegible] رفع و
اعلا بیورورلر ایدی پس دعوای [illegible] موافقت
و تابعک احسن حالی متبوعنه مرافقت اولماغین اصحاب یمینه
سزاوار و قمین درکه [illegible] حسناتی کثرت ختمات ایله مسکی الختام
و [illegible] لیالی و ایامنه مداومت تلاوته بذل وسع و اهتمام
ایده لر روایت درکه متهجدان اهل طاعت دوام وضو ایله
تحصیل آب رو و هلال روزه کناره چرخ فیروزه دن ارائت ابرو
دوشیزه چو وصف حسن مه می کفتند تا روز سخن بسر نه می کفتند
مه لاف رخت می زد و مردم سوئش انکشت دراز کرده مه می کفتند
[illegible] مشهور اهل جهان و منذ الهلال معالی
مشار الیه بالبنان اولدقده خلیفه عدالت شیم حضرت
فاروق اعظم رضی الله تعالی عنه مناط تحقیقی تنقیح و نخله
نخلة کلامی تلقیح ایدوب بیورورلر ایدی که اتاکم شهر رمضان
فاعمروها بالاحسان یعنی حقیقت احسان که خطره خطیره
شهود و ایقانه سبب لحاق و دراک و مصداق ان تعبد
الله کانک تراه فان لم تکن تراه فانه یراک در شهر امتک حقنی
رعایت و علی طریق المشاهده مصحف عبادت و مجاهده دن
آیات باطلاق تلاوت ایلیه که ماه رمضانده کثرت ختم قرآن
سبب حسن خاتمه و ایمان و باعث دخول و خلود دار الامان

توراة عبرت آیات ده [illegible] بیان اجوا و محرم حرم و قربنا
نجیا ایله نور و جهله [illegible] و نجوی اولنمشدر که بن امت محمد
علیه الصلوة والسلام السرمد ایکی نور ایله القا سرور ایلدم
که اول ایکی نور ایله ایکی ظلمت و دیجوردن سالم و آمن و ریاض
جنت ده نعیم بی ضنته جدید و قمین اوله لر اولا نور قرآنی
آنلره ارزانی قیلدم تا که لیله دیجوج و دیجور کوردن خلاص
اوله لر ثانیا نور شهر رمضانی آنلره رش و احسان ایلدم تا که [illegible]
محشر دیکوم فزع اکبرده ظلمت معصیت دن نجات و مناص بوله لر
ع انجا که نور باشد ظلمت چه کار دارد نثر لطائف قشیریه ده که
که زبان سلاست و انسجام مجاری الفاظ با انتظامندن جاری
و قامات کلمات تا ماتی لباس تکلف و التباسدن عاری
اولماغله سعی مؤلفی مشکور و مذکوردرکه فمن شهد منکم الشهر
فلیصمه آیت معجز نظامنده امر بالصیام هم اهل ظاهره شامل و وافی
و هم اهل باطنه کافی [illegible] صوم ظاهر بر و آنی تعاطی ایدن
[illegible] مفطرات دن صابردر اما صوم باطن اوج کونه
در اولا امساک
دهر بری بر مقام بلند ارجمند دن [illegible] نمونه
دل پاک در و اول دل نامعتدلی آفات راه پر مخافات دن
وقایت در ثانیا روزه روح مشروح در و اول روح [illegible]
بیت مکدرات غیبت دن حمایت در ثالثا صوم سر ابر در
و اول سراپرده سری توجه اغیار غبارندن صیانت در
تنی پاک و تطهیر ایلمک آسان و میسر در اما دل مترصد الخیری غیر د

افراز
شهر مذکور ایله و بین سائر الاشهر
مزید نوید و کرم ایله سرافراز ایلدم
اعظم
تاریکی روز محشرده
صدمات شور و شردن
که مجاری کلامدن
و بیکر حسن بیانی
متعلق القوجی

امساک حالِ عارفانِ چالاک در حلق و حلقومی مشروب و
مطعوم دن نگاه و نگاه حفظ و نگاه ایلمک ضعفه و عجائز دن
روا و جائز در امّا کودکِ دل حِلّ و بِلّ ایله گرامی و تعاطیِ حرام دن
کفِّ نفسِ حرامی ایلمک پیشهٔ جوانمردانِ عاقبت اندیشه در
شهودِ شهر موجبِ صوم لله درکه واسطهٔ حصولِ مثوبت در و جزا در
و شهودِ خالقِ شهر باعثِ صوم بالله درکه رابطهٔ وصولِ قربت و زلفی در
روزهٔ تنه هر کسک قدرت و استطاعتی وار در امّا روزهٔ
دل حالِ مردانِ کاردر صوم لله رتبهٔ عوامِ خلائق و صوم بالله
درجهٔ خاصانِ خالق در صحّتِ صیامِ عوام بطن و فرج نافرجام دن
ازالهٔ مفطراتِ ثلثه ایله مشروط و تمندِ جرونِ درون لری یوزبندِ
امساک ایله مضبوط اولوب بو مرتبهٔ مراتبِ صومک ادناسی و
صاحبی ادناس مفطراتی غیرنا بسی در امّا صوم خواص و روزهٔ
اهلِ اخلاص بالطوع ایکی نوع در بری صوم صلحا و ابرار و روزهٔ
اتقیا و اخیار درکه انلرک صحّتِ صیام لری نک شرط لازم للاعدامی
مشاینِ اعمال و سواقطِ اقوال دن حفظِ جوارح و آرابِ و اعضا
اعضا ایله تحصیلِ حرمتِ آداب در نظم
هر عضو را بدان که بتحقیق روزه ایست
تا روزهٔ تو روزه بود نزد کردکار
معنی نمایانِ سخن دن بر اهلِ لسان و لسن بو ابیات ایله اثبات
صومِ معنوی و طالبانِ حقیقت روزه یی ارشادِ صراطِ سوی ایلمشدر
روزهٔ خاصان نه همین است و بس بلکه بریدن بود از هر هوس

وتنزل الجوع طعام الصدّیقین ایله طبع با تلوینی اصلاح و گرامی ایلمک اهلِ قربتک پیشه و دربی در

خواص

مرتبه

ناتمام دن

ناتمام دن و سواقطِ اقوال

هرچه نباید که بگویی مگوی — هرچه نشاید که نگویی مگوی
چشم مکن باز به نادیدنی — گوش بپرداز ز نشنیدنی
دست میالای بشغل دغل — پای مفرسای براه امل
علم و عمل را ز ریا پاک کن — بلکه دل از غیرِ خدا پاک کن

نثر ایکنجی صوم صدّیقان و روزهٔ مقرّبانِ اهلِ ایقان در
بوقومک شرطِ صحّتِ صومی آیینهٔ دلِ بی غلّی ازالهٔ زنگارِ
مشواغل ایله تابناک و کاشانهٔ درونی غبارِ هواجس کوناکون دن
پاک ایدوب هر شیئی که غیرِ حق و ماسوای واحدِ مطلق در
حرمِ آمن دلکن سعنی قلبُ عبدی المؤمن دن صدم و صدّ
و دوامِ مراقبه و ملازمتِ آدابِ محاضره و محاسبه ایله ماده
وحدتی خاشاکِ رؤیتِ تفاصیلِ کثرت دن سدم و سدّ ایلمکدر
لکن بو مرتبه هر کسک کاری و بو درجهٔ مرتبه هر اهلِ هوسک
کرداری دکلدر سُلمی که کلامِ حکمت انجامی هر اهلِ حال و صاحب
مقامک مسلّمی در دیمش که شهودِ ماه موجبِ صومِ شهر و شهودِ
آله موجبِ صومِ دهر در عامیان تبیّنِ خیطِ ابیض با مداد دن
سوادِ شامِ شبیه المداده وارنجه صائم لردر امّا عارفان اوّل
عمرِ بی ثبات دن آخرِ انفاسِ حیاته دک مقامِ صیام ده دائم قائم
و صائم لردر شیخ شبلی نک که شبلِ غابهٔ تصوّف بلکه شرِ بیشهٔ
تصرّف در قدّس سرّه اللطیف مجلسِ شریفنه برکمسه داخل
و حاشیهٔ بساطِ نشاطِ تماسنده ماثل اولدی درویشانِ
زهادت نشان تناولِ طعامه اشتغال و کلوا و اشربوا

خلوتخانه

کامل
رخصتنه
ولا تسرفوا امرینه امتثال ایتمشلر ایدی حضرت شیخ شخص داخل دن
ازالهٔ دهشت و اسبال ذیل رخصت ایدوب بیوردی که کل
اکل ده یارانه موافقت و موافق یکرنکی و اتحادده موافقت
ایله اول شخصی امنیت صومه نیتنی ایلدوکی بیان و نقدینهٔ
معاذیری درمیان ایلدکده حضرت شیخک تسنیم جذبه سی شیخ
و مسک جدی فتح ایدوب دیدی که روزهٔ ابد صوم صوری کی
غیر ممتد دن اخری و اولیده اخری و اولیدر اول مرد بی درد ک
نصف علیلان و سیل سؤالی سیلان ایدوب دیدی که صوم
ابد و روزهٔ سرمد نه و جهله محصل و فی‌لهٔ همت دوحهٔ توفیقه
نه طریق ایله موصل اولور شیخ عارف ناشر شذا معارف و
طائف کعبهٔ لطائف اولوب دیدی که جملهٔ عمر زود کذری یوم واحد
فرض و اجانب و اغیاردن روزه دار اولماغی ذمت همتنکه فرض
ایله که العمر کله یوم وللخواص فیه صوم روزهٔ تقوی که کثرات
هوای ماسوادن اوله امساکی ترک اغیار و افطاری مشاهدهٔ
دیدار یار ایله اولور

نظم

باطنت از لوث هوا ممتلی • چون رسدت لذت الصوم لی
هرچه بدان شرع بشارت ده است • از همه حرف انا اجزی به است

نثر صوموا لرؤیته وافطروا لرؤیته حدیث عبادت مآثرینی
اهل ظاهر رؤیت هلال ایله تأویل و ظاهرندن عدم تحویل ایتمشلردر
اما شول محلده که حدیث اهل دلدر حقیقت معنی وجه آخر ایله اوزره
حاصلدر یعنی تصادم زحمات کثرت مانع شهود وحدت اولمیان

انفع واجدی وعبدالله
سبحانه ارفع واندی در

طائفه

طائفهٔ علیه تجلی و مجالی خفیه و جلیه ده اظهار شوق و شره
و بصر سر و بصیرت ایله مشاهدهٔ نور لم اعبد ربا لم اره ایدوب
یار و اغیاردن غایت رقت و دلسوزه ایله روزه طوتمشلردر
محنت سوادن اول وقت خلاص و رها بولورلرکه داخل بهشت
برین و حور عین و ماء معینه قرین اولوب ترون ربکم کما ترون
القمر لیلة البدر حدیث عالی قدرنه مظهر و عالم حقیقت ده
دیدهٔ سر منقلب دید سر اولمق میسر اولوب شهود جمال خدا
ایله روزه کشا اوله‌لر

نظم

مرد عارف چو یافت لذت قرب • نه باکلش کشش کند نه بشرب
اکل و شربش چه باشد انس بحق • دائم او در حقیقت مستغرق
لقمه از خوان یطعمنی بینی • شربت از چشمه سار یسقینی

محراب طاعت ده قائم اولان صائم قتنده که ریاضات
شاقه ده ثبات ایله تارک استراحت و سبات و بو معنی
بین القرآن و شهر رمضان اجل وجوه مناسبات درجونکه
روزه دار باهمت ارباض ریاضتی قطع و اجتیاب و شراب
و طعامدن که غذای ابدان و اجسامدر پرهیز و اجتناب ایله
مأمور و من شهد منکم الشهر فلیصمه فرمانی ایله دل ویرانی آباد
و معمور اولدی لاجرم شهر رمضان ده تنزیل نعمت قرآن ایله
که غذای روحانی و قوام قلبی و جانیدر تعویض و کلید بشری
و نوید بنا تأییدینه تسلیم و تفویض اولندی تاکه مصداق کلام
ان فیها الحلاوة وفیها الطلاوة تلاوتی بدل ما تحلل و نفائس

زکاتِ قرۀ آتی غذای اجساد و ابداندن نعم البدل اوله
بین خورشها اندکا اندک بازبر — کان غذای خرد بودنی آن خر
کو تو این انبان زنان خالی کنی — پر ز گوهرهای اجلالی کنی
لقد آتینا لقمان الحکمة عنوانی ایله سلطانِ گروهِ حکیمان
اولان حضرتِ لقمانک وصایای حکمیّه و نصایحِ سنیّه رسمیّه سندر
که چونکه شکم خالی چرب و شیرین ایله مالی اوله ذهنِ پاک و فکرت
و ادراک سر با سراوتی بالینِ غفلته قویوب زبانِ حکمت بیان مبتلای
خرس و ابکمی و استعدادِ مادرزاد سر زیرِ نشیبِ نقصان و کمی
اولماغله سررشتهٔ اعمالِ صوالح دستِ تصرّفِ اعضا و جوارحدن
بیرون و دلِ نازک و چابکی غایتِ تثاقل و کثافته مقرون اولور.

بهرِ نای گلو و طبلِ شکم — چند باشی بجنگ غصه دژم
نای خالی بهست و طبل تهی — چند در نای و طبل لقمه نهی
تا تو این نای را نسازی تنک — نشوی در جهان بلند آهنگ

حیوانِ بی نطق و زبان که چراگاهِ وارعوا انعامکم ده صبح و
شام خورد و آشامه گرفتار و تعاطیٔ اسبابِ آسایش و خوابده
بی اختیار ادر هرگاه که انسانِ متعوّد الانعام دخی مرعای یأکلون
کما تأکل الانعام ده سررشتهٔ تباتی گذارده دستِ عدمِ مبالاة
ایده نشیبِ اسفل بلکه مهواهٔ بل هم اضلّ ده مبتلای خستِ شرکا
و کم کردهٔ صفوتِ ادراک و ذکا اولور پس نفسنی و آنها آنلری
مربطِ پرهیز و احماده ضبط و سکِّ خلیع العذارِ نفسِ غدّاره وضع
قلادهٔ ربط ایدر که صفتِ کف و امساک ایله سائر جانورانِ بی باک ناپاکدن

٨٢ متمیز و ممتاز ملکتِ ملکیّتده متحیّز اولوب طبعِ سیری و شبع که
خمیرمایهٔ غفلت و بطر و سببِ استیفای قضا و طردر آنلردن
زائل و هر بری نعیمِ جاودانیهٔ روحانی یه راغب و مائل اوله

التاسعة

الآية

دولت آنك كه تواضعه مدام ۰ حضرت حقه ايده حالني عرض
آخرته داري اولور آنلركيم ۰ لا يريدون علوا في الارض
كبر و اغترار و آراده علو و اعتزاز بر خصلت غير حميده و خوي
نكوهيده دركه صاحبي عاجلا مبتلاي سخط الهي ۰ وان الله
لا يحب المستكبرين نظم اعجاز قريني اوزره كرفتار اظفار دواهي
اولور بر شرنك زعاف و زهر زعاف دركه هر كيمكه اول سم دن
شمه ايلسه دنياده في الحال جان عزيزي ايله بدرود و عقبيده
فبئس مثوى المتكبرين نظم مبيني اوزره بئس الورد المورود
ايدر ۰ عيبست بزرك بركشيدن خودرا ۰ ازجملهٔ خلق بركزيدن خودرا
ازمردمك ديده ببايد آموخت ۰ ديدن همه كس را ونديدن خودرا
هر ذنب و معصيتك عقوبتي آخرته تأخير اولنماق جائز و روا
لكن اهل غرور و تمرد سريعا كرفتار عطب و توي اولدوغنه سر
وحكمت بودركه كبريا و عظمت حقيقتده برحسب العظمة ردائي و
الكبرياء ازاري مخصوص جناب باري در هر جاكر وقاحت كار
و عبد سوء بدكردار كه اظهار كستاخي و اعتدا و مولاي مجازينك
ازار و رداسي ايله اتزار و ارتدا ايده بهر حال غيرت سطوت
ذو الجلال آنك جمعيتني تار و مار ۰ اسباب مكنتني عرضهٔ غارت
دمار ايدوب ايوان پر نقش و نكاري دست خوش صدمهٔ طمس
و كاروباري مصداق كان لم تغن بالامس اولور ۰ بس
بجنك دشمن اكر نيست ياورمن كس ۰ غرور دشمن دون يار و ياور من بس

نثر علو واستکبار متکبره علیه اعتباری ایله اوچ قسمه منقسم
وهر برنی سمت خاصه ایله متّسم در قسم اول تکبر علی الله در و بو
قسم اقطع انواع معصیت و کناه در و بونک مبدأ و منشائی
محض جهل وطغیان و فرط نوک و خذلان در فرعون و نمرود
و سائر اهل انکار و جحود کبی که غایت کبر و ضلال لرندن کویای
انا ربکم الاعلی اولوب ضعف بشریت مانع دعوای الوهیت
ایکن جناب عزتک عبادت و عبودیتندن تأبی و استعصا
و استفراغ جهد نفس بد فرمادہ تأنق و استقصا ایدرلر
زهی انسان ضعیف و عبد مملوک سخیف که داعدار و صمت
و سمت لایقدر علی شیء و صحت مزاج و بنیتی وابسته دفع
فضلات و قیء در اولی بر قطره نطفه نا پاک و آخری بر
ذره خاک اولوب خلال زندکانی فانی ده حامل بوده و خره
و زخم خاردن ایریشن خار خار آزاری محتاج علاج و بره
ایکن شقه بارکاه احدیته پنجه کستاخی و وقاحت ایرکوروب
ثیاب کبر و غرور ایله تغشی و حمیای کاس باس و جود بی
سجودلرنده تمشی ایده اول مغوله مغرور بد طینتک قدر
و منزلتی ابعد من مناط النجوم ایکن اسفل من قعر النجوم اولوب
عاقبت سر بی دولتی حسام سر ربای سام ایله بریده و
دوان با هوانی کثیف بدن کثیفندن بریده اولور قسم
ثانی رسل عظام و انبیاء کرام علی نبینا و علیهم الصلوة و
السلام تعظم و تکبر در اول حضرات عالیاته ترفع و تجبر در

علادن

تیره ناک

دهرغک باهوای ناتوانی

شآمت خودپرستی و نخوت ایله تاریکی شب جهالتده قالوب
اشرف خلائق و عبادہ مطاوعت و انقیاددن تمنع و ابلیس
نفس پرتدلیسی تسویل و تمرد ده تمرن ایله تعزز و ترفع
ایدرلر ع یمیل به الخذلان حیث یمیل نثر قدم تجاسرلری
اندازه ادبدن بیرون و لسان حاللری کویای لئن اطعتم
بشرا مثلکم انکم اذا لخاسرون اولوب نفوسن کیه بی استحقار
وازدرا و غایت کبر و مشقاوتلرندن اهؤلاء من الله علیهم
من بیننا ایله کویا اولمغه جسارت و اجترا ایدرلر بو قسمک موخرک
نوع آخری شرف اهل رشاد و مزیت و رجحان اهل استعدادی
بیلورکن محضا حمیت جاهلیه انؤمن لبشرین مثلنا دامن کیر
وراه زن و تمیز رسل و انبیایا فه کویان ان انتم الا بشر مثلنا
مشیر اندوه و حزن اولوب حب ترؤس و اغترار عنان اختیارلرینی
سالب و نهاد بی استعدادلرنده آرزوی تقدم و استبداد
غالب اولور بو کبر داخی کبر علی الله قریب و نزدیک و صاحبنک
خانه بی روزن درونی دود کفر ظلمت اندود ایله مظلم و تاریک در
فلما جاءهم ما عرفوا کفروا به مزلقه سنه ساقط و قسمت عادله
ازلیه یی اهم یقسمون رحمة ربک مدلولی اوزره ساخط اولور
مدارع دعوای مهتری یی تلبس و تقدم و اعتلای انبیادن
تجهم و تعبس ایدرلر عجاج عناد و لجاج لری تلبد و نهایت
علو و غلو لرندن لا جهلا بل عنادا ترک اطاعت و تعبد ایدوب
برکزیدکان بارکاه دیانک تقدم و رجحان لرینی استبعاد
تفوق

مغواة اضلال

دنهایت بطر و غوایت لرندن ...

ترؤس

واصفیادن

وکمال غلو و ضلال لرندن

آرایت جبان حیثیان ایله

ودعوت هدایته مسابقت ایدن فقرا مسلمینه قصد تذلیل و
استعباد ایدرلر برکشیدهٔ معمار توفیق اولان [illegible]
ارادهٔ [illegible] هدم وتخریب وفرط حسد وکین ایله اهل رشد وتمکینه
طنز وتثریب ایدوب قطوف جرمان دانیه وثمار قریب الحصاد
هلک عنی سلطانیه اولدقده هر بری عرضهٔ سهام اعتبار و
مظهر ع سوف تری اذا انجلی الغبار نثر اولور قسم ثالث تکبر علی
العباد ارادهٔ علو وفساد در نظم وان امرءا دنیاه اکبر همه
لمستمسک منها بحبل غرور نثر وبو تکبر نفسنه استعظام و
استکبار وسائره استهزاء واستحقار ایله اولور بر وجهله
که صلحا وعباده [illegible] دن ابا وعناد وغمط خواص عباد
ایدوب اشراف وکبرایی استصغار واستخفاف وآنلرک
متابعت ومطاوعتلرندن تبرم واستنکاف ایدر بلکه مساوات
ومقاواة لرندن دخی انف وعار وکندوبی هدف ناوک
معرت وعوار ایدوب استبداد بی استعداد ایله ضحکهٔ انام
وداء بی دواء غرور و [illegible] ایله آغشته رذیلهٔ آثام اولور
اگرچه بو قسم قسمین سابقیندن اخف وما فوقی اعتباری ایله
انزل واضعف در لکن بو دخی سرمایهٔ ادبی اضاعت وباعث
ادبار وضاعت اولوب ایکی جهان ضرر عظیمی وکیفر بزرک
وجسیمی اوادر بری بودر که فی حد ذاته کبر وعزت وجبروت وغیرت
قادر حقیقی دن غیره ناروا وسائر امالی معالی مظاهر واقفنه هم
هوادر خارجده مثالی شول بنده [illegible] بد فعال درکه عمامهٔ
سلطانی برسر ولباچهٔ شاهی بردر بر ایدوب لامه ملامتی لابس
ومتکای زرکش سلطنته جالس اوله نظم
فضولا

شول بناء وشیقی که
ق
ارادهٔ
و آنلره
هوا
التواضع من اخلاق الکرام والتکبر من شیم اللئام کلامی اوزره
مجدد
جزئی
منیع
رازه
استهان
حقارت

جنون

۸۵

۸۶

خلاف رای سلطان را جستن بخون خویش باشد دست شستن
نثر لا جرم اول متوقل گستاخ اندکمک شر شرّی منتطایر و
بیابان خذلانده بائس وبائر اولوب خشوع واخبات که
جملهٔ واجبات دندر ضایع وتلف وتشمیر ذل وتحقیر علف
اولوب توحش وتأبدی مؤبد وجادهٔ عبادتی نامعتاد اولور
نظم لا تغتر بغنیٔ امطیت کاهله فان اصلک یا نجار نجار
نثر وجه ثانی خواص سلطانی استرذال وآنلرک اوزرنه ترفع
واستقلال در اگرچه بونک درجهٔ گستاخی ووقاحتی سریر
سلطنتده هند وهندون دن اخف ودون در لکن بو
دخی تخطئهٔ سلطان [illegible] راته سبب ولسان استهزا
ووقیعت ایله جناب سلطنته طعن وسبب اولماغین بو دخی
متجلب [illegible] وسخط وانکار فرموده ع دولت ندهد خدای
اسباب کبر وخیلا قسمت اخری ایله درت قسم وهر بری
برگونه رکاز طلسم در اولا علم ومعرفت ایله مغرور وغرارت
فضیلت ایله العلم نقطه بیشکاهندن دور اولماقدر علم عالم آرا
گویا بر آهنین آیینهٔ بزرگ نما درکه ع
بیوک گوستر آدمی دائما نثر اکثر علما غرت علم [illegible]
ایله تعزز واستعظام نفس بدمنش ایله تفرز ایدوب
عوام انامی استخدامده اجبار واکراه وبهائم بی خبره
نظر ایدرکبی نگاه استکراه ایدرلر نفس پرغرورلرنه معالی
اموره تیقن [illegible] واستیهال وسائرلری ازدرا واستجهال

بی عذر و
وقرابین
حکومت
کس با بغلط نثر در
و دانش

نظم
با همه چون خاک زمین پست باش
وز همه چون باد تهی دست باش
نثر

۹۰

ایدوب مؤتنفات اوقاتده آنلره نوع نوازش والتفات
ایلسه لر تحمیل منت ومباداة سلام ومصافحه ومباثهٔ کلام
بخل وضنت ایدرلر وآنلر طرفندن ظهور ایدن بر موفوره ترک
مکافاة ومغادرت مبادرت دوستی وموافاة ایدوب هر حالده
مطمح مافی البالاری ارادهٔ علو وفوق وتکلیل قدر جلیللری
جل عمرو عن الطوق اولور جبابرهٔ علمادن هر اسیر نفس وهوانک
که دامن همتی غبار کبر ونخوتدن پاک ومنظار درونی
پرتو انوار هدایت ایله روشن وتابناک اولمایه شهرهٔ انتهاب
اولان اسباب ایله مباهاة وافتخار وترک اصطناع ومکرمت
ایدنلره حقد وعداوتنی ابطان واضمار ایدر علماء ...
ممتازدن آز ثمره اولور که آفة العلم الخیلا غائلهٔ هائلهسنه عالم وآفت
مخافت کبردن خالی وسالم اوله زیرا علم وفضیلت جهتندن که
عندالله عز وجل اشرف کرامت وعمل در نفس ناسپاسینی
فوق ناسده تصور وتخییل وبین الاکفا کندویه اثبات تمیز و
وتزییل ایدوب تارهٔ امردینده کندوبی نخبهٔ اصحاب یمین
بلکه بالانشین رستهٔ مقربین بیلوب انجام کارنا معلوم
وسر عاقبت مکتوم ایکن خیر الماکرینک مکر حکمت قرینندن ایمین
وغفلت غامره استیلاسنه شایسته وقمین اولور ومرهٔ اخری
امر دنیاده رعایت واکرامنی ذمم انامده مفترض وواجب
وترحیب واحترامنی ضربهٔ لازب بیلوب تعظیم وتوقیرنده نوع مساهله
وتقصیر ایدنلره تعجب وبالاخانهٔ خلوتنده استتار وتحجب ایدر

لوث وصمت

علو وغلودن

پوشیده و

علماء سوء
بدسیرت

علم انفس رغائب واشرف عطیات ومواهب ایکن صاحب
نشانهٔ هوان وذلت اولدوغنه سبب وعلت بودر که
اکثر ناس جدل وفلسفه ایله استیناس وعلم اندک منفعت
بسیار مضرتنه تصییع انفاس ایدوب سرچشمهٔ معارف الهیهدن
ارتشاف وبنان حسن بیاندن نوانع نکات لطاف اجتنا واقتطاف
امتثال ایکن آرزوی ترؤس ونباهت وطمع خام تفوق و
ووجاهت ایله مبتلای رذیلهٔ غرور وطفل دل مائل السفل
افانی متاع فانی ایله فرح وفخور اولور یا خود علم وکاله
مثابرت واشتغال ایدن ومعیب الباطن واخلاص نیت و
امحاض طویتهٔ غیر فاطن اولوب علم ورشادی آلت فساد امکله خبث درو
ازدیاد وکتب محرمة الانتفاع دن التقاط کلمات ممنوعه
الاستماع ایله مواد عتو وعنادی اشتداد بولور بو سببدندر
قدماء علمانک خوف وحذرلری ممتد وبیم تطرق اعجابدن
قلق واضطرابلری مشتد اولوب حتی حضرت حذیفه رضی الله تعالی
عنه بر دفعه صلوة مفروضه یی اقامت واصحاب طاعتدن
بر جماعته امامت ایلدی بعد اداء الفریضه اول قومه خطاب وندا
ومکنون درونتی ابدا ایدوب دیدی که بعد الیوم امام آخره ائتمام
یا خود وحدانا اقامت صلوات مفروضهیه اهتمام ایلک زیرا
بن دخول فلات فلاح وآغاز تکبیرة الافتتاح ایلدکده نفس
خودنما بو معنایی القا ایلدی که تحمل امانت امامته بندن احق
وبو قوم هدایت آرا آراستهده بندن احری واولیق اولماد و[الله]
اعلم

البنان
الموضة

لری

هر بری
افانین

خبیث الدخله

نی

بجورد

که

خطر

امر امامت بنده قرار گیر ولیؤمّکم اقرؤکم فرمانی اوزره کار پیشوایی
بکا انحصار پذیر اولمش اوله پس هر عالمه لازمدر که مجرّد دعاء
علم وفضیلت اولدیغیچون جناب عزّته تشکّر وحضرت ابو الدردانک
رضی الله تعالی عنه من ازداد علما ازداد تواضعا کلام نصیحت نمانی
تذکّر ایدوب ارادهٔ علوّ وفسادی پیرامن فؤادنده دوران و — وخطر علم بی عملی
طوفان غرور تنّور درونندن فوران اتمیه زیرا عالم بر عالمک نه قدر که — بی نورتیدن
حقنده احتمال سوء خاتمه جائز اولمایه وجهانده بر جاهل نهان
بولنماز که فضل بی علّت لایزالی ایله پیشگاه هؤلاء فی الجنّة ولا ابالی — دن
امکان عفو وغفرانی جائز اولمایه بلعم باعورا که کمال علم و
تقی ایله کبراء بنی اسرائیلدن بر عالم نبیل ایدی حدّ ادبدن — حدّب
تجاوز وامر کستاخیده تجوّز اتدوکیچون سطوت ید کلیم ایله — وعدم مبالاة
[illegible] ومصداق فمثله کمثل الکلب — لی نبیّنا وعلیه الصلوة والتسلیم
ان تحمل علیه [illegible] اولدی علمی ایله عمل اتمیان علماء — لباس ایمانی سلب
بحث وجدل حقنده ایراد اولنان احادیث صحیحة الاسناددندر که
یؤتی بالعالم یوم القیمة فیلقی فی النار فتندلق اقتابه فیدور
به کما یدور الحمار بالرحا فیطیف به اهل النار فیقولون مالک فیقول
کنت آمر بالخیر ولا آتیه وانهی عن الشرّ وآتیه سبب ثانی
تقشّف وریاضات شاقّه ده تعسّف در افراط جوع وسهر
ایدنلرک اکثری حلیهٔ سداد حال ایله حالی ورذیلهٔ غروردن خالی
اولمایوب آبگینه سرای عقلی سنگ خودبینی و[illegible] ایله شکسته و — رعونت
عفریت هوا مسند سلیمان عقلده نشسته اولور بعض اهل ریاضتک

نوک

نوک وحماقتی بر مرتبه یه منتهی ودکوب دل اکدر وبی زلال انصافدن
بر وجهله تهی اولور که خلقک راحت واتّساع وعجز وانتضاعنی
کندو کرامتنه حمل واشتات مواهب ومصائبلرینی شمل ایدوب
کندو بی آزار وازرا وتنگنای عنایه التجا وابرزا ایدنلر گرفتار چنگال
منون وشعوب یاخود تجاذب بلایا و[illegible] رزایا ایله دردکرده
قبائل وشعوب اولسه لر فی الحال [illegible] — دعوای کرامته اسراع درماج خود فروشی یی
اشراع ایدوب خشکی زهد بارد ایله کانون دل بی مواددی بر آتش
دقّتهٔ دماغی خیالات باطله یه معشّش اولماغله لسان حال بلکه
لسان صریح قال ایله احباب وذوّارنه اشعار ایدر که اول مرد
مرید ومنکر غیر مرید کندویه اهانت بلکه ترک توقیر واعانت
ایتدوکیچون گرفتار [illegible] وعطب ودور ماندهٔ عتبهٔ عتب — سخط
اولمش اوله اول سخرهٔ شیطان بودکلو درک واذعان اتمزکه — سخرهٔ نفس و
فجرهٔ کفّاردن نیجه اشرار انبیاء کرامی [illegible] وایلام اتمش ایکن — ایجاع
[illegible] آباد دنیاده طول اعمار وطول ویسار ایله ممتّع وبرخوردار — امتحان خانهٔ
ودرخت سخت بختلری پربرگ وبار اولوب بلکه نیجه سی درع انابت — توبه و
ایله تدرّع ومشرب خوشگوار هدایتدن تجرّع ایدوب فضل
بی علّت ربّانی ایله دار السلام مسلمانییه داخل وسعادت
دارینه فائز وواصل اولدیلر و[illegible] واضرار ایدن اشراری — واذا
انتقاد وقصد رنجش وانتقام ایتیوب اهد قومی انّهم لا یعلمون
مضمونی پیش نهاد وانواع مواسا ایله احسن الی من اسا
قول [illegible] آسا سنی یاد ایلدیلر گویا سخافت رای فتنه المرید
روان

نفس بدفرمالرینی اصفیا و انبیادن ارفع و افضل و تصدی
آزار ایدن اشراری کفاردن اخس و اذل بیلورلر کرامات
اولیا که تلو معجزات انبیادر صمیم فؤاددن اعتقادی عقائد
دینیه و ضروریات یقینیه دن اولدوغی امر مقرر و شیوع و وقوعی
ادراک اولیات دن ظاهرتردر لکن بومقامده وجهه کلام تر
دامنان مغرور و مدعیان بی خبر ممکوردر که مع النقصان دعوای
کمال و تکمیل و کندو یارلرینی گو اهل خلقه تحمیل ایدرلر عارف ربانی و عالم صمدانی
اولدر که بر فقیر بی سروسامانی یا خود بر آلوده دامانی کوردوکده
خاطر پرنورنه خطور ایده که احتمال دربو شخص بدحالک نهادنده
بر نیکی ء مادرزاد اوله که آنک سببی ایله ذمائم ظاهرهسی مستور اوله
و جائزدر که بنم طینتمده فساد و خبال و بونک امثالی بر خبث باطن
کامن اوله که آنک واسطهسی ایله صحیفه ء کاروبارمه رقم ادبار مسطور
اوله زیرا جناب قادر صورت ظاهره ناظر اولمایوب بلکه نظرگاه الٰه
مدی الآباد قلوب عباددر و خبث مضمرک خود افظع و اضرّی عجب
غرور و کبر و خیلایه مبتلا اولان خطیرهء قربدن دوردر روایت
بنی اسرائیلدن بر شخص رذیل که کثرت فجور و سیل ایله خلیع بنی اسرائیل
دیمکله شهیر و تعاطی و استجرار اوزار ایله مجاهرت [illegible] جهیر
ایدی ناگاه الم یأن للذین آمنوا ان تخشع قلوبهم لذکر الله نشیئا
بر لمعهء باطن فروز شروق و بروز اتمکله بر عابد پرهیز کارک
مجلس پرانوارنه دخول و خدمت باموهبتنده استصحاب و مثول
اولوب دیدی که هم القوم لا یشقی جلیسهم کلام صدق انجامی امید
هم جلساؤهم سدیدی

آشقیا و فجاری
ع علی ارواحهم تحف التحایا تر
خصال و مشاین خلالی
معفو و ه
ممنوق و ه
هرگاه قلوب بندگان آگاهدر
اهل نفس و هوا ه
معصیته ه
نادی
درکه
هندن
درکه ایدوب

بلر

سبب غفران و شکر نعمت مجالستی مزیل و صمت کفران اوله
اول عابد مختال بو حالدن ابراق و ارعاد و بونک کبی فاسق
نه لائق درکه بنمله همزانو و مرافق اوله دیوب مجلسندن طرد و
ابعاد ایلدی اول عصره و اضع نوامیس رسالت اولان نبی
رسول صاحب شریعته بی حرف و صدا الهام و ایحا اولندی که بو
ایکی شخص بو العجب کردار حوالیء انجام کاری احاطه و اکتناف
و اعمال طواللرینی ائتناف ایلسونلر که اول خلیع العذارک
عثرات اعذارینی تواضع و مسکنتی جهتندن اقاله و اول
مغرور بی خوف و نالهنک اعمال چندین سالهسنی احباط
و ازاله ایلدم حفظه احری اولان روایت اخریده گلمشدر که
بر شخص بی ادب لاابالی مشرب تخطیء خطهء خطأ و عباد بنی
اسرائیلدن بر عابد جلیلک رقبه و تلیلنه حالت سجدهده
وطء ایلدی عابد خشک دماغک سینهء فراغی چاک و بو حالته
مضطرب و غضبناک اولوب دیدی که ای گستاخ بی حیا
ترک ازدرا و صفع و پای غوایت پیماکی کردندن رفع ایله
قسما بذاته الاسنی که منتقم بی همتاسنک بوزلتکی مغفرت
محال و مبوء و منزلک درکهء اصحاب شمال در بو اثناده عالم بالادن
بر خطاب و ندا گلدی که ایها المتألی علی الله خیر دار آگاه
اول که خدای بی نیازسنک بو غرور و اغرازکی سبب
دخول جحیم و اول اهل هوائی توفیق لکل امرئ ما نوی و اهل
جنات نعیم ایلدی بو سببدندر که اکیاس ناس خوف و

کثیر الامرده ه
باه
سکون و ه
بالملالتدن

هراس دن خالی وخاوی واسباب امن خاطری حائز وحاوی
اولمازلر صرح حقیقتک سلمی اولان عطاء سلمی بروجهله کسر
نفس بدکار واظهار مذلت وانکسار ایدر ایدی که هرقچنکه
باد جهان آشوب اسوب یاخود رعد وبرق بیم انداز غرب
وشرق اولسه احبابنه توجیه خطاب ایدوب دیر ایدی که
بوزواجر وعید وانذار بنم شآمت نفس بدکارمدندر بن
ساکن حفره گور وعازم عالم برزخ وقبور اولدوغمده خلق وافراد بنی آدم ه
عالم بو مقوله منذرات دن خلاص ونجات بولورلر وقوارع قوارع ه
وصواعق عذاب ونکال دن فارغ البال اولورلر سبب ثالث شرف
نسب ایله افتخار واصالت نسل وحسب ایله تعزز واغترار در
بوداء راحت زدایه مبتلا اولان آدولا بومعنایی پیش نهاد سویدا
ایلیه که اصل خلقت ونهادی نطفهٔ بدبوی وآبا واجدادی
تراب تیره روی در ونطفه دن انتن واقذر وتراب دن
اذل واحقر برشیئ کمتر بوقدر نسب وتبار بی اعتبار ایله مباهات
وافتخار فی الحقیقه آخرک کمالی وهنری ایله مسرور وثوب مبتهج و ه
زور ایله فرح وفخور اولماقدر احتمالدرکه تبختر واختیال
ایلدوکی آبا واجدادی ناسدادینک روح منکس وقالب
مدنس لری نامهذب وحفرهٔ نیران ده معذب اولوب انواع خزی وخذلان ایله ه
فرضا هول عقاب بی انتها دن خلاص دخی بولماق تشکل
صور کلاب وخنازیر ایله اشتراط بدیر اولسه اخس وانجس
حیوان بدسیرت صورتنه حلولی طوعا اختیار وقبول ایدر
لاردوغا

ع وکم فی عجائب الارض من حسرات نثر منظوم سنده زمیم زشت
بلکه درکات لظی ده فحم وکنشت اولان اشخاص بی اخلاص
ایله تکبر وخرده انه تعجب ووضع جاهلانه در خصوصا که دنیا و
عقبی ده مایه الافتخار اولان تقوی ودین ودینک اساس
رکینی خود تواضع ولین در اصحاب تقادن نیجه مرد خدا زهدو ه
افعال ناسزادن متبرا اولماغله مدت اعمار[illegible] ناپایدارلرنده ه
کاتب شمال صحیفهٔ اعماللرینه برخطیئه وتقصیر کتب وتحریر
اتمامش ایکن مزید ذعر وهراس وشدت حزم واحتراسلرندن احتراز ه
یالیتنی کنت طائر اکلانی ایله پیشگاه شرف انسانیت دن هواشده پرواز وتحریک بال نیاز ایله ه
میانه خانهٔ حیوانیته تنزل بلکه بعض آخری یالیتنی کنت
تبنة مقالی ایله پایین بنیهٔ جمادیته تسفل ایدوب هول
وفزع مطلع دن امید خلاص وکشاکش عذاب سرمددن ونکال مخلددن ه
رجاء املاص وانفلاص ایدرلر ایدی نظم
فردا عصاة را چو بدوزخ در آورند ظاهر شود مزیت حیوان بر آدمی
نثر پس آنلرک خلاف با اختلاللرندن خالی وعاطل اولان باطللر
پدران نیکوکارلرینه تشبه وتقیل وپند سودمند نصحایی[illegible] محفوظ حیوان ه
تقبل اتمیوب مجرد آنلره انتما ونسبت ایله غرور ونخوت عجب
سفاهت وغیرک انتظام حالی ایله ادعای رفاهت در سبب
رابع مال وجال وکثرت اتباع وعیال ایله تبختر واختیال در
اشیاء مذکوره خارجة عن الذات اموری ثبات دربر خصلت
وشبکة الانفساخ ایله نوجهله تکبر وانتفاخ ایدرکه دست زده

سراق و دزدان و پایمال اخترال حدثان اولمقدن امین و
دوام و قوامه شایسته و قمین اولمایه اکر اکب عشوه عشوه
و ناز اولان جانی طناز برکون مهموم و محموم و مخونت تب
تعب ایله موعوک و محموم اولسه طراءت اعضاسی فساد سماجه
مبدل و جزءی جدری ایله وضاءت حسن عالم آراسی محول اولوب
بلکه درونده مکنون اولان فضلات و اقذاری ملاحظه و اذکار
ایلسه کندو وجودی اعتبارندن عار و تزویق ظاهریدن ندامت و سآمت
اظهار ایدر و بر هفته تنظیف بدن نازکنی تارک اولسه رائحه تنی
بوی مسک اذفر ایکن اذفر و تغیر نکهت و صنان ایلکم کراهت
مخاط و ذنان ایله جیفه دن انتن و اقذر اولور فی الحقیقه
کالبد انسان مزبلهء مزبلة الصفا و علی الاستمرار حامل نجاسات
و اقذار اولدوغی عدیم الخفا اولوب هرکس که بارکش مزابل در
تندباد کون و فساد ایله شکوفهء لهجه مکشوفه سی ذاوی و ذابل در

نظم
تن همی نازد بخوبی و جمال • روح پنهان کرده فر و پر و بال
کویدش ای مزبله تو کیستی • یک دو روز از پرتو من زیستی
غنج و نازت می نکنجد در جهان • باش تا که من شوم از تو جهان
کرم دارانت تراکوری کنند • طعمهء موران و مارانت کنند
بینی از کند تو کیرد آن کسی • کو بپیش تو همی مردی بسی

نثر
علو و فسادک اساس و بنیادی عجب خودپسند و اعجاب نفس
پرکنددر حقیقت عجب استعظام نفس نافرمان و نعمتک
منعم حقیقی یه اضافتی نسیان اولوب زوال نعمدن امین و غفول

Margin: محجوب — آبله — حسن مستعاردن — مشک — قاذورات — خمیرمایه — رحمت

وکمالات وهمیه یه میلان و سفول در اکر عندالله سبحانه کندوی
مکانت سمو مکان ظن و حسبان ایدرسه آنک نامی ادلال درکه
حقیقتده اذلال در بعض اخیارک اخبارنده کلمشدر که بدلک
صلاتی جانب سمواته اعتلا و ارتقا بولماز و بالای سر بر شبردن
یوقارو مرتفع اولماز ادلاله بو نکله استدلال اولنور که رد و تأخیر
دعا بی تأثیردن استجاب و کندویه ایصال اذا و تعییر
ابتلا ایدنلرک عدم مقت و نکال و استقامت حاللندن استغراب
ایدر اکرچه عجب کبر و غرور و ماده حادهء جمیع شروردر لکن
کبر متکبر علیه اقتضا و آخرک لصوق و لحوقنی استدعا ایدوب
عجب انفراد و استبداد اوزره مقصور ساحهء انتظامندن آخرک
انضمامی دوردر اکر عجبی بطش و توان و کثرت اموال و اعوان ایله
اولوب داخل اختیار اولیان اشیاء بلا اعتبار ایله اولورسه محض بلاهت
و بلادت و صنع و عملنک مدخلی اولمیان امور ایله مبتهج و مسرور
اولمق عین غبن و غباوت در بلکه تعجبی بغیر استحقاق آکا انعام
و افضال رحمت ارفاق ایدن قادر علی الاطلاقه اولوب بو معنای
ناکزیرده تعمیق و تفکر ایلیه که بو اشیاء خاطرفریب عما قریب
کناره نشین کنکرهء زوال و نفاد و آدنی مرض و سستی ایله بناء
نا استوار تندرستی برباد اولوب جمله کاردن و باردن تهی دست
شیشهء تدبیر و اندیشه سی شکست اولور اکر علم و عمل و فلسفه
و جدل و سائر تحت ستائر اختیار و اختباره داخل اولان
امور باطل نفسه حجابی اعجاب وکمالات وهمیه

Margin: واطالة لسان بذا — ویکتب رجل فی جریدة الجبارین ولا ولایة له ولا حکم الا علی اهل منزله فحواسی اوزره — ومن سام بنفسه فوق ما یساوی رده الله تعالی الی قیمته فحواسی صدمه سی اوزره ایله — رحمت

تغریر وادجاب ایدرسه همیشه تفکر واندیشه ایلیه که اول اعمال و
اسباب وتیسیر امور صعاب تحریک عضو وقدرت واعمال قصد ومکنت
وارادت ایله اولمشدر وبو آلات وادوات باسرها مخلوق خدا
اولوب انسان ضعیفی خلق لکم ما فی الارض جمیعا تشریفی ایله بلند مقدار
واعمال شاقه اتیاننه تمکین واقدار ایلمشدر جناب عزتک اعطاء استطاعت
قدرت ومکنت ایدوب تسلیط دواعی وصرف موانع ودواهی ایدیه
آندن ظهور ایدن امور فعل ضروری وفاعلک کندویه اثبات قدرت وطاقتی
امر صوری اولوب لکن وما تشاؤن الا ان یشاء الله مدلول دلخواهی
اوزره مشیت الهیه مطابق وجبان اولانی ظاهر ونمایان و
خلاف مقدر اولان اشیا پس پرده عدم ناپدیده متواری وپنهان
اولور مثلا بر سلطان ذی شان مفاتیح خزائن بر عبد مقبولنه
تخصیص واول خزانه دن اخذ اموال جمیعه اذن وترخیص ایلیه
اعطاء کلید ومفتاح واخذ اموال محرزه یی مستباح ایلیان داور
حاتم جنابک جود بی حسابندنمی شکفت واستعجاب اولنور توجیه
کندو اخذ واحرازه وجمع وافرازندنمی اعتزاز واهتزاز اولنور بعد التمکن
اخذ وانتقالده نه شرف وکمال تصور ومال مستعار بی اعتبار ایله
نه کونه تعلی وتصدر اولنور علم وکمال ایله عجب ودلال نتیجه جهل تمام
وضلال محضدر نتیجه غافل نا منتبه وشخص معجب به فرط خودبینی و
اعجابندن استغراب ایدر که کندو علم وهنرا ایله ملی ونقائص و
رذائلدن خالی ایکن سرگشته قفار افتقار واکثر جهال بسطت
جاه ومال ایله واصل غنا ویسار اولوب جهلایه توسیع دائره نعمت و
یسار غم کسار

کندو

وبو ادوات کونا کون والله خلقکم وما تعملون مضمونی اوزره
جناب
شئون و
یزدانه
مقدور اولان اشیا وامور
تفاریق بیکرانه
ایلیان
فضائل

٩٧

بخش و
وکندویه قسمت اقتدار وقلت اوله نظم ذو العقل یشقی فی النعیم بعقله
واخو الجهالة فی الشقاوة ینعم نثر اول نادان بودکلو درک
واذعان اتمزکه سبق خدمت واستحقاق واهلیتی یوغیکن
بلا سبب بودکلو علم وادب اجزال واحسان واول غنی غبی
داخل حرم حرمان اولوب لباس تقواسی اعیث مذاهبه نیجه سی ایله
ممزوق وهر جاهل ذاهل مجدود ومرزوق اولدوغی کندویه محض
فضل اکبر اولدوغی مقرردر نظم وما الجمع بین الماء والنار فی یدی
باصعب من ان تجمع الجد والفهم نثر پس بو عطیه کبرایی
عطیه اخری یه وسیله استحقاق ومدد عد ایلمک غایت غباوت
ونهایت غوایتدر قطعه ان کنت مستویا فحظک ناقص
ابدا وان خطأت کنت مصیبا کالفص لیس یبین معنی نقشه
حتی تکون بناؤه مقلوبا نثر بلکه ذکا وغنا کندو وجودنده
جمع واهل جهلدن بو ایکی خصلت قمع اولنسه جای تعجب و
محل استدراک وتعقب ایدی اهل لبک استغراب وتعجبی
فضل نا متناهی الهی دندر که علم وهنر وعقل منوره اعطا وارفاد
وطاعت وعبادته توفیق وارشاد ایدوب بلا بغیر استحقاق
بودکلو ارفاق واشفاقه مظهر وجاهلی خطر من غیر جریمه
انواع خذلان وحرمانه مجمع ومقر اولمشدر نظم
الضب والنون قد یرجی اجتماعهما ولیس یرجی اجتماع الفضل والادب
نثر بو معنایی حقیقتا مشاهده وراه انتباهده بذل جهد
ایلدکده وجودنا سپاسنه فی الجمله تنبه وهراس استیلا و

مغفل
سابقه
استیهال ومدد ظن و
موهبه
خلت بی علت
خرد و
مرجع
یقینا شهود
جهود

انشٰی ایدرم اروی صبر ایله — سکینت

ومرارت فاقه وقلتی استحلا ایدر زیرا جناب خدا دار ابتلا
دنیاده من غیر وسیله بو دکلو نعم جلیله یی کندویه تخصیص
دهر حالده شکر وابتهاله تحثیث وتحضیض ایلمش ایکن بی لعل
وسوف خشیت وخوف اولنور که بلا جنایة وخیانة سلب نعم
ایله اسبال ابسال نقم ایدوب کاروباری متوجه تراجع و
ادبار اولماغله وجه دولت بی صولتی تقطب وتمعّر ودبستان
حتی یغیروا ما بانفسهم ده ما لا یعنی یه اشتغال وتمهّر ایده
ولی الآن افاضه واحسان اولنان مکر واستدراج و
سنستدرجهم من حیث لا یعلمون مضمونی اوزره نامن رضادن
باعث استخراج اولوب فتحنا علیهم ابواب کل شیء تماشاگاهنه
نظر ونگاه ایدر ایکن حتی اذا فرحوا بما اوتوا اخذناهم بغتة
کیفندن مکر الٰهی مباغته وافتراص وتره شیر تقدیر ارباب
غفلت غامری اخذ وافتراس ایده
این قصه درازست وبیابان نرسد   علوّ وفسادک
اعظم موادی طلب مال وعلا رأس کل خطایا در مرده ریک وحب دنیا درکه
اعدا اولحق اشیایه ربط قلب وعرضه خلاقت وبلی و
دست خوش کشاکش بلایی جلب مخالف عقل ونقل وبو بابده ایلمک
دلیل صواب حدیث حب المال والجاه ینبتان النفاق
فی القلب کما ینبت الماء البقل در نظم
از الاهیت زند در جاه لاف ٭ طامع شرکت کجا باشد معاف
بیخ وشاخ این ریاست را اگر ٭ باز گویم دفتری باید ذکر

جر

نثر حب جاه ومالک تبعه ونکالنی لسان حکمت معلم واهل درک
وعرفانه نذیر عریان حدیث شریف ما ذئبان ضاریان ارسلا تهدید
فی زریبة غنم باکثر فسادا من حب الجاه والمال فی دین الرجل المسلم در
نظم زلت آدم ز اشکم بود وباه ٭ وآن ابلیس از تکبر بود وجاه
لاجرم او زود استغفار کرد ٭ وآن لعین از توبه استکبار کرد
حرص حلق وفرج هم از بد رگیست ٭ لیک منصب نیست آن اشکستگیست
نثر حقیقت جاه که ملک قلوب آلانه در ذی جاه ووجاهت ودستگاه در
اولان اهل نباهت قلوب صغیر وکبیری تسخیر ایله اصناف عبادی
حسب المراد استخدام وماثلان سریر فلک مثال تسویه مباغی
وآمالنده تحریک تنازع اقدام ایدوب هر کردار وگفتارینی پسند
واستحسان وثنا ومدیحنده بیان صریح ایله اطلاق لسان
ایدرلر نته کیم معنای مال ملک دراهم واسباب در کذلک معنای
جاه وجلال ملک قلوب والباب در لکن جاهک قدر وفری
اوفر ومال بی مآلدن محبوب تر در زیرا جاه ایله ماله توصل اعز و
مال ایله جاهه توسلدن اهون وبیت مال وشیک الانتقال عکسنه
هر حالده اوهن در شول جهتدن که جاه سرقه وغصب دن اغتصابدن
مصون وعروض عارضه نهب دن مأمون در وبونده بر سر آخر تلف وانتهاب
دخی مکتوم ومضمر در که جاه ومنزلتک حقیقتی کبریا وعظمت و
نتیجه صفات الوهیت در زیرا روحک امر رب ایله مناسبت روح روانک امر رب
اکیده سی وموانست عتیقه وعتیده سی وار در اکا بناءً هر مستعان
نفسده حب تفرّد واستبداد وانا ربکم الاعلی دعواسنه

استعداد واردر لکن اعوان وانصارک عدم مساعدهسندن
وادوات مکنت ویسارک مباعدهسندن نفوس سائره ده بو
دعوی نهان وفرعون بیعونده آشکار وعیان اولمشدر
کمند ادراکی کنکرهٔ عالم پاکه نارسیده ونخجیر تسخیری دام اقدامدن
رمیده اولماغین حقائق اجرام علویه نک اطلاعنی اشتها و
ادراک ماهیات موجوداتک عدم فواتنه سعی بی انتها ایدر زیرا
علم نوع استیلا وبرکونه استعلادر نته کیم کلمات سمیهٔ حکمیه ده
بو خبر شارد واردر که من عجز عن وضع الاشیاء العجیبة یشتهی
ان یعرف کیفیة الوضع علم نافعک علامتی وشرور عزوردن
نشانه سلامتی بودر که ثمرهٔ علم وسدادی مزداد اولدقجه من ازداد
علماً ازداد تواضعاً فحواسی اوزره سربر زمین وعجب ورعنالی
وخیلا وخودنمایی دن سالم وامین اوله والا کثرت علم ودها ایله
جبابرهٔ علمادن اولورسه لاتکونوا جبابرة العلماء فلا یفی علمکم
بجهلکم مغزاسی اوزره درخت علمی نه بر ونفعندن ضرری اکثر اولوب
دیدهٔ امیدنه غبار خسران پاشیده وحرف مثوبتی کزلک احباط
وابطال ایله تراشیده اولور نظم
دریغ است با سفله کفتن علوم • که ضائع شود تخم در شوره بوم

نظم
شکر کن ای مرد درویش از قصور • که ز فرعونی رهیدی وز کفور
شکر که مظلومی و ظالم نه ئی • ایمن از فرعونی و هر فتنه ئی
نثر

ثمرهٔ

مهان

العاشرة
~~الآية التاسعة والثلثون~~

سرفرو ایلمدم دنیایه • حق بکا کنز قناعت ویره لی
اعتمادم بتم اول حضرته در • الذی اطمع ان یغفر لی
بو نظم کریم حضرت ابرهیمک علی نبینا وعلیه الصلوة والتسلیم
قول اعجاز آیتنی نقل وحکایت درکرچه اول حضرتک احوال باعبرتی
~~شرف منزلتی~~ ضمن آیات سابقة الروایاتده بسط و
تفصیل ومیدان ~~حدیقهٔ~~ بیانده اذیال ~~اقلامی~~ متال
تطویل اولنمش ایدی در ~~فیا لها قصة فی شرحها طول~~
اما جناب ابو الانبیادن ظهوربولان تعاجیب امور
عداد هندسهٔ فهمدن بیرون وعقد محاسب فهمدن افزون
اولوب بو بابده مجموع اقاویل عبرت ثابی ~~تفصیل~~ واطناب
خارج صدد کتاب اولماغین مبانی تطویل بلاطائل
مداغاة ع • وللکرام من التطویل تصدیع نثر معناسی مراعاة
اولنمش ایدی عنوان آیات معجز قرین سرلوحهٔ فانهم عدو
لی الا رب العالمین ایله عنونه وتزیین اولنماغله وجه
مناسب ولازم ولازب درکه اول ~~حضرتک~~ تکلام ضرورتده
مصادم ومصادف اولدوغی الطاف ولطائف ایله ع
کلک دربار میشود قلمی نثر وایوان حسن بیان بلند وسمی اوله
نظم داناکه نشان باستان داد • زین کونه طراز داستان داد
نثر که حضرت ابرهیمک دار الملک قلب سلیمنه طوارق ضروریات
بشریه هجوم وعیبن اوبه وتوبه دن آشکی سامت وکابت

تفصیله
اسالیب
مدد
سنوح و
اطاله
صاحب خلت خلتک
او اهل نکات ومزایا ایله
یعنی الکذبة

استعداد واردر لکن اعوان وانصارک عدم مساعده سندن
وادوات مکنت ویسارک مباعده سندن نفوس سائره ده بو
دعوی نهان وفرعون بی عون ده آشکار وعیان اولمشدر
کمند ادراکی کنکرۀ عالم پاکه نارسیده ونخجیر تسخیری دام اقدامدن
رمیده اولماغین حقائق اجرام علویه نک اطلاعنی اشتها و
ادراک ماهیات موجوداتک عدم فواتنه سعی بی نهایه ایدر زیرا
علم نوع استیلا وبرکونه استعلا درنته کیم کلمات سمیۀ حکمیه ده
بو خبر شارد وارد درکه من عجز عن وضع الاشیاء العجیبة یشتهی
ان یعرف کیفیة الوضع علم نافعک علامتی وشرور غرور دن
نشانه سلامتی بودرکه ثمرۀ علم وسدادی مزداد اولدقجه من ازداد
علما ازداد تواضعا فحواسی اوزره سر بر زمین وعجب ورعنالی
وخیلا وخودنمالیدن سالم وامین اوله والا کثرت علم ودانا ایله
جبابرۀ علمادن اولورسه لاتکونوا جبابرة العلماء فلایفی علمکم
بجهلکم مغزاسی اوزره درخت علمی نه بر ونفعندن حذری اکثر اولوب
دیدۀ امیدنه غبار خسران پاشیده وحرف مثوبتی کزلک احباط
وابطال ایله تراشیده اولور **نظم**

دریغ است با سفله کفتن علوم • که ضائع شود تخم در شوره بوم

نظم

شکر کن ای مرد درویش از قصور • که ز فرعونی رهیدی وز کفور
شکر که مظلومی و ظالم نه • ایمن از فرعونی و هر فتنه

نثر

ثمرۀ

٨٠

معفرة واجرا
عظيما

٩٤

العاشرة

الآیة التاسعة والثلثون

سرفرو ایلمدم دنیایه • حق بکا کنز قناعت ویره لی
اعتمادم بتم اول حضرته در • الذی اطمع ان یغفر لی

بو نظم کریم حضرت ابرهیمک علی نبینا وعلیه الصلوة والتسلیم
قول اعجاز آیتنی نقل وحکایت در اکرچه اول حضرتک احوال باعبرتی
شرف منزلتی ضمن آیات سابقة الروایات ده بسط و
تفصیل ومیدان حدیقه بیان ده اذیال اطنابی متعال
تطویل اولنمش ایدی در فیالمناقصة فی شرحها طول
اما جناب ابوالانبیادن ظهوره بولان تعاجیب امور
عداد هندسۀ فهمدن بیرون وعقد محاسب فهمدن افزون
اولوب بو بابده مجموع اقاویل عبرت نمای تفصیل واطناب
خارج صدد کتاب اولماغین مبانی تطویل بلاطائل
مداغاة ع • وللکرام من التطویل تصدیع نثر معناسی مراعاة
اولنمش ایدی عنوان آیات معجز قرین سرلوحۀ فانهم عدو
لی الا رب العالمین ایله عنونه وتزیین اولنماغله وجه
مناسب ولازم ولازب درکه اول حضرتک هنکام ضرورتده
مصادم ومصادف اولدوغی الطاف ولطائف ایله ع
کلک دربار میشود قلمی نثر وایوان حسن بیان بلند وسمی اوله
نظم داناکه نشان باستان داد • زین کونه طراز داستان داد
نثر که حضرت ابرهیمک دار الملک قلب سلیمنه طوارق ضروریات
بشریه هجوم ودعین اوبه وتوبه دن آتشک شآمتنه کآبت

اسالیب ه

شیوع و ه

اطاله ه

صاحب خلق خلیک

او اهل نکات و خزایا ایله

سجوم ایدوب خاطر جمعیت مظاهرلری متوزع ولباس حضور
وحبورلری متمزق ومتمزع اولدقده فی الحال جانب فرد متعالی
لکل امری من دهره ما تعوّدا مؤدّاسی اوزره توجیه
قالب وقلب وخلوتخانهٔ دل غیر کسل لرندن خاطره هوای
سوایی سلب اتمکله جمله مآرب معضله ومقاصد مشکله لری
بعد المشرقین لکن آسان وهین وغمدان دل غمدانی تماثیل واشکال تفویض
واتکال ایله پر زینت وزین اولوردی بر هنگام نزهت نشانده
که تزاحم ضیف ومهمان ایله باردان دخزاده زاد وزواده دن
تهی ودار الضیافه نهایت تنکی واضاقه یه منتهی اولمش ایدی
وقد یقصر القل الفتی دون همه وقد کان لولا القل طلاع انجد
دیار مصرده اصرده حضرت ابراهیمک بر صدیق حمیمی
ساکن وثاوی واسباب ثروت ویساری جامع وحاوی
اولوب گاه وبیگاه ~~دخی دلخواه اولمز اول صدیق شفیقدن~~
اول یار مکرمت پناهدن استقراض وباغی دغدغهٔ خاطری سیف طمأنینه ایله استعراض
ایدردی محتاج استدانه واقتضای بشریت وابتلا استغاثه و
واستعانه اولماغین اول خل بی غله استقراض غله ایچون
مراجعت وبسط وثاب ملاطفت ایدوب یعرف کرم الرجل بکثرة
دیونه فحوای حکمت مصحوبی ضمن مکتوب ده درج ولج اجاج احتیاجی
عذب فرات التفات ایله مزج ایلدی سفراء سفار وسفرهٔ
طوامیر اسفار که شتابد سوی پستی چون قضای آسمان
گه که آید سوی بالا چون دعای مستجاب قطع فیافی ومراحل

وطی مواحی ومنازل دنصکره محل معهودده اناخهٔ رکائب
ومبوء خدین موعودده اجمام جنائب ایدوب ~~جای زجاده~~
باظهار حاجت چه حاجت که داند ضمیر تو مافی ضمیر المخاطب
بر آید چو ماه نوم از تو حاجت بابرو اشارت کنی کرحاجب
م مضمون واجبی اوزره استدعاء نهج مطربه یه مأربه واعلا
فاقه ومتربه ایتدکلرنده اول خل باخل دخی فرط ضن وشحندن
سرنکرمتی زیر وسطح قاحه وقاحتده القاء معاذیر ایدوب
شخص موسوس ومرد کثیر الهواجس کبی کندو نفس شحاجت متابنه
خطاب ایلدی که اکر ادانهٔ دانهٔ رأس المال ایدرسم احتماله
که زروع وسنابل محصود وکثرت ریوع وحصائل ایله محشود
ومحسود اولمادین ضیر فاقه وعدم صبر وطاقه بنی القاء حفرهٔ
افتقاد وافتیاق ورواتع مرافق ومنافعی ایلاج ملاجز
احتیاج واعتیاق ایده لاجرم اول بی کرم بهانه وعله ایله
تقاوی وغله یی اسلافدن اخلاف واقراضدن اعراض
ایلمکین فکر دقیق ایله کرفتار اندیشهٔ رقیق اولان خدمهٔ پریشانی
خیبت وحرمان ایله ارجاع وضرب الحبیب اوجع سرکوبی ایله
ایلام وایجاع ایلدی ممالیک کثیرة الفتوه صیانهٔ لناموس
النبوه منتظران ارزاق واطماعی ملاطفهٔ تعلل واطماع ایله
قصد تبکیت واحشاء ظروف وجربی رمل وترب ایله
ملأ وترکیت ایدوب رکب نجبهٔ تحمیل ونظراء وبصرایه
اراءهٔ تجمّل وتجمیل ایلدیلر واصل ضاحیهٔ شهر وناحیه اولدقلرنده

خدام قدام دن برسادن مقدام شتاب وتنقيش وحضرت
ابراهيمه غدر وعذر ولى تغير جمیی بیان وتبثيث ايدوب
حضرت ابو الضيفان اول كلام ملامت نشاندن كلالت
صادم فؤاد ذكى وملالت خاطر عاطر ذكى ايله اختيار انزوا
كنج مباءه وغلبه خواب نوشين ايله سر سرادت قرينى
ايلاج جيب عباءه ايلدى عفائف جوارى بشبهة الدرارى
رسم معهود اوزره سرجاب مشهودى كشاده واول سر
پوشيده سرى اشاده ايدوب ريك موضوع ومنخول وارد
متحول ومنخول دن نان بى امتنان خبز وكلزار اوطارينى
امطار بكاء السرور ايله سرسبز ايليوب موقف اداء خدمتده
تهيؤ وتسكين متعبه متعبه ايله تحصيل سكون وتشيؤ
ايلديلر رائحه فائحه نان مقوى الجنان داخل خيشوم
حضرت ابو الضيفان اولوب اطلاع حقيقت حالى بوث
دعائه سؤالى سر سعادت اشتمالى اوزره لوث ايلدكده
مجارى السن غلمه وجوارى دن زلال مقال متسادى التجارى
بو دجله جارى اولدى كه خليل مصرى تنگ اقراض واداىنه
وشرط فرط كرمى ابانه ايلدوكى دقيق بى نخاله دن على وجه
العجاله اختباز وبو ساحه وصحنده آلات طبخ وطحنى احتياز
ايله معابر شعار نعمت شعاردن اجتياز اولنمشدر حضرت
ابراهيم خال خل لئيمه سبق اختبار وشكر مواهب الهيه يى اختيار
ايله تحصيل مزيد اجتبار ايليوب ديدى كه بو عطاء غير ناصل

خليل مصرى دن واصل اولمايوب بلكه جانب خليل سماوى دندر كه
شمول جلائل افضالى مجموع ملاوث واندال وحلاحل واراذاله
خافل وحاوى ومدود خواص وعوام خبر ظاهر وباطن انعام
عامنى ناقل وراوى در
دين فرخنده باغ نزهت وناز نوازين گونه زد مرغ نوانانه
كه اول مبين حرام وحلال يكرمى بر خصائص خلال ايله
صاعد مراقى جلال اولمش ايدى اولا خلت خامه ايكنجى ضيافت
غامه اوچنجى شارب وسبلتى قص دردنجى شعر رأسى حلق و
حص بشنجى جز عانه واستحداد آلتنجى نتف بغلى استحداد يدنجى
ماء صفوت انتما ايله استنجا وتنظف سكزنجى ستر سوءت و
عورت ده مبالغه وتكلف طقوزنجى استعمال سواك واراك
اونجى امر مضمضه واستنشاره مواظبت ودراك اون برنجى اول
ذات مظفار اظفارينى تقليم اون ايكنجى خالق سهل وعر
ابيضاض شعر ايله توقير وتحليم اون اوچنجى سنت اختتانى
استنان اون دردنجى قسمت فىء وغنيمت ايله اجياد اجناد
غزاة غزاته تقليد تقصار امتنان اون بشنجى مصعد نعلينه
توقل اون آلتنجى رضاى رب المشرقين ده هجرت وتنقل
ی اون يدنجى حائط مقام اجابت استلزام ده وضع سجنجل مجلا
واتخذوا من مقام ابراهيم مصلى ايله اول نادى غاص قبله
خاص وقبله عام اون سكزنجى نظم معجز نماى انى جاعلك
للناس اماما ايله اول ذات همام امام انام اولدوغى در

اون طقوزنجی یکرمی صُحُفِ بی تصحیف ایله اعزاز و تشریف اولنوب
اثناءِ صحائفِ لطائف ده اکثر مواعظ دافعة الحفائظ اندراج
واندماج بولمشدر یکرمنجی اول حضرت یوم آخرت ده ابتدا البس موقف
کسوهٔ زیباده جاثم و ذاکب واول من یکسی یوم القیمة ابرهیم
نظم کریمی اوزره مطیهٔ عطیه یه سوار و راکب اولوب نمرود بدتبار
عقرناری تأدیه واول رسول مختاری لباس مستعاردن تعریه
ایلدکده اول روز نقمت فروزده بروز ایدن کسرک جری و
اندوه حشرک جری بوزلف وشرفه سبب انتهاج ابتهاج اولمشدر
یکرمی برنجی شافع یوم عرصات ورافع لواء مغفرت عصاة
قطب دائرهٔ محبت اولان جناب منبع خاتمیت
روان باد بر روح او صد تحیت که اول اب مشفق با تأیید
وقطب دائرهٔ توحید حضرتلرینک ملت بی علتنه اتباع واقتفا
واتبع ملة ابرهیم حنیفا آیت کرامت ایفاسی اوزره تناهی و حضرت ابرهیمک
اقتدایه مأمور وربیع حال حضرت خلیل بو شرف جلیل ایله عوض ذات کریمه
العائضین مانند وکل الدول بین العضین معمور اولوب
بو خصلت خصلت بافتخار ذوی سوابق مباهات وامتخارده
مستلزم تزاید بهجات طلف وزلف وفی الحقیقه بو خصیصهٔ
انیقه سبب اغتباط سلف وخلف در اول حضرت با خلتک الی هنا
مصادفه ملاقی اولدوغی بجادم والاتی دن بری قصهٔ ذبیح
وبو داستانک وجه طرق روایاتی تلألؤ بوارق آیات ایله
وضحی وصبیح در گوینده این حدیث زیبا زیب نگاشت روی دیبا

٩٧

که بر شب با قدر و بها ده که جناب ابو الانبیا نفسنک مطیتک
فادفق بها پسترنده آسوده و مبیت راحتده مستریح و غنوده
اولوب سیر عالم خواب وجوهر فروش خیال گوهر تماثیل کشور مثالی
انتخاب اتمش ایدی ناگاه قدرت الله ایله بر گوینده هاتف مانند
در پس آینه طوطی صفتم داشته اند پیکرینی تجبیر یعنی
~~ذبح فرزند عالی همه و عالی شیمه یه فرمان مقتضی غیور شرف~~
~~نفاذ وحقدور بولدوغنی~~ ابانه و تجبیر ایلدی
الناس فی غفلة عما یراد بهم لیقضی الله امرا کان مفعولا
حضرت ابرهیم هول وبیم ایله بیدار وصورت مرئیه منظاره
حافظهٔ مرتبه ده بدیدار اولدقده لا تبادر بادی الرأی و
انتظر البادئ بعد الأی معناسی امر مطاع ده شتابه اسراعه
مانع وکلزار ضمیرنده ثمرهٔ تفکیر یانع اولوب دیدی که آیا مهر
رؤیا مطلع الرؤیا الصالحة من الرحمن دینی بازغ در یوقسه
قرن الحلم من الشیطان دینی زالغ در بو احتمال ایله توقف و
اهمال ودل محزوننی آبشخور تأنی وسکون دن انهال ایدوب
بو خوابک دغدغه واضطرابندن ابلیس جار العرج نهل ایله
تجبیر وتقیهٔ شب ده ساق نیاز وطلبی تشمیر ایلدی اول
منام امر ملک علام میدر یاخود اضغاث واحلام میدر دیو
تثوب بام دن ذقوب شامه دک اندیشه وترویه ومیان
ظن ووهمی مرشد خرد وفهم تسویه اتمکین اول روز عید آینک
باب تعیینی اغلاق ویوم مزبور مبرور شرف بروزه یوم ترویه

منظار رؤیاده بو صورت جلوه نما
اولدی که بر سروش پر خروش
جانب حکیم علام دن تبلیغ
رسالهٔ سلام ایدوب اول
فرزند گرامندینی قربانه فرمان
اولدوغنی

اثنا

اطلاق اولندی ۳ شب ثانی ده حکمت حکم ربانی ایله بحر مصفای
رؤیاده صورت مستوره عیان وآینده دوشینه نمایان
اولوب دیدی که یا ابرهیم بن برسروش تیزپر وجانب خالق
بحر وبردن رسول خبربرم فرمان بی نفاد بو وجهله شرف نفاذ
بولدی که قربان ولد نیکوکار ایله درگاه پروردگاره تقرب
وبو بابده ترک تردد وتأدب ایده سن

چو شاه شرق سحرگاه شد بدید از دور
دریده پرده ظلمت بنوک نیزه نور

حضرت خلیلک غنچهٔ چشم خفته سی شکفته اولدوقده
اشارت ملکی یاد وصرح ممرد عزیمتی بنیاد ایدوب پیرامن
یقیندن عارضهٔ ریب وتخمین مصروف ۲ ~~واول یوم بعث~~
~~فردن یوم عرفه ایله~~ معروف اولدی شب ثالث کثیر الحوادثده
~~لعبت باز ختام نظارگیان اثنا عادات اعجوبهٔ کرب و~~
~~النوم فرخ الغضب شلی ضرب ایدوب~~ عنان حواس ظاهر
وحواس باطنه فضاء برزخ عالم برزخه کشیده ومبانی
اشکال متجدد الامثال کشیده اولدقده بعینه اول فرشتهٔ
جمیل بالای سر خلیلده قیام ومد سلسلهٔ کلام ایدوب
اول اثناده برصدای راحت زدا داخل مسمع جان ومسموع
اذن اذعان اولدی که یا ابرهیم سنی شیطان رجیم طاعت
خالق تحت وفوقه سوق ایلمک محال ومبرات قلیله دن
عائق ایکن قربات جلیله یه سائق اولماق نه احتماله همان

وصحت رؤیا معلوم د

۹۸

چشم بصیرتدن سبل غفلتی دور وسبل اطاعته عزیمت
اتمکه بذل مقدور ایدوب بلا تردید ولید ودیدک حبل
وریدینی شغرهٔ حزم ایله قطع وجذم ایله که

بسی مراد که درضمن نامرادیهاست

چونکه استیلای روز
رومی نهاددن سواد شب زنگی نژاد رمیده وعوض غالیه
عنبربوده شمامهٔ یاسمن سفید رو اطراف گلزار فلکده وادی
دمیده اولوب داور یوح سبکروح تخت نشین قصر
زمرددین وآسودگان ثبات اولان گروه وثباته
وجعل النهار معاشا تماشاسی ظاهر ومستبین اولدی

بسم الصباح لاعین الندماء   وانشق جیب غلالة الظلماء

سمت توقفه عزیمتی فسخ وآیت ایقان حکم ظن و
گمانی نسخ ایدوب علی السحر که ماه ذی الحجه دن یوم عاشر و
مشعید قدر خریطهٔ نوادر عبری ناشر ایدی شرط تسلیمی
تتمیم تأمیم ایدوب همسر ناهید انتسابنه توجیه خطاب ایدوب
دیدی که پسر آفتاب جبیننکی آراسته وتزیین ایلیوب
موی عنبربوینی غسل وترجیل وبو خدمتک تمشیتنه شتاب وتعجیل ۹
ایله حلیلهٔ پاکیزه گوهر رضای شوهرده جان سپاری اما سبب
تعطیر وتطهیردن استفهام انکاری ایلدکده اول جوهر کان
ورنگ تجلی ماشاء باب بیاندن قفل گشا اولوب دیدی که
بو شعوب واوداده زمرهٔ اوداددن بردید سدیدم وارد
که هر کارده مصداق ما لی عنه محرف ومصرف وحالا موکل قضا

زمامِ اختیارمی اول جانبه مُصرَف در مهمانخانهٔ احبابه هنگام
ذهاب ده لبسِ اثوابِ جُدد بیض رسمِ شائع و مستفیض اولمغله
رأی سدیدک صواب دیدی بو ذر که ~~سر سر غبار و کدردن پاک~~
~~و خطارِ روی مجلاسی مصقلهٔ زیب و بها ایله تابناک قلنوب~~
سر و روی دلجوینه روغنِ خوشبو مالیده و الباسِ جامهٔ اعزازِ
کرامت طراز ایله سروِ قامتِ صباحت و نازی بالیده اوله همسرِ
حورپیکر فرمانِ شوهری تنفیذ و عوذهٔ دعاءِ مادرانه سنی تعویذ
ایدوب صادمِ استقصابی در نیام و موجبِ فرموده یه قیام
ایلدی حضرتِ خلیل فرزندِ جمیلنی استخلاص و اقتوا و حملِ عُدّهٔ
لازمه ده استخدام و اقتوا ایدوب بو مصلحت دخی احضاد و تحصیل
و بیتِ مرامِ اصلی زینت پذیرِ صنعتِ تکمیل اولندقده پسرِ نیکوسیر
پسترِ قلق ده غیرِ مستریح و فلاتِ انقلابِ عدمِ انفلات ده
گریشتهٔ فی مهبّ الریح اولوب بو راهِ بی راه و سفرِ بیگاهدن
ترسان و میانِ طریقِ مضیق ده پرسان اولدی که ای پدر
رائضِ همتک نه طرفه فرس ران و قبله نمای خاطرک نه جانبه
نگران در اول بانیٔ معمورهٔ اسلام طریقِ تحقیقه السام ایدوب
دیدی که وجههٔ عزیمت و قصوای نیتم بر جوادِ بی بهانه تک
مهمانخانه سی در که اشغالِ اخیار و وحوش و اطیار آنک خوانِ
فضل کشترندن نواله گیر و ذاتِ قدیم الصفاتی نقش طرازِ ذراتِ
کائنات اولمغله   بر احوالِ نابوده علمش بصیر
بر اسرارِ ناگفته لطفش خبیر   در حضرتِ ذبیح دُرجِ دهانِ

مليحندن گوهر بار و تکرار مستطلعِ اخبار اولوب دیدی که
اول میزبانِ شیرین زبانک خانهٔ باشرفی نه طرفده در
حضرتِ ابراهیمک عطرِ شوقی نافخِ دیمانهٔ دلندن زلالِ توحید
لب ریز و طافح اولوب دیدی که اول مضیفِ پر بِرّ بر
خام کنِ پختهٔ تدبیرها   عذر پذیرندهٔ تقصیرها
در که هر یرده حاضر و کامنِ احوالِ عباده بینا و ناظردر جنابِ
ذبیح نعمتِ ربّی تحدیث و سؤالینِ مذکورینی بی ریب و
رَین تثلیث ایدوب دیدی که بو نعتِ کمال و صفتِ جلالِ
استدلال اولنور که سنک صاحبِ جزیل المواهبک غایت
توانگر و موسر اولوب یک سرِ موسترِ علمِ ازلی سنده پوشیده
و خفی دگردنکشانِ جهان تقلیدِ سلسلهٔ فرمانندن مجانب
و آبی اولمایه عجبا بو دکلو علوّ و غلوِّ شان و شان و
بسطتِ جدوی و احسان ایله بزمله بر بزم ده مکین وره
نشینانِ روزنهٔ عائده ایله بر مائده ده همنشین اولوب
دیدهٔ لطف ایله نظر و تناولِ طعامِ ماحضر ایدرمی حضرتِ
ابراهیم سرّ سربسته یی تفهیم ایدوب دیدی که ای قرّة العین
اول بر داورِ بی کیف و این درکه دیدهٔ اولو الابصار
مشاهدهٔ انوارِ آثاری ایله قریر و منعم و عنوانِ نعوتِ
ظاهرهٔ الثبوتی نصِّ ناصعِ و هو یُطعِم و لا یُطعَم اولوب
بقای ذاتِ با نقاسی مانعِ اکل و شرب و وجودِ با وجوبی
خالقِ عجم و عرب در چونکه بلا مخافه قطعِ نطعِ مسافه ایلدیلر

اَلطَّنِينُ اَجْنِحَةِ الذُّبَابِ يَصْفِيرُ   رَغْمًا لك ميانِ طشتِ
دشتِ فلک ده کندو فرزندِ فرهمندمی تیغ قهر ایله قصم ظهر
ایلمک مقرر ولایطلع الرقیب علی سر الحبیب اذرادِ اسراری
ایله جیب غیب خزرردر ابلیس رجیم حریم فضل رحیم دن
بعید اولدوغی کبی احتمالِ تضلیل حضرتِ خلیل دن دخی نومید
اولوب بر پیر صورتنده وبعض روایت ده بر مرغ سفید مثالنده
قصد ذبیح وادلسک قبیح آغاز نبیح ایلدی اولا بو وجهله
بناء خداع وفریبی طرح ومتن کید غریبی شرح ایلدی که ای
قرة العین وکریم الطرفین منظار ضمیر منیرکده عکس پذیرمی
که پدر بلند مراتبک سنی نه جانبه اذهاب وکانون درونده
نار قطیعه قطیعه‌یی نه وجهله ایقاد والهاب ایدر اول
معروض قرضاب ابتلا واختبار ومصداق فرمودهٔ کار
هست جوانمرد درم صدهزار   کار چو با جان فتد آنجاست کار
بوسؤالدن اعجاب واپناق وسررشتهٔ جوابی احکام
واپثاق ایدوب دیدی که جل همت بو شعب فلک رفعت ده
حطب ورحیق فردوق املی آب فضیلت کسب وعمل ایله مزج
وقطب ایلمکدر ابلیس پرحیله فتل مرائر خشله آهنک و
اظهار فتنه ونیرنک ایلیوب دیدی که بلکه غایت نهمتی سنی
سیف مرهف حتف وحیف ایله بسمل دما درجواصفاتکی
که درج کوهر ذاتکدر صرف ناصردی ایله آزرده دل ایلمکدر
حضرتِ ذبیح الله دیو گمراهی نشانهٔ جمرات لعن وفکر باطل

ابلیس بدطینت غایت مکر وشیطنتندن فریاد وغریو و
اظهار فنون فسون وریوا ایدوب دیدی که اکر خلیل ارجمند
دمادر وفرزندک جمعیت ووفا قلرینی سنک تفرقه وشقاق
ایله پریشان ایلمک داخل قسم امکان ایسه حالا وقت مقت
وحین کین در والآمن تأخیر تدبیره تقدم تدمیره مقدمه‌سی
ندامت ابدیه‌یی منتج ودامان امان وعصمت لری دست
فریب وخدیعت دن خارج اولوب بنیان حرمان صین
ونفوس عفت مانوس لری داخل استثناء الا عباد الله المخلصین اولور
وعاجز الرأی مضیاع لفرصته   حتی اذا فات امرعاتب القدرا
پس ابلیس لعین وبادهٔ کوی لاغوینهم اجمعین اولا
استفتاح باب کلام وبو مسلک مهلک تمادن استعلام ایلدی
حضرت خلیل اول کورپای محیل ده آثار شیطنت احساس و
دسوق فسوق ده اخناس ایدوب باب بیانی باز و
کشف حقیقت راز ایلدی ابوالحارث که مصدر امر کارث
وبذر مکر منکرتری حارث ایدی دیدی که غالبا ابلیس حریص
سنی ذبح ولیده تحریض وغادضه اغوا ایله تمریض ایلمشدر
حضرت ابراهیم مقتضای نجابت خیر وسلامت خیم ایله شیطان
رجیمی تفرس وسپر استعاذه استعاذه ایله توقی و
تترس ایدوب دیدی که ای طرید کمراه سنک دست کید
متینک دامن عصمت انبیا ومرسلیندن کوتاه ومفسقه
حیله وخذل ده بذل ایلدوکک دنانیر تدابیر ضائع وتباهدر

بنیان

ونسالک بکرلیله بیراه

نی طائلنه طعن ایدوب دیدی کهای سگ بدسگال و عقور
مستحق النکال نه عجب مکر و دغا درکه پیدا ایلدک هر کودک
هلال وش پدر جفاکشنه شیوه و دل بلکه مقابلهٔ احساندهٔ
عقدهٔ امتنانی حل ایلمک رسم مقرر غیر متغیردر ایکن نه احتمالدرکه
برگزیدهٔ حق متعال اولان خلیل نیکو خلال ذبح و تلف خیر الخلفه
اقدام و رأس المال عمرنی هماالنی افنا و اعدام ایلیه ابلیس پر
فسون فنون مکر و فتوننی ابلاغ و سگ نفس بدرگنی مبلغ
مبلغ فساددن ابلاغ ایدوب دیدی که خلیل جلیل النعم بو
وجهله زعم ایدرکه بو کاره جانب پروردگاردن مأمور و انقیاد
و امتثال ایله عندالله المتعال مأجور اوله اول ممتحن نیکخو و دلادهٔ
عرصهٔ موتوا قبل ان تموتوا دیدی که ای رغیبهٔ هدایت دن
فارغ اولان خاسر نارغ بر حکیم باحکمت ده که دادار بی علت
دیوانخانهٔ لامکاندن پروانهٔ فرمانی اصدار و بر عبد نبیه و
نابهی اول فعل مؤذیه اوزرینه اقدار ایلیه دانای خرد کثیر الخرد
اول امر لازم الاهتمام ده نفس خودکامه اتمام ایلمک محض فدا مت
و منتج خیر و ندامت در نقود توکل حق و ودودی معامل طبع
منقاد انقاد ایدوب چوکان قضایه باشنی گوی وار اه
مرضاة خداده تک و پوی ایلمک مصداق ان ذلک من عزم
الامور دبو صریمهٔ بریمهٔ حدا استرابه دن صدمرحله دور در
من آنم که سر از خط وفا بر ندارم گرچه سازند جدا چون قلم بندز بند
ابلیس بی ندم اول ثابت القدم دن محروم و حرام

لزام ایله محروم اولوقده دیتهٔ البیت جانبنه شتاب و سمند
مکر و گزندی شباب ایدوب دیدی که ای کریمهٔ بی لعل و لیث
و شایستهٔ خلعت سلام علیکم اهل البیت ذهن پیشین ببینکه
ظاهر و مستبین میدرکه بعل هلال نعلک پسر بالغ نظرک ایله
نه مقوله مهمه ضرر هوانه روانه اولمشدر قعیدهٔ پاک عقیده
سقاءهٔ بیانی اعراب و جواب ظاهری افصاح و اعراب ایلدکده
سالار مردهٔ عفاریت و سردفتر عبدهٔ طواغیت الحاد مکر
ستیز ستیز و خنجر خدیعهٔ بدیعه‌یی سرتیز ایدوب دیدی که بو کلام
فتنه انجام محض غلط و سانحات اموردن تهاون و فتور مستدعی
بلاء قرین الغلط در بلکه آیت تخویدی ترتیل و تجویددن غایت
امید اول صادق الوعد پسر باسعدینی ذابح و بازار استسلام
صرف مبلغ اعتصام ایله رابح اولماقدر همسر بی خلل اول سرگشتهٔ
تیه ضلاله اعراض و انتفاح و عظام الفاظ جزله دن مخ معانی
دقیقه‌یی تمکک و انتقاح ایدوب دیدی که خلیل گزین که گنجور دفینهٔ
اسلمت لرب العالمین در ذات موفق اول مرتبه دن اشفق درکه
گندو پای بست عمر ناپایدارینی معاول آزار ایله کنده و ضرب تبر
تبار و ردی ایله حاصل عمرنی بهاسنی تراب تبابه افکنده ایلیه
سیاره کشور شنار و غلط انداز انا خیر منه خلقتنی من نار
عدهٔ اضلالی تحصیل و امراس وسواسی تخصیل ایدوب دیدی که
اول جواد بی منک ظنی بودرکه بو خصوصه ارتکاب مقتضای امر
ملک تواب اوله همسر نادرنگ فوارهٔ بزرگندن زلال ترک فؤاد

ومبادِ تدقیق ایله قروح جروح مکرِ عمیقنه غوور ایدوب یدی که
چونکه بو بابده واردِ خطاب الٰهی وافد واثرِ اشارتِ غیبیه
رافد اولدی فرمانِ ذی الجلاله امتثالْ دودهٔ ستوده فره مایه
الافتخار وبهرامِ الٰهی متضمنِ حکم بیشمار در بعض اقوال ده ابلیسِ نار لمسی
ناپسند فعال برپیر پرهیئت هیئتنده ردای رد ایله ارتدا وبو
مکرِ مکرره جانب همسردن ابتدا ایدوب بعده حضور پسرده وجودِ
باضر دینی مضرب مثلِ قصادی المتمنی الخیبة بعدها محض حضرتِ الی ما
ابرهیم ده یأس وبیم ایله افراغ عیبه ایلدی ثقاتِ رواة تصحیحِ
سند روایات امتثلردر که ابلیسِ متهان اطباقِ کوه آسمان ده کندوبی
نهانِ ناپدید اجنابِ ذبیحه لسانِ فصیح ایله خطاب ونداِ ایدوب دیدی که
ای شیق القدوسی بالا خالا سنک وردِ نازپرور دوجودِ پاکِکی
آلودهٔ خس وخاشاک واسکانِ مطمورهٔ هلاک ایدوب جلادِ گردون
بنم دروننده سنی دفن ودرمش دشنا ورِ خنجرِ سرتیز سنک جوی خونِ
مسکبیزکده غوطه وغمس ایلیسه کرکدر طودِ فلک ارتفاعدن استماع
اولنان صدای راحت کاه زهرهٔ ذبیح اللهی سینهٔ کاف کبی شکاف
ایدوب مجموع مسموعنی پدرِ روشن ضمیره تقریر ایلدکده حضرتِ خلیل
گوی حکمتی چوگانِ همت ایله ربوده وکلیدِ اندیشهٔ رازی مفتحِ
فتاحهٔ صواب پرداز ایله گشوده قیلوب دیدی که ای شابِ صالحِ
بیر تدبیر اول منادی پرتزویر ابلیس کهین سازِ ناتوان کیردر که
کوه سما طاقک اطباقندن سنی قصد اضلال واغوا در أس
المال فراغ بالکی زخرف اقوال ایله ارادهٔ تبذیر واتوا ایدر

دشمن اکر لاف مودت زند صاحب عقلش نشمارید دوست
مار همانست ببصیرت که هست کرچه بصورت بدر آید زپوست
زنهار اول متکارک کلام بی ثباتنه التفات ایلمه که اول خبرِ
پرتهمتک جلی نهمتی سنی صراطِ سوی دن صرف ومظهرِ ومنهم من
یعبد الله علی حرف ایلمکدر چونکه والد کبیر ایله ولد خبیرکوه بیره
توقل وملائکِ عرش آشیان بوامرِ غرابت نشانی تعقل ایلدیلر
هفت منظرِ آبگینه سرای اخضردن هر فرشتهٔ نورانی پیکر باکی و
انان وسبحان الله نبی یقود نبیاً لیذبحه کلامی ایله تعجب کنان
اولوب خرمنِ صبر وشکیب لرینی صرصرِ آه وفریاد ایله برباد ودبعِ
دعا وامدادی آباد ایلدیلر جنابِ خلت مناب اول منام
دهشت پذیری حسنِ تعبیر ایله بیان ولا صواب مع ترکِ المشوره
سرنی درمیان ایدوب دیدی که ای ولدِ ارشد منظارِ رؤیاءِ ذاتِ
الحبک ده صورت مالهٔ انی اری فی المنام انی اذبحک خلافِ
معهود مرئی ومشهود اولدی اکرچه بو امرِ مرارت نما صورتا قطعِ
وداج واوصال در اما معنی ده مغنای رضای غنی مغنی یه ایصال در
تا محو نکردی بخدا راه نیابی بو ماجری ده بی چون وچرا
مدلولِ فانظر ماذا تری اوزره رأی صواب اشتمالک نه منوال
اوزره در حضرتِ ذبیح الله که ذهنِ آگاهی روشنایی فزای ایوانِ
رابع ومایه بخش روشنانِ قصرِ سابع ایدی پیش پدرِ کرم پیشه ده
آنراکه خاکپای تو باشد مرا سرست وانجاکه سم اسب تو باشد مرا جبین
فحواسی اوزره جوابه شروع ومنهلِ توکل صرف دن کرع ایدوب دیدی که

تا کی باشم کرد جهان در تک وتاز   سیر آمدم از جهان واز ناز و نیاز
مرکی که کسی نجست در عمر دراز   حقا که بآرزوش می جویم باز

یعنی ای پدر صائب نظر سندن فرزند مودودکی راه مرضاة واجب الوجودده فدا اتمک بندن خواجه سرمایهٔ واجعلنا للمتقین امامایه اقتدا اتمک سندن مرغ خوش الحان لسانی تغرید فرمان رحمان ایله سخن پرداز ایلمک بندن بضاعت مزجاة جانی راه عشق جانانده پای انداز ایلمک ملاک ملاک طبع صاف ونکته شناسان موی شکافک ضمیر آیینه آیینلرنه روشن ومستبین اوله که اکرچه امضاء فرمان حی قیومک وجوب و لزومی واضح وباهر وبوبابده کنکاجه احتیاج خلاف ظاهردر اما شایستهٔ نوازش ولقد آتینا ابرهیم رشده اولان ذات بزرکوار ومنوه طرح بناء مشورت اتمکده سر وحکمت بودر که افعی نهومک هنکام تأثیر سمومنده فرزند فیروزمندینی آزمایش وجمال حالنی زیور ابتلا ایله آرایش ایلیه تاکه طرفی سکون واضطرابدن قنغی جانبه اقتراب ایله دفع اکتراث واکتراف ایدر مانند صبح کیتی فروز وضوح وبروز ایده یاخود فلاة محن جلیه‌ده فلات تصادم بلیهٔ محیر عقول وخواطر ودهشت فزای اهل بصائر اولماغله علی سبیل الاستشاره جانب تثبت وتبیینه اشاره ایلدی که بواعث خطرات رحمانیه وکوارث خطوات شیطانیه جلب وسلب ونزول بلیات ونوازله توطین نفس وتشجیع قلب ایلیه یاخود بارکاه الهدن دعاء استجابت قرین رب هب لی من الصالحین ایله استیهاب ایلدوکی ولد نجابت مآب

اولدوغنه

اولدوغنه اقوال وافعالندن استدلال وافق شرقی جمالندن غرهٔ مقدار استیهالنی استهلال ایلیه بعض ذوات سنجیده رای بو وجهله سخن سرای اولمشلردر که حضرت ذبیح طلسم سر مبهمی غرائم عظائم ایله کشاده وپیشانی عبودیتی آستان طاعت اوزره نهاده ایدوب دیدی که ای پدر مهربان بنی عید وعیدده قربان اتمک پروانهٔ امر الهی واصل وورقاء وارد سبحانی هابط ونازل اولدیمی
مبتذولدر چو جان ایله دل   بسم الله اکر ایدرسه بسمل
حضرت ابرهیم عنان خنک تعلیمی مشوار امر دشوارده ارخا وطوطی لسان آل فامی نبات شکر متفضل منعام ایله شکرخا ایدوب دیدی که   ای فذلک نسخهٔ امانی
ریحانهٔ باغ زندکانی   بو امر صعوبت نمانک انفاذ و اجراسی ایچون اعلام وحی والهام مرفوع وبو کار دشوار حضرة جناب آفریدکار مقرون ومشفوعدر والآنه احتمالدر که اساس عمر سریع الزوالی کندوالوملیبت وشیشهٔ حیاتمی سنک غدر ایله شکست ایدم نقل غیر مشتبه وهب بن منبه‌ده چونکه حضرت ذبیح الله والد آکاهندن بو پیام سلوت احتوایی شنوا اولدی
عمر آن بود که در غم جانان بسر شود   سرودی ایله سرایندهٔ
ومشاهدهٔ محبوب ازلی‌یه کرایده اولوب یاقوت لب خندانی الماس سندان کذار دندان ایله شکفته یعنی نسیم سرور بسیار ایله غنچهٔ لعل آبداری شکفته اولدی   الیس یضحک الاحشاء تضطرب
حضرت ابرهیم محل آلامده خندهٔ بی هنکامدن کرفتار

مروّآتِ بیاندن ژنکِ ریبِ گمانی زدا اینده اولوب دیدی که ای
فرزندِ فرزانه درونِ خانه ده اخفاء نیتّنه حکمت بو ایدی که سنک
ذاتِ پاک طینتنک که خیر الخلفِ دودهٔ رسالت در مبادا که
امتثالِ فرمانِ خداده تعلّل و مادرِ ستوده سیرتکدخی پیشتر
تردّد و مخالفت ده تململ و تملّل اتمکله بن مؤاخذ و معاتب
و بکه سوارِ مضمارِ عصمتِ بی وصمت ایکن سزاوارِ خسر و تب
اولا یدم بعده حضرتِ ذبیح قلبِ جریح و جفن قریح ایله کی
عیدِ قربان شد بیا عاشق کشی بنیاد کن در منا از ابرک نو مبارک باد
فحواسی ایله تقاضا و وجودِ پرانواریی پروانه کردار آتشِ
فنایه القا ایتدکده عرقِ شفقتِ پدرانه تصلّب و مسکنِ سکونت ده
تلبّث و تلبّب ایدوب دیدی که ای پسرِ دولتیار بو کارِ صعب
و دشواره نه وجهله تحمّل و هیجانِ نفس بیداد کرده لباسِ صبر
محمود الاثر ایله نه گونه تزمّل ایدرسن کار صعبست مبادا که خطایی بکنی
حضرتِ ذبیح مکنونِ درونی تصریح ایدوب دیدی که
ای والدِ ملائک مطاف منزلِ صافِ طبع موشکافکده که
قابلِ حافظهٔ علمِ ماکان

جب تعجب اولوب دیدیکه ای فرزند مهر طلعت نه حالتدر که
جسم بی غش ودل بلاکشک تیغ ایام هلاکدن اندیشناک اولیوب
هنگام مهجوری ده وزد جوری کبی خنده رو وزمان نقصانده
مثال هلال کشاده ابروسن   بر رنجیدهٔ جانزا ازان قدرش نمیدانی
حضرت ذبیحک مرغ زبان فصیحی تقریر بلابالی واظهار مافی البال
ایدوب دیدی که ای والد بزرگوار رعایهٔ طریق افتخاری جانب
نه قبابه نیچون پرتاب اتمیم که سرمایهٔ وجوددن غایت مقصودم
راه ایزد بی نیازده سرانداز اولوب کعبهٔ وصالده مشاهدهٔ
انوار جمال ذی الجلال ایلمک ایدی بو مأمولک عدم حصولندن
دل مرتاب پرتاب ایکن بحمد الله امید ودلخواهم بی خواست راست
اولوب دست دعا دامن آمینه آویخته وصهباء مرام آب ناب
اسعاف واتمام ایله ممزوج وآمیخته اولدی

کر کسی کوید که درد عشق را تدبیر چیست   ما سر تسلیم نهادیم تا تقدیر چیست
ای که هر دم میکشی تیغی بقصد خون من   کر بقتل من تو خوشدل میشوی آخر چیست

بوندن زیاده عز وسیاده اولورمی که راه اطاعتده اراده
فرمان بردار اولوب مرغ همای پرواز روح آشیانهٔ جوار سبوح
دکور ودرجات جنات ده جنبش ثنای حمد وشکور ایله فرضا
بو آرزونک جستجوینده حاصل عمر کران بها بها وکشاکش
سرپنجهٔ آلام واسقام ایله پیراهن صبری بقا قبا اولسه مقتضای
رأی صائب اوزره وجه ومناسب بو ایدی که کمال نشاط وحبوردن
متمتع دهر پرشورده کنجایش وبی ریاده نعمت نعیم مقیم ما لا عین

رأت ولا اذن سمعت ایله آسایش بولمایم فکیف که بار بلا
وحیف بردوش وزخم ناخن تغابن ایله رخسارهٔ امید
مخدوش اولمادین عذراء روح لطیف نقاب بدن کثیف
ایله احتجابدن رها وشبستان قبول مزید حسن وبها بوله

نی از تو حیات جاودان میخواهم   نی عیش وتنعم جهان میخواهم
نی کام دل وراحت جان میخواهم   آنی که رضای تست آن میخواهم

اکرچه مشاهدهٔ طلعت پرنوردن دور وسبیل ادعیه هلاکه
انسلاک ایله کرفتار تاریکنای کور اولورم اما دخول حرم تربت
اثر ورضوان من الله اکبر ایله مبجل وسعید ونازنینان نازک
اندام حور مقصورات فی الخیام ایله همنشین وقعید اولمق
دولت سرمد وعزت سرآمددر بعده منبع بالدن رشحهٔ سؤالی
ترشح ودثاق استنطاق ایله توشح ایدوب دیدی که ای والد
کزین اول حینده که بنی خانهٔ شرف مقرومدن بیرون ایلدک
نیچون بو ستر عاقبة المسترة شرف محرمیت ازرانی وعلی وقوعه
تقریر امر تابانی بیورمادک تا که مطرح اشعات التفات اولمغله
شکر ودرود ونماد شفقت کستر ایله وداع وبدرود ایدوب
اول دردمند مشتاق ایله سر منزل یوم الوداع فضیحة العشاق
ده بربرینی دراغوش وسحاب مقلهٔ خونباردن انجاد
ایدن اشک مدراری سیل پرخروش ایدیدوک

معلوم مکر نشد که کاری سخت است   محروم شدن ز مونس محرم خویش

حضرت ابراهیم ابواب مقفلهٔ اسراری کشاینده ووجه

الحادية عشر

~~الآية الثا[illegible]~~

کیمکه توفیقی رفیق ایلیه راه حقده اوله کوندن کونه هر کاری وکرداری
اهل رشد ایله اشقا صحبی یکسان اولماز افمن کان علی بیّنة من ربّه
بو آیت کریمه مزاحفات رمل مثمّن دن فعلاتن فعلاتن فعلاتن
فعلن وزننه مطابقدر اهل هوا نار هوان ایله دائما محترق
واول سببدندر که عبد الهوی اذلّ من عبد الرّقّ در ارسطالیسک
کلام نفیسیدر که اعص الهوی واطع من شئت اتباع هوا ان
هوانک علامت ونشانندندر که فرائض وواجبات دن
تکاسل ومغادرت ونوافل ومندوباته تسارع ومبادرت ایده
نظم اعلم بانّک لن تسود ولا تری طرق الرشاد اذا اتّبعت هواکا
نثر احادیث کثیرة الفوائدده وارد اولمشدر که اهل بدع ایله
مجالست وارباب اهوا ایله اختلاط وموانست اولنمیه که آنلرک
معرّت شوم وحربلری غرّت جرب کبی تأثیر ونهاد اهل سدادی تغییر ایدر
نظم اذا انت لم تعص الهوی قادک الهوی الی کلّ ما فیه علیک مقال نثر
بیّنه صورتنده اولماق لسان اهل اشارت اوزره
ایما ودلالت ایدر که قریا درس [illegible] مناهی وملاهی اولان
برهان الهی باعث یقظه وبیداری ومحض موهبه بار ذی اوله
هر سالکه اوابه آواه که محاذاة نظر تیز نکاهندن ازالهٔ
غشاوهٔ غفلت وسنه وکندوی واسطة العقد یستمعون
القول ویتّبعون احسنه اتمیه تأدیهٔ هواده آسیمه وسرکردان
وسخرهٔ سحرهٔ مردان اولور سنّت وجماعت بر سواد اعظم

[illegible]

اهل

که طریقهٔ اهل طاعت در

طوائل دن سالم و آمن

وحرم محترم درکه اکا داخل اولانلر شبهات و غوائل دن آمن
و حفظ الهی آنک کلاءت و وقایتنه کافل و ضامن اولوب
وقت حاجت و هنکام یأس و ضرورت ده بیّنهٔ الهیّه فریادرس
و دافع [illegible] هوا و هوس اولماغله اول [illegible]
[illegible] انجا و تخلیص و سنکلاخ امور مشکله سنی تلیین
و تدلیص ایدر [illegible] تزیین و تسویل و امر متابعت
و مطاوعت تصعیب و تهویل اولنه قبل وصول المنزل سرکشتهٔ
ظلمت و هلاک و [illegible] لا یبالی الله فی ای وادٍ هلک اولور نظم
حقا که بی متابعت سید رسل هرکز کسی بمنزل مقصود ره نیافت
نثر شآمت تفرّد و استبداد ایله نیجه اهل استعدادک عین
بصیرتلری بی نم آسیب خور فلطمته لطمة فقد فتنه فی نج
جهنّم اولوب تیه زیغ و غوایت ده خسران دنیا و آخرت ایله
ع سرمایهٔ عمر خود بپایان آرد نثر لاجرم حین لا ینفع
الندم اظهار پشیمانی و سدم و بضائع انفاسنی القاء مطمورهٔ
عدم ایدوب [illegible] قافلهٔ ناله و آه ایله
همراه و کویای یا حسرتا علی ما فرّطت فی جنب الله اولور نظم
مرد همّت نه مرد نهمت باش چون پیمبر نه ز امّت باش
خاک او باش و پادشاهی کن زان او باش و هرچه خواهی کن
نثر فلاسفه که شمس معرفتلری حیلولت ارض ضلالت ایله
کاسفه و تمهید ایلدکلری مقدّمات نا سدیدلری مصداق
لیس لها من دون الله کاشفه در دولت متابعت دن بی نصیبلر
و رشق [illegible] غیر مصیبلر درلجهٔ حجت داخضه
تعمق [illegible] ترمق ایتدکجه خرافات و حرارتلری زیاده
و فزون و ترک سهول ایله سرکشتهٔ سنکلاخ حزون اولور

خار خار بدکاره کر هر شخص خود پسند و [illegible] سوء عمل و کرداری

و مظهر وعید

و ابن سیناء دل نابینالری

همرکاه

سهام مهام ده

و شوراییهٔ افکار فاسده

و هربری

[illegible]

قول مفسّرین اوزره بو آیت معجز قرین ده بیّنه دن مراد ربّ العباد
بو آیت کریمه ده بیّنه دن مراد وجود رسول و صراط مستقیم
خداده ابتغاء وسیلهٔ رهنما اصل اصول در جناب پاک
ایله ره نشینان کثافت خانهٔ خاک میانینده مناسبت و
مفقود و مجالست و مجانست نابود اولماغله حکمت بی انقضا
ایجاب و اقتضا ایلدی که خالق ایله خلائق بیننده بر وسیلهٔ اصیله
و بر ذریعهٔ اثیله اوله که فوقندن استفاضه و تحتنه افاضه
و امّت اجابت نجابته [illegible] افاده و افاضه ایلیه تا که
ضابطهٔ قوله ما کنّا معذّبین حتّی نبعث رسولا درکار و
سرّ مکنون لو انزلنا ملکا لجعلناه رجلا و للبسنا علیهم ما یلبسون
بارز و آشکار اوله زیرا انسان ضعیف بنیان لولا المربّی
لما عرفت ربّی اقتضاسی اوزره کندو عوار و قصورنه اطلاع
و عثوردن عاجز و مأمن عز قبوله وصوله [illegible]
حائل و حاجز اولوب اعدل خلفاء [illegible]
رحم الله امرءا اهدی الیّ عیوبی [illegible]
امراة و اخطار رجل [illegible] القاء معاذیر ایدر ایکن عقل
ناسدادک دعوای استبدادنه نیجه اعتما و اعتماد و دلالت
و ارشادنه نه وجهله اعتبار و اعتداد اولنور نظم
سخن پرداز این کاشانهٔ راز چنین بیرون دهد از پرده آواز
نثر که اول زمان نزهت نشان ده کر زلیخا جمال ما هذا
الا بشرا یه شیفته لاابالی و لباس حیا بلکه ردای حیاتی
پوسیده و بالی اولوب آوازهٔ غرام عذری المرامی طنین

قرآن عظیم الشأن و سائر معجزات باهرة البرهان موانست اولوب و لفظ من دن [illegible] مقصود خدای و المنّ وجود رسول ختمیت مقام علیه الصلوة و السلام در

کلیه

سنکلاخ عجب و رین ما بیننده

نصفت انصافک زبان انصافی

ایله دسیسهٔ نفس پوشیده ذنوبی [illegible] بیان و تقریر و [illegible] و بای لغز اصابت

فرموده

ده ترحل ایله

دلارای

چیست عقل اندرین سپنج سرا
آز و بیشی خطی خدا
عقل ما نیز ماست سرکردان
در کنه او چو ما حیران
نظم

کنبد فلک و شعبده ساز و غلقت الابواب قالت هیت لک اوکبی

نظم آن زلیخا از سپندان تا بعود ٭ نام جمله چیز یوسف کرده بود
چون بکفتی مه بر آمد بنکرید ٭ ور بکفتی سبز شد آن شاخ بید
ور بکفتی هست نا نهابی نمک ٭ ور بکفتی عکس میکرد د فلک
کوستودی اعتناق او بدی ٭ ور نکو هیدی فراق او بدی

نثر حضرت یوسف صدیق قوت بازوی توفیق ایله استعصام و ملاحظهٔ فحوای معاذ الله انه ربی احسن مثوای ارتکاب فعل حرامی استعظام ایلدکده مکر دایهٔ سحر وایه ایله زر اندر زر هفت اورنک پر زیور که صحیفهٔ انکلیون هر بری رنکارنک و رشک سازنکارخانهٔ چینی و نقش ارژنک اولوب سوق جنت کبی با زیب و فر و نمونهٔ پر نزهت ان فی الجنة لسوقا لیس فیها بیع ولا شراء الا الصور ایدی

نظم چونکه یوسف سوی او می ننکرید ٭ خانه را پر نقش خود کرد از مکید
تا بهر سو که نکرد آن خوش عذار ٭ روی او را بیند او بی اختیار

نثر عمارت و بنا و عاشق سرباز ایله معشوق دلنواز کپیکر ناز و نیاز لرنه دقت و اعتنا اولنوب اول قصر مینای مینو نظیره که نمونهٔ صرح ممرد من قواریر یوسف آفتاب لهجتی دعوت و تنک و تنها تدوار کاس محبت ایلدی و بو مطلع مقبولک مدلولی ایله نقش پذیر ایدی

نظم چاک دلم نصیبی ز دوختن ندارد ٭ دین عشق و این محبت واسوختن ندارد

به پیچید از آن یوسف پاک دین ٭ سبک چشم را کرد سوی زمین
بروی زمین بر همان ماه دید ٭ که کفتی خدایش چنان آفرید
چو چشم از زمین سوی دیوار کرد ٭ زلیخا ز دیوار دیدار کرد

نثر

نثر حضرت یوسف اندوه و تلهف ایله آسیمه و شیدا و هنکام هول ده قول لاحول ایله کویا اولوب

نظم بدیوار تا هر کجا بنکرید ٭ نشان زلیخای بت روی دید
بعمدا سوی سقف کردش نکاه ٭ همان دل کسل بود چون مهر و ماه
تو کفتی جهانی زلیخا بدند ٭ بیوسف دران روز کرد آمدند

نثر زلیخا که مشغول سبق شبق و بستهٔ وهق رهق اولوب علی الدوام مقام نیاز و ابرام ده انتصاب و کونک آشنالی ابیاتی علی عجز الاناث ارتجال و اقتضا ایدر ایدی

نظم ز بیم خوی تو در سینه آه می لرزد
ز آفتاب حمالت نکاه می لرزد
دلم بدست تو آن مرغ نو کرفتارست
که کاه می طپد از بیم و کاه می لرزد
برهنه کرد چنان غمزهٔ تو تیغ جزا
که در لباس تخیل کناه می لرزد

نثر کوردی که طبع یوسف پاک نهاد ده دلالت ایمان و رشاد غالب و کندونک اسلامنه طالب در اول غزال نازک اندامی دام شبکهٔ دام اتمک ایچون نوع آخر ایله شعبده و چاپلوس و غیری کونه آغاز فسون و فسوس ایدوب ایدی که

نظم از سر بنهی اکر درشتی ٭ با کشتهٔ خود نکیری کشتی
من هم بهمان خدا که جویی ٭ ایمان آرم چنانکه کویی

نثر وعدهٔ ایمان اهم مهیج میلان و هم اولوب

نظم یوسف که نوازش چنان دید ٭ شد نرم که مصلحت دران دید
زان نیت خیر و شرط ایمان ٭ شد زان همه سرکشی پشیمان

نثر قلب با کرمی کرم و فی الجمله مائل وفا و آزرم اولدقده توکل مشرق آفتاب غیرت و لم یکن له ولی من الذل دین مافته و نتیجهٔ ولقد همت به بازوی عصمت لولا ان رأی برهان ربه ایله بر تافته اولدی

لمولفه نرسد کرچه ید همت به ٭ عاشقانرا ز همه همت به

نثر بو آیت معجز نشان ده اولان برهان ده اختلاف و ذکر و بیان دوحهٔ کثیرة الافنان دن ثمرات مختلفة الالوان

جمال

اجتنا واختراف اولنمشدر عند البعض یوسف مصر [illegible]
وبهاتابع وهم وهمّ بها اولدقده سقفِ رواقِ گردون
نطاق انصداع وانشقاق بولوب حضرتِ یعقوب پیرک
وجهِ منیری انکشت بردهان ظاهر ونمایان اولدی
به برهانِ بخشایش کردکار نشد روی او از گنه شرمسار

اجلاء اثباتنک اثبات ایلدوکلری

وبعضی روایاتِ صحت آیات ده
ناکه بشکافت سقفِ خانه دستی بنمود از ان میانه
در دست خطی بزر نوشته یک راحت وصد خط نوشته

قدرت

که خانهٔ [illegible] نما ایله آیتِ لاتقربوا الزنا مسطور ومنقوش
ودیدهٔ مغیبات دیده یه مشهود ومرموق ایدی

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

انکیخته بر پردهٔ زرکشِ منقش آویخته کوروب
سؤالش کردکان پرده پی چیست دران پرده نشسته پردگی کیست
زلیخای حورانمون درنِ درونی پاک وآیینهٔ سینه سنی
مصقلهٔ صدق ایله تابناک ایدوب دیدی که گوشهٔ کاشانه
کاشیدهٔ بر بتِ منحوتِ تراشیده درکه
درین عالم که تا من بنده استم برسم بندگانش می پرستم
مناغاة وبعالمز نامعلوم وبو سوء فعالمز ختم کتم
ایله مختوم ومکتوم اولماغیچون اسدالِ حجاب ومجاهرینه

یوسف لما رآء برهان ربه
وقد هم ان یعروری الذنب اجحا
حضرتِ یوسفک مرغ دل بادلالی
دالدن داله قونماغین زلیخا عاجز
وستوه وغریق لجهٔ اندوه ابوه
اولوب آخرکار یأس واضطرار
ایله
گریان گریان ززیر بستر
برداشت یکی کشیدهٔ خنجر
اولان

قرین اولماقدن احتراز واجتناب ایلدم
درون پرده کردم جایگاهش که تا نبود بسوی من نگاهش
بو محلده غیرتِ عشقِ ازل پیوند زلیخای ناکامک عشقِ
ناتمامنه بو مضمونِ دلپسند ایله خیره خند اولورکه
بیهده از بتِ بی جان چه توقع دارید بادی آن بت بپرستید که جانی دارد
حضرتِ یوسفک مرغ دل بادلالی دالدن داله قونماغین
زلیخا عاجز وستوه وغریقِ لجهٔ اندوه اولوب آخرکاد یأس واضطرار ایله
گریان گریان ززیر بستر برداشت یکی کشیده خنجر
تا سینهٔ خویش چاک سازد خودرا بستم هلاک سازد
حضرتِ یوسف بو حالِ دهشت نماکی شهود وفی الحال
یرندن نهوض ونهود ایدوب خنجرِ تابداری پنجهٔ یارِ شیرین کاردن
آلمش ایکن وحوضِ خوضِ ملاعبه ومداعبه یه طالمش ایکن
بو کلامِ خام وقصهٔ ناانجام سببی ایله مخدرهٔ عشقِ حقیقی
محیای رازدن نقاب انداز وزبانِ یوسف دن بو گونه
سخن پرداز اولدی که ای مدعیٔ بی خبر سن که برحجرِ بی نفع
وضردن استحیا وشرم وقاعدهٔ حرمی حرم ایده سن بن
هر یرده حاضر وناظر اولان دانا وبینای باطن وظاهردن
غوطه خورِ شرم حجاب وآزردهٔ مضرابِ اضطراب اولماملق
محض گستاخی ووقاحت وبازادِ اوزار ورقاعت ده رقاحت
بگفت این وزمیانِ کار برخاست وزان خوش خوابگه بیدار برخاست
الفه کرد از دو شاخ لام الف دور ده ماند از کاز سیمین شمع کافور

حضرت یوسف جوابی قصه وخلاص
وطالب نجات ومناص ایکن

21

ناکاه گوشهٔ کاشانهٔ بهشت نشاندن

دردیوب

بهر در كامدی بی در كشایی		بریدی قفل جابی بره جایی

تاریخ انبیاده ابداع وابدا وتلك الرسل فضلنا بعضهم علی بعض منهم من قصصنا علیك صحائف پرلطافتنده املا وامدا اولندوغی اوزره مبتلای ان كیدكن عظیم اولان كریم ابن كریم سبق رحمان بینه و برهان ایله تنكنای امتحان دن راه رها بولدی و مصر عزت وتمكین ده ركین اولدقدنصكره جویای نعیم مقیم توفنی مسلما والحقنی بالصالحین اولدی

فیالها قصة فی شرحها طول		صیقل ارواح ومشعل

افروز صباح و رواح اولان مثنوی معنوی ده قشر قصه دن لب حصه انتقا واستخوان بند داستان ظاهر دن مغز نغز باطن بو وجهله اقتنا اولنمشدر بوكلنه

بهر دیده روشنان یزدان فرد		شش جهت را مظهر آیات كرد

تا بهر حیوان نامی كه نكرند		از ریاض حسن ربانی چرند

بهر این فرمود با آن اسپه او		حیث ولیتم فثم وجهه

حكایت كیند از بزركان دین		حقیقت شناسان عین الیقین

كه حضرت فضیل كه مادبهٔ مائدهٔ كرامت ده ارباب تقشف وریاضت اكا طفیل ایدی اوائل حالده قاطع طریق ولجهٔ بیكران عصیانه غریق اولوب دزدان وشطاره سالار و دار الضرب عیاری ده صاحب عیار ایدی رهزن وحرامی ونهب وغارت غایت مرامی اولوب دائرهٔ سوءه مدار

اولماقده بو وجهله شهیر ونامدار اولمش ایدی كه اول اعصار پر اصار جرائم آثارده خلیع العذار اولان اطفال وشراری هنكام ذعر وویل ده قدوم فضیل ایله تخویف واذعار وز بطش شدیدینی اشراب واشعار ایدرلر ایدی ناكاه بر قافله وكاروان وسابله و رهروان بر محلده نزول والقاء عصاء اقامت وحلول اتمشلر ایدی كه وقت سحر و بامداده رسم معتادی اوزره اول قافلهٔ غافله یی شبیخون واغارت و اطلاق سیف حیف وابارت ایدوب هر طرفدن اسباب مغصوبه واسلاب منهوبه یی جمع وغارت زدكان بی امدادك فریادینی سمع ایدركن اخریات قیروان دن بر درماندهٔ ناتوان آواز حزین وغم كاه ایله الم یأن للذین آمنوا ان تخشع قلوبهم لذكر الله آیتنی تلاوت ایتدوكی واصل قوت سامعه واضواء ذكاء تنبهه لامعه اولوب كویا حكم انداز تقدیر بی تغیردن بر تیر قوی تأثیر آماجكاه دلنه اصابت وفی الحال جمله جرائم عظائمدن استغفار وانابت ایلدی مان دغارت وغامت

توبه كن مردانه رو آور بره		كه فمن یعمل بمثقال یره

كفت پیری كو درین ره آشناست		توبه كن از هرچه آن غیر خداست

حضرت فضیل كه دزدان وازاكشمهٔ شوخ چشمه سر خیل ایدی اكرچه كروهٔ غیله وحیله ده فتاك وتارات شن غارات ده بی باك وچالاك ایدی اما دأب مقرر و دربت قربت اثری بو ایدی كه هر كاروانه كه لیث خارد كبی وارد

~~اولوب نهر قهری روان ایدر ایدی فم ثعباندن اخذ فریسه~~
~~وجبل ختلدن نهب حریسه ایدر ایدی تخم ایمانی ارض~~
~~ایقان ده ثابت الاصل ونضال حسن عقیده ده مصیب~~
~~الخصل اولماغین هاتف انما الاعمال بالنیة القاء خاطره~~
~~ربانیه ایدر ایدی که مقدمهٔ عنایت ازلیه که نتیجه بخش هدایت~~
~~ابدیه وجلیه درقرین خالی ومخدرهٔ کرداری زیور استغفار ایله~~
~~خالی اولدقده~~ هر شخص غارتکرده یی حضورنه احضار
و مولد ومحتدندن استخبار ایدوب سرخامه ٔ مداد استمداد ایله وأول دیارده اشتهارندن
تر وغارت وانتهاب اولنان اموال واسلابنی ثبت دفتر واموال غارت کرده نک
ایدر ایدی اموال مسلمینی غصب ورایت خامه یی میدان نامه ده عدد و مقدارندن
نصب ایلمکدن مرادی ومقصود پیش نهادی بو ایدی که اگرچه
اغواء نفس اماره واغواء ابلیس بدکاره ایله نهاب اموال
قیروان وضرب کوپال نکالی ایله دلیران شیر شکارک اشداق
زهربارلرندن قی روان اولوب دهان ثعباندن اخذ فریسه
وجبل ختلدن زور بازوی جلادت ایله نهب حریسه ایدر ایدی
اما تخم ایمانی ارض ایقان ده ثابت الاصل ونضال حسن اعتقادده
مصیب الخصل اولماغین هاتف انما الاعمال بالنیة القاء
خاطرهٔ ربانیه ایدر ایدی که مقدمهٔ عنایت ازلیه که نتیجه بخش
هدایت ابدیه درقرین خالی ومخدرهٔ کرداری زیور استغفار
ایله خالی اولدقده طی دفترده مثبت ومحرر اولدوغی اوزره
حقوق عباددن تفصی وزمرهٔ مستغفرین انابت قرینه

اتّصال وتفصّی ایدوب نفس نافرمانی تامن تکلانی اخلال
ومقتضای دفتر اجمال اوزره اصحاب بضائع واموال
ایله استحلال ایده لاجرم سرمنزلنه رجوع دعودت وراه
هواده تکاپوی نادوا ایلدوکی قرناء سوء ورفقاسنی
دعوت ایدوب دیدی که بو آیت هدایت پذیر بکا بو وجهله
تأثیر ایلدی که اول جراحت بی راحتک بره واندمالی عدیم
الاحتمال در بعد الیوم نفسمی لوم ومرضاة خدایی رد م
ایدوب داعی حقه اجابت وکمال ابتهال ایله
بیلوب ایتدوکلرومه بیلمیوب ایتدوکلرومه استغفار وانابت ایلدم
استغفر الله من عمر اضعت به حظی من الذکر فی قال وفی قیل
استغفر الله رب العرش من عمر اضعته فی خسارات وتضلیل
رفاق باوفاق بالاتفاق شد نطاق اطباق ایدوب
چونکه راه هواده بزه دلیل وپیشوا ایدوک طریق هداده
دخی بدرقه ومقتدامز اول دیوب ابتداء حضرت فضیلدن
اخذ تلقین ولبس خرقه ایدن اول رفقهٔ هدایت فرقه
اولدی بعده موجود خزائن ودفائننه مراجعت وارضاء
خصوم واعدایه مباشرت ایلیوب حاسبوا قبل ان تحاسبوا
میزان امتحاننده نامهٔ اعمال واوزارینی وزن وعیار و
ارباب حقوق وعقوقه بذل درهم ودینار ایلدی صدق سعی
وحرکتی برکتی ایله جمله خصومنی ارضا وظهرینی سواری تخفیف
اثقاله ارزا ایلیوب جمله اهل حقوق مال منهوب ومسروقنی

وقوت يقين ايله فقر نعمت آييني
عينته آلمادى

آلدى آنجق بر يهودئ بدكارك بيك دينارينى قالدى امّا
فضيلك دخى اسم مال اطلاق اولنور نقود و اعلاقى قالمادى ۲
دقّ حقوق عباددن بالكلّيه آزاد اولماق ايچون اول
يهودينك مسكن معهودى كه چند ماهه راه ايدى تنها و تك
عزم مسلك ايدوب راجل و حافى قطع فيافى ايلدى ش

كامل صفتى راه فناسى پيمود ناگاه گذر كرد ز درياى شهود
يك موى زهستياو برو باقى بود آن موى بچشم فقر زنّار نمود

قطع معالم و مجاهل و طىّ معاطش و مناهل و نصبكم
منزل مقصوده نائل و اول دياره باشتهارده اول يهودينك
محلّ آرام و بهبودى اولان مسكن و موطنندن سائل اولدى
بعد الوقوف موقف توقّفده الباب و كمال ادب و
ابتهال ايله دقّ باب ايلدى صاحب خانه شقّ نزعهٔ كاشانه‌دن دن
نظر و رفع مغلاق در ايدوب ابن عياض كه اعضا و
آرابى اسود رياضات و آدابه غياض ايدى بعد تقديم
السلام فتح رتاج كلام ايدوب ديدى كه فلان زمانده
بر كاروانه رفيق و فلان مكانده غارت كردهٔ قطّاع
طريق اولدوغى يهودئ كوتاه بصر بادى نظرده بيلميوب
بعده وقعهٔ پيشينه‌يى ياد و آغاز شغب و فرياد ايدوب
ديدى كه

صيد را چون اجل آيد سوى صياد رود

اى حرامىٔ گرامى گذرگاه مضيقده قطع طريق و بيابان
سببى جرس ده جمعيت قافله‌يى جرسى تشتيت و تفريق

اتمكى

اتمكى بيلوردوك بحمده سبحانه كه كندو اياغك ايله باغه
گرفتار و نطع قطع رجاده فرزين رفتار اولدوغك حضرت
فضيل فصيل بيانى داس زبان ايله درو و حليهٔ تقريرده
ريحان كلام دلپذيرى گرو ايدوب ديدى كه بن ثبات
قدم ندم ايله غريق لجّهٔ وله و آرزومند موعد التائب
من الذنب كمن لا ذنب له اولوب بذات هيئت و رسل و
هيئتم دخى آگاه و وصمت حوبه‌دن رجوع و توبه
ايلدوكم معلوم جناب هو ربّ و لا اله سواه در

ندمت على الذى قد كان منّى ندامة من اصيب برأس ماله

صدق توبهٔ اجابت پذير يهودئ ناپاك ضمير فى الجمله
تأثير ايدوب ديدى كه بو دكلو مال و منالى مجّاناً سكا حلال
ايلمكم امر محال در مقابلهٔ ابراء ذمّتده نه مقدار صرف
ديناره همّت ايدرسن تعيين و بيان و هميان وسع و
مقدرتكى درميان ايله حضرت فضيل فصيل تفصيله عروج
و دروازهٔ مسكنته دروج ايدوب ديدى كه سيم و زر دكل
فلس احمردن بيله كيسهٔ افلاسم تهى و عدم مكنت و دستگاهم
المفلس فى امان الله حدّنه منتهى در ~~اسرائيلىٔ بى شهودكه~~

من از خراج چه ترسم كه من خراب شدم نه گفته اند و ما ان على الخراب خراج

اسرائيلىٔ بى شهود كه مصداق لتجدنّ اشدّ الناس
للذين آمنوا اليهود ايدى ديدى كه كيس وجود كيسكده
دراهم و نقود مفقود ايسه قوّت و توانك دركار و خدمته

استطاعتنك برقواددر بو سرای مسرت فزا انک آزاسنده
بر عرصهٔ تهی وارض میان دهی واردرکه طوائف اناسه
کناسه در اول مقام ده اولان تمامی حمولاته تحمیل وبو محنت
محنت نماآلده نفسکی اعمال ایله وراسنده اولان وادیٔ
غائر وزمین بائره نقل وتحویل ایله تاکه رحبهٔ دار پاک و
ململسا واول اعماق واغوار مستوی وهموار اولماغله غیرت
زمین جابلسا اوله دیوب بو خدمت باکلفتی تکلیف و
استحلال اسلاب واموالی بوکا تعلیق وتوقیف ایلدی حضرت
فضیل فی الحال بو امر قریب المحاله تشمیر ذیل وبو خدمتی جان
بی منتنه منت بیلوب مؤنت معونتی مکان رعونت دن
زیل ایلدی بعده اذیال وذلاذلی ایله نقل مزابله باشلیوب
بر طرفدن غلبهٔ جوع وسغب وبر جانبدن هجوم کد وتعب
طاقتنی طاق وخاصرهٔ قدرتنی محلول النطاق ایلدی
سعی وشتاب دن بی حرکت وتاب اولدقده ساقط وعدیم
المجال وبر کوشه وکوچه ده ناتوان وبی مجال قالوب هر کسه
یاور وفریادرس اولان کعبهٔ حقیقتی یه توجیه قبله نمای قلب
ودمخزع کرونندن هواجس کوناکونی ازاله وسلب ایلدی

~~یا من ایادیه عندی غیر واحدة ومن مواهبه تسمو عن العدد~~
~~ما نابنی فی زمان قط نائبة الا وجدتک فیها آخذا بیدی~~

ناکاه مهبت عنایت الهدن بر ریح عاصفه ونکباء
قاصفه آسوب اول مزابلی عن اصلها اقتلاع وخرق وعظ

اختلاع

اختلاع ایلیوب اول فناء دعرات ده اولان قاذورات
برداشته واول غیطان وحفائر ومغائص ومغائر
انباشته اولماغله معتزلی مذهب وفلسفی مشرب اولان
منکران کرامات اولیایه واضح وهویدا اولدی
که خدا مبدع البرایاتست باری الارض والسمواتست
عجز راسوی قدرتش ره نیست کس ز کنه کمالش آکه نیست
حضرت فضیل تکرار دق باب واتمام خدمتی اشعار
واشراب ایلدکده یهودیٔ بدکار دوزنهٔ انکاردن باشنی
اخراج وتنکنای تکذیبه الجا واحراج ایدوب دیدی که
ای زاهد خشک دماغ وآزادهٔ عالم فراغ اکر آرامکاه
توانی وناتوانی دن دور نیجه بیک مز دور سالیان بسیار
صرف مبلغ اقتدار ایلسه لر بو دکلو آز زمان ده اول خدمت
کرانی اتمام واکمال نه احتمال ابن عیاض که ناسک مرتاض ایدی
هر آنکش عنایت بود از خدای همه کام بایستش آید بجای
فحواسنی تتمهٔ بازوی اعتبار وقادرنی آلتنک کمال قدر تنی
ارآءت واظهار ایدوب دیدی که قدرت حقی کل تماشا قیل
یهودیٔ بی هدایت مدرجهٔ حیرته دارج وپابرهنه اول
فضاء پهنه خارج اولوب کوردی که تلال مزابل وقاذورات
بالکلیه برطرف ومدی البصر اول بریه وبر قاع صفصف
اولمش نه داختیار فضیلت فضیله اقرار وترک نقیصهٔ انکار
ایدوب دیدی که اکرچه مراسم خرق عادتی اعادت وزمان پیرده

اِتیانِ عملِ کثیر ایله اثباتِ کرامت ایلدوک اما بودکلو
مالِ بضاعتی ترک واضاعته نفسم مطاوعت ومرشدِ
خرده متابعت اتمیورسنی بطنانِ خانه ده ایطانح ایطا
وبیک دینار کامل العیار هبه واِعطا ایده یم تا که دروازهٔ
خلافی سدّ وتعداد نوعِ بشر ، بشر بشر بکا نقد وعدّ ایمکله اولدوغی اوزره
زعونتِ بخلم فی الجمله زائل واخذِ مالِ موهوبه ایله احلالِ کاملِ اموال
منهوبه یه نائل اوله حضرتِ فضیل جواهر عواضنه یی طبق عرضه
نهاده وکلزارِ بدیع الآثارِ حقیقته عالمِ شهادتدن بر منظره
کشاده ایدوب دیدی که بنم غایتِ اُمنیه وبغیتم تبعه وضمیرِ
حقّ غیردن نجات وخلاص ونفسِ بدنهادی مضائقِ حقوقِ
عباددن انفلات وانفلاص در یهودیٔ نابکار فضیل توبه کار ی
دهلیزِ خانه ده ایقاف واِحضار وبرکیسِ خالی یی تراب
ایله مالی ایدوب اِحضار ایلدی حضرتِ فضیل عیناً حق که
روی اُمنیه وآرزوسی دائما ناضر وبیاض ایدی
بسمله ایله اولور عنایتِ حق دیوب بسم الله ایله یدِ بیضا
دستگاهنی کیسه یه اطلال وایلاج ودارالضربِ غیبِ هویتده
مسبوک وسکهٔ قدرتِ بی علت ایله مسکوک نه زائد ونه
ناقص بیک عدد زرِ خالص ابراز واخراج ایدوب بشر بشر
اول دینارِ واضح البشری عدّ ونقد ودستِ ابتهال ایله عقدهٔ
تنجزِ وعدِ احلالکی احکام وعقد ایلدی جهود جحود منصفِ
انصافده پابرجا وروشنائیٔ عین الیقین دافعِ تاریکیٔ

تردد وبرجا اولوب دیدی که ای مرشدِ غیبی اولا لطفِ مدید ایله
مدّ ید وارآءتِ روی دل ایله ازاحهٔ وکد وکدّ ایله بکا
عرضهٔ ایمان واسلام بعده سرّ پوشیده یی اعلان واعلام
ایله زیرا بن بیتِ مدراسده درسِ علمی اندراس ایدر ایکن
مغفور الحوبه اولان تائبِ مقبول التوبه نک یاپشدوغی تراب
زرِ ناب اولدوغی اسفارِ توراةِ حکمت ظهورده منظوم اولمش
ایدی سنک فقرِ اختیاری وصدقِ نیاز وزاریکی کوروب
توراة ده سفر واِثبات اولنان امرِ غرابت نمونی قصدِ تجربه
وآزمون ایلدم برکیسهٔ تهی یه وضعِ خاک وکندو الوم ایله
القاءِ تراب تیره ناک ایلدم سنک دستِ اِنابت مساسک
مماس اولدوغی کبی اول تراب متحوّل وزرِ نابه متبدّل اولدی
قبولِ توبهٔ اجابت دستکاهکدن احتمالِ اشتباه مرتفع و
اهلِ اعتبار بو قصهٔ غرابت مدار ایله منتفع اولدی مریدِ
روشن ضمیره احتیاجِ پیر اول جهتدن ضروری وناکزیر در که
طریقِ طریقت وراهِ بی ریاءِ ریاضتده مخافت وآفتِ حدّ و
غایت وره زنان وموانعه نهایت یوقدر اثناءِ سلوکِ کثیر
الشکوک ده نیجه منزلِ مخوف ووعر ولجهٔ هولناکِ بعید القعر
اولور که غولِ تلوّن وتفرقه سالکِ بی بدرقه یی اِضلال وپای لغزِ
باطل حق نماده اِزلاق واِزلال ایله اِذلال ایدوب شاکردِ
رسن تاب کبی سعی وشتابی سببِ مزیدِ اِدبار واندک لمعه و
لمحه ایله غریقِ محیطِ پندار اولور پیر برِ درا اولمیان بی سنکِ سنبک سر

مهبِ ریحِ تباریح ده مثالِ ریشه وکال اضطراب ایله قلق و
انقلاب آکا ایشه اولوب مجاهلِ شبهات و شهوات ده کم
واضحوکهٔ دشمنانِ یراکم هو وقبیلهٔ من حیث لاترونهم اولور
سفرِ صوری وظعنِ ضروری ده بو معنی مشاهد و بین السافره
معالمِ معاهد دربحرِ سیاحت ده سباحت ایدنلر نیچه دفعه
ذهاب وایاب ایلدکلری طرائق ومطارب ومسارب ومشاربده
سرکشته وحیران بلکه منابر ومنائری اولان براری ونهابرده
دخی افتان وخیزان اولورلر امّا برخرّیت ودلیلِ هدایتِ سبیل
اندکده یسر وسهولت وجمعیّتِ خاطر وطمأنینت ایله قاطعِ مهالک
ومتالف وفقراء رفقا ایله مستأنس ومتألف اولوب وعثا
وکآبتِ بی منتهادن راهِ رها بولورلر

آنکه سنّت باجماعت ترک کرد — درچنین مسبع نه خونِ خویش خورد
راهِ سنّت باجماعت به بود — اسب با اسبان یقین خوشتر رود

فجِّ حجّهٔ انتهاج ایدن معتمرین وحجّاجِ بی زاد وراحله حضور
وراح ایله کیتمیوب دشتِ دهشت ده کرفتارِ وحش ووحشت
اولدوقلری بو امرِ بیّنه شاهد وبیّنه در حضرتِ خضر که کنیتی
ابو العبّاس وفریادرسِ کبراءِ ناس اولوب عالمِ ملکوتک
قطبِ ثابت قدمی ونبوّت وصدّیقیّت بیننده اولان افراد
مرشدِ راسخ دمی درکملِ خلوتخانهٔ معرفت اقتضای نشأهٔ بشریّت
اوزره افتادهٔ حفرهٔ تلوّن وغلط ومتحنِ پای لغزِ من ذل
الذی ماساء قطّ اولدوقلرنده تحتِ قبابِ غیبدن یارزداو

گرفتاران

گرفتارانِ نشیبِ تنزّلی سقوط وتسفّلدن خارس وخادزاد کون
مشکللرینی حلّ وخمرِ خطا وخطللرینی القاءِ ملحِ لمحِ حسنِ عمل ایله
خلّ ایدر هنگامِ زیغ وفترت ده برهان وبیّنه وزمانِ احتیاج
وضرورت ده ممدِّ قلوبِ لیّنه اولماغله دافعِ هوا وهوان
وکیر وصراطِ مستقیمِ دینِ قویمه روان اولور

چاره دردفعِ خواطر صحبتِ پیرست وبس
رخنه بر یأجوج بستن خاصهٔ اسکندرست
جانِ پژمرده زفیضِ پیر یابد زندگی
خضر آزان خضرست کزوی سبزهٔ خشک اخضرست

~~[illegible]~~ الثانية عشر
الآية ~~[illegible]~~

نه قیلدی قوم عاده بادِ نخوت بیلور هر کیمکه وار نور شهودی
اولوبدر آنلرک شاننده نازل **الا بعداً لعادٍ قوم هودٍ**

بو آیت کریمه مزاحفات بحر هزجدن مفاعیلن مفاعیلن فعولن
وزننه مطابق در شوارد خبر واردی صید و اقتناص ایدن
اصحاب تاریخ و اقتصاصک اتفاق و اطباقلری اوزره
حضرت نوحدن صکره ترکهٔ پر برکت وحی حضرت هوده موروث
و عدوان و فساده معتاداً اولان قوم عاده مراسم دعوتی
اعاده ایچون مبعوث ایدی اول قوم جسام عاد بن عوص بن
ارم بن سامه انتهاپذیر و ضخامت تن و صرامت بدن و شدت
بطش و حدت و طیش ایله مفقود النظیر اولوب کمال قوت
و توان ایله بنی نوع انسانه غالب و اشطر منافع دهری فرید
قهر ایله حالب ایلمیلر اول کروه بلند بالا عاد اولی درکه
اکثری صدکز قامت ایله فرط مناعت و سناعتی محفوف
و بیتمش ذراع طول و ارتفاعی اولانک وصمت قصر قامت
ایله جامهٔ بسطتی ملفوف ایدی
ترا چو عاقبة الامر جای در خاکست چه سود ثروت قارون و قوت قارن
و بعض روایاتده قامات بی اعتدالری یوز ذراع و
صد اندازه اولان تازه لر میان اتراب و اخداندة قصیر الباع
ایدی سرباشلری مانند قباب فلک اتساع و هر برینک عیون
و مناخری مغاریخ وحوش و سباع اولوب مقتضای نظم

معجز اتصاف واذكر اخا عادٍ اذ انذر قومه بالاحقاف ايله
آنلره مقام ومسكن اطراف پر يُمن يمن ايدى احجار ورخام
تختِ ستونِ ضخام ايدوب اَتَبنون بكل ريع آيةً تعبثون
مضمونى اوزره احداثِ صياصئِ بلند وتتخذون مصانع لعلكم
تخلدون نصّ اعجاز نمونى اوزره بناء رواسئِ فلك مانند ايدرلر
هرگاه كه اول قوم جبّارِ ختّارك ريحِ غضبلرى ثوران وقدرِ
طبيعتِ پرقذرلرى آتش جهانسوز خشم ايله فوران ايليه شخص
مغضوبٌ عليهى بالاى بام فلك سانَدن پرّان واذا بطشتم بطشتم
جبّارين مدلول نذارت قرينهٔ عرصه ونشان ايدرلر ايدى عبادتِ
اوثان واصنام ايله مُوانستِ حرم اسلام دن واحش ومرتكبِ
منكرات وفواحش اولماغين ثقل بارِ اوزارلرندن طبقاتِ
چرخ دوّار اَطيط وضجّ واجزاءِ كائنات زنين ورجّ ايدوب
يدِ قدرت حسام انتقامى سلّ وحضرت هودى اول قوم عنودِ
كنوده نبىّ مرسل ايلدى نسبِ شرف سنوحى عامر بن شالح ابن
ارفخشذ بن سام بن نوح دركه بين القوم وسيط وباع مكرمتى
بسيط ايدى روايت دركه حضرت هودك هنگام ولادتنده
جمله بهائم وسوائم اظهار مَيعة وبشاشت وسكنهٔ زمين و
آسمان كسب سرور وهشاشت ايدوب ساحهٔ كيهان دن ازالهٔ
رجّ ضرّ وخلاف معتاد زمان ده اشجار مختلفة الالوان سرسبز
ومخضرّ اولدى حضرت هود غلواءِ شباب وشرخ عيش لبابده
سدادِ تمهاد ايله منهج حقّ ايلجه سالك وبايهٔ مجاهدات شاقّه سى

چو نيست بس و پيش اين دو روزه خيال
معمّران جهان را چه لاف اعمارست

سامى وسامك اولوب اعوام عمرِ زود گذرندن قرق ييل سالِغ
وسنّ وقوفه بالغ اولدقده مكتب عرفان ده درس هدايت
تعليم وذات كروبى صفاتنه مقاليد معجزات تسليم اولندى هنگام
عيدده كه اول قوم عبادِيد مسند نشين اَسرّهٔ رواسى وبالاخرا
منابر وكراسى اولوب خلجان كه داورِ اهل طغيان ايدى نمارق
زراندوده اضطجاع وانصاب ضلالت نصابدن انتجاع ايتمش ايدى
حضرت هود فرمان واجب الوجود اوزره رسالتنى اظهار ومراسم
دعوتى آشكار ايدوب ديدى كه يا قوم اعبدوا الله ما لكم من
اله غيره ان انتم الّا مفترون ولوازم دعوتى اعاده واحمالِ
جعل يا رّوادن مبرّا اولدوغنى افاده ايدوب ديدى كه يا قوم لا
اسألكم عليه اجرًا ان اجرىَ الّا على الذى فطرنى افلا تعقلون حضرت
هود يدِ بيضا سنده اولان عصايه اتّكا ايدوب بين يدى الخلجان
شولدكلو نثر مواعظِ حكمت بيان ايلدى كه اهل عتوّ وطغيان
انگشت گزان ورشقات لساندن سراسيمه وحيران اولدلر
جناب معبود وجودِ حضرت هودده كمال مهابت وجلال
ايداع واول شعوب وفرقه ذعر وفرق ايقاع ايتمكله
سحنهٔ وجهلرى مصفرّ ولهجهٔ بى بهجه لرى بى تاب فر
اولدى اگرچه رجفهٔ اَوَلم يروا انّ الله الذى خلقهم هو
اشدّ منه قوّة ايله بنيانِ ريب وگمانلرى فى الجمله متزلزل و
ترعيدِ وعيد ايله بنياد اعتقادلرى منقضّ ومتدلدل اولدى
امّا هجوم خسران مبين ايله گاه اول قوم منين قالوا يا هود

~~مهیج هولیه~~ بربیری مجهل جهالته

ماجئتنا ببینة وما نحن بتارکی آلهتنا عن قولک وما نحن لک
بمؤمنین نظم متینی اوزره ~~بربینی مجهل جهالته~~ تحریض وسو
بسو ان نقول الا اعتریک بعض آلهتنا بسوء ایله تعریض ایدرلر ایدی

صحت وامن هست ووجه معاش   کر نباشی شکور کفر آنست
شکر انعام منعم ار نکنی   آن نه کفران که محض کفر آنست
هست کفران فزون ز کفر ازان   که مثنای کفر کفرانست

کلامنه مظهر تام اولان قوم لدک قطع مرائر توالد ایله ارحام
نساء حور آسالری گرفتار سقم عقم اولدی حضرت هود علیه
الابود پند ناگزیر وعصف ریح تباریح ایله تحذیر ایندکجه عتو و
فسادلری اشتداد وجبال خبالری امتداد بولوب مقام استسلامدن
توثوب وحضرت هوده هجوم ووثوب اتمکله شولدکلو ستم وشتم
ولطم ولتم ایدرلر ایدی که وجنات جنات لمعاتنه هردم خون و
صبیب سیلان وصبیب ایدر ایدی بو حال اوزره اللی سال
اول گروه فسالی ترک شرک وغروره اغرا وازاله ضلال وضره
اضرا ایدوب مشاهده انفس وآفاق ایله استدلال وجود خلاقه
رهبر ودلیل وخالق وحدت خالقه هادی سبیل اولدقچه اول گروه
بی هول اعتماد قوت وحول ایدوب اکثری صوالح مواعظ و
نصائحه عدم تلفت ومضیق کفر وغوایتدن ترک تخلص وتفلت
ایلدیلر وصحنه سجیه لری شامه اسلام ایله آرایش وظل ممدود
ایمان ده آسایش بولان گروه اندک شمار غلبه بیم بسیار ایله
داخل حجیه ایمان اولدقلرینی ستر وکتمان ایدرلر ایدی اشراف

ق

قوم عفیردن آنجق مرثد بن سعید بن عفیر وادی ایمن ایمان ده قرار
وعند البعض لقمان عاد دخی میعاد معادده اقرار اتمش ایدی
وسبب ایمان مرثد بو وجهله مبین وممهد در که مزبور مرثد مجلس حضرت
هوده دخول ومعرض خدمتده مثول ایدوب دیدی که اگر قبل
التقریر مکنون ضمیرمی اظهار وماجرای نهانمی مجلای بیانده احضار
ایدرسک صحت رسالتکه تصدیق وبی تردد منشور دعوتکی تحقیق
ایدرم حضرت هود ابراز ما هو المقصود ایدوب دیدی که ابتداء
ظلام شامده حلیله خلیلک ایله بساط نشاطده مناغاة و
مداعبه وفراش ارتیاشده بعال ملاعبه ایدوب بستر استراحت
وهجوعده وقاع ووقوع بولوب همسر همسرک تیقن حمل واسباب
علوقی شمل ایتدکده مابینکزده بو مساق اوزره عهد ومیثاق
اولدی که علی السحر نادی هوده ابتکار ویمن مجاورتی ایله نیل هدیه
هدایته ابتدار ایده سن اگر قبل البیان ابراز راز نهان یعنی
سر سربسته حملی عیان ایدرسه داخل محروسه ایمان اوله سن بو سر
سرمد گوش گذار مرثد اولدقده مزید اخلاص وایقان ایله رفع
مسبحه ایمان ایدوب گویا بنان شهادتی شب تار ضلالتده بر
شمع ظلمت سوز یاخود بر شهاب ثاقب شب افروز ایدی بعد
انجرار کلام ایله عرض بغیت ومرام ایدوب دیدی که مرآت
علوق مرآه ده نقبه خلقت صورت نما وقابل نشو ونما اولدی ایسه
بو فقیری تبشیر باعث منت کثیر در حضرت هود کشف امر مشهود
ایدوب دیدی که حلیله جلیله کک توأمین ذکرینه حملی مقدر

وفضل احد ایله ایکی ولدک تولدی مقرردر بعده مذکوره همسرکه
اون دفعه حبل واقع وهربطنده تخلین متجلین طالع اولوب
باسرهم بتم امتمه داخل وصحت ایمان ایله رحمت یزدانه واصل
اولورکرمرتد دوشن بال فی الحال حظیرهٔ ایمان ده تأثف
وازمان متقدمه ده اولان جرائر متقادمه یه تأسف ایدوب
وفور نشاط وحبورندن حضرت هودک سرمبارکنه مجدودینی وكاد سروری لاینی بنداحی
تقبیل وراه حقده نقد وجودینی تسبیل ایلدی بعده مبیت
ومسکننه رجوع وانقلات وماجرانی همسرینه تقریر وافتلات
آمکله اول دخی متوجه قبلهٔ ایمان ومقبول نزد یزدان اولدی
حضرت هود اذیت قوم حقوددن اغماض وکلمات موعظت سماتی
اجماض ایدوب مجاری نصیحتده اقتضای حکمت اوزره اغلاظ
وتلیین ویاقوم اعبدوا الله ما لکم من اله غیره افلا تتقون مضمونی
تصریح وتبیین ایلدی اول احزاب غوایت قرین قال الملأ الذین کفروا
من قومه انا لنراک فی سفاهة وانا لنظنک من الکاذبین ایله اسناد
سفه وافترا واراضی تکذیبی اقترا ایتدکچه حضرت هود توجه وجهه
جواب ویاقوم لیس بی سفاهة ولکنی رسول من رب العالمین نظم
مبینی اوزره عرصهٔ پهنای بیانی تجواب ایدوب بناء پند سودمندی
وابلغکم رسالات ربی وانا لکم ناصح امین نص نصیحت قرینی
اوزره بلا تردید تجدید ایدرایدی وازالهٔ داهیهٔ شبههٔ واهیه
ایچون اوعجبتم ان جاءکم ذکر من ربکم علی رجل منکم لینذرکم
فحواسنی افهام وتقریر ومبتلای کفران نعم اولان کفرهٔ بدشیمه

واذکروا اذ جعلکم خلفاء من بعد قوم نوح وزادکم فی الخلق بسطة
بساطنی بسط وتنشیر ایدوب فاذکروا آلاء الله لعلکم تفلحون
مضمونی شمع شبستان درون ایدرایدی اول کروه بدتبار ومظاهر
هؤلاء فی النار اظهار غیظ وتوغر وکمال نوک وغباوتلرندن
قبول قبالهٔ هدایتدن اعراض وتوغر ایدوب قالوا اجئتنا
لنعبد الله وحده ونذر ما کان یعبد آباؤنا معناسی ایله کریوهٔ
فساده انذلاق وعقل ناقص وجد ناکس وناکص ایله فأتنا بما
تعدنا ان کنت من الصادقین نظم کزینی اوزره مضیق استعجال
عذاب ونکاله انطلاق ایدرلرایدی حضرت هود اول قوم کفور
کنودی برحسب قد وقع علیکم من ربکم رجس وغضب سخط ربدن
تحذیر وانذار وتنکوهش اصنام واوثانی اتجادلوثنی فی اسماء
سمیتموها انتم وآباؤکم ما انزل الله بها من سلطان ایله بیان واظهار
ایدکدنصکره فانتظروا انی معکم من المنتظرین ایله ختم مقال موعظت معكم
قرین ایدرایدی اول ملأ اسیئ الاملا اغلب احیان وآنا ده
حضرت هودک قتلنه هوس ولکد اذا ونکد ایله دست ایدوب
شولدکلو ازعام وترب وایلام وضرب ایدرلرایدی که روح
علیین آشیانی لانهٔ جثماندن پرواز وطیران اتمک ظن وحسبان
ایدوب مصادف اولدوغی محن وصوارفه بیهوده خنده وکشر
وطومار پیچان ازدرا وازدیایی نشر ایدرلرایدی چونکه حضرت هود
اول قوم متمرد وجحودی دعوتده سعی نجیح وجد بلیغ وشرط
رسالتی تبلیغ ایلدی رایت غوایتی میدان طغیانده نصب

ومال محرز انصافی دست اعتدا و اعتساف ایله غصب ایلدیلر
اول بدسیرتلرک فساد نیتلری مشهود و معلوم حضرت هود
اولدقده نیازک انکسار قلب نازکی سپر نه توی آسمانه
گذر وقوتی تأثیر همتی عادیان بدعادتی زیر و زبر ایدوب اولا
طرف باطرف سمادن انقطاع فیضان ما ایله جوم انهار و بحار
وثمد عیون و ثبار خسف و اول بادیه پیمایان بادیهٔ عدم پیمانک
بنیان ظن و گمانلری حاصب نقمت و شاصب ایله قرین نسف اولدی
~~اولوب حیاض ریاض و غیاض لری و یرسل علیها حسبانا من~~
~~السما فتصبح صعیدا زلقا آیتنه ما صدق او یصبح ماؤها غورا~~
~~فلن تستطیع له طلبا فحواسی مصدق اولدی~~ یدی سال علی الاتصال
نذیر عذاب ارسال ~~و احیط بثمره فاصبح یقلب کفیه علی ما~~
~~انفق فیها و هی خاویة علی عروشها فحواسی اوزره~~ و بشائر فیوضات
ابسال اولنوب مدبر معمورهٔ عالم اول قوم شقاوت معلی و ما
ظلمناهم ولکن کانوا انفسهم یظلمون مضمونی اوزره اول محل محل
و سنهٔ سنه ده مبتلای بلای قحط و سر منزل خصب و رخادن
استیلای سخط ایله شحط ایلدی بو احوالک خلال با ملالنده
ان المقدرة تذهب الحفیظه مثل لازم الحفظی اوزره حضرت هودک
وطاب خطابی در نصح مطاب ایله مملو و منظار جنانی صیقل
رأفت و حنان ایله مجلو اولوب دیر ایدی که بو بلیهٔ جلیه نک
اندفاعی و لوج بیضهٔ استغفاره مشروط و آفتاب آفت آبک
انقشاعی یا قوم استغفروا ربکم ثم توبوا الیه یرسل السماء علیکم

١١١٣

مبینی اوزره

مدرارا و یزدکم قوة الی قوتکم ولا تتولوا مجرمین نظم دخول حوزهٔ
انابته منوط در اما اول خفافیش لیالی مظلمهٔ مظلمه رؤیت
شمس هدایت دن محجور و محجوب و نصیب قسمت ازلیه ده حصهٔ
شرف ایمان ایله غیر مرجوب اولماغین مثل ان من لا یعرف الوحی
احمق محقق اولوب یوسف هدایت محبوس غیابهٔ جب تأخیر و
شاهد ایمان و تقوی اعتلاء مراقی رقی ایله ممتنع التسخیر اولدی
چونکه سکین سغب قطع عروق حلقوم و جماعت غلا و مجاعت
سد گذرگاه بلعوم ایلدی لا جرم اول قوم پرجرم و بی حزم جزم
ایلدیلر که حرم خرم کعبه ده استسقا و اذواء صعب الدوالرینه
ماء زمزم لما شرب له شربتی ایله استشفا ایده لر اول هنگام
نزهت انجام ده فضاء ام القری بر ربوهٔ خضرا ایدی که بلدان
نائیه دن هر مؤمن موحد و اقطار قاصیه دن هر مشرک و ملحده
نشانهٔ نعم و کوارث بارز و حادث اولدقده اول مثوای حبیب
و مأوای خصیبه شد رحل و امداد غیبی ایله ازالهٔ تنگی و محل
ایدرلر ایدی و اول اوان ده ایوان کعبهٔ برکت عنوانک
سکانی عملاق بن لاود بن سامک اولاد جسامندن بر انضاد
کثیرة الاعداد ایدی که اول فئهٔ رائقه عمالقه دیمکله زبانزدهٔ
اسافل و اعالی و تلو و ملهٔ مشترکه ده معویة بن بکر فرمان روا و
والی ایدی و مذکور حاکم با حکم طرفا مدن قبیلهٔ عاده متصل
و بین الطرفین رسائل رسل متواصل اولماغین گروه عاد
رفاهت معتاده بلای جوع شیوع و سیلاب نوع شیوع

بولدقده صناديد حزب معتبردن مرثد بن سعيد ولقمان بن عاد اكبر
ومنزل شهامته نزيل اولان لقيم بن هزال بن هزيل وبالجمله سكسان
عدد شخص كثير العدده قيل بن عنزى سردار تعيين وشرائط
رجاء رخاى تبيين ايدوب اول طرفه ارسال وتمهيد مقدمهٔ
انبساط واسترسال ايلديلر اول وفود واحزاب قطع نطع شعاب
وشعاب ايدرك سرمنزل مأموله وصول ايله سوراخ صماخ اميد
جانب نويد جاويددن   هذا الذى كانت الآمال تنتظر
فليوف لله اقوام بما نذروا   فحواسى داخل وتعب سقر سفر
راحت حضور حضره متبدل اولدقده معوية بن بكر اول ضيوف
شهامت نشانه ~~حسيبى~~ كاشانهٔ كرم آشيانه سنه انزال واول
قوم پريشان احوال كندويه اصهار واخوال اولماغين اسباب
نزل اجزال ايلدى وترتيب خدمت اضافت ايچون ايكى قينهٔ
پرفتنه تعيين واول نديه ادى نمارق مصفوفه وزرابى مبثوثه
ايله تنجيد وتزيين اولنماغين وقد عاد شرب عشيات ونوم
غدواته معتاد اولوب هربرى مباشرت ادعيهٔ آبى معاقرت
اوعيهٔ شراب ايله ناهى ومقابلهٔ استدعاء غيثده بناء
ماء عنب راسخ وراهى اولدى
بناء دولت خود آنكسى خراب كند   كه شام مى خورد وصبحگاه خواب كند
اول قوم بى راى برآى براى نفس شقاوت پيراى
هذا زمن الربيع قم وانتبه   الراح تزيل كل ما انت به
وفقى اوزره سيانابهٔ لذائذ نفسانيه يه سرفرو ومجلس انس كرينيه

مجونه

مغبوط مترفهان انس در   هذا زمن الربيع والكاس فيه
من نادمه الحبيب والكاس بفيه   طبقى اوزره خودبين لك حرآتى
كندويه رونبر وايدوب مدام بزم عشرت انجاملرنده وردا الورد
وبان البان كلامى دائر وحضار مجلس پرانوار ودنى الدن
وحان الحان الحانى ايله منشرح الخاطر اولماغين آب شراب ناب
ايله امواج قلوب ياراندن اكدار قلت باران بالكليه زائل
وهربرى مشاهدهٔ فرجام ايله متابعت نفس بدفرجامه مائل
اولدى رايت شرب صبوح وغبوق ملاصق قمهٔ قنهٔ عيوق
اولدقده معوية بن بكركه مضيف بى مكر ايدى قوم عاد جواد
اطيط وجواده راكب ومأمور طلاب آب اولان گروه كم همت
فراش غفلت ده راكب اولدقلرندن تفجع وتضجر واحتمال وحشت
بخل وخست ايله   وانا نعين الضيف عند حلوله
وعاد علينا عونه حين يرحل   فحواسى اوزره ماء استحيا تميع
وتفجر اتمكين بالآخره اهمال قيلى منطوى وخلف وعد متحققه متعلق
قال وقيلى محتوى برقطعهٔ بى همال ارتجال ايلدى كه بو كلام منتخب
اول نظم مقتضب دندر   الا يا قيل ويحك قم فهينم
لعل الله يمنحكم غماما   غماما صوبها هطل مغيث
فيسقى ارض عاد ان عادا   ويروى السهل طرا والاكاما
قد امسوا ما يبينون الكلاما   من العطش الشديد فليس يرجو
بها الشيخ الكبير ولا الغلاما   اقيلوا ايها الوفد السكارى
لقومكم فقد اضحوا هياما   بو ابيات رقت ورود ايله

تغنّی وسرود ایچون جواری حواری نمایه تعلیم واول کلمات تعریض
سماتی آنلره تسلیم ایلدی شول زمانِ سلوت نشانده که
ولمّا شربنا ها ودبّت دبیبها　　الی مکمن الاسرار قلت لها قفی
مخافة ان یلقی علی شعاعها　　فینظر جلاسی الی سرک الخفی
معناسی تزائد واطرابِ می ناب ام الدماغه متصاعد اولدقده
غوانیء خوب آغانی محفل قوم بورده　چنانکه نغمهٔ داود درادای زبور　تغنّم
تحنّن وتحنّی ایله ... وتغنّی ایله کلرنده دبیب خندریس لطیف　مساغ
صاعد قبهٔ دماغ اولوب کرّیوهٔ طامتدن شاهراه سلامته تحوّل و
ترتیب ذبائح وقربانانه توغّل ایلدیلر آثناء ایفاء وعد واتّقاء وعید　ده
مرثد بن سعید شعائر ایمانی اظهار واعلان ایدوب دیدی که مادام که
شرک اموات عقائد فاسده کوز صور پرسور ایمان ایله مبعوث و
راسیات افکار کاسده کوز هبوب ناشرات هدایت وایقان ایله
کالفراش المبثوث اولمایه ابر بر واحسانک انسحابی محال وجرائر
فضل وکرانک انسحابی عدیم المجال در وبرقاج ابیات لازمة الانبا　هی
ارتجال وابتداه ایلدی که ابتداسی بو نظم قرین الاهتدا در
عصت عاد رسولهم فامسوا　　عطاشاً لا یبلهم السماء
وانی لن افارق دین هود　　بطول الدهر او یأتی فناء
کلام مرثددن اول وفد بی مدد اسلامنی تحقیق وصدیقک
من صدقک لا من صدّقک قولنی تصدیق ایلدیلر　اثناء کفت وشنیدده
سیاه وسرخ وسفید اوچ قطعه سحاب جدید بدید اولوب
جانب سحابدن آب خطاب بومجری اوزره انشطاب ایلدی که

ای قیل فیل نما بو سحائب سواکبک برینی اختیار والقاء قرعهٔ
اختیار ایله قیل ثقیل دردِ آبدن اول صدا ودردانهٔ ابی
سامع ووفورِ عدم شعوردن فلمّا رأوه عارضاً مستقبل
اودیتهم قالوا هذا عارض ممطرنا معناسی اوزره
از ابر سیه باشد افزونیء بارانها　وعده سنه طامع اولوب
دیدی که اخترت السحابة السودا فانها اکثر السحاب ما
بو اثناده هاتف صحیح الانبا حمر صماخنه بو خبر وصراخی انها
ایلدی که　اخترت یا قیل رماداً ارمدا　لا یبق من آل عادٍ احدا
لا یترک والداً ولا ولدا　　الا جعلتهم رمیماً همدا
بعده فیاض مجری الریاح　اصحاب کفر وجناحی بل هو ما استعجلتم
به الریح فیها عذاب الیم　نظم کریمی اوزره ارادهٔ تدمیر واخرا
ومختار قوم ختّار اولان قطعهٔ ابر مدراری اکناف منزل
احقافه سوق واجرا ایلدی اول کروه کمراه که کمر آهی
شد خاصرهٔ ضلالت پناه آتمکله مغلوب سپاه تباه
اولمشلر ایدی چونکه اول ابر سیاهه نکاه ایتدیلر قوم جافی
ساحت راحتده پابرهنه وحافی وحافات دل پر آفاتلرنده
بیرون ز کفایت توکاری دکرست　مضمونک بارقهٔ
معنای مکنونی نهان وخافی اولدی　وهب بن منبه وقائع
پیشینیندن بورسم وآیین اوزره خبر ده در که باد کثیر الوقع که　
منشأ صواعق وصوائق در ارض رابعده بتمش بیک زمام آهنین　ربابع
وبند متین ایله بسته ومکبّل وهر زمانک ضبط ولزامنه بتمش بیک

ملائكهٔ كرام موكّل در قوم عادی اهلاك و ابعاد ايچون مروّحهٔ
فرمانِ ربّ عباد تهييج باد ايتدكده ازمّهٔ حفظِ رياحه مالكه
اولان ملائكه ديديلركه الٰهی اول دياره نه مقدار بادِ نكال
ارسال ايده لم جناب ربّ الاربابدن منخرِ بقر قدر اثارهٔ
صرصرِ عذابه تحريك عزيمهٔ خطاب اولندقده ملائكهٔ كرام
جانبِ ذی الجلال والاكرامه شفاعت و درخواست ونيّت و
امنيّتلرينی درست وراست ايليوب ديديلركه خداوندا عبادِ
رأفت معتادكه رحم واِرفاد ايله اكر اقطارِ روزكارده اول
مقدار بادِ بوار ظاهر وآشكار اولورسه شدّتِ صدماتی شواهقِ
جبالِ فلك ثباتی برباد واَبعاض واَجزاءِ غبرايی تشتيت
واِبداد ايدر ورآءِ عالمدن مقدارِ حلقهٔ خاتمه رخصت
وانسانِ ضعيف سانه رأفت اولندقده ملائكهٔ عذاب فرمانِ
ربّ الاربابه فی الحال امتثال وهبّتِ رياحِ شديدة الصياح دن
اول مقدار صرصرِ ستيزه آثاری اِثاره وارسال ايلديلر برتند بادِ
جهان آشوب عصف وهبوب ايلدی كه اطرافِ احقاف
رجفهٔ غضبِ ربّ ايله زير وزبر وسخّرها عليهم سبع ليالٍ
وثمانية ايام حسوما فحواسی اوزره صحائفِ كاروبارلرينه
رقمِ انّ الخصاص يرلی فی جوفها الرقم محرّر اولدی ابتدا
مشاهدهٔ نقمت وابتلا ايدن مهدّد نام بر پيرزنِ بدفرجام
ايدی چونكه خلافِ وتيره اول ابرِ مظلم وتيره يه ديدهٔ
تيقّظ وانتباه ايله نكاه ايلدی آغازِ كريه وفرياد و

بحها

سخطِ الٰهی‌يی ياد ايدوب انكدارِ شهبِ افراح دن استكشاف
واستيضاح ايتدكلرنده اول پيرزالِ كهن سال ديدی كه
جوّ هوا وطرفِ سمادن بعض شخوصِ بزرك اجسام انواعِ
برطمه واحتشام ايله زجرِ سحاب وفرقِ فرقِ عادِ پر فرقه
انزالِ نكال وعذاب ايتدكلری منظارِ ضميرمده عكس پذير
اولدی حضرت هود عينِ يقين وشهود ايله مقدّمهٔ انذار دن
خبردار اولدقده فرمانِ مهيمن ديّان ايله ميانِ عاديان دن
عينِ ينبع نام مقامه خروج وتنائی وداخلِ خطّهٔ امان
اولان درتيوز اهلِ ايمان ايله مكانِ بعيددن هجومِ آثارِ
وعيدی تماشا وترآئی ايلدی بعده تبيّعِ هدايت تبعنغ
هيئاتِ مجتمعه اوزره تكوير وسرانامل اعجاز شاملی ايله دورهٔ
مؤمنينه مندلِ معزّمين كبی بر خطّ رصين تدوير ايدوب
امن عذاب وسخطی لزومِ دائرهٔ خطّه تشريط وعدمِ خروج
وتحويل ايچون خطّهٔ ترهيب وتهويلی تخطيط ايلدی
روی آيتِ روايت مرءآةِ نقلِ ابن عبّاس دن بو وجهله انعكاس
بولمشدر كه حضرت هود اصحابِ مواثيق وعهود ايله بر جزيرهٔ
حظيره مانند ذباب وصحيفهٔ حالليرينی زرآبِ تسليم واتكال
ايله اِذهاب ايدوب تندبادِ قيامت نشانك هنكامِ عصوف
وهيجاننده اول حوالی ده علی التوالی نسيمِ روح پرور آهسته
آهسته تنفّس واهلِ استدلال خلالِ ابرِ جلال دن بارقهٔ حسن
جمالی شيم وتوسّم ايدر ايدی چونكه قومِ عادِ پرعناده اثرِ عذابِ معهود

مرموق ومشهود اولدی اوّلا انتقاءِ نفائس اعلاق وابواب
ثوی واقامتی اغلاق ایدوب قصد هرب وفرار وترک وطن
ودیار ایلدیلر جناب قادر فعال وقاهر متعال رهگذر قوم جنایته
تسلیط عقارب وحیّات ایتمکله منافذ مطارب مسارب لری
بالکلیه منسدّ وبنیان خزی وخذلان که بناکرده طاغوت
طغیان ایدی مشتدّ اولوب بالآخره منازل مقموعه لرندن
هیئات مجموعه ایله خروج وبر شعب وزین وشعف رزینه
دخول وولوج ایدوب اول قوم قبیح ~~سکال~~ احسن اشکال اوزره
تحزّب واحتفال واموال واثقاللرینی اول بریّه بائره ده
وسط دائره یه جمع وادخال دنصکره هربری آخرک دست و
دامانی محکم اخذ وکمال مرّه مستمرّه ایله عقد خاصر وشدّ فخذ
ایدوب دیدیلر که شدّت صرصر بلا ایله بناء اضلاع غرامعتلب
وجام جهان نمای آسمان زهراب طوفان ایله لبالب ولسه
بزم بزم جمعیتمز متلاشی وبساط معیتمزه دبیب تطرّق
پریشانی وتفرّق متماشی اولماز اول اثناده بنیان آیت
غضب محکم وقضاء بی مردّ مبرم اولوب باد عقیم اول گروه
نامستقیمک اوّلا اطفال ودوابّ ونسوان واسبابلرینی
انتهاب وتابش قهر خدا شینم وجود هست نمالرینی وجه ثرادن
جوّ سمایه اجتذاب ایدوب فضاءِ هوایه پرّان وعرضهٔ تیغ
بزّان ایتدکدنصکره ساهرهٔ ارضه نگونسار وکبّ والقاءِ جحیم
هلاک وتبّ ایلدی قوم عاد غوایت نژاد منازل پر زلازللرینه

كل صعود الی الهبوط د
كل اتفاق الی ...
كیف یرجی ثبات حال
فی عالم الكون والفساد

التجا وحسب الامکان توطید مداخل مکان ایله نجوهٔ نجاتی ارتجا
ایدوب بو حالده ملاقح بلا ونکال تعقیب وجدران رصینة
البنیانلرینی تنقیب ایدوب هربری کأن لم تغن بالامس
وساکن مطموع رمس اولدیلر تندباد صاعقه آثار قلع اشجار
کبار وآیت کانهم اعجاز نخل خاویه حاویه اولدوغی اوزره
مستحق عذاب هاویه اولان قوم جبّاری نشانهٔ تیر هدر وجبار
ایلدی واول قبیلدن بعض مخاذیل اجسام واجساد شدادلرینه
اعتماد ایله فجور فجورلری ابلاج وپای هوا ایمالرینی زانولرینه دک
زمینه ایلاج ایدوب مهبّ باده لابث وراتبه رتبه ده
مقیم وراتب اولمشلر ایدی اول گروه مثبور دخی هباءِ منثور
اولوب اذا اراد الله بقوم سوءًا فلا مردّ له سرپنجهٔ سته مبتلا
وگرفتار عقابین عقاب عقبی اولدیلر
کوته نتوان کرد که این قصه درازست ومیان قوم ثمّت وعدده
خلجان بن سعد که صاحب قلب قاسی وآخذ نواصیٔ دانی و
قاصی ایدی بر غار تنگ وتاره تحصّن وخلّص قراینی ایله
بر محل علب ورصینده قرار وتمکّن ایدوب انسداد شکاف
تخاریب وشعافده غایة الوسع جدّ بی حدّ وقوم بد سیرتی
سلوک لاحب هدایتدن نهار وکدّ وکدّ ایله صدّ ایتمش ایدی
هبوب ریاح رواسمدن یوم خامسه دک خاطر خلجان
تخالج بیمدن آسوده وسلیم اولوب اول محلّ دلاویزده
جبال کمید وخیاله لامس ایدی حضرت هود اول قوم کنود

مقامِ باسقام لرینی قدم مکرمی ایله رشکِ باغِ اِرَم ایدوب دیدی که
ای خلجان منظارِ جنابکده ظاهر و عیان اولدی که تنکنای
تفرد و تمرد ده دعوای استبداد ایدن قوم عادک میانی اجسادلری
شدتِ ثوران بادِ ایله کعصفِ مأکول و صارم سریع المضاء
قضا ایله هر بری مقتول اولدی اگر داخل دار الامانِ ایمان
اولورسک فضل یزدان ایله طوفان خذلاندن واصل ساحل
نجات و ساکن کهوف و مغارات اولان قوم کثیر الاغارات
ایله صاعد مراقیء درجات اولورسن اول شقی مطرود نصح
حضرت هوددن اعراض صدود اتکین آلتنجی کون علی السحر بادِ
قیامت اثر اولغاد بعید الغوره علی الفور دخول دفروج
منسدهء زمینه حلول ایدوب سقوف و جدرانِ یوانلرینی هدم
و تخریب و بقیهء سیوف حتوف اولانلری خاک هلاک اوزره
تدمیر و تتریب ایلدی خلجان بیم جان ایله متحیر و دهشت انفراد
و غرلت ایله بتنها رفت و اکنون ماند تنها فحواسی اوزره
منهل درونی متغیر ایکن یدنجی کونده حضرت هود منزل قوم معهودی
تشریف و عنان دعوتی اول جانبه تصریف ایدوب دیدی که ای
خلجان واضح و نمایان اولدی که جنب سطوات ذی الجلال ده
شوامخ مکر و احتیال کبیت العنکبوت و رواسیء کبر و اختیال
اوهن بیوت در جرائر ازمان مضیه دن تائب و منهج هدایت
مضیئه یه آئل و آئب اولورسک و اصل جنباتِ جنات اولوب
زیر جدر مهدومه ده بقیة الحیات اولان گروه جناة دخی

جالس اودنک نجات اولورلر خلجانِ جوانح خلجان تهیج نسیم
هوش ایله اضطراب و جوش ایدوب دیدی که اگر بن عن صمیم الجنان
داخل مأمن ایمان اولورسم خدای یگانه دن بکا نه دکلو فضل موفور
ظهور بولور وخ بعد خاتمهء حال نه منوال اوزره اولور حضرت هود
رابیهء نصح رابته صعود ایدوب دیدی که سکا لذائذ فضل رب نی
ارزانی اولنوب رمق حیاته ملاقی اولان قوم باقی دخی قبول دعوته
مسارعت و دخول معمورهء هدایته مبادرت ایدرلر ایسه زمان یسیرده
هر برندن یوز فرزند دلیر تولد و افضال قادر متعال ایله هر بری
تحصیل مره و تجلد ایدوب تشعب اولاد و تشعث احفاد ایله
تکرار قبائل بیشمار اولوب عنایت ملک بی صنتا ایله مقابلهء قبول
هدایت ده مثاب و درکات لظی و سعیر ملاک اولان عصاة
هلاکه نائب مناب اولورلر خلجان نیم جان فکرت ناضبه
و هجوم هموم ناصبه ایله تکرار آغاز گفتار ایدوب دیدی که میان
عنان ده علی وجه العیان بعض شخوص و اشکال مانند فیول
و ابال مشهود مرءآه بال در اول اشباح عجیبه نه مقوله طائفهء
عجیبه در حضرت هود تحقیق امر نامعهود ایدوب دیدی که اول هیاکل
ضخام ملائکهء کرام در که هر بری خ عند الله تنفیذ فرمانه موکل و
سر فطرت بافطنت لری اکلیل مسارعت خدمت ایله متوج و
مکلل در خلجان سباحت غدیر غدر و طغیان ایدوب دیدی که
مغاک عطب و هلاکده قتیل و بائر اولان معاشر عشائرم مقابله سنده
اول فئهء مقابله قود و قصاص و سباسب سیاسته اذنا و اقصاص

اولنورلر ایسه شریعتکی تقبّل ومقبل قبولِ دعوتده آرام
وتقیّل ایدهیم حضرت هود اول ضالّ مردوددن قطع امید و
اظهارِ وعیدِ غیر بعید ایدوب دیدی که ای غرّ غافل هیچ بر سلطان
عادل اولورمی که اهلاک اهل ضلال ایچون ارسال ایلدوکی خواصّ
وفودنه آتش سوزانِ نوء وقودی وفودا ایده

قد قتل الاحزاب فی لحظةٍ　　دماؤهم سالت عن الاودیه
یا عجبا من قاتلٍ اته　　لیس علیهم قودٌ او دیه

خلجانک بغی وطغیانی افزون وشقاوت ازلیه‌سی
خسارت ابدیّه‌یه مقرون اولماغین حضرت هود کندو منزلنه
هود وانتظارِ وعود ایله محجّهٔ اقامتِ محجه‌دن رجوع وعود
ایتدکده نصکمع بادِ شدید الاضطراب داخل جوفِ سرداب
اولوب اول مخذولِ ناپاکی درون خاکدن ازعاج وعرات
حیاتدن طرد واخراج ایلدی وبالجمله وفرتِ خزانه وخزانه ایله
مجبور اولان قوم بوره حضرت هود بطشِ شدیدِ واجب الوجودی
بو لفظِ موعظت شعار ایله اظهار ایلدی که فان تولّوا فقد
ابلغتکم ما ارسلت به الیکم ویستخلف ربّی قوما غیرکم ولا تضرّونه
شیئا انّ ربّی علی کلّ شیءٍ حفیظ　ورادِ مرضاةِ الله‌ده تحمّلِ
عراقیل وعواقیب ایدن گروهِ باسکینه وشکیبه فیاضِ مطلق
کمال عونِ محققنی بو نظم براعت اشعار ایله اجهار ایلدی که
ولمّا جاء امرنا نجّینا هودا والذین آمنوا معه برحمةٍ منّا و
نجّیناهم من عذابٍ غلیظ　روز هفتمین که هنگامِ شورشِ زمان

ورزمین ایدی صدماتِ تندباد ایله مجموع قوم عاد بکبیرها و
حثیثها وجلیلها وخسیسها عرضهٔ قواضبِ تتبیب وتتبیر
واستسقا واستمطار ایچون عزیمتِ حرمِ حرمت مدار ایدن
گروهِ ناآبنوءِ دن غیری باجمعهم هدفِ تیر تدمیر اولوب تضاعیفِ
آیاتِ فرقانده اول قصهٔ عبرت نشان وتلک عاد جحدوا بآیات
ربّهم وعصوا رسله واتّبعوا امر کلّ جبّار عنید وعیدی ایله اتمام
واتبعوا فی هذه الدنیا لعنةً الا انّ عادا کفروا ربّهم الا بعدا
لعاد قوم هود نظمِ حکمت ورودی ایله ختم واقعهٔ غرابت انجام
اولنمشدر　گوینده‌ء این کهن سرآغاز　این گونه کند سرِ سخن باز
که چونکه قیل واکا متابعت ایدن قبیل دعاءِ استسقادن
تفریغِ بال وروز وشب ارتقاءِ ظرب طربه اقبال ایلدیلر ناگاه
طرفِ راه‌دن برشترسوار بدید وآشکارا اولوب اول جرعه نوشانِ
جامِ طمعِ خام انک مذهبی نام وتحنید ومقامندن تفحّص واستعلام
ایتدیلر اول شخص آینده صورتِ حکایتی آیینهٔ معاینه‌ده نماینده
اولوب دیدی که بن امتِ حضرتِ هوددن برمردِ غرائب شهودم که
اول دیارِ مقهوره‌دن جانبِ مصرِ قاهره‌یه عزم وشتاب وطیِ شعاف
وهضاب ایدرم وقدِ عاد قومِ غوایت معتادلرندن توخّی وتحسّب
وگروه عادیانه اظهارِ آشنایی وتنسّب ایتدکلرنده اول رهرو
قادم مبانیءِ راحتلرینی هادمِ وهادم اولوب حضرت هود وقبولِ
هدی ایدن وفودینی سلطانِ فرمان رداءِ فانجیناه والذین آمنوا
برحمةٍ منّا تخلیص وانقاذ وجرائمِ قومِ بی تمیزه وقطعنا دابر الذین

مقاتحهٔ کلام

كذبوا آباءنا وما كانوا مؤمنين شمشير كيننى سلّ وانفاذ ايتدوكى
عيان وكميت سبك خرام كلامه ارخاء عنان ايدوب ديدى كه
جملهٔ عاديان موات حمات ده تمكن واقتضاى قدر اول كروه
پرقدرى كان لم يكن ايدوب متشبث موات موات وساقط
هواة كلّها هوآت اولديلر   وما كان ذاك العيش الا سكرة   قريب
رحلت لذاذتها وحلّ خمارها   سالاد قوم فجار اولان قيل
بيع كثير الريع حيات بى ثباتى مستقبل وسوء قضايه مستقبل اولوب
غيرت جليهٔ جاهليه ايله رفع صوت وتمنّىٔ موت تا تمكين فرمان
رب العباد متوجه باد اولماغله فى الحال اول قوم ضالّى حفرات
برزخه ابراط ودركات دوزخه اسقاط ايلدى
ازان جامى كه همراهان چشيدند   رفيقان نيز رطلى دركشيدند
نخل بندان كلزار پيشينيان بو رسمله تزيين پيشگاه بيان
ايلمشلردركه اشقياى عاديان مظهر سخط ديان اولدقدنصكره
حضرت هود سعداء قوم بهبود ايله نواحىٔ حضرموت ده ايجاد
جواسق شامخه واحداث معابد زاهره ايلديلر سنىٔ عمر كريمندن
قول مفسرين اوزره يوز اللى سال ونقل مؤرخين اوزره درتيوز آلتمش
عام فرخنده فال منقضى وحكمت قادر متعال حلول آجال لازمى
مقتضى اولماغين آفتاب تقدير اشراق وبلوج وروح با روحى
مداخل خلده دخول وولوج ايلدى حضرت امام على عليه رضوان
الملك العلى دن وساطت رواة عدول ايله محكى ومنقول دركه
حضرت هود حضرموت ده متمدن حضرموت اولوب اطراف شعاب

زين عمر بتعجيل دوان سوى زوال
دانى كه جهان چه سان نايد بخيال
دشتى آمد ولى زغم ميلا ميل
طشتى آمد ولى زخون مالامال

٦

واكناف نعاف ده بر تل معتبر وكثيب احمر معاين ومشهود و
واول جاى دماوند ماننده بر كنبد بلند ظاهر وموجود دراول
قبهٔ عالى قبّه ده سنك رخام دن بر سرير سرىّ المقام
مصنوع وجسد مكرّمى اول تخت مبرم اوزره موضوع اولوب
تابوت نبوت ثبوتنك بالاسنده بر لوح مطلا ترتيب وترميم
واول لوح ده بو كلمات بادوح تنميق وترقيم اولنمشدركه
بسم الله العلى الاعلى انا هود النبى رسول رب الارض والسما
الى الملاء عاد فدعوتهم الى الايمان وخلع الاصنام والاوثان
فعصونى فاهلكهم الريح العقيم فاصبحوا كالرميم
طغراكش اين مثال مشهور   بر شقه چنان نبشت منشور
كه حضرت هودك وجود اصيل واثيلى حضرت آدمه شبيه و
مثيل اولوب ذات پرشعورى كثرت شعور ايله آراسته و
رشاقت قامت ايله كنار جويبار صنع ده بر سرو نوخاسته ايدى
ونام شرف عنوانى لسان عبرانى ده عابر وكمال قناعت و
اقلال ايله مصداق كن فى الدنيا غريبا كانك عابر ايدى و
مجلاى دل مجلاسنده سيماى هدى صورت نما اولماغله مأمن
نسك وزهادتده لاتب ومنهج انفاق وسماحتده دائم
ودائب اولوب احيانا تجارته اشتغال وبو طريق ايله كسب
مال حلال بيوروللر ايدى اول كريم الذاتك جملهٔ مجح آثندر   كه
بلاد قوم عادده مواشى واغنام ودواب وانعام لرنه
وفق دلخواه اوزره مراتع وچراكاه اولمادوغندن لباس   حضور

وراضلری تمزق و صدرِ امن و امنیت لری تأزق بولمش ایدی
مجلس حضرت هوده قبس رجا و ملتمسی اشعال و وقود ایدوب
دیدیلر که بو موضع ~~دلفریب قریب~~ بر جبل بلند محل وار در که لهاب
وشناخیبی مماس فلک الافلاک وعقاب عراقیبی ملاصق سما
وسماک در شویله که معول دعا ایله اول سنگ خارا بر مرغزار
کثیر الانهاره محول واول کوه فلک شکوهک فراز و نشیبی
نباتات وتعاشیبه مبدل اوله کثرت مراتع ایله اول اماکن و مواضع
ابد الآباد معمور وآباد اولور حضرت هود توجه جانب ودود ایتمکله
علی الفور اول طود غریب الطور بر پشته تراب وکثرت اعشاب
واشجار ایله اول دیار پرآب اولدی ~~حل معمی واستخراج اسم~~
~~بامسمی نحاریر مهرهٔ مفسرین بو تحقیق انیقک تبیینده تواطیٔ و~~
~~واذکیاء کملهٔ متأخرین بو توجیه وجیهک تعیینده تکافؤ ایتشلر در که~~
~~تضاعیف آیات بیناتده فیه نبأ ما قبلکم وخبر ما بعدکم وحکم ما بینکم~~
~~فولن اوزره علوم اولین وآخرین مندمج~~ ... ~~استنباط~~
~~متعیان پریشان اختلاط~~ ما من شیٔ الا وعلمه فی القرآن ولکن
~~رأی الرجال یعجز عنه معناسی اوزره~~ ...
~~اعلم بان کتاب الله مشتمل علی علوم علت عن مدرک الفهم~~
~~قدماء علمانک پیرامون خواطر پر نورلرنه تخالج وخطور ایتیان~~
~~نیچه مزایاء معجز بیان تیز طبعان آخر زماندن ساطع ونمایان اولدوغی~~
~~خواص قرآنیه دن محسوب جملهٔ وجوه اعجازیه منسوب در مادام که~~
~~اصل معنایه خلل وخطل عارض واستنباط اولنان نکته صحت فلط~~

جای سنگ قریب
تر دیگه

~~انزلنا علیک الکتاب تبیانا لکل شیٔ~~
~~معناسی اوزره علوم جلیه وعالیه~~
~~مندمج~~ خبر جامعیت وینی
لکن
~~فن غوص وسباحت ده مهارتی اولیان~~
~~ان للقرآن ظهرا وبطنا الی سبعة~~
~~ابطن بحر بی قعر وبنیدن اخراج~~
~~ناج در شاهواردن عاجز وقاصر~~
~~ده ...ی پریشان اختلاط سلوک~~
~~مراط اغتباط غیر قادر~~ و بوعینی
~~اولوب غوغای هوا وگیته~~
~~در و بام خزینه سینه دن دور~~
~~وخلوتسرای درونی انوار ایات~~
~~ایله پر نور اولمیه~~
~~چو کردش اندیش ... ... مقل~~

~~التاسعة عشر~~

الآية ~~الثانية~~ الرابعة عشر

ای شرک خفی دن ایلین خوف وحذر   توحید ایله اتمک کرک افعالی گذر
معبود ایدنوب هواکی آلدنمه صقن   لا تدع مع الله الها آخر
توحید بر سلطان فرید در که دنیا وآخرت گلزار قدرتنده ایکی ورق
دکویای انا ربکم الاعلی اولان متخذ الهه هوا قلزم جلال و
کبریاسنده غوطه خور حتی ادرکه الغرق اولوب عتبهٔ عظمت و
عزتنده قضا وقدر ایکی دربان و دار الحکمهٔ مشیتنده فیلسوفان
صاحب حذاقت درمانده وبی درمان در
اگر ز دفتر توحید بایدت حرفی   درا بمکتب طفلان بخوان الف بی را
بتست هرچه بود بعد وحدتش یعنی   پس از الف که رقم کرده اند بی تی را
جله وساذات واصحاب چله وعبادات دن شیخ دینوری قدس
سره السری شرک خفی بی تهویل واجنبنی وبنی ان نعبد الاصنام
آیت حکمت انتظامنی بو وجهله تأویل ایلیوب دیمش که فمنهم من صنمه
ماله ومنهم من صنمه جاهه ومنهم من صنمه زوجته ومنهم من صنمه
ولده ومنهم من صنمه نفسه خواجه نصیرک بو رباعی بی نظیری
عجب خیال خاص وباعث مزید اخلاص در
موجود بحق واجب اول باشد   باقی متوهم ومخیل باشد
هر چیز جز او که آید اندر نظرت   نقش دومین چشم احول باشد
آیات توحید واضح وبدید اولماغین هر ذره نک دست خلقتنده
هزار شمع اعتبار افروخته ورایات هدی ودلالت افراخته در اما
فطرت انسان اکدار غیبت ونسیان اوزره مفطور وتلاشی دن

بو نکته یی اختراع وبو بکتهٔ فکری اقتضاض
واقتراع وبو نکته ~~~~ ... خانه
حکمت ستایی ایدن حکیم ... ایتمه
واقتراع ... در
بدو سه وچهار چون توبی
باقی ثابت بود الف الله
چون یکی دانی ویکی گویی
با قی ثابت باقی اه
باالف هست باقی

بو رباعی براعت آثار کلمات خاطر فروزی
پر سوز اولماغله اشتهار بولان خسرو ملک
هنر که نکاشتهٔ کلک بهار اثری در
خواهی که زمانی تو بکاری مضطر
بندی دهمت گوش بنهم آور
جز از دو حق مطلب دیگر مطلب
لا تدع مع الله الها آخر

عدم تحاشی اوزره مجبول و مجبور در هرچند که طریق ابلج معرفت
کلما اضاء لهم مشوا فیه شمع هدایتی ایله روشن و هر شیئ بی شوتک
باطن ملکوتی مشاهدهٔ آیت وحدته بر روزن و روشن اولوب
خواص عباد اصحاب سلوک و سدادک سلسلهٔ استعدادلرینی تحریک
و محال بعد و تلوین دن مقار محاضره و تمکینه نزدیک ایدرلر اما
گاه و بیگاه اقتضای بشریت وحشت آباد کثافت طبیعته رجع
و اعاده و اذا اظلم علیهم قاموا خبرینی اشاده ایمکله اول حال
و مقامک ثبات و دوامی اولماز و طالب سمو مراتب سر منزل ملتمسه
دست رس بولماز   کنه خردم در خور اثبات تو نیست
و اندیشهٔ من بجز مناجات تو نیست   من ذات ترا بواجبی چون دانم
دانندهٔ ذات تو بجز ذات تو نیست   عهد مبارک نبوی ده که
بازوی دین قوی ایدی گلزار علم و تقوی موثق و نهال اتفاق علما
مورق اولوب حشمت و شکوه وجود منورلری شارع شرع مطهری
خاشاک من احدث فی دیننا ما لیس منه فهو رد دن سد و سرپنجهٔ بدعتی
تعرض دامن پاک شریعتدن کف و صد ایتمش ایدی و ابهت رسالتلری
برهان قاطع توحیدی تعرض شبهات واهیه دن نگاه و حقیقت حالدن
بستگان شکال استشکالی آگاه ایتمکله مستعدان رشد و سداد
ثمرات یقین و رشادی اقتطاف و بریق تیغ معجزات ابصار منافقینی
اختطاف ایتمش ایدی تا که آفتاب وجودلری وسط السماء عالم شهادتده
شارق و ما کان الله لیعذبهم و انت فیهم نور عالم ظهوری میان حق و
و باطلی فارق اولماغله خفافیش شب غوایت پس پردهٔ دهشتده متواری

لوکم نام مطبوع ذل و خواری اولمشلر ایدی چونکه خورشید آفاق گیر
رسالت علالی رفیق اعلایه توجه و نهضت ایله موسوم سمت حتی
توارت بالحجاب اولدی و امداد وحی شامل الاقطاع انصرام و انقطاع
بولدی محانی قلوب پر انقلابه دبیب عقارب ارتیابدن امراض
مزمنهٔ شکوک و اغراض طاری و عدوای اعدا شبهات دن مزاج
مستقیم ببنیانه اندک تغیر و تحیر ساری اولدی آراء متفقه شعاب
تفرقه یه مبدل و همم متعاضد توزع و تقسمه محول اولدی شمع گیتی فروز
عهد همایونلری ساحت دهر پر عبر و غیردن دورتر اولماغله تکاثف
ظلمات شبهات حد احصا و عددن برون و طبیب حاذق رای صائب
و صادق لرینک مدت مهاجرتی سر رنجوران طبیعتدن متمادی
اولدقچه اهل اعوجاجک انحراف مزاج دشوار علاجلری افزون اولدی
تقلید ایمان نمالری کشاکش هواجس سوادن پر اضطراب و رنجور
قلاب انقلاب اولماغله تفاقم بدعت راحت زبا و سیل منکرات
رسیدهٔ حد زبی اولدی قروندن هر قرن شهرت قروندن امداد فیض
غائر و سیمای علما زمان سمات قدمایه مغایر اولماغله عجاج و هم
و لجاج ثائر و عمران علم و ایقان خراب و بائر اولوب هر زمان
بر قوم بی سامان ظاهر و نمایان اولدی که قناعت و شکیبدن قلت
حظ و نصیبلری سببی ایله بادپای هوایه سوار و جوسق بدعتلری
استوار اولوب میدان متابعت شیطانده رکضات ناموزوندن
و هوای نفس اماره یه نهضات گوناگون ایلدیلر و زخارف دنیایه
رکون و متلذات هوایه استرواح و سکون ایله رقبهٔ اطاعتدن

ربقهٔ مشاقِ تکالیفی برون وخلف من بعدهم خلف مهاوی سنلم
مرکبِ بیهوده دوِ هوسلرینی زبون ایلدیلر اکتسابِ علومِ نافعه دن
اعراض واعمالِ منجیه ایله تحلّی دن اغماض ایدوب علمِ معقول آیز
بازارِ اعتیاد واغترارلرینی تیز اتمکله سخرهٔ مردان ویتعلّمون ما
یضرّهم ولاینفعهم وادیسنده سرکردان اولدیلر وایهٔ عمرِ گرانمایه لرینی کر
هر نفس ناگزیرنک زیرنده هزاران عیشِ جاودان مستکنّ وهر
دمی ایله مرغِ اخلاصی اقتناص ایلمک ممکن در متاعِ غروره بدل و
لبئس ما شروا به انفسهم لوکانوا یعلمون مضمونی اوزره صرفِ نزاع و
جدل ایلدیلر افکارِ ناهنجارلرینی دورِ دور دوروابواب وتشبّث
اهدابِ اسبابه صرف وکندولرینی سرگشتهٔ تیهِ یعبد الله علی حرف
ایدوب ماسوای حق مصداقِ انما تدعون من دونه هو الباطل و
زیورِ استطاعتدن عاطل ایکن میدانِ غفلتده دادِ واستاد
وحرمان ووصولی زید وعمروه اضافت واسناد ایدرلر
پیشی بگذار وبعد ازین پیش مباش در قیدِ وجودِ خویش ازین بیش مباش
جز بهر رضای حق مکن هر چه کنی در بندِ رضای شاه ودرویش مباش
خصوصا نیلِ مباغی ومطامع ایچون لاینقطع علمِ تدبیر زود تأثیری
نصبِ فلکِ اثیر ایلسه لر مقسمِ ازل آزالده اولان مقدارِ رزق
وتواله احتمالِ تغیر وزوال امرِ محال وسیلابِ سرشکِ دمادم محیطِ
آفتابِ گردشِ عالم اولسه محکمهٔ محکمهٔ قضا وقدرده مسجّل اولان
اجلِ مؤجّل تغیرپذیر اولماق عدیم المجال در
یا رب همه خلق را بمن بدخو کن وز جملهٔ جهانیان مرا یکسو کن

روی

روی دل من صرف کن از هر جهتی در عشق خودم یکجهت ویکرو کن
حضرتِ کلیم علی نبیّنا وعلیه الصلوة والتسلیم رتاجِ احتیاجی
باز وجنابِ وکّابِ قدیمه ربّ انّی لما انزلتَ الیّ من خیر فقیر ایله
عرضِ خواهش ونیاز ایلدی اعلمِ امّت دن نقل وروایت در
که قسماً بذاته الأسنی که حضرتِ موسانک ضراعت ورجا ایلدوکی
قوّتِ تنِ ناتوان ورمقِ روحِ روان ایچون آنجق برپاره نانِ بی
امتنان ایدی تناولِ بقول واعشاب وتعاطیٔ برگِ اخشابدن
بدنِ منوّرلری مخضر وکمالِ ضعف وهزالدن سبزیٔ گیاه شفیفِ
دلِ واهندن مرئی ومبصر ایدی کذلک هر مؤمنِ حازمه لازم درکه
درد غریق کبی هر فرومایهٔ بی توفیقه تملّق وهر حشیشِ خسیسه تشبّث
وتعلّق اتمیوب هر امید وآملنی جلّ اوقلّ جنابِ قیّوم ونمابدن
دریوزه وسؤال وهر شیٔ خطیر وحقیری برداشتهٔ بارگاهِ متعال
ایده وتحصیلِ روزی اوزره انکباب وآتشِ اندوه وغمده
جگرینی کباب اتمیوب محتاجِ الیهک قلّت وحقارتی معرضِ عرضده
سببِ شرمساری وجنابِ کبریادن خواهش وابتغایه شرمساری
اولمایه بعضِ کبارک گفتاری درکه بن مضمارِ اخبارِ ودعاده الکن
وخشن کبابِ سوز وگداز نمکو نیاز ایله چاشنی بخش اولوب
ملحِ عجینی دخی جنابِ قادرِ معین دن قعدهٔ صلوة ده
وقبله نای خاطری کعبهٔ حقیقیٔ جانبنه راست ایدیم عرضِ حال
وحاجاته اجترا ایدرم شیخ ابو مدین که بین المشایخ اورع وادین
ایدی محیطِ بی کرانِ ایقاندن برنهرِ اندک بهرِ اجرا وطالبانِ علم

مقام وحدت کلخن رشک اینجاست
تو بی تو شو که زیر نفسک اینجاست

نمک پاشِ نیاز اولوب
ارتجا وقعدهٔ صلاتده

مزیدی یه

سرّ مکتومِ حقیقتِ توحیددن بر لمحه افهام و ادرا ایدوب دیمش که قلبِ یکتا
مکانِ اشیاده آنجق جهتِ واحده یه ناظر و دیدهٔ انتباه ایله
بر جانبه نگاه ایدرکن طرفِ آخری حاصر اولماقدن قاصردر احدی
الجهتینی مطرحِ شعاعِ عین اولدقده ما جعل الله لرجل من قلبین
فی جوفه فحواسی اوزره جهتِ اخری مهمل و سُدی و ضعفِ بشریت
و اقتضاءِ تضادِ خلقت سببیله جانبِ دیگره احاطهٔ بریدِ بصردن
مهجور و جدا اولوب وقتِ واحدده جهتینِ مختلفینی استیعاب و
تأنیق بر طریق ایله که جهتِ اخری یه خلل و نقصان تطرّق و سرایت
اتمیه شانِ الوهیته مخصوص و بو مقامِ والاتردن وسعِ بشر محطوط
و منقوص‌در   آن زمان که پیش بینی آن زمان تو پس خود کی بینی این بدان
حق محیطِ جمله آمد ای پسر   وا ندارد کارش از کارِ دگر
کتابِ تنویرده اولان تحقیقاتِ دلپذیر دندر که اصحابِ استدلال و
نظر حالِ ابو البشره دیدهٔ انتباه ایله تعمّق و اکتناه ایدوب گوردیلر که
اکلِ شجرهٔ منهیٌ عنهایه سببِ اقوی حضرت آدمک تدبیری و کندو
امرنده تأنّق و تفکیری ایدی و قتا که ابلیسِ لعین ما نهاکما ربّکما
عن هذه الشجرة الا ان تکونا ملکین او تکونا من الخالدین ایله ترتیبِ
دامِ تزویر و نیرنگِ مکر و نیرنگی تصویر ایلدی حضرت آدم لجّهٔ
اندیشه یه انغماس و کوکبِ فکرِ ثاقبی انقماس ایدوب بادی نظرده
لباسِ ملکیت ایله تلبّس و جوارِ ملکِ جوادده خلود و تثلیثِ مطلبِ
اسنی و غایة الغایاتِ مباغی و منی اولماغله ان الکریم اذا
اذا خادعته انخدعا دامِ گره گیره گرفتار و لوزینهٔ زهر آلود پند

پر گزندی پذیرفتار اولوب اگرچه اکرمْ بها معصیةً اورثت الخلافه
کلامِ بی خلافی اوزره صورتا نزول و هبوط اما معنیده رقی و صعود
ایدی و بادی نظرده سفول و سقوط اما فی الحقیقه مقاعدِ خلافته
جلوس و قعود ایدی نظرِ ثاقب ایله مشاهدهٔ خواتم و عواقب ایدن
اربابِ بصارت و اهلِ تحقیق و اشارت دیمشلردر که حضرتِ آدم خلق
اولمازدن مقدّم دار الخلافهٔ عالمه اهباط و بو معنا لفظِ خلیفه‌دن
استنباط اولنمشدر کبرائک کلمینک تحقیق و تبیین لری اوزره هر مؤمنِ
بی غرضه واجب و مفترضدر که انبیا و مرسلین فی کل آنٍ و حینٍ ترقی
و جنابِ وهّابدن مزیدِ نوازشِ جدیده ترقیات ایتدکلرینه ایمان اقرار
و ترقیاتِ لاحقه‌لری حالاتِ سابقه‌لرندن یکوترا اولدوغنه نظرِ
عبرت اثرینی اقرار ایلیه و بو مقدمهٔ مهمّه‌یی انتاج وللآخرة خیر لک
من الاولی آیتندن استنباط و استخراج ایلمشلردر نته کیم ابن عطیه
آیتِ مذکوره‌ده بر موصوفِ محذوف تقدیر و معنایی والحالة الآخرة
خیر لک من الحالة الاولی ایله تفسیر و تقریر ایلمشدر زیرا عند علماء
البیان تأسیس تأکیددن ابلغ و افید و نفع و جدوایی اجزل
و ازید در بو تقدیرجه معراج و اسراکه بحسب الظاهر اجلّ مراتب و
مفاخر اولماغله ارفعِ مقاماتِ علیا گورینور لکن فی الحقیقه
جنابِ ختمیّت مقام علیه الصلوة والسلام حالا فحالا ترقیده و بعد
الاسرا مزیدِ قرب و زلفی ایله تلقّیده اولوب مرافقتِ رفیقِ اعلی
ایدنجه ذروای مراتبِ علیایه متصاعد و هر آنده مکانت و سموّ
مکان لری متزائد ایدی   جلالِ قدرت را غایتی معین نیست

که برثنای توکس اقرار کیرد رای بپایهٔ که رسد تا آساس مدح نهد
فراز پایهٔ دیکر نهاده باشد پای کذلک حضرت آدمک فضاء عالمه
نزول وتحولی وبار کران تکالیفه تحملی باعث نقص وتنزل و
کثرت انقلاب وتبدل سبب خواری وتبذل اولمایوب
بلکه نردبان تمکین ورجحانک پایهٔ فراترنه وضع قدم وپای
همت عرش پیماسنی پی سپر بالای سلم ایتدکجه کاخ مشاهده یه
قریب ودانی ومحرم حرم سرای عزجاودانی اولوب کاه معراج قرب
واصطفا اوزره تعلی وکاه مرقاة توبه واجتبا ایله تقرب وتدلی
ایدر ایدی حضرت آدمک اکرچه خروجی باعث عروج ایدی لکن فراخنای
تشریف دن تنکنای تکلیفه دوشدوکی بحسب الظاهر من لم یدبر
دبر له دقیقه سنی ترک وشاخ تسلیمنی بار وبرکا ایتدوکندن ایدی
وصایای شیخ اکبرده قدس الله سره الانور مذکور ومسطردر که
شرک خفی لسان اهل تصوف ده اسباب معتاده یه اعتماد ورکون
وبو مدعانک دلیلی آیت وما یؤمن اکثرهم بالله الا وهم مشرکوندر
زیرا طعم ایمانی ذائق اولان مؤمن صادق شرک جلی دن خلاص و
مقعد صدق ایمان ده اجتبا واختصاص بولماغله ایمان ایله اشراکک
اشتراکی غیر متصور وکاشانهٔ عالم شهادتده جمع ضدین نامتصوردر
روایت درکه خواجه سرای لایسعنی فیه ملک وصاحب اسراء منعقد نک
فلک حصار مجلس پر انواردن استکشاف حال واتدرون ما حق الله
علی العباد کلام حکمت ایرادی ایله طرح مسألهٔ سؤال بیوروب
خلعت مقال مناسب المقام طراز اعزاز الله ورسوله اعلم ایله معلم

اولدقده

اولدوقده کبروا اول کاشف استار اسرار ومبشر ومنذر ابرار و
اشرار محیاء محجوبهٔ حقیقت دن رفع نقاب وان تدعوه ولا
یشرکوا به شیئا ایله توجه جانب جواب ایلدیلر بو حدیث صحیح ده
لفظ شی منکرا ایراد وسیاق نفی ده نکره افادهٔ عموم ایتدوکی
عند العلما معلوم اولماغین شرکک جلی وخفی سی مراد اولنمشدر
اکرچه هر مؤمن موقن که مسبحهٔ شهادتی رفع وپیرامن باطنندن
هواجس هوایی دفع ایلیه شرک جلی دن رشد ودها ایله رها بولوب
آنجق شرک خفی که رؤیت اسباب اختیار ومنازعهٔ اقدار درشور
دغدغه انداز درون وباعث فتون فتون در
زتو تا هست مویی مانده برجای بدان یک موی مانی بند برپای
مادام که لواء سوا منکوس وخلوت سرای دلدن خار وخس هوا
وهوس بالکلیه مکنوس اولمایه کشاکش فکر مشوش دن فراغ کلی حاصل
وسلطان یکسوارهٔ توحید اورنک نشین تختکاه دل اولماز بعد
فائده بیانی تتمیم وتکمیل وشاهد اجمالی خلعت صنعت ایغال ایله
تجمیل ایدوب بیوردیلر که اتدرون ما حقهم علی الله اذا فعلوا ذلک
ان لا یعذبهم معادن بطون کلام دن استخراج تبر مرام ایدنلر
ان لا یعذبهم لفظنه توجیه بال ایله اقبال ایلیه لر که بو محلده تعذیب دن
مراد تصادم اسباب دن حاصل اولان تنویع عذاب وتأثیر رداء
ردی دن ظهور بولان قلق واضطراب در زیرا اسباب معتاده آماده
اولدقده اشد الحزن عندی فی سرور تیقن عنه صاحبه انتقالا
فحواسی درکار وخاضر وخوف فقدان وتوهم نقصان خدشهٔ خاطر

ایله فائده بیانی تتمیم وتکمیل ایدوب
بیوردیلر آوازهٔ کلام ان
لا یعذبهم
ایله کاشف اسرار کائنه و
حصار مجلهٔ اعطار منشور حسن جاه
بیوردیلر

اولوب مظهر قلبی وفرک اولان اهل شرکک کرک مناقض اسلام اولان
شرک جلی ایله اتسام کرک مباین تفویض واستسلام اولان شرک خفی ایله وارتسام
اتصافی درجناب واحد وهاب آنلری اسبابه توکیل ایله تعذیب و
تنکیل ایدیرا که ابواب اسباب معرضهٔ فقدان ومخیلهٔ نقصان در
اعتداد اسباب ایدن برآن عذاب دن خالی ودعا دروتی فروغ نور
فراغ ایله مالی اولماز   در دل بجز ازیکی تشاید که بود   پس وسائط
واسباب که نابودنش نتیجهٔ غم بودنش عذاب   درکاه توهم فقدانی
ایله معذب وپریشان وکاه تخیل نقصانی ایله جریح وپژمان اولوب
علی ای حال کشاکش اندیشهٔ ملال مقرر ومشرب درونی خاشاک افکار
کوناکون ایله مکدر در   جمله قره آن هست در رفض سبب
عز درویش وهلاک بولهب   چشم بند خلق جز اسباب نیست
هرکه لوزد برسبب ز اصحاب نیست   اما قدرت قیومی ادراک واشیادن
شی ئما ایله عدم اشراک ایدن اهل بصائرک خاطرلری آنجق جناب خالقه
وابسته ومتعلق اولماغله یکدل ویکسو وتنکنای انقلاب دن
خلاص وانفلات ایله بکجهت ویکرو اولوب تدبیرک وجود وعدمی
یکسان واسبابک وجدان وفقدانی سیان اولور
وکن عبده والق القیاد بحکمه   وایاک تدبیرا فما هو نافع
التحکم تدبیرا وغیرک حاکم   انت لاحکام الاله تنازع
روایت درکه برنباش قلاش که نبش کور ومدفن ایله کرفتار کار بد
واخذ مال محرز کفن ایله سزاوار قطع ید اولمش ایدی سهم سعادتی
هدف اجابته اصابت وسجادهٔ ارشاد وتمکین ده مکین اولان

بعض

١٢٧

بعض عارفینک مجلسنده توبه وانابت ایدوب دیدی که بیکدن زیاده
نبش قبور وتقلیب تراب کور ایلدم جمله اموات بی حیاتی اکثر
زنان واکر مردان سوی قبله دن محول وروکردان کوردم اول   درکه شیخ روزبهان کبی
عارف زمان کشف سر نهان ایدوب دیدی که تهمت رزق ومعیشت
مجوسان مغاک خاکی ~~شاهد ومنهم من يعبد الله على حرف وقلباء~~   عالم وحدت دن غض طرف وقبله
حقیقیه دن تحویل وصرف ایلمشدر زیرا رزق مضمونلرده شک
فی الحقیقه رازق ده شک وصاحبی شرک خفی دن غیر منفک در
بالجمله اختیار وتدبیرک وبالی کثیر وضرری عظیم وخطیر اولوب
رؤیت اشتات اسباب بنی آدمه اذم اخلاق وعند التحقیق منازعهٔ
جناب خلاق در   ان الله وتر یحب الوتر حدیث صحت انتماسند
ارباب تأویل وایما دیمشلردرکه جناب عزت شول کمسه یه محبت
ایدرکه قلب وحدت ایثارینی مثانی مبانی آثار قرین شفع و
ونهان خانهٔ دلنه ادخال کثرات بی نفع ایتمیوب تمحض فرد قهار
ملاحظهٔ بهجات حسن معاردن صاد ومانع وهر خصوصده تصرف
حکیم صانعه قانع اوله لاجرم رب اکرم آنلری نفسلرنه وکول و
سدنهٔ والمدبرات امرا تدریب حسن تدبیرلرندن نکوب ونکول
ایتمیوب حرم سرای دللری مساکنهٔ ماسوادن ابا وصحیفهٔ اکوان
برالواندن مطالعهٔ نقش دع الخلق جانبا ایدر نفس وهوا
انطوا بولدوغی قلق وخباط علم ازلی یه محاط اولماغین رزق
مضمونلرینی تحقیق ومخبران صادقی تصدیق ایچون قادر بیچون
وحلف   آیت فورب السماء والارض انه لحق مثل ما انکم تنطقون ایله اقسام

والیهٔ بی خلف ایلدی حتی سکنهٔ رباع مثنی وثلاث ورباع بو آیتی
استماع ایتدکده دیدیلر که بنی آدم نه عجب گستاخی وترک ادب
ایلدیلر که جناب ربه باعث سخط وغضب واقسام تاکید واقسامه
سبب اولدی بعض کبار دخی درج دهان حکمت نثارلرندن گوهر بار
اولوب دیمشلر که کیمدر که کندویی دار المقامه آماندن جلا وکریم باری
النسمی قسم الجا ایلدی اتبع ملة ابرهیم نظم کریمنی پیش نهاد وملت
خلیلیه یه اتباع وانقیاد ایدن اما الیک فلا فلاتنی اجتیاز
وحسبی عن سؤالی مقالنی اختیار واحتیاز ایدوب مخلوقه
سامانه کائنا من کان اثبات قوت وحول وماسوادن بیم و
هول ایلمز   مارا تو دست گیر وحوالت مکن بخلق
الا الیک حاجت درماندگان فلا   زیرا اول حضرتک ملتی خلقدن
رفع همت ومن بیده الخیر دن غیر ایله معاداة وابراء ذمت در
وماسوای خدا یا وجودا ویا امکانا فانی وآفل وعلو باری نسبت
باسرهم سافل ولماغله هر عاقل عاقبت بین که لا احب الآفلین
ایله ماسوادن اعراض ومخلوقات بی ثبات وتمکینه دل فانهم عدو
لی الا رب العالمین ایله ~~انقضا واغماض~~ ایده حلیهٔ متابعت جلیه ده
سابق رهان اولدوغنه دلیل وبرهان در
چو ابرهیم بتها برزمین زن   همیشه لا احب الآفلین زن
قطب المفسرین امام فخر الدین که   در ملک سخن رسد مرا فخر
سلطان سخن منم ولا فخر   ایله مباهات وافتخار اکا شایسته
وسزاوار در تفسیر کبیرنده بو وجهله تحقیق وتحبیر ایلمشدر که اگرچه که

پست و

اِناء اِبای اِعراض

دوا گر خویشتن را پیش از مرگ
دوائی نیست صادق را به از ترک

ناسدن استمداد وتکسب اسباب مراد مرتبهٔ شریعت ده قرین جواز
ومشفوع رخصت خاطر نواز در لکن مرخصات عوام ردکردهٔ
خواص دوربین وحسنات ابرار سیئات مقربین اولماغله
مجوزات عقل دور اندازدن قرابین اهل راز ترفع واحتراز ایدوب
اسبابدن بالکلیه قطع نظر وجناب واحد فعاله اشتغال
ایله غیردن توقی وحذر ایدرلر واول عمر وشبیبتمدن وقت کتابته
گلنجه که اللی یدی سال انقضا وانفصال بولمشدر بدرقهٔ تجربه وآزمودن
مراد اراه صوابه رهنمون اولمشدر که امور دن هر امرده که ماسوا اوزره
تعویل وآیات صبر وآنات تأویل ولنه
من استعان بغیر الله فی طلب   فان ناصره عجز وخذلان
نحواسی اوزره رزیئه وتعبه سبب در وهر امر که صدمهٔ اولی ده جناب
خدایه التجا واجلاد وماسوایه عدم رکون واخلاد ایلیه امر مطلوب
احسن وجه وایسر اسلوب اوزره محصل وشاخ امید لقاح نجاح
ونوید ایله ملقح وموصل اولور دبو تجربه وامتحان بنم نهانخانهٔ
جنانمده بر وجهله رسوخ واستقرار وثبوت واستمرار بولمشدر که
تشکیک مشکک وتحریک محرک ایله تزلزل واضمحلالی امر محال
اولوب کف کفایت انسان نقد استطاعت وتوانیدن تهی
وظل اختیار وتدبیر ادراک مقادیردن مائل تقلص وکوتهی اولدوغی
جملهٔ بدیهیات دن اجلی وشواهق یقینیات دن ارفع واعلی در
درهر دو جهان فاعل مختار یکیست   افمن یخلق کمن لا یخلق افلا تذکرون
مضمونی اوزره هر کیمه خلقه غیر قادر در تدبیردن دخی عاجز وقاصر در

چونکه جنین مشیمهٔ رحم ده مکین ایکن رزق واجلی مقسوم ولوح جبیننه
قلم ازلی ایله مرسوم اولدی امر مفروغٌ عنهک تغییرنه تدبیر سوء نیت
و مخالفت تقدیر منازعهٔ ربوبیت در پس فرهمند هوشیاره شایسته
و سزاوار بودر که تام استسلام وتفویضه انطلاق وملاحظهٔ حدیث
جف القلم بما انت لاق ایدوب کندویه عدیل بر عاجز ذلیلدن استغاثه
وقادر مطلقدن ترک استعانه ایله نطع عبودیتده فرزین مانند
کج رفتار و شرک خفی یه گرفتار اولمایه
آن بود دل که وقت پیچاپیچ   اندرو جز خدا نباشد هیچ
کتاب تنویرده تحریر اولنمشدر که حضرت نوحک فرزند هالکی که
مصداق انه لیس من اهلک ایدی سبب هلاکی کفالت جناب باریه
عدم انتما و تدبیر نفسی اختیار و اعتماسندن ایدی اول ولد طالح
و مظهر انه عمل غیر صالح جانب جبله ذهاب والما و تدبیر ساوی الی
جبل یعصمنی من الماء ایتدکده حضرت نوح شقفهٔ پندی سرتیز ولا
عاصم الیوم من امر الله الا من رحم ایله جواب نصح آمیز ایلدی لکن
شقاوت ازلیه منع انتصاح وجبل عقل پر جهلی اختیاره و انقیاد
ایدوب ظاهرده طوفان ایله غریق و باطنده نار حرمانه حریق اولدی
نفس غوایت پذیرینی منزل تدبیر با تشبیرده اثوا و شاهق عقل
مقا عقیله جویه ایوا ایدوب بحسب الظاهر استعصام ایلدوکی کوه بلند
اول معنانک صورت حالی و خارجده تمثالی ایدی بو قصه عبرت
مداردن وجه اعتبار بودر که هر زمان که امواج اقدار تلاطم و
واردات اکدار تکاثف و تفاقم ایده کندو تدبیر ناقصی اختیار

واعتما وجبل عقلنه وثوق واعتماد ایمیه تا که تارک یامن یقین
و بحر آتشین قطیعت هجرده همحال شرذمهٔ مغرقین اولمایه بلکه اعتصا
بالله سفینه سنه داخل ومن یعتصم بالله فقد هدی الی صراط المستقیم
رکنی قویمنه ائل اوله که سفینهٔ دل جودی امن اوزره مستوی و
بر مناصده بر فوز وخلاصی محتوی اولوب سلامت نجات و
راحت ایله ارض رضایه هابط ونازل دعوالم وجودنده اولان
احم قوای نامعدود ایله برکات وصلته واصل اوله کتاب جامع النفا
رقمزدهٔ کلک طوبی شمائلدر که لیلهٔ معراجده که فی الحقیقه روزنامه
شرف و ابتهاج ایدی انجام عنایات رحمانیه وحسن اختتام مخاطبات
روحانیه ده اولان وصایای ستهنک آخرینی بو کلمهٔ نصیحت قرین
ایدی که کن آیسا من الخلق فانه لیس بایدیهم شیء یعنی مخلوق
عاجز و بائسدن ناامید و آیس اول که اولین و آخرینک کف
استطاعتلری نقود تاب و تواندن تهی و خاوی و بنم کمال
قدرت و بسطتم اشیاء موجوده ونابودهیی محیط و حاوی در
انکس که خدا را شناسد بیقین   داند که بدست هیچکس کاری نیست
کتاب تنویرده تسطیر اولنمشدر که ام للانسان ما تمنی فلله الآخرة
والاولی آیت هدایت پذیری اسقاط تدبیره دلالت وما کان لهم الخیره
تجرید توحیده رمز واشارت ایدر زیرا اخری واولی جناب خدایه
مخصوص و سائرک جناح تدبیری مقراض تقدیر بی تغییر ایله مقصوص
اولیجاق غیرک ملکنده تصرف و تدبیر سبب تتبیر و باعث خسران و تدمیر
اولور بلکه مدبر حقیقی یه القاء قیاد و هر امرده فاعل مختاره اعتماد

روایت اولنورکه برکون هارون الرشید عقد مجلس ارم مثال وامام
شافعی یی رضی الله تعالی عنه خلوت خاصنه ادخال ایدوب اثناء
قیل وقالده وجود صانع جلیله اراده دلیل ایلدی حضرت امام
اظهار خشوع واخبات وبرهان لمی ایله اول امر مسلمی اثبات ایدوب
دیدی که اختلاف اصوات وتردد نغمات وتفاوت لغات
محرک واحده دلیل وشاهدر جواهر القرآن ده شرح وبیان
اولنمشدرکه توحید مراتب اربعه اوزره تمهید وارکان چهارگانه
اوزره توطید اولنمشدر اولی توحید لسانی درکه مؤمن وکافر
بربرندن متمیز وممتاز اولور اما منافق ایله موافق بو مقامده سهیم و
انباز اولور ثانیسی توحید جنانی درکه وحدانیت واحد حقیقییه جزما
اعتقاد وبی تعلیل سلطان تهلیله القاء قیاد ایده عموم عوام
بو مقامدن تجاوز وتخطی بلکه خصوص اهل کلام دخی بو رتبه‌دن اعلی
بر مطاره عطا اوزره تعلی وتمطی ایتمزلر ثالثی شول توحیددرکه صاحبی
تفاقم کثرتده مشاهده وجه وحدت ایدوب نور توفیق وتسدید
ایله حقیقت توحید ظاهر ومتکشف وکثرت اشیا باجمعها فاعل واحددن
صادر وعلی الترتیب دست خوش فرد قادر اولدوغنه مطلع وعارف اوله

خدا یست غالب بکار اندرون   ولیک اکثر الناس لا یعلمون

سلسلهٔ اسبابی دیدهٔ حقبین حقیقت یاب ایله کوروب کیفیت تسلسل
وابستهٔ ارادت قیوم کل اولدوغنی ادراک واول وسائط بی حساب
مسخر مسبب الاسباب اولدوغنی پیش نهاد خرد چالاک ایده

از مسبب میرسد هر خیر وشر   نیست اسباب ووسائط ای پدر

کتاب احیاده که رهنمای قبائل واخیا در کلام حقیقت انجام بو وجهله تنکیت وتطفیل وکتاب جواهر القرآن ده مرجع الیه اهل ایقان در حبل متین تحقیق بو طریق ایله مد وتطویل وتمهید ترکیبا للافهام وتسهیلا لنیل المرام

جز خیالی منعقد بر شاهراه   تا بماند دور غفلت چندگاه

بو مقامک صاحبی هنوز تفرقهٔ وسائل واسبابده وتصادم
کشاکش کثرات ایله تردد واضطرابده در زیرا تکثر افعال زنگارندن
صفای بال اولماقدن خالی ودل وحدت جوی محرم خلوت سرای
لایزالی اولماز رابعا شول توحیددرکه جنب آفتاب شهودنده
ظلال وجود ذرات نیست هست نما کبی ناپدید اولوب دیدهٔ سبب گذارنده
واحد قهاردن غیری موجود مرئی ومشهود اولمایه

هر نقش که بر تختهٔ هستی پیداست   آن صورت آنکس است کان نقش آراست
دریای کهن چو بر زند موجی نو   موجش خوانند ودر حقیقت دریاست

مثلا دست وپا وسائر اعضا واجزا حقیقت انسانک وجدان
وحدانینه ضرر وتکثر افعال وصفات فردانیت ذاته اثر ایتمز

کواحد واحد فی کل مرتبة   وما تراه من الاعداد اشکال

کذلک مرید سالک نظر پایان نگری ارض وسما وسائر وسائط اشیا
وجودات ظلیه‌لرنه کماشته ولوح دلنه نقوش ماسوایی نکاشته ایتیوب
بلکه هر امر متعدد حکم شیء واحدده مشهود ودیدهٔ حقیقت نماسنده
ماسوا اشیا نابود اولمغله من عرف الله ذهبت عنه رغبة الاشیا
فحواسی اوزره منظارهٔ دل پر انواری عکس پذیر الا کل شیء ما خلا الله باطل
وواحد حقده مستهلک ومستغرق اولمغله فنا فی التوحید مرتبه‌سنه
واصل اولور   اشیا اکر صدست وکر صد هزار بیش   جمله یکی بود بحقیقت چو بنکری
قلب واحد بینی غیره التفات وتلوین دن پرداخته بلکه نفسنی
دخی وراء ظهره انداخته ایدر زیرا نفسی دخی من حیث انها نفسه ماسوا

ویدین یک دو احولی باشد
آنکه یک بین نبود ولی باشد

این مثال آمد رکیک وبی ورود
لیک در محسوس ازین بهتر نبود

رفع
حضرت بایزید بسطامی قدس الله اسمه السامی برکون
حساب سود وزیان ونقود اعمال اعتقادشاله بی درمیان
ایدوب دیدی که بارگاه اخلاصده هر علم معلول ومخدج در
آنجق اعتداد واعتبار اولنه جق کار وکردارم توحید ساذج در
بو خاطر تنکبار دل پر سوز وسازه دغدغه انداز اولدقده
غیرت رب الارباب بانک عتاب اوروب دیدی که یا بایزید
توحیدی قانده بولدوک که مکر خفی دن آمن ومطمئن اولدوک
مکر لیلة لبنی فراموش ایتدوک که تلبیس نفس فریب زن ایله
فی الصیف ضیعت اللبن کریوم سنه کتدوک حضرت بایزید
هول عتاب دن سراسیمه وبی تاب وآزرده مضراب اضطراب اولوب
دیدی که خدایا اگرچه پیشگاه استغنا وعظمتکده هر شیء نالک در
اما دیباجه کتاب وعدک عنوان پذیر ویغفر مادون ذلک در

گر گوهر طاعتت نسفتم هرگز — از گرد گنه روی نرفتم هرگز
نومیدنیم زبارگاه کرمت — زیرا که یکی را دو نگفتم هرگز

لیله لبن ده بنده نه ظاهر اولدی که وجه تجرید توحیدی ساتر
وعزم یقین وتمکینی فاتر اوله غنی وتاب جنابندن پیام
ویبقی الود ما بقی العتاب کلدی که فلان شام پر ظلام ده طفل
دل ناکامک شیر آشام اولوب شرب شیردن سیر اولماق علت
تخمه وبشم وباعث درد شکم اولدقده جوف مساده بطن وامشایی
لبن سریع الاستحاله یه احاله وسمند دل مستمندوکی مضمار شرک
خفی ده رکض واجاله ایلدوک

نی دفع عطش زتشنگان آب کند — نی رفع کلال خفتگان خواب کند
حاشا که کند غیر مسبب کاری — لیکن زپس پردهٔ اسباب کند

بر عارف دانا غیظ ماسوایی کظم والخلق کلهم حمقی فی ذات الله
معناسنی بو وجهله کشیدهٔ سلک نظم ایلمش

بیاندن طشره در توحید حقا — که کل الناس فی التوحید حمقی
بو بحرک اولدی گرچه قعری پردر — غیم لا یؤدی دینه در

الخامسة عشر
الآية ~~الثامنة والعشرون~~

آرواحِ مقدّسه گروهِ علما ملكشوف ایكن آنلره رموزِ اسما

آخرایرلیشوبِ مقامِ عجزه دیرلر **سبحانك لاعلم لنا الّا ما**

نثر هنگامِ ازل و زمانِ اوّلده كه اولحین ~~كان الله~~ [illegible]

~~لم یكن معه شیٔ مقالهٔ مصداق دا اول وقت بی نشانه تعبیر لفظ~~

~~زمان امرِ ضروری الاطلاق در~~ نظم آندم كه نه لوح و نه قلم بود هنوز

آعیان همه در كتمِ عدم بود هنوز نثر نه اجرامِ عالیاتدن نشانه

داثر ظاهر و نه اجسامِ سافلاتدن نشانه و خبر ظاهر نه ذرّهٔ نجومِ

رخشان نمطِ وجودده منضود و نه نقوشِ نفوسِ انسان لوحِ ظهور

دشهودده موجود نه عالمِ كون و فساده اربابِ استعداد ذكر قتادِ سلاسلِ لازلِ

جهانِ سست بنیادده آسافل بدنژاد [illegible] احراصدِ مقاصده

واصل نه ضوءِ آفتابِ گیتی تاب ایله روی روزِ [illegible] منوّر و نه نفحهٔ

النّور فی السّواد ایله جعدِ شبِ تیره نهاد معطّر ایدی كه سلطانِ فذفرمان

كلّ یومٍ هو فی شأن مهبِ رحمتندن نسائمِ الطاف و رأفت وزان

و مصبِ عنایت و حنانندن جوْدِ جود و احسان ریزان اولوب

هنگامِ تستّر و اختفا منقضی و ذاتِ مستجمع الصّفاتی ظهورِ موجوداتی

مقتضی اولدی لاجرم كمالِ ~~نوالِ لطیفِ المتوالی ایله~~ بوكارخانهٔ بی بهانه

~~مخترع طرزِ بدیع ایلیه صنع ابلغ اولمغه~~ آغاز و منجوقِ برءِ

برایا نسیمِ افاضهٔ عطا ایله خفوق و اهتزاز ایلدی نزهت آبادِ

كون و فساده براسلوبِ مرغوب اوزره خلق و ایجاد اولدی كه

رقِ منشورِ وجود ~~و صحیفهٔ ملك شهوده~~ رقمِ لیس فی الامكان

واعیانه

تاریخ

حضرت مخدومی شاهدِ كلامِ موزون خرا

دیبای زیبای اقتباسی بوگونه كسو د

البانی ایلمشدر **رباعی**

سبحانك لاعلم لنا الّا ما

علّمت و الهمت لنا الهاما

ما رابرهان زما و آگاهی ده

از سرِ معیّتی كه داری با ما

هنگام

استیهالِ

ونه وبالخانهٔ

بی بهانه طرزِ بدیع و خلیق و طورِ بدیع

دقلیق اوزره ظهوره

نظم
هر چیز که هست آنچنان می باید
وآن چیز که آنچنان نمی باید نیست
نثر

ابدع مما کان مسطور و بهجت آباد سبع شداد مصداق فارجع البصر هل تری من فطور اولدی وقتا که بو کاشانهٔ عبرت آشیانه ارکان اربعهٔ عناصر چارگانه ایله مشید اولدی و سائر مایحتاجک ترتیب و ایله انجام و اتمام بولدی صمصام قضایی نیام خفادن انتضا و مشیت ازلیه قوم جانک تقدیم خلقتنی اقتضا ایدوب اول انضاد [illegible] ساهرهٔ ارض ده بالطول والعرض اقامت و تمدن و اعصار طویله و احقاب جزیله مکث و تلدندن صکره جذوهٔ نسک و تعبدلری سیلاب غی و تعند ایله منطفی و قاعدهٔ تحالفلری عارضهٔ تخالف ایله منتفی اولوب بطش شدید ایله تهدید و مقدمات وعید تمهید اولدقجه عنادلرنده مصر [illegible] مصر اولدیلر کعب احبارک اخباری اوزره بر آدمدن مقدم قریب آباد زمینده مکین اولان قوم جان [illegible] وساطت رسل کرام ایله [illegible] اوامر و احکام ارسال ایدوب اول جمله دن عامر بن عمیر بن جانک کاشانهٔ جنانی ضوء رسالت ایله پرنور بعده صاعق بن ناعق بن جان [illegible] نبوت ایله مأمور اولدی [illegible] تا دیان سبل رشادی هلاک ایدیلر بو منوال اوزره سکز یوز سال ده سکز یوز رسول واجب الامتثال ارسال اولنوب جملهسنی قتل و حبل حیل و خبلی قتل ایدیلر اصحاب نباهت انتسابه بو قصهٔ پر غصه ده چوق حصه واردر بو دکلو انبیاء کرام که هر بری مقرب ملک علام ایدیلر کرفتار قوم پر لجاج و تیر ازدراء آماج تدمیره

جلیله
اضداد
بسط و
و نساک و عباد بلکه اغلب عباده
پر هیجانه حکیم مستعان
جانب خالق نفس و جاندن نشر مناشیر
اول عصاهٔ بی باک تعاطی سبل خلافه انهماک اغواء غیلان صیم و بیدا ایله

اولوب

۱۲۸

نظم
تا قدر گر کس نداند چه غم
شب قدر را خود نداننده هم
نثر

اولوب بنیاد نهادلری سیلاب [illegible] هجوم ایله معدوم بلکه نام و نشانلری دخی صحیفهٔ جهاندن معدوم اولدوغی عدم اعتبار دنیایه سند لامع و تسلیت ارباب [illegible] سبب ناصع در عاقبة الامر کبار ملائکه دن بر فریق که ابلیس قبل التلبیس آنلره رفیق ایدی اول قوم ضالک قمع و استیصالی ایچون ایصال اولندیلر القصه زمرهٔ عصاة ایله مقابل و هیجان صف هیجاده مقاتل اولوب قوم جانی [illegible] جانلری بذل نفس و جان ایله هلاک و ابادت و اقامت وظائف عبادت ایله ابلیس لعین سلطنت روی زمینده مستبد و بین الملائکه ریاضات شاقه ایله متکای تعزز و تعززه مستند اولدی هرآن [illegible] کبر و طغیانه تصاعد و رتبهٔ خلوص نیت و صفای طینتدن تقاعس و تقاعد ایدوب حضرت آدم هنوز تنکنای عدم و فضای ازل و قدمدن محنت [illegible] آباد عالمه قدم باصمزدن مقدم سواد سویداسنده بو سودای تسوید ایلدی که اکر خدای عز و جل که ابداء عظائم اشیاده بی عجز و وجل در بر شخص آخری شرف افضلیت ایله ترجیح و اجتبا وکندوی مطمورهٔ مرجوحیتده [illegible] و اختبا ایدرسه ترک انقیاد و مطاوعت و عدم متابعت و مبایعت ایده زیرا نهاد پر فسادنده بو معنی رسوخ و انعقاد بولمش ایدی که آخری و اولی ده کندودن آخری و اولی بر شخص مجدود مخلوق و موجود اولمایه لاجرم ایلدوکی تذلل عین تدلل و تجبر محض تحیر اولدی
ع وقد یخسر المخلوق فی طلب الربح
نثر
پس نتیجهٔ سال مکر و احتیال ایله بین الملائکه مستور الحال احتیال ایلدی تا که مظهر انی جاعل فی الارض خلیفه اولان اشرف خلیقه نک

بطولها
جناة
وخطر
توضیع
اخشیار غرور و

نظم
سبحان من جعل العوالم کلّها
مجموعة فی فطرة الانسان نثر

ده اکتناع
نژادی
باسدادک

حبّب حیث وجود موعودی ایله جنّات جنات عالم مخضرّ و
خرّم اولدی بو خبرک استماعندن تمرّد و امتناع و ترک انقیاد
و اتّباع ایدوب بر مخلوق خاکی و اسفل بندن نه وجهله مفضّل
اولور که آنک طبعی سفلی و جسمانی و بنم نهادم علوی و نورانی در
دیوب آغاز حقد و حسد و دروازهٔ اطاعتی بالکلیّه سدّ ایلدی
و سائر سدنهٔ سبع شداد اولان فرشتگان پاک نهادک هر بری
آثارهٔ آثار مخالفت دن بری و جنان جنانلری نسیم تسلیم ایله
واصل طراوت و تری ایکن ترجمان انسانه تعصّب و اتّحاد اضداده
تعجّب ایدوب اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفک الدماء ایله زبان طعن و ازرا
دراز و جرائر حرائر و امانی ابدایه آغاز ایلدیلر نظم
آدم که قضای عالمه باصدی قدم ۰ اندوه و بلایه اوّل اولدی همدم
مخصوص صدر آدمه بلای عالم ۰ عالمده بلا چکمین اولماز آدم
نثر ملائکهٔ کرام علی نبیّنا و علیهم الصلوة والسلام فساد انسانه
استدلال و ایقان ایندکلرینه ارباب دانش و عرفان وجوه شتّی
بیان ایلمشلردر وجه اوّل بودر که اطوار انسانی قوم جانّه قیاس و
مشکاة دلیلدن التباسدن اقتباس ایلدیلر یا خود [struck] تشاؤم و
تطیّری استنشاط و فساد و شرّ بشری لفظ خلیفه دن استنباط
ایلدیلر زیرا بر طائفه که مطاف قسط و انصافی طائفه اوله لر اقامت
قود و تقویم اود ایچون نصب خلیفه یه افتقادلری مرفوع و [struck]
تکافؤ و تعادلری مرفوع اولور و عند البعض ترتیب ترکیب آدمدن
استدلال و اجزاء متضادّه [struck] عدیم الاحتمال
و امشاجک اتّحاد و امتزاجی

تسلّم در
نیران
نوع
و خلقتان

اولدیغنه

١٢٩

نظم [illegible]

اولدوغنه انتقال ایلدیلر نهاد ابلیس ده مکر و تلبیس تمرّن و تأسیس
بولماغله گاه حکمت [struck] فاعل مختاره اعتراض و گاه آدمک
عزّ و شرفنه شنف و انفندن عرضنی اقتراض ایلدی آبشخور اطاعتی
خس و خاشاک [struck] مخالفت ایله تکدیر و غایت غباوتندن قصد
انتقاص تقدیر ایدوب کلام فتنه انجامنی فئهٔ ملائکهٔ کرامه ناقل
و ارادهٔ ردّ قضاده اعیی من باقل اولدی رایت سعی باطلی منکوس
[struck]
نازل [struck] باذل اولوب دیدی که ای سجده گاه اهل
یقین و ای معتکف ملائکهٔ مسوّمین خدای قدیرک مشیّت و تقدیری
بو وجهله تحقّق پذیر اولمشدر که سندن بر مخلوق خطیر خلق و تصویر
ایدوب جمله مخلوقاتدن مبجّل و معاقد عویصات اشیا آنک انکشت
فکر مشکل کشاسی ایله منحلّ اوله لاجرم تعاطی جرم و طغیان ایله
مستحقّ درکات نیران اولوب سن دخی مسّ نارده حصّه دار
و میدان سیاست ابدیّه ده آویزهٔ دار اولورسن اغرا [struck]
دیو لعین ایله پای تثبّت زمین تزلزل و انقضاض و جمعیّت اطاعتی
تشتّت و انفضاض بولوب بو اثناده فرمان [struck]
[struck] مهیمن مستعان شرف نفاذ و جریان
بولدی که حضرت آدم صفینک وجود اشرفی که بالا نشینان سبع ارائک
اولان زمرهٔ ملائکک مسجودی و تعلیم اسما ایله مخلوقات آخرک
مغبوط و محسودی در ید قدرت بی آلت ایله خاک تیره نهاددن
بریٔ و ایجاد اولماق ایچون جمله اجزاء ارضیّه دن بر قبضه تراب اخذ

غوایت

نظم
صورتی کش بدست خود کرده است
کی توان گفتنش که بد کرده است
دیو را نور عقل یار نبود
ورنه او را ز سجده عار نبود
نثر

تاریکنای وجودینی ضوء افضلیت و سعود ایله تنویه و تنویر

نقمت بازدن

خاطر سنگ تفرقه دخی الفت ایله

بالغه
بی مر

(استلاب) (وارتقاب)
و[illegible] وكيفيتِ ظهورِ امر (متوقّع) [illegible] انتظار اولنه اولا [illegible]
طاوسِ [illegible] روضهٔ هشت در خدمتِ اخذِ تراب ده مظهرِ عز
خطاب اولمش ایكن اقسامِ [illegible] ایله باركاهِ الستهٔ تهی دست
رجوع ایلدی بعده اول امرِ جلیل نامزدِ حضرتِ میكائیل اولدقده
عدمِ رضاء ارض ایله دركاهِ احدهٔ صفر الید كلوب رفعِ ما هو الوقوع ایلدی
بعده نظم كفت اسرافیل را یزدانِ ما ۰ كه برو زان خاك پر كن كف بیا
آمد اسرافیل هم سوی زمین ۰ باز آغازید خاكستان حنین نثر
ارضِ سفلی نهاد ایمانِ غلاظ و شداده توسّل و عروهٔ وثقای ضراعته
توصّل ایله فرشتهٔ صبور عجز وقصور ایله منزجر و منتهی و جیبِ خدمتی
[illegible] تهی اولدی نظم زود اسرافیل باز آمد بشاه
كفت عذرِ ماجرا نزدِ اله ۰ كز برون فرمان بدادی كه بگیر
عكس آن الهام دادی در ضمیر ۰ امر كردی در كرفتن سوی كوش
نهی كردی از قساوت سوی هوش نثر بالآخره اول خدمت اقتضای
حكمت و مشیّتِ بی علّت ایله [illegible] عزرائیل ایله تتمیم و تكمیل
بولدقدنصكره اول خاكِ تابناكه اگرچه بالذات منهلِ عطیّات دن
افاضهٔ فضلِ بیكران اولدی اما بحسب الصّور ترشیح و تربیه سی بر
سحابه فرمان اولدی حدِ تخمیره واصل و استعدادِ تصویره قابل
اولدقده [illegible] تلقی ٔ تلقین اتمكه خمّرت طینة آدم بیدی اربعین صباحا
چلّه كاهنده اربعین چكوب قرق كونده كه ایامِ دنیا ایله قرق بیك سال
و بو [illegible] آیهٔ نصِّ اعجاز نمونِ وانّ یوما عند ربك كالف سنة مما تعدّون
دالّ در اول كاره فرمان بردار اولان سحاب مدارِ دن اوتوز طقوز كون

و ایمنِ لوحِ قضا و قدر ح
دیمانِ زمین ح
نقدینهٔ اكالِ تهمتدن خاوی ح
بطشهٔ یدِ حضرتِ ح
رشِ قطرهٔ حسنِ فطرت ایله ح

علی الاتّصال بارانِ اندوه و ملال جریان ایلدی قرقنجی كون كه
موعدِ انجام و هنكامِ اكمال و اتمام ایدی رشحهٔ مسرّت مسیر دن
ریزشِ یسیر فیضان ایلدی رباعی آن روز كه آب و خاك برهم زده اند
بر طینتِ آدم رقمِ غم زده اند ۰ خالی نبود آدمی از درد و بلا
كین ضربهٔ اوّلین بر آدم زده اند نثر بو سببدن مقرّر اولدی كه جنسِ
بشر كه خلاصهٔ سرِّ مكتومِ مكنون و زبدهٔ امتزاجِ كاف و نون [illegible] اكثر
اوانده اوانیِ مجامعِ بالی شورابهٔ [illegible] و ملال ایله لب ریز و مالی
و اغلبِ ابّان ده ابانتِ آسایش و راحتدن خاوی و خالی اوله
نظم اكدور بحرِ الم قعرنده اول خاك اولدغم ۰ بر نفس شادان اولوب بیلیر اله غمناك
نثر اصحابِ بصائره نجمِ زاهر كبی مضیٔ و ظاهردر كه بو مقدّمهٔ كثرتِ نقمه
دلیلِ اوّل و سندِ غیر مأوّل اولوب غلبهٔ جرح و حرج ایله زمانِ فرح
و فرج نهایتِ ندرت [illegible] جهانده زمرهٔ ضعیفهٔ انسان
مظهرِ كشاكشِ ذلّت و زلّت اولدوغنه سبب و علّت و سرّ و حكمت بودر نظم
بی حكمتی عجیب و حدیثی غریب نیست ۰ شادی و یكزمان و غم جاودانِ ما
نثر زیرا تباشیرِ ازل ازالده بو منوال اوزره تقسیم و صحیفهٔ خلقته
ارقامِ كثرتِ محنت و قلّتِ منحت ترسیم اولنجق لوحِ نهادِ بشرده
نقشِ وفورِ شادمانی و سرور مصوّر اولماز بلكه علی التحقیق عینِ الم
اولان عالمده آثارِ نشاط و استبشار متصوّر اولماز ابلیسِ [illegible]
اظهارِ كید و محال [illegible] ایدوب سعیِ ابتری دافعِ قضاءِ
مقدّر [illegible] مقرّر ایكن محضا [illegible] خیالندن نفخهٔ روحدن
مقدّم قالبِ آدمه قصدِ ضرر و اصنافِ ازدرا و استخفاف ایله نظر
حضرتِ آزاردو

و سرائره ح
حزن ح
اولدغم
مسلّمه ح
و امتحان خانه ح
بدسكال ح
خیال ح
اولیه جغی امرِ ح

مکرّمی
ایدردی حضرت آدمک وجودِ مظهرِ لطف وجود وملائکه یه امر سجود
اولدقده هر بری رجحانِ انسانه اعتراف وتصدیق وتعلیم اسما
ایله قدری اسمی اولدغنی تحقیق ایدوب مقدمِ حضرتِ آدم ده کمالِ
تعظیم واریحیت ایله سجدهٔ تحیت امتثال ایکن سحابِ عونت وتدلیس آفتاب
طاعتِ عارضیهٔ ابلیسی ساتر ~~و ...~~
سائر اولوب امتثالِ امرِ حق ذی الجلالدن استکبار وفرمانِ حکیم دیانی
استنکاف ایله غلِ طوق وبضاعتِ اضاعتِ طاعتی سوقِ فسوقه
سوق ایلدی **نظم** باآبِ کوثر وزمزم سفید نتوان کرد
گلیمِ بخت کسی را که بافتند سیاه **نثر** چون اول ساعتِ سعد وزمانِ وعد
اولدی که خورشیدِ وجودِ آدم افقِ ~~...~~ افاضهٔ نور
ومطلعِ فضلِ فضفاضِ فیاض دن اشروق وظهور ایده روح پر فتوح
درونِ جسدی تنکه تار وتیره وظلمت شعار کورمکین دخولدن امتناع
ایلدی بعده قسر واجبار ایله اختیاری اتباع ایلدی روح لطیفه
چونکه بدنِ کثیفه ولوج وبرمنفذ ومخرج بولمیوب مصعد دماغه صعود وعروج ایلدی
اول دم ده حضرت آدمه عطسه وخمیازه واقع ومشرقِ دهان ...
آفتابِ نظمِ مبینِ الحمد لله ربّ العالمین ساطع اولدی آدم علیه السلامک
ابتدا تفوّه ایلدوکی کلام بولفظِ محمدت انجام در حضرتِ ملکِ جواد جلّ
عن الانداد والاضداد رحمت وکرمنی حضرت آدمه مجالس وبرحمک ربّک
لفظِ ظاهر التبرّکی ایله بالذات تشمیتِ عاطس ایلدی حضرت آدم ... دستیگرلکی
سرِ کرامت افسرنه ورود آه ایلدی ولفظِ رحمت مستلزمِ ظهورِ معصیت
دیو استدلالِ جرم وگناه ایلدی حضرت آدمک فرسِ فراستِ صادقیه

اجلّ و
تعظیم و
دوسن نفس گسسته مهاری
مهربِ سوء مشربِ خسارده
لعنت وذلّی
عالم قدم دن
حلول و
نظم
بوین نکته کانسان رموز خداست
قل الروح من امر ربّی گواست
نثر
معجز بیانندن
نظم
سپاس آن نتواند که آدمی گوید
بعمر خویش وچنین صد هزار عمر دگر
نثر

١٣

سوار وساعدِ باسعادتنه قلبِ مزید کیاست سوار اولدوغنه
عامهٔ سدنهٔ سدهٔ تقرّب تحسین وتعجّب ایلدیلر حضرت آدم
تعلیمِ اسما ایله معزّز ومکرّم وذاتِ اعلی علم فضیلتِ علم ایله معزّز
معلّم اولدقده حکمتِ ... ایجاب واقتضا ایلدی که مخلوقاتِ اخری
خادم واول مخدوم وکیسهٔ درونی طابعِ انّی اعلم ما لا تعلمون ایله مختوم
اوله لاجرم جماهیرِ ملائکهٔ کزین حکمِ حکمِ ربّ العالمینه جزم ویقین ایله
اعترافِ تقصیر عول واجرا اولدن رجوع واول ایدوب
سبحانک لا علم لنا الّا ما علّمتنا ایله اظهارِ عجز وقصور وافضلیتِ آدمه
تحصیلِ وقوف وشعور ایلدیلر بعده کربتِ غربتی دفع ووحشتِ
عزلتی رفع ایچون حضرت ابو البشرک پهلوی چپیندن قدرتِ ربّ ایله
خلقتِ حوّا تمام وذاتِ شرف سماتلرنه عرصهٔ دار السلام مقرّ ومقام
اولدی نائبهٔ ثانیهٔ ثابته حضرت آدمک خطرهٔ خطیرهٔ جناندن
خروجی وفناء لازم الفناء جهانه دخول وولوجی در چونکه حضرت آدم
وحوّا دارِ نعیمده اسکان ونهادِ با استعدادلری جمعِ ضدّین خیر و
شرّه مکانِ امکان قیلندی حضرت آدم ایله حوّایه
اولمایچون بهشت ایچنده غدا حق تعالی بیوردی لطفندن
فکلا حیث شئتما رغدا اگرچه مجموعِ لذائذ ونعماتک
رخصتِ تناول وتداولی فرمان اولدی اما کلا واشربا امری
فلا تقربا نهیی ایله همعنان اولدی لاجرم حضرت آدم وحوّا تلذّذ
نعم وآلاءِ والا ایله مشرّف ودلِ خداشناسلری اداءِ مراسم
شکر وسپاسی ایله موظّف ایکن ابلیس پر تدلیس عطایاءِ منعم

رباعیه
می دان که نه علم دست گیرد نه عمل
جز جاذبهٔ حضرت حق عزّ وجل
آن طائفه را که ازحق بیخبر شد
از زمرهٔ انعام شمر بل هم اضلّ
نثر

رباعی
هر آنکه طریق معرفت می پوید
پیوسته کمال علم وادب می پوید
هر نکته سخن از کمال علمش گوید
سبحانک لا علم لنا می گوید

رباعی
از ناقصِ دل گرد رفتن ...
لیکن چو زبانِ علم از آن گوتاه ...
سبحانک لا علم لنا گفتن ...

بخل وشحّ ودشاح حقد وکینه ایله توشّح ایدوب ~~ابکار انکار~~
~~و افترایی افتراع وسرمایهٔ افک وفسادی اقتراع ایلدی~~
اول مطرود مردوده باب جنّت مسدود وپیشگاه قربت دن
پایگاه کربته مصدود اولماغله حجبهٔ دار القراردن اولان طاوس
دمار بادماری انواع فریب وخداع ایله تسویل واضلال وبعد الدخول
حضرت آدم صافی درونی آفاتک ومیون گوناگون ایله اغوا و
ازلال ایلدی اوّلا کلام ظاهر الملامی مموّهات حلف خلف نما ایله
تزیین بعده شجرهٔ منهیٌ عنهادن تناولی القا وتلقین ایلدکده
کلّ ممنوع متبوع قول مسموعی اوزره حضرت آدم دخی چوق دکلفی الجمله
اظهار آز ایتدی لکن حضرت حوّا اول خسارته جسارت ایدوب
شاهراه انتباهدن آزتدی حضرت آدم بالانشین تقدیس ایکن
گرفتار شبکهٔ ابلیس اولدوغنه بادی ایکی امر غادی ایدی . بری
. بودرکه ذات بی همالی کمال اعتدال اوزره مبدع وخزانهٔ فطرتنده جوهر
صدق وسلامت مودع اولوب یاننده دروغ ومحال امر محال خصوصا
ایمان فاجرهٔ زاجره خارج حوزهٔ احتمال اولماغین ترک تدرّب و
تدبّر وکلام ابلیسی واقعه مطابق تصوّر ایلدی سبب آخر بودرکه حضرت
آدم اتّباع تلبیس ابلیسده تعفّف ومخالفت نصّ صریحده توقّف
ایتدکده حضرت حوّانک جوّ خاطر پرهواسنده باز آز جناح جناح
ایله پرواز ایدوب دیدی که ابتدا بو فعل محظور وکار محذوره بی امترا
. بن مبادرت واجترا ایده یم اکر جذوهٔ امارت سخط التماع ایدرسه
سن انملهٔ ضراعت ایله قرع باب استشفاع ایدهسن واکر سبق سعت رحمت ایله

تبعهٔ جریرت اندفاع بولورسه سن دخی تعاطی شجرهده بکا اقتفا
واتباع ایدهسن بو قول اوزره قرار وبناء عهدی استوار ایلدیلر
حضرت حوّا بعد قضاء الوطر سخط سخته مظهر اولمادوغی حضرت آدمه
علیه السلام سبب اقدام اولدی والحاصل شجرهٔ منهیٌ عنهایه
تطاول واشهر اقاویل اوزره دانهٔ گندمی تناول دنصکره گرد ملال
ایله کاشانهٔ اقباللرینی پرغبار وشرف خدمتلرینی ایله سدّنهٔ جنّت
مفاخرت ایدرکن جملهسی فرار ایلدی حور صورت جورده نمایان
وغلمان غلمان اولدی مسّ جود ملک علّام ایله مسجود ملائکهٔ کرام
اولمش ایکن مشرب عذب راحتلری جفاء جفا والم ایله آلودهٔ خس
وخاشاک وعین بشر ومسرّتلری قذاء قضاء مبرم ایله نمناک
اولدی خلعت کرامت ظاهر بدنلرندن انخلاع وافسر عزّت
سرباوقارلرندن انتزاع بولوب

کوریجک آدم اولدوغن عریان   دیدی کندویه ایلیوب افغان
کمسهدن بلمزم بو ذلّتی . بن   بکا گندمدن اولدی گندمدن

دفع روعت وستر عورت ایچون هر درختی که ارتجا وظلّه وپناه
قصدنه التجا ایلسهلر هر بری تمنّع واباء ایدردی بو احوالک خلالنده
جانب ذو الجلالدن یا آدم افراراً منّا ایله خطاب اولندقده حضرت
آدم جوابنده بل حیاءً منک دیو اظهار خجلت واستحیا ایدردی آخر کار
برک تین ایله اختبا واستتار ایدوب اقتضاء قضا ایله ولکم
فی الارض مستقر مهمانخانهسنه نازل وخلق لکم ما فی الارض
جمیعا نزل بی کرانه نائل اولدیلر محمود دوّراق میدان حسن بیانده

بو وجهله نصب رواق وآغشته دنس آثام اولان سفلکانِ نامه
تقریر کلام ماله من فواق ایلمشدر

تصل الذنوب الی الذنوب وترتجی ... درج الجنان بها وفوز العابد
ونسیت ان الله اخرج آدما ... منها الی الدنیا بذنب واحد

حضرت آدم دار نعیمدن خروجه عازم وفرمان قضایه رضا لازم
اولدقده یمین ویساره توجّه بنیاد ایدوب امیدوار ایدی که سمتِ
سابقهٔ رحمتدن وفودِ وفورِ فضل وعنایت ایله امداد ونصرت
وخلدِ خلدنه قطراتِ نیسانِ صفح وغفران ایله تحصیل نضرت
اوله هیچ برجانبدن سواطع عفو اساءت اضاءت وعلائم قبول
واجابت اصابت ایتیوب ناچار فرطِ عجز وانکسار ایله محنت سرای
عالمه وضع قدم ایتدکده مجرای لسانِ معجز بیاننه نظم کریم
بسم الله الرحمن الرحیم جریان بولدی اینجه وحی والهام آدم علیه السلام
توقیف ودعا ورجاسنی تشقیق ایدوب دیدی که یارب آدم
قصرنی قصورِ ندمی بنیاد وسنی رحمن ورحیم اسمی ایله یاد ایلدی
سزاوار در که اول غوطه خور گرداب آوارهٔ شرطهٔ فضل مدارک ایله
واصل کنار وقلب پر غمنه ابر عطا وکرمکی ادرار ایدهسن عالم بالادن
صدا غم زدا کلدی که یا جبرئیل خروج آدمه مانع وعطاء قلیله قانع
اولمه که بنم فیض رحمتم عام وفضل ورأفت بی غایتم علی الدوام در
اگر حالا آدم وحوایه متعلق ومجرد آنلر حقنده متحقق اولورسه
برایکی نفسه حصر ارتضا اقتضا ایدر بصر انتباه ایله نگاه ایله که تنگنای
دنیادن ارتحال ورخت اقامتی قرارگاه میعادِ معاده انتقال

ایتدکلرنده

ایتدکلرنده کندو وجودِ کرامت مشحونلرینه وعدِ حصا وحدِ احصادن
افزون نجبای اولادِ شرف مقرونلرینه کمالِ بر ونوالم شامل و
سرگشتهٔ تیه حیرت اولانلرک دخول جنت ایله مقصودلری حاصل اولور
حین خروج هبوطده که عینِ آدمدن ماء ندم نبوع ونبوط آتمش ایدی
دستنی دستِ حوایه پیوند وعلاقهٔ الفتی جیدِ وجودنه بند ایتمش
ایکن مقراضِ انقراض ایله اول رابطهٔ اجتماع دخی انقطاع
بولدی وبو رباعی نک مضمونِ محققی ماصدق اولدی

ای مائل راحت غم ایله همراه اول ... ذوق ایلمه من بعد قرین آه اول
ای جامع هر صفتِ وصالی بلدک ... هجران المندن ده یوری آگاه اول

فرقتِ نعیمِ جنان ایله آغازِ گریه وصیاح وحرقتِ آرزوی جنان
ایله ابرازِ ندبه ونیاح ایدوب وادی سرندیبه هبوط واعمال عز
وجلالی حبوط ایتدی حضرت حوایه که جدهٔ نوع بشر در ساحل جده ده
مقر مقرر ونصیبی نصبِ مضاعف والم مکرر اولدی

نه قاصدی که پیامی بنزد یار برد ... نه محرمی که سلامی بدان نگار برد

منبع دل آدمدن هربار زلال نعیم دار القرار فوران وانفجار
ایلسه غامه وبیهوش وعجاریفِ تکالیف ایله واله ومدهوش
اولوردی لاجرم جانبِ مهیمن جلیلدن حضرت جبرئیل مجالست و
موانست آدم ایله مأمور اولدی حضرت آدمک کاشانهٔ درونی
طوارق اندوهِ گوناگون ایله معمور اولمش ایکن بو سبب ایله
فی الجمله آهل ومعمور اولدی والحاصل آدم وحوا بریرندن مهجور
وحکمتِ خفیهٔ الهیه ایله نعیم راحتدن مزجور اولوب وچیوز سال

علی الاتصال شدّت ونقمت چکدیلر وزیین انابت وندامته دانهٔ
سرشک حسرت اکدیلر برکون حضرت آدم حضور جبرئیلده بکا وعویل
ایدوب انّ فوات الوفاة اشدّ علی الحرّ من الوفات وفقی اوزره
نقمت فرقتی بثّ واظهار وحال حوّادن استنبا واستخبار ایلدی
ناموس اکبر اظهار مضمر ایدوب دیدی که حوّا ساحل دریای هندده
مبتلای عزلت واستیحاش وکان دیدهٔ خون چکانندن گوهرپاش
اولوب هرکون التیاع محنت وشغف وارتیاع محبت وشغب ایله
گریان وهرکیجه آرزوی مشاهدهٔ جمال وتوقّع طیف وخیال ایله
ناعس وگریان در حضرت آدمه اول خبرک استماعندن غشیت وارتیاع
حاصل وآفتاب دیدهٔ جهان تابنه سحاب خواب حائل اولوب مشاهدهٔ
اعاجیب خیال وسیر تماثیل عالم مثال ایدرکن
اشغلت قلبی عن الدنیا ولذّتها   فانت والقلب شیء غیر مفترق
وماتتابعت الاجفان عن سنة   الا وجدتک بین الجفن والحدق
طبقی اوزره سجنجل منامده بوصورت ارتسام بولدی که سیف بحرده
حضرت حوّانک چشم پرنمندن سیلاب سرشک دمادم تمتّع وخوان یغمای
دنیادن نصیب اندوه وعنا ایله تمتّع ایدوب ضجرت وملال کمالنی
بولمش وهرآن بوکلمات رقّت بیان وورد زبانی اولمش که یاحبیبی
آدم اجائع انت ام شبعان انائم انت ام یقظان الابس انت
ام عریان حضرت آدم صدد جوابده ایکن خوابدن بیدار وحضرت
حوّا منصّهٔ رؤیتدن غیبوبت ایله جان عزیزندن بیزار اولوب
واقعهٔ باقعه‌یی یاد وآغاز نحیب وفریاد ایلدی اول نشیج ملالت پسیج دن

وجود جبرئیله اضطراب واکتئاب اکتراب دوشوب دیدی که
یا آدم بونه حالت پرعبرت در حضرت آدم صورت واقعه‌یی
بلا تغییر تعبیر ایتدکده حضرت جبرئیل بو خبر متعسّردن متأثّر اولوب
حضرت ابو البشری قرب یسر وبشر ایله تسلیه وسقف الم المدیتی دعاء
غیاث وتویید ایله تعلیه ایلدی بو روایت رسیدهٔ رتبهٔ صحّت درکه
حضرت آدمک زمان انابت واستغفارده دائما کاری حضرت رسول انام
علیه الصلوة والسلامک نام با احترامنه توسّل ووسیلهٔ آل کرامت
مآللری ایله ابتغا وتوصّل ایدی برکون وراء سرادق کبریادن
بی حروف وندا صدا گلدی   که یا آدم حریم حرم قربتمده حرمت
محرمیت خاتم انبیایه ندن تحصیل اطّلاع وآنک زلفت وافضلیتنی
کیمدن استماع ایلدوک که صنع جرائم وآثامه آنک نام مفیض الانامی
ایله استشفاع واسوآء ماسوالی آنک اسم اسماسی ایله استدفاع
ایدرسن حضرت آدم اظهار عجز وندم ایدوب دیدی که یارب
حضرت محمدک نام مجّدینی ساق عرش برین وطباق فردوس
گزینده مکتوب وشرف جوار اسم بزرکوارده مقرون ومصحوب
گوردم لاجرم رفع ارتیاب وگمان وتحصیل درک وایقان ایلدم که
وجود شریفی افضل ارباب شرائع ونام لطیفی غفران مقحمات عصیانه
اقوای وسائل وذرائع اوله   خواننده این خط کهن سال
زین گونه نمود صورت حال   که حضرت آدم مأمن انابته
شتابان وآفتاب قتاب علیه مفارق علیه سنه تابان
اولوب شمل حالی ملتئم وامر کار وباری فی الجمله منتظم اولدقدنصکره

حضرت حوا ایکرمی بر دفعه حامل و هر برنده بر فرزندِ ادیب و دخترِ
دلفریب سرمنزلِ وجوده داخل اولوب بطنِ واحده اولان ذکرِ
توأمین بی ریب ومین بطنِ ثانی ده اولان دخترِ سعد اختره
تزویج وانثاسی بطنِ واحده اولان ذکرک خلعتِ زوجیتی ایله
تدبیج اولنماق شریعت آدم ده مرخص وبو حالت اول ملته
مختص اولماغین اکبر اولادِ اجلادندن اولان قابیله توأم هابیل
اولان لیوذا نصیبه مقسوم وهابیله همزادِ قابیل اولان اقلیمانک
عقدی مرسوم اولماغین هابیل بی قال وقیل قسمتِ عادلهٔ شریعته
راضی اولدی اما اقلیمیا اقلیم حسن وجمال ده واصلِ حدِ کمال
اولماغین قابیل آنک تحصیلنه متقاضی اولدی بالاخره
واتل علیهم نبأ ابنی آدم اذ قربا قربانا ~~فتقبل من احدهما و~~
~~لم یتقبل من الآخر نظم معجز اشتمالنه~~ قصدِ قربان ایچون تقدیم
قربان ایلدیلر هابیل انعام واغنامی راعی وانعام ملک علای
مراعی اولماغین بر غنم سمین وکوسفندِ ثمین احضار ایلدی و
کلا التقدیرین اتباع امر قضایی صمیم دلنده اضمار ایلدی لکن
قابیل ناقابل صنعتنده کافر ووجهِ حقی جلبابِ باطل ایله ساتر
اولماغین بر مقدار خوشهٔ بی اعتبار ایله جای رجاده قرار
ایلدی اما امارتِ حرمان ظاهر ونمایان اولدوغی مخالفته اصرارین
اسرار ایلدی لاجرم طرفِ آسماندن بر آتش بی دخان که مشابهِ
عذارِ ساده رخان ایدی نزول ایله هابیلک قربانینی قبول ایلدی
قابیل تعیین حقه قائل اولمایوب نخل عنادی باسق ومظهر شقا و نکال

تقدیم چه
فتقبل من احدهما ولم یتقبل
من الآخر نظم معجز اثری اوزره

اولان

اولان اصحابِ شماله پیشوا وسابق اولدی اگرچه حضرت آدم
قابیله پند ونصحنی تعمیم ایلدی لکن مقید ومفید وروی انصا فی
سفید اولمایوب شفیقِ شفیقنک قتلنی تصمیم ایلدی والدینه
عاق وطاقتِ طاعتی طاق اولوب انتقامه انتهاض وفرصته
انتهاز ایلدی تا که حضرت آدم عزیمتِ زیارتِ حرم ایدوب
قابیل که شرِ معشر وقبیل ایدی شقاوتِ ازلیه حسبی ایله
کندویی اصحابِ مشأمه یه والی وسرخیلِ هؤلاء فی النار
ولا ابالی ایدوب هابیل بر شب پر تهاویل ده خوابِ نوشین
راحته نائل وبسترِ یاراقد اللیل مسرورا باوله ده نائم
ایکن قابیل فرقِ هابیله بر سنگ ضخم ایله زخم اوروب فطوعت
له نفسه قتل اخیه سیاست کاهنده سیئهٔ سفکِ دمایه اول
من وضع وابن بجدهٔ شرور وبدع اولدی بین الشهدا
اعز اخوانی سرخ رو وعند الاخیار کندویی خجلت زده وسرفرو
ایدوب ساهرهٔ ثراده ابتدا ظهور ایدن شروره مصدر وابو
الفتح بستی نک من الذی رکب الفساد فسادا قولنه
مظهر اولدی آخرکار دلالتِ غراب البین ایله جسدِ پاکنی زیرِ
مغاکِ خاک ده مانندِ کنجِ وادونِ قارون مقبور ومدفون و
حالِ شقا مآلنی هر کرا رهبرش غراب بود عاقبت منزلش خراب بود
مضموننه ملابس ومقرون ایلدی
چونکه قابیله دلیل اولدی غراب ایلدی آنی کوروب استغراب
بو محلده علمایه مبحث بعث الله غرابا یبحث

که اقطار زمین ده اولان جملهٔ بکائینک اجرا وهمع ایلدکلری
دمع بریره جمع اولسه حضرت یعقوبک چشمهٔ چشمنه اضافت ایله
کمتر و دون و بکاء خلق عالم گریهٔ کربت افزای یعقوبه منضم اولسه
سرشک جهان آشوب ایوب زیاده وافزون در و بو جمله نک
کمیت و مقداری تضعیف و تکرار اولسه گریه و نوحهٔ نوح جزیل
و بحار دموع سابقه باسرها سیلاب بکاء آدم قاتنده اقل من
القلیل در بو حال باهول ایله نیجه ماه و سال حول ایتدکدنصکره
لجهٔ مسافرت ده عوم و سیر جانب سرندیبه قصد و عزم ایتمش ایکن
جانب بالادن الهام و ایحا اولندی که وادی ایمن یمن ده قبیل
ناقابل قابیل آتش پرست و شراب تحلیل محرمات ایله بدمست
اولمشلردر آنلرک منابت گیاه کفر و گناه اولان خواطر وسواس
پناهلرندن چرک شرکی ازاله و ماء دعوتی اساله ایچون اول طرفه
توجه و عزیمت و گم گشتگان تیه ضلالتی نامن هدایته ارشاد
و دلالت ایده حضرت آدم خدمت مأموره نهایه سعی بی نهایه ایدوب
شول فرقه نک که جبین حاللری آثار اقبال ایله موسوم ایدی
والد بزرگوارلرینه انقیاد ایلدیلر و اول زمره نک که پیشانیٔ
کارلرینه نشانهٔ ادبار مرسوم ایدی مزلقهٔ انکار و استکبارده
لج و عناد ایلدیلر حضرت آدمک آنلره اظهار ایلدوکی معجزات کبار
اقطار امطار گبی بیحد و شمار در جمله دن بری بر سنگ خارا و صخرهٔ
صمادن بی تسویف وارجا آب ناب اجرا ایلدی و اول ضواحی
وانجاده بر دوحهٔ بالایه اشارت ایلدی فی الحال خاکی چاک ایدرک

حضرت آدم زیارت حرم محترمدن عودت و اولاد و احفاد
بی احقادینی دعوت ایتدکده جملهسی سلک حضارده معقود اما
هابیل مفقود اولدوغنه مضطرب و نوائر تواتر محنتی ملتهب
اولوب بعده فضاء فسیح الارجاء دنیاده سیر سیر احوال عالم
و مطالعهٔ سور صور لوح و قلم ایدرکن کوردی که هابیل جیحون
جوی خون ایچنده غلطان وا ابناه وا مصیبتاه ندبهٔ
جانکاهی ایله فریادکنان در حضرت آدم بیدار و حضرت جبرئیل دن
جویندهٔ اخبار اولدقده وطیب تراب القبر نم علی القبر
فحواسی اوزره قبر هابیله دلیل اولدی حضرت آدم رفع تراب ایله
دفع ارتیاب ایدوب کوردی که هابیلک مصنوع ید قدرت اولان
لحیت باهجتی متأفن و طیب زیب لفربی متغیر و متعفن اولمش
لاجرم حضرت آدمک منزل دلنه عبرت حال هابیل عبور و عثرت کار
قابیله عثور ایتمکله کلبن راحتی تندباد نقمت ایله هشیم و روز دولتی
مانند شام محنت بهیم اولوب سفیر صفیری شش جهات هفت اقلیمه
بو عذاب الیمی مخبر و فریاد فریادی موالید ثلاثهٔ چار ارکانه
منتشر اولدی خلاصهٔ کلام نیجه لیالی و ایام اقتحام شدائد و آلام
ایله عروهٔ آسایش و آرامی انفصام و زجاج خاطر نازک مزاجی
سنگ تفرقه وارنجاج ایله انقصام بولوب عاقبة الامر ترک
ضجر و هلع و اظهار شکیبه ولع ایدوب لسان سریانی ده نظم
مراثیٔ رقیقة المعانی ایله فی الجمله متسلی و رضاء دواعی قضایه
متدانی اولدی گوینده این کهن فسانه زین گونه سرایدای ترانه

دعوتنه اجابت ایلدی ودستِ آفتابْ لمخنده برمقدارْ ملحْ وار ایدی
قَولِ ملیح ولفظِ صریح ایله صدق رسالتنه شهادت ایلدی برکون
اثناءِ طبخ طعام وآباده قلّتِ هیزم وحطب باعثِ اندوه وعطب
اولمش ایکن حضرت آدم اصنافِ اضیافی اول نادیٔ نداده آج
ایدی ودست کریمنی لهبِ آتشه ایلاج ایدوب بالتمام طبخ طعام اولنجه
اخراج ایدی ودست نشانی اولان اشجار طوبی نشان فی الحال
باروَر وطرفة العین ده برومند وثمرآوَر اولوب فصل بریع ربیع ایله
مُعلّل اولمازایدی وبحر ژرف شگرف دن بی احتراز اجتیاز ایدوب
پای دریا پیماسی مُبتّل اولماز ایدی زمان عدالت ضمانتنده نزهت
سرای عالم آبادان وخرّم اولوب غرائبِ عجائبِ دُنیا بی نهایه و
عد اولمش ایدی وآخر عمر شریفنده تناسُل اعقابی قرق بیک عدد
اولمش ایدی چونکه عُمر حضرت آدم بالتمام والکمال هزار سال اولدی
دَمَضِ مَرَض ایله چشم حسرت چشمندن اسالهٔ دمع واولاد واحفاد — بنی
جمع ایدوب حضرت شیثی ولی عهد ووالی ووصیّ مختار اتمکله پایهٔ
اقتدارینی بلند وعالی ایلدی جبریل امین برچوق ملائکهٔ مقربین — ایله
کلوب مهمّات تکفینی احضار ایلدیلر وحضور آدم ده ثابت قدم
اولوب انتظارِ نزع واحتضار ایلدیلر بو اثناده سکنهٔ عالم بالا
تسبیح وتحمید وتهلیل وتمجیده اشتغال وروح آدم علیه السلام ریاضِ
دار السلامه انتقال ایدوب حضرت جبریل امین امر تجهیز وتکفینی اتمام
وحضرت شیث اول جسد مسجوداوزرنه صلاة قیام ایلدی علیه
انمی الصلوة واکمل التسلیم وهبّ علی رمسه نسیم التسنیم

~~الثالثة والعشرون~~

الآیة ~~السابعة~~ السادسة عشر

١٤٧

هرکیمکه اوله مسندِ عزّتده مکین — منزلکهی عاقبت اولور زیرِ زمین
کُور قوم ثموده تیلدی کبر وغرور — اذ قیل لهم تمتّعوا حتی حین

دندانه کشای قفل این راز — زین گونه در سخن کند باز که
اقتراح قوم ثمود ایله ناقهٔ غرائب نمود ورآء غیب هویّت دن عرض
طلعت ایلدکده حضرت صالحه الهام وایحا وعالم بالادن اشارت
وایما اولدی که چونکه استدعاءِ قوم بدسگال استحداثِ ناقهٔ
کوه تمثال ایلدی اول حزب لئامه اعلام ایله که فضاءِ حیوة
زودگذارده نه مقدار مکث وقرارلری وجود ناقه یه مربوط و
اهل جهلک جهل سهلی مخالفت فرمانه مشروط در شویله که اول قوم
رُوسیاه ناقة اللهی عقر وعقل یاخود عقر وقتل ایلیه لر اقرابِ
حُسبان وعذاب عدیم الارتیاب در حضرت صالح ولا تمسّوها
بسوءٍ فیأخذکم عذاب یوم عظیم نص کریمی اوزره واقع حالی ایذان
قوم ناپسند فعال ایلدکده آیمانِ شداد وغلاظ وتنگنای خلفِ
بی خلف ده انلطاظ ایلدیلرکه بو ناقهٔ بُردباره خطام آزاری اجاله
وبساطِ اضراری اِحاله واصل حدّ استحاله در حضرت صالح کشفِ — ازالهٔ
سِرّ قدر وکأسِ مصفّای قضادن تبیین دُردیٔ کدر ایدوب دیدی که
مقتضای تقدیر ربّانی ومستدعای انظار حرکاتِ آسمانی بودر که
قصدِ شتر شیر صولت ایدن شومِ بی دولتک تنگنای کمونِ نقمت نموندن
سر منزل عالم لم لزومه قدومی امر حق وامر مذکورک ظهوری بو شهرده — لکنت
محقق در قوم ثمود انارهٔ مشاعل عهود ایلدیلرکه اول شهرده مشرق ولادتد — ن

طلوع ومطلع ظهوردن شروق وتلوع ایدن هر کودک رضیع
اکر اصیل واکر وضیع اهلاک واعدام وشتر دافع البلایی احراس
واکتلاده حسب الوسع سعی واقدام اولنه اتفاقا ماه مذکورده
طقوز ولد ذکور مضیق کتم عدمدن مسافر رباط خانهء عالم
اولوب جملهسنی ادخال باب تباب ولامرد لقضائه ولا معقب
لحکمه فحواسنه عدم انتباه ایله اول اطفال بی کناهی غوطه خور
تیار تبار ایلدیلر ناکاه ناجی سالف بر شخص خالف که مدت
عمرنده عدم رؤیت فرزند ایله مأیوس ومألوس وآرزوی عقب
متعاقب العقوبه ایله مسلوب ومسلوس ایکن سوء الفا احوال وانبا عقلی
اثناسنده بر مولود غیر مسعودی داخل معمورهٔ وجود اولماغله
پدر ومادری قلوب غلف ایله خلف ایدوب جلف ناخلفلرینی
صیانت وترک لازمهٔ دیانت ایلدیلر ولادت ولد الدّا ایله
بلد خلدلرینه خورشید امید سطوع وطریق حفظ وکلاءتنه مطوع
ایدوب تنزل الاسما معناسی اوزره نام با استعدادینی قذار ایلدیلر
واکثر مؤرخینک نقل صحت آیینلری اوزره نامی حسان بر شخص
وقاحت رسان ایله زوجهٔ سالف سابق البیان سفاح وعنت
والمرأة السلیطة حیّة تسعی مادامت حیّة تسعی فحواسی اوزره
کندوی سزاوار نفرین ولعنت ایلدی اکرچه قذار باجلادتک
ولادتی الولد للفراش کلام حکمت پاشی اوزره فراش سالفده
واقع وسالفک ولید بلیدی اولماق اوزره شائع وذائع در اما
فی الحقیقه ولد غیه وخباثت فطرتده مانند عقرب وحیّه

اولادغی

اولادغی زبان زدهٔ سکنهء دیار ومعلوم اشرار واخیار ایدی
اول بدبخت فساد بحث ایله تربیت وتربیت وسحت سخت ایله
ترتیب تربیب اولماغین زمان یسیر غیر کثیرده واصل حدّ کبر
ومصداق انها لاحدی الکبر اولدی قراست وفراستده اتراب
وهمبازلرندن سرافراز وحمایت فن رمایتده مصیب وحکم انداز
اولوب هر وقت که قتل اولاد ایله حریق الاکباد اولان کروه اندوه اثره
مرور وکذر ایتسه پیلهٔ کید وحیله سنی طبق عرضده تزیین وانظفاء
وجود ابنا ایله آنلری تعییر وتهجین آیتکله اول کروه نامقبول که
کردن حاللرینه طوق ملال مفتول وحاصل عمرنی طائللری مقتول
ایدی کمال فزع وانفعال ایله رفع نأمت وتکثیر سواد پشیمانی
وندامت ایدرلر ایدی مرور سنین وشهور ایله یادهٔ جراحت
فرزندی ساعد جهل برکزندلرینه تسوّر وحضرت صالحی سبب هلاک
اولاد تصوّر ایدوب اول ذات پاکک ازاله وهلاکنه قصد ومیل
وحبّ جنی مکیال مکیدت ونکال ایله وزن وکیل ایلدیلر هرچند
که مرشد عقل ناصح جانب حضرت صالحدن کاه
وحمّلتنی ذنب امرئ وترکته   کذی العرّ یکوی غیره وهو راتع
فحواسنی انها وکاه   غیری جنا وانا المعاقب فیکم
فکانّنی سبّابة المتندّم   معناسنی انبا ایدر ایدی چشم
پایان بینلری سبل خبل وکین ایله علیل ودرهکذر ادراکلری
سیلاب اشراک ایله مسدود السبیل اولماغین اول مدهوشلرک
سامعهٔ هوشلرنده صداء نصح جایکیر وهیچ برینک داء عضال

ضلاللری داروی پند ایله شفاپذیر اولمیوب فضای سینه ده
رایت حقد دیرینه یی افراشته و قضیم صدرلرینه رقم تعقب
و غدری نگاشته ایلدیلر اول اَلْوادِ قتیل الاولادکه طقوز
نفر بی ظفر ایدی انواع عجز و خفر ایله اختیار سفر ایدوب
میان قومدن خروج و بر غاره دخول و ولوج ایلدیلر و زند
آرای بو وجهله ایرا ایلدیلر که میانهٔ شب ده خوابگاه حضرت صالحه
اقتحام و ذات شریفینی عرضهٔ حسام منیه و سام ایدوب فلتةً
اغاره و شبیخون و اول برگزیدهٔ حی بیچونی آغشتهٔ خاک و
خون ایده لر زهی قوم کج نهاد بد اعتقاد که شبکهٔ پردهٔ عناکب
ایله قاف نشین بلند مراتبی آرزوی صید و تسخیر و بازوی بی نیرو ی
خلق الانسان ضعیفا ایله قدرت بی نهایت قضایی قصد تغییر ایده لر

آنراکه خدا نگاه دارد — ور سنگ ز آسمان ببارد
حاشا که بدو رسد گزندی — و آشفته شود ز ناپسندی

سقف و جدار غار ساقط و مهدوم و اول گمراهان بی باک
زیر مغاک هلاکده ناپدید و معدوم اولوب گرفتار سرپنجهٔ مالک
و حفرهٔ سعیرده پایرونالک اولدیلر چونکه قوم مستحق اللوم ناقهٔ عامهٔ
اشرار شدخ و شق و اجزاء و اعضالری رضخ و دق اولدوغندن
خبردار و مطلع امر لازم الاعتبار اولدیلر هوای هوای نفسه
هبوط و سیاهابهٔ شقاوت ازلیه نبوع و نبوط ایدوب عقر ناقه یه
نفیر عام و ادعاء شقا ایله مساند تلبیس ابلیسه ادغام ایلدیلر
بو کلام مجملک مفصلی بودر که میان قبیلهٔ غیر نبیله ده عنیزه نام

بر عجوز بد فرجام وار ایدی که مال بیحد و گران و بنین نازک بنان
ایله شهیر و اسباب ثروت و یساری کثیر ایدی ناقهٔ سبک رفتار
خلیع العذار تناول گیاه و آب ده مزاحم مواشی و دواب
اولدوغندن اضمار حقد و کین و قصد آزار و ضرری نفس سبک سر لرنده
تمکین ایتدیلر کذلک میان فرق هوالک ده نامی صدوف بر
زن صدوف وار ایدی که غایت جمیله و مالدار و اهل غنا و یسار
ایدی شوهری گوهر هدایته نائل و تمام دین صالحه داخل اولوب
همسر بد اخترینک اسباب مکنت و یسارندن بر مقدارینی راه مهام
اهل اسلامه بذل و نثار ایتدوکنه مذکوره صدوف تحصیل وقوف
ایتدوکده کمال سلاطت و وقاحتندن زوجندن نشوز و تحرف
و بواقیٔ وجوه اموالنی ضبط و تصرف ایلیوب بو سبب ایله حضرت
صالحه سینهٔ بی سکینه سنده اضمار کید و کینه ایتمش ایدی اول ایکی
زن بد سرشت کردار زشت ایله ترک خشیت و استعمال مکر و ضلال
ایله تحصیل خباط و غشیت ایدوب کاز آز ایله لباس تلبیسی قرض
و فساق قوم باشقاقه مقابلهٔ عقر ناقه ده نفس بد فرمالرینی عرض
ایلدیلر بو اثناده نامی حباب بر شخص مستحق التباب مجمع قوم بد
شروردن مرور ایدوب اولا صدوف عقر ناقه یی اکا تکلیف و
متاع وصلتنی اول امرک تمشیتنه توقیف ایتدکده حباب حباب
کبی کندویی بی تلبه و بو کار خطیر و دشواردن احتراز و اجتناب
ایلدی آخر کار رؤسای فجار ایله متفق و قرعهٔ اختیارلری قدار
ابن سالف و مصدع بن مهرج نامنه موافق اولماغین مجلس انسه

احضار و مکنون سترِ مکتوملرینی اظهار ایلدیلر صدوق مُهیّجِ فتنه و
مُهرّج اولان مصدع بن مهرجه عُقدهٔ وعدهٔ وصالنی توثیق و مهرینی
قتل ناقه یه تعلیق ایلدی و عنیزه دخی نیزهٔ مکری تبوئهٔ و قداری
منزلِ اطماع ده تبوئه ایدوب احسن بناتنک تزویجنی عقرِ ناقه یه
تشریط و اول فتنه جوئی حفرهٔ آز و آرزویه توریط ایتدکدنصکره
عجالة الوقت بذلِ نُزل وافر و اعطاء نقود و جواهر ایلدی اول
ایکی غرِ غافل ومن خطب الحسناء لم یغلها المهر طرفنه مائل و
دُفورِ عدمِ شعورندن وقد تبلی الملیحة بالطلاق فحواسندن
ذاهل اولوب مجموع قوم ثمودی عقرِ ناقه یه اضرا و بو عزیمت فاسده
جمله سنی ارضا ایتدکدنصکره وکان فی المدینة تسعة رهطٍ یفسدون
فی الارض ولا یصلحون مضمونی اوزره اشرارِ بدنهاددن یدی نفر
اهل فسادی کندولره همراه و مرصدِ مکیدتده انتهازِ فرصته
نگاه ایلدیلر بر روزِ محنت فروزده که شترِ غرابت نما مشغولِ
شرب نما ایدی ابتدا مصدع اسبابِ خدعی پرداخته و جانبِ
ناقه یه بر تیر قوی تأثیر انداخته ایدوب پای بادیه پیماسنی جرح
و عصبِ صعبنی نشانهٔ تیزک اذیت و قرح ایلدی قدارِ پر
اقدار که ازرق چشم و کوتاه بالا و منبعِ فتنه و بلا ایدی عشیقهٔ
نازک اندامی اثناءِ کلامده کمالِ غنج و دلال ایله عرضِ عارض و جمال
ایتدکده قدار خلع عذار ایله مسلوب الاختیار و حریفِ عشق بی
پروایه یار اولدی و حیازهٔ سبق شبق غلبهٔ موالاة و ترکِ مبالاتی
اقتضا و بر شمشیر آتش تأثیری سلّ و انتضا ایدوب اول اشقرِ مستحق السقر

بر حسبِ فنادوا صاحبهم فتعاطی فعقر ناقهٔ کثیرة البرکاتی عقر
و عظمِ پای عظیمنی تیغِ غدر بی دریغ ایله دقّ ایلدی بعده اول
یدی نفر اشرارِ بی خفر نکرانِ طغیانی کنج و شترِ الهی یی ذبح
ایدوب جنودِ قبائلِ ثمود لحم و شحمنی آنی ده شتر قربانی کبی یغما و انتهاب
و علی طریق المناوبه مُناهبه و استلاب ایلدیلر بچهٔ ناقه بو حالتِ
مالا طاقه دن بجنبیه نفار و قمهٔ قلّهٔ جبله هرب و فرار ایدوب
بو امرِ کالح معلوم حضرت صالح اولدقده مجمع و فدده حقد و شتاب
و آغازِ سرزنش و عتاب ایلدی اول قوم شقاوت ردم اوّلا
الشریف من اذا غیب عنه عیب و اذا ابیب هیب فحواسی اوزره
تمهیدِ مقدمهٔ عذر بعده فعقروا فاصبحوا نادمین نظم مبینی اوزره
ابرازِ نتیجهٔ نذر ایدوب اول خطاءِ منتج العقاب بابِ استصوابلرندن ن
بیرون و خلافِ رضالرینه ملابس و متفردن اولدوغنی افاده و
تقریر و رُبّ قومٍ یلومکم حبالا ولا یألونکم خبالا معناسنی اعاده
و تکریر ایلدیلر سعداءِ قومِ صالح که مصداقِ ولا یألونکم عدوة
نیلًا الّا کتب لهم به عملٌ صالح ایدیلر قوم ثمودی عذابِ موعوددن
ارادهٔ نجات و التماس و اول رسول مقبولک دعاءِ متیقن الحصولنی
رجا و التماس ایلدیلر حضرت صالح زواجرِ مواعظ و نصائح ایله
نشرِ کلماتِ جامعه و قرطهٔ پندی آویزهٔ سامعه ایدوب دیدی که اگر
بچهٔ شتر بی گناه داخلِ قوم غوایت پناه اولورسه برکتِ قدومِ
میمنت لزومی محتملدر که عقدهٔ عقابی حل ایده
این نیز بتوفیق تواند بودن قوم ثمود عقبِ شتر بچه یه دوان

ومداخل ومنافذ جبله روان اولدقلرنده قدرت مهیمن حکیم ایله
اول طود شامخ وعظیم بر وجهله بلند وزبر وباذخ وبرتر اولدی که
شاهباز وهم وخیالک پر وبالی پایهٔ زیرینده درمانده وحسیر
وعنقاء قاف فلک الافلاک ذروهٔ ادراکنده مصداق ینقلب
الیک البصر خاسئا وهو حسیر اولدی
کر نشان خواهید از من بی عید کرهٔ ناقه بسوی که دوید
کر توانیدش کرفتن چاره هست ورنی خود مرغ امید از دام جست
فصیل فیل مانند شتاجیب کوه بلنددن نظر وجانب حضرت
صالحه توجیه شعاع بصر ایتدکده عبرات ودموعی سیلان وهموع
ایدوب صوت اعلی ورفع عقیرهٔ صدا ایله تکلم واوچ دفعه
یا صالح وا آماه لفظ سوزناک وجانکاهی ایله فریاد وتظلم ایلدی
اول جبل سما نماده اولان صخرهٔ صما منفتق وهضبهٔ شما منفلق
اولماغین اول قریع بریع وسلیل جلیل داخل شعب صعب
اولوب عیون خلقدن غائب ومطمورهٔ عدمه راجع وآئب اولدی
کس ندانست اندران کره رسید رفت در کهسار وشد ناپدید
کفت دیدیت آن قضا مبرم شدست صورت اومید را کردن زدست
کرهٔ ناقه چه باشد خاطرش که بجا آید ز احسان وبرش
کر بجا آید دلش رستید ازان ورنه نومیدیت وساعدها کزان
حضرت صالح قوم عداتی که معتاد کسب عدات ایدلر بالعشی
والغداة تحذیر وترهیب وعذاب قریب ایله انذار وترعیب
ایدوب دیدی که تمتعوا فی دارکم ثلثة ایام ذلک وعد غیر مکذوب

نفی

نص نذارت مضمونی اوزره هر صبحه یه بر کون معین ویوم رابعده
نزول عذاب واقع امر متیقن در
کفت صالح چونکه کردید این حسد بعد سه روز از خدا نقمت رسد
اول فریق بی توفیق فعقروا الناقة وعتوا عن امر ربهم و
قالوا یا صالح ائتنا بما تعدنا ان کنت من المرسلین نظم مبینی اوزره
علی طریق الهزؤ والتحقیق انکار تعقیب عقاب واستبطاء حسبان
وعذاب ایلدیلر هر چند که اول رسول رحمند یا قوم لم تستعجلون
بالسیئة قبل الحسنة لولا تستغفرون الله لعلکم ترحمون مضمونی
ابلاغ وحد امکانده اولان حجت وبرهانی اقامت واسباغ
ایلدی قوم غوایت نیوشک کوش بی هوشلرینه داخل وهیچ بری
نامتنبهه نازل اولمیوب بلکه سبب ازدیاد فساد وباعث اشتداد
بیداد اولدی آخر الامر راز سر پوشیدهٔ بی تصریح وجعد خم اندر خم سر
مبهمی تسریح ایدوب دیدی که اذا وقعت سهام القضا نثرت
حلق النثرة القضا اقتضاسی اوزره امر متحقق المضا بو درکه علی
الصباح امر فالق الاصباح ایله مجموع قوم بی حیانک محیالری
صفرآء فاقع وبو حالت قریبة الاستحالة لا محاله واقع اولوب
یوم ثانی ده قسمهٔ محنت سمه لری احمر قانی وطراوت رخسار با
خسارلری بالکلیه فانی اولوب اوچنجی کونده کونهٔ عذاب نمونلری
اسود فاحم ومکان صبر وحجرلری جاحم اولوب روز چارمینده
که هنکام شورش زمان وزمین ایدی کرفتار عقوبت جبار
وباشرهم داخل درکات دار البوار اولورلر

رنك روى جمله تان كردد دكر — رنك رنك مختلف اندر نظر
روز اول روتيان چون زعفران — در دوم رو سرخ همچون ارغوان
در سوم كردد همه روها سياه — بعد ازان اندر رسد قهر اله

چونكه حضرت صالح دن اثناء نصائحنده بو لفظ نادر صادر اولدى
اول طقوز نفر بى ظفر كه هر برى ميدان خذلانده غادر وسادر ايدى
قالوا تقاسموا بالله لنبيتنه واهله ثم لنقولن لوليه ما شهدنا
مهلك اهله وانا لصادقون مضمونى اوزره قتل حضرت صالحه حولى
احتيال واحتيالى اجتيال وصيد كيد واختيالى احتبال
ايدوب لا تبادر بادى الرأى وانتظر البادى بعد الآئى عدولندن
ذهول ايله مبيت حضرت صالحده اختبا وقدوم شرف لزومنه انتظار
وارتقبا اتمكين فرمان مالك الممالك ايله بر فوج ملائك اول عددى بى مددك
سر باشلريني سرتاسر حجر حجر ايله تراب تبابه برابر ايدوب فانظر كيف — فحواى [٢]
كان عاقبة مكرهم انا دمرناهم وقومهم اجمعين حسب حال خسارت
قرين لرى اولدى بو حال حيرت مالدن بقيه قوم بدكردار خبردار
اولدقده حضرت صالحى قتل اشرار ايله اتهام واسناد افك واسناد
استيفا والتهام ايدوب منزل شريفنه اسراع وايغال واعمال فكر
محال ايلديلر حضرت صالحك اتباع وانساب سعادت انتسابى لبس
اسلحه ايله مقام مقاومه ده انتصاب واول عصابه بى اصابته
توجيه خطاب ايدوب ديديلر كه حضرت صالح اوچ كوندن صكره وعده
نزول عذاب وحبل وعيدى يوم رابعه اجتذاب ايلدى اكر بو قولده
صادق وسحاب موعده سى كشت زار وقوعه نادق اولورسه مناسب حال

وموافق عقل نى عقال بو دركه آنك اذيت واضرارندن تجاوز
وملحمه نقمت وآزاردن تجاوز ايدوب ازدياد سخط وعناددن احتراز
واسباب عدم امترايى امتراز ايده سز اكر انقضاء عدت مدتدن صكره
خلافى ظاهر وكذب وفريه سى باهر اولورسه على ما يقتضيه الوقت مباشر
قتل ومقت اولنه اول قوم دوزخ مصير بو حسن تقرير تأثير ايدوب
تارك جدال ومرا ومصداق رجع القهقرى اولديلر اول شب تب
بيم تب ايله موغوك محموم ودل سنكين بركين لرى شواظ خوف هلاك
ونواظ ايله موم اولوب اول اليل كوردون فكذبوه فعقروها تلكيسى
ظهور اتكله فدمدم عليهم ربهم بذنبهم فسويها قوامى اوزره مقدمات عذاب
نمايان وهر برى صدمه ولا يخاف عقبيها ايله افتاده دركه نيران
اولدى تباشير نونك بيرده ورشب ظلمت فرزند
آچلدى كل حديقه روز كوستردى فلك جمال فيروز
مرغ دم صبح چكدى آواز زاغ شب تيرمقلدى پرواز
اول قوم بى عونك چهره آه لون لرى بر وجهله بركرد ورنك رولرى
بو مرتبه زرد اولدى كه كويا صفحه رخ رخشان لرى خلوق وزعفران
ايله تطليه وهر برينى نار وعيد وانذاره تصليه ايلديلر تكرار
اول قوم بدكردار سالك حبك فساد وراكب خنك عناد اولوب
قتل حضرت صالحه قصد ومسكن هدايت لزومنه هجوم ايله زرع انديشه
محالى حصد ايلديلر حضرت صالح عزيمت فجاردن آكاه وخبردار
اولدقده اشراق قوم اشراردن نقيل نام وابو هدب نيكله صاحب
اشتهار تام اولان بر شخص نامدارك دار شرف مدارينه التجا

جهاى غمى ايله منهمك وسركردان اولوب مبانى
عيشى وزندكانى لرى صدمات
فدمدم عليهم ربهم بذنبهم
فسويها ايله ويران
وهر برى آسيب عقبيها
ولا يخاف ايله افتاده دركات
آتشكاه مقدماتى ايله
نيران اولماق

ودفعِ معرّتِ لئام ایچون بابِ مکرمت انجامنه التجا و التجا ایلدی
عَبَده اصنام اولان عَنَدَه بدنام بو خطبِ خطیره مُطّلع و خبیر
اولدقده اِشهارِ تیغ اِنتقام و حضرت صالحک عبادت خانه سنه
اقتحام ایلدیلر نقیل باوُجودکه مجهلِ محوُدده اختیارِ نقیل و بارِ
گرانِ خذلان ایله تحمّلِ حملِ ثقیل اتمش ایدی حمایتِ حضرت صالحده
بذلِ مقدارِ مقدُور و قوم ثمودی اول داردن دُور ایدوب اقامتِ
عملِ صالحده عقدِ عهدِ والیتّه و رفعِ ضرّ و بلیّه ایلدی اول کرُدهِ
ضلالت پژوه خاسر و خائب راجع و آئب اولوب پیرامنِ قومِ بی
امن ده زحایِ برخادائر و بالای سرلرنده طیرِ طیرَه طائر اولدی
ایکنجی کون که یوم آذینه و اصحابِ ضلالته دُوزِ ملالت و اهل ایمانه
یوم زینه ایدی لسانِ قومِ ثموده روزِ خربوُره لفظ عَروُبه اطلاق
و اول کونده بابِ کاد و بارلری اغلاق ایدرلر ایدی دُجوهِ اسافل
و دُجوه مانندِ خونِ مُحمَر و نزُولِ عذاب متیقّن و مقرّر اولماغله ترک
جَدَل و مِریَه و آغازِ نحیب و گِریَه ایله مجموع قوم بی امان الآنَ قد مضی
من الاجل یومان دیرلر ایدی اوچنجی کون که یوم سَبْت و صحیفهٔ
حالِ قومِ ضالّه هنگامِ کَتْبِ رَقمِ کبت ایدی اول قومِ بی فرهنگک
وَجَناتِ گلرنگ لری بر وجهله سیاه اولدی که گویا قطران و قیر
ایله آندوُده و ظنِ باطللری بر مرتبه تباه اولدی که آیینهٔ اعتقاد لرندن
زنگِ رنگِ عناد زدُوده اولدی
روزِ اوّل وی خود دیدند زرد ۝ زرد ند از ناامیدی آهِ سرد
سرخ شد روی همه دُوزِ دُوُم ۝ نوبتِ اُمید و توبه گشت گُم
شد سیه رُوزِ سیوم رُوی همه

حکم صالح راست شد بی مَلْحَمَه ۝ حضرت صالح شبِ یکشنبه
خُفیَةً ترکِ دار و خیفةً وداعِ دیار ایدوب فلمّا جاء امرُنا
نجّینا صالحاً والذین آمَنُوا معه برحمة منّا و من خزی یومئذ
انّ ربّک هو القویّ العزیز نظمِ مُعجز آمیزی اوزره رفاقتِ
مؤمنین و صحبتِ اصحابِ یمین ایله عازمِ شهرِ فلسطین اولدی
صباحِ یوم اَحَد که شامِ حیوةِ سکنهٔ لحد ایدی قبولِ دعوتِ
هدایتدن کنُود اولان اشقیاء ثموده نَقْبِ جبالِ صُمّ
دافعِ نزُولِ عذاب و ثقبِ صخورِ شُمّ حائلِ حلُولِ عقاب اولیوب
هربری ترکِ تجبّر و تسخّط و مُرّ و صبرِ صبرِ ضروری ایله تحنّط
ایتدکدنصکره قِطَعِ نِطَع دن ترتیبِ کفن و اِعدادِ نعش و
مَدْفن ایدوب مقامِ ترکِ رَجاده اِلْباب و کمالِ ذُعْر و مَلالدن
کندولرینی شاهرهٔ ثرایه اِکْباب اتمکله گاه طرفِ سمادن حَذَر
و گاه جانبِ ارضه نظر ایدرلر ایدی اذا اَخَذَتْکَ الزّعازع
لم ینفعک الوَعاوِع ناگاه قائدِ فاخذهم العذاب پیشواء
قومِ کذّاب اولوب هنگامِ ضُحی ده عالَم بالادن بر صدای صاعقه بار
داخلِ اَصْمِخَهٔ اشرار اولدی که رَجْفَه انّا ارسلنا علیهم صیحةً
واحدةً فکانُوا کهشیم المحتظر ایله قومِ منتظرک قلوبِ قسوت مصحوُ بلری
مقلوُع و صمصامِ انتقام ایله هربری مقطوُع اولوب فاخذتهم
الرجفةُ فاصبحُوا فی دارهم جاثمین نظمِ مُبینی اوزره زوایای
منایاده معدُوم و اخذ الذین ظلموا الصیحةُ فاصبحُوا فی دارهم
جاثمین کان لم یغنوا فیها فحوایی اوزره نام و نشانلری دخی نا معلوم

فعتوا عن امر ربهم فاخذتهم الصاعقة وهم ینظرون مضمونی اوزره

اولماغله صحائفِ حالِ عبرت مآللرینه رقم اِنّ فی ذلک لآیةً
وماکان اکثرهم مؤمنین ترقیم وترقین اولندی
المتر انّ الله لاربّ غیرهُ یصبُّ علی الکفّار سوطَ عذاب
کعب الاحبار بو وجهله اخبار ایتمشدر که ملکا نام بر زنِ ذی
احتشام وار ایدی که مَلِکهٔ قوم ثمود و مالکهٔ حشم نامعدود
ایدی حضرت صالح مرجع خواصّ و عوامّ و مزدحم خلائق و انام
اولدوغندن عِرقِ حسدی نابض و عقدِ ذمّتی ناکث و ناقض
اولوب اذیتِ حضرت صالحه دامن درمیان و عقرِ ناقه‌یه صرفِ
مبلغ بی پایان ایلدی من حاز من فضل الاله فضائلا
کثرت له الحسّادُ والاعداءُ واول قوم کثیر المین میاننده
ایکی زنِ فتّان وار ایدی که برینک نامی قتال و مصدع اکا شیفته
و متیال ایدی و محبوبهٔ اخرینک اسمی قطام و قدار اکا ربوده و
مستهام ایدی هر شب سلوکِ مطربِ طرب ایله ترتیبِ بزم و اقتطافِ
ثمارِ بوس و نوش دن صکره دخولِ خلوت سرای در اغوشه عزم ایدرلر ایدی
ملکا اول ایکی زنِ سهی بالایه بذلِ نقودِ بی تعداد و تعلیمِ عشوه و فساد
ایدوب دیدی که مصدع و قدار استدعاء بوس و کنار ایتدکلرنده
غزالِ وصاللرینی بستهٔ دامِ رام ایتمیوب دیه‌لر که سببِ حرمانِ وصال
عقرِ ناقه‌ده اهمال و بلا امرا بو امره امتثال باعثِ نیلِ آمالدر اول ایکی
بدکردار داخلِ حجلهٔ دلدار اولدقلرنده اول ایکی زنِ زانیه عقرِ ناقه‌یی
الحاح والحاف و نیلِ حظوظِ نفسانیه‌لرینی اکا نوط و ایقاف
ایتمکین مصدع و قدار وجودِ بی جدارلرینی نارِ جحیمه القا و خلعِ
عقرِ ناقه‌یی درونِ شقا مشحونلرنده ابقا ایلدیلر تضاعیفِ سطورده

مذکور اولدوغی اوزره مباشرتِ فعلِ شنیع و مزاولهٔ سوء صنیع
ایله مبانیٔ وجودِ فانیٔلری زیر و زبر ~~و فی ثمود اذ قیل لهم تمتّعوا~~ وسخط آلهی یه
~~حتّی حین نظمِ مبینه~~ مظهر اولوب قبّهٔ فلکِ اطلس ایله لافِ مساوات
و قبّهٔ چرخِ مقرنس ایله دعوای برابری و مناوات ایدرلر ایکن
حول و صول‌لری ~~فعتوا عن امر ربّهم فاخذتهم الصاعقة وهم ینظرون~~
وعیدِ عذاب نمونتی رادّ و رادع و طولِ طول‌لری فما استطاعوا
من قیامٍ وما کانوا منتصرین نذیرِ مبیننده ضادّ و صادع اولدی
مسعودی کتاب اخبار الزمان ده بیان ایتمشدر که اول گروهِ
کثیر السمود برحسبِ الآن ثمود کفروا ربّهم الا بعداً لثمود اظفارِ
منیّه و تباره گرفتار اولماغله اول ممالکِ مهالکده قابلِ اطلاقِ
حیات نه دکلو ذی روح و حیوانات وار ایسه جمله‌کم نام مطمورهٔ
منون و فحوای فتلک بیوتهم خاویةً بما ظلموا انّ فی ذلک لآیةً
لقوم یعلمون صورت نمون اولدی الّا ذریعه نام بر زنِ مفلوجِ
نیم اندام که دیجورِ کفر و فجور ایله دلِ باذلی گویا شامِ پر ظلام
ایدی مذکوره ذریعه خبثِ سریرتی اتّخاذِ ذریعه ایدوب
حضرت صالحه بالاصیل والغدوّ اشدِّ عداوت ایله عدوّ
ایدی امرِ مارّ البیان استیصالِ اهلِ کفر و کفران ایتدکده
اول عجوزِ عقیمه‌نک اعضاء سقیمه سنه تمشّی برء معاودت
و اجزاء و ابعاضِ کثیرة الامراضنه اثرِ شفا مراودت ایلیوب
نقل و مشیه تحصیلِ رخلت و اول دیاردن نقلان و رحلت
ایلدی بین اهل القری وادی قری دیمکله اشتهارِ تام بولان

مقام ده قرار و آرام و سکنهٔ اطراف بلدانه شدت عذاب
وحسبانی تقریر و اعلام ایتدکه نصکره بر مقدار آب طلاب
ایدوب حمر حلقنه داخل و مجرای حلقومنه واصل اولدوقده
فی الحال اجل مسماسنی توفی و رفقاسی اثرنه تقفی ایلدی
فقمع مقامع العذاب نصابهم و اصابهم ما اصابهم و ابورغال
نام بر شخص معروف الانام وار ایدی که عیش ارغل و درفرح
اغول ایله دائر حرم و منا و اشرف اماکن ده مقیم و ساکن
اولماغله آسودهٔ مظلهٔ و من دخله کان آمنا اولوب
مکهٔ متبرکه ده سالم و محترم و مصداق مثل آمن من ظبی الحرم
ایدی مذکور ابورغال حرم باحرمتدن رحلته ارغال و سرمنزله
اسراع و ایغال ایلدکده اثناء طریق ده لجهٔ اجله غریق اولدی
نادر بواره هنگام اصطلاده یانده بر شاخ طلا اولوب مقیم
حرم محترم اولان قوم دزین اول شاخ زرینی معاً دفن و اخفا
و شرط سترى ایفا ایلدیلر رواة ثقاتدن حسام بن عبد الله
نقلنه اشتباه ایدرکه حضرت رسول انام علیه الصلوة والسلام
غزوهٔ تبوکه اثناء سلوکده مسکن ثموددن مرور و احجر حجردن
عبور ایتدکلرنده اصحاب کرامه تنبیه و اعلام ایلدیلرکه دخول قریه دن
احتراز و احتراس و مورد میاه اولان چاه دن اجتناب و اجتباس
اولنوب زمین قوم معذبینه هنگام دخول و اقتحام ده عویل و انتحاب
و گوهر انابت و توبه یی انتجاب و انتخاب ایتمکله اول قوم ضلالت
نصاب مصاب اولدقلری عقوبات شداد و غلاظ ایله اتعاظ
اولنه و جناب قادر مستعاندن علی وجه الامتحان اقتراح آیات

نایاب

ومعجزاتدن توقی و احتما و اسباب اعتمادی اعتما ایده لرکه
قوم صالح میدان امتحانده نصب رایت و جناب مقتدر
وهابدن سؤال آیت ایتدکلرنده قدرت قهار بر شتر دهواد
اظهار ایدوب میان قوم بی امان ده قطع امراس مجاوبه و غبت
تعیین الغب و ورود بئری مناوبه ایلدیلر حتی مرتقای فصیلی
ارائت و مورد ناقه یی بنان جهرلمعاتلری ایله اضاءت بیوروب
دیدیلرکه بعده قوم ثمود اظهار عتو و عثو و مکمن مکرده جثوم و
جثو اتمکین منزل تبتیب ده تثبیت و وجود بی نفع و سودلری
صارم تبییت ایله تبتیت اولنوب صمصام حدید انتقام بطش ربهم
لشدید ایله سینهٔ حیاتلری چاک و هر بری داخل حفرهٔ هلاک
اولدی حضرت رسول امین علیه صلوة الله المعین اثناء گشت
جبال و جبال ده حوالئ قبر ابی رغالدن مرور و اجتیاز و
نشر جواهر عظاته آغاز ایدوب مدفن ابی رغالی تعیین و هنگام
موت و عطب ده دفن عرجون ذهبی علی وقوعه تصریح و تبیین
بیوردیلر اصحاب ستوده فعال رتاج حقیقت حالی فتح و جدث
ابی رغالی نبش و شق ایدوب سیوف و حراب ایله حشو تراب
ایتدکلرنده اول غصن طلایی بین الملا اخراج و حقهٔ فؤادلرنه
یواقیت حسن اعتقادی ادراج ایلدیلر بعده سلطان دار الملک
اسلام علیه نوامی الصلوة والسلام ثوب مشتمل الثوابلری ایله
اقناع و ذهاب و مرورده اسراع بیوروب اصحاب یمینه هادی

ناقة الله آب خورد از جو و منبع
آب حق را داشتند از حق دریغ
تا بدان امت ز حکم مرگ و درد
ناقة الله و سقیاها چه کرد

گنجینهٔ ایمانه امین اولان

وکالِ استعجال ایله قاطعِ اقطاعِ وادی اولدیلر کتبِ تواریخ
وسیرده بوحالتِ عبرت اثر جملهٔ معجزاتِ صحت آیاتلرندن
عدّ وتمیق وتبیینی ایله صحائفِ مؤلفینی اصل شرفِ بی حدّاولمشدر
توقیع کش مثالِ این حرف   درنامه سخن چنین کند صرف
که چونکه اول طائفهٔ باغیه مظهرِ فامّا ثمودُ فاُهلکوا بالطاغیه
اولماغله مبتلای عذابِ عاجل وتوسنِ سرکشِ حیوة دن پیاده
وراجل اولوب آوراقِ حالِ مؤمنینه رقمِ فوز ونجات مرقوم ومرقون
ومصداقِ وانجینا الذین آمنوا وکانوا یتقون اولدی آرزوی
وطنِ مألوف ومشاهدهٔ مسکنِ معروف حضرت صالحه دامنگیر وجام
جهان نمای ضمیرلرنده عکس پذیر اولوب تقدیمِ استخاره وتقویمِ سلعهٔ
استجازه دنصکره اول مواضعِ حیرت مواقعه عودت وعبّ جمومِ
عمومِ اعتبار ایله دفعِ جودت ایدوب اول قومِ غابرک قطعِ دابرندن
تأسف ومسقطِ راسی محطِ نوازلِ بأس ویأس اولدوغنه تفجّع وتلهّف
ایلدی وگرفتارانِ فخّ برزخه فتولّی عنهم وقال یاقوم لقد ابلغتکم رسالة
ربی ونصحتُ لکم ولکن لاتحبّون الناصحین فحوای نذارت آیینی ایله خطابِ
روحانی ومکالمهٔ نهانی ایتدکدنصکره مشایعهٔ دارودیار ووطنِ برادی
وقفاد ایدوب تکرار شهرِ فلسطینده نزیل وقطین اولدی بعده
اول محلدن رحلت وحرمِ محترمده نیّتِ اقامت ایدوب اول
خاکِ تابناکده سراچهٔ فانئ ظلمانی دن واصلِ جوارِ ربانی اولدی ٢
حضرت صالحک ذاتِ نبیهی حضرتِ شیثه شبیه اولوب رنکِ رخسارِ
بدرمثالی سفیدوآل   وکشیده محاسن وتمام قامت وعریضُ
الصدر ومائلِ ضخامت وسیاه موی وخوب روی وصغرِ سنّ ٥

شنیدم از حکما که

اولماغله نائل کمال حسن وجمال ایدی ٣

متصرفِ منصبِ رسالت وجالسِ اورنکِ نبوت اولوب اول ذاتِ
لسنک لسانی فصیح وکلامِ مشتمل الکمالی ملیح ایدی وقدمِ مکرّمی
لبسِ کفش ونعلیندن معرّی ودائما حافی وبرهنه پا اولوب مدتِ
عمرنده عمارتِ مقام ومسکن واتخاذِ بیت ومرکن اتمامش ایدی
واول ذاتِ کثیر المعجزات دن مقاماتِ صحو ومحوی محوی خطب
ومواعظ مروی اولوب عبدالحکم جوهری نک نوادر الاخبار ایله
اشتهار بولان کتابِ معجز اثرنده اول نصائحک اکثری مندمج
واول حکمک اغلبی مندرج در حضرت صالح صنعتِ تجارت ایله کسبِ
مالِ حلال واقامتِ وظائف عبادتدنصکره الکاسب حبیب الله
قولنی اشتباهی اوزره طلب محبوبیتِ ذی الجلال ایدوب شریعتِ
کثیرة الفتوحی شریعتِ حضرت نوحه بی کم وکاست موافق وراست
ایدی وزمانِ دعوتی نقلِ صحت اشتمال اوزره ایکیوز آلتمش سال
اولوب اول جمله دن ایکیوز قرق ایکی سیل هلاک قوم دن مقدّم
وبعده اون سکز سنه دخی الی آخر العمر مقامِ اجراء احکامده
ثابت قدم ایدی ومرقدِ هدایت الیفی قربِ حرمِ شریفده عدوهٔ
دار الندوه ده واقع وبعضِ سراةِ رواتک قولِ صحت انجامنده
میانِ رکن ومقامده اولدوغی مستفیض وشائع در
کتمه بی فائده ابوابِ ملوکه زنهار   بابِ حقدن یوری دریوزهٔ انعام ایله
قصهٔ حضرت صالحدن اولوب عبرت گیر کیجه کوندز عملِ صالحه اقدام ایله

~~الحادية عشر~~ ~~الثالثة والثلثون~~

~~الآية التاسعة~~ السابعة عشر

علماء اعلام وحملهٔ الویهٔ اق

زمین

گرچه بنی بولدن چیقوب سوء قرین بارگنهم کوتورمز اطباق زمین

آما که کمال فضل حقدن اومارم **ان یغفرلی خطیئتی یوم الدین**

خسرو ملک سخن بو آیت کریمه‌لی مصاریع ثلثه ایله تربیع

وبو رباعی ایله سقف بلند بلاغتی ترفیع ایلمشدر

غم نیست گرانوسوسهٔ دیو لعین افزونست گناه من ز ذرات زمین

چون بر در حقم اعتقادست یقین ان یغفرلی خطیئتی یوم الدین

بو آیت باهدایت دعاء حضرت خلیل واولنده اولان

سوق عبارت ادب عبودیته دلیلدر شول جهتدن که واذا مرضت

مرض ۴ فهو یشفین نص مبیننده مرض نفس پرغرضه اسناد وشفا

اضافهٔ حکیم جواد اولنمشدر فریادرس اهل سفر وحضر اولان حضرت

خضر علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام دخی نظم درر کلامده فاردت

ان اعیبها ایله بو سنتی رعایت ومرشد کل انام وافضل رسل

کرام علیه الصلوة والسلام دخی والخیر بیدیک والشر لیس الیک

ایله بو نکتهٔ انیقه ودقیقهٔ رقیقه‌یه لمح واشارت بیورمشلردر

استحضار حال غابر وماضی واستطلاع کوائن سموات واراضی

ایدن مهرهٔ مؤرخینک تصریح وتبیینلری اوزره حضرت ابرهیم

که خلیل رب کریمدر علی نبینا وعلیه الصلوة والتسلیم نمرود ابن

کنعان بن سنجاریب بن کوش بن عادک زمان بیدادنده ظلمت آباد

جهان سست بنیادی اشراق وشعاع بصر حق بینی مشاهدهٔ

ملکوت سموات وارضینه ارشاق ایدوب اول رسول گزینک

~~لازم اولدی که حکیم استطراد ایلیه بو حکایتی ایراد~~

مولدِ شرف قرینی مضافاتِ کوفه دن قریهٔ کوثا ده تحقق وسلطنتِ
اقلیم بابله نائل اولان نمرودک صحرهٔ دلِ مرودی سطوتِ بعثتی
ایله تشقق بولمش ایدی بو داستانِ طویل الاذیالک محصل واجمالی
بودر که نمرودک بیتِ درونی خرب وامتدادِ ایام فساد ایله مضربِ
مثلِ اکل علیه الدهر وشرب اولوب شجرِ تسلط وضرری یقین ایراقده
ایراق وحشم تنک چشمنه جشم خشمی ارعاد وابراق اتمش ایدی
ابلیسِ پر تدلیس که یکسوارِ معرکهٔ مکیده وحارثِ ناسدهٔ مفسدهٔ
اکیده در رأس المالِ حالنی اتوا وتسدیدِ ناوکِ اغوا اعکله اول
ضالِ تالی صاعدِ تلالِ ضلالت وتلاله وبهرهٔ هدادن مظهرِ مافیه
غلالة ولابلاله اولوب جرح فسادی استغثاث ونیجهٔ احقاب
ودهور مراسمِ شروری استحداث ایلدی چار بالشِ سلطنتِ ربعِ
مسکونه توسد واستناد ومرصدِ دعوای الوهیتده زنوء واصطعاد
ایله اضحوکهٔ صغار ودعوای محالِ قدرت وجلال ایله مبتلای خسر
وصغار اولدی قلبِ الجاهل یشبه باللیل المظلم وهی بیضاء لایدجی
سناها العظلم مجرای حالنه ماءِ کدرِ اضلالی جری وکندو پیکرِ سماجت
اثرنده بیحد وحساب اوثان وانصاب نحت وبری ایدوب
جنوبِ ارض وجنوبه اولان بیع وکنائسه ارسال ونقودِ عقائدِ
ناهی افساد وافسال ایدوب طوائفِ انامی عبادتِ اصنامه
اجبار وفرمان بردار اولان مردارلره انواعِ لطف واشباد ایدردی
چنان که یزدان باهل خرد نماید همه بی نیازئ خود
چه جای حدیثست خاموش باش دهان را به بند وهمه کوش باش

کبابارد

افکنِ
بوطانهٔ تامه ایله قطانِ معمورهٔ جهان بت پرست وشرابِ مردِ
غفلت ایله سرمست اولوب عمائر دین وسداد فشوِ صنیم وفساد
ایله منطمس وهرکس کردابِ غوایته منغمس اولدی خلالِ تمادئ
ضلالده رسامِ قضا وقدر لوحِ خوابِ عبرت اثرده بو پیکری
رسم ونقش وبو صورتی تصویر ورقش ایلدی که برکبشِ اقرنِ
کرکدن بدن سرودی قوی تیر وایله نمرودک شوامتِ سریرینی نطح
وقوائمِ تختنی موازئ سطح ایدوب کاروباری افکارِ سودائی فراج
کبی پراکنده وقتیت واضغاثِ رنجورِ دشوار علاج کبی پریشان
وشتیت اولدی نمرود خوابدن بیدار وغلبهٔ وهم وهم ایله
جاننده بیزار اولوب پای تختِ سلطنت وقلمروِ حکومتنده اولان
سحرهٔ سحره وکهنهٔ کهنه یی تجمیع وکلامِ خامشی اول بدفرجاملرهِ
تسمیع ایدوب نهالِ حالِ رؤیای کلستانِ بیانده غرس ورقمِ
رقمی سرد ودرس ایلدی فهمِ مغیبات ده ظنین اولان فرقهٔ منجمین
هیئاتِ قرانات فلکیه اوزره بناءِ استدلالی عمارت واوله رؤیای
پرعبرتی بو وجهله عبارت ایلدیلر که بو سالده برولیدِ صاحب اقبالک
بیضاءِ وجودِ افقی آفاقِ بختِ موافق دن ایماض ورمضاءِ
قوتِ طالعی حراقهٔ مللِ ونحلی ارماض ایدوب آخر الامر بردینِ
جدید ایجاد وبسطِ وتیرهٔ وتیرهٔ نو ایله مبانئ انصابِ ضلالت
نصابی هدم وارجاد ایلیه اصحابِ تنجیم ومهرهٔ فنِ زیج وتقویم
غاشیهٔ بیانی بردوش وبو پیامِ زهرآلودی نمروده آویزهٔ کوش
ایدوب خلیدبن عاص که سردفترِ جهان وکهانِ کهان اولمغله

اندیشه

بدید این تیره خواب وبیدار کشت
دلش نالهٔ ورد زار ... [illegible]
فراوان غریو ... [illegible]
ازان خواب ... [illegible]

مقرّب خاص ایدی غدائر تحذیری تسریح وامر منکیاتک لا امر
مضحکاتک مثلنی تصریح ایلدی نمرود بی خبر بو خبر باعث الحیری
اصاخه وشترّ هر مناخ درونده اناخه ایتدکده حشر شرّ
تهافت وتتابع وگروه اندوه منزللرینه تتابع ایدوب سوء تدبیری
بو وجهله تحقق پذیر اولدی که کهول وشبابی مضاجعت نسواندن
ردع ومخالطهٔ ذکور واناثی صدّ وصدع اتمک ایچون اقطار
جهانه ارسال جلاوزه وحرّاس وایفاد حفظهٔ بی هراس ایدوب هر مولود
که ساکن مسافرخانهٔ وجود اوله برد افنا ایله افتراس ودست برد
هلاک وردی ایله افتراس اولنه خصوصا انفتاح رتاج ولادت ونتاج ده
مشعل بصیرتی اناره وجد جدید ایله تجسّس موالیدی اثاره ایدوب
اناث وبناتی ابقا وعدم اباره ومفارق ذکوره عجاج هلاک و
ثبوری اثاره ایلیه لر لاجرم ازواجی آمیزش وامتزاج دن تجنّب
وداخل کورهٔ ذکورة اولان اطفالی اهلاک وتنجّب ایچون هر اون
نفره برایین زورآور احاله وزمام کلامی جانب تنبیه واهتمامه اماله
ایلدی آزر که اصالت جدّ واسالت خدّ ایله فرخنده وفرّخ ونامی
بین اهل التاریخ تارخ اولوب ذات نبیلی کوهر حضرت خلیله درج واختر
وجودنه برج ایدی نمروده خادم وماهین وراه ضنمتده ثابت و   حد حق انتصاب ضلالت نصابدن
راهین اولماغین قید ضبط دن مطلق وظرف وجودی غطاء تقیید
ایله غیر مطبق ایدی داننده اسرار حوامل ولان عجائز قوابلی بیوت
مسکونه یه کماشته وصحیفهٔ خاللرنه رقم سپارش نگاشته اولدی که
مساکن اشراف ورعاعه بی منع ودفاع اقتحام وبلا استحیا استحیاء بنات
وافناء ابنایه سعی وانتحام ایدلر بو طور جور آیین اوزره اولدیغندن

برسال ده یوزبیک اطفالی عرضهٔ تیغ هلاک وسپردهٔ گهوارهٔ
خاک ایلدی الله اکبر زه نفس علت شططا مقت بلا سبب قتل بلا طائل
چونکه ظهور حکمت حکیم وزمان ولادت حضرت ابراهیم قریب ودانی
وقدرت قادر بی آلت حیرت افزای اعاظم وادانی اولدی
اذا الله لم یحرزک عما تخافه فلا الدرع منّاع ولا السیف قاضب
کهنهٔ صحیح قیاس وعملهٔ رصدشناس متفق الکلام عرض واعلام
ایدوب دیدیلر که اقتضای انظار معهوده وحکم کواکب مرصوده اوزره
اول فرزند موعودک قطرهٔ درّهٔ وجودی نیسان صلب پدردن صدف
رحم مادره انتقال وکیمیاگر قضا وقدر ذهب جسم مهذّبنی بوتهٔ شکم
امّ ده قال ایلمک فلان شب پرطرب ده مقضیّ ومحتوم وبو امر هائل
واقف قرائن ودلائل ولانلره غیر مکتوم در نمرود بو خبر زهرآلوددن
مبتلای خرط القتاد وحرون درونی سهل القیاد اولماغین بو گونه
کید وشمّر واشیاع واتباعنه امر ایلدی که شب معهوددن مقدّم هر کس
حرمندن مفارق وستر عادتی خارق اولوب جنوب ازواج مضاجع
الفت دن تجافی وبو رای سخیف ایله دفع محذوری تدارک وتلافی ایدلر
ومنافذ شهر شهرت فزایه نصب حفظه وامنا ایلدی که نه مکامن محلّه
وبرزن دن برزن خروج ونه صحرانورد اولان مردلردن هیچ فرد
درون حصار مصونه دخول ودروج ایده آزر دخی بر ممرّ ومعبرک حفظ
وسدّنه نامزد اولوب هنگام شام ده که لعبتان سپهر اخضر وضیاء
شکل وانواع غنج وشکل ایله جلوه گر اولدیلر مخدّرات دلپذیر ازقّه
آزر   شهر شهیری بی وجل وحذر کشت وگذار ایدرکن آدنی بنت نمر که زوجهٔ

اولوب کمال بهاجت و بها و سناعت و سنا ایله شهرت یافته و
سر با سعادتنه آفتاب وسامت و قسامت پرتو انداز و تافته ایدی
نگر زوج مقدس سرشته شد جسمش که آن لطافت و خوبی نه حد آب و گل است
اتفاقا اول اطوار و اطرافی تجوال و تطواف ایدرکن آزره معین
و مقرر اولان دروازه و دهلیزه کمال سلوت و سرور ایله مضیء و مرور
آیدر
ایدرکن طراوت روی منوری منظوری اولدقده بی اختیار تنگنای شکیب
و قراردن ارتحال و زبان خالی بو مطلع ارتجال ایلدی
بیا بیا که مرا نیست طاقت دوری   مرو مرو که بجان آمدم ز مهجوری
آتش غرام آهن دل پر هیامنی بر مرتبه قرین نرمی و لیان و مرجل عشق
عالم سوزی بر وجهله غلیان ایلدی که بی اختیار اول زعبوبهٔ آتشین رخسار
مجامع دل زارینی جلب و بو مضمون صبر و آرزم درونینی سلب ایلدی
ترنجبین وصالم بده که شربت وعد   نمیکند خفقان فؤاد را تسکین
لاجرم ترک حزم و احتیاط و جامه خواب خلوت صحیحه ده آمیزش و اختلاط
ایدوب مبشران ملأ اعلی ندا لیقضی الله امرا کان مفعولا ایله اسماع
سکنهٔ بحر و بری پر و آذان فاجر و بری مخزن در ایلدیلر
صانع احدی که ساخت نه چرخ کهن   نی عقل رسد بوصف کنهش نه سخن
او چون بیکا مرکن جهان پیدا کرد   آن کیست که در قضاش گوید که مکن
~~حضرت ابن عباس رضی روایت دن رفع جلباب التباس اتشدرکه~~
هنگام توقد مصباح صباح ده که
خنجر زر بر کشید از سوی خاور آفتاب   ساخت روشن ساحت عالم سراسر آفتاب
ارباب نجوم و ارصاد آغاز ناله و فریاد ایدوب قلیب تقلیبا موسی
تأثل و امر نهار قضی لیلا مثلی ایله تمثل ایدوب اول مولود موعود

رحم

رحم مادری مستودع و مستقر اندوکنی صحائف قرانات دن
ن
~~منفلق و تباشیر صبح ولادتی منفلق اولدیغی صحیفهٔ روزگاردن~~
قراءات و صورت اوضاع فلکیه یی اراءت ایلدیلر نمرود
بدفعال آشفته حال اولوب قتل موالید ذکور ده شد حزام
و بو بابده انفاذ تدبیر ناصوابی ذمت شقاهمتنه لزام ایلدی
مادر حضرت خلیل شعث دل علیلنی شمل و نیچه زمان آزردن اخفاء
حمل ایدوب بالآخره پردهٔ کتماندن بیرون و سر مکنوزی مجلای
بروزه مقرون اولدقده نعل باژگون و سرپوش طبق رازی مرادن
ایدوب دیدی که اگر شمشیر برتاب وجود مرتابم فرزند فرزند ایله
جوهردار و نهال خالمز تأثیر ربیع افضال ایله پر برگ و بار اولور
فراق فرزند
نمروده اظهار و ابانه و آهن قلب علنبری نار اضطراب ایله الانه
مقتضای حقوق سالفه و بو صداقت باعث استدرار نعم
آنفه در آزر بو خبر ایله منخدع و صخرهٔ دل قاسی سی منصدع
اولوب اقتضاء امر قضا اتمام ایام و شهور و امارت ولادت
ظهور ایندکده همسر و همسری اولان آزره نشر اغلوطه و بنان
حسن بیان ایله حل انشوطه ایدوب دیدی که حوامل مقاریب
تن
مقاربت ردایه مبتلا اولمغله امارات آبستن زلزله انداز بازوی
اولوب کثیرا سبب ویرانی زندگانی و باعث وداع جهان فانی
درکه
اولور لاجرم مأمول و متوقع و منشور رجا طغرای اغرا ایله موقع
بیت الاصنام ده اعتکاف و مجهل غفلت دن انتکاف ایدوب
تراکم ورطهٔ هلاکدن تملص و دخول معمورهٔ حیات نوی تلمس ایدیجه
مخالطهٔ ناس ایله تضییع انفاس دن تثنی عطف و کلزار اوطاردن

ترک اجتناب قطعفا ولنه آزر پاس خاطر همسردن عدم مجاورت و
قرق کون علی الدوام اصنام بی نطق وکلام ایله مجاورت ایلیوب
مدّت اعتکاف وعزلت ده زوجهٔ آزر صرف سیم وزر ایله ترتیب
سرب وزر ایلدی وباب تدریب تدبیری کشاده وهمات تولید جنینی
زیر زمین ده آماده ایدوب انقضاء مدّت ثمانیه وانتهاء
هنگام غابه ده نصکره وضع حمل واول مسافر غیبی نک زیر پایه
فرش حمل ایلدی عند البعض اول تیما بی مایه که مایهٔ وحشت بی غایه
ایدی قریب ونزدیک بر کهف تار وتاریکده خوفا من الاشتهار یار غاریغی
پنهان وکتم ونامهٔ سر بمهر وجودینی تجاه حفظ وکلاءت ایله ختم ایلدی
برکشی بیکه حفظ ایده الله آکا آسیب دهر بولمیه راه
آزر بیت اصنام دن بیرون واشتیاق مشاهدهٔ ولدی حد دن افزون
اولدقده قعیدهٔ درست عقیده سرو ار قنا د ظل چمن بردوام باد
درگر شکست بحر عدن با نظام باد کرکوکب منیر فروشد ز آسمان
خورشید آسمان سعادت مدام باد نخواسته حسب حال وداخل معموع
وجود اولان مولودک جسر زندگانی دن عبور وگذرگاه عالم فانی دن
ذهاب وعبور ایلدوکنی خاتمهٔ مقال ایلدی
مردم دیده آن پسر که فتاد دادن وبردنش بهم نزدیک
بود برقی ز آسمان کرم زادن ومردنش بهم نزدیک
رواة عدول دن مروی ومنقول درکه حضرت ابرهیم ادیب
مرشد قدیم دن تعلم وزبان معجز بیانی آغاز تفوه وتکلم
ایتدکده اولا مادرینه اقبال وخالق ورازقندن فحص وسؤال

ایلدی

ایلدی مادر بی خبر ته هر ذرّه بدو دوی وراهیست بر اثبات وجود او کواهیست
بو دنقش دل هر هوشمندی که باید نقشها را نقشبندی کم اولمیوب
ذهول ایله هوای اعتقادی وبیل ومصداق اطعنا سادتنا و
وکبراءنا فاضلونا السبیل اولوب دیدی که وجود مولوده رب
من شب الی دب ذات مادر در بو تقدیرجه سنک علت بودک بنم
وجودم اولدوغی مقرّر در حضرت خلیل تسلسل سلسلهٔ کلام ایله
تمهید قاعدهٔ الزام ایدوب دیدی که چونکه هر موجود آخره مفتقر
ومحتاج ومفارق اهل خیر وضیره افسر توقف الی الغیر اکلیل
وتاج در سکا افاضهٔ جود ایدن نه مقوله واجب الوجود در مادر قالیچهٔ مقالی
بساط تبیلی بسط ودحو وجانب صرف کلامه نحو ایدوب دیدی که
بنم نهادمه بادی بحسب الامر العادی پدرک آزر در حضرت ابرهیم
دروازهٔ قبول وتسلیمی فراز وسلسلهٔ مقالی دراز ایدوب دیدی که
آزره معمورهٔ وجودده افاضهٔ اقامت وبجود ایدن نه مقوله قادر
حکیم ومبدع حلیم در مادر اطلال مقالی عمارت وغوص غمار عمارت
ایدوب دیدی که آزره بذل وجود ایدن نمرود درکه ساحهٔ استبداد
وانفراد ده اختیار مرون ومرود ایلمشدر حضرت ابرهیم تعلیم مرشد
قدیم ایله سلوک منهج تقدّس وحقیقت حالی تحدّث وتجسّس ایدوب
دیدی که وجود نمرودی فطر وایجاد ایدن نه مقوله قادر جواد در
مادر تجلّی قرین التجلی مؤیّد من عند الله اولدوغنه عدم انتباه ایله
دیدی که ای پسر با فرهنگ وهوش صامت وخاموش اول که
ورُمت مرامًا دونه کم تطاولت باعناقها قوم الیه فجذّت

اتیت بیوتا لم تنزل من ظهورها   وابوابها عن قرع مثلک سدت
نادر بو پیام پرکاردن جعد عبیر فشان کبی معنبر و پریشان اولوب
خانهٔ حیرتی مشدود الدعام و غایت دهشتندن مضرب مثل
تکلم فجمع بین الاروی والنعام اولدی تاب اضطرابکانون درونی
پر آذر و غیرت مجلس آزر ایتدکده آزر قلق همسر واقف و کمال
انفعالنه عارف اولدقده دیدی که
رازت بمیان آر که ما محرم رازیم   بگذر زسر ناز که ما اهل نیازیم
اول زن بسیار حزن کمال ضجرت و تنجن ایله بسط بساط سخن   تنجی
ایدوب دیدی که ای آزر اول کودک بی حذر که کار و بار نمرودی ویران نابود
ایده جکدر لا ریب فیه سنک فرزند نبیل و نبیهک در آزر بو سر سربسته   لی
تخبر و تندس و بو کلام نافرجامی تفحص و تنطس ایدوب دیدی که
نه مقوله ولد قوی الاسناددر که بکا اسناد ایدرسن زن هزار فن
بی احتراز کشف خبیئهٔ راز ایدوب اخفاء ولادتی و اول اثناده
هویدا اولان ارهاص خوارق عادتی و سرنیاننذن جریان ایدن
بشری و حین مناظراتده اثبات ایلدوکی حجج دلپذیری یکان
یکان اعلام و اعلان ایلدی بو پیام دهشت آثاردن آزر آزار
اظهار اندوه و وجوم و قصد اضرار و کزند ایله مسقط رأس فرزند
تنجم و هجوم ایدوب چونکه پسر پاکیزه سیر مطرح شعاع بصر اولدی
فی الحال محبت ولد محل خلدنه خال اولوب حضرت مقلب القلوب و   آزرده‌یی
الابصار و سلطان فرد بی انصار محبت پسر دل آزرده بدید و
ونقود ناسرهٔ خاطر ضرری تزییف و تبدید اتمکله وقایت قضا و قدر

روی پیره سیر اولوب آزر پر آزار بی اختیار آغاز ملاطفه
و مدالاة و ادارهٔ کأس موالاة ایلدی اول کلام نادرکه اول
مصداق نظم مبین و لقد آتینا ابرهیم رشده و کنایه عالمین دن
صادر اولدی تصریح منهج استسلام و خالقندن استعلام ایدی
سبر و تقسیم محتملات و استلزام نفی و اثبات ایله خالق نمرود
بدفعالدن سؤال ایلدکده بو کلام حقیقت اثر خارج حوصلهٔ پدر
اولماغین رشتهٔ علاقهٔ بنوتی شعرهٔ عدم فتوت ایله قطع و نقبه
منور آفتاب تیکرینی لطم ایدوب دیدی که ای کودک خرد سال
بزرک مقال اختیار سکوت و انصات و کمین اختبا و اختتاده
اجتناء ثمرهٔ خاموشی و اخبات ایله که بو سخن نه سر و بن سنک
حوصلهٔ استعدادکدن ~~افزون و خرعوبهٔ بغیت مرغوبه و نیآ~~   بیرون و خارج دائرهٔ چرا و چون در
دائرهٔ ~~تسخیر و افسون در~~   بکزار که این کمان بباز وی تو نیست
کذران احوال و حولان اعوام و احوال ایله حضرت خلیل
ترعرع و بناء غلتی ترعرع ایدوب چون ماه که از چهارده درکذرد
سن و سالی واصل حد کمال اولدقده اول جای تنکنای دن   و مشاهد آثار قدرت ایچون اولماغی
بیرون اولماغیچون مادر صافی درونندن التماس و لجهٔ رجایه
غوطه و ارتماس ایلدی بعضا رویان اخبار و فود اخباری بو
نهج اوزره ایقاد و ترویج اتمشلردرکه مادر غفول آزری افتراص
و اسباب نهزت نزهتی جمع و اکتراص ایدوب ولد بردباریی
هربار تفقد و اول غار تنک و تارده فحص و تعهد ایدوب
محل تلف و ضیاع ده مخالب ضواری سباع و ضباع دن

تخلص و تنلصنه استغراب و ناقهٔ دل پر و جبینی خدا انجل نجیب
ایله استطراب ایدر ایدی بو حال ایله استیفاء رضاع و زلال
بستان پستاندن تحصیل ری و بضاع ایدوب اول غار قاع ده
برحسب لکل شیء دولة حتی البقاع سن شرف تالی اودن التی
ساله اتصال بولدقده بر لیل سعادت نیل ده که شیشهٔ مداد سواد شب
سرنکون و خواطر پریشان مائل هدو و سکون اولوب برحسب فلما
جن علیه اللیل حنادس شب داج فرق سپهر و تاجه اسبال ذیل ایلدی
اماتری الخضراء واللیل داج ... واتقدت انجمها کالسراج
مثل قنادیل اذا علقت ... فی قبة مخضرة کالزجاج
مادر مهربان فرزند شیرین زبانتی درون غاردن اخراج و فضاء
عالم پرانواره اخراج ایتدکده حضرت ابرهیم قلب سلیمنه رقم عبرت
و خبرتی نمق و دیدهٔ اعتبار ایله بو سقف سادهٔ پر نقش و نکاره
رمق ایدوب کوردی که نازنینان مه جبین مجلای چرخ برین ده
شوخ و سبک و متکیء مخدهٔ ذات الحبک اولوب و کذلک نری
ابرهیم ملکوت السموات والارض و لیکون من الموقنین نظم مبینی
اوزره سیر عجائب ملکوت و جواب قوم حمقی اعدم سکوت ایدرکن
اقتضاء فلما رأی کوکبا ایله زهرهٔ زهرا طلعت زیبا و خلعت دیبا ایله
عرض محیا و سافرهٔ ساهریه ارآءت بنان محنا ایلدکده حضرت
ابرهیم عقد اعتقاددن عاری استفهام انکاری ایله هذا ربی
کلام تردد اشعارینی اظهار ایتمش ایکن آفتاب تجلی سی مغرب
رجعت و تولی یه برحسب فلما افل رجوع و طفل ایلدکده حضرت ابرهیم

١٦٧ دخی زهرهٔ بی تمکین دن طلاق اطلاق لا احب الآفلین ایله تبری
و کلزار افکاره غرس نهال تحری ایلدی چونکه زهره ده زهره قرار
اولمادوغی ظاهر و میدان فلک دوارده خیمهٔ زراندود بدر ظاهر
اولوب طناب ماهتابی اوتاد جبال و هضابه توطید و اضواء
شعاعنی اطراف رباع و بقاعه تطویح و تطوید ایلدی حضرت خلیل
اقتضاء فلما رأی القمر بازغا ایله زلفهٔ ماه انوره نظر ایتدکده کوردی
که بر طبق مبیض مانند مجن مفضض سمط سماط سماده آماده یاخود
عرصهٔ زمین تاره انعکاس اشعهٔ عالم انوار ایچون بر روزن کشاده
یا بر شهسوار بلند مکان در که سبز خنک کردون کردانی مهمازینا ز
ایله تاخته یاخود بر تیغ زرنشان نور فشان در که غلاف شب
عنبرینه لحاف دن آخته در ... مه برمثال ماهیء یونس میان آب
آهنک درکشیدن اوکرده ازکنار ... یاهمچو یونس آمده بیرون ز بطن حوت
افتاده بر کنارهٔ دریا نحیف و زار ... لاجرم تکرار طاس کردون دواری
آواز غلط انداز هذا ربی ایله پر طنین و کان تردد و کمانی رنین
ایدوب خنجر ماه منور رخنهٔ فلما افل ایله قرین فل و لدقد و زد
طراوتی ذاوی و حضرت ابرهیم مستقر تسلیم ده ثاوی اولوب
دیدی که شول ماه که هر ماه ده بر شب سیاه تحسب اسب کسب کال له
راکب و عدم زوالدن ناکب اولوب هر کیجه
بصولجان قضا منقلب زحال بحال و اسبال ذیل فنا و زیل ایله
سریع الارتحال اوله استواء عرش ربوبیته جدیر و خلیق و
حقنده بو ابیات بلاغت استناد انشاد اولنسه بدیع و فلیق دکلدر

یاسارق الانوار من شمس الضحی یا مشکلی طیب الکری ومنغصی
لم یظفر التشبیه فیک بطائل متسلخ بهقا کوجه الابرص ویرم
لاجرم سنک تبری ایله مرآة قمر صباحت رقمی شکست و پایهٔ
قدر بدری پست ایدوب تارک هون ولین و سالک معقل لئن
لم یهدنی ربی لاکونن من القوم الضالین اولدی غروب ماه
فلک دستکاه دن صکره ناکاه ناموس شب سیاه دن جرم
خورشید عرض جمال وطلیعهٔ صبح مستطیر ورایتنق مستنیردن
اراآت رخسار آل ایدوب طلعت آفتاب نقاب تورات بالحجاب دن
منجلع ومنجلی وازالهٔ ظلام شام ایله مفارق انامه فیض رسان
من جلی اولدی جایی که آفتاب برآید ستاره نیست
طباشیر تباشیر سحر سحر نما ایله روی سماء شما سفید و پرتاب و
شیر غباشیر روز دلفروز ایله لعبتان باغ وزاغ ریان و سیراب
اولوب [illegible] صبح صباحت بروز فضاء طراوت فزای روزده چیمرغ
آغاز پرواز و باب بال و بالنی کشاده و باز اتمکله بغاث الطیور
کواکبی منقار شعاع ثاقب ایله سکرچهٔ نقره کین چرخ برین دن جمع
وتفریق یا خود پیشکار خلوت خانهٔ تقدیر قندیل مهر منیری
طاق فیروزهٔ فلک شش روزه ده صنع رزین و سلسلهٔ شعشعهٔ
زرین ایله تعلیق ایلدی الشمس من مشرقها قد بدت
مشرقة لیس لها حاجب کانها بوتقةٌ احمیت
یجول فیها ذهبٌ ذائبٌ لاجرم فلما رأی الشمس بازغة
قال هذا ربی هذا اکبر خبری اوزره سوق استدلال ده معامل تردد

واحتمال

١٦٤

واحتمال
تردد واحتمال ایله خلیط و پای بستهٔ دام اغالیط ایکن مهر سعادت سیما
کبد سما دن زائل و سراپردهٔ زوال پیشگاه کماله مانع و حائل
اولماغین لوح مهر نوآره دیدهٔ استحقار ایله نکاه ومجموع ماسوادن
علی السوا استنکاف واستکراه ایدوب دیدی که شول آفتاب که
روی عالمتابنه بر پاره سحاب نقاب وحجاب اوله بی ریب و گمان
حل معضلات کون ومکان وضبط مفصلات عالم امکاندن عاجز
و بوامرک وضوح وانجلاسی محاضر عقلاده ناجز در بالآخره معول
یاقوم انی بریءٌ مما تشرکون سرکوب کفرهٔ ضلالت رکون اولوب
تختگاه دل آگاه ده سلطان یکسوارهٔ توحید مکین وگویای انی
وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض حنیفاً وما انا من المشرکین اولدی
عنان تاکی بدست شک سپاری بهریک روی هذا ربی آری
خلیل آسا در ملک یقین زن نوای لا احب الآفلین زن
کم هر وهم و ترک هر شکی کن رخ وجهت وجهی دریکی کن
بو آیت اعجاز سیمانک وجوه اشاراتنده علماء تفسیر وتأویل
ثیاب بحث وتنقیری تنقیل ایدوب حضرت خلیل واضع شعائر شرائع دین
وگویای انی ذاهبٌ الی ربی سیهدین ایکن کوکب منور وشمس وقمره
اطلاق ربوبیت شایستهٔ شان نبوت اولمامغین فراخنای توجیهه
اعتراک وشعب ترک ظاهر ابتراک ایلشلر در کلام سابق ولاحق بینده
حشولو زیغ وارباب ریبه تبصره وانموذج اولماغیچون میدان کرایش ده
ادهم مرقم براعت نویسه ارخاء عنان و بو آیت باابداع ده ابداع
اولنان مزایاء کثیره دن نبذهٔ یسیره کشف وعیان اولندی

قولِ اوّل بو وجهله موجّه و مؤوّلدر كه مستدلِّ صادق الخبر هنكامِ
تدقيق نظرده معذور و مغتفر اولوب اگرچه بحسب الظاهر امر محقق
ايهام و اطلاقِ ربوبيّتِ سوالی ايهام ايدر لكن وجودِ حق بيّننی
براهينِ يقين ايله تقيين ايدنجه متناقضه و مناقضه مدفوع و مرفوض
و سبّوحِ دلِ صفا سنوحی مضمارِ اضمارِ شين و شناردهٔ غير مركوض
اولور قولِ آخر بو وجهله محرّردر كه بو كلامِ شارد علی سبيل الخبر
وارد اولمايوب بلكه مذهبِ خصم اوزره سوق و قلادهٔ افحام
كردنِ لملعلِ خصمانه طوق اولنمشدر زيرا مسلكِ حكما بو وجهله صورت تما
اولمشدر كه هر محقِّق دحشِ اثناءِ ادارهٔ بحث ده معتقدِ خصمِ مخاطبی
بعينه سرد بعده بسطِ بساطِ حقيقتی قصد و حرد ايدر حضرتِ خليل
دخی اقامتِ دليل ده بو طريقهٔ انيقه‌يی اختيار و اولِ فئهٔ
غوايت مصحوبی بو اسلوب ايله ابتيار و امتيار ايلدی و بر قولِ
صحّت آيين دخی بو وجهله تبيين اولنمشدر كه آيتِ هدايت مبنانك
معناسی ظاهرندن تحويل و هذا ربّی فی زعمكم ايله تأويل اولنه ميعادِ
يومِ معادده فرقِ ضالّه فردا فردا جائی و هولِ آخرتی رائی اولدقده
نداءِ زهرهٔ شكافِ اين شركائی بو مساق اوزره مسوق و بو
سياق اوزره مسبوقدر لكن كلام جانبِ روايتِ اُخری‌يه
بو وجهله ادخا اولنمشدر كه بو مقامده همزهٔ استفهام مقدّر و
نظمِ كلام اَهذا ربّی ايله مفسّر اوله آيتِ يخادعون الله ده علماءِ
آگاه ايخادعون الله ايله تفسير ايلدكلری مشاهيرِ كتبِ تفاسيرده
مذكور و حذفِ حرفِ استفهام مجاری كلامِ علماءِ اعلامده مستفيض

و مشهوردر و بو محلّ غيرِ مخلّده اولان خبايای نكات و مزايادندر كه
ارجاعِ ضميرده تأنيث و تذكيری اربابِ بلاغت مراعی و لفظِ شمس
مؤنّثِ سماعی اولماغله ضميرِ هذا ايله اشارت وايما محتاجِ توجيه و
طرقِ تأويل دخی اشتباكِ اقاويل ايله مختلفٌ فيهدر بعضِ اهلِ بيان
ميانندە تقديرِ كلامِ دلپذير هذا الطالع واقع اولماغله مرجعِ ضمير
مذكّر و عند بعض الآخر نظمِ مذكورده هذا النور مقدّردر كذلك بو
محلّ صعب المسالكده تذكيرِ ضميرِ اشارته سببِ علّتِ تذكيرِ خبر و عند
اهل العربيه بو قاعدهٔ غريبه معمول و معتبر اولوب نعمتِ ذكورته
باعثِ تحديث و نكتهٔ تذكيرِ ضمير صيانة الربّ عن شبهة التأنيثدر
اَدلّاءِ راهِ يقين اولان علماءِ محقّقين بو محلده بر مشكلِ دشوار حل
ايراد و ايضاح و بر دقيقهٔ رقيقهٔ كشف و افصاح ايلمشلردر
بناءِ سؤال بو وجهله مشيّد و قالبِ مقال بو رسمله ممهّددر كه افولِ كواكب
من حيث انّه حركة دلالتِ حدوث و فنا ايتدوكی كبی طلوعِ نجومِ ثواقب
دخی من حيث انّه حركة مستلزمِ زوال و عدمِ بقادر حضرتِ خليل غروب
و غيبوبت ايله نفیِ احتمالِ ربوبيّت اتمكدن طلوع و اضاءت
ايله سلبِ محاملِ الوهيّت احری و احقّ و قواعدِ جليّهٔ جدليّه‌ده
اَمسّ و ادقّ ايدی اعتراضِ مذكوردن بو جواب ايله تقصّی و
تفلّت و سؤالِ مسفوردن بو وجهِ صواب اوزره تخلّص و تملّص
اولنور كه اگرچه هنكامِ طلوعده اشعهٔ استدلالِ فنا و انتقال
شروق و تلوع ايلمك محاضرِ خواص و اكابرده اظهردر لكن زمانِ كروب
و غروبده مضيقِ اعتقادِ باطلدن غروب نزدِ عوامِ هوام آيينده ابين و اشهردر

وميانِ اهلِ ايقان ده شرطِ دليل و برهان بودر كه هنكامِ بسطِ كلام ده
اربابِ محاسن و مساوى مساوى اوله لاجرم حضرت خليل
اقامتِ دليل ده اهتمام و خواص و عوامى افحام و افهامه اهتمام
ايلدى ياخود اول حضرتك وجهۀ همتى مصروفِ اهلِ نجوم و هيئت
اولوب عامۀ منجمين بسطِ قاعدۀ خرافت آيين اتمشلردر كه هر
كوكب ازهر و نجم منوّر كه ربع شرقىِ چرخ برين ده مستقرّ و مكين
اوله وسطِ سماء مناعت نمايه وارنجه وفور قوت و سعادتى متضمن در
امّا بطنانِ آسماندن زائل و ربعِ ربع غربى يه آئب و آئل اولدقده
تابِ توانى مسلوب وماء ضعف و هوانى مسكوب اولديغى
ظاهر و متعيّن در بناءً على هذا دار الملكِ توحيدى صارمِ تفريد
و تجريد ايله تسخير و احرازِ رهانِ دليل و برهان زمانِ افول و غروبه
توقيف و تأخير اولندى   اى كلكِ زبان بريدۀ سودايى
وقتست كه بر قصۀ خود بازآيى خلاصة الكلام حضرت خليل
عليه السلام اشاعۀ دينِ حنيفه آغاز و كلمۀ عليايى اعلا و اعزاز
ايدوب آزر مخالفت پيرۀ مطلع و دلالتِ دليل اسلامه مضطلع
اولدقده ميدانِ نصب نصب ده تنصّب و آيينِ باطل و مهينده
تعصّب ايدوب اسبِ سركشِ عناده ركوب و فرزندِ فرهمندندن
نكوص و نكول و نكوب ايلدى حضرت خليل على الدوام جانبِ نكوهش
اصنامه طعن و تمهيدِ نطعِ طعن ايدوب يا ابت لم تعبد ما لا يسمع
ولا يبصر ولا يغنى عنك شيئا فحواسنى افهام و يا ابت انّى قد جاءنى
من العلم ما لم يأتك فاتّبعنى اهدك صراطا سويّا ايله كريوۀ ماسوادن

١٦٦

اعراض و اقهام ايدر ايدى آزرِ پر آوزارك دلِ زارى نصح و عظه
و وعيدِ بى بيم و عصه دن آزاد بولدقده يا ابت لا تعبد الشيطان
انّ الشيطان كان للرحمن عصيّا فحواسى ايله تهديد و يا ابت انّى
اخاف ان يمسّك عذاب من الرحمن فتكون للشيطان وليّا معناسى
ايلمراسم نصيحتى تجديد ايتدكدنصكره دركاتِ سجّين ده مضربِ
حجارۀ سجّيل اولماقدن تحذير و انّكم وما تعبدون من دون الله
حصب جهنم نظمِ منظمى اوزره مطمورۀ دوزخه طرد و زجر اولماقدن
تخويف و تنذير ايدر ايدى آزر جوابِ پسردن عاجز و ذاهل و ادراكِ
حق دن قاصر و ذاهل اولماغين اراغب انت عن آلهتى يا ابراهيم
نظمِ كريمى اوزره تمهيدِ كلامِ بى تقريب و ولدِ ارشدينى لئن لم تنته
لارجمنّك واهجرنى مليّا فحواسى ايله تضييق و تثريب ايدر ايدى
نعوذ بالله از انديشۀ ز دانش دور   حضرت ابراهيم هر آن
نكوهشِ بتانى بيان ايدوب اسنادِ ربوبيت اتدكلرى اوثانِ نه
ضرّ و منفعتى ميانِ اضداد ده اصداد و اربابِ كفر و الحادى ازراء
و الحاد اتمكله بازارِ اوثانه نقصان عارض و مىِ غفلت ايله مست
اولان بت پرستلر حائر و حارض اولوردى
~~ترمان اوبت بى بيان چه تمتع دارد بارى اين بت پرستيد كه جانى~~ وارد
روايت دركه اول حضرت بركون خانۀ باسعادته رجوع و عودت
ايدوب كوردى كه آزر بر صنم تراش و روى انصافى ناخنِ سعى بيهوده
ايله خراش ايدر سينۀ شفقتِ نبوّتى مشروح و بابِ غيرتِ نبوّتى
مفتوح اولوب ديدى كه اى پدر شول حجرِ بى منفعت كه سنك پرداخته

كافو همه كس بكيش خود پندارد
فحواسنا دره

ید صنعتکله اوله محضر داورخرده که صاحب عیار قبول ورددر اکا
پرستش وعبادت قابل تجوز وترخص وبو کلامک منهل صحتی آلوده
تصنع وتخرص دکلدر   جاهل بود نفور ز نور حضور او
آری ز آفتاب رمد صاحب رمد   آزر قصد تعجیز پسر ایدوب
دیدی که اکر بو اصنام بی نطق وکلام سنک مدح واثنا ایلدوکک
خدای بی همتانک وحدانیتنه ناطق وسنک صدق رسالتکه شاهد
صادق اولورسه قحهٔ انکاردن سبب تخلص ومغتنم اقراره باعث
تخلص اولور حضرت ابرهیم توجه مبدأ قدیم ایدوب فی الحال دعاسی
حلیف اجابت وتیر نیازی واصل آماجگاه اصابت اولدی
یاد تو کنم دلم به پرواز آید   نام تو برم عمر شده باز آید
روزی که حدیث عشقت آغاز کنم . با من در و دیوار باواز آید
اصنام نام خدایی تذکار ورسالت حضرت ابرهیم اقرار ایدوب
لسان فصیح وبیان صریح ایله لا اله الا الله ذکرینی آویزهٔ کوش فرهنک
دا ابرهیم خلیل الله ترانه سنه آهنک ایلدی
کل الورى بجمیل ذکرک ناطق   حتى لکادت تنطق الاحجار
چونکه حضرت خلیلدن بو امر بدیع بدید ومظهردن سدید اولدی
آزر راه عدوان شد آزر وفرزند فرهمندنه نظر شزر ایدوب
عناد نده اصرار وترک متابعت واقرار ایلدی حضرت خلیل مجلس آخرده
مبانی موعظه‌یی مشیده ولآلی کلمات فصیحه‌یی نصاح نصیحته
کشیده ایدوب دیدی که ای پدر اکرچه سنک چوبه اسناد وجوب
پسندیده وخوب دکلدر اما سنک ذات حمیدکدن امید قلب کمید بودرکه

بو انصاب ضلالت نصابی بی تأخیر واینا بکا اعطا وایتا ایده‌سن
تا که کثرت رؤیتی تدریج ایله سبیل فرجی تطریق وتفریج واثارهٔ
میل وتعریج ایلیه آزر بو خبردن بهج واشر وپیام جذل وترک جدلی
شائع ومنتشر اولوب آزر اول صنم نذلی وهب وبذل ایلدکده
حضرت خلیل ترک تردد واشتغال واول وثن جامدی درون خانه‌یه
ادخال ایدوب غایت غضب ومعض ایله بعضها فوق بعض قصد
تفتیت ورصف وبر تبر معتبر ایله ارادهٔ کسر وقصف ایلدکده فی الحال
جانب ذی الجلالدن حضرت جبریل واصل خلوتخانهٔ جناب خلیل
اولدی دستهٔ تبر تیزی آخذ وصارم پیامی مستهٔ افهامده شاحذ
اولوب دیدی که ای خلیل اکرچه بو اوثان اباطیل حزب جهاله مادهٔ
شرک وضلالدر اما چونکه بنم وحدانیتمه کلمهٔ شهادتی اعلا وسنک
رقم رسالتکی رق تصدیقه املا ایلدی فأس بأس ایله کسر وتفریق
ونار شنار ایله تحریق حرم حیاء کرمدن بعید وخلاف مقتضای
وعد ووعیددر هوشمند دولت یار واضح وآشکاردر که هر عاقل
نجیبه بو نقل عجیبده بیحد وغایت جواهر حکمت بالغه مرموز ودفینهٔ
خبرت سابغه مکنوز اولوب زبان حال ایله عموم رحمت ذی الجلاله
اشارت وفضیحت عذاب قطیعتدن نجات وانفلاته بشارت
واردر رواة عدل بو وجهله روایت ونذل ورغائب نقل صحیحی
بذل ایلمشلردر که جناب ملک علامدن علی الدوام ایحا والهام
اولنور ایدی که یا ابرهیم ارشاد صراط مستقیمده ترک اهمال
ومقدار وسع واقتدارکی اعمال ایله لاجرم حضرت خلیل

برمرتبت ونادى ومجمع حاضر وبادى يه انتظار ورقوب و
وسمند ترصده امتطاء وركوب اتمش ايدى كه ابلاغ رسالت ده
اسباغ بسالت وماء عزيمت صادقه يى كلزار مجامع قومه اسالت
ايده وهنكام اعياد ده اول قوم ضلالت اعتاده معتاد ايدى كه
اطعمهٔ كوناكون وملابس بوقلمونى ادخال بيت اصنام بعده مسيرهٔ
عيدكاهه توجه واعزام ايدرلر ايدى وحين قفول وعودت ده
اوثانك حركت دن اميد كسب بركت ايله اول مطاعم هنيه و
ملابس سنيه يى بى توانى وتلبث تناول وتلبس ايدرلر ايدى
واول كروه فجار كه آيين وهنجارلرنده مرضى معذور وضعاف
عجزه وعبيد ونساء مراجيح تعييد ده غير مجبور اولماغين حضرت
ابرهيم هنكام فرصتى توكف وزمان جشنه توقف ايدوب غاليهٔ
عزيمت غالبه ايله تعلل وعيدكاهه خروجدن تسلل وتعلل ايلدى
مرافقت قوم شوم دن وجوم وتأمل صحيفهٔ فنظر نظرة فى النجوم
ايدوب خانهٔ تمارض وبهانه ده مقيم وكوياى مقال انى سقيم
اولدى زيرا اضداد چار عناصردن تركيب وتأليف اولنان انسان
ضعيف نه دكلو صحيح المزاج وتندرست وحفظ صحت ده چابك وچست
ايسه بهر حال نوع عارضه واعتلال دن بالكليه خلو وسلو محال
وانك ميت وانهم ميتون مضمونى اوزره احيا واصحايه اطلاق
زوال وفنا شائع الاستعمال در ابو مطيع نسفى ايضاح سر خفى
اتمشدر كه اول زمان غوايت نشان ده زهرهٔ شهرت اثره توجيه نظر
مستجلب وبا وطاعون ومستلزم اضاعهٔ انفس وماعون اولماغين

حضرت

١٦٨

هيلاج
حضرت ابرهيم امعان ناهيد واول قوم بى تميزك زعم بطالت انكيزلرى
اوزره بو منصوبهٔ اصابت منسوبه يى تمهيد ايلدى نمرود كمراه
سياه روسياهى ايله فضاء عيدكاه ده تحزب وتألف وحضرت
ابرهيم بهانهٔ عرض مرض ايله تسلل وتخلف ايتدكده نصكره بيت اصنام
سدنه وخدام دن تهى وبريد همتى مغيا فرصته منتهى اولدقده
قدام اصنام قدامه مطاعم ومشاربى تهكما وضع ونثر والا تأكلون
مالكم لا تنطقون مضمونى اوزره توك قوم بدسلوكه تبلج وكشر ايلدى
بعده بتخانه ده انتظام بولان اصنامك اولا دست پست وبازوى
بى نيرولرينى كسر وفتق بعده كمال فراغ ايله فراغ عليهم ضربا باليمين
نظم مبينى اوزره اندام مستحق الاعدام لرينى حطم ونتق ايليوب حين
سؤال ده صنم شديد المحاله اسناد واحاله ايچون فجعلهم جذاذا الا
كبيرا لهم لعلهم اليه يرجعون مضمونى اوزره صنم اعظمى ترك تفليق وتبر كرانى
كردنه تعليق ايليوب باب ذهابى ابلاق ودر بتخانه يى ايصاد و
اغلاق ايلدى واول بت بى تثبت برشمن غالى ثمن ايدى كه تمثال
واجب القلاسى زر طلادن مصبوغ ومصنوع وذرابى زربفت
وشوامت سفت ايله تزيين اولنمش بر تخت زرين زرينه موضوع
اولوب اصناف كوهر شفاف ايله سرتاپا پر زينت وزيب و
محل حدقهٔ ديده ده ايكى ياقوت رخشان ونا ديده تركيب وترتيب
اولنمش ايدى ويمين ويسار ياخسارنده اوتوز آلتيشر بتان
پرشر تنصيب وهر برنه عصب عصابهٔ تعصيبا ولنوب مراسم
تكريمى ابدا وسائر اوثان دن زياده تعظيم وابدا ايدرلر ايدى

اول قوم گمراه عیدگاهدن عودت و دار انصابی خشوع و انصات
ایله زیارت ایدوب کوردیلر که بتلر زیر و زبر و زخم خورده
برث و تبر اولمش نه اختیار نفیر فغان بی قراری کشیده چرخ
برین و تقریر کلام من فعل هذا بآلهتنا انه لمن الظالمین ایدکلرنده
ابتداء خروج و رحیلده حضرت خلیلدن نظم مبین تالله لأکیدن
اصنامکم بعد ان تولوا مدبرین داخل اسماع و اول حضرتدن نشئات
ایدوکنه اتفاق و اجماع اولماغین سمند فکرلرینی اول طرفه تحویل
و سمعنا فتی یذکرهم یقال له ابراهیم نظم کریمی اوزره اول حضرته اسناد
و تحویل ایلدیلر نمرود بو حالتدن اندوهناک و صدر بی نور حضوری چاک
اولوب درد صنم بی درمانه قصد درمان و اول دنیء و دوندن فأتوا
به علی اعین الناس لعلهم یشهدون مضمونی اوزره احضار حضرت ابراهیم
ایچون سدنه ء میاشیم اجراء فرمان ایلدی اول قوم بدنهادک
رسم معتادلری بو وجهله انعقاد بولمش ایدی که مجلس نمروده دخول
ایدن شخص ناقبول اولا رکوع و سجود بعده آداب ستوده ایله سند
کفت و شنوده ستود ایدر ایدی اول قوم ذلیل مقابله ء حضرت
خلیلده قراءت کتاب عتاب و مکر مکر نمونن فأقبلوا الیه یزفونه
شتاب ایدکلرنده حضرت ابراهیم خلاف دیدن قدیم سر زمین و
حاشیه ء بساط خدمتده وضع پیشانی و جبین ایتیوب نمرود سبب
کنوع و کنوددن استفسار و مراسم تهدید و تشدیدی استیفا ایتدکده
حضرت ابراهیم مأمن تسلیمده وابن و ساحه ء امانت آوتانده وارثن
اولوب دیدی که بنم رکوع و سجودم جناب واجب الوجوده مقصود

١٦٩ ومخلوقه سجده مذهب غیر منصوردر نمرودک توسن کبر و مرودی تکدس
و سزاوار پرستش و سجود اولان معبوددن پرسش و تندس ایتدکده
حضرت ابراهیم وجود قادر مقیتی برهان ربی الذی یحیی و یمیت ایله
اثبات و صفت احیا و اماته ایله اظهار اخلاص و اخبات ایلدی
نمرود زنیم که مصداق الم تر الی الذی حاج ابراهیم ایدی بو امر غریبی
صنوف نیرنک و فریب ایله مستقبل و مستمیت و کویای انا احیی
و امیت اولوب فرمان باعث الحرمانی اوزره ساکن محبس و حصیر اولان
ایکی مجرم دوزخ مصیرک برینی اطلاق و آخرک باب حیاتنی اغلاق
ایلدی اول مغرور محتال بو حالی احیا و اماته زعم و عماد عنادی
عراء فساده دعم ایدوب بو مقدار تحصیل اختبار ایتمدی که احیاء
موات ایجاد حیاتدن عبارت و اماته ء احیا و اعدام اشیا
بی عوارض و جروح خروج روحه اشارتدر حضرت خلیل اقامت
دلیلده سابقدن اجلی برهان اقوم و اقوالی انتقا و ان الله یأتی
بالشمس من المشرق فأت بها من المغرب مقالنه انتقال ایتدکده
نمرود مردود ساقط حفر خفر و پادر کل فبهت الذی کفر اولوب هجوم
کدورة و وجوم ایله سراج استدراجی انطفا و کروب و توسن عجز و حیرتی
امتطا و رکوب ایلدی نقل بلا مریه و روایت بی فریه درکه تنکنای محاجه
ارتطام و لجج براهین و حجج التطام ایتدکده خدای جلیل حضرت جبرئیلی
ارسال و فرمان واجب الامتثال ایتمش ایدی که اکر نمرود بد همه چیز کتاب
تعجیزی تألیف و تعکیس مسیر آفتابی تکلیف ایدرسه فی الحال بی توقف
و اهمال عنقای مغرب خاره مینی لانه ء مغرب زمیندن اطاره و کوی مهر انوری

فضاء لاجوردی منظرده اداره ایلیه نمرود قصهٔ سابقة الورودده تصدّی
وفعل مناظره سی بو امر لازمه تعدی اتدوکندن قیام قامت قیامته موقوف
وخانهٔ تأخّر غیر ناجزی مسقوف اولوب قادر جواد قسم یاد ایلدی که
خورشید اضاءت قرینی طرف مغرب زمین دن اظهار وچشمهٔ مهر انوری
جانب باختردن دریای اخضرهٔ انهاره اتمایجه قیام رستخیزه ارادت علیه‌م
متعلق وافنا عالمه اضوآء قدرت بی علتم متألق اولماز تاکه نمرودک
عجز وقصوری علی مرّ العصور ظهور وظهور وعدم قدرتی بمجناح شهور
ودهور اولدوغی کبی بنم بیضاء حول وقوتم مفارق مغارب مشارقی اورر
ذرور وسحاب جلال وعظمتم سبزه زار اطراف واطرارده ذروء ودرور ایده
بالآخره اول قوم غیر قویم کویا أأنت فعلت هذا بآلهتنا یا ابرهیم اولقدر
اول رهنمای جادهٔ هدی بل فعله کبیرهم هذا ایله سلوک مندوحهٔ معاریض
ومضمون فاسألوهم ان کانوا ینطقون ایله قصد تعجیز وتعریض ایلدکده فرجعوا
الی انفسهم فقالوا انکم انتم الظالمون فحوای حقیقت نمونی اوزره سالک
شاهراه انصاف ونفس بدفرمالرینی ثم نکسوا علی رؤسهم لقد علمت ما هؤلاء
ینطقون آیت براعت مقرون بلاغت مرقونی اوزره عقبهٔ لجاجدن احصاف
ایدوب دیدیلرکه انصاب اوثان احتمال نطق وبیانه بری وحری و
معرض افهام کلامده جریء وحری اولمایوب بلکه هر بری ادراک وشعوردن
بری وآنلره احالهٔ قدرت تکلم شیء فری ایکن بو مقوله اموری جمادبی شعوره
اسناد اشعار اشعاره باعث سناد وساریهٔ سرایت خطایه استناددر
بعده شمع استشاره بی استناره ایلیوب طائفهٔ اکراددن بربد نهاد که
نامی هیزان وسنک فرّ فرهنکی سبک میزان ایدی ترک رأفت ولین

خجلت

والقاء قول حرّقوه وانصروا آلهتکم ان کنتم فاعلین ایتدکده باسرهم
بو رأی سخیف اوزره اکتناع وآخر اندیشه وفکری انداختهٔ چاه امتناع ایلدیلر
فلو اخذ الله العباد بذنبهم اعدّ لهم فی کل یوم جهنما
عاقبة الامر اول شخص عمرک جبل شاهق عمری صرصر قهر آسمانی ایله
نسف ورجفهٔ سخط ربانی ایله خسف اولدی اول جبیل بر حیل
حضرت خلیلک شمع وجودینی قصد اخفا وقرق کون علی الاتصال
وعند البعض یدی سال انداختهٔ قبور احیا ایدوب فما کان
جواب قومه الا ان قالوا اقتلوه او حرّقوه نص حقیقت پژوهی اوزره
قصد احراقده اطباق واتفاق ایتدکلرنده مدت مسفورده تهیئهٔ
اسباب حرق وپیراهن انصافی پنجهٔ اعتساف ایله خرق ایلدیلر
اول وقت وخیم وزمان وحیمده عملهٔ فرمان ابنوا له بنیانا فالقوه
فی الجحیم برکوه پاینده نک پاینده بر علیهٔ ذات العماد بنا وبنیاد
ایلدیلرکه مقدار سمک وارتفاعی آلتمش ذراع اولوب اول صرح والانک
بالاسنده بر جوسق رحب الفنا بنا واول قصر واطد وطادیده
نیجه منادی بلند صدا ایله ندا ایلدیلرکه اول جای فسیح الارجاده جمع
حطب وحصب واحضار خشب وحصب ایده لر عند البعض اول حفره
بی وهنک مقدار درازی وپهنی آلتمیشر ذراع وعمق بعید المرکزی یوز
یکرمی کز اولدوغی بی خلاف ونزاع ایدی بعده اول خشبان بی حسبانه
هر شخص مثری ودبیریت القاء نفط وکبریت ایله بر مرتبه ایقاد والهاب
واشعال واثقاب ایلدیلرکه بو واقعهٔ باقعه تنوفهٔ کوفه‌ده اولدوغی
عند اهل السیر محقق ومقرر ایکن حدت لهیب واجیج وسورت زبانه و

بهیجی

هر صبح و شام مشهودِ سواکنِ خطّهٔ شام اولوردی

حمراءُ ساطعة الذوائب فی الدجی ترمی بکلّ شرارة کطِرافِ
زهراءُ یحلم فی العواصف جمرُها ویقرّ الّاهزّة الاعطافِ

آوازهٔ مارجِ عالم فروز راهِ شبانه روزدن داخلِ اصمخهٔ صغار و
کبار و توقّدِ آتشِ سرکش ملاصقِ کرهٔ نار اولوب ازاءِ مستلزم الاذا سندن
طیرِ سریع السیر بر آن پرّان اولسه فی الحال مشویّ و بریان و آفتابِ
عالم بین که چشم و چراغِ چرخ برین در بالای تختِ چارمین دن کریان اولوردی
شخصِ او سیماب لرزه جرم او زریخ رنگ ساق او زنگار سیما روی او شنگرف سان
که بگردد بیکر او بر زمین چون آسیا که بپیچد قامت او بر هوا چون خیزران
چونکه کارِ نار واصلِ انجام و عیشِ فساد و عیش قرینِ انجام اولدی
نمرودِ بدنهاد بنیاد ایلدوکی قصر ذات العماده زنوء و اصطعاد ایدوب
بش بیک سرهنگِ بی فرهنگ مقامِ مهنتِ پرمحنت ده اصطفاف و بیمیش
بیک مرد لباچهٔ پرخاش و نبرد ایله التفاف ایدوب بو حاله سکّانِ زمین
و آسمان ناظر و نگران ایکن نمرود جبروت و مرد دینی اظهار و حضرتِ خلیلی
سیاسب سیاسته احضار ایدوب جیدِ وجودِ مجیدی حدیدِ شدیدِ جدید
ایله مغلّج و مغلول و رسغ و کعبی زنجیرِ صعب ایله بسته و مکبول
اولوب آتشِ اثیروش اذنا و شمعِ حیاتنی سر آستینِ قهر و ممات ایله
قصدِ افنا ایتدکلرندن مخلوقاتِ علوی و سفلی موقدِ نیرانِ زفیر و نحیط
و اولاهِ چارده ساله بی مانندِ داره و ناله محیط اولدیلر

بر زنه از طریق جفا بندمی نهند کو هر نه بهرِ خواری در ریسمان بود
تقییدِ مصحف از پی تعظیمِ شانِ اوست تشدید بر حروف نه بهرِ هوان بود

اول سر جریدهٔ عرانین شیرِ عرین کبی خرامان و طربناک و مجموع
انس و پری و مخلوقِ بحری و برّی بو حاله باکی ایکن اول متوکّلِ حقیقی
فرحان و بی باک ایدی عاشقی رنجست و مردان را سینه راحتست
سلسله بندست و شیر انرا بگردن زیورست نمرودِ ذلیل حضرت خلیله
اجالهٔ لجامِ کلام و ایقادِ مشعلِ ملام ایدوب دیدی که ای جوان حیف در که
وجودِ بهبودکی طعمهٔ سیف و جسمِ نازپرورکی میزبانِ عدهٔ ضیف
ایده سن لائق رأی رائق بو در که ایجادِ دین جدیده عدمِ اصرار و
بنم بطشِ شدیدمه اعتراف و اقرار ایده سن و الّا وجودِ نازککی زبانهٔ
نارِ زبانی کرداره انداخته و بدنِ سیم سیماککی بوتهٔ آتشده کداخته
اولور زین هر دو کدامت اختیار ست بگیر حضرت ابرٰهیم بو کلامِ
خامِ نامستقیمدن شکرخنده و تبسّم و خضیلهٔ حالنه نسیمِ اتکا
و اتّکالِ هبوب و تنسّم ایدوب زر آتش زرِ خالص بر فروزد
چو غشّی نیست اندروی چه سوزد فحواسی و زربی باکانه جوابه تصدّی
و هدی و هدای انبیاءِ پیشین ایله تهدّی ایلدی اول اخدودِ ذات
الوقود سکون و خمود بولدقده شدّتِ تابِ التهابندن هر کس پیچانِ
حیرت ایله ملسوع و منهوش و دنوّ و اقترابندن عاجز و مدهوش ایکن
ناکاه ابلیسِ کمراه متمثّل و ظاهر و مجلسِ کثیر الزحامِ نمروده حاضر اولوب
اول فضاءِ عراده ترتیبِ منجنیق و عرّاده ایلدی مأخذِ تعنّی دن مأخذ تعنّی
ترنیق و تدارکِ ما یحتاج تجنیق ایدوب بعده بر صلدِ علدی اول صنیعِ
بدیع ایله افراخته و طرفِ آتشِ سعیروشه انداخته ایلدکده غریو
تحسین و آفرین ایله طشتِ دشتِ پرطنین و اول ذاتِ خجسته لقانی

طريقِ رمی والقا واضح ومستبين اولدی آتش اژدها پيكر تأريه
وحضرت خليلی لبالبدن ذاردن تعريه ايدوب فلاخن منجنيقه ادخال
وبی درنك اول جای تنكه ادخال ايتدكده نصكره موكلانِ قوی نهاد
خوض خوضِ خدمتی انهاد وركوبهٔ سعی واجتهادی اجهاد ايدوب
استفراغ وسع وقدرت ده تطابق وجد زنيق ايله اخذ مقلاع
منجنيقده تسارع وتسابق ايلديلر بو حالده حضرت ابرهيمك سوز
درونِ پرشوری محرقِ خس وخاشاكِ ماسوا وحضورنده برد وحر ونفع
وضر علی السوا اولوب بابِ مشاهدهٔ نارِ شراره بار بازو ذاتِ
كردونی سماتی بو ابيات ايله غرقِ تيارِ نياز اولمش ايدی

آتش افروخته در كوی تو آم ميسوزند — چه شود كر بتفرج نظری اندازی
خلق كويند كه هرچيز كه سوزد سازد — چه غم از سوختنم كر تو بمن می سازی

بو حينِ كثير البرحين ده سكانِ هفت آسمان وزمين وثناةِ
بلدانِ شمال ويمين اول رسولِ كزين ايچون نالهٔ حزين وحنين و
وخنين ايدوب ديديلر كه ای مشعل افروزِ تاريكنای عالم وای مسأله
آموزِ امورِ بنی آدم سنی سنی وحدانيت ايله ياد وقصرِ منيعِ هدايتی
بنياد ايلمك فسحت سرای زمين زمنده بر بندهٔ قمن مؤتمنه مقصود و
خدمتِ ابلاغِ رسالت ده عديم القصور ايكن كمالِ فضل وعلاكه جدير
وسزا بودر كه اول همای منهج رشادی مضيقِ غشم وبيدادن خلاص
وصدرنشينِ متكاءِ اجتبا واستخلاص ايده سن بو اثناده حضرت ابرهيم
مقلاعِ منجنيقِ وعراده دن جدا وغريد وجو هواده تنها وفريد اولدقده
طاوسِ اخضر وناموسِ اكبر اول حضرته تقرب ويا ابرهيم هل لك حاجة ايله

۱۷۲

عرضِ عراضهٔ احتياجه اقدام وتأرّب ايليوب حضرت خليل
مقابلهٔ جوابِ جبرئيلده — اذا ضاق امر او تعذر مطلب
فعند اله العالمين مباسط — فحواسی ايله تركِ تبكّل وفلاءِ اما
اليك فلاده نصب لواءِ توكل ايلدی پيكِ نورانی پيكر اعادهٔ
كلامِ نصح اثر ايدوب ديدی كه محتاج ومفتقر اولدوغك مهيمن مقتدر
تدرّعِ دلاصِ خلاص ايچون عرضِ خلاصهٔ اخلاص ايله حضرت ابرهيم
ارشادِ هادیٔ عليم ايله دست وپای اثكالدن رفع انكاد وانكال
ايدوب نوعروسِ آمالی زيورِ حسبی عن سؤالی علمه بحالی ايله حالی اولدی

نقوشِ مهرِ تو از مهرِ دل نخواهد رفت — اكر در آتشِ عشقم چو موم بكدازی

اول يكسوارِ ميادينِ دين وفردِ كاملِ انی ذاهب الی ربی سيهدين
كريوهٔ منهم من يعبد الله علی حرف دن غرض طرف اتمكين قادرِ حكيم
يا نار كونی بردا وسلاما علی ابرهيم ايله آتش پرتابه خطابِ مستطاب
ايلدی يعنی ای آتش نه غش بنم خليلِ حليلم سجيت وشمائلدن بالتمام
والكمال خارج وداخلِ موقدِ مارج اولدوغی كبی سن دخی مقتضای
خاصيتِ طبيعتكدن بالكلية دفعِ احراق واول سر دفترِ ابرارك
اطراف واطرافنه نشرِ نثارِ اشراق ايله خطابِ قادرِ مطلق متوجهِ
جانبِ حرق اولدقده قدرتِ بی علت ايله آتشكدهٔ نمرود منبتِ
اشجارِ سيب وامرود اولوب هر غصنِ ناعم واملود چمنده چميده
وخميده ودركاتِ حطمه ولظی ده رياحينِ راحت فزا دميده اولدی

درختان چون بتان قد بر كشيده — زيكديكر بخوبی سر كشيده
نهالِ سرو كز جنت سبق داشت — خطِ طوبی لهم بر هر ورق داشت

افنانِ اشجارده برک وباد رقص واستادِ کارخانهٔ تقدیر
محاسن بی نظیرلرینی مصونٌ عن النقص ایدوب موقدِ نارِ قدرتِ
فاعلِ مختار ایله روضةٌ من ریاض الجنان ودرکهٔ بی برکهٔ نزّاعةً
للشوی دن آبِ نابِ سلسبیل آسا روان اولدی

زجوش بسته کوثرسنک بردل ... زسروش مانده طوبی پای درکل
ریاضِ او ستایی را حدیقه ... چو فردوسی فضایش فی الحقیقه

حضرت خلیل برصندلِ کرسیٔ عدیل اوزره اجلاس وخلعتخانهٔ
جناندن ایکی حلّهٔ خلّت نشان کسو والباس اولنوب سَورتِ نارِ
دوزخ آثار اطفا واخبا ومیانِ نارچ ده برخیمهٔ فلک مدارچ تخییم
واخبا اولنمش حضرت جبرئیل ومیکائیل یمین ویسارنده یمن ویسار
ایله حاضر وصورت حضرت ابرهیم ده برآخر ملکِ کریم ظاهر اولوب
جبینِ مبیننده ازالهٔ رشحهٔ عرق وبادبیز راحت آمیز ایله دفعِ
حرّ حرق ایدردی ودارِ خلددن که موعودِ شهداء جلددر ترتیب عشا
وغدا ووساطتِ حضرت اسرافیل ایله ایصالِ بلغه وغدا اولنوب
هر اخکرِ سوزان براخترِ فروزان ودرکاتِ نیران درجاتِ جنان اولمش ایدی
برآستان عزّتِ او هرکه راه یافت ... اوّل قدم میانِ بهشت برین نهاد
بو حالِ عبرت نمادن اوچ کون مرور وعند البعض برهفته مضی
وعبور ایتدکده نمرودِ نا پاکه بر واقعهٔ هولناک صورت نما وبو پیکرِ
حیرت اثر برتو انداز مرآت رؤیا اولدی که حضرت ابرهیم بوتهٔ ناردن
دینارِ خالص العیار کبی خلاص ورها بولمش وعذاب نارِ پرتابدن
سالکِ راهِ رها اولمش کمالِ دهشت وملالندن اول طاقِ ذات البروجه

که نمودارِ ماله من فروج ایدی صعود وعروج ایدوب رفعِ منارِ التجاص
وحضرت ابرهیمک حالنی افتحاص ایلدکده کوردی که میانِ نیران ده
برجنبذهٔ سخت بنیان بدیدار واول کنبذِ شدید ده برسریر سدید
آشکار اولوب حضرت ابرهیم اول تختِ عظیمه ستود وحضرت خلیله
شبیه وعدیل برملکِ بی بدیل یاننده جلوس وسمود اتمش وانفجارِ
چشمهٔ خوشکوار ایله کنارِ روده اغصانِ ورودِ طراوت وزود بیتمش
نمرود که راهِ جبروت وصدود ده ضالع وخبثِ دخلت ایله طالع ایدی
بهارِ راحتی خزان وبو حالدن انکشت کزان اولوب میان آتشدن
خروج وسلّم سلامته عروجه انواع تحلیف ایله تکلیف ایلدکده حضرت ابرهیم
بی خوف وبیم قیام ومیانِ نارده خرام ایدوب خرقِ عادت ایله انواع
سعادته ملابس ومقرون واسطهٔ ناردن برون اولدی

بالنار خوّفنی قومی فقلت لهم ... النار ترحم من فی قلبه نارٌ

کتاب سلسلة الذهب ده که هر لفظ کزینی حرقِ اکبادِ میتدعین ده مانندِ
لهب دربو ابیاتِ بی همال موافقِ حال اولماغین بو محلده استطراد و
میدانِ بیانده رکضِ خیل طراد اولندی

یافت ناکاه آن حکیمک راه ... پیشِ جمعی ز اولیاء الله
فصلِ دی بود ومنقلِ آتش ... شعله میزد میان ایشان خوش
شد بتقریبِ آتش ومنقل ... از خلیل بری زغش وخلل
ذکرِ آن قصّهٔ کهن بتمام ... که بر و نار کشت برد وسلام
آن حکیمک زجهل واستنکار ... کفت بالطبع محرق آمد نار
آنچه بالطبع محرقست کجا ... کردد از مقتضای طبع جدا
یکی ازحاضران زغیرتِ دین ... کفت هین دامنت بیار وببین

درد غیرت درونی خاکی اولوب دیدی که بنم تنم بیم عذاب الیم ایله
دونیم اولمش ایکن آتش پرتاب مظهر شرف خطاب اولماق سبب
نشج وبکا ومنشأء اشتکایه باعث اتکادر ضوء ایجاد منور
الانحا لمعان وبراق الهام کاشف الابهام زمعان ایلدی که
یا ابراهیم اگر سنک وساطت خلت وتسلیمک اولماسه نار پر
شرارده نه مقدار وقع واعتبار اوله که بنم اشعهٔ التفات خطابه
مطرح وسمند جداء نداءه مسرح اوله مع الحدیث نمرود خبیث و
خبیث مار زهرپاش کفر اصلی ایله ملسوع واحتمال هدایتی خلاف
مقدور وموسوع اولماغین فعفوت عنهم عفو غیر مثرب
وترکتهم لعقاب یوم سرمد فحواسنی حسب حال واقلیم بابل
کثیر البلابلدن دیار شاماته نقل وارتحال ایلدی
از در این مرده دلان باش دور چونکه نه مسمع من فی القبور
حضرت ابراهیم فرمان خدای عظیم ایله مخاطبهٔ نمرود دن اعراض
وصدود ایدرکده ان اخلیتنا فی مبارک مبارک فارحنا من
معارک معارک معناسنی سبحهٔ جنان وان لم یکن فی درک
درک درک فخلصنا من شرک شرک فحواسنی ورد لسان
ایدوب میان اهل خساره دن رفاقت حضرت لوط وساره ایله
ترک دیار وسکن ومفارقت مسقط رأس ووطن ایلدی
تحول عن تلک الدیار واهلها وآثر قول الشاعر المتمثل
۲ اذا کنت فی دار یهینک اهلها ولم تک مکبولا بها فتحول

حضرت ابراهیم

منقل آتشش بدامان ریخت آتش خجلتش زجان انگیخت
گفت در کن میان آتش دست هیچ گرمی ببین در آتش هست
چون نه دستش بسوخت نه دامن شد از و جهل او برو روشن
طبع راهم مسخر حق دید جانش از تیرگی جهل رهید
نمروده عنایت ازلیه رهبر و طائر طالعنه هدایت ابدیه شهپر
اولمادوغندن بو دکلو معجزات باهره مشاهد عین ظاهر اولمش
ایکن عنادنده مصر و اضعف مخلوقات بی ثبات قبه دماغ بی وفا ایله قی
انصداع و انشقاق بولنجه دعوای باطله سنده مستمر اولدی
واعظم خلق الله من لیس منصفا حضرت ابرهیم آتش سوزان
گلستان اولدوغی مشهود عالمیان اولدقده بختیاران سبقت لهم
منا الحسنی جادهٔ هدایه شتاب و اکثرینک هنگام شبابده رهوار
سعادتلری شتاب ایدوب ساره بنت هاران بن عامر بن یقطر که
گلزار فؤادینه باران حسن استعداد تقطر ایدوب حضرت ابرهیمک
عم دافع الغمه دختر و حرم مروءته اخت ایدی وادی ایمن ایمانه
مفارقت و حضرت لوط دخی اول قوم غوایت مخلوط دن مفارقت
ایلدی قادر قدیم ایله باطن حضرت ابرهیم بر وجهله قوی و قویم اولمش امداد
ایدی که کانه وهو فرد من جلالته فی عسکر حین تلقاه وفی حشم
فحواسی اوزره مخدع جوفی رخت بیم و خوفدن بالکلیه خاوی
و وجود کثیر السجودی صنوف جلادت و جلالتی حاوی اولوب نمرود
شانی تنگ پیشانی ذات بی شانی تراب تباهه سوده و سائر اهل ایمان
زیر سایهٔ طمأنینت و اماننده مستریح و آسوده اولدی
اگر که رفع وسائط کنی خلیل آسا نظام خال تو باشد همیشه برد و سلام

بها

ایکنجی اول که او له
یعنی سلام سلامت نمای سبحانی دو دیمن آنکه شود نار غصه برد و سلام
اعلم ناس اولان حضرت ابن عباسدن رضی الله تعالی عنهما نقل
وانبا اولنمشدر که اگر آتش تیزتابه حین خطابده بنیان بیان
مشید و تکمیل کلام قلادهٔ لفظ سلام ایله مقید اولماسه خراج آتش
ایثروش بر وجهله سرد و قرین قر و برد اولوردی که برودت نار
جحیم دن حضرت ابرهیم آزرده و اگر لفظ سلام مشرب ضرامی اعتدال
و توسیط ایله تسویط اتمسه ضرر سردی و قردن مرده اولوردی
بعض روایاتده ثیاب نقل معتبر متمم و لشکر صحت خبر ململم در که
اول روز محنت فروزده که رب یوم هواؤه یتلظی
فبحاکی فؤاد صب متیم قلت اذ صک حره حر وجهی
ربنا اکشف عنا عذاب جهنم فحوای اقتباس اثرنه مظهر ایدی آخرف
سمار قضا ارتجاس و ماء خطاب یا نار کونی برداً و سلاماً جانب آتشه
انبجاس ایلدکده یدی گون علی التوالی و عند البعض قرق گون علی
التعاقب التتالی مجموع نیران جهاندن حرارت مسلوب
و ماء معجزهٔ باهره هر طرفده مسکوب اولدی اگرچه جرم نار ذات
الوقود موجود ایدی اما لذت خطاب رب الارباب مجموع نیران اثر نظره
تأثیر ایدوب مزاج ناردن خاصیت احراق و اضرار مفقود ایدی
بعض روایاتده ثیاب خبر بو وجهله موشی و محبر در که آتش بر التهاب
یا نار کونی برداً خطابی ایله شرف یاب اولدقده حضرت ابرهیم
اضطراب عظیم ایله کالشمع یبکی و لا یدری اعبرته
من حرقة النار او من فرقة العسل فحواسی اوزره شاکی و جنابنه بجونه

ای مصر ملاحت ده اولان یوسف ثانیا

~~الثالثة والعشرون~~ الثامنة عشر

~~الآية الثالثة عشر~~

~~ای مهر جهانتاب رخ غیرت~~ یوسف آشفته سنک حسن دلفروزکه دنیا

کورسیدی سنی حور بهشتی دیه لردی تالله لقد آثرک الله علینا

حضرت یوسف علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام اسم جمیله

مظهر تام وکمال صباحت وجمال ایله شهیر وبنام اولماغین

شعشعهٔ حسن آفاق کیری ضیا رسان لیل خالک واقسام

ملاحت وآنک ثلثاننه فائز ومالک ایدی

بیاد صفحهٔ رخسار او کز مه فزون آمد

کشادم فال مصحف سورهٔ یوسف برون آمد

مظهر واردات قیومی قطب صاحب ولایت روحی

سرمستان خمخانهٔ محبته ادارهٔ کاس والاذن تعشق قبل

العین ~~ومیدان حسن بیان ده~~

٢ او یوسف چهره ناز وعشوه ایله اوله کز پیدا

اولور هر کوشه دن آواز ما هذا بشر پیدا

~~فواسطه~~ بو آبیات طنانه ایله مجلس بلغاء زمانه یی

زین ایلمشدر

نور روی یوسفی وقت عبور می فتادی در شباک هر قصور

پس بکفتندی درون خانه در یوسفست این سو بسیران رکذر

زانکه بردیوار دیدندی شعاع فهم کردندی پس اصحاب بقاع

خانهٔ راکش دریچه ست آن طرف دارد از سیران آن یوسف شرف

هین دریچه سوی یوسف باز کن وز شکافش فرجهٔ آغاز کن

اول ملک پیکر نه جانبه کذر ایلسه سر سر اوت اثری اوزره نوردن بر عمود ممدود ونزدیک ودوره مشهود اولوب بریق لطف وقسامه سندن بصر حدید زرقاء یمامه حسیر وخیره وتلألؤ طلعت روز افزونی اشراق نیر اعظم کردونه غالب وچیره ایدی ٢

عشق ورزی آن دریچه کردنت

کز جمال دوست سینه روشنست

شعرای معادل دن اشرف بن عادل یکران بیانی مضمارِ
اضمارِ براعت ده اجاله واصحاب طباعی رباع بحر رباعی یه
اماله ایدوب بو آیت کریمه یی جزئی تغییر و بو وجهله ادا و تعبیر ایلمشکه

اهدی قمراً ارسل شجواه الیّ — قد ذلّل من عزّیَ ما عزّ لدیّ
لمّا ملکتنی یده قلت له — تالله لقد آثرک الله علیّ

حضرت یوسفک مختص و مستأثر اولدیغی مناقب سعادت
آثردن دریمه اخوانک اصغری و برادرانک کهتری ایکن حسن
خداداده سی جمله دن زیاده و پدر پیرک باب محبت ناگزیری لیوسف
واخاه احب الی ابینا منّا معناسی اوزره آنک روی دلجوینه گشاده ایدی

اینچنین صورت مطبوع زجان نتوان ساخت — ور توان ساخت چو قد تو روان نتوان ساخت
روز بروز بروز حسن عالم فروز ایله شهرهٔ آفاق و فلک صباحت

وآن ده خورشید رخشان گبی فرد و طاق اولوب ناظر روی
اولان محراب ابروسنه سجدهٔ تعظیم و بو درر مقالی رشتهٔ حسب
حال ده تذلل و تنظیم ایدر

ای مهر طلعت تو گرفته جهان حسن — بدری تمام بر افق آسمان حسن
بهتر ز قد و روی تو سرو و گلی نرست — از گلشن لطافت و در بوستان حسن

وایثار اولنان جمله خصائص و آثار دندرکه ایدی اخوان
کبار ~~نارسیده وقصار~~ اولدوغی دستگاه ملتمسه دست رس بولوب نارسان
مبادی اعوام وسنین ده شرف انی رأیت احد عشر کوکباً والشمس
والقمر رأیتهم لی ساجدین مظهر و اول منام سلطنت فرجام زمانِ
کوچکی و طفولیتده مبشر اولدی اعباء غربت و اثقال کربته

اول قوت ایله تحمل و امتداد زمان فرقت ده لباس شکیب و سکونت
ایله تشمل ایلیوب تعبیر منام و تأویل احلام وحی والهام اولنماغله
مظهر فضل حثیث و فیض اثیث و شرف یافتهٔ وعلمتنی من تأویل
الاحادیث اولدی

بفرمود یعقوب کای جان من — بشارت که دادار یزدان من
بیاموزدت علم تعبیر خواب — درین کار گردد دلت ژرف یاب

بو محل دلپذیر ده شایستهٔ
بیان و تقریر بو حکمت بالغه و قدرت سابغه وار در که ذکری
سبب انشراح خواطر و باعث انجلاء مرایای سرائر در مثلا بر شخصک
نیچه اولادی و متعدد اعقاب امجادی اولسه اغلب حال ده کوچک
اندک سال اولانک نجابت و رشدی فزون و سداد استعداده ملابس
و مقرون اولور اگرچه هر شیئک حسن و سیئ ده حکم بهیهٔ آلهیه یه حد
و غایت و اسرار سربستهٔ خفیهٔ حقیه یه کران و نهایت یوقدر
لکن بداهت نظرده کبر بزرکی و کبار ازدراء خردانه بادی و اول جهتدن
باعث تأخر و نامرادی اولوب کهتر نجابت نهادک لسان استعدادی
جناب قادر یزدانه ابتهال عاجزانه ایدرکه

میان گرچه خردم من زیر دست — بزرگم کن آخر بزرگیت هست
من آن ذرهٔ خردم از دیده دور — که نیروی تو بر من افکند نور

حضرت یوسفک بو قسمت دن قسط کافی و بهرهٔ وافر و
وافیسی اولدوغی گبی حضرت موسای کلیم علی نبینا وعلیه الصلوة
والتسلیم دخی بو مقدمهٔ نتیجه فرجامه مصداق تام اولمشدر

گل درمیان گونه بسی درد سر کشید — تا بهر دفع درد سر آخر گلاب شد

اول بکتران نگرد دهر کز نخست — انگشت کوچکست که جای حساب شد

اول رسول سخی خواهش اجعلنی وزیرا من اهلی هارون اخی
ایله برادر بزرکترنه شفاعت وزارت بلکه درخواه منصب رسالت
وکندولری استناد جار بالش اولو العزمی وجلالت بیوردوقلری
کهتران اخوانک تقدم ورجحانلرنه دلیل وبرهان ودر وجمله مستأثرات
ومآثر وخصائص ومفاخرلرندندرکه کین قین دن سعت آزادی
وحضیض نامرادی دن اوج نوید شادی یه صاعد ومحبس زندان
واصردن مقاعد سلطنت مصرده قاعد اولدی

همه شبهای غم آبستن روز طربست — یوسف روز بچاه شب یلدا بیند
خوشی عافیت از تلخی دارو یابند — تابش معنی در ظلمت اسما بیند

اول سرجریده اشراف وسراتک جمله مناقب ومستأثراتندن ندرکه
مصر جنت آثارک عامه ملک وعقاری اول حضرتنه ملک درم خرید
وعامه سوقه مملکت وخاصه ارکان دولت ممالیک وعبید
اولمش ایدی فی الحقیقه بو بر خصیصه دقیقه درکه ابتدا نشأه آدمدن
انتهاء عمر عالمه دک مثل وعدیلی مسبوق ونوادر وغرائبدن
بوکا مدانی ومقارب بر نادره باده مسبوق دکلدرکه بر اقلیم
عظیمده مقیم اولان جلیل وحقیر وغنی وفقیر باسرهم اسر رقه
کرفتار ووادی اطلاق وآزادی ده سست رفتار اولماغله
غل تسخیر وذلی پذیرفتار اولدلر مشاطه صنع یزدانی وجلی بند
لطف صمدانی حضرت یوسفک رخسار آلنه گلگونه ناز ودلال ایله
تاب وگلبن قامت لطافت اقامتنه جویبار شیوه حرکات وعشوه

رفتار

رفتاردن آب ویروب غمزه جادوانه سی ایله جادوانه اصحاب نهی
مفتون وکاه وبیکاه دزدانه نگاه ایله سبق خوانان هجا وحجا
مجنون اولماغله ترک آرام وقرار وبی اختیار بو قولی تکرار ایدرلر ایدی

هرچه بر صفحه اندیشه کشد کلک خیال — شکل مطبوع تو زیبا تر از آن ساخته اند

مشاهد جمال آفتاب تمثالی اولان زاهد صدساله
آه وناله ایله شوریده وشغبناک وغایت دهشتندن خشمناک
شمشیر غمزه سیله ایدر عاشق هلاک یا اوز کوزل دکلمی اول شوخ
پنجه سی ایله گریبان چاک اولوب بی اختیار حسن
عالم شکارنه عاشق وعذرای عذارنه وامق اولوردی

مقدس بودی از قید چه وچون — سر از جلباب نور آورده بیرون
چو آن بیچون درین چون کرده آرام — پی روپوش کرده یوسفش نام

نه مقوله سنکدل درکه محبوب حورشمائله مائل وان الله
جمیل یحب الجمال مقال حکمت مآلنه قائل اولمیه

حقیقی عشقه اولمادکسه واصل — مجازی دنده باری اولمه غافل

عشق وغرام که مختار ملامیه بی ملام در اول جهتدن
اقرب طرق حقیقت درکه منتهای کمال ومنتهای اتصال
دفع ماسوا ودفع فضول هوا ایله اولور ترک ملک واسباب
خودکار عشق عالی جناب درکه عاشق صادقک یانینده کنج قارون
معیار ذره وملک فریدون مقدار ذره دکلدر بلکه
ارباب عشقه ترک سر اتمک هنر دکل — حضرت شیخ اوحد الدین کرمانی
ذات گزینی بهره وبهره ریاضاتک محکی در بر قصه غریبه محکی در

اول امر مثنوی بو وجهله منقول و مرویدر که عاشق شائق راه
معشوق مشوق ده اساس ملکی اثاثی دفعةً برانداخت و آینهٔ
باللرین مصقلهٔ وجد و حال ایله پرداخت ایدوب قیود سوادن
بالکلیه خلاص و شایستهٔ خلوتخانهٔ خاص اولماغله خطوتین
و قد وصلت ایله حرم سرای وصلته تقریب طریق بعید بلکه دغ
نفسک و تعال مقالی ایله طرفة العین ده نفس نفیس عیبلرینی
ایکی عالمده ناجی و سعید ایدرلر اجلهٔ آسمان ولایت اولان
اجلهٔ اهل کرامت و ادلهٔ منهج هدایتدن [2] مظهر فیض لایزالی
شیخ احمد غزالی و عارف آشکار و نهان شیخ روزبهان و حراقی
کالهراقی شیخ عراقی و کاشف سر صمدانی شیخ اوحد الدین کرمانی [2]
قدس الله تعالی اسرارهم و افاض علینا انوارهم اول طائفهٔ علیه نک
سراندازلرندن و اول زمرهٔ جلیه نک شاهدبازلرندندر

زان می نگرم بچشم سر در صورت | زیرا که ز معنیست اثر در صورت
این عالم صورتست و ما در صوریم | معنی نتوان دید مگر در صورت

حضرت شیخ اوحد الدین دن که ذات حقیقت بینی بهره ونهرهٔ
ریاضاتک محکیدر برقصهٔ مستغربه محکیدر اول امر مثنوی
بو وجهله منقول و مرویدر که اول ذات جلی الشان بر هنگام
سعادت نشانده ولایت شروانده که مضافات قلمرو
نوشروان دندر عودةً کرامت معجزه آثار ایله زبان اهل انکاری
بند و قلادهٔ اعتقادی اجیاد اهل رشد و سداده پیوند ایدردی
اول ارباع و اصقاعده فرمان روای لطف و قهر سلطان منوچهر ایدی

[2] نیچه کامل و مکمل شهود حقیقت خردیده ده
مظاهر صوریه یه توسل و مشاهدهٔ
جمال مطلق ذاتده صور شئوندن
متعیدانه توصل ایلمشلردر

[2] دکان احکانک ذهب ابریزی
حضرت شمس الدین تبریزی

دیدن معینی | وان امیر المؤمنین و فعله
لکالدهر لا عائد بما فعل الدهر | مقتضاسی اوزره مراسم عیش و عشرتی
جهرایدی هنگام بزمده مجلس دلفریبی نازنینان و محابیب ایله
رشک حرم ارم ایدی و ایام رزمده شدت تأثیر شمشیری منذر
روان افراسیاب و رستم ایدی اول داور مقبول القلوبک بر
خوب محبوبی وار ایدی که چشم و چراغ انجمن سپهر اولان ماه و مهر
طلاوت و طراوت خدندن استعارهٔ ضوء و نور و کاتب دیوان
هفت ایوان برجیس خوش نویس لطافت حسن خطندن استنساخ اولان
نسخهٔ سرور ایدر ایدی

بکرد لعل لب او دمیده سبزهٔ خط | چو بر حوالی آب حیات مهرگیا

مقید سلسلهٔ وصال اولان عشاق پریشان حاله غضبناک
و پرستیز و اول یوسف مصر ملاحت و وسامک نامی عزیز اولوب
رسم عاشق کشی و شیوهٔ شهرآشوبی | جامهٔ بود که بر قامتا و دوخته اند
اما مرجع الیه کمل ثقاة اولان کتاب نفحات ده اسمی غیر مصرح
و خلیفهٔ بغدادک فرزند نجابت نژادی اولمق اوزره مصرحدر کلا التقدیرین
بر روز باز یب و زین ده مجلس سلطانده شیخ ارشاد پناهک مست
می الست و ظاهرا شاهدباز و صورت پرست اولوب حقیقت نور مطلقی
مرآت حسن مقیدده مشاهده و دعوای غرام و غرامنه هر ساده عذار
اولان دلبر غداره شاهد اولدوغی نقل مجلس تنکباد و با این جمله کرامات
صحت آثاری منتشر اقطار روزکار اولدوغی زبان زدهٔ حضار اولدی
شاه جم جاه ملاعبه و مداعبه طریقی ایله بزم عزیزه دخی ملاقی و دوچار

وکوی آشنایی ده همسایه وجار اولسه عجبا دام تسخیر ایله تسخیره ظفر
میسر میدر دیدکده اول عزیز مصر لیاقت ویوسف کنعان لیاقت مانند
غمزهٔ خونریز برخنجر سر تیز ایله پادشاه کرم مظهرک محضرنده قیام وانبثاث
الحاح والثاث ایله استدعای تام ایلدی که خلعت حسن اجازت
ایله معزز ومجلس شیخ بلندجنابه ذهاب مرخص ومجوز اوله عقب الاستیذان
مراد فوادینی ایذان ایدوب دیدی که شویله که شیخ شاهد باز فتح درآز
ودست طمعی دراز ایلیه کرفتار دام اعدام ایلمک امر مصمم ومرغوب
وبونیت وامنیت مقولهٔ ذلک وعد غیر مکذوب در حال الکلام
اول سرو سهی خرام حشم با احتشام ایله مجلس شیخه واصل واطوار
اوطارینی چشم اعتبار ایله ملاحظه ومتأمل اولدی کوردی که حضرت شیخ
صدا صفا افزای نایی غایت تنعم وترفه وفرط تفکر وتفکه ایله
استماع وکاهی کال سوز وآکاهی ایله رقص وسماع ایلر اول جوان
خوان بو حالتدن غضبان ومغلوب وسوسهٔ عصیان اولوب
مقام اجرام واقدام ده تبوء واسباب قتل شیخی تهیؤ ایچون خنجر
خونینی درون آستینده تعبیه وزیر بازوی لیدیرنده تهیئه
ایدوب اساس عزیمتی بانی وحضور شیخه قریب ودانی اولدی
کنون که خنجر بیداد یار خونریز است   کجاست مرد که بازار امتحان تیز است
شیخ مقبول الآفاق کأس دهاق عشق ومحبتی دست ساقی
حقیقتدن نوش ولجهٔ مواجید والشواق هبوب ریاح اشتیاق ستوه ٥
ایله التطام وخروش ایتدکده تصکلم
خامدر میوهٔ وصلم دیه میدولدلر   صنمای نخل جفا قورتره سن اولدلر

١٧٩
دیوب فی الحال بو رباعیء مقبول الطباعی انشاد وقصد هلاک
عشاق دردناک ایدن بی رحم وسقاکی ارشاد ایلدی
سهلست مرا بر سر خنجر بودن   در پای مراد دوست بی سر بودن
تو آمده که ملحدی را بکشی   غازی چو تویی رواست کافر بودن
بو حال غرابت مآلدن شاهد ارادت عرض لقا د
الندن اولان خنجر زهرآلودی القا ایدوب اختیار خدمت عبودیت
ایله تارک ماسوا ودیارنده حیات ومات علی السوا اولدی قتل شیخ خسته
سراسر لباس بی بدیلنی عبای فقر وعنایه تبدیل ایلیوب جعد
معتبر معنبرینی که   تو همایی ونیست ظل هما
جزدو زلف تو دام ظل هما   خواسته مظهر ایدی مقراض
اعراض ایله قطع وقص ووجود مطبوعنی نقش مطالب عالیه یه
فص ایدوب تار زلف بی خلفنی شاه کرم نمونه نمونه ایچون
ارسال ودعوای قتله طومار عزمنی قتل ایلین اهل ضلالک
حالی بو منوال اوزره دردیوب بث مافی البال ایلدی هرچند که
خلاصهٔ هوشمند عقال نصائح عقلیه ایله قصد پیوند ایلدیلر قابل
بند پند ومزورهٔ کلام نافرجاملری ناجع وسودمند اولمادی
آخرکار اضطرام نائرهٔ اضطراب واضطرار ایله خاسر وخائب خام
راجع وآئب اولوب اول شوخ بی نظیرک اسیر بند تسخیر اولدوغنی
سلطان فلک سریع اخبار وشمائم شمائل شیخ بزرکوار لطیمهٔ عطار
کبی تعطیر دماغ روزکار ایلدوکنی اظهار ایلدیلر سلطان کیوان ایوان
مقابلهٔ دعوای سابقده وقوع حال لاحقه تعجب وآتش ضمد

وکلدی توقد وتلهب ایدوب بالذات مجلس شیخ باهر الکرامة
نهضت واستطلاع حال ایچون بر وجه استعجال عزم ودرکضت
ایلدی حضرت شیخ اول طائفهٔ خائفه یه بأباءة بعثت رسول
وظهور دین لازم القبول ده جناب خیر البشر ایله حضرت عمر بیننده
ظهور ایدن امور ی افهام ومجلس اولیاء بلند مراتب ده منیب
وتائب اولان ضررت تأدیب تأذی دن محمی الجوانب اولدوغنی اعلام
اتمش ایدی داور پاکیزه درون نصائح حکمت نمونلرندن مستمد و
ادراک حالات اهل کشف وکرامة مستعد اولوب کوردی که جان
عزیز ومعشوق فتنه انکیزینی مربیٔ قضا دولتمند وبختیار و فاخر
لباس بربنه فقرانک کهنه پلاستی وخرقه بلاسنی اختیار ایدوب
شمع فروزان جمالی آسیب صدمهٔ روزکار ایله افسرده و ورد نازپرورد رخساری
حسن باکمالی دست برد برد بلا وشتاء آلام شتی ایله پژمرده اولمش
بوصف شاهد ژولیده موی کرد آلود اشارتیست عجب رب اغبر اشعث
بوحالتدن سرشک اندوه وملالتی ماء ثجاج وشب تعب کیشرده
آه اثیر تأثیری سراج وهاج اولوب علی حاله ترک وشیخ صاحب تصرفک
قوت جاذبه سنی درک ایلدی حضرت شیخک لطف تربیت وحسن
ارشاد وتمشیتی ایله اول عزیز یوسف آیین یکرمی دفعه اربعین
ومخدع ریاضت دن انواع جواهر ثمین چیقروب درجات عالیهٔ
کاملیه ارتقا وواردات غیبیه یی انتجاب وانتقا ایلدی

دانای کذشته داستانها بینای شکفت باستانها
از مغز سخن چنین کشد پوست زان قصه که احسن القصص اوست

قصهٔ یوسف که احسن قصص وهر فصلی مخزن درر عبر وحصص در
کاوش قلم بدائع رقم ایله کان لطائف حکم دن ندکلو استخراج جواهر
نوادر اولنه لقد کان فی قصصهم عبرة لاولی الالباب کلام حکمت
مآبی اوزره غرائب وعجائبی غیر منقضی وتفصیل مدیدی نوید جدید
ولدنیا مزیدی مقتضی در کتاب عرائس ده عرائس عبارات لطائف
نمایشه بو وجهله زیب وآرایش ویرلمشدر که بو شیرین فسانه وقصهٔ نصّ
طنانه احسن القصص ایله نامور وملقب اولمغه بادی وسبب بودر که
لقد کان فی یوسف واخوته آیات للسائلین نظم مبینی اوزره
ظاهر عبارتی اول داستان عبرت بیانی اقتصاص وباطن اشارتی
رهنمای اهل اختصاص اولدوغندن ماعدا حضرت یوسفک اخوتنه
حسن مجازاة وعند القدرة ترک انتقام ومجاراة ایدوب انواع
مضرت واذا آزارسنده لطف ومجامله وهنکام لقاده حسن معامله
ایلدوکیدر بعض اهل اشارت شیخ بیانی انارت ایلمشلردر که احسن
قصص ایله مختص اولدوغی اول قصهٔ دلفریب ده ذکر محب وحبیب
اولدوغیدر

کر عشق نبودی وغم عشق نبودی
چندین سخن نغز که کفتی که شنودی

حضرت یوسفک نیر اعظم
حسن وآنی بر مرتبه مضیٔ ودرخشان ایدی که ازقهٔ شهردن مرور
ومیان جدراندن عبور ایلسه تلألؤ وجه مهر شعاعی حیطان بیوت
ورباعه پرتو انداز ونور آفتاب جهانتابی کبی نزدیک ودور منازل
ودوره شعشعه پرداز اولوردی

چه کویم کان چه حسن ودلبری بود که بیرون از حد حور وپری بود

نگنجد در بیان وصفِ جمالش   کنم طبع آزمایی باخیالش

نثر وحضرتِ آدمه تعلیمِ اسما اولدوغی کبی حضرتِ یوسفه تعلیمِ تأویلِ رؤیا اولوب مُشاهدِ منظارِ مَنام اولان صُوَرِ متمثّلهٔ احلامدن قبل ان یکون وقائعِ آتیهٔ گوناگونه استدلال واحوالِ خفیّهٔ انام وحوادث وطوارقِ لیالی وایّامه انتقال ایدر ایدی اَعضا وآراب واَندامِ باآدابی بر مرتبه لطیفه وصاف ونازکه وشفّاف ایدی که بقول وفواکه تناول وطعام وشراب تداول ایلسه مجرای حلقومِ بلورنشانندن مرئی ونمایان اولوردی

نظم
هزار آفرین بر چنان دایهٔ   که پروردز آن سان گرانمایهٔ
پری گر برو دیده بگماشتی   بسا شرم کز روی خود داشتی

نثر آغازِ تکلم ایلسه دُرِ دندانِ لطافت نماسندن شعاعِ رُوشنایی والتماع منتشر وشکرخنده وتبسّم ایلسه ضواحک وثنایاسندن نور وضیا منتشر اولوردی

حق کین همه نقشها کشیدست   زو خوبتری نیافریدست
هرکس که بدیدی آنچنانش   الله برآمدی زجانش

وجودِ نازکی مهد وکذلک بجتیک رنگده پروردهٔ حاضنهٔ استعداد وگلستانِ حسن وآنده سروِ آزاد ایکن نظم وسهم الرزایا بالنفائس مُولَعُ نثر چشم زخمِ بی رحمی ایله چشم زد وگرفتارِ اظفارِ حسد اولوب بی جرم وگناه انداختهٔ مضیقِ چاه وتنگنای عناده ندیمِ ندم وآه اولدی مطاوی آیاتِ قرآنده اقتصاص وبیان اولندوغی اوزره واسطهٔ سیّارهٔ ایله غیابهٔ جُبِّ خونخواره دن رهایی واخلاص

وساعدهٔ طالع و ستارهٔ ح

وذهب

وذهبِ وجودِ شریفی بوتقهٔ آزمایشده ده خلاص بولدقدنصکره ثمنِ بخس ایله بر مالکِ سعادت بخشه مَبیع وکلزارِ عزّتِ مادرزاده سروِ آزاد ایکن بندهٔ تَبیع اولوب داخلِ عدادِ کاروان ودیارِ مصریّه جانبنه روان اولدی قطعِ مَفاوزِ بُعد ونَویٰ وفِناء مصرده اقامت وثوا ایدوب اطرافِ شهرِ شُهرت مقرّه خبر اولدی که میانِ کاروانده بر سروِ آزادِ نیک زاد وغلامِ عبری نژاد که مصداقِ کلامِ

نظم
ظبیٌ سَها رضوانُ عن حفظه   ففرّ من جملة حورِ الجنانْ

نثر وسراپا وجودِ مکرّمی نورِ اعظمدن نشان دربو دیارِ بهجت طرازه پرتو انداز اولمش الله اکبر بو خبرِ مسرّت اثر مایه دهِ اهتزاز وشادمانی وهرکس ترانه سازِ دیده نادیده باقبال تو اقرار آورد   آفرین ای بچنین لطفِ خدا ارزانی اولوب نهایتِ عشق ورغبت لرندن اظهارِ سخن آرایی وبو قطعه ایله قطعِ رشتهٔ سُکونت وشکیبایی ایلدیلر

نظم
فیا زینةَ الدنیا ویا غایةَ المُنیٰ   فمن ذا الذی عن حسن وجهک یصبر
فما وَلَدَتْ حوّآء من نسلِ آدم   ولا فی جنانِ الخلد مثلک آخر

نثر هر ظاهر بین ناظرِ عرصه گاهِ بیعِ من یزید وهر اهلِ باطن ویقین بینای حقیقتِ ولا یکون الّا ما یُرید اولوب

نظم
هم بضاعتِ خود عرضه میدهند آنجا   قبولِ خاطرِ تو تا کدام خواهد بود

نثر آخرکار راغبانِ خریداردن ریّان بن ولید بذلِ طارف وتلید ایله خلعتِ خلاعتی اختیار واشتراء واوّل محبوب ترینِ اناسی   زر وعنبر ولعل ویاقوت والماس

ایله

وزن واشتر ایدوب بانوی حرم سرایی اولان زلیخایه
اکرمی مثواه عسی ان ینفعنا او نتخذه ولدا مؤداسی ایله رعایتی
توصیه وسپارش ورسم تفقد ونوازشی گزارش ایلدی
زلیخا طوطیٔ شکرخاکبی مرءآت جمال یوسفی یه حیران وپای گفر
عشق دشوار روشده افتان وخیزان اولوب آخر بوی
مسک محبت فیحان وانتشار ومیان اشراف واعیانده
مصراع این نه دوبیست که درپرده بماند پنهان نثر پیام
محبت بیانی استفاضه واشتهار بولدقده هرطرفدن زبان
طعنی دراز وکنز تعریض وطنزدن ابراز گوهر ظرافته آغاز
ایلدیلر زلیخا ~~ترتیب بزم ضیافت~~ وزخم زبان ایله طعنه زنان
اولان زنانی ~~دعوت ایدوب~~ ضیافت والقاء پوزش ومعذرت
ایچون وسائد ونمارق وستائر وسرادق ایله بر مجلس بهشت آیین
ترتیب وتزیین ایلدی که مهر منیر فلک پیره دیده وبدر تابان
مائدهٔ آسمان دهمیده اوله لی آنک کبی مجلس شاهانه مشهود دیدهٔ
زمانه اولمامش ایدی نظم برمکهی ساخته همچون بهشت
همچو بهار آمد واردی بهشت وجد دران جشن بجال آمده
ثانیء آن بزم محال آمده نثر زنان مصر اول مائده ده مجتمع
وگوش حس لری داستان میر مجلسی مستمع اولدقده پنجهٔ آفتاب
آیین لرنه بر ترنج وسکین آلوب انواع نازوغنج ایله قطع ترنج ایدرکن
نظم برون آمد از خانه خندان وشاد فروغ رخانش علم برکشاد
ازو نور بگرفت کاخ وسرای فروزنده شد تا بعرش خدای

نثر حضرت یوسف لال وجلال ایله عرض جمال ایتدکده
هر بری دائرهٔ تماسک عقلدن بیرون وبستهٔ زنجیر مجنون جنون اولدیلر
نظم چو گشتند با خجلت وشرم جفت زبانشان همی حاش لله گفت
که این نیست از گوهر آدمی فرشتست پیدا شده بر زمی
نثر زلیخای زهره جبین اول ناقصات الدینی تنعیم وترفیه
وغلبهٔ شکوه شکوت ایله تقریر کلام فذلکن الذی لمتننی فیه
ایدوب اجالهٔ قداح مشاوره وایراء زند محاوره دنصکره
حضرت یوسفی ترک اعذار وبند وزندان ایله تخویف وانذار
ایلدیلر حضرت یوسف جبل حیل زنانی لف ولی ومقابلهٔ تهدید
شدیده اظهار پیام رب السجن احب الی اتمکین آخرکار
کید زنان مکار ایله لیسجننه حتی حین نظم مبینی اوزره
مسکن زندان وحصیر واول نبی آفتاب محیایه قبور احیا
مرجع ومصیر اولدی نظم شنیدم که آن تیره زندان تنگ
شد از نور رخسار او لاله رنگ نکوهیده زندان بی رنگ وبوی
بیفروخت از نور رخسار اوی نثر معتبران وقائع روزکاره
واضح وآشکار درکه بر داستانک که قصه گزاری جناب مهیمن
پروردکار اوله اول مجلده سخن آرایی محض وقاحت وذاخبالی در
اول قصهٔ پر غصه سورهٔ مستقلهٔ باهر الاعجازده خصوصا احوال
انبیایی انبادن تواریخ صحت پردازده علی وجه التفصیل
تفریع وتاصیل اولنماغین اولبابده اسهام واسهاب اولنمایوب
جابجا طریقهٔ تلمیح وایما ایله تحریک اقلام اعلام اولنمق استصوا

سکاکین ایله تقطیع ایدیٔ ایادی آیه
ایدوب دل ساغری ثمرلرنی مصد
مدلول لا امساس وغلبهٔ هیام وجنو
ریزش خونی عدم احساس ایلدیلر

ومناسب مقام نیکو مقال اولان حال استصحاب اولندی
چونکه حضرت یوسفک عزیز مصر اولمه‌سنه ارادت علیه تعلق و
فرق فرقدسایی اوزره آفتاب تقدیر بیچون وچرا تعلق ایلدی
اول حضرتی وجوه شتی ایله اختبار وابتلا وعروس آزمونی
پیش نظر دقت نمونده اجتلا اولندی اولا گرفتار تنگنای
چاه ودست تماشکی دامان تدبیر وتدارکدن کوتاه قیلندی
تا که زمان سلطنت وفرمان روایی‌ده هیچ بر فقیری دست وپایی
غیابه جب عنایه انداخته ووجود بی جناح کریتی نار احتیاج
واحتیاجده گداخته اتمیه ثانیا ذات نجابت نژادی قیدرقدن دن
مطلق وآزاد ایکن نه منفعت وربح برزمن بخس ده ثمن بخس ایله
فروخت وبیع ایلدیلر تا که بسته بندرق ونار شناه عبودیت
ایله سوخته ومحترق اولان اسیران پست پایه وفقیران بی‌نوانک
احوال پریشانی خاطر نشانی اوله ثالثا مکر ودستان زنانه
گرفتار وفراخنای جهان نظر اعتبار وامتحاننده تنگ وتار
اولدی تا که زنان محتاله ونسوان محتاله نک فنون کید وفسون لری
ایله مغبون وچشم زخم فریب وخوش آمدی تقریب ایله
معیون اولمایه رابعا مجلس زندان اولان محبس زندان ده
محبوس وارواح مقدسة الاذیال عتبهٔ اجلالنده خاکبوس
ایکن ره نشین خاک بوس اولدی تا که مبتلای دوشاخ ضرد
وزیان اولان زندانیانه بو قطعهٔ بی‌همال حسب حال اوله نظم
امافی رسول الله یوسف اسوة   لمثلک محبوسا علی الظلم والافک

اقام

اقام جمیل الصبر فی السجن مدة   فنال به الصبر الجمیل الی الملک
نثر حضرت یوسف ظلمت آباد زندان‌ده عبادت یزدانه شاغل
ودخل معه السجن فتیان بیانی اوزره خباز وشرابدار حجی بر ر
جرم گرانبار ایله محبس تنگ وتاره واغل ایکن ناگاه قدرت الٓه ایله
نظم بیکشب هر یکی دیدند خوابی   گران در جانشان افتاد تابی
یکی را مژده ده خواب از نجاتش   یکی را مخبر از قطع حیاتش
نثر شرابدار انی اعصر خمرا ایله ادارهٔ کاس پیام وخون سالار
انی احمل فوق رأسی خبزا ایله ارائت صورت منام ایتدکده
حضرت یوسف بی توقف خوابلرینی وفق صواب اوزره تعبیر و
حقیقت حال آینده‌یی آنی ده تخبیر وتخبیر ایلدی نظم
هر واقعه که کرد تعبیر   یک ذره از آن نگشت تغییر نثر
خلاص وانفلاصی متوقع وبرات نجاتی موقع اولان ساقی قاسی
القلبه گویا اذکرنی عند ربک وامر توکل حقیقی مشتبک اولدقده
سبیئه مقربین قدر غریمتی مکث وبضع سنین حبس خانه ده
آرام ومکث ایلدی نظم که چه تقصیر آمد از خورشید داد
تا تو چون خفاش افتی در سواد   هین چه تقصیر آمد از بحر وسحاب
تا تو یاری خواهی از ریگ سراب نثر لکن حضرت یوسفه تاریکنای
زندان ستم الخیاط مع الاحباب میدان وجلوه مردانده مستغرق
فضل یزدان اولوب ماسوادن بالکلیه اعراض وتوقی وشاهد
ترقی ایله تلقی ایلمکله نفس پاکنی تطهیر وتنقی ایلدی نظم
لیک یوسف را بخود مشغول کرد   تا نیاید بر دلش زان حبس درد

اوّلا لا یأتیکما طعام ترزقانه الا
نبأتکما بتأویله قبل ان یأتیکما ایله
اخبار مغیبات و ذلکما مما علمنی
ربی ایله دعوای معجزه‌سنی اثبات
ایلدوب بعده

آنچنانش انس و مستی داد حق   که نی زندان ماند پیشش نی غسق
نثر جبر و بحر لقبی ایله روشنا و روشناس اولان حضرت ابن عباس دن
رضی الله تعالی عنهما روایت درکه حضرت یوسف دن اوج عثرت یسیره
و زلت صغیره که ظاهر اولدی هر برنده فی الحال تنبیه و گوشمال
اولنا غله درن غفلت و ارن دن پاک و طاهر اولدی اوّلا اول
سلطان حسن و بها مقابله هم بهاده محبوس زندان تنگ
ثانیا جرم مرتبک اذکرنی عند ربک بضع سنین دوام انین و
رنین ایله سبب مکث و درنگ اولدی ثالثا اخوت نخوت مقرونه
انکم لسارقون دیمکله ان یسرق فقد سرق اخ له من قبل جبلنی
دراز و اسماع کلام ملام پرداز ایلدیلر چونکه حضرت یوسفک
نائل عز جاه دانی اولمه سی قریب و دانی اولدی عزیز مصر خواب معهود
مرئی و مشهود اولوب علم تعبیره خبیر اولان مهره معبّرین و حکماء
عبرت و عبارت قرین گویای اضغاث و احلام و الف استقامت
مزاجلری ملامت اعوجاج ایله لام اولدقده شرابدار توصیه یوسفی
اذکار و انا انبئکم بتأویله فارسلون مضمونی ایله کار ایلدی نظم
غیر از تو کسی حل نکند مشکل ما را نثر حضرت یوسف حسن عبارت
ایله تأویل و عبارت ایتدکدنصکره ایکه آنک الیوم لدینا مکین
امین ده استقرار و تمکین بولدی   بجای خویش دهد هرچه کردگار دهد
نثر اخوت یوسف مظهر ما کان لهم الخیره و طالب قوت و میره
اولوب دیار مصریه یه اوج دفعه تردد و خدمت حضرت یوسفه
آمد شد ایلدیلر دفعه آخرین ده گریوه روغان تحرز و تحرس

و نعمت سلطنت ایله پرورده اولان یوسف گم کرده اولدوغنی ١٨٤
اذعان و تنوس ایدوب کمال تذلل و تأسف ایله گویای
انت یوسف اولدوقلرندن جمال مهر تابنی نقاب ارتیاب دن
ابراز و کشف جلیه حلیه راز ایدوب نظم
گفت آری منم که گردون   کرد از منتان چنان دگرگون
یوسف من و با من ابن یامین   چون از پی فاتحه ست آمین
تسکین دل پر آذرم اوست   من یوسفم و برادرم اوست
نثر اخوه یوسف جریمه عظیمه یی اقتراف لرنه اعتراف
ایدوب باب ضراعت و اضطرابی باز و بو وجهله عرضه بضاعت
نیاز ایلدیلرکه نظم یا محسن من فضلک احسنت الینا
تالله لقد آثرک الله علینا نثر حضرت یوسف عامه عالمیانی
اطعام و خاصه اخواننه بذل لطائف انعام ایدوب چاه
زندان محنت دنصکره اورنگ سلطنت ده مربع نشین و
و زمین سپاس بی قیاسه واضع جبین حنین اولدی نظم
وراء مضیق الخوف متسع الامن   و اول مفروح به آخر الحزن
و لا تیأسن فالله ملک یوسفا   خلائقه بعد الخلاص من السجن

آله صحبه تجها و مولى

التاسعة عشر
الآية ~~الثامنة والعشرون~~

هر كيمكه اوله بندۀ خاص مع لى   البتّه اولور آل رسوله مولى
بو دعوى يه استرلرايسه بيّنه قُلْ لا اسئلكم عليه اجرا الا
كتاب فصل الخطاب ده مناقب آل واصحاب بو وجهله بسط
واطناب واسهام واسهاب اولنمشدركه اولاد صحابۀ كرين رضوان الله
تعالى عليهم اجمعين ده مذهب منصور وقول اصح ومسلك مشهود
بودركه فضيلت واجتباده اولادو ابنالرى ترتيب آبا اوزره
اوله الا اولاد فاطمۀ زهرا رضى الله تعالى عنهاكه آنلر بو عمومدن
مستثنى وبالاتشين آريكۀ اختصاص واصطفا اولوب جناب
شيخين وحضرت ذى النورينك عليهم التحيّة والرضوان اولاد
نجابت عنوانلرى اوزرينه مفضّل وجناب خَتميّت انجام عليه
شرائف الصلوة والسلامه قرب زلفى ومنزلتلرى جهتندن مدى
السنين همسال وسنين لرندن اشرف واكمل در زيرا آنلر شول
عترت طاهره وذرّيت طيّبۀ زاهره دركه الحقنا بهم ذرّيّتهم شرفى
ايله ترحيب وتوقير واذهاب رجس ايله بيت شريفلرى تنظيف و
تطهير اولنمشدر ترجمۀ عوارف ده نبت ثبت بيان ناضر وارف دركه
سبب اختلاف آرا اختلاف مقاصد واهوا دركه نفوس بشريه آنك
اوزرينه مجبول وتنازع مطالب دنيويه به علت انهماك ايله كه اكثر
قلوب داغلناك آنكله معلول در بو امر مريج تدريج ايله ميان فرق
بى فرق ده متفرق وبغض وعصبيّت متطرق اولوب آنك ضباب
با تبابى قرنا بعد قرن تراكب وتراكم واسباب عاديۀ مشاجره و

عدوان آنا بعد آن تکاثف وتفاقم ایتمکله طمأنینه وانصاف
استیلاء جدال واعتسافدن ناآرامیده بلکه عیاذاً بالله سبب
واکفاره ناخواهه انجامیده اولمشدر پس هر محله که سبق عنایت حق
قدیر تعلق پذیر اوله آنک اعماق دل باصفاسندن بیخ هوا وعناد
کشیده ومنهج حقه البته رسیده اولوب نهال بطلان وضلال
باحة بالنده ذاوی وذابل واعتقاد راست قبولنه مستعد وقابل
اولور صحبت رسول انام علیه نوامی الصلوة والسلام هنگامنده
که برق الهام الهی نورفشان وشمشیر فضل بی تناهی زرافشان ایدی
صحابهٔ کرام علیهم رضوان الملک العلام آثار نزول وحی وهدایت و
وتواتر انوار نبوت برکتی ایله اسباب فانیهٔ دنیا واعراضدن
توقی واعراض گوستروب نعیم باقی آخرته توجیه وجه همت ایله طالب
وقوت نور ایمان ایله وراء حجابدن مشاهدهٔ صورت غیبیه راغب
ایدیلر عقیدهٔ صافلری وصمت اختلال واختلافدن معرا و
دل معتدللری بیماری هوادن مبرا اولوب جمله‌سی یکدل ویکجهت
ویک سمت ویک سمت ایدیلر چونکه نور عصمت نقاب عزت ایله
مختفی ومرشد هدایت تابش نور صراحتدن لمعهٔ ضوء کنایت
ایله مکتفی اولدی تاریکی هوا که ظاهر وفاشی واول نور قوی الظهورک
اشعه‌سنده متلاشی ایدی اندک کمین گاه خفادن فضاء
انجلایه تاخته وشمشیر خلاف غلافدن آخته اولوب فراج قلوب
حداد اعتدال استقامت وسداددن انصراف ومیل اعوجاج
وانحراف ایدوب عهد رسالتدن بعد ومفارقت حبی اوزره

تخالف اهوال اهوا ظاهر وهویدا اولدی الی یومنا هذا پس
هر که قطع مسافات آفاتده چابک وچست وطالب عقیدهٔ
درست اوله گرکدر که صحابه وآل شرف مآله اقتدا وآنلرک اثر هدایت اثرلرنه
تابعی واقتفا ایدوب روی دلنی حب دنیا وراحت کسلدن
گردانیده وکندوینی تامن رضایه رسانیده ایده تا که دیدهٔ بصیرتی
نور تحقیق وطمأنینت ایله گشوده وباز وشاهد حق یقین منصهٔ
تکشفده جلوه ساز اوله وبو معنی جناب وهابدن عز وجل
ذعر ووجل ایدوب حسن لجا واعتصام وترک لجاج واختصامدن
غیری بر عمل ایله میسر ومحصل اولماز بو امر مدرک خارج شائبهٔ شکدر
که هر محبک محبوبنه میلان ومحبتی قربت وقرابت جهتندن نوع مناسبت واخر وجوه مجانست
وارتضا اقتضا ایدر صحابهٔ کرام واهل بیت ذوی الاحترامدن بعضینک
هم نسبت صوریه وهم نسبت معنویه‌لری استوار وبعض آخرک مجرد
نسبت معنویه‌لری وار ایدی نسبت معنویه اتم واکثر ونسبت
صوریه‌دن کاملتر اولدوغی مقرر اولماغله مؤمن حقیقی یه روا وحقیق
دگلدر که صحابهٔ رسول انام علیه الصلوة والسلام ورضی الله تعالی عنهم
الی یوم القیام حقنده ابراء قداحهٔ قدح وکبراء خیر القرونک
تنقیص طیب قرونلرنده کد وکدح ایلیه خصوصا که شرف اولیت
واولویته قمین وقرین اولان فقراء مهاجرین که جناب رسالتک
فرط عشق ومحبتنده معاهد واوطاندن مهاجرت واقارب واخواندن
اختیار بعد ومفارقت ایدوب اموال وازواج ونفوس وارواحلرینی
قدم مبارک آثارلرنده بذل وایثار ایلمشلر ایدی هر ذات نجیبه‌ده که

محبت جناب رسالت علیه الصلوة والتحیة مرکوز وکنز آداب شریعت
مکنون ومکنوز اوله نه وجهله ممکن ومکان امکانده متمکن درکه
محبت اهل بیت ایله خلوت سرای دلی ممتلی وطافح ومسلک سلوکده تقاین
فضلاء متقدمین ایله معانق ومصافح اولمیه زیرا مجرد نسبت قرابت
ایله تأکد معاقد محبت واجب ولهجت بهجت صداقتی جلباب ارتیاب
غیر حاجب درفکیف که نسبت قرابه نسبت صورت دخی منضم وایکی
حرف بر جنسدن اولماغله مدغم اوله اکر طاعن خودبین ومبغض صحابه
شرف قرین دیدهٔ انصاف وانتباه ایله نگاه ایلسه علی التحقیق درک
وتدقیق ایدرکه سبب بغض وغضب ومنشأ وقاحت وترک ادب
بودرکه آنلرک ظواهر احوال واطوار ونفوس بشریت آثارلرندن بعض
مشاجره ومخالفت که حکم بشریت اوزره گاه گاه خواه وناخواه
میانلرنده وقوع وجریان ایلمشدر ارباب احوال ظاهره واصحاب
نفوس غیر طاهره دن نیچه اخبار موضوعه وضعیفه وحکایات مصنوعه
وسخیفه گوش گذار ایدوب مرار ایله تذکار وتکرار اولماغله اول وحیثم اعور وبلبیسانه نظر ایله
افسانه یه صفات نفسانیه ایله تصرف وکلام خلاعت فسیج خلابت
پیچنی ترویج ایچون تطرق ایدوب کندو حالی باالتباسنه تنظیر و
قیاس ایدر   هر کو بکسی بچشم بدمی نگرد   از چنبرهٔ وجود خود می نگرد
طبع میال وذهن سیالی شویله ظن وخیال وزعم واختیال
ایدرکه آنلرده بو عارضه وقصورک حدوث وظهوری حکم مستمر
ومقام مستقر اوله بو پندار آنک باطن نابیدارنده تخم هوا و
عصبیتی کاشته ورقم حمیت بلا حمیتی نگاشته ایدوب

آنا

آناً فآناً نهالهای البال لری متأصل ومتفرع ومتشعب ومتنوع
اولوب سلفا عن خلف توارث وتداول وتناوب وتناول
ایله مقلدانه بسط دستان وافسانه ده تضییع انفاس ونقل
آفائک ومبالغات ایله اکل لحوم ناس ایدرلر فهم نابسامانلری بو
معنایی اذعان ایتمزکه آنلرک حرکات نفوس بشریت مأنوسلرینک
ثباتی وصفات بشریه لرینک سمات قلبیه لری اوزرینه غلباتی که
علی الندور ورود وصدور وبعض احیانده علی سبیل الامتحان
وقوع وظهور بولمشدر قریباً ما حرکات وثباتدن سکون
وثبات ودللری کدورات مشاغل اللیه نث وتشتتدن خلاص
ونجات بولوب صفاء صفات اصلیه لرنه رجوع ومبیت اعتذار
واستغفارده بجود وهجوع ایدوب اولکیدن زیاده درجهٔ
علیاده تمکن وقرار وظهور جلیهٔ حقیقته بوء واقرار ایدرلر
هرکیمه که جناب خدا زخارف دنیادن صرف رغبت نعمتنی اعطا
وسیئاتی مغفرت ایله ستر واغطا ایلیه قلب باحدیدندن صخر فخر
وشدت قلع وساحهٔ درونندن بیخ خلاف وفتون قلع اولنوب
آنک حقنده سلسلهٔ رحمت تحرک وسابقهٔ عنایت ازلیه آنی
ادخال زمرهٔ لایزالون مختلفین الا من رحم ربک ایدر آنک نمونه
وسمت ونشانه وعلامت سلامتی بودرکه سبیل تسویله مسابقت
ومضمار اضمار دعوای بی معناده مسادقت ایتیوب محجوبان
ملته نظر حنو ورحمت بلکه عموم امته خفض جناح رأفت ایدوب
فرق ناجیه ایله ملقب ومنبوز اولان طائفهٔ هدایت اندوزه
ملحق وادواح گذشتگانه اتحاف دست آویز ربنا اغفر لنا ولاخواننا

الذین سبقونا بالایمان ایله نائل مرضاةِ حق اولور ریاضِ رضانک
وردنا زپروردی اولان شهاب الدین سهروردی اعلام الهدی
وعقیدة ارباب التقی ایله مسمّی اولان رساله سنده کمیتِ قلمی
مضمارِ رقمده اجاله ایلمش که میراثِ نبوّت علم ومعرفت در آلِ
کرام وکبار ومهاجرین وانصار علی قدرِ قدرهم توارثِ میراثِ معنوی
وسائر انصبا وخصال واقسام اقوال واحوالده دخی متابعت
وپیروی ایلمشلردر هر مؤمنِ بی غرضه واجب ومفترض درکه جمله یه محبتی
علی السوا وجان دارویِ عفت ایله دردِ هوای ناروایه دوا ایدوب
احدی الجهتینه مائل وزائغ وطرفِ واحده دون الآخری حائد ورائغ
اولمایه زیرا احدِ طرفینه میل واعتلاق ده غلو واغراقِ محضِ قسوت
وجفا ومخالفتِ فرمودهٔ لایکن حبک کلفا وبغضک تلفا در
ونسکت عن حرب الصحابة فالذی جری بینهم کان اجتهادا مجردا
وقد صح فی الاخبار ان قتیلهم وقاتلهم فی جنة الخلد خلدا
بو سیلِ خونخواردن خلقِ بیشمار غمرهٔ هلاکِ ابد وعذابِ سرمده
کرفتار وکروهِ انبوه غرقِ تیارِ تبار وادبار اولمشلردر محبتِ
خاصهٔ الهیه قلبِ مؤمنه نازل وحاتمِ قضا تقدیریه توفیق وهدایه
بادل اولمایجه بو هوادن تبرّی وجانبِ حق الیقینه توثّب وتنزّی
غیر میسّردر وارباب غلو وعنادک حبلِ سوءِ اعتقادلری منتبر ومبتردر
دیدهٔ عقلِ منوّر ایله نظر اولندقده محاسنِ ذاتیه لری اکثر من الرمل
والنمل وطوارئِ عرضیه لری محاملِ صحیحه یه قابل الحمل اولوب عصبیته
اشتغال وآنلرک مشاجراتنه خوض وایغال شغلِ بطالین وکارِ ناقصان

کوتاه بین درکه بطالت وغفلت ایله استرواح ودعوای غلوِ محبتی
بلواح ایدوب زعمِ باطل وحقدِ باطن لری اوزره عینِ عورا وحولا
ایله بر جانبه قصرِ محبت وغرام وسائرلره طعن ودشنام ایله امیدِ نفع
وجدوی وقطعِ غدوهٔ عداوت وعدوی ایدرلر هیهات هیهات
سداد وثبات ورشاد وانات اولمایجه غلو واعتدایه اعتداد برطرف
وبو بابده اغرا واغراقِ محضِ عتوّ وسرف اولوب تقوی وهداددن
جدا اولان محبتِ غلاة حیزِ اعتبار والتفاتدن ساقط ومرشدِ
راهِ هدایت وانتباه اول مقوله محبِّ مکبّ علی الوجهی هر وجهله ساخطدر
جنابِ مرتضوی نک علیه الرضوان والتکریم حضرتِ مقدسِ نبوی یه
علیه الصلوة والتسلیم صحبت ایله انتسابی قرابت ایله انتما واقترابندن
اکمل در زیرا نسبتِ صحبت نسبتِ قرابتدن اشرف وافضلدر
مدعیانِ حب وجوایه نه روادرکه بزرکانِ دینه تسدیدِ نیزهٔ ستیزه
وتتبعِ غمیصه وغمیزه ایدوب لقاطهٔ ضروریاتِ بشریه لری ملتقط
وحقلرنده نسیانِ فرمودهٔ من ذا الذی ما ساء قط اوله حال بوکه
اصحاب وآلِ هدایت اشتمال جنابِ پاکِ لولاک ایله
علیه صلوة الله ما دارت الافلاک کنفسٍ واحده وهر برینه صلهٔ
منقبت حاصله عائده در هواءِ عصبیتدن مبرّء وذاتِ پاکیزه
صفاتنه حرمِ آمنِ ایمان مبوّء اولان فاضلِ محنکه مفهوم ومدرکدر
که صحابهٔ شرف مصحوبک نزاهتِ بواطنِ قلوب لری وارایکن شهربندِ
خیر وشرِ بشر ودیشرک نفسه ابتلاسی ونفسک تقصیر وائتلاسی
مقرردر ابو ادریسِ خولانی که کلزارِ بدیع الآثارِ عبادک طاوسِ

حضورشرح جولانی در لواء قدری ملاصق سماء ذات الحبك واختصاص
یافته یا معاذ والله انی لاحبك اولان صحابی یه تحبب محابی
اولدوغنی اظهار واذا احب احدكم اخاه فلیعلمه معناسنی
اشعار ایتدكده اول اعرف حلال وحرام وحبیب حبیب ملك
علام منشور تبشیری ناشر وكشف سر ابشرتم ابشره مباشر
اولوب دیدی كه مخبر صادق الكلام علیه الصلوة والسلام اخبار
واعلام بیورمشدر كه یوم تبلى السرائر اذ زاغت الابصار وبلغت
القلوب الحناجر نوردن كراسی ومنابر تزیین وتنجید واطراف
عرش مجیدده ترتیب وتنضید اولنوب اوزرلرینه بر قوم فسیح الصدر
كه روی بشاشت نور پاشلری كالقمر لیلة البدر بل كالروح لیلة القدر
كمال عز وسعود ایله جلوس وقعود ایدرلر اجناس ناس فزع ویاس
واظهار ذعر وهراس ایتدكلرنده آنلر قرع باب فزع دن امین ونعیم
مقیم امان واطمینانه قرین اولوب وفق خاطرخواه اوزره عداد
باسداد اولیاء الله مقرون وداخل حزب لا خوف علیهم ولا هم
یحزنون اولورلر حضار دل آگاه من هم یا رسول الله ایله اجاله
سهام استلهام وادارهٔ قداح استبهام ایلدكلرنده اول ناظور
ذا الملك الملك ملكوت وناطور گلستان جبروت حقهٔ دهان حقیقت
نشانندن گوهرفشان اولوب دیه لر كه آنلر شول طائفهٔ آگاه
ومتحابین فی الله در كه كارلری اثبات مواد توادد وكردارلری
اتخاذ سرمایهٔ اتحاد در حضرت ابوهریره نك رضی الله تعالی عنه كه
كثرت روایتده اصحاب حدیثك پیشروی وسائر اشراف و

اماثل بیت فضائله قافیه واول روی در روایت صحت آیتنده
حوالیٔ عرش عالیده نوردن منابر وكراسی كه هر بری یرنده
راسخ وراسی در ترتیب وتزیین واوزرلرینه اهل نجاتدن
بر صاحب درجات نامزد وتعیین اولنه كه لباسلری نور
وروی رخشان ضوفشانلری متلالئ الظهور اولوب اگرچه
اول سعدا انبیا وشهدا دكللر اما سامان قرب منزلتلری
مضبوط وهر بری ارباب نبوت وشهادته مغبوط در اول
سایه نشینان ظلال عز وجلالك اوصاف وخلالندن فحص
وسؤال اولندقده شمع جمع رسالت جنابندن پروانهٔ جواب
كلكه بونلر لله تحاب وتزاور وفی الله تصادق وتجاور ایدن
طائفهٔ غیر خائفه در برطالب عرفان ترجمان قرآن دن رضی
الله تعالی عنه تعلم نصف علمه مائل وآیت الا المودة فی القربانك
حقیقت معناسندن پرسان وسائل اولدقده اول حبر صاحب خبر
وعبر كردهٔ بحر مزایا وعبر دیدی كه بو آیت حكمت مدارك منجز مدارك
استخبارنده عجب اكثار وتانق معناسنده تكرار اولندی
سؤالیله بیلور هر شیئی انسان سؤالیله اولور مشكللر آسان
بو آیت معجز نمانك حقیقت معناسی بودر كه طوائف اعراب كثیرة
الانشعابدن بر فصیلهٔ اصیله وبر قبیلهٔ نبیله یوقدر كه اغصان
طوبای قربادن بر غصن بالای والا اكا اتصال والتئام وبر شاخ
نمانما اول سدرهٔ اصلها ثابت وفرعها فی السما یه اشتباك وانضمام
بولمایه یعنی مقابلهٔ هدیهٔ هدایتده سزدن اجر وجزا توقع ورجا
اولنماز

سعید بن جبیر كه سابق مضمار خبر خبر ایدی
جوابه مسارعت ومودت فی القربی
مخصوص آل عبادر دیو مبادرت ایتدكده
حبر امت فرق فرقانه نثار گوهر بیان
ایدوب دیدی كه جوابده استعجال
شتاب ایلدك نكو گوی كردیر گوینی
بعده ۳ چه غم

آنجق مقتضای مروءت اوزره درخواست ومسألت اولنلان مراعاةِ
حقِّ قرابت وتحقیق امرِ مودّت دربو تقدیرجه آیتِ معجز بیان ده
فرمان اولنان مودّت جنابِ مقدّس رسالته مصروف وبناءِ امرِ
الٓهی رصیفهٔ دادِ ختمیت پناهی ایله مرصوف اولور یاخود آیتِ
مذکوره ده اولان مودّتِ مأموره ذوی القربایه منصرف وبو ترکهٔ
بابرکته فائزِ شرفِ قرابت اولان اهل قربت متصرّف اوله زهی
بخت وسعادت وجدّ وسیادت که بر وَدیدِ پاک نیّت علّتِ ضمّ و
جنسیّت ایله اول حضراتِ عالیاته میل وانجذاب واسباب انتما
وانتسابی اکتساب ایدوب اصل فطرتده کالبدِ وجودلری خمیرمایهٔ
عنصرِ واحددن سرشته وچراکاهِ دلِ آگاه لرنده حبّ المرءِ مع من احبّ
کشته اوله لاتنکروا ابدًا مقارنتی له قلبی حدیدٌ وهو مغناطیس
زیرا محبّانِ ذوی القربانک قربانِ تیغ ولا اولدوقلری ثمرهٔ
فما تعارف منها ائتلف وشانیٔ ابترک سرمایهٔ قدر وخطری تاراج کردهٔ
ضیاع وتلف در هر محبّ ناشکیب ایله میانِ حبیب ده رابطهٔ تناسب
تودّددن لابدّ درکه اودادی انداد بیننده ترجیح بلا مرجّح وسعی غیر منتج
اولمایه بومحلّده جای تعقّب وانتقاد ومزلقهٔ قدمِ اعتقاد
بودرکه سبیکهٔ وجودینی گداختهٔ بوتهٔ قیل وقال ونسیان دقیقهٔ
هلک فیّ اثنانِ محبٌّ غالٍ ومبغضٌ قال ایتموب حبّ آلده افراط عدمِ
وحبّ غیرده تفریط وخرغوبهٔ مودّتِ مرغوبه یی خادورخیر الامور ترک
ایله تشنیف وتقریط ایده روایت درکه بر نهارِ نوبهار نزهت ده
اصحابِ صفّهٔ صفادن برقاج اهلِ وفاق ووفا اجتماع واحتفال
وانفالِ وارداتِ غیبیّه ایله اغتنام وانتقال ایلمشلر ایدی ناگاه

برمردِ دل آگاهه بو معنی سانح وبو دوحهٔ فکرت راسخ وسانح
اولدی که آلِ کرام وصحبِ کبار خصوصا ارکانِ ربعهٔ چاریار
ایله آمیزش واختلاط ودار الامتحان جهانده موانست
وارتباطمز اولوب دلِ بی ثبتّت دوامِ نواخت وتلفّت لرینی
متقاضی وبرآن صحبتِ پاکلرندن انفکاکه ناراضی ایکن بزم
سوءِ حال ونقصانِ اعمالمز آنلر ایله مقاماتِ علیّین ده مکین علایه عروج وارتقایه
اولمغه مانع وعائق وآنلر شرفِ شرفِ علالی وغرف دن
تسفّل وتطفّل نادر واولائق دربو تقدیرجه روضاتِ جنّت
بزه نسبت عذابِ روحانی بلکه عقابِ جاودانی اولور بو
خاطرهٔ پر مخاطره عیش اصحابی تنغیص وقدرِ رجا وامیدلرینی
تنقیص ایلدکده اول کاشفِ سرّ سبع المثانی وداءِ عضالِ
ضلاله طبیبِ روحانی جنابِ رسولِ مسلّم
علیه ربّنا صلّی وسلّم حضرتلری بیوردیلرکه
مژده اولسون سزه ای زمرهٔ اصحابِ کرام که یوم قیامده
لواء الحمدِ فضلِ الٓهی نشر وهر محبّ محبوبی ایله حشر اولسه
گرکدر صادقِ پریشان حال نه دکلو پس مانده وپست نشین
وصفّ نعالِ قصورِ اعمالده طفیلی وپسین ایسه ده لامحاله
متبوعنه ملحق وبی کلفتِ عمل وریاضت واصلِ ترقّیات و
وفضلِ حقّ اولماق محقّق اولور حضّارِ نادی مینو ابادی
بو مژدهٔ بادی الامان دن شولدکلو مسرور وشادمان
اولدیلرکه بعد شرف الایمان بوندن زیاده رغائب جباده

فائز ویوندن اعظم بشائر ونعمه حائز اولمامثللو ایدیعیی
نوادر الاصول ده براَمرِ غریب وتمثیلِ بدیع وعجیب محکی ومنقول در
اول نادرهٔ مزیده نک خلاصه وکزیده سی بودر که اهلِ بیتِ کرام که
اشرفِ طوائفِ انام در لیذهب عنکم الرجس ایله ذنوب وعیوبلری
معفوّ ومغتفر ویطهرکم تطهیرا الحقی مختصّی ایله طهارتِ ذیلِ عفّتلری
منصوص ومقرّر ایکن کیرو اول طائفهٔ شرف مظاهرک بحسبِ الظاهر
آلوده وطالح اولانلری تأسّی واقتدایه صالح اولمادوقلرینک خارجده
مثالِ عدیم المثلی آیاتِ متلوهٔ منسوخة العمل درکه کلامِ قدیمِ غیرِ مخلوق
اولدوغی امرِ مصدوق ایکن آنلر ایله تهدّی یه تصدّی اولنماز واول
آیاتِ بی بدل ممنوعة العمل اولماق مانعِ منقبتِ اعجاز وحسنِ بلاغت
وایجاز اولمایوب هیچ برنده وصمتِ نقیصت بولنماز کذلک آلِ
صحیح الانساب دن بعضی ذواتِ شرف انتساب مقتضای بشریّت
ولازمهٔ تلوّنِ خلقت اوزره اقتدایه ناروا اولماغله شرفِ ذات
وعلوِّ شانلرینه ضرر ونقصان طاری وساری اولماز وبهارِ
ظهورِ نباهت ظهورلری برک ریزِ خداج وقصور ایله صولماز کتابِ
مثنوی ده مندرج ومنطوی درکه برامیرِ ملکِ سیادت اخضر عامه د
سبز علامت ایله بر نادی ده حاضر یاخود بر وادی دن بادی وظاهر
اولدوقده اول سیدِ پوشیده سندک امکانِ تسیّد ونسبنامهٔ اسناده
نقشِ زیادکی احتمالِ تزیّدی حضّار ونظّاردن برینک خاطرِ تنکیارینه
کذار ایلسه اول بوالفضولِ بی احترازک که تنکنای دلِ بی ضوئنه بو
ظنِ سوء دغدغه انداز اوله ملسوعِ حیّهٔ غیّه اولماغه علامت

آلوده اولان ایهر دهیرا ولدغر
شول آیته بکزر که اوله اول منسوخ

و باعثِ دشنام وملامت اولوبیذیرا که هرکسِ پرهوس
جنبیدنِ هرکسی از آنجا که وبیت فحواسی اوزره چنبرهٔ وجودِ
قاصرندن ناظردر اکر کاشانهٔ درونِ بادیتی نقشِ زینتِ ایله زینت
بولماسه خاطرهٔ فجورِ تخالج وخطور اتمزایدی وراج رخراج حملِ علی
الصلاحی قویوب راهِ کناه وجناحه کیتمزایدی

هرکه باشد از زنا وز زانیان   این برد ظن در حقِ ربّانیان
هرکه برکردد سرش از چرخها   همچو خود کردنده بیند خانه را
آنچه اندیشیده بدان بوالفضول   حال او بد دور از اولادِ رسول
کر نبودی او نتیجهٔ مرتدان   کی چنین کفتی برای خاندان

سابقک وجهی

محلِ آخرده بو ابیاتِ حکمت مقرّ ایله معنای خفی سندن
کشفِ جلباب وجمالِ حقیقتِ حالی معروضِ اهلِ نهی وألباب ایلمشدر

هرکرا افعالِ دام ودد بود   برکریمانش کمانِ بد بود
کر تو بر کردی وبر کردد سرت   خانه را کردنده بیند منظرت
ور تو در کشتی روی بریم روان   ساحلِ یم راهمی بینی دوان

مناقبِ منلای رومده مرقوم اولان قصّهٔ عبرت انجام
بو مقامدندرکه برکون اول حضرت شدّتِ مجاهده وریاضتدن
استرواح واستحمام وازالهٔ قشافت واستزادهٔ پاکی ونظافت
ایچون قصدِ کرمابه واستحمام ایلدی

بیت
بنتهٔ حکماءِ الورىٰ   فهو الى الحکمة منسوب
حرٌّ هو الروح لاجسامنا   والحرّ للاجسام تعذیب

مقامِ خدمتده مقیم اولان اهلِ ارادت وتسلیم

اجانهٔ مغتسلی ماء مستعملدن قصد تطهیر وانقا وغسالهٔ اهل بقیّهٔ
جنابت وفضالهٔ مرضی وارباب جنایت اولماق اغلب احتمال
اولمغله عادت اصحاب اغتسال اوزره عزیمت افراغ ما ایتدکلرنده
اول حضرت که لغو وفجوره مرورده مرّوا کراما کریمهٔ معجز نماسنه
مظهر وهر شیء شیئی دیدهٔ تمکین کمال بین ایله منتظر ایدی

گر تو باشی تنگدل از ملحمی تنگ بینی جوّ دنیا را همه
ور تو خوش باشی بکام دوستان این جهان بنمایدت چون گلستان

دقیقهٔ بی خبری گر نظردن صد وصدع ورجماً بالغیب
سوء ظنّ وریبدن ردّ وردع ایدوب دیدی که اراقهٔ بقیّهٔ
آبدن فراغ واجتناب ایلک احتمالدر که مستوران قباب
عزّ وجلالدن بر اهل کمال وولیّ پوشیده حالک فضلهٔ وضوء
پاکی فزا وغسالهٔ برکت نماسی اولوب آنک بر قطرهٔ پاکی مماسّ
بدن تیره ناک اولماق باعث افزونی وترقّی وشاهد نعمت
غیر مترقّبه ایله مستدعی آمیزش وتلقّی اوله

عیب باشد کو نبیند جز که عیب عیب کی بیند روان پاک غیب

امام فخر رازی که دستگاه تحقیقات غامضه نک مانیٔ
نقش طرازی ومضائق دقائق عویصه نک صاحب نفس درازی در

دل عارف بسان آینه است راز نمایش ومعاینه است

تفسیر کبیرنده تنمیق وتحریر ایلمشدر که الّا المودّة فی القربی آیت
معجز نماسندن زمرهٔ اصحاب صاحب قسط ونصاب واول نعمت
غیبیه دن حصه مند وبهره یاب لردر شول جهتدن که السابقون

السابقون

السابقون اولئک المقرّبون فرمودهٔ حکمت نمونی اصحاب ذوی الفضائل
حقّنده نازل اولدوغی مابه الاتّفاق ولفظ مقرّبون ایله کلمهٔ
قربی متّحد الاشتقاق در هر سعادتمند دولتیار که جناب پاک
پروردگاره حسن طاعتده بذل وسع استطاعت ایدر عند الرّب
مقبول ومقرّب اولماق شرفنه نائل اولا الّا المودّة فی القربی الآء
والسنه واصل اولور پس بو آیت حکمت نصاب حبّ آل
ایله حبّ اصحابک لزوم ولزوب بلکه تحتّم ووجوبنه بی نزاع
وجدال دال اولوب بو مسلک باهدایت مذهب سنّت و
جماعتی رعایت ایله تمشیت بولور که مودّت عترت طاهرة
الاذیال ایله محبّت اصحاب ذوی الافضالی قرن واحدده جمع
وبیخ عصبیّت وتوبیخی اعماق دل بی شقادن قلع وقمع ایدرلر
بعض محقّقین تذکیر وتبیین ایلمشلردر که مثل اهل بیتی مثل
سفینة نوح من رکبها نجا ومن تخلّف عنها غرق حدیث معتبری
واصحابی کالنجوم بایّهم اقتدیتم اهتدیتم خبر حکمت اثری اوزره
که کتب احادیث واخبار ومسانید صحاح اشتهارده بلا تجریح
اسناد وتخریج اولنمشدر بحر زخّار تکلیف وابتلاده دست
وپا اوران ممتحنان باثبات که امواج شبهات وشهوات آنلره
هر آن تصادم وضربان ایتمکده در دکوب بحر مواج کثیر الاعتلاج
ایکی امره محتاج لردر بری عیب وخللدن خالی بر فلک آسا
وبری دخی وبالنجم هم یهتدون مضمونی اوزره نجوم شب آرا در
هر کیمکه سفینهٔ سلامت دفینه یه راکب وبصر دقّت اثری ناظر

وکل تقی نقی آلی حسب حالی اولوب

قالوا الی خیر المآل هدایة ولم یتمادوا فی الضلال تمادیا

تسییرات کواکب اوله رجاء سلامت حال اکا غالب احتمالدر
بو اجلدندر که بزم بهم حرفت وصناعتمز که اهل سنّت وجماعتدر
سفینهٔ حبّ آله رکوب ونجوم صحابه‌یه کیاره تحدیج ابصاره
رکوب ایلمشلردر پس جناب فریادرس دن رجا وملتمسدر که
سفینهٔ مودّت ضرر کردهٔ صخرهٔ بدعت اولمیوب نجوم هدا دلیل
درهما اوله وموافقت شرطهٔ هدایت ایله فرضهٔ سلامته یول بوله
بعض اهل عرفان براق خامهٔ تیز جولانه ارخاء عنان ایلمشلر که
الا المودة فی القربی آیتنده مودّت بردوا ناجع وثمره ومنفعتی
کیرو اهل محبّتک کندو وجودلرینه عائد وراجعدر شول جهتدنکه
ولات حین مناصدن نجات وخلاصلرینه سبب ومستدعی شرف
المرء یحشر مع من احب در زیرا مودّت جسمانیه اقتضای مناسبت
روحانیه ایدر که روز رستخیز دهشت انگیزده اجتماع وائتلافلرینی
استیجاب واستلزام ایدر لان الشئ منجذب الیه هر کیمک که روحی متکدّر ومغشوش
ونور هدایت آنک اوزرینه غیر مشوش اولماغله رتبه‌سی آنلردن
بعید وقصور استعداد صفت تعالنده قعید اوله آنلرک حقیقت
محبّتلرینه بلغت وبغیتدن قاصر وعاجز اولور وهر کیمک که روحی
منوّر ونورانی ومعرفت الله وصول ودائرهٔ اهل توحیده دخول
ایله مظهر فیض وفضل جاودانی اوله آنلره انجذاب ومحبّت حاضر
وناجز اولور زیرا آنلر اهل بیت نبوّت ومعادن صحبت و
فتوّتلردر اگر عنایت اولی ده محابیب خدا اولماسه‌لر حضرت
رسول کریم علیه الصلوة والتسلیمک محبّتنه مظهر ومحبوبیت حبیبه
فراخور

فراخور اولمازلر ایدی زیرا حضرت رسالتک مجتبی نمایندهٔ صورت
تفصیل واول محبوبیت عین جمع واحدیتده محض محبّت خدای
جمیلدر فصل الخطابده مسطور وکشف ثعلبیدن مروی ومأثوردر
که بو آیت براعت غایاتده ازواج طاهراتک قرب منزلت ومکانتلری
تبیین ومهابط وحی والهام اولان بیت سعادت مقاملری
سرادق حقائق ایله تنجید وتزیین اولنمشدر سعید بن جبیر که شهید
تیغ شقی بن کسیردر حبر ناس اولان حضرت ابن عباسدن رضی الله تعالی
عنهما بو وجهله روایت وعقب بیانده تتمهٔ آیت معجز عنوان
اولان واذکرن ما یتلی فی بیوتکن کلامنی تلاوت ایله استشهاد
ودلالت ایلمشدر عکرمه که حضرت ابن عباسک تلمیذ خاصی ومولای
با اخلاصیدر اول دخی بو قولی اختیار حتی بو معنایی اشاعه واظهار
ایچون اسواق وبازارلرده منادات واجهار اتمش ایدی مقاتل که
مرآت قلبی صور غیبیه‌یه مقابل ایدی سررشتهٔ حزمه ماسک
واول دخی بو مذهبه ذاهب وبو مسلکه سالکدر آل اشرف مآلک
جناب رسالت مکینه علیه صلوات المصلین حرمت اتصال و
قرب منزلت بعیدة المناللری اولماغین امّت هدایت رفیقه
شایسته وحقیق بودر که آنلره بر وجهله اخلاص طویّت واظهار
عبودیّت ایده‌لر که اول محبّت منتج محنت واول جسارت باعث
تبعهٔ خسارت اولمایه غلاة شیعه‌نک اغراق محبّت شنیعه و
افراط مودّت بشیعه‌لری بر مرتبه‌یه بالغ وبر درجه‌یه سایغ اولمشدر که
نیچه احادیث مختلفه اختراع ونیچه آفاتک واکاذیب مختلفه ابتداع

اندراج ازواجی

ایدوب آنک ایله حضرتِ یعسوب مؤمنان علیه التحیة والرضوانه
ارادهٔ اثباتِ فضیلت وقصدِ نصوع محبت ایدرلر خلای وکتاب
حضرتِ علیِ عالی جنابی اشیاء کثیره ایله ممتاز واول مقوله اکاذیبِ
نادان فریب دن اِغنا وبی نیاز ایلمشدر

او باین ترّهات وهزل وفضول … مر علی را همی کند معزول
گر مدا این بود روا نبود … بخلافت تنش سزا نبود
ور بود عاجز وخبیر بود … پس منافق بود نه میر بود
بود بوبکر با علی همراه … تو زبانِ فضول کن کوتاه
هر دو مهتر سرای دین بودند … در سیادت سرای دین بودند

بعده صاحبِ نظمِ ثنائی اولان حکیم سنائی جمع فضائلِ مؤتنف
وحضرتِ صدیقِ اکبر ایله قالعِ بابِ خیبرک رضی الله تعالی عنهما تعریف
وتوصیفنده رعایتِ صنعتِ جمع المؤتلف والمؤتلف ایلمشدر

چشمِ بوبکر بین زِ دین خیزد … نه ز کفر وهوا وکین خیزد
آنکه ابلیس وار تن بیند … همه را همچو خویشتن بیند
آفرینِ خدای سنی همتا … بر ابوبکر باد وشیر خدا

لاجرم اهل بیت آیتنی تأویل وظاهرندن صرف وتحویل ایدوب
آنلره تخصیص وازواجِ طاهرات واصحابِ صافی صفانک آندن بهره
ونصیب لرینی تنقیص ایدرلر بو بابده امرِ واسعی تحجیر نه وجهله امکان پذیر در
که مبدأ خطبِ بلاغتْ نصابِ بیّن وباهر ودانای اسالیبِ بیان
اولان اهلِ لسانه واضح وظاهردر که بو کلام با انسجام تنسق واحد
وحسن نظام اوزره اتساق واتسام بولمشدر اول آیتِ معجز نما

یا ایها النبی قل لازواجک ایله ابتدا اولنوب بعده یا نساء النبی
لستنّ کاحدٍ من النسا ایله بلا تخلیط توسیط اولنوب وقد نصکره
واطعن الله ورسوله کلامِ هدایت انتماسی ویطهرکم تطهیرا ده
واصلِ حدِ انتها اولوب بو جمله فضائل صفات ایله ازواج طاهراتک
مقصود ومعنیٌّ بها وعقبِ هذا واذکرن ما یتلی فی بیوتکن الآیه
آنلره اثباتِ شرف وبهادر وحدیثِ کسا که مخصوصِ آلِ عبادر
اخبارِ صحت آثارده مروی ومسطّر بر شئ آخردر که حضرتِ سلطانِ
رسل وانبیا علیه وعلیهم الصلوات والتحایا بر کسائی آنلرک اوزرینه
تجلیل والقا بعده مبارک دستِ متبرک لری ایله سوی سمایه الوا
وایما ایدوب هؤلاء اهل بیتی ایله تنذرعتی ایرا وتکمیلِ دعاء اللّهم
اذهب عنهم الرجس وطهّرهم تطهیرا بیوردیلر بو بر دعوت درکه
نزولِ آیت دنصکره جنابِ رسالت افاده وازواجِ طاهرة النسب
مخاطب اولدوقلری آیتِ منقبت شموله آنلرک دخی دخولنی
احباب واراده بیورمشلر ایکن مفتونِ فنونِ غلو واغراق اولان
اهلِ شقاق خلافِ واقع تحجیرِ واسع ایدرلر بو امرِ مثبت اصلده
حقیقتده تنزیلِ ربِ جلیل دن خارج بر منقبت وآلِ عبا ایچون
دعاءِ یا اجابتدر وآیتِ کریمه ده لیذهب عنکن دن عدول وتغییر
وعنکم ایله تعبیر اولندوغی علی طریق التغلیب وقاعدهٔ مطّرده اوزره
ذکوری اناث اوزرنه تقلیب درزیرا ضمیر جمع مؤنث منبثا ولسه
آلِ عباده مذکور اولان ذکور خارج وبو منقبته غیر دارج اولورلردی (خصوصا که)
ظاهرِ کلامِ بدیع النظام ده دخی ضمیرک اهله رجوعی مقرر وظاهرا

لفظ اهل مذكر اولدوغى اقتضاء تذكير ضمير ايلمشدر بو كلمات تحقيق مدار
مع الاختصار فصل الخطاب دن انتخال و انتخاب اولنمشدر مزيد
تحقيق باهر الانتفاعه استشراف و استطلاع ايدنلر اول كتاب مستطابه
مراجعت و مظاننڭدن استكشاف عويصات بيانه مسارعت ايده لر
مقبول نحارير اشراف اولان تفسير كشاف ده كه
ان التفاسير فى الدنيا بلا عدد الغير كالداء والكشاف كالشافى
وهر تحقيق رقيقى ازالهٔ داء شبهاته دواء شافى در بو آيت
حكمت پذيرك تفسيرنده وفى هذا دليل بين على ان نساء النبى من
اهل بيته ايله حق تحقيقى احقاق و افحام ارباب غلو وشقاق ايلمشدر
~~تا آنچه شرط بلاغست با تو ميكنم تو خواه از سخنم پند گير خواه ملال~~

الآية العشرون

~~الخامسة والعشرون~~

القنعة

القنعة اولوب دولته دوشمه طمعه ~~الى~~

الآية الثانية

قناعت

منع ايليه مز قضاى حق منعه هر كيمكه ايدر توكل الله معه
كشت ايلر ايسك ارض خيالى بو كه فى الارض مراغما كثيرا وسعة
~~بو آيت باهدايت بحر رباعى دن~~ مفعول مفاعلن مفاعيل فعل
~~وزننه موافق در~~ حضرت مخدومى توكلا بو رباعى براعت تمايلى ~~يى~~ بى همتايى
بو وجهله تعبير وادا بيورمشلردر
هستى همه ذلت وهوانست وضعه زين مرحله هر كه رفت الله معه
بگذار بزمين نيستى تا يابى فى الارض مراغما كثيرا وسعة
اگرچه كبراء اسلاف فى اخلاف ترجيح سفر و حضرده نزاع واختلاف ايلمشلر
اما بو قطعهٔ بى همال حسم مادهٔ جدالده برهان ساطع البهور ودليل
واضح الظهوردر
اذا كنت ذا فضل وعودك ذابل وعيشك غث فاغترب وتقلب
فهذا رسول الله لم يستقم له بمكة امر فاستقام بيثرب
سفر صورت سقر ايسه حضر دخى مصحف حضردر آسمان كه دائم متحرك
وبى قراردر مجموع عوالم وعيالمدن قدرى بلند وافزوندر وزمين
كه همواره ساكن و پايداردر لگدكوب هر دنى ودوندر
بجرم خاك و بگردون نگاه بايد كرد كه اين كجاست ز آرام و آن كجا ز سفر
سيروا فى الارض امرنه امتثال ايله گشت و نما و تملال ايدن
عجائب بلدان وبقاعه اطلاع بولور وارتكاب مشاق مهاجرت
مشاهدهٔ غرائب غربته مفضى اولور
وان لزوم قعر البيت موت وان السير فى الارض النشور

۱۹۵

منشعبات بحر هزجدن
اولان رباعى بحرندن

عرفا
حادثه

مسافر جوال
طفى

حاتم طائی یه منسوب اولان کلمات حکمت اسلوب دندر

اذا لزم الناسُ البیوتَ وجدتهم　عُماةً عن الاخبار خُرقَ المکاسب

اگرچه رنج کآبتِ اسفار قابل مرا و انکار دکلدر اما السفر معیارُ الاخلاق مصداقی اوزره سببِ تهذیب خصال و هر خام ناتمامه باعث پختگی و کمال اولوب نفس انسان کلفت مهاجرت اوطانه معتاد و فرسِ جموح سفر فی الجمله رئیض منقاد اولماغله تنگنای وعثا و عنادن منفلت و کربت غربت نوعا سهولته منقلب اولور

هرکس که سفر کند پسندیده شود　وز عین مراد نور هر دیده شود
پاکیزه تر از آب نباشد چیزی　هر جا که کند مقام گندیده شود

بعض ناظمان حکمت انتسابک مرتجل طبع نکته یابی درکه

فاذا الدیارُ تنکرتْ عن حالها　فدعِ الدیارَ و عجّلِ التحویلا
لیس المقامُ علیک حتماً واجباً　فی بلدةٍ تذرُ العزیزَ ذلیلا

ابکارِ معانی یی افتراع ایدن بر شاعر صائب اختراع صاحب لوای شعرانک بو قول مشهورنی تبدیل و استمطار بارانِ حسن بیان ایچون لباس فحوای یی التباسنه بو گونه قلب و تحویل ایلمشدر

(هامش: معرکه‌ٔ دعلمدار حسن اولانلر)

فلا تسمعنْ قولَ امرئِ القیس انّه　مضلٌّ فاذا تهتدی بمضلّلِ
ففی الارض احبابٌ و فیها منازلٌ　فلا تبکِ من ذکری حبیبٍ و منزلِ

متداول ادیبان زمانه اولان اشعار طنّانه دندر که

لا یمنعنّک خفضُ العیش فی دعةٍ　نزوعُ نفسٍ الی اهلٍ و اوطانِ
تلقی بکلّ بلادٍ ان حللتَ بها　اهلاً باهلٍ و جیراناً بجیرانِ

تیغ خون آشام مادام که غنوده‌ٔ شبستانِ نیام اوله میدانِ شهامت

(هامش: نبردگاه)

و نبردده سرخ رو اولماز و مروارید باشرف پیغوله نشین موطن اولدقچه درة التاج سلاطین جم حشمت اولمغه لیاقت بولماز

(هامش: صدف؛ ٢ استحقاق)

~~لو ان فی شرف المأوی بلوغ علًا　لم تبرح الشمسُ یوماً دارة الحمَلِ~~

~~جنّت حاجله اولیانک~~ ~~بوردنان یوردی~~ اولیی شهاب الدین سهروردی قدس سره اللطیف کتاب عوارف المعارفده بو وجه انیق اوزره تحقیق بیورمشلردر که مواطئ اقدام رجالی زیارت و اختبار و اجزاء اراضی و جبالی مطالعه و اعتبار و ایثار خمول و طرح حظ قبول و مسارح فکرده تسریح نظر جمله‌ٔ مقاصد سفردندر

(هامش: ٣ جهاد اکبرک صاحب نبردی)

قرءآن ز سفر جهان گرفتست　روح از سفر آسمان گرفتست
قطره ز سفر شود بگوهر　گوهر بسفر شود بها ور

جنّتان عرفانک سری اولان حضرت شیخ سری قدس الله سره السری هنگام بهارده که روی ~~بوتونکلد~~ الوانِ ازهار و اثمار ایله رشگین سازِ نقش چین و فرخار اولوردی

(هامش: ٢ اورنگ زرنگار پرنقش کارخانه‌ٔ)

چشم بگشا و صنع باری بین　صنع صدگونه‌ٔ بهاری بین
بوی معنی و رنگ صورت را　چون نداری مشام باری بین

صوفیان صافی درونه بدرقه و رهنمون اولوب دیر ایدی که قد خرج آذار اورقت الاشجار فطابَ الانتشار

درختا گر متحرک شدی ز جای بجای　نه رنج اره کشیدی و نه جفای تبر

هلال که مبادئ حالده مانند خلال و مثال خیال در اختیار اسفار ایله بدر کامل العیار اولور و مهر شعشعه بار دوامِ حرکت و تسیار ایله کشورِ چرخ دوارده بلند اشتهار اولور

(هامش: ٢ داور)

از سفر ماه کی خسرو شود
بی سفر بیدق شود فرزین اراد
از سفر یابد یوسف صد مراد

هرکرا آرزوی ملک سکندر باشد   از عناء سفرش چاره نباشد ناچار
بو کلام براعت انجام که مطبوع اذکیا و اکیاس در صناعات
بدیعیه دن ترصیع مع الجناس در   من خشن مقره حسن مقره
بدیع همدانی که بلغای زمان آنک لطافت حسن بیانینه غیر مدانی در
بو فقرات سحر آثاری صحیفهٔ روزکارده یادکار قومشدر
الماء اذا طال لبثه ظهر خبثه   واذا دام مکثه زاد نتنه
وطول مقام الماء فی مستقره   یغیره لونا وریحا ومطعما
قلم بدائع رقم قرقدن قدم قیلوب مغرب زمین سواد مداددن
تک و پو و مشرق ورق دولت آبادی جست وجو ایتمکله ارژنک
بلاغتی انواع زیب و زینت ایله آراسته و تزیین اولور و
بیدق بی قدر و خطرشش راهه سفر ایله جوار شاه عالی جاهده
فرزین اولور   چو شاهباز بجولان درآی و سیری کن
چو جغد چند توان بود در پس دیوار   هاتف صحیح مقال
ارباب تشبط وکلالی نداء سیروا فی الارض ایله نزهت آباد
بعض البقاع ایمن من بعضه حث و ترغیب ولا یالف الوطن
الا ضیق العطن ایله ترجیح جانب سفر و تغریب ایدر
بهار دل سفر باشد که از وی   خلائق را گل مقصود بشکفت
سفر کن تا مراد خویش یابی   که فامشوا فی مناکبها خدا گفت
مختصر قوت القلوب ده مکتوب درکه ادامت سفر و اقامت
بابنده عباد مخلصون که وصمت عدم عصمت دن مصون لردر
اصناف اربعه اوزره منقسم و هر برینک صحیفهٔ استخلاص لرنه

رقم اجتبا و اختصاص مرتسم در صنف اول که بدایت ده رکوب
غارب اغتراب و نهایت ده ترک تعب و اکتراب ایله بستر راحت
حضره اقتراب ایلمشلردر صنف ثانی بونک عکس و نقیضنی اختیار
ونهایة الامر تحمل مشاق اسفار ایلمشلردر • صنف ثالث
علی الدوام بود چون سپهر در حرکت   ولی نه چون حرکات سپهر ناهموار
صنف رابع کالک بو کلام بی همالنی حسب حال تمثلردر
بپای فکر سفر کن در آفرینش خویش   بنا غنائم ژرف اندرین سفر یابی
اما صنف اولک جملهٔ مناشد و مقاصدلرندندرکه طلب علم
وکمال ایچون شد رحال و حل و ترحال ایدرلر اخبار صحت آثارده
ورود بولمشدرکه هر سالک راه که خالصا لوجه الله بیته و بیتندن
خروج و طلب علم و هنر ایچون مصاعد متاعب سفره عروج ایدوب
سفر دور و دراز و کشت نشیب و فراز ایله منزلنه مراجعت و همسر
حضور حضر ایله مضاجعت ایدنجه سبیل حق ده ثابت قدم و جمله
سباق دن اسبق و اقدم اولمش اولور و خبر آخرده وارد اولمشدر
هر طالب که لجهٔ رفیع عمیقه اغتماس و بلاد شاسعه ده علوم نافعه
التماس ایدوب سیر بلند و پست و اختیار سفر دور دست ایلسه
فیاض بی ضنت اکا طریق جنتی تسهیل و حور و غلمان ایله ترحیب
و تأهیل ایدر بعض تفاسیرده تسطیر اولنمشدرکه آیات قرآنیه ده
لفظ السائحون دن مراد ایچون طالب علمک لجهٔ سفر پرخطرده
اولان سباحتی و فرقهٔ رفقهٔ طلبه ایله اولان سیاحتیدر
با علم آشنا شو و از آب برسر آی   کز آب برسر آمدن آن علم آشناست

٢ سعید بن مسیّبك بو دكلو فضل بارع و باهری و علم باطن
و ظاهری وار ایكن نیجه ایام و اعوام مطیۀ ظعن بی طعنه
سوار و مشرب راحتی ناگوار اولوب حدیث واحد طلبنده
انهاك قلب و اتعاب قالب و نیجه شهور و اسابیع سیر حثیث
و سریع ایله تحمّل وعثا و نصب ایدر ایدی شعبی كه كعبی شامخ
و علمی راسخ ایدی دیمشدر كه بر طالب علم دار السلام شام دن
اقصای یمن میمنت انجامه اختیاری سفر و سبب هدایت اوله جق
بر كلمۀ حكمت ایچون ارتكاب كآبت و خطر ایلسه تجارت سفری
رابح و سعیی غیر ضائع و رائح اولور
بآب علم بپرور درخت ایمان را نگاه كن كه ازان چند بار و بر یابی
بباغ امر خرام از مضیق عالم خلق كه هرچه آرزوی تست ما حضر یابی
كبرای امت دن روایت در كه جابر بن عبد الله و نیجه
پناه مدینۀ منوره دن نهضت و عبد الله بن انیس انصاری علیه
رضوان الملك الباری دن كه مجتهد و مأوای خطۀ [illegible] دار الدنیا
ایدی بالذات استماع حدیث [illegible] ایچون [illegible] عزیمت
ایدوب اول راه راحتكاه ده ترك خواب و خور و اختیار تعب
و خور ایدرلر ایدی و جملۀ مطالب و مآرب دن بری هر وقت و حین ده
لقاء اعزه و صالحین در زیرا مستوران قباب نیجه بزرگان الاحباب
كما اثر اری وار در كه نظرلری دوا و كلاملری اسقام نفس پر شقاوه شفادر ینتفع
بلحظهم كما ینتفع بلفظهم مرید [illegible] آنلرك لقی و رؤیتی ایله
نوال ایله تحصیل قوت و تكمیل شرائط فتوت ایدوب ریاضات چند ساله
پاك طویت

وسوزش و ناله ایصال و اناله ایتدوكی منازل و مقاماتی نیم نگاه
حسن التفاتی ایله حاصل و جذبات رحماندن بر جذبه فیض رسان
ما سوی الله ایله دل آگاهی بیننده حائل اولور و جملۀ مباغی و طلبات
قطع علائق بی ثبات و ترك آسایش و ثبات ایدوب نفس اماره‌یی
حرارت فراق رفاقی تجریع و سیف وقت ایله سینۀ خلاف [illegible]
تجریح ایده زیرا عنوان ارادت و غلواء طلب آخرتده قطع
غوائل [illegible] دن لابد و ما سوای ورای ظهره القا لازمۀ اهل
ود در ابو محمد جریری سید الطائفه دن روایت ایدر كه بز علم
تصوفی قال و قیل ایله تحصیل ایتمدك بلكه سرمایه مز ترك جوع و جود
و پیرایه مز اذابۀ نفس و افناء وجود اولوب قطع مألوفات و
مستحسنات زاد راهمز و [illegible] مناعیم و ملاذ ملاذ و پناهمز در
و جملۀ اغراض خالصه و نیات صالحه دن بری دسیسۀ نفس
خبیسه‌یی استكشاف و خبائث خبایاسنه اطلاع و
استشراف در زیرا آرامگاه حضرده تهیۀ اسباب وطر ایله
صورتا صفت رضا ایله اتصاف و نفس دغا پیشه دغل اندیشه دن
انتصاف ایتمش اولوب مناصب برادی قوت صبر و بردباری حسابی
و نفس پر شقاقی مهذب الاخلاق اولمق ظن و قیاس ایدر
اما مشاق سفر ما لا یطاق تواتر و تضاعف و كلف تكالیف
تواتر و ترادف ایتدكده نفس پر تلوینك اداء دفینی ظهوره مسافر
سنك و نها یا در كل عجز و قصور ایدوب ضرورى طلب و اء صوری
منتهض و اصلاح نفس دشوار فلاحه متمحض اولور و بو معنی

آیتنده

ثم یخرج الخبء فی السموات والارض فحواسی اوزره ارض قلب
پاکیزه صفات ده اولان اخراج خبء ونباتک جمله تأویلاتندندر — صنعت
کم المقام وکم یعتاقک العلل ماضاقت الارض فی الدنیا ولا السبل
بوجهتدندر که سفر اسفاردن مشتق وسبب تسمیه سی اخلاق نفس
ستیزه کاری کشف واسفار اولدوغی محقق در — اظهار
سر باز کن حکایت نغز از پوست چنین برون کشد مغز
که خلیفهٔ عادل وحاکم حاسم بی معادل ثانی صدیق صدوق
یعنی حضرت فاروقک رضی الله تعالی عنهما نادی آیادی قرین لرنده
اصحاب یمین دن بر صاحب بیناره بر شخص پوشیده کرداری تزکیه
وتعدیل دلپاس قدحنی لباس مدحه تبدیل ایتدکده اول مؤدب الهی
ومصداق ارنا الاشیاء کما هی اول معدل میزان ظن وحسبانه
خطاب بلکه راندهٔ عتبهٔ عتاب ایدوب بیوردی که اول تعدیلنی
اعتدال اتدوکک شخص مجهول الحال ایله هیچ بر سفر دور ودراز ده رفیق
وانباز اولدوغی اولدوکمی اول شخص بی تملب دشتهٔ جوابی مقراض لا ایله — ترتاب
قرض وخبر عدم سفری رساندهٔ موقف عرض ایلدکده خلیفهٔ آگاه
رضی الله تعالی عنه وارضاه بیوردی که ظن غالب ویقین صائب
بودر که بی رفاقت آنک حسن خلق وصفاقتی بر امر موهوم وکما هو حقه
نامعلوم اولوب ایلدوکک شهادت رجما بالغیب وآغشتهٔ شک
وریب اوله داول مقاصد جلیله ومرافق جمیله دن بری مسارح فکر
ومواقع عبره رؤیت ونظر در اگرچه بو حال عبرت اثر مطالعهٔ
آثار محضر حضر ومراقبهٔ انفس نفاست مقر ایله دخی محصل ومیسر اولور — آیات

سفر مرید صائب نظر حقنده انواع فوز وظفره مادهٔ ظهور ونفس
کسالت نقشه باعث دباغ وظهور اولوب عفونات طبیعیه وخشونات
جبلیه یی نزع وساح دروننی انفساح دن ازالهٔ تسویل ونزغ
ایدر بو سببدندر که جناب یزدان مسافران دشت امکانی مرایای
مزایای قدر ومشاهد عبر ایله روبرو ومظاهر خطاب سیروا فی الارض
فانظروا ایدوب تذلیل ارض شراست نشان ایله اظهار امتنان ونصکره
مراکب مناکب ده مشی وسیر وتناول رزق وخیر ایله اجراء فرمان
وجعل لکم الارض ذلولا فامشوا فی مناکبها وکلوا من رزقه والیه
النشور منشوریی اعلا واعلان ایلدی پس غریب غرائب کداد
نیتی مقدارنجه معان ومقصد ومطلبی جبی اوزره منظور ملک
مستعان اولوب دیار غربت ومغاوز کربت ده سکون وارضا
وسرخوان انعام عام ده صیف وشتا ناشتا ایکن نفس حالنی
قناعت واقلال ایله تسکین وارضا ایدر روایت در که فیاض
بی منت مسافرهٔ بی آرام نیجه ملائکهٔ کرامی حواله وتوکیل وسر
باسر اولرینی تاج خدمت ایله تکلیل ایدوب منشور فرمان بو
وجهله شرف نفاذ وجریان بولور که مقاصد اهل سفره دقت نظر
ایدوب هر برینه جزاء وفاق ونیت وامنیت لرینه کوره اعطا
وارفاق ایده لر شول مسافر سخت رو وبیهوده رو که نیت
درونی طلب دنیاء دون اوله اقتضای حکمت بلغت مقصود
بغیتی آنک جانبنه جلب ونعیم آخرت دن آنک اضعافنی
نقص سلب ونقض وثلب ایدوب عموم غموم وجموم هموم

تا در آول پاکبازی نبودت
این سفر کردن نمازی نبودت

تنقیف

تفریق وتنشیر دحرص ورغبت وشره وشرّتنی تکثیر ایدرلر وهر
مسافر پاک طویت که نیّتی طلب آخرت ومقصدلری نعیم مقیم
جنّت اوله تمکّن وعبرت وس زوی آرزوسنه فتح باب [illegible]
ووطری قدرنجه تیسیر اسباب ایدوب معده استعلادی فضول
دنیا ایله انباشته وساحه صدرنده لواء هوا افراشته ایکن [illegible]
جمع دهوس سوایی قلبندن قمع ایدرلر بنوبت ابا وعصیانی
آب انابت وغفران ایله تبلیل وغلبهٔ زهد وتقی ایله آرزوی
فضول دنیایی تعلیل ایدوب امتثال حدیث لاضرر ولاضرار
علائق وعوائق ایچون شاهق دن شاهقه فرار ایدر طریق علم
معتبرده مواقع آثار وعبره نظر تفطن وانتباه ایله انکاه ولقاء
مشائخ کبار وصلحاء اخیاری پیش نهاد دل آگاه ایدوب نفس
ناشکیبنی اصفاد اصلاح وتهذیب ایله تقرین وصبر محمود الانتها
وممدوح الابتدایه تمرین ایدر اول مقوله مقربان سفر سفره ملائکهٔ
کبار دعا واستغفار وپیشگاه دل آگاهنه اسدال معاذیر
اعذار ایدوب دعاسنه تأمین ومقام اعانت ویاریده تعیین
ایدرلر پس مسافر حازمه لازب ولازم در که اولا نیتنی تصحیح
ونفسنی دسائس وساوس هواجسدن تزکیه وتنقیح ایدوب
نصفیٔ انصافدن شرب سلاف ایدن اسلافه تأسی وراه بیراده
مرق احتیاط وفرقی تجنبی ایده وجله مباغی وطلبات وندرکه
قطع علائق بی ثبات وترک آسایش وثبات ایدوب نفس
امّاره مرارت فراق رفاق تجریع وسیف وقت ایله اینه

دوار

دواء مرض سفر ایله تربیه وترشیح وبدایت حالده ظعن وترحالنی
ترجیح ایتد که نصکم مسافران عالم شهادتک حضور وغیبتی یانند
علی السّوا واختیار مسافرت ده اولان مقصد وحاجتی ندوا
اولدقدنصکم عاقبة الامر مثوای اصلیسنه ردّ واعاده ومرشد
انام ومقتدای خواص وعوام اولغله مظهر فیض وسعاده اولور
عمرها دری مقصود بجان گردیدیم دوست درخانه وما گرد جهان گردیدیم
اما صنف ثانی شول فریق هدایت رفیق در که جناب ربّ برّ وخالق
بحر وبر آنلره دار اقامت ده مرافق مسافرتی تیسیر ومعالم طریقته
واقف بر مرشد عارفی تقییض وتسییر ایدر مرید مرادی سالک
تحقیق وسداده دلالت وارشاد ایدوب قوت حال وصحت تعرف
وصدق مقالی اولمغله مرید صادق ایله خلائق بینده اولان مشاغل وعلائقی
قطع وفصل واجزاء خواطر متفرقه سنی شیرازهٔ تربیت ایله وصل ایدر
وتکیه گاه اقامت ده منافع هجرتی آنلره ازلاف وادنا ومرشد
صاحب هدایتک شرف دنو وصحبتی ضجرت هجرتدن اقناع واقنا
ایدوب بدایت حالده مبلغ رجاله بالغ ودرع کمالی سابغ
اولمغله قلب وتاج لری قلزم کثیر الامواج کبی التطام وجوش وهبوب
ارباح اهتیاج ایله اعتلاج وخروش ایدوب تحرک وفیضانی هر آن
مشتد وجداول استعدادات طالبینه ممتد اولور ونهایت ده
اقطار ارض شاسعه وانحاء بلدان واسعه ده اولان اخوان صدق
ایله التقایه طالب وزوایاء آفاق واکنافی تطوافه مشرئب و
راغب اولور پس جناب حکیم جواد آنلری اطراف بلادده اولان

مقتدر بیان

طلاب عباده آيت ارشادى تفسير وسهول وحزون واغوار و انجاده
بجو وجه تسفير ايله نفسى طمع ورذيله باورع لرنده مودع اولان
امانات مستحقينه اداوداءنه تلقينى زمين دل ابين لرنه القا ايدرلر
وآفتاب نوال دوار كبى زوايای اكناف واقطاره افاضه انوار
ايدوب ترغيب عبادات ايليان الفاظ ايله اسعاد وكسب سعادات
ايدن انظار والحاظ ايله اعانت وامداد ايدرلر ومغناطيس همت
ايله حديد دل باقسوتى جذب ونيسان تربيه ايله ازاله تنكئ قحط
وجدب ايدوب علم درايت بعضدن بعضه سرايت ايله ربع وراثت
معمور وعلم هدايت منشور اولور اما صنف ثالث اول كروه سعادت
پژوه دركه في سعة الخافقين مضطرب وفي بلاد من اختها بدل
لباسى ايله تزمل وليل ونهار اسفار اسفاره تحمل ايدوب هر حالده
كثرت ظعن وترحال ايله اعاجيب قدرت الهيه آنلره معاين ومشاهد
وبناء كار ايشلرى بسيار سفر بايد ايله رصين ومشيد اوله
اذا كنت في دار يهينك اهلها ولم تك مكبولا بها فتحول
اختلاف مشرب وتباين شئون رب حسبى ايله اصلاح قلوب و
صحت احوالى ادامت سير وترحالده بولمشلردر
اكر تدارك نقصان حال خواهى كرد دمى مباش چو ماه نو از سفر خالى
ابرهيم خواص اول زمره لحاصلك پيشواسى واول خرقه هدايت
خرقه نك مقتداسى اولوب هر شب بر مبيت خداى ميرسيد وهر آن
لسان غيبدن بو مضمونى شنيده اولوردى
آزاد بنده كه رود در ركاب تو خرم ولايتى كه تو آنجا سفر كنى

اول حضرت دن روايت دركه قرق كوندن زياده بر محلى ايطان ونيت
مسافرتنى اخفا وابطان اتمز ايدى كوياكه اتكالنى حفظ وكلاءت
وحالنى ستر ووقايت ايچون بر آن قرار وآرام وبر محلده اتخاذ وطن
ومقام اتميوب خاصه عزيمتنه منطقه شد وكانه كندو امورينه آخرك
اطلاع وعثورينى سبب معلوم وامر مذموم عد ايلمش ايدى احاديث
نبويه على قائلها افضل الصلوة والتحيه ده وارد دركه بر كون مطيفان
نادئ فردوس جنابى شرف خطاب ايله تشريف وباديه پيمايان باديه
ابتلايى احب شئ الى الله الغربا ايله تعريف بيوردقلرنده سدنه سده
بهشت آسا من الغربا ايله استكشاف وفحص وخبر سر پوشيده يى استقصا
ولحص ايتدكلرنده اول كاشف سر وابهام ومهبط وحى والهام بيوردي كه
غربا شول اهل يقينلر دركه صيانت دين ايچون ظاهرا مهالك فتن
فرارلر ومعنيقه مصاف نفس ايله انصاف ده كرارلر دركه مواقع
شهرت دن انتقال ايله انتفال وجشور صبح نشور حضرت عيسى على
نبينا وعليه اكمل التحايا ايله اجتماع واحتفال ايدرلر اما صنف رابع
اول حزق كثير الحذق دركه جناب عزت آنلره جذبه عنايت ايله
تولى وقوت استعداد ايله شاهق تمكين سداده تسلق وتعلى
ايدوب مسكن وموطنلرنده جنود صد آنلره سوق وقلاده
تربيتى جيد وجودلرنه طوق اتمكله قوت همتلرى آنلرى تهذيب
وتلقيح ومشرب دللرينى شوائب تعاقص عوائلدن تشذيب
وتنقيح ايدر وكندو حالللرندن قسط كال منح واعطا وتميم دل تمام
اقطاع عزلت وانقطاعى انطا ايدوب استعداد خداداد ايله

اندک صحبت جوئی ریاضت

صحبت یسیره آنلره کفایت و لقیان عقبیان جیلو ایله ترک لقی
و نفایت ایدوب کم غلت ایله اجتبا و مساکن قناعت ده اجتبا
ایدرلر و تعارف ارواح ایله تزاور اشباح دن تحصیل استغنا
و فراغ و سفر در انجمن کلزار نده کشت و کذار اتمکله ترک باغ وراغ
ایدوب و سائر رهروان و سالک مائل اولدقلری معارف جلائله بونلر
بستر اقامت و حضرده شایسته و قاین و مرغ دللری خلوات فلوات
کان کروهه آفات دن سالم و امین اولور احیاده انها اولنمشدر که
سفر ایکی قسم و هر بری بر نوع کنجه طلسم در اولی سفر جسمانی در که
ظاهر بدن ایله مستقر و وطن دن مفارقت و اهوال سعالی و اغوال
ایله مقاربت و مفارقت در فسر فی بلاد الله والتمس الغنی
تعش ذا یسار او تموت فتعذرا وقسم ثانی سفر روحانی در که
شاهباز دل بلند پرواز اسفل سافلین دن ملکوت سموات و علیینه
سیر و سلوک و کندویی همجاج شروق و دلوک ایدر و اشرف سفرین
سفر باطن و آنک رجحان و مزیتنه هر اهل بصیرت جازم و قاطعدر
کر سیاحت خواهی ارض الله طلب بعد از ان کرطی کنی تو ارض رب
تا نسازی طی اسما و صفات ره نجا یابی از ان بر ارض ذات
سفر باطن سیر جبایای مواطن دن برآءت ساحت و ملکوت
آسمان و زمین و منازل راه دین ده سیاحت در مردان خدانک
سفر ظفر مصحوبلری بو روش و اسلوب او زره در که بدنلری
ایله وطنلرنده قرار و جبریل دل بر دبادلری جزوم حرمه سواد
اولماغله شول بهشت جاوید که آنک پهنا و عرضی سموات و

سفر مردی ... سیر معنوی ... برتر از نشست ...

قطعه

دکر ز منزل جانان سفر مکن درویش
که سیر معنوی و کنج خانقاهات بس

ارضی

ارضدن افزون و مدید در جولان و کذار ایدرلر
آسمانهاست در ولایت جان کار فرمای آسمان جهان
جناب و مآب مستعدان محجه صوابی بو سفر نهانی و سیر
روحانی یه ندب و دعوت و آیات متعدده ایله بو نعمت متجدده یه
رمز و اشارت بیوروب اولم ینظروا فی ملکوت السموات والارض
و ما خلق الله من شیء دن مراد بو سفره ارشاد در سنریهم آیاتنا فی
الآفاق و فی انفسهم دن مقصود سفر معنوی وفی انفسکم افلا تبصرون
مضمونی بو مدعایه دلیل قوی در هر سالک که بو سفردن عاجز و قلت
استعدادی مانع و حاجز اوله باری سفر ظاهردن تقاعد و تثاقل
و مشاهده اعاجیب عبر و مظاهردن توانی و تکاسل عیوب نفس
و کاهلیدنی انتعاب انهاک و راه سلوکنی رشح دمع دمادم ایله پاک
ایده تا که هر سر زمینده خرمن مرافق و فوائددن تراشه چین و
و چاش عبر و منافع دن نواله کزین اوله سفر جسمانی اذای نفس
فانی ایدن اول مرد بیهوده کرد در که قطع سباسب فیافی و کندویی
پیرد بشر خافی ایدوب چشم ظاهربین ایله بنا و فناء کعبه معظمه یی
مشاهد و هر شیء ده آیت قدرته شاهد اولور و سیر روحانی
ایدن اول حر ربانی در که یرنده قطب چرخ برین کبی مستقر و
مکین و میخ خیمه اقامتی آهنین اولماغله بیت حرام کمال احترام
ایله آنک اطرافنی دوران و طواف ایدر فاین الثری من مناط الثریا
و بو سفردن قعود و صعوبت مرتقی دن ترک صعود ایدن تن پرور
کسل کستر کنقص القادرین علی التمام سرزنش و ملام ایله سینه فکار

ماندۀ بر جای چل سال ای سفیه   میروی هر روز تا شب هروله
خویش می بینی در اول مرحله   صد ساله سفر طویلده تحصیل
ایلدکلری دعوای عریضه بروقت فریضه نک تأخیرنه بلکه برورک
تقصیرنه معادل اولماز واکثرینک کأس دل بی لیلی شراب مروق
تکمیل ایله طولماز .   بنوی سود سفر کرد و بس زیان آورد

وکأین من آیة فی السموات والارض یمرون علیها وهم عنها معرضون
مضمونی ایله آماجگاه ناوک انکار اولور هر طالب حق که بو سفره
موفق وسهم فهمی مفوق اوله ظاهر بدنی ایله ساکن وطن ایکن
جنات معنویه ده جولان وملکوتی تماشایی قدم همت ایله تنزه و
سیراندن علی التوالی زائل وخالی اولماز بو بر سفر مبارک درکه
مناهل ومبارکی کثرت اعداد وراد ایله تضایق وتصادم وتعاقب
وتناوب ایله تکاثر وتزاحم بولماز بلکه وفرت اهل ورد وصدر ایله
غنائم بیحد ومری متضاعف ومتوافر وثمرات غیر مقطوعه وممنوعه سی
متزائد ومتکاثر اولور حج بیت الحرام که خامس اخماس اسلام در
بی کلفت سفر محصل ومیسر اولماز وجهاده اجتهاد که ارکان
پنجگانه دن صکره قربات هدایت نشانه نک اقدمی واعلای کلمة اللهک
اعظمی در بی سیاحت حصوله وصول بولماز وسفر اضطراری
عاشقان جفا دیده نک کاری وسربازان هجران کشیده نک کرداری
اولوب بی سفر قلق دروندن سکون بولمازلر وبی زحمت مسافرت
راحت اولمازلر   دیرلرکه عاشق اولنه یا صبر ویا سفر
صبرم دوکندی لازم اولوپدر بکا سفر   وبو معنی زبان زده شعرا
اولوب فلات عدم مبالاتده بی ترس وترس اولان فرسان مضمار
فرسک بری بو وجهله رکض الخیل ونظم در دری یه میل ایلمشلردر که
~~مرا هر آینه واجب بود جلای وطن چراکه مصلحت کار عاشقان [illegible]~~
اما بحار مناهی وملاهی ده انغماس ایدن هرزه گردان پروسواس
اگرچه سرسری سیاحت ایدرلر اما معنیده لجۀ بی ساحل باختده
عوم وسباحت ایدرلر   همچو قوم موسی اندر حر تیه

حب وطن از شرائط ایمان است
سرگشته مشو که راه بی پایان است

از گلشن کوی تو بدر خواهم رفت
چون لاله بصد خون جگر خواهم رفت
گویند که عاشق دوای صبرست و سفر
چون صبر ندارم بسفر خواهم رفت

الحادية والعشرون
الآية ~~الرابعة والثلثون~~

هركيم كا اوله امر شرعه عالم منكرلری نهی اولورلكا فرض
ﻗﻮءآنده بيوردی حضرت حق يَنْهَوْنَ عَنِ الفَسَادِ فِي الأرْضِ
ينهون عن الفسادن مراد نهی عن المنكر وضابطهٔ
شرع قويم ايله دفع شور وشر در انسان ضعيف نهاد كه
كشاكش چار اضداد ايله بی اختيار مبتلای امتحان و
اختبار در نفس حرونِ غوايت حرونی حكمهٔ حكمت ايله
مضبوط ومقودِ نصيحت ايله مربوط اولماسه خليع العذار
ومهاویٔ هوا ده گسسته مهار اولوب گرفتار مخالب ضواری
وسرگشتهٔ صدمات ذواری اولورهی جلال الدين دوانی
كه ادراك نكات ومزايا ده بی توانی وعارف دقائق و
ثوانی ايدی شرح عقائد عضديه ده تصريح ومناط بيانی
تنقيح ايلمشدر كه امر بالمعروف ونهی عن المنكر اذنِ ولاة
وحكامه منوط بلكه رخصت سلطان وامامه موقوف ومشروط
دكلدر زيرا آحاد صحابه وتابعين رضوان الله تعالى عليهم
اجمعين بلا اذن معروف ايله امره مبادرت ومنكردن نهيه
مباشرت ايدرلرايدی وبو معنی ميان اشراف اسلاف ده
مستفيض وشائع وقرن اول ده بين الكمل مشهور وذائع
ايدی آيات محكمات واحاديث صحت سماتك اطلاقاتندن
فهم اولنان دخی عدم تقييدی تأييد ايدر اما اسوهٔ علماء
اعلام اولان حجة الاسلام كتاب احيا واربعين ده تفصيل

وتعیین ایلدوکی اوزره مقام جد و اقدامده دائم قائم
وداخل عداد لایخافون فی الله لومة لائم اولان آمر و ناهی
وسنک انداز انداز معازف وملاهی اولان انکار و تغییر
ایلدوکی تقدیرجه علم تقیید و تلقت و توقف عناد و اعتیاد ده
ترار و تثبت اولنوب اول منکر غیر مستباح اتراک و اطراح
اولنمدوغی یقیناً معلوم بلکه زبان تیغ امانت بی دریغ ایله
جریح ومکلوم اولورسه عرض و ناموس سلطنتی اغتیاب
واقتراض ومصداق لایؤمن فیه الحرم اولان خلوتخانهٔ
حرمه طعن و اعتراض ایله مداخل فتنه تعرض و امور عظامک
تغییر و اعدامنه مباغته و تعرض ایلمیه که متغلبان زمانه
تعرض بطنان خانه یه عدم تحمل بلکه اضرار اضرار و ارتکاب
اوزار آزارده تجشم و تحمل ایدرلر اما مجرد خوف استیحاش
واذا و اطلاق لسان بذا و احتمال حقد و اساءت مستقبل
وآتی ده توهم حرمان و مساءت و بو مقوله موهومات ضعیفه
وافکار سخیفه ایله حسبته مانع و راد وصارف نیل مراد اولماز
مکر بدننه اصابت ضرب و ایلام یاخود اسباب و استلابنی
استهلاک و اعدام ایده لر اول زمانده نسبت امر حسبت
اذن سلطان ولی الامره موقوف وصفت سقوط و انذار ایله
موصوف اولوب بو ابیات حقیقت انتحال اکا حسب حال اولور
یک بیک اعضاکه رعایای تست ظلم تراشاهد فردای تست
عدل کنی جنت رضوان تراست ظلم کنی حفرهٔ نیران تراست

سرمایهٔ اذا مروا باللغو مروا کراماً به مائل ولا تقربوا ... مزعل آذا الهدیتم سولنه ... داجع و آحل اوله حصوصا

معرض اعتذارده سربزانو ومصداق فرمودهٔ
یقولون الزمان به فساد لقد فسدوا وما فسد الزمان
اولان غافلان بی خبره آیت کریمهٔ ولتکن منکم امة
یدعون الی الخیر ویأمرون بالمعروف وینهون عن المنکر عجب
ارشاد الهی و باعث یقظه و آکاهی در از نار لطائف اخبار
ودقیقه اولان زوجهٔ صدیقه حضرت صدیقه رضی الله تعالی
عنها وعن ابیها صادق القول اذ قال لصاحبه لا تحزن اولان
جناب رسول مؤتمن دن علیه افضل الصلوات فی الخلوات
والجلوات غبار نقل و آثارنی اثاره و نادی مستمعینی اناره
بیورمشلردر که بر قریه و مکان ده اهالی و سکاننده اون
سکز بیک عباد و اهل ایقان که هر بری نبیل و نبیه و اعمال
وکردارلری اعمال انبیاء کبارده عدیل و شبیه اوله تعذیب
وخذلانلرینه انفاذ منشور فرمان اولنور منتظران منظرهٔ
تعلم ومخاطبان نادی تکلم لمیت حالدن فحص و سؤال
ایدوکلرنده طوطی شکرخای ما ینطق عن الهوی حکمت مجهولهی
اعلام و بیتح انعلان وجه انذار و ایلام ایدوب بیوردیلرکه
نفسنا مهذب لرینی وقایهٔ مرضاة رب و لله بغض و غضب
اتمیوب امر بالمعروف ده تباطؤ و تثاقل و نهی عن المنکرده
تهاون و تکاسل ایدوکلری ایچون در آیت معجز نمون کانوا
لا یتناهون عن منکر فعلوه لبئس ما کانوا یفعلون ده که معروف
ایله ائتمار غیر مذکور و التخلیة قبل التحلیه فحواسی اوزره آنجق

منکردن تناهی و انزجار مسطوردر
خود نفی باطل اول لفظ شهادتست   اول اعوذ و انتهی الحمد و الضحا سنت
لفظ منکر منکر اولدوغی جمله منکرات و فضولة احاطه
و شمول ایچون در هر خلیع العذار و جلیع بی اعتذار که
بر منکره توجیه نظر ایدوب اما ترک انکار و اول حالت د
ذالت اوزره مکث و قرار ایلسه اول منکر امر منکرده شریک
و مجاری و بو معنی جمیع معاصی و بدع ده جاری در زیرا شهود
معصیت و هوا بر وجهله جائز و روا اولمایوب مثلا اکل ربا
ایله مجالست و اهل سمعه و ریا ایله موانست مجلس انسه مولع
و منهوم اولان فاسق محروم کبی تبعه معاصی متتابعه ده
اشتراک و اوانی ذهب و فضه و دیابیج مجمره و مبیضه ایله
پیراسته و مقیّن اولان منزل مزینه دخول و اقامت خلوتخانه
خلاعته تسرع و ابتراک در صحف اخبارده تحذیر و بعضی اساطیرده
تسطیر اولنمشدر که امر معروف اظهار و جهر و منکردن نهی و زجر
ایلمک شول متصلب پرهیزکاره لائق و سزاوار در که امر ایلدوکی
معروف ده رفیق و نهی ایلدوکی منکرده شفیق و امور مورده
حلیم و شئون منهیه ده رئوف و رحیم و نصائح و اوامرده
فقیه و مناهی و مناکرده بصیر و نبیه اوله ۳ مأمون خلیفه یه
بر واعظ حسن الخلیقه و بصری سلیقه نصیحت ده اغلاظ
و غفوت پندار و غفلت دن انباه و ایقاظ ایلدوکده مأمون
میمون النقیبه متاع حکمت ایله املاء حقیبه ایلیوب دیدی که

زاهدن اگرچه عاصی و شرم زاهدم
ور به گنهی فتادم از ایم
ور به عشق هی و ادم ازادم
انبه به عشق لا اکرة الا الله
کوینلد ده

ای فلان رفق و لیان ایله تذکیر و بیان ایله که جناب پاکی
بیده الخیر سندن خیر اولان بر ذات بی ضیره سندن اشر
اولان حاکم اشره بعث و ایفاد و قولا له قولا لینا معنا سی
ایله رقت و شفقته دلالت و ارشاد بیورمشدر ذخیرة الملوک
شاهراه روایت مسلوک و سبیکه حکایت مسکوک در که
شیخ ابو الحسن نوری که هم طریق سفیان ثوری ایدی خلق
ایله کم اختلاط و هنگام رؤیت منکرات و بدعت ده آتش
افروز غضب و اختلاط اولوب ازاله منکر و فساد ده بی اختیار
و لسان غیرتی گویای النار و لا العار ایدی بر کون کنار
دجله ده رفتار و تجدید وضو ایچون سوی سبو گشت و گذار
ایدرکن کوردی که بر زورق هلال پیکرده اوج خم مهر کرده
تعبیه و هر برینک طلسم اسمی کتم و تعمیه اولنمش سر نواتی یه
آغاز گفتار ایدوب
توجیه مقال و ظروفک مظروفندن سؤال ایلدکده رئیس
دریابار از در او انکار ایله دیدی که ای درویش سر در پیش
تو از کجا سخن سر مملکت ز کجا ۲ بو حباب محبت اثرده
شیخک رباج شغب و هیاجی کتاده
و امر ممنوعه حرص و ولوعی زیاده اولغین
بحر لجی بیانلری جوش و ظرف بنتر مبهم دن
رفع سرپوش ایدوب دیدیلر که
بر کبریت احمر وار در که ماده نشاط و استیناس و منقبت
یافته و منافع للناس اولوب بر قطره بهجت فطرتی قنطار
غم ناخوش لقایه طرح و القا اولنسه فی الحال تبدیل ماهیت
ترح و تیسیر اکسیر فرج و فرح ایدر
زیاده بهجت آر نیست این نه بس که ترا دمی وسوسه عقل بیخبر دارد
خلیفه وقت و سلطان بی مقت ایچون خانه خرابه دن

خانهٔ خزانه یه نقل وتحویل وخلیفهٔ زمانک مجلس نزهت
نشاننه اهدا وتنویل ایدرز شیخ غیور که بو امر امره تحصیل
اطلاع وعثور ایلدی عرق حمیتی نابض وازالهٔ منکره
ناهض اولوب اول گسسته مهاران تیه خلاعته تربیه ده
وممثل فرمودهٔ من رأی منکم منکرا فلیغیره بیده اولدی
زورق بارونق ده بردسته چوب وعصای خوب وار ایدی که
تادیب بی ادبان ایچون مصنوع وگوشهٔ کشتی ده معد
وموضوع ایدی شیخ پارسا خدمهٔ فلکدن جله نمادن اول
عصایی طلب واستدعا ایلدکده ناخدا وکشتیبان قصد
آزمون وامتحان بلکه احتقار وامتهان ایله دیدی که شیخ
نامورهٔ بو چوب دوسری بی خوف وبیم تسلیم ایدوک کوره لوم
امر حسبت بی خشیتی کاره دبوکاره ابتکارده سمند
دل متمندی فاره اولورمی سررشتهٔ العصا لمن عصی
حضرت شیخک ید بیضا نماسنه کیردکده بی باک ومحابا اول
حباب ملائی بی دنر وکسر وفصم وقصم ده بذل وسع اطاقه
ودرونده اولان شراب ناب صفوتنمونی سکب و
اراقه ایلدی فلاح بی فلاح بو حالت باملالتدن همراه
نفیر زفیر وشحنهٔ جسر بو شحنه وجسارتدن آگاه وخبیر اولدقده
اول عمدهٔ عباد ونساکی اخذ وامساک ایلدیلر اول حینده
متکای خلافت وتمکینده مقیم ومتمتند اولان معتضدک
حضورنه احضار وجرآت شیخ بی نظیر کادی سرد واظهار ایلدیلر

معتضد

معتضد بین الخلفا غایت غیور ومتابع تسویلات غرور
اولماغله اهل بغداد مظالم بی تعداندن اندوهناک وعمید
وخلاص شیخ باخلاصدن نا امید اولدیلر زیرا معتضد
باللهک شدت حدتندن آگاه اولوب چنگال نکالندن
نجات غیر محتمل وعقابین عقابندن انفلاص وانفلات
موقوف شرط حتی یلج الجمل ایدی
~~فان امیر المؤمنین وفعله لکالدهر لا عار بما فعل الدهر~~
جلاوزهٔ نامهربان شیخ گرامند ولایت نشانی کشان
کشان مجلس خلیفهٔ زمانه ادخال واهل نهایی منکراتدن
نهان اولدوغنی اعلام حال ایلدیلر خلیفهٔ رزین بر کرسی زرین اوزرنده
چه کرسی زرین فلک پایهٔ زعرش برین بر زمین سایهٔ
مستریح ومتربع نشین وآسا دیرجبینی پرچین کبرده
کین ایدی حضرت شیخه عنف وعتاب ایله توجیه خطاب
ایدوب دیدی که سن کیمسن که بو مقوله وضع گستاخانه وتعرض
عرض سلطنت ایله کندوکی تیر تدمیره نشانه ایدهسن شیخ جری
الجنان بارکی بیانه رکوب وعلو وتیر سر تیز ستیزی غرض
عرض حاله رخی وغلو ایدوب دیدی که بن جناب خدایه منتسب
بر محتسبم که لیل ونهار کارم لله احتساب وبو سبب ایله اسباب
مرضاة ربی اکتساب در خلیفهٔ بی خیفه ارآءت روی تعبس
وثوب غلیظ غیظ ایله تلبس ایدوب دیدی که سکا منشور
مشهور حسبتی کیم تقلید واسباب اطلاقی کیم جمع وتکلید

ایلدی شیخ بی غرض معرض عرضده شمول وقلب حاضر ایله
موقف افضل الاعمال کلمة حقة عند سلطان جائرده مثول
ایدوب دیدی که سنی سلطنت روی زمینده تمکین ایلیان
سلطان السلاطین که جامع باطن وظاهر ومجموع جنس جن و
انسه نافذ الامر وقاهر اولوب فرمان وشیک الجریانی عوالم
وعیالم ملک وملکوتده جاری واقضیهٔ سریعة السریانی
اماکن ومکامن ناسوت ولاهوته ساری اولماغله کمال عدل و
قسط ایله جمیل الحکم ونهایت ید بسط ایله جزیل الشکر و
الشکم دربرات حسبت حسنه‌یی بکا توجیه وعنایت و بی
ریب وشک فرمان أمر بالمعروف وانه عن المنکر واصبر علی
ما اصابک ایله بو معنایه مواضع عدیده‌ده تصریح واشارت
بیورمشدر خلیفهٔ موفقه کلام حق تأثیر ونخوت ورعونتی
فی الجمله تغییر ایتمکله سر هوایی بردار ادب وطرف انصافه
میل وجذب ایدوب دیدی که نیچون قول لین‌دن نکوب و
توسن سرکش شططه رکوب ایدوب رعایا ورعاع واوشاب
واوزاع بیننده بنی تخجیل وحرم سرای خلافته تعرضده تعجیل
ایلدوک شیخ آگاه خلیفهٔ براهی خواب غفلت غامره‌دن
بیدار وستر سربسته‌یی بدیدار ایدوب دیدی که باعث استیصال
شافت سکا شفقت ورأفت درزیرا گوردم که اعلان فجور
تعمد واظهار شر وشوره تعود ایدرسن نشانهٔ تیرک سخط
ونفرین ومسقط صاعقهٔ لعن الله المجاهرین اولماقدن

کی

سنی تخلیص وانجا وموئل رضاء خدایه الجا ایلدم خلیفهٔ
بلندجناب قلیب قلب باانقلابنی صاف وانصاف ایله
اتصاف ایدوب دیدی که بعد الیوم سنک کف کفایت
ظهورکه منشور اجازت ودستور ویردوم که هر نه محلده
که بر منکر وزور اگر کثیر واگر نزر منظور اوله بی باک
تغییر وانتهاک وساحهٔ ریاض ریاضتی خس وخاشاکدن
تطهیر وپاک ایله امر معروف ونهی عن المنکر ارکان دیندن
بر رکن رکین درکه جمله انبیا ومرسلین علی نبینا وعلیهم
الصلوة اجمعین آنی اقامت ایچون فرستاده وخلاصهٔ
سلالهٔ ماء وطین اولان خلفا وسلاطین اول خدمتی تمشیت
ایچون مقام اقدامده استاده درچونکه مبانی اتیانی
مندرس ورسم وطلل بی خللی منطمس اوله شعائر شرائع
باطل ونوعروس دین مبین حلی وحلل تمکیندن عاطل
اولور مقتضای شرع مطهر اوزره امر معروف ونهی عن المنکری
رعایت که فرض کفایت دربر گروه وقیام اکا قیام
ایلسه سائرلری الی یوم الساعه بری الساحه اولور
اگر باجمعهم اقامت واعمالده تهاون واهمال ایلرلر
جمله‌سی بحر آتشین عذاب الحریقه غریق اولماغله عدیم الرحم
اولور قرآن مجید ومنشور رب حمیدده الذین ان مکناهم
فی الارض اقاموا الصلوة وآتوا الزکوة وامروا بالمعروف
ونهوا عن المنکر بیورلماغله صلوة وزکاته قرین واهل دین

طاعت زکناه بیش می باید کرد
وین توبه ز هر گناه بیش می باید کرد
حق جل جلاله ازان مستغنیست
این کار زبهر خویش می باید کرد

بو صفتِ گزین ایله مدح و تحسین اولمشدر یعنی امرِ معروفه
مواظبت و نهی عن المنکره مواظفت ایلکوز والاخذای
اکبر سزک بدتر اولانلرکوزی تغلیط و سزک اوزرکوزه
حواله و تسلیط ایدر اول وقتِ پامقت بهتر و مهترلرکوز
جانبِ سمایه رفعِ اکفّ و شرفِ نجحِ مقصوده بی توقف
توکّف ایلسه‌لر ابوابِ قبولدن مدفوع و خوانِ یغمای
استجابتدن ممنوع اولورلر حضرتِ صدیقِ خلافت مقرّ
علیه الرضوان اکبردن نقلِ صحیح الاثردرکه هیچ بر
قومِ بدنهاد اولمازکه آنلرک اشراری معصیته اقتراب و
سیئاتی اقتراف ایده‌لر سائرلری بالعشیّ والابکار بو
کاری اتمیه‌لر الا قریب اولورکه مهیمنِ رقیب تعمیم عذاب انکار
ایله جمله‌سنی استیصال و استیعاب ایده و کیروا اولخبردن
روایت درکه جملهٔ خیراتِ مبرّت و اجنبِ غزاده کقطرة الماء
فی لجّ الدأما اولوب و غزاء غزاءِ مغفرت اثار امرِ معروف و
نهی عن المنکر محضرتنه میانِ دریاده مانندِ قطرهٔ بی‌سر و پادر
شول عملکه رضایه رهبردر امرِ معروف و نهی منکردر
لصحاب حلومه معلوم اوله که حضرتِ ذی الجلال و
الاکرام خواصِ انامی بی‌سبقِ آثام نفوسِ وازرهٔ عوام
ایله مؤاخذه و تقریع و سجنِ سجّینده صدید و غسلین تجریع
ایلمز مگر شول زمانده مفقود الامان که تعاطئ فجور و
شرور ورده مجاهر و معلنِ منکرِ ظاهر اولوب منعنه مطیق

د

٢٠٩

ومقرّن وازاله و احاله‌سی امکانه مقارن ایکن شرابِ
غفلتِ غامره ایله بدمست و مدهوش و نهی عن المنکردن
ساکت و خاموش اوله‌لر بو حدیث مسند و مرفوع و صحّته
مقرون و مشفوع درکه خدای عزّ و جلّ و سلطانِ لا یسئل
عمّا یفعل عملهٔ پیشگاهِ لا یعصون و کارکنانِ و یفعلون ما
یؤمرون دن بر فرشتهٔ ذی شانه فرمان ایلیه که فلان شهرِ
معتبری ملجأ ابصارِ اهلِ عبر و منجنیقِ غضب و غضبان قهر
و تبّ ایله زیر و زبر ایلیه اول ساده خطیرهٔ سبز فام
و واسطهٔ عقدِ مامنا الا وله مقام بارگاهِ رفیعِ ذی الجلاله
رفعِ رقعهٔ حال ایدوب دیه که خدایا علمِ ازلیکه روشن و
جلی درکه اول شهرِ با اشتهارده بر زاهدِ پرهیزکار واردرکه
مدّتِ عمرِ سریع الحیننده طرفة العین تخطّی خطّهٔ خطء و تمّ
و طوارقِ صغائر و لمم پیرامونِ خلوتخانه درونده ائر
و نسرجرم و اثام جوّ هوای نفسِ خودکامنده طائف و
طائر اولمامشدر تکرارِ خطابِ وعید آثارکله که امره امتثا لده
اهمال و امهال و تردّد و ابهال ایلمه که اول زاهد گوشه‌نشین
عصاة و مجاهرینی برکرّه زجر و انتهار و منکراتدن نهی‌ده
اربابِ مکر و دهی ایله مجادله و انتحار ایلیوب میانِ اهلِ
عصیاندن خروج و تسلّل و هتکِ ستائرِ جرائم و جرائر دن
تعبّس و تملّل ایلمامشدر ابو امامه‌دن که افسرِ صحبتِ سرِ
بادولتنده عمامه ایدی واسطهٔ ثقاتِ صحّت وایه ایله

نقل صحیح الروایه در که بین الاصحاب بر غلام شاب مطاف
ملائکه کبار اولان مجلس تنکباره داخل و بو گفتار نا
سزاوار ایله قائل اولوب دیدی که یا رسول الله آرزو و دلخواهم
بودر که بو کمینه بی ریایه زنایه دستور و اجازه و تنکنای
تحجیر و تضییق دن انجا و افازه بیوره سز اصحاب کبار و کرام
بو کلام خام دن صیاح و هجوم و لفظ رفث و جماع استماعندن
تعبّس و وجوم ایلدکلرنده اول معلم روحانی و عارف فائق
سبع المثانی کلّم الناس فرموده حکمت اساسی اوزره مقرّبان
حضرت و متأهلان حظیره جنّتی سائل بی تعنّت عدیم
التعنّدک سرزنش و زجرندن منع و حجر ایدوب کمال الحفاوت
و اقصا اللزندن کندولر دخی عدم تقریع و تثریب و نادی
شریف ایادی الیف لرنه ادنا و تقریب ایلدکدن صکره
قول لیّن و کلام بیّن ایله بیوردیلر که اول فعل شناعت
نشانی سنک مادر مهربانوکه ایلسه لر سن رضا و اخماد
و نار ذات الوقود حمیتی اطفا و اخماد ایدرمی ایدک اول
ممتحن بلا لا ایله جوابه تصدّی و هذی صدق ایله تهدّی
ایلدکده اول درست گفتار ان هو الا وحی یوحی و راست
رفتار و ما ینطق عن الهوی بیوردیلر که کذلک هر مرد سالک
دخی امهاتی زنا و هنات دن صیانت مقتضای دیانتدر
بعده سؤالی تکریر و الشئ اذا تکرر تقرر ضابطه سنی تقریر
ایدوب بیوردیلر که اکر مخدره ستر عصمت اولان خواهر یا خود عمه خالهکه

وقوع

وقوع وقاع ایله عهر و سفاح اولنسه اول کاربددن تغافل
و تغاضی و اسباب استحسانی اراده و تقاضی ایدرمی ایدوک
اول شخص لا ابالی کوی دغر غریبه جوی موقف جواب
صواب ده تلیث و دامن نفیه تشبّث ایلدکده فاتحه
مصحف قدم و حسن خاتمه عالم صلی الله تعالی علیه و سلم
بیوردیلر که سائر اهل سرائر دخی ربّات حجورلرینی غی و
فجوردن مشمئز و عاهر ظاهر الفسادن متنفر و مستنفر
اولورلر آخر کلامده ثوب بیاض توشیع و دائره
قیل و قالی توسیع بیوروب اخت یا خاله و عمه و خاله یه
تذکار و هر برینه بلا تحمّل عدم رضا و تحملی اظهار دنصکره
ید باتع یدلرینی سینه طالب مستفید اوزرینه نهاده
و ترعه دعا متیقّن الاستجابه یی کشاده ایدوب اللهمّ
طهّره و حصّن فرجه دعاسی ایله رنج نا سوربسته دل خسته سنی
ازاله و قبله نمای قلب منقلبنی شطر کعبه هدایته امالیه
ایلیوب دعاء زود کذر بر وجهله نفوذ و تأثیر ایلدی که
اول شاب کثیر الصبابه زنا ابغض اشیا اولوب من بعد
دامن عفتی لوث شهوت ایله ملوث و موسّخ و مومسه
نفس مونسه سی وشاح خاطره سفاح ایله پیراسته
و موشّح اولمادی اکرچه بو بابده شرائط و آداب
بی حساب در اما ایکی شئ عمده احتساب در عمده اولی
رفق و لین و عدم خشونت و کین در که ملایمت ایله

وعظ ونصیحه بدآءت وصورت دلپسندیدی اراءت
ایدوب عنف وترفع وریا وتصنع ایلمیه که اغلب حالده
دالة فخر ودلال دواعی عصیان وضلالتک تأکدنه
سبب واظهار تقریع وتشنیع باعث شتم وسب اولور ۲
حکایت کنند از بزرکان دین   حقائق شناسان راه یقین
که ایزد بیچون   تعالی شانه عما یقولون
حضرت یوشع بن نونه که صدف سینه سنده مروارید سکینه
مکنون ایدی وحی والهام ونور یقین ایله رفع سدفه
ابهام ایلدی که یا یوشع سنک قومک شیعکدن یوز بیک
مرد بدتبار غرقه هلاک وتباه واسیر زنجیر حتف ودمار
اولسه کرکدر که قرق بیکی اتقیا وابرار والتمشی بیکی اشقیا و
اشرار در بو وحی دلدوز وسر غم اندوز حیرت فزای حضرت
یوشع وثوب حالی طراز دهشت وملال ایله یوشع اولوب
دیدی که خدایا ما علی المحسنین من سبیل وعد جمیل ایکن
آیا ابرار کرامک تبعات وآثامی نه درکه اشرار وفجار ایله
قرن واحده جمع واصل فواصل المرام لری معاول قهر و
ملام ایله قلع وقمع اولنه حکیم مجید وداد رسین بظلام
للعبید روع باوروعنه نفث وایحا ومعرض معارضه دن
صرف وانحا بیوروب دیدی که اول کروه بی معصیتک
استحقاق عقوبت لری اول جهت دندرکه اهل جرائم و
جرائر ایله معاداة وخصومت والبغض لله فحوای دلخواهی

اوزره

اوزره آنلردن مباعده ونفرت ایتمیوب تکثیر سواد اهل
فساد وارباب خذلان وعصیان ایله مخالطه واتحاد
ایلدیلر عمده ثانیه امار ونهیا اولان اهل نهی یه سزاوار
واولی بودرکه اولا کندو نفس نافرجام لرینی سوء خصال
وخصال دن تهذیب بعده کتاب نصیحتی عظ نفسک ثم
عظ الناس سرلوحه سی ایله تذهیب ایدوب اتأمرون الناس
بالبر وتنسون انفسکم وعیدندن استحیا واضحوکه انام
وسخریه خاص وعام اولمقدن اجتناب واتقا ایلیه
اول اصلاح خودکن ای سره مرد   تا که اصلاح کس توانی کرد
ورنه چون ظلم میکنی خود بر   کی کنی عدل بر کسی دیکر
اکرچه عصمت شرط حسبت دکلدر اهل اجرام واذنابه
دخی احتساب جائز ومصداق خلطوا عملا صالحا وآخر
سیئا اولان اهل بدعت وهوایی نهی وزجر ایله مثوبت و
اجره حائز اولور لکن امر ایلدوکی معروف ایله موصوف
اولمایوب نهی ایلدوکی منکرات بی انتهادن انزجار و
انتها ایتمز ایسه آماجکاه سهام استخفاف واستهزا و
کلام ناتمامنی عدم ارتضا ایله مظهر انتقاص وازدرا اولور
جهاد اکبرک صاحب نصری حضرت حسن بصری بیورمشلر که
ابلیس پر تدلیس بو حیله وتلبیس ایله باب حسبتی حسم
واشتراط عصمت ایله رسم نصیحتی طمس وطمس ایلمک استر
والا من ذا الذی ما ساء قط کلام بی غلطی وزره کیمدر که

دامن حالی دریدهٔ خار عصیان و ویرانِ امر ذی بالی آمد شد
هواجس تقصیر و نقصان اولمایه صحابی سالک حضرت
انس بن مالک رضی الله تعالی عنه بیورمش که شرف خدمتلری
ایله مباهات و مفاخرت ایلدوکم سلطان جمیل انبیا علیه و
علیهم شرائف الصلوات والتحایا حضرتلرندن صحب کبار
سؤال واستخبار ایدوب دیدیلرکه ای واهب عطایا و رسول
و مظهر تام فلا یظهر علی غیبه احدا الا من ارتضی من رسول
جمله اوامر ایله ائتمار و مناهی دن انتها و انزجار اتمادین
امر بالمعروف خدمتنه ابتدار و نهی عن المنکره بذل اقتدار
ایلمکه رضای مغفرت اقتضا کوز وارمی در فاتحهٔ سور انبیاء
هدایت قرین دانای علوم اولین و آخرین حضرتلری بیوردیلرکه
اکرام معروفی انتجاب ده عمی و فتور و منکرات دن توقی و
اجتناب ده عجز و قصور کوزدخی وار ایسه امر و نهی ده وسن
و وهی اولنمیه خلاصهٔ کلام بر مقام ده عصاء اقامت و
آرامی انداخته و قصر سکون و سکوتی ساخته و پرداخته
ایلمیه که بر بیکناهی صبرا قتل و هلاک یاخود ضربات وجیعهٔ
فجیعه ایله غلالهٔ سیئهٔ عرض و ناموسنی چاک چاک ایلدکلرنده
نصرتنه غیر قادر و مشاهدهٔ ظلم ظالم ایله مدهوش و ساده
اوله زیرا هر حدید البصر که بر شیء منکره تحدیج نظر ایدوب
ازاله و اعدامنه سعی و اقدام ~~الطیان~~ دائما سخط باریده اتمیه
و سربی دولتی اوزره باران لعنت باریده اولوب بو سببدندر که

سلف صالحین فی کل وقت و حین وحدت ده اولان سلامت
ایله اکتفا و اختیار عزلت و اختفا ایدوب سرای ظالمان
زبردست و نوادی نو دولتان بدمسته بی ضرورت
دخولدن اعراض و عدول و تقنع قناع قناعت ایله
ترک ملاذ و فضول ایدرلر
وقالوا قد لزمت البیت جدا فقلت لفقد فائدة الخروج
زیرا ناس ایله اختلاط و استیناس اغلب حال ده
خلال بدعت و اختلالدن خالی و نصغی دل بی انصافی
زلال متابعت سنت ایله لبریز و مالی اولماز اگرچه اجرای
قاعدهٔ حسبت ایله احتساب و عدم خشیت نه آنک اجل با
یض عجلنی تقدیم و نه بنای رزق معیننی تهدیم ایدر اما کما ینبغی تغو
و تبتیل و آیات محکمات نصائحی تجوید و ترتیله ضعف بشریت
حائل و مماذقه و ادهان ایله منزلهٔ ضعف ایمانه مائل اولوب
عند فشو المنکرات سکوت و انصات ایله آثم و پیشکاه سوء
عمل ده فلا اقل زانوی تعظیم و تکریم اوزرینه جاثم اولور بو حدیث
مرفوع و مسند و دروازهٔ احتمال خلافی منسد در که بر خلیع العذار
که حرمهٔ حرمه سوار و بر پرهیزکارک حضورنده ساهرهٔ شر و شور
گذار ایلسه اگر اول شخص مضطر اول کاره کاره ایسه حکم
غائب ده و منزلهٔ غائب ده اولوب اگر غیبتنده ایلدوکلری
شنعه و غیبته راضی و خشنود و بو بابده مائل گفت و شنود
اولورسه مشارکت ایله اول ذنب و معصیت ده انباز

وترعهٔ سرعت تاوان وقابلیتی باز اولور پس مرد حاسم جازمه
واجب ولازم درکه اهل نکر وفساده اولا دستی ایله
جهاد واکر منع غادره غیر قادر اولورسه ثانیاً لسان نصیحت
رسانی ایله دفع ورفعنه جد واجتهاد ایلیه اکر اول مرتبه‌دن
دخی قاصر وازاحهٔ منکره سائر نظارکیان روزنهٔ نظر
غیر ناصر اولورسه باری دل خونباری ایله انکار وآنک
ورآسنده مراتب ایماندن بر منزله ومکان اولمادوغنی اندیشه
وافکار ایلیه جبیره بند قلوب جراح اولان حضرت ابو عبیده
جراح رضی الله تعالی عنه که عشرهٔ مبشره‌نک عاشری
واولئک المقربون زمرهٔ هدایت مقروننک معاشری در
تنکنای حل مشکلاته درج ومرتقاء وعر سؤاله صعود و
عروج ایدوب
شفیع الوری خواجهٔ بعث ونشر امام الهدی صدر دیوان حشر
حضرتلرندن بین الصحب والآل استطلاع وسؤال
ایلدیلرکه عند الله عز وجل شهدادن اعظم واجل وهم احیاء
عند ربهم زمره‌سندن اقرب وافضل کمسه واری در
دانای خبایای علم وعین وحکم انداز قاب قوسین حضرتلری
بسط بساط بیان وهدیهٔ حکمتی اتحاف بزم روحانیان
ایدوب بیوردیلرکه شهدادن زیاده اول سعید باهر السیادهٔ درکه
بر سلطان جائر بیداد جرائره حسبت وسطوت و
نخوتندن عدم خوف وخشیت ایلیه اکر قتلی متعذر ونیل

زندکانی

زندکانیسی تمساح مرک ناکهانی ایله مکدر اولورسه طبیب لبیب
ازلک ترتیب ایلدوکی دواء مر محض حلو وادیب اریب
لم یزلک تصویب ایلدوکی حضیض ضر عین رفعت وعلو
اولماغله یغبطهم الشهداء وماهم بشهداء درجهٔ رفیعه‌سنه
صاعد وعند ملیک مقتدر مقعد صدق ده مستریح و
قاعد اولور واکر جهان فانیده ندکلو دراز عمر وبیاد
زندکانی اولورسه من بعد صحیفهٔ اعمالنه رقم سیئات
کتب وجانب کرام کاتبیندن اکا سرزنش وعتب
اولماز

الثانية والعشرون

~~الآية الاحدى والثلثون~~

نفس اهلی خروش ایدر دروننده   هرگاه که گوستره هوا رد
تن پرور اولوب پرستش اتمه   عجلاً جسداً له خوار
بو آیت باهدایت که هر لفظ براعت طرازی معرض تحدّی و
واعجازه مسابق در مزاحفات بحر هزج دن مفعول
مفاعلن فعولن وزنه مطابق در منثورات حکم دن
نگاشتهٔ خامهٔ عبرت رقم در که هر ملّت واهل کیشک پای
عقل پیش اندیشنده عقال وحجل اولجق بر عجل واردر
بو امّت بلند همتک عجلی درهم و دینار و بعض روایات
واخبارده هوای ناهنجار در

~~اذا انت لم تعص الهوی قادک الهوی   الی بعض ما فیه علیک مقال~~

برشته این شاخ جانزا ... عروة الوثقی است این ترک هوا

مبادئ این قصهٔ غم زدا   بروی روایت چنین شد ادا
که بو آیت حکمت بدایت عبرت نهایت
بندهٔ راز دار حق جمیل   حافظ وحی حضرت جبرئیل
وساطتی ایله ترتیل ومخاذیل بنی اسرائیل حقنده
تنزیل اولنمشدر اول قصهٔ عبرت اشتمالک خلاصه واجمالی
بودر که شول انگام غرابت انجامده که فرمان ایزد جلیل ایله
گروه بنی اسرائیل حاضرهٔ قاهره دن بیرون وعزیمت بادیهٔ
غبرا بادیه ایله صحرانورد دشت وهامون اولدیلر فرعون عون
وانصار واعوانی غایت جلادت ایله بلاد بلادتی تنقیب
وبرحسب فارسل فرعون فی المدائن حاشرین اول مردهٔ جابر

ین

وخاسرین آخری تعقیب ایلدیلر اول لشکرِ بیشمار گریز و
وفرارده اسراع واغذاذ وعدتِ هزیمتی اعتاد واعداد
ایدوب کیدرلر ایکن اِسفارِ صبح فاتبعوهم مشرقین مشهود
اهل یقین اولوب اول لشکر تمامک آمانده قلزمِ بی کران
وخلف ووراءِ حزم آراسندهٔ عسکرِ گران اولماغله
نه از پیش راه ونه از پس امان ونی درمان واهل دَرمان
کبی مبتلای دردِ بی درمان اولوب گرفتارِ دارِ عیاءِ عنا
وگویای لقد اوذینا من قبل ان تأتینا ومن بعد ما جئتنا
اولدیلر کلیمِ جنابِ حق ومخاطبِ اضرب بعصاک البحر فانفلق
کلامِ معجز نظامِ عسی ربکم ان یهلک عدوکم ایله مدعاسن اثبات
ومعجزه سن اظهار وجنابِ بیچون سطوتِ قاهرهٔ اغرقنا
آل فرعون وانتم تنظرون ایله اول قومِ بدتباری غرقِ غمارِ
دمار وتیارِ تبار ایدوب خوانِ انعامِ اسلام دن گرسته و
وطیان اولان قبطیان احدوثهٔ حالِ وغابر وقدرتِ خالق
کون ایله فرعون مقطوع الدابر اولدی
هرکرا عون خدا یار ونگهبان باشد گر شود دشمن او جملهٔ عالم چه شود
جیلِ جلیلِ بنی اسرائیلک هنوز پای قلزم پیمالری آغشتهٔ
وحل وگلِ ولای یم بلا ایله مبتل ایکن حمکورانِ یعکفون علی اصنام
اولان عمالقهٔ بدنامه رشک ور واول قومِ بی ثبتک بتلرینه
غبطه آور اولدقده جنابِ کلیم ونجیِ ربِ کریم اول عزونِ غوایت
فزونی صدمهٔ انکم قوم تجهلون ایله رد ودهلیزِ بغی وستیزلرینی
٦

هوا بر دردِ بی دوا وکارِ ناروادر که اکا مبتلا اولان دگمه
بلا ایله چنگالِ نکالندن راهِ رها بولماز والهوی شریک العما
اقتضاسی اوزره غشاءِ عشا ایله مضیقِ طریق رضیت بالله
ربا وبالاسلام دینا یه بصیر وبینا اولماز
وعبادة الاهواء فی تطوحها بالدین فوق عبادة الاصنام
جاهدوا اهواءکم کما تجاهدون اعداءکم فرمانِ بی مثالنه
امتثال ایلیان نفسِ وهواءِ ناپروایه اتباع دن امتناع ایلیوب
اشجع الناس قهرهم لهواه نبردگاهنده جهادِ اکبر ونفسِ
بدکیشه عقلِ پیش اندیشی بدرقه ورهبر ایدر
با هوا وآرزو کم باش دوست چون یضلک عن سبیل الله اوست
باد در مردم هوا وآرزوست چون هوا بگذاشتی پیغام هوست
نیجه شاهِ جم بارگاه اولور که ربطِ جاش وقوتِ بال و
ضربِ زوبین وگوپال ایله فصِ زمینی زیرِ نگیننده تذلیل وتسخیر
واعدا وشناهِ باشتاتنی عرصهٔ حسامِ سام وتخسیر ایتمش ایکن
نفسِ باتلاشی دن ناشی شربِ غدایا ونومِ عشایایه انهماک و
سراپردهٔ ناموس وعاری نیروی بازوی آز وآزار ایله انتهاک
ایله بعد الکور مبتلای حور وگرفتارِ تبعهٔ بغی وجور اولوب
کتابهٔ بابِ سریع التبابنه
بنای دولتِ خود آن ملک خراب کند که صبح می خورد ووقتِ شام خواب کند
تحریر وکتب ولگدکوبِ صدماتِ اذلال وکبت اولور
وهذه شیمة الدنیا وعادتها فیمن مضی وبقی من سائر الامم

ونیجه عالمِ ذو فنون وعارفِ رهنمون اولور که علومِ عقلیّه
ونقلیّه ده تبحّرٌ وفنونِ آلیه وعالیه ده تمهّرٌ ایدوب بنانِ
پسند واستحسان ایله مُشارٌ الیه وحلّ مالم ینحلّ ده مدارٌ علیه
اولمش ایکن مُعانات مُعایاة ودقتی واصلِ حدِّ جربزه وحاشیٔ
حکمتی مزجِ فلسفه ایله بی طعم ومزه اولوب هم عقیدهٔ طوائفِ
هندیّه ومُبتلای زندقهٔ راوندیّه اولور

خلق اطفالند جز مستِ خدا　　نیست بالغ جز رهیده از هوا
از هوا تا کی رهی بی جامِ هو　　ای زهو قانع شده بر نامِ هو

ونیجه زاهدِ پرهیزکار ومتقشّفِ شب زنده دار
اولور که دعاءِ عیسی آساسی مستجاب وصومعهٔ نورپاشی جبل
وناشی یه مرجع ومآب ایکن

نفس از بس مدحها فرعون شد　　کُن ذلیلَ النفس هَوْنًا لا تَسُد
تا توانی بنده شو سلطان مباش　　زخم کش چون گوی شو چوکان مباش

نخواسته مخالفت ونفس وهوایه متابعت ایله جلدِ زهد
وطاعت دن منسلخ وعقدِ نسک وعبادتی منفسخ اولوب
لباسِ تقوادن عور وهم خرقهٔ بلعمِ باعورا اولمغله اثرِ سوءِ خاتمه
مُنبث ومصداقِ اِن تحمل علیه یلهث او تترکه یلهث اولور

باخرد باش واز هوا بگریز　　که هوا علّتیست پیر آمیز

ونیجه محابیبِ حورلقا ومشابیبِ هورسیما اولور که طلعتِ زیباسی
آیینهٔ صورنمای انّ الله جمیل یحبّ الجمال وحورِ بهشتِ نورِ
سرشت کبی بی عدیل وهمال ایکن دامنِ آرایشی پنجهٔ آلایش

ایله چاک ومرءآتِ حسن صفا صفاتی نفسِ اربابِ هوا و
هوس ایله تیره تاک اولماغین خلوتخانهٔ عفتی انکشتِ اجانب
ایله وقمرِ طلعتِ عصمتی شق اولوب صفحهٔ رخسارِ بدر آثارنده　دقّ
کلف ورأسُ المالِ نقاءِ عرض ووقاری ضائع وتلف اولور

همچو امرد که خدا نامش کنند　　تا بدین سالوس در دامش کنند
چونکه در بدنامی آمد ریشِ او　　دیو را ننگ آید از تفتیشِ او

سزاوارِ ستایش وثنا ومنسوبٌ الیه سناء وسنا
اولان حکیم الشعرا قدّس الله سرّه الأسنی متابعتِ نفس
وهوا ایله ترکِ اباتهٔ انابه وجوهرِ عمر بهای روحنی افنا واذابه
ایدن مستِ شهوت پرستی نفرین والذّ مستلذّات عد ایلدکلری
وضعِ بدی بو وجهله تقبیح وتهجین ایلمشدر

بشهوتی که براندی چه خوش بوی که همی
زجانت کم شود آن یکدو قطره کز تو چکید
نگر چه شوم جهانست این که جفت از جفت
خوشی نیافت که تا پارهٔ زجان نه برید

اگرچه تعاطیٔ هوا وهوسک هرکسه ضرری متقرّر در اما
شیوخ وشبّانه کبیر وتاوانی جمله دن اکثر در زیرا اطفال
وشبّان روزان وشبان عنانِ نفسِ امّاره یی ارخا وایفاء
مقتضیاتِ هوایه تسرّع وعدمِ ارجا ایله اختمالدر که مجلسِ انس
وضلال ده سرگرمی وسمنزارِ رخسارِ آلنی صفرتِ انفعال
خیری ایدوب لباسِ تقواسی پرداغ ورنکیده دوی لطافت طرازی

مشابه حوصلهٔ باز ایکن همرنگ پر زاغ اوله و شیوخ بارسوخ
هنگام شیخوخت ده تصبّی و انابت و استغفاردن تأبّی ایدوب
حین لاینفع الندم اظطرار پشیمانی و ندم و آخر نفس ده که زمان
انقطاع هوا و هوس و انقضاء مبتغی و ملتمس در

می بباید ترک جان ناچار کرد   زین همه بیهوده استغفار کرد

گرفتار زلت قدم اولدوقلری سبب مزید رسوایی و مأمن
حسن خاتمه دن باعث بعد و جدایی اولور

واذا تکامل للفتی من عمره   خمسون وهو الی التقی لایجنح
عکفا المحرمات علیه فماله   متأخر عنها ولا متزحزح
فاذا رأی الشیطان غرة وجهه   حیی وقال فدیت من لایفلح

هر فرهمند هوشیار و لبیب زیرک سار که

سر ز هوا تافتن از سروریست   ترک هوا قوت پیغمبریست

نحواسنی پیش نهاد و نفس حیله گر ایله جهاد اکبره اجتهاد
ایده داستان آتی البیاندن پندپذیر و عین عبرت و خبرتی
دوشن قریر اولور تاریخ منتظم ده نگاشتهٔ کلک ذلاقت رقم در
که حضرت ذو القرنین که یکه سوار آفتاب گردش خافقین ایدی

ذو راحة وکفت ندی وکفت ردی   فقضت بهلک عداته وعدا
کالغیث فی اروائه ودوائه   واللیث فی وثباته وثباته

بر صاحب قران منقطع القرین بلکه صاحب زمان روی
زمین ایدی که تأیید خدای مجید ایله رقاب گردنکشانی قراب
صمصامهٔ تذلیل و تحقیر و رحاب حراب ده تخریب مکارزه و

واحتراب ایدن جحافل بسالت حافلی نشانهٔ رماح تذلیل و تحقیر
ایدوب اول مشرف شرفات شرف و دسیعه و مالک ازمهٔ
ممالک وسیعه اثناء کشت دشت عوالم سفلیه ده خواص
حواس ظاهره ایله قعر بحر مشاهده دن جمانهٔ غرائب مبدعاتی
استنباط و خلال صعود تلال معالم علویه ده جواس حواس
باطنه ایله گنجینهٔ مجاهده دن جواهر عجائب مخترعاتی
استخراج و استنباطه ایدر ایدی

کریم له نفس تجود بما حوت   واعجب شیء بعد ذاک اعتذارها
علیم بنور الله ینظر قلبه   فلم یغن اسرار القلوب استتارها

حضرت ذو القرنینه منقبت آتیناه من کل شیء سببا
دست افزار و تخصیص قادر مستعان ایله گردنکشان جهان میانده
سرافراز اولدقده پای عزیمت دشوار پسند ایله قمهٔ شاهق همت بلنده
صاعد و آرزومند مطلوب قلیل المساعد اولوب خدیوان عالم
نوردن هیچ فرده دغدغه انداز جنان اولمیان طلب آب حیوان
مانع استرواح و آرام و ظلمات پرآفاته باعث انتحام و اقتحام اولدی
ذات متیقظ و آگاهی اول سفر بی راه ده

واذا اردت رکوب امر فادح   فاجعل له الصبر الجمیل حزاما

نحوای عزیمت مساقی اوزره شولد کلو متاعب و مشاقه تحمل
و ثوب فاخر تجلّی مذهبهٔ مذنبه ایله تجمّل ایلدی که حدّ احاطه و عدّ
عداد هندسهٔ فهمدن بیرون و عقود تراجم تراجم وهمدن
زیاده و افزون در   ازانکه عقل تصور کند فزون باشد

نه کار بسته میندیش و دل شکسته مدار
که آب چشمهٔ حیوان درون تاریکیست

تحیر

آخر کار کمال اضطراب و اضطرار ایله
فما کل طلاب من الناس بالغ　ولا کل سیار الی المجد واصل
فحواسی اوزره ماء خلود انتمایه غیر نائل و صنوف حسرات
و صروف ایله آئب و آئل اولوب حرارت خیبت چشمهٔ جانفزا
ایله لهبان و لهثان و گرماء گرما گرم صرما ایله عطشان و نطشان
اولدی　اشد الهم عندی فی سرور　تیقن عنه صاحبه انتقالا
بو دکلو نکد و فنون کد هباء منثور و طومار حسرت و خیبت
مبسوط و منشور اولدوغندن ماعدا
قد یرزق المرء لم یتعب رواحله　و یمنع الرزق عن ذی الحیلة التعب
فحواسی اوزره حضرت خضر که همزانوی متکئین علی رفرف
خضر در عین الحیوة دن کرع و شرب و انسیاب آب صفوت
مآب ایله شست و شوی گرد کرب ایلدوکی مکدر منهل طبیعت
و ضریبه بر اندوه انبوه و کربیه در زیرا تک و تنها خاسر
و خائب و مرجع خیبت و خیبته عائد و آئب اولسه اول ماء حیات
آثر نوع بشره ممنوع ~~الورود و مشرع وصولی مستحیل المرون والورود~~
اولمغه مجهول ~~و شقره یأس و نفرت ایله قطع رشتهٔ مأمول اولور~~ ایدی
لکن طوائف انس و ابناء جنس دن بر کریم القنس بدور و شروع
و تشراب و کروع ایلدوکی سبب مزید اندوه و خسر و باعث اصطلام
آلام و عسر در حضرت ذو القرنین انتظار حین حین ایله آنس
~~انفسیه خلود ده بلود و اجنبیهٔ ابوده ربوده دن~~ آنس اولیجاق
غنیمت بقیهٔ عمری انتقال و جانب مسقط رأسنه حرمان و یأس

شنیده که سکندر برفت تا ظلمات
بچند محنت و خورد آنکه خورد آب حیات

از قصهٔ سکندر و آب حیات و خضر
معلوم شد که روزی کس کس نمی خورد

الوصول

خلوتسرای مضامین خاصه یه آتی و متاع حسن ابداع
و اختراعی موافق اولان ذاتی بو قطعهٔ خوب براعت
رسانی بو محله متناسب و چسبان در

و مینوی زندگانی و ابوده
دوام و ربوده اولمغین

ذاتی نک ایشت پندینی ای منبع احسان
صنمه سکا راغب اولانک جمله سن انسان
جانلر بیدرب بولنمه جان ویرمکه لائق
سر آدمه طوش اولدی همان چشمهٔ حیوان

ایله تحول و انتقال ایلدی
چو زان کارشه را دل آسوده گشت　همان فتنه بوده نابوده گشت
علم را سوی روم پرواز داد　فرس را برفتن عنان باز داد
خلال تجواب و ترحالده براءت نیکو امتثه واصل و بر
فضاء نزهت افضایه نازل ولدی که سکنه و قطاننک کف
کفایت رسانلرنده باعث تعیش و استمتاع اولجق اسباب
انتفاع مفقود و انمله تأمل ایله عقدهٔ رجالری معقود اولوب
اختیار فاقه و قتور و رحاب بیوت بی ثبوتلرنده حفر حفر قبور
امتثلر ایدی علی الصباح که نداء خوش اداء حی علی الفلاح داخل
اصمخهٔ اهل صلات و صلاح اولور ایدی کفنس احداث و تجدید
وظائف عبادت و عبودتی احداث ایدوب لیل و نهار فی السر
و الجهار درون لحد تنک و تارده مکث و ثبات و مانند بهائم و
سوائم رتوع بقل و نبات ایدرلر ایدی حضرت ذو القرنین اول
قوم بی [illegible] صاحب عزلتی ارسال سفیر و الوک و ایفاد
رسول فصاحت سلوک ایدوب
تخیر اذا ارسلت فی الامر مرسلا　فمبلغ آراء الرجال رسولهم
مصداقی اوزره بر برید مصلاق تخییر و ارشاد اسلوب
سداد ایله بلغ ما علیک فان لم یقبلوا فما علیک مدلولنی تخییر ایلدی
سفیر مسفور اداء آداب الوکته قیام و تبلیغ سفارت و پیام
ایتدکده اول سلطان کشور عزلت اجابت دعوتدن امتناع
و بمعوله عزلت و اقتناع ده اکتناع اتمکین حضرت ذو القرنین

عارض گلگون مهر پر انوار شکن زلف شب تاردن
لمع و برقان و ذاق جوان گندم گون ماه
صباحت نمون عاشق شیدای خورشید
هویدای مبتلای علت یرقان ایدر ایدی

و عوت ایچون

٢١٨

دلالتِ هدیناه النجدین ایله اول ملک کزینک مسکن ملائک مکیننی
تشریف و انواعِ نوازش و اصطناع ایله تلطیف ایلیوب عدم اجابت
و امتثالدن فحص و سؤال ایلدی اول سلطانِ کشورِ عزلت
کنجینۀ حکمتدن فتح باب و جنابِ ذی القرنینه خطاب ایدوب دیدی که
توبی که بخت تو مانند اوستادِ ازل بسی امور عجب در زمان اندک ساخت
بیان نسخۀ اجمال چون نمود زمان ترا بدفترِ تفصیل اصل فذلک ساخت
اکر دل نامعتدلمده بقیۀ هوا و زخارفِ حیوة دنیایه میل تمنا
اولسه سنک کبی سلطانِ عظیم الشانک نادی ایادی متابعته
اسراع و شتاب ایدردم لکن زاغ فراغ ده زاکن و ساکن اولماغله ش
تو عزلت جوی و دور از انجمن باش رفیقِ خویشتن هم خویشتن باش
ز عزلت شاهِ مرغان کشت سیمرغ یکی مرغستی خوانندش لبسی مرغ
فحواسی مسلکِ استغنایه هادی و جملۀ مرافق و منافعِ عزلتدندر
که سنک کبی صاحب سلطنت و سعادتی بو تنکنای عنایه علی الفجاءه
اجاءه ته باعث و بادی اولدی مقصود فرموده سأتلوا علیکم منه
ذکرا اول پیش آهنکِ پند و ذکری دن استنصاح و مشکاةِ کلماتی ایله
استیضاح ایلیوب دیدی که مدد بی عدد درکه قطعِ نطعِ زمین
و طرائقِ طوائف و ازواعِ مختلفة الاوضاعی مشهودِ دیدۀ پایان بابن
ایلدم بو خاکِ پاکده مشاهده ایلدوکم تفتیش و مجاهده جای آخرده
منظور و معتبرانِ عجائبِ بلدان لسانندن مسموع و مذکور دکلدر داخی
اعیانِ بنی نوع انسان فتحِ رتاج قدر ما یحتاج ایله مرخص ولا
تنس نصیبک من الدنیا نصی ایله مخصص ایکن بالکلیه ترکِ اخذ و تبت

و رفض

و رفضِ تعاطیء فضه و ذهب ایله عدمِ تمتع و ازالۀ آلتِ تمتع و
تمنع حجاء حجی دن دور و سرمنزلِ نهی اهلِ نهی دن مهجور و محجور در
اول سلطانِ درویش منش و داورِ صحابی روش دیدی که لا ریب
فیه هر حریص سفیه که زخارفِ مموهۀ دنیانی ترجی و تحصیلِ مطامعِ
فانیه بی تحجی ایده اول مقدار نعیمِ مقیمِ دار القراردن نومید
و الآخرة حرام علی اهل الدنیا وعیدی عنبرِ بعید اولور بعده
حضرتِ ذی القرنین اول کروه بی عیب و عینه الباسِ خلعتِ خطاب
و غایتِ احتقاد ایله رموزِ ظلمتِ رسوم احتقاد و نهایتِ افتقار
ایله رهبرِ عزلته اقتفا و اقتدا ایتدکلرندن التماسِ جواب
ایلدکده اول درویشِ سلطان نشان درجِ دهانِ کوهر فشانندن
نثرِ مروارید و لعل و پایۀ رایِ اصابت پیرایه سنی مقرِ قمر بهجت
رقم ایله طابق النعل ایدوب دیدی که اطرافِ قبوری حبور
با شوری کنش و تعهد و اول جای نعمت فزاده سببِ تحنف
و تزهد بو درکه اسباب اسلابِ دنیویه بی تشری و متابعتِ اقتضای
بشری ایتمکله احیانا راغبِ تکاثرِ متاع و طالبِ توافرِ اثاث و
بعاع اولدوغمزده صورتِ قبور راده اولان قبور منعِ فضولِ
تأمیل و دوشِ عزیمته عدلِ بارِ قناعتی تحمیل ایدر حضرتِ ذی القرنین
رکضِ کمیتِ قیل و قال و سیمِ کلام و سیمی بوته ء استخبارده
قال ایدوب عدمِ اتخاذِ انعام و اغنام ایله عدمِ اغتنامدن
سیولِ سؤلی اساله و مجموعِ خاص و عام ماکول و طعاملرینی
سدِ رمق و حشاش ایچون اختیارِ عشب و حشیش و آبا ء تنفیس

طرفِ تصنعدن مامنِ عزلته
تردد و تصنع

يرنه اقتناء حشيش خسيس ايتدكلرندن لكام كلامى اماله ايتدكلرنده
اول قوم باتودد بتيه تذبذب وترددن تنجه وجانب جوابه
توجه ايدوب ديديلر كه نبات وتعاشيب ايله فراز ونشيب خرين
وبى چون وچرا رعى وچراسى جانب تابنى ضنتدن بى منت
نصيب معين اولوب رتوع چمن برض سد رمق وخوا وسروح
خبء ارض دفع شغب سغب وطوى ايدركن الجوعة رأس
العلاج والتخمة مادة الخراج مزدوره دل رنجور ودل شكسته
تهيت ان البطن اذا شبعت ضارت الارواح اجساما واذا
جاعت ضارت الاجسام ارواحا دفينه سنه كنجور اولمق حزمه
اقرب وحفظ صحته سبب دراغب ذلك اولمالك ارجا واجا
وملك بى رجا وبر حجا خلف ذى القرنينه مديد افتقاد وبر قفاء
ملصق العفا اخذ وانتقاد ايدوب ديدى كه يا ذا القرنين بو كلة
پوسيده ملوك ارض عريض دن بر غاشيم غيرا ريضك سر منبع الشرى در
كه منقبت يافته ان آتاه الله الملك وقلندم ذم ده راكب فلك
هلك اولوب جانب صنم وبغيه ميل وصغى ايتمكين سيف منتضاء
قضا جسم پرخشمنى حسم واوراق اطباق سماء شماء كثيرة الصماد
طلسم اسم ورسمنى دسم وطسم ايليوب بو قفاء كريه اللقا مانند
حجر ملقى آغشته خس وخاشاك ودار اخرى ده مشاهده
خزى وسوء جزا ايله مخلد آتشكده سوزناكدر بعده اخذ جمجمه
اخرى ولجام سخن حكمت انجامى ارخا ايدوب ديدى كه يا ذا القرنين
بو بر ملك عدالت منسلكك سر عزت افسرى دركه اول جانب حرصه

ودرون مجاعت مقرون

النفس راغبة اذا رغبتها
واذا ترد الى قليل تقنع

دوان اولان ملك سابق العدوان دنصكره خالق ارض وافلاك
اجلاس تختگاه املاك ايليوب بو سلطان باعدل وداد
جهانرا خلعت عدل آنچنان داد   كه تيغ از ننك عريانى شد آزاد
زعدلش جان مظلومان سحرگاه   فرامش كرده تير اندازى آه
كندودن مقدم نهاب زهق زهق ده ثابت قدم اولان
هتاك فتاك دن عبرت كير وآفاك سفاكدن پند پذير اولوب
العدل جنة نافعة وجنة دافعة وجنة واقية وجنة باقية
كاس رافت وباسى تعاطى وبحبوحه عوارف مندوحه ده واتقوا
يوما ترجعون فيه الى الله نصنى اشتباهى ايله اثبات خنوع
واخباته تناطى ايدوب زيردستنده زبون وپست اولان
رعايا خاطر شكسته اظهار عدل وتحقق وتحبب بى پايان
لحب نصفت واحسان ده
عدل نوريست كز و ملك منور گردد   وز نسيمش همه آفاق معطر گردد
عدل پيش آر و مراد دل درويش برآر   تا ترا هر چه مرادست ميسر گردد
منطوقنه تقيد ايتدكدنصكره مقدار اجل مسماسنى توفى
واقتضاى حكمت سرپنجه موت دن عدم توقى ايدوب جوهر ذاتى
خزانه آخرتده صندوقچه مغفرت ده مخزون وداخل زمره
لا خوف عليهم ولا هم يحزنون در بعده حضرت ذو القرنينك
نطاب دولت قطابنه اشارت وخطاب وظروف حروفى
البان معانى عبرت بيانه وطاب ايدوب ديدى كه يا ذا القرنين
بو ايكى قفاء بى صفاكبى سنك دخى مرگ قريبا تا خاك وخاكستره

سوده و مرور عصور نامحصور ایله بی فر و فرسوده اولور
طرق مداهنه دن غض بصر و طرف مهادنه یه صرف طرف و نظر
ایله که فریق فی الجنة و فریق فی النار نظم دررباری اوزره
زمره اتقیا و ابرار ده می اولماق اولی و احری در یاخود گروه
بی مر اشقیا و فجار ده می بولنماق شایسته حال اولی و احری در
حضرت ذو القرنین خرادهٔ مرادینی تیغ و کلید اندیشه ایله
ابواب موصدهٔ صعوبت پیشه یی فتح ایدوب دیدی که ای
ملیک بی همالیک هر کلام آبدارک رتق و رائق و هر سخن تابدارک
فر بر زر لیلاع منیر ایله تحریر اولنماغه شایسته و حقائق در کمال
بر بی همالکدن خواهش و سؤال اولنور که بکا همراه و رفیق و
منهج نهج عدالت و اداالت ده دلیل و رفیق اولوب ضبط بلاد
و عباد ده شریک و وزیر و حفظ اسرار سلطنت ده نادی
ازیر اولهسن اول شاه تنهانشین تقریر کلام مبین ایدوب
دیدی که هیهات هیهات ان کان غیر هذا فهات لانک فی مکان
و انا فی مکان و جمع الضدین عدیم الامکان زیرا مجموع خلق
عالم سکا شیخ بی حلم و جمله ذریات بنی آدم بکا صدیق و
خلم در حضرت ذو القرنین بو رمز غرابت غمزی استبانه
و ابراز رازی استبانه ایلدکده اول ملک بی نیاز راموز
رموز کثیر الارتماز ده سایح و مفاوز فوز و انفیاز ده
سائح اولوب دیدی که سنک دست کرم نثارکده اولان
مکنت و اقتداره هر صنفیت و رغبیده حسد و معاداة و هر

گر یک نفست ز زندگانی گذرد
مگذار که جز بشادمانی گذرد
زنهار که سرمایهٔ این ملک جهان
عمرست و چنان که میگذرانی گذرد

صنفیت و شدید غبطه و مباداة ایدر اما اهل راحت و درددن
هیچ فرد یوقدر که رفض دعت و خفض و ترک سعت و برک
ایده و کم ایچون بکا تشدید سنان شنان و مزلقهٔ رشک و
عدوانه عدوان ایلیه

سلطان سریر نیکنامی
سالار افاضل گرامی

صاحب نسب عصامی حضرت شیخ نظامی بو قصهٔ پر عبری
طرز آخر اوزره اعلام و بسط طنافس کلام ایدوب دیمش که

دگر باره در کار عالم نوی
روان شد سرا پردهٔ خسروی

بدید آمد آراسته منزلی
که از دیدنش تازه شد هر دلی

دیدهٔ دور بین عقلا سیر و تماشاسندن تحصیل قرة و
پیشانی حصاد و نظاره گشت و گذارندن کسب غرة ایدوب

دگرگونه دید آن زمین را سرشت
هم آب روان دید و هم کار و کشت

همه راه پر باغ و دیوار نی
گله در گله کس نگهدار نی

ان الملوک اذا دخلوا قریة نص بلاغت اوزره ساقه
و سوقهٔ لشکریان دن بعضی سفله و اهل زیان دست غصب
و تداولی دراز و تطاول و اشجان اشجارک ثمار بیشمارندن
جنی و تناول ایدنلرک ساعد و بازوی بازو شکن لرینی مبطلا
تغلج و یبس و قشم پرخشملری لباس ابلاسی کسو و لبس ایلدی

ز لشکر یکی دست بر زد فراخ
که تا میوه بر کشاید ز شاخ

نچیده یکی میوه تر هنوز
ز خشکی تنش چون کمان گشته گوز

سواری دگر گوسفندی گرفت
تنش گرد و زان کار بندی گرفت

جناب ذی القرنین بو کلمات عجیبه‌یی میندن خبیر و آگاه و
اول بوم و برگ خشک و ترندن دست کوتاه اولوب

چو لختی گراینده شد در شتاب   گذر کرد ازان سبزه و جوی آب
بفرمود تا هر که بود از سپاه   ز باغ کسان دست دارد نگاه

بو للکاه کتائب ظفر پناه کشت کشتزار ممتد و حیق
و سیر و شکار بیابان بعید و سحیق ایدرکن

بدیدار شد شهری آراسته   چو فردوسی از نعمت و خواسته
چو آمد بدروازهٔ شهر تنگ   بدیدش دری ز آهن و چوب و سنگ

هر طرفه اجالهٔ طرف نظر و عین عبر ایله نگاه و گذر ایدوب
آخرکار کمال پریشانی افکار و اندوه دل افکار ایله

دران شهر شد باتنی چند پیر   همه غایت اندیش و عبرت پذیر
دکانها بسی دید آراسته   در و قفل ازانجای برخاسته

عین غیرت دن عین عبرت عبرتی سکب و اجنبهٔ
استیجاب شگفت و استعجاب ده وکب ایدرایکن

مقیمان آن شهر مردم نواز   به پیش آمدندش بصد عز و ناز
فرود آوریدندش از ره بکاخ   بکاخی چو مینوی مینا فراخ

اول قوم آشنا روی بیگانه خوی جناب ذی القرنینی
اسکان و ایوا و اقامت وظیفهٔ اضافه و اثوا ایدوب

بسی خوان نعمت بیاراستند   نهادند و خود پیش برخاستند
پرستش نمودند با صد نیاز   زهی میزبانان مردم نواز

حضرت ذی القرنین ازالهٔ ریب و رینه اهتمام و کمال رفق و حلم

ایله قائد

ایله قائد نصف علمه تابتی و اتمام ایدوب دیدی که

بدین ایمنی چون زیید از گزند   که بر در ندارد کسی قفل و بند
نهان باغبان نیست بر باغ کس   رمه نیز چوبان ندارد ز پس
چه گونه ست وین نا حفاظی ز چیست   حفاظ شما را تولا بکیست

اهالی شهر و دیاردن اعالی و خیار تقریر کلمات حکمت اثار
و طبق طبق المراددن گوهر آزهر عبرت و رشاد نثار ایدوب دیدیلر که

چنان دان حقیقت که ما این گروه   که هستیم ساکن درین دشت و کوه
گروهی ضعیفان دین پروریم   سر موی از راستی نگذریم

نور یقین دیدهٔ خرد خرده بینمزه مشهود و هر بریمز نهابیر
سکینه و طمانینه ده مستکین و مضهود اولوب

نداریم بر بوده کس بسیج   بجز راست بازی نداریم هیچ
در گژ روی بر جهان بسته ایم   ز دنیا بدین راستی رسته ایم

بعد خلق و خوی نکولری مهذب و کتاب خلال بی خلل لری
مذهب اولدوغی تفصیل و سرمایهٔ ارشاد و اسعادی تحصیل
ایلیوب دیدیلر که

دروغی نگوییم در هیچ باب   بشب باز گونه نبینیم خواب
نپرسیم چیزی کز و سود نیست   که یزدان ازان کار خشنود نیست

حطام دنیای زود فنای بائع و حرارت خوف سعیر و لظی
ایله تشنه و نائع اولوب هر بریمز رهنمای توفیق شفیقه تابع
و ماء نماء تیکلان گلزار جنانمزده جاری و نابع در

پذیریم هر چه آن خدایی بود   خصومت خدای آزمایی بود

بسازیم باگرده‌ء کردکار   پرستنده را با خصومت چه کار

بعده داستانِ سالف البیانی تتمیم وایغال وجنابِ ذی القرنینی بو کارِ شکفت مدار ایله اشغال ایلیوب دیدیلر که

چو عاجز بود یاریاری کنیم   چو سختی برد دستکاری کنیم
ور از ما کسی را زیانی رسد   وزان رخنه ما را نشانی رسد
برآریمش از کیسهٔ خویش کام   بسرمایهٔ خود کنیمش تمام

کارگاهِ دنیاء پر دغا و دغل‌ده عمل ترکِ املی صانع وخرزهٔ کلامِ بیهوده وهرزه ما بینمزده تلف وضائع اولماغله لباسِ اندرز بی التباسی صابغ وحلیِ نصحِ جلی بی صائغ اولوب

ندادیم از یکدگر مال بیش   همه راست قسمیم در مالِ خویش
شماریم خود را همه همران   نخندیم بر گریهٔ دیگران

جملهٔ صامت وناطق علائقی تسلیم خزانهٔ فالله خیرٌ حافظا وهجومِ آرزوی اهواءِ اسوا ده اندیشهٔ درکِ اسفل لظا ایدوب

ز دزدان نداریم هرگز هراس   نه در شهر شحنه نه در کوی پاس
ز دیگر کسان ما نه دزدیم چیز   ز ما دیگران هم نه دزدند نیز
نه دوزیم بر خانها قفل وبند   نگهبان نه با گاو ونه گوسفند

سماءِ دلِ بی اعتلامزده ذالِ اعتدالِ هلال وهر بریمز کاسبِ محاسنِ املا وخلال اولوب توکلِ جنابِ ذی الاجلال وشرائطِ تفویض وتسلیمی عدمِ اخلال ایله

خدا کرده خردانِ ما را بزرگ   ستورانِ ما فارغ از شیر وگرگ
اگر گرگ بر میش نادم زند   هلاکش دران حال برهم زند

گر از ملکِ ما کس برد خوشهٔ   رسد بر دلش تیری از گوشهٔ

وهنگامِ اقتراعِ حرث وازدراع ده تخومِ ارضِ جنابه تخم تکلانی قرع وبذر وجرذانِ آفت دن خلاص وسلامتی ایچون اوازِ دراهمِ نخب وتذر ایدوب

بکاریم دانه که کشتِ کار   سپاریم کِشته بپروردگار
نگردیم برگردِ کاورس وجو   مگر بعد شش مه که باشد درو
بماز آنچه بر جای خود می رسد   یکی دانه را هفتصد می رسد
چنین گر یکی کار وگر صد کنیم   توکل به ایزد نه بر خود کنیم

پایهٔ تکلان برمرتبه سامی وسامک درکه زلزالِ خللِ حوادثِ جلل ایله انثنا وانقعاص ودرختِ سختِ اطمینان بروجهله راتب وراسک درکه تندبادِ شتاءِ آفاتِ شتی ایله اندراس وانقعاث بولمز

نگهدارِ ما هست یزدان وبس   بیزدان پناهیم دیگر نه کس
سخن چینی از کس نیندوختیم   زعیبِ کسان دیده بردوختیم
گر از ما کسی را رسد داوری   کنیمش سوی مصلحت یاوری

ترکِ تمیز ونخوه وملاحظهٔ کل مؤمن اخوه ایدوب مادم تهدیٔ حدیثِ المؤمن فی فسحة مالم یصب بدم وایامِ گذشته واوقاتِ تلف گشته یه تأسف وندم ایدوب

نباشیم کس را ببد رهنمون   نجوییم فتنه نریزیم خون
بغمخواریٔ یکدگر خون خوریم   بشادی همان یارِ یکدیگریم
~~فریبِ زر وسیم را در شمار   نیاریم ونا یدکسی را بکار~~

میانمزده احتیاطِ شقاق وارفاق وتعاونِ صفاق و

انفاقی

بیدریغ و متالفِ حیل و غیله دن گریز و گریغ ایدوب

دد و دام را نیست از ما گریز — نه مارا بر آزادِ ایشان ستیز
بوقتِ نیاز آهو و غرم و گور — زِ درها در آیند ما را بزور
از انجمله چون در شکار آوریم — بمقدارِ حاجت بکار آوریم
دگر ما که باشیم ازان بی نیاز — نداریمشان از در و دشت باز

سمتِ شبع و غمته ترکِ میلان و شطن و اختیارِ فرموده

حضور القلب فی اجاعة البطن ایدوب اتباعِ حکمِ حکم علماءِ
قدما به فرمان بردار و طائع و خرسندِ انّ الحکمة تنزل من السماءِ فقد
فلا تدخل الّا فی کبدِ جائع اولماغله چراغ فراغ بی فروغ [2]

و امتلاءِ تخمه و امتلا ایله محتاجِ جشاء و آروغ اولمایوب

نه بسیار خواریم چون گاو و خر — نه لب نیز بربسته از خشک و تر
خوریم آن قدر مایه از گرم و سرد — نه چندانکه دیگر توانیم خورد
زما در جوانی نمیرد کسی — مگر پیر کو عمر دارد بسی
چو میرد کسی دل نداریم تنگ — که درمان آن در نیاید بچنگ

هر بریمز بذلِ حفاضِ آزرم و حفاظ ایله نحرِ نعم و نشرِ نعم
و مانندِ قلبِ معن منع لا و صنع نعم ایدوب بیری بیریمزه [2]

برابر و مساوی و هر بریمز تارکِ غیبة و مساوی اولوب

پس کس نگوییم چیزی نهفت — که در پیش رویش نداییم گفت
تجسّس نسازیم کین کس چه کرد — فغان بر نداریم کانرا که خورد
بهر سان که مارا رسد خوب و زشت — سرِ خود نتابیم ازان سرنبشت
بهر چه آفریننده کردست راست — نگوییم کین چون و آن از کجاست

و جمعِ مقتنیات ایله اربابِ اسبابِ اکتساب ایله ترکِ خلطه و
و انتسابه حفظِ پاسِ انفاس توحید استیناسی احتساب ایدوب

الثالثة و العشرون

الآیة الخامسة عشر

گوز یومسه سوادن نه عجب حضرتِ یعقوب — نورِ بصرین نیجه زمان گوزلمدی زیرا
یوسفدیدی پیراهننی ایلیوب ارسال [ارسال] — القوه علی وجه ابی یأت بصیرا

بو آیتِ کریمه زحافاتِ هزج مثمّن دن مفعول مفاعیل مفاعیل
فعولن وزننه مطابق در

المر تلک آیات را — بخوان تا بدانی حکایات را

حضرتِ یوسفِ صدّیقک هلالِ جمالِ بریقی هر آن متزائد
النّور و طراوت آن و لهجتی غالب قرصهٔ هور و طلعت حور [و بهجت]
اولوب جمالِ روح پرورنه مدّ شعاعِ بصر ایدن مسلوب الاختیار
و بونک امثالی ابیاتِ لطافت اشتمال ایله ترانه گذار اولور ایدی

کجا چهرهٔ خوبِ او تافتی — فروزنده خورشیدکی یافتی
ز بس حسنِ بی غایت و نورتاب — خجل بود ازو قرصهٔ آفتاب

وقتا که زرنابِ وجودِ مهرتابی بوتهٔ امتحان و اختبارده
تامّ الوزن و کامل العیار و بو ابیاتِ تسلیت اثبات اول
شهر آشوب و نادرهٔ روزگاره حسبِ حال و طبقِ کار اولدی

و لمّا بدا صبح الیقین و کشّفت — به الظّلمة الطخیاء من شبهة الظّنّ
فلا تیأسن فانّه ملّک یوسفا — خزائنه بعد الخلاص من السّجن

کیدِ اخواندن خلاص و امان بولد قد نصکره خطّهٔ نزهت مصیر [مصره]
ظاهرا منظورِ ملک ریّان امّا باطنا مقبولِ ملیک دیّان اولوب
اگرچه واصلِ عزّ و دستگاه و تخصیص یافتهٔ اکرمی مثواه اولدی
امّا حقیقتده کاروانِ فراغ و راحتی تاراجِ رهزنان و تکرارِ مبتلای

کید عظیم زنان اولدی
بزم امشب بصفا هیچ کم از طور نبود / شجر حسن تو هرکز بچنین نور نبود
چون زلیخا نکرد بر رخ یوسف کوید / از ازل دیدهٔ یعقوب چرا کور نبود
ذات صفا سنوتی بصفاءِ آزمون دن صاف و پالوده
و دامن عصمتی کرد کدر تهمت ایله نا آلوده اولدقده متکای اجعلنی
علی خزائن الارض ده بالطول والعرض فرمان ران واقلیم سلطنتی
حفیظ علیم ده مطلق العنان اولوب هر طرفدن کوسنکان قحط بلا
تنکی وابنال عتبهٔ فلک مثالنه عرض بضاعت مزجاة نیاز وجمال
نور پاش آفتاب مظاهرینه نکران و ناظر اولنلر بی چون و چرا نغمهٔ
ما هذا بشرا یه انواع شوق و بشری ایله سر آغاز ایلدیلر
مکر ملائکه بر آسمان و کرنه بشر / بحسن صورت او بر زمین نخواهد بود
اما بوی عشق حقیقی یی استنشاق ایلین سر بازان مشتاق
بو مرتبهٔ بلند ایله قانع و خرسند اولمایوب بی اختیار جیب شکیب
و اصطباری چاک و بو زمزمهٔ عاشقانه ایله نالهٔ سوزناک ایدرلردی
تا شدی ظاهر بدین لطف و جمال ارباب دین / متفق کشتند بر تفضیل انسان بر ملک
پیر کنعان که بیت احزان ده مشاهدهٔ ماسوادن چشم بسته
و احب اولادینک حرقت فرقت و بعادندن خاطر شکسته ایدی پسران
انجاد وانجابی ارشاد منهج صواب ایدوب
کفت از روح خدا لا تیأسوا / همچو کم کرده پسر رو سو بسو
هر حس خود را درین جستن بجد / هر طرف رانید شکل مستعد
از ره حس دهان پرسان شوید / کوش را بر چار راه آن نهید

هر کجا بوی خوش آید بو برید / سوی آن سر کاشنای آن سرید
آنلر دخی فرمودهٔ پدرلی خریت راه و مواعظ مشفقانه سنی
بدرقهٔ صراط انتباه ایدوب طرف ام الدنیایه توجیه خطام ناقه
وبعد حصول الوصول کال کلال و تحیردن رفع رقعهٔ یا ایها
العزیز مسنا واهلنا الضر ایله عرض افتقار و فاقه ایلدیلر
عزیز مصر وجودی بضاعت مزجاة زنا قبول کن کیل مان تمام تبارز
بعد اللتیا والتی تشریف یافتهٔ لا تثریب علیکم الیوم
اولان قوم اذهبوا بقمیصی هذا چشم پدر نابینایه کحل عزیز
و أتونی باهلکم اجمعین ره آورد کزیدنی دست آویز ایدنوب
قطع مفاوز و فیافی و پدر پیره مسارعت تبشیرده سعی وافی
ایلدیلر حضرت یعقوب غایت اندوه و آشوب ایله
ای یوسف مه طلعه او نور جان کجیده / تنها تو به یعقوب لی بیت حزنده
زمزمه سی ایله تهدین نفس علیل و یبغولهٔ تأسف
و معتکف یا اسفا علی یوسف ده
یوسف رخ مرا غم یعقوب خویش نیست / آری صبی صبی بود ار خود نبی بود
نغمه سی ایله دل ناشکیب فرقت نصیبنی تعلیل ایدر ایکن
ناکاه بوی پیراهن اطراف کنعانده انتشار ولالی بشائر
اول قبائل وعشائرده انتشار بولدی حضرت یعقوبک ابتدا
سبب ابتلاسی پیراهن خون آلود و دیدهٔ ملکوت دیده سی
کرفتار دمدمه و آه و عصابهٔ بستهٔ وابیضت عیناه اولدوغی
رؤیت قمیصدن اندوه اولمغین آخر عودت روشنایی دخی

که زعالم دیدهٔ همت ببسته / بدار الملک استغنا نشسته

بوی پیراهن آشنایی دن اولدی اصحّ روایاتِ صحّت آیات
اوزره بشیردن مراد یهودادر شیرزاد درکه ابتدا پیراهن خونین
ایله جناب یعقوب حزینه القاء اندوه و حزنِ حزن دن ادرار
بارانِ انبوه آتکله سببِ اغتمامِ پدرِ پیر و سرپنجهٔ پیامِ نافرجامی
جنابِ جلیلِ حضرتِ اسرائیله دامن گیر اولمش ایدی
هر آنچه آیدت از غیب نیک و بد منگر   همین بس است که از سوی دوست می آید
آخرکار پیراهن مژده و غلالهٔ استبشاری دخی آنک یدندن
رسیده و مائدهٔ بشارت و هشاشی دخی آنک دستِ کرم پاشی
ایله کشیده اولوب رقّت حالنه موجباتِ مغفرتی القا و صحیفهٔ
روزکارده حقّ بنوّتِ نبوّتی ابقا ایلدی چونکه یهودای مژده
رسان خطّهٔ کنعانه واصل و مشاهدهٔ جمالِ منوّرِ پدر ایله
عقبانِ وصلت و لقیانه نائل اولدی اول پیرهنِ نازک و
صافی اهدا و اتحاف ایدوب دیدی که البشارة انّ الملک العزیز
ابنک یوسف یعنی ذاتِ ملک بشادیکه مژده و بشارت
اولسون که عزیز اریکهٔ مصر سنک پسرک یوسف صدّیق در بو
قمیص جنّت مساس آنک بدننه مماس اولان پیراهن رقیق در
حضرت یعقوب اول پیراهن مرغوبی انواع شوق و تبجیل ایله
لثم و تقبیل و مالیدهٔ چشم علیل ایتدکده فضل حکیم ذی الجلال
ایله فی الحال روشن و قریر و خواطنای جهانک آشکارا
و نهانی بینا و بصیر اولدی
جاء البشیر مبشّرا بحیاته   فملئت من قول البشیر سرورا

فکانی

فکانّنی یعقوب من فرحی به   اذ عاد من شمّ القمیص بصیرا
تالله لو قنع البشیر بمهجتی   لبذلتها و رأیت ذاک یسیرا
ابتدا قال و قیل که جناب اسرائیل اظهار و ابدا و توجیه
جانب یهودا ایلدی حضرت یوسفک حالندن پرسش و سؤال
ایدی یهودا کمیتِ کلامِ بشارت اطرادی حلبهٔ جلیهٔ طرادده
طرید و نخچیرِ حسن تقریری دامِ قید ایله صید ایدوب دیدی که
یوسف سلطانِ مصر و قاهره و مسندنشینِ نعم باطنه و ظاهره در
حضرتِ یعقوب سمندِ کلامِ دلپسنده ارخاءِ عنان و مهجهٔ لواء
پیامی واصلِ عنان ایدوب دیدی که بنم قتیمده سلطنت دنیا
پر مگس و آنک کار و باری ایله مباهات و افتخار ایدن ناکس و اوکس در
غلام همتِ آنم که زیر چرخ کبود   ز هر چه رنگ تعلّق پذیرد آزادست
دلِ ترسان ایله بنم پرسان اولدیغم بو در که یوسفی نه ملّت و
دین و دیدن و آیین اوزره ترک و اطوار حقیقت نمونه سنی کونه
اذعان و درک ایلدک یهودا اداء ذا زدا ایله دیدی که یوسف
صدّیق عون و صونِ توفیق ایله دین اسلام اوزره علی الدوام
ثابت و برقوام در حضرت یعقوب دفع احزان کروب ایدوب
الحمد لله تمّت النعمه نغمه سی ایله سرایان و منظهر ستایش بی پایان
اولدی   حدیث یوسف مصری که احسن القصص است
کسی بسوز نخواند چو پیر کنعانی   روایت اخری ده بشیردن
مراد بر پسر کنیزک زاد درکه اول کودک اندک سال خانهٔ نبوّت
اشتمالدن اخراج دبی سبب و دیع فروخت و بیعه ازعاج اولنمش

ایدی

بو وقعهٔ پر تعبک اصل وسببی بودر که حضرتِ یعقوبک بر کنیزکِ
نازک اندام وپرستارِ شیرین کلامی اولوب اول کنیزهٔ پاکیزه رنک
نامی بشیر بر فرزندِ دلپذیری وار ایدی

چو شمع سپهری ولیکن نه شمع | همه حسن عالم در و گشته جمع
چو تابنده خورشید بُد بر زمی | ولی صورتش صورتِ آدمی

ابن یامینک هنگام ولادتِ میمنت قرینده مادرسی
راحیل استماعِ کوسِ رحیل ایتدکده اول پرستارِ مه جبین
ظئرِ ابن یامین وتعهّدِ ارضاع واملاجنه تعیین اولنمش ایدی
بشیری فروخت واول کنیزکی نیزک فراقِ فرزند ایله دلسوخت
ایتدکلرنده جنابِ فردِ بی انبازه نالش ونیاز ایدوب دیدی که
الٰهی بنم ایله فرزندم بابام میاننه سببِ جدایی وولدِ بی پدرمی
دربدر اتمکله باعثِ سرگشتکی وگدایی اولدوقلری کبی سن داخی
حضرتِ یعقوب ایله احبِ پسرانی میاننه فراق انداز ووالد
وولد بیننه تفرقه ساز اول تا که حرارتِ هجر ملوم معلومی اوله
بو اثناده هاتفِ پوشیده صدادن ندا کلدی که ای ضعیفهٔ نیازمند
مشغول الخاطر وتژند اولمه که یعقوبی عزیزترین پسرانِ خونک
فراق وهجرانی ایله خاطر پریشان ایدرم مادام که سن وصلتِ
فرزندِ نیک نامک ایله خوش حال وشادکام ونعمتِ وصلت ایله
محصّل المرام اولمیه سن رسنِ آهِ جانکاهی عروهٔ وثقای همایه مشدود
وفرزندی ایله دروازهٔ ملاقاة مسدوددر

اذا عقد القضاء علیک عقداً | فلیس یحلّه الّا القضاء

گله از روزگار بیهده چیست | هرچه بر ماست هم ز کردهٔ ماست

اتّفاقا تقلّبِ تغلّبِ ایّام ایله بشیرِ نیکنام دیارِ مصریّه یه
ارتحال ونزهتگاهِ امّ الدنیاده حطِّ رحال ایدوب خدمتِ
حضرتِ یوسفده خاص ترین خدمه وعباد وامانت ودیانت
ایله مدائحِ علیهِ وثوق واعتماد اولمش ایدی لکن حضرتِ یوسف
قصّهٔ سالفه دن خبیر وکمینِ امرِ حافظه ده جایکیر اولمایوب الحکمة
وراءِ سرادقِ خفاده مستور ونا هویدا ایدی فرطِ اعتماد ومزیدِ
اعتماددن پیراهنِ دلپذیری سپردهٔ دستِ بشیر ایتدکده اول
دخی سیلِ عرم کبی عزم ایدوب جانبِ کنعانه روانه اولدی
بشیرِ مژده رسان داخلِ خطّهٔ کنعان اولدقده کوردی که
مادرِ بی دتیابی کنارِ آبده حضرتِ یعقوبک ثیابِ پشمینه سنی
شست وشوی وبو ترتیب ایله رضای مغفرت نصیبنی جست وجوی
ایدر بشیر مادرِ رأفت مشربنه ایریشوب حضرتِ یعقوبک مسکن و
مکاننی پرسان اولدی اول ضعیفهٔ پاکیزه سیر دزنِ گم کرده پسر
دیدی که ای شابِ پرشتاب یعقوبِ بی مجالدن نه سؤال ایدرسن
که اهل وعیالدن انقطاع وانعزال ایله بی قرار وثبات وتارکِ
راحت وسبات اولوب قدِ خمیده واخلاقِ حمیده ایله
مشاهدهٔ عالمِ شهادتدن بسته دیده ومخالطه واستیناس
ناسدن دامن چیده اولمشدر بشیرِ شیردل نهضتِ کسل کسل
ایله دیدی که ای زنِ طنّاز قصّهٔ غصّه یی دراز اتمه که بن جنابِ
یوسفدن حاملِ اخبارِ حسان وحضرتِ پیره صحّتِ پسرِ دلپذیرندن
پیام آور ومژده رسانم زنِ پاکدامان سرِ بی سامانتی

برداشته سوى آسمان ايدوب ديدى كه   الها داورا پروردكارا
مدت ديرباز وزمان دور ودراز دركه وعد بى اخلافك شرف
نفاذ واسعاف بولمش ايدى كه جمال يوسف پرآشوب پرتو انداز
كلبهٔ يعقوب اولمازدن اقدم بنم امر عسيرمى يسير يعنى بنى واصل
خلعت بشير ايده سن حالا   خبر مژدهٔ يوسفله پر اولدى عالم
هنوز بن شور بخت تيره روز

متيقن الانجاز كه خاطرنواز اهل نياز

يعقوب صفت ناله كنان ميكنم افغان   كايا خبر يوسف گم گشته كه دارد
بنم آرزوى جانمدن نه نام ونشان پيدا ونه خبر واثر هويدا
بشير استنطاق ضمير ايدوب ديدى كه سنك ساكن خلد خلاكك اولان
ولدك كيمدر كه سرپنجهٔ كستاخى وجسارت ايله لباس تقواى نبوته
دامن گير ومواصلت اهل رسالته سبب بطوء وتأخير اولورسن اول
زن پرحزن قصهٔ بيع بشيرى تقرير وداستان مشار اليهى على ما
هو عليه بسط وتحبير ايدكده بشير مادر بى تاب وتوانى عروض يأس
وحرماندن نذير اولوب ديدى كه
مژده كه مرادك اولدى حاصل   مقصوده سنى حق ايتدى واصل
مژده كه ميسر اولدى مقصود   سودا ايله آخر ايلدك سود
اى دل شكستهٔ نامراد مسرور وشاد اول كه سنك پسرك بشير
بن غريب فقيرم كه قادر جواد لا يخلف الميعاد انجاز وعد وكوكب
طالعكى فرخنده وسعد ايلدى
رأيت العسر يتبعه يسار   وقول الله اصدق كل قيل
فلا تجزع وان اعسرت يوما   فقد ايسرت فى دهر طويل

فلا تظنن بربك سوء ظن   فان الله يأتى بالجميل
معين مسكين حدائق الحقائق نام فارسى تفسيرده ليذ يزيد
وهب بن منبه دن كه هر نقلى صحيح وبه ومقبول كه ومه در روايت
وتقرير واثر صحت تأثير ايدر كه آرندهٔ قميص لطافت قرين ابن يامين
ايدى متكئ ناز بالش نعيم تخصيص ياقته ان هذا الا ملك كريم
احفاد شرف شعارك عدد وشماريني اخوان بزركواردن فحص
واستخبار ايلدى يتمش ايكى عدد فحول وقروم اولدوغى معلوم
اولدقده ملابس واسباب ومايحتاج سفر ودوابدن لائق عطا
وملوك ودرخور اهل سلوك اولدوغى اوزره تهيئه وارسال و
دفل رأفت ورفدى ارفال ايليوب وجه التفات همايونى توجيه
وامانت كاران يارانه سپارش وتنبيه ايلدى كه پدر واجب الاتباعى
حفده واتباعى ايله نزهت فزاى ام الدنيايه كتوروب ذل فراق
چندين ساله بى عز وصاله تبديل وحضرت پيرك مزاج تغير پذيرينى
جان دارويى نيل آرزوسى ايله تصحيح وتعديل ايليه
چون نامهٔ يوسف بر يعقوب رسيد   يمن كلالهٔ غلاله ايله
پرتو روشنايى عودت ونور بصر مانندهٔ ضوء بصيرت اولوب
لجهٔ غرام ومحبتى جوش وحائل پراهن حائل خاصيتى اعتناق
ودر آغوش ايلدى وكوهر سرشكى پاى انداز آرندهٔ قميص ولبوس
فرهمند   وكمال شوق وآرزو ايله پير وروينى بوس ايدوب ديدى كه اى فرزند
بوى پيراهن يوسف بجهان كم شده بود   عاقبت سر زكريبان تو بيرون آورد
بنم پيسر شرف افسرمدن نه خبر آرندهٔ پيرهن خوشبو شكرخنده وكشتر

وحسن بشارت ایله منشور بشارتی نشر ایدوب دیدی که ای پدر پژمرده
بشارت ومژده که ظلمت آباد هجران شمع وصلت جاودان ایله
ضیابخش روز وماتم سرای بیت الاحزان نور استراحت وامان ایله
عالم افروز اولوب بوستان جان که تندباد شبخون اشجان ایله
پریشان وبی نسق اولمش ایدی هبوب صباء وصال ایله تازه بها
اولدی ومرغزار سینهٔ مهجوران که تموز جهان سوز درد هجران
ایله خشک وبی رونق اولمش ایدی آب زلال تلألؤ جمال ایله
تکرار جنات تجری من تحتها الانهار اولدی

نور دیده بر صاحب نظری می آید سوی یعقوب زیوسف خبری می آید
کردشیرین دهن ما خبر یار عزیز که زمصر دکر اینک شکری می آید

ای تن بردبار اول جوهر گران مقدار که انداختهٔ چاه ادبار
وافتادهٔ اطوار غرائب اطوار اولمش ایدی فضل قادر متعال ایله
زیور افسر اقبال اولدی واول ممتحن وشروهٔ بثمن بخس دراهم معدوده
که آزردهٔ محن غیر محدوده ایدی افضاء فیض افضال ایله سرجریدهٔ
کبرا واقبال اولدی

ای تن مرده بیا سای که جان می آید چشم بکشا ونکه کن که چه سان می آید
تازه شو ای دل پژمرده که چون آب حیات بحر جودیست که سوی تو دوان می آید

حضرت یعقوبک دیدهٔ پر نمی که شورابهٔ گریهٔ دمادم ایله سپید
ومجرای چشم پر علتندن سیل انتشار وسبل ظاهر وپدید اولمش ایدی
رشک نور ایله پر فرح وسرور اولدقدنصکره فرستادگان عزیز
وامانت گذاران نفائس دست آویز یوزاللی شتر کوه پیکر و
وبادپای بادیه پیمای معتبری که هر برینک بالای والاسنده عود
قماری دن هوادج وعماری ترتیب ودهر گرادهٔ زیبا سراپردهٔ دیبا
ایله تنجید وتهذیب اولنمش ایدی ویکرمی رأس استر اشتر توان که
هنگام قطع بیابان ده باد سحری ایله دعوای همسری وادو توز
عدد اسب تازی وفرس حجازی که سرعت روش وحرکت ده
براق برق شتاب وماه سبک رکاب ایله لاف برابری ایدرلر ایدی

همی شد زتیر نظر تیزتر زلمح بصر هم سبک خیزتر

نظر حضرت اسرائیله عرض وانواع ترحیب وتبجیل ایله اقامت
وظیفهٔ فرض ایلدیلر حضرت یعقوب اول خبر خیر اسلوبدن تعقیب
وترجیح احد جانبی حرکت ومقام ایچون نزول وحی والهامه ترصد
وترقب اوزره ایکن حضرت جبرئیل علی التعجیل دار الجلالدن که
مقر مقربان نیکو خلالدر شرف نزول وعصمت سرای رسالته
ولوج ودخول ایدوب حفید جناب خلیل اولان حضرت اسرائیله
وزوجهٔ مهر محیاسی ... ریایه که حضرت یوسفه خاله وصاحبهٔ
بیت نبوت وفتوت اولماغله حنتهٔ الحاله ایدی جواز نامهٔ
نقلان دار تجالی ایذان وایصال ایلدی

فکل مکان ینبت العز طیب حضرت یعقوب فرمان علام

الغیوب ایله زاد راهی اعداد واسباب ظعن وسفری علی ما هو
المعتاد تهیئه واعتاد ایدوب توکل حی قیوم واتباع واشیاعی
ایله عزیمت جانب مصر وقیوم ایلدی اهل کنعان که سالیانی
گران جناب پاک اسرائیلک بر ونوازش جزیلی ایله خوکرده و

وخوانِ رأفت واحسانی ایله متنعّم وپرورده ایدیلر فؤادهٔ
دیدهٔ خونباره دن قطراتِ حسراتی شوره زارِ زاری‌ده باریدْ
ایدوب انواعِ اندوه ونزاع ایله بدرود ووداع ایلدیلر
اخوانِ عزیز فرمودهٔ حکمت آمیز اوزره البسهٔ فاخرهٔ ملوکانه‌یی
لبس واستریاح سلعهٔ استرواح ایله دفعِ انقباض وعبس
ایدوب مهرا وشتام شوکت انجام ایله اسراج والجام اولنمش
نجائبِ باد سرعت اوزره رکض ومسابقت ایدرک قطعِ متحجر
سبیل وغایتِ نشاط ومسرّت ایله توجّهِ نزهت آبادِ مصر ونیل
ایلدیلر اما حضرت اسرائیل اسرا وتأدیب‌ده لباسِ پشمینه‌سنی ثیابِ
ثمینه دن بدل ودقائق وجلائل افعالی حیداً متعالدن بیلمکین
ترکِ تثریب وجدل ایدوب درازگوش تیزگوشنه سوار و
وتواضع وانکسار وعدمِ فرح وانکشار ایله عازمِ کوی یار
اولدی طیِ مسافت ومراحل ایله فناءِ مصره واصل اولدقلرنده
یهودا اکبر اولاد وابناسی اولان فارضی که دلیر وفارس ایدی
ذیلِ تخصیصی اسبال وحضرت یعقوبک خبرِ مقدمی ایچون مقدّم ارسال
ایلدی تاکه منتظرانِ منظرهٔ آماقی یه پیش آهنگِ بشری وشادمانی
اولوب دیه که شول ماهِ فلک نبوّت که نیجه مدّت ماندهٔ عقدهٔ خسوف
ومحاقِ هجر وفراق ده موقوف ایدی وسطِ سماءِ عزّ وعلاده انکشاف
وانجلا بولدی واول پیرِ نابوقیرکه فرقتِ فرزندِ بی نظیر ایله علیل و
ضریر اولمش ایدی فضلِ حکیمِ قدیر ایله بینا وبصیر اولوب حالا امیدِ
نویدِ وصال وآرزوی مشاهدهٔ جمال ایله فناءِ مصردن فلان کوی

وبرزن ده عصای اقامتی انداخته واسبابِ تهیئهٔ ملاقاتی
پرداخته ایلدی حضرت یوسف چونکه نزدیکیٔ منزلِ وصلی گوش
وغایتِ روشن دلی وهمشاشتندن صبحِ فرخنده کبی شکرخنده
ایدوب قلزمِ بی کنار وکران کبی جوش ایلدی صمیمِ دروندن
سپاسداریٔ خداوندیچون ایدوب صادرِ امرینی تشحیذ وحلمِ حکمِ نماسنی
تنفیذ ایلدی که سرانِ سپاه ومقرّبانِ درگاه اول محیطِ نزهت
ونزاهت پذیرِ استقبال وپذیره ایدوب نثارِ جواهرِ نیازی رهگذرِ
پدره پای انداز ومشایخ وعلما واکابرِ دولت وعظما عتبهٔ
سدره مثالنده وضعِ پیشانی وروی مال ایله اقامتِ وظیفهٔ ترحیب
واعزاز ایده لر چونکه طلیعهٔ لشکرِ روز ضیابخش وعالم فروز اولدی

بنالِ همایون چو طاوس مهر — خرامان شد اندر ریاضِ سپهر

صدهزاران بزرگان ولشکریان که تیغِ سرفشان ودرفشانلرینک
بریق ولمعانی صحرای دیارِ مصریه‌یی رشکِ عالمِ انوار بلکه تلألؤِ
رماحِ دروع دن بی مبالغه دروغِ سپرِ سپهر تابِ آفتاب
پرده نشینِ سحابِ تواری واستتار اولمش ایدی

علم برکشیدند گردن کشان — پدید آمد از روزِ محشر نشان
ز لشکر که عرضش سه فرسنگ بود — بیابان بنخچیر بر تنگ بود

اوچیوز بیک سوارِ نیزه گذار گروه گروه کمالِ شوکت و
شکوه ایله طرفی گذرگاهِ راه مصطفّ وسنجر باد ومحاوره
ومشاوره لری ملتفّ اولوب عزیزِ مصر رسالتک موکب
باجلالتنده پویان ونشاط وانبساط ایله بذله گویان اولدیلر

اول دشت وهامون لجهٔ دأما وجیحون کبی موج خیز واهل تماشا
وسیرانک کیمی خندان وکیمی اشک ریز اولوب هفت کنبد آسمانک
سکانی دریچهٔ فروج ذات البروجدن نگران وبو حال شکفت تمالدن
انکشت گزان منظر حیرت بی کران اولدیلر سران وسروران خیل و
حشم اون ایکی بیک رایت وعلم افراشته وحضرت یوسفک
فرق فرقدسایی اوزره برچتر منقش فلک آسا برداشته ایدوب
بو ابهت جلال وابهت وجمال ایله
خندان خندان کلوردی اول ماه   برحسن ایله کیم تبارک الله
چونکه مدای بصر ومنتهای نظردن اول سایبان بی نظیر
منظور حضرت پیر اولدی اول مواکب کواکب قرینه استشراف
وزیر شادروان ملوکانه ده آسوده وکلاه کوشهٔ حشمت وجاهی
بالای فلک فرالایه سوده اولان کیمدر دیو استطلاع واستکشاف
ایلدی حضار مجلس تنکبار تعظیم واکبار ایله ایذان اخبار
ایلدیلر که سنک فرزند شفیقک یوسف صدیق درکه برداشتهٔ
لطف الهی ومظهر فضل وفیض نامتناهی ایله مفتخر ومتباهی اولمشدر
زتوفیق یزدان فیروزگر   همی گشت هر روز زیبنده تر
پری کر برو دیده بکماشتی   بسا شرم کز روی خود داشتی
حضرت یعقوب فرس اسکوب پیاده وفی الحال استقباله   براق اسلوبیندن
حاضر وآماده اولوب ساعد مبارکنی کردن یهودایه حائل و
ونکاه معشوق شیرین شمائل ایلدی چونکه حضرت یوسفک
تیر نظر تیزی اول طرفه انداخته وپیکر یهودا معلوم وشناخته

اولدی

اولدی بیلدی که هلال مثال ضعف وهزال ایله نوان وقامت
خم کشته وبالای فرودهشته ایله کندو جانبنه دوان وروان
اولان پیر مکروب حضرت یعقوب در علی الفور جنیبهٔ فلک جنابندن
کندویی پرتاب ورویال پدره سرعت وشتاب ایدوب بو
نغمهٔ خاطر نواز ایله زمزمه ساز اولدی
منم که دیده بدیدار دوست کردم باز   چه شکر کویمت ای کردکار بنده نواز
روایت درکه پدر وپسر پیاده وحیرتلری آناً فاناً زیاده
اولوب میان میدانده کوی کردان کبی غلتان ودیک دونلری
پرجوش وغلیان اولهرق بربرینی در آغوش واعتناق وجام
وصل مدامدن اصطباح واغتباق ایلدیلر
دانی چه نام می نهد این اجتماع را   کردون که هست منشی دیوان روزگار
فهرست شادکامی وقانون فرخی   دیباجهٔ سعادت وتاریخ افتخار
سوقه وعساکر اماکن بلندده ساکردن بو حال عبرت پناهی
مشاهده ونکاه ایدوب هر بری انکشت بردندان واطراف بلاددن
غریو وفریاد غلغله انداز اکناف جهان اولدی
ایا چه شد که شهر پر از غلغل وصداست   در کویها روا رو ودر کوچها هواست
شور وشغب ازدحامدن ابواب فلک مینافام کشاده
وسکنهٔ بالاخانهٔ سما سیر وتماشا ایچون مناظر نظارکیده
قائم وایستاده اولوب روشنان شوخ وسبک وسبز پوشان
والسماء ذات الحبک بی شرم وتحاشی سیر وتماشا ایچون تماشی
ایدوب حور العین باغ خلد برینک پای کوبان وکف زنان

واول ایکی مشتاق فراق ویده نک حالات بی ندیده لرندن
تعجب کنان اولدیلر ابتدا حضرت یعقوب فرزند عزیزنه خطاب
دلاویز ایدوب دیدی که السلام علیک یا مذهب الاحزان والسلام
علیک یا مزیل التعب والهوان بعده بر برینی درکنار وغایت شادمانی
ومسرتدن گریۀ بی اختیار ایدوب دائرۀ عقل تماسکنمودن
بیرون اولنجه ترک نحیب ونشیج وبر آخر کار دگر داره پیچ اتمدیلر
نیجه ساعت بیهوش وغلبۀ دهشت ایله لایعقل ومدهوش اولوب بعد زمان
فی الجمله افاقت وتکلم وشعوره اطاقت بولدقده حضرت یوسف
نبض حال پدری جس ویدبا تاییدنی اخذ ومس ایدوب ملک ربانک
نادی ایادی عنواننه ادخال ودین التفصیل والاجمال بیان سوالف
احوال ایلدی ملک ریان که قبول دعوت ایمان وحضرت یوسفک
ارشاد وتعلیمی ایله دین ودیدن حضرت ابرهیمی نقش نگین اذعان اتمش ایدی
حضرت یعقوبک دست وپای مبارکنی تقبیل ونقد روان دل و
جاننی راه مرضات اله ده تسبیل ایدوب دیدی که یا اسرائیل اگر
سنک فرزند جمیلک تعبیر رؤیای باقعه ووقوعدن مقدم علاج
واقعه اتمه دیار مصریه بلای قحط وغلا ایله ویران وخراب و
سکنه واهالی وعامۀ ادانی واعالی کم نام مطمورۀ تراب اولوب
اول مواطنده قاطن واول اماکنده ساکن اولان اناس نعمت ایناس
مبتلای شغب سغب وگرفتار اظفار تعب تغب اولورلر ایدی
اول جمعیت کبراده که ابناء ام الدنیا حاضر وخلاف واقع کلام
خام غیر نافعدن خائف وحاذر ایدیلر جملهسی ضوء تصدیق وبوء
ایله تنویر قلب صاف وطوع ورضاء تام ایله متحد اللفظ والکلام

اقرار

اقرار واعتراف ایلدیلر که بزم جمله مال وعقارمز ومجموع اسباب بسارمز
حضرت یوسفک ملک صریحی وحق صرف صحیحی اولوب اولاد واعقابمز
وانفس ورقابمز بی چون وچرا عبد مشتراهیدر اگر اول همام مشوش
الانامی حق تعبیر ودفع واقعۀ فاقعه ده حسن تدبیر اتمسه بو دیارده
متنفس ودیار قالمازدی وهیچ کمسه بو سرزمین ومملکته سایه اقامت
صالمازدی حضرت یوسف صدیق سرپوش حقۀ تحقیقی باز وصوان
سر نبوتدن اخراج گوهر حقیقته آغاز ایدوب دیدی که ای والد
مجید بنم مقصود وامیدم بو ایدی که سز سعادت وجنود ایله تشریف حضور
ارزانی وبو دیاره ادم اعتباره طرح شرف جاودانی بیوردقدن رقیم
علم تابع المعلومکزده منتقش ومرقوم اوله که قادر قریب بو بندۀ غریبه
نه معاملۀ دلفریب وانواع کربت غربتدن صکره نه گونه عزت
وقربت ایله تشریف وترحیب بیورمشدر تا که تحدیث نعمت رب
ونیل مثوبات وقرب ایچون نظر مبارک اثر کوزده یا جمعهم قید رق
ومملوکیتدن رهانیده ومقاعد عز آزادی وحریته رسانیده
اولوب کوی مجدتده گوی صفت غلطان ومصر عزتده هر بری
باشنه سلطان اوله پس ای مصریان وبیناکان وصمت زیان
بی ریب واشتباه واقف وآگاه اولوک که جمله کوزی پدر بزرگوار مک
دیدار شرف آثاری حرمتنه آنرارق وعبودیتدن آزاد وتمامی
املاک واسبابی ملاک وارباننه رد وارفاد ایلدم
ای آنکه دل جهانیان شاد کنی وین تودۀ خاک خرم آباد کنی
گر بنده کنی بلطف آزادان را که چند هزار بنده آزاد کنی

روایت در که اول قمیص جنت باف و پیراهن نازک و شفاف چونکه
خطهٔ مصر بهجت نمون دن بیرون اولدی بشیر بشاشت آیات
علی اختلاف الروایات اول پیراهن صاف و روشنی افشانده بعد
بالای سر سراوت افسری اوزره نشانده ایلدی ساق عرش
منوردن بر نسیم جان پرور   فرمان ده بی شریک و مانندە
نیاز یاش و آرزومند اولدی که ای دانای آشکار و مستور
بکا رخصت و دستور و یر که پیک نیک پی دن مقدم یعقوب مکرمه
خبر پسر مهر جمالی افضا و ایصال ایده یم تا که کمال لطف الهی و
منت حضرت عظمت پناهی جل عن الشبیه والنظیر معلوم دل
فیض پذیری اوله   چه خوش باشد که بعد از روزگاری
به امیدی رسد امیدواری   جناب عزت دن خلعت فاخرهٔ
رخصت ایرشدکده فی الحال بر کره تنسم تبسم همال ایله بی درنک
راه هشتاد فرسنک دن بوی دلجوی یوسف خوب مشام یعقوب
مکروبه ایردی و بو دکلو راه دور و دراز و مسافت آفت طراز دن
اول عطر خوش ثقبهٔ بینیهٔ بوی کشه کیردی چونکه اول رائحه نک
فائحه سی ایله دماغ پدر خوشبو و معطر اولدی اول نفحهٔ دل آرانک
اشتمال اشتمامندن تحصیل هدوء و هدون و ترتیل کلام
انی لاجد ریح یوسف لولا ان تفندون ایلدکده اول قوم ناقویم
انک لفی ضلالک القدیم دیوب بو دکلو زمان بعید و عتیق دنصکره
صحت یوسف صدیقی استبعاد و استنکار و عدم تصدیق و رضا لري
تالله تفتؤ تذکر یوسف حتی تکون حرضا ایله ایذان و اظهار ایلدیلر

تحقق خبر صحت اثردنصکره حضرت پیر روشن ضمیر انی اعلم من الله
ما لا تعلمون مضمونی ایله ارباب تردد و انکاره صارم زبان نصیحت
مداری تجدید و بیعت اطاعتلرینی تجدید ایدوب اسرار خفیهٔ الهیه دن
بر شمه سنی اظهار و ابواب مسرت آثاری تکرار ایلدی

باد آمد وزان سرو خرامان خبر آورد   در کالبد سوخته جان دکر آورد
امروز هم از اول روز نم سرمستیست   این بوی که بود است که باد سحر آورد

روایت در که اول قمیص نزدکی خاصیت که کارگاه جنت ده
بافتهٔ تار و پود حکمت و قدرت ایدی حضرت ابو البشر فرمان حکیم
دادکر ایله کلستان جناندن هبوط و حقنده ینبوع سر الهی نبوع
و نبوط ایلدکده ناموس اکبر جامه خانهٔ بهشت انوردن اخراج و
پیش آهنک لشکر اناسه الباس ایله دفع تضییق و احراج ایدوب بعد
حضرت ابرهیم علی نبینا و علیهم الصلوة والتسلیم عتو و تمرد نمرود
ایله القای نار ذات الوقود اولندقده اول لباس بهشتی اساس ایله
تخصیص و حین القای نارده جناب خلت شعارنه الباس و تقمیص
اولنمش ایدی بعده توارث و تداول و تناوب و تناول ایله حضرت
یعقوبه انتقال و مزاوله سی ایله متالف و مخاوف دن تنصل و انتقال
ایدوب حضرت یوسف اغرای اخوان ایله عزیمت تنزه و سیران و ارسله
معنا معناسی اوزره کلکشت صحرا و دشته استیذان ایلدکده ساعد
دولت مساعد و عضد شرف معاضد نه پیچیده تعوید بعده اول
شمع جمع رسالته پروانهٔ رخصت اجازتی تنفیذ ایلمش ایدی دست باف قدرت
و مخزون کنجینهٔ جنت اولان قمیص روح افزا دم عیسی آسا ابرای اکمه

بلکه احیاء موتی ایله جای شکفت ومحل مناقشه وگرفت دکلدر

الرابعة السابعة عشر
الثامنة والعشرون
الآية الثالثة عشر

مددی بی جزر دریم قرءآن   غیب دندر همیشه آکه مدد
ساحلی یوق محیط قرءآنک   نَفِدَ البحر قبل اَن تنفدْ

کلام قدیم ربانی بر همایون منشور آسمانی درکه طغرای غرّای قبول واقبال ومثال زئی مثال فضل وافضال ایله مطرّا وصحائف معجز اتصافی عارضهٔ نقص واختلاف دن معرّادر کلمات تامّاتی خزانهٔ انواع اصطناع ایزدی وآیات بیّناتی نشانهٔ مکارم وایادی ابدی در تختگاه دینه سلطان نافذ فرمان دار الملک یقینه شهریار حکومت ران

تاج اقرأ وربک الاکرم   زده بر فرق او ز نور علم
درع یوحی الیه در بر او   هنّ امّ الکتاب لشکر او

ای عزیز قرءآن شوق انگیز دلیل کعبهٔ امان اهل ایمان وقائد ارباب الباب وایقان در بر آفتاب هدایت در نورفشان وبر باران رحمت در گردفشان ضوء کاملی فروزندهٔ مشاعل بصائر وفیض شاملی برازندهٔ حدائق سرائر خیال جمالی مونس خلوت عاشقان سرباز نوید وصالی سلوت ریان اهل نیاز ترتیب مبانیسی خاطرفریب تقریب معانیسی زیبا وغریب صورت نظم با انسجامی خال تکلّف وتصلّف دن خالی صفت حکم با احکامی حلیهٔ حلم وحکمت ایله حالی سوق کلامی شوق آمیز دل وجان ذوق مدامی شورانگیز ونشأه رسان حلاوت فصول وغایاتی بی غایت طلاوت سور و

آیاتی

بی نهایت کحل الجواهر اخبار صدق باری دیدهٔ مخلصانه توتیای
روشنایی اکسیر اعظم اسرار بااعتباری زمرهٔ مفلسانه
کیمیای آشنایی کلمات دلاراسی مشتاقان بی قراره خوشتر مطالعهٔ
انیس مشاهدهٔ آیات سلوت فزاسی عارفان حقائق و اسراره
زیباتر جلیس زبان بیان اداء صفاتنده عاجز و مبهوت
ناطقهٔ خوش سرا تعریف کمالاتنده تقصیر ایله موصوف و منعوت
واعلم بانّ کتاب الله مشتمل علی علوم عَلَتْ عن مدرک الفهم
تنبیه الغافلین ده تصریح و تبیین اولنمشدرکه من قرأ
القرءآن فکانّما رای النبیّ یعنی قاریٔ قرءآن عظیم کویا
مشاهدهٔ جمال رسول کریم علیه الصلوة والتسلیم ایله شرف
و مکالمهٔ جناب نبوی ایله مصداق خذ من الفضل نصیبا و من الفیض
اولمشدر شرح خلقش که خلق ازان عاجز کی کماینبغی توان کرد
بود هم بحر مکرمت هم کان کوهرش کان خلقه القرآن
دنیا و ما فیهاده نه مقوله مطلب اعلا و مقصد اقصی درکه
اول مطلوب حقیقی نک شهود لقای انورنه موازی و برابر اوله
مقصود عاشقان بدو عالم لقای اوست جداول آیات
باانسجامندن بسر تیسیر ولقد یسّرنا القرءآن للذکر جاری و سیاق
و سباق مقال معجز نظامندن سرّ سرور ساری اولوب
عرائس نکاتی متبرجات بزینتها و نفائس کلماتی مخزن خود
و بهادر لایختص بمعرفته الّا الراسخون الکمّل ولا یحاط وصف
جماله بحساب الضروب والجمل

فی

نی مهر تو در دل حزین می کنجد نی مهر تو در هیچ نکین می کنجد
جانت خوانم اکرچه بیشی چه کنم در قالب کفتار همین می کنجد
امام ابو مطیع نسفی قدس سرّه الخفی دیمشدرکه جناب
غزتک علامت دوستی و محبتی تلاوت قرءآن و اهل عبادتک
نشانهٔ صدق عبودیتی قرآءت فرقان در پس هرکیمکه دوام
آکاهی ایله دعوای حب الهی ایده اکا مغادرهٔ تلاوت
آیات و سوردن اکبر کناه و دار القضاء رضاده آنک
صدق دعواسنه مواظبت کلام الله دن ازکه کواه اولماز
ما اعظم شانه این چه بحر بیست قدیم هر قطره ازو هزار دریای عظیم
در هر دریا بسی صدف کشته مقیم در هر صدفی زحد برون در یتیم
احادیث قدسیة الوفودده ورود بولمشدرکه من شغله
قرآءة القرءآن عن المسألة اعطیته افضل ما اعطی السائلین
یعنی هرکیمی که حلاوت کلام ربانی و استغراق تلاوت خطاب
سبحانی درخواست مانی البالدن صرف و اشغال ایده نیازمندان
بارکاه رحمته ایتا اولنان عطایای کبرادن زیاده تشریفات
آماده ایله اکرام و اعزاز و کمال تعفف ایله مخلوقه تکففدن
مستغنی و بی نیاز اولور زیرا سائل برکشته حالک عطا و نوالی
فراخور سؤالی در بزم افضال و اجزالمز داد حق را قابلیت شرط نیست
فحواسی اوزره فوق الاستحقاق ولا یحمل عطایاهم الا مطایاهم
معناسنه مصداق در شول اهل حاجت که بارکاه سلطنته رفع
رقعهٔ اوطار ایده کدای کوی در و اول بلند همت که بزم منشور

نسبت خوبی هم از خوبی نسبت ظاهرست

عظمت واقتدار رمزی تکرار ایده بنده آب رویی در نه مقوله
دولت سرمد در که تلاوت کلام معجز نظام مزه مقابل ومقارن
اوله ونه گونه سعادت ابد در که قرآءت نامه و نامزه موازی
وموازن اوله ~~ریاض اسرار قرآن تماشاگاه قلوب اولی الالباب~~ سطور کرامت ظهوری نماینده طریق صواب
وتالی قرآنک ادنی مرتبه سی هر حرفنه اون ثواب در خواجه محمد
پارسا قدس الله سره الاخفی تفسیرنده ذکر وتسطیر ایلمشدر
که روز رستخیز هول انگیزده هرکس حیرت زده وناچار وکال
دهشتدن چشم بصیرتلری چار اولدقده کلام حق که ماحل مصدق
بنای استوار شفاعتی رصین وپابست وملائکه واصفیا ورسل
وانبیادن اسبق وپیش دست اولوب مصداق
وان کتاب الله اوثق شافع واولین پایه قربت وزلفتده
لواء کرامت احتواء شفاعتک رافعی در
آنرا که چنین شفیع باشد قدرش همه جا رفیع باشد
رساله قدسیه ده که منشأ روائح فوائح انسیه در شیخ شهاب الدین
مقبولدن منقولدر که متوسطان راه سلوک بی شکوکه اقامت
سنن فرائض وسنن دنصکره مداومت تلاوتدن اجدی و
اجل بر کسب وعمل اولماز وهر منفعت که اهل بدایته ملازمت ذکر
وتوحیددن ظاهر وبدید اولور آنلر اول رتبه سنیه برکت تلاوت
ایله حصول بولور وتجلیات صفات مختلفة الآثاردن نیجه فوائد
زوائد اخر ~~حاصل اولور~~ فی الحقیقه برید هوش خود فروش که منهی اسرار بیتر اولمه سی متقرر در
ملک وملکوت در مناسبت شان قرآن اولان ترتیب آنیقک

بلم

سیر طریق سبر وتحقیقنده عجز وعی ایله موسوم وسفیر فهم باریک بین
که جاسوس مضایق عالم جبروت در لائق حقایق تنزیل اولان
طرز جمیلک تقضی ادراکندن پس مانده ومحروم در
ومنقبة الاعجاز اسنی المناقب القرآن شافع مشفع و
ماحل مصدق کلام محققی اوزره قرآن معجز بیان شافع مشفع
ومنشور اقبال مشهوری طغرای حکمت مدار من جعله امامه قاده
الی الجنة ومن جعله خلفه ساقه الی النار ایله موقع اولوب
دفتر شفاعتنه رادهٔ قبول کشیده در وتارک تلاوتدن واجابت
تألم وشکایت ایدوب مضمون اشتکاسی محل تصدیقه رسیده در
هرکیمه احکام حکمت انتظامنی منهاج شریعت غراده دلیل وپیشوا
ایده قائد رحمت ناقهٔ عزیمتینک زمام احترامنی طوتوب غرف
علیین وبطنان خلد برینه ایصال ایدر وهر که متابعت شیطانه
اتکال واتکا ایده رائض هیبت توسن نفس بدسیرتنی تازیانه
غیرت ایله حضیض سجین ودرکهٔ اسفل سافلینه سوق وادخال
ایدر پس ارباب الباب و خلوه معلوم اوله که قرآن هم دوست نواز
وهم دشمن گداز اولوب گنجایش محامل فضائلنده عرصهٔ
پهناور بیان تنک وقطع مراتب مناقبنده ادهم خامهٔ
دوزبان لنک در سعادت اول صاحب دولته که کلام قدیم
آکا شفیع ویاور اوله وخیبت وخذلان اول مردود بدبخت
که قرآن عظیم آکا خصم وداور اوله ویل لمن شفعاؤه خصماؤه

احادث صحاح ده بتبيين وافصاح اولنمشدر كه هر كيمكه قرائت قرءآن
ايله رطب اللسان اوله وبو وجهله ظن وگمان وحسبان نا چسبان
ايليه كه متكای زركش هدی اوزره اجلاس وخلعت فاخرهٔ مغفرتی
اكا الباس ايتميه‌لر اول حزب مردوددن معدود اولورکه نفس
بدكارينی معرت انكار ايله اخزا وقرءآن عظيم واجب التكريمه
فسوس واستهزا ايدوب دل نامعتدلنی خار خار سوء افكار
ايله افكار ونصوص قاطعة النصوصه عدم اقرار ايله صاعد
صراط اصرار اوله جواهر التفسيرده رقمزدهٔ كلك براعت پذيردركه
قرءآن مبين مصحف شرف قرين ده آلتمش آلتی نام عزت انجام
ايله تكرير واعاده وآيات بينات دن استنباط واستفاده
اولنمشدر لكن لفظ قرءآن بو كتاب سامی نك اكمل واشمل اسامی سيدركه
مناظر فيروزه گون گردون ده بين الملائكة الكرام وممالك
ربع ربع مسكونده عند الخواص والعوام لفظ قرءآن ايله اشتهار
واعتلا بولوب وبين الدفتين بو نام نامی واسم سامی ايله
آلتمش آلتی موضع مقررده معاد ومكرر اولماغله اكی وجهله
مطابق عدد لفظهٔ جلاله وكثرت اسما شرف مسمايه باهر الدلاله در
هر عاشق شائق وهوادار صادق كه بر محبوب شيرين شمائله
مائل اوله غايت ميل ومحبتندن اراده وعزيمت ايدركه معشوق
مشوقنك رتبهٔ حسن عالم آراسی هر بيگانه وآشنايه منكشف
وهويدا وهر آن عبارات شتی وحسنك واحد مجلا‌سنده
جلوه نما اوله لاجرم صفات كماليه ونعوت جلاليه وجماليه سی

اعتبارنجه هر محلده بر نام لطيف ونعت شريف ايله ياد وبوباغی نك
مضمونی ايله دل محروب محزونی شاد ايدر

رويت نكرم ماه تمامت خوانم   قدت بينم سرو خرامت خوانم
نام تو بسی وچون بنامت خوانم   از مهر ندانم كه كدامت خوانم

غواصان قاموس دين مبين ومستخرجان لآلی كشف ويقين
اولان نحارير مهرهٔ مفسرين واذكياء كملهٔ متأخرين ما فرطنا
فی الكتاب من شیء آيت هدايت نماسندن بو تحقيق انيقك
تبيينده اتفاق وتواطؤ وفيه نبأ ما قبلكم وخبر ما بعدكم وحكم
ما بينكم حديث صحت انتماسندن بو توجيه وجيهك تعيينده اجماع
وتكافؤ ايتمشلردر كه هر شیء كه ازمنهٔ ماضيه ده وقائع دن واقع
اوله وهر نسنه كه اوقات آتيه ده حوادث دن حادث اوله جقدر
ياخود بو ايكی زمان ميانده كوائن دن كائن اولوب غريبان
مرحلهٔ زندگانی ومسافران رباط عالم فانی نك مصالح دنيويه ده
آنكله منتج وافتخارلری ومناهج مناجح اخرويه ده اكا احتياج و
افتقارلری اوله بالتمام والكمال اتم وجوه احاطه واشتمال اوزره
تضاعيف آيات بينات ده مودوع وباوجود ايجاز ضمن قرءآن
باهر الاعجازده امانت كرده وموضوع اولوب علوم اولين وآخرين
بر حسب ولا رطب ولا يابس الا فی كتاب مبين محتوی وجلائل و
دقائق فنون آليه وعاليه يی كافل ومنطوی در

هر صورتی كه بر صفحات بدائعست   مجموع را صحيفهٔ روی تو جامعست
گويا هر حرف عنبر سرشتی بر قصر بهشت دركه حوران معانیی ازدحا

مه

جای آرام وهر ترکیب براعت مکانی برکانِ بدیع الامکاندرکه
درونی یواقیتِ معارفِ کوناکونه مستقر ومقام در
وما محاسن شیٔ کله حسن   هر صورت بی نظیر که پیشکاه علم ازلی دن
خرام وجلوه کنان پایکاهِ عینِ عیان ده هدو وآرام ایده
وهر نفحهٔ دلپذیر که چمنِ غیبِ هویت دن کلشنِ عالمِ شهادته
وزیده والی غیر النهایه مشامِ اهل نهی یه رسیده اوله تفصیل
تمام ولوازمِ احوال واحکام ایله طی کلماتِ قرءآنیه ده مندرج
وانزلنا علیک الکتاب تبیانا لکل شیٔ فحواسی اوزره مخابی شعابِ
آیاتِ کثیر الانشعاب ده کامن ومندمج اولوب ابرِ مشکین پرندِ
ترکیبندن نیسانِ علومِ غیبیه وعینیه ماطر وحدائقِ افئدهٔ
مستعدینه علی التعاقب والتوالی قطراتِ فنونِ واخر واوالی متقاطر
تا نشود پاک دلِ عیب ناک   بهره نیابد ز سخنهای پاک
امیر المؤمنین حضرتِ خلیفهٔ چارمین دن رضی الله تعالی عنه
روایت درکه ما من شیٔ الا وعلمه فی القرءآن لکن اعی الرجال یعجز عنه
یعنی هیچ چیز خیزِ وجود وامکان ده مکان طوتماز که دائرهٔ موسعهٔ
کلماتِ ذی المعارج دن بیرون وخارج اوله غایة ما فی الباب
اکثر اولی الالباب سلوکِ صراطِ استخراج واستنباطنه غیر قادر
وفنِ غوص وسباحت ده مهارتی اولمیان ان للقرءآن ظهرا وبطنا
ولبطنه بطنا الی سبعة ابطن بحر بی قعر وبنندن اخراجِ دررِ ولآلی دن
عاجز وقاصر در   حرفِ قرءآن را بدانکه ظاهریست   زیر ظاهر باطنی بس قاهریست
زیرِ آن باطن یکی بطنی سوم   که درو کردد خردها جمله کم

اکر مقتبسانِ لوامعِ فیضِ ربانی باوجودِ نهایتِ سخن دانی ظهر
وبطنِ قرءآنی وحد ومطلعِ فرقانی دن جواهرِ اسالیبِ فنون
وامالیبی استخراج وتا قیامِ قیامت سبیلِ استیعاب وتفصیلنه
انتهاج ایده لر معشارِ اسرارندن عشر انواعِ کد وعسر ایله مدرک
ومحاط ولطائفِ کثیره سندن لمحهٔ یسیرهٔ دستکشِ استنباط والماز
این نه بحریست که پایان وکرانی دارد   عبد الله بن مسعوددن
ورود بولمشدرکه [3] هر که جویای علم وعرفان وطالبِ کوهرِ ایقان
اوله لازم درکه برادیٔ حروفِ کلامِ قدیم ده سیاحت وبحارِ معانیٔ
فرقانِ کریم ده سباحت ایده که محاسن ومفاخرِ اوائل واواخر
آنده مودع وسیاقِ معجز قرینینده علومِ اولین وآخرین مفصل ومشبع در
حقائقی که بران مشتمل بود قرءآن   ز هر چه وهم تصور کند برون باشد
باانکه مخترعانِ فنونِ علوم ومحترفانِ افنانِ حدود ورسوم
تخمِ تحقیق وتبیینی تخومِ مزرعهٔ تألیف وتدوین ده کاشته وصحائفِ
کرِ قرءآندن نقوشِ معارفِ فراوانی لوحِ ترکیبِ بدیع الترتیبه
نکاشته اتمشلردر هنوز اسرار ورموزندن دقائقِ بیشمار و
خبایای نکت وخفایادن اقسامِ بسیار پردهٔ نقابِ اختفاده
مستور وناپیدا درکه الی انتهاء الزمان هر عصر واوان ده وبهدی
الیه من اناب نصِ حکمت منابی اوزره وساطتِ خواصِ کبراءِ
دین ودلالتِ عظمای کشف ویقین ایله آنک استارِ اسرارندن
برسر ناپدیدار صورت نما وخلواتِ کل یوم هو فی شان دن بر
رمزِ حقیقت نشان مجالیٔ ظهور وعیان ده چهره کشا اولور

[3] من اراد العلم فعلیه بالقرءآن فان فیه خبر الاولین والآخرین یعنی

جلوهٔ حسن ترا غایت وپایانی نیست ‌ هر زمان نشوهٔ دیگر شود از پرده عیان
اگرچه قرءآن معجز نشانک علو قدر وشانی که علم عالم آرای ولا
یشبع منه العلما میدان بیاننده منصوب ومیان اصحاب قبول
ورددده رقم ولایخلق بکثرة الرد جریدهٔ حال باکمالنه مرقوم و
مکتوب در بر مرتبه جموع رغائب وجموم محاسن ومناقبی واردر که
هرکس تباین استعدادات ومراتب وتفاوت مسارب مشارب
ایله قد علم کل أناس مشربهم منهلندن جرعه یاب وفراخور قابلیت لری
اوزره سرخوان افاضهٔ معرفتندن واصل نعیم بیحساب اولوب
اغلب نحاریر پاک تحریر اوائل کتب تفاسیرده جامعیت کلام عزتنه
ایما وتصریح وعلی وجه الاجمال کیفیت احاطه واشتمالنه رمز وتلویح ایلمشلردر
کسی نیست که نیست بهرمند از تو ولی ‌ اندر خور خود بجرعهٔ یا جامی
لکن بحر محیط قرءآندن جداول انهار علوم وعرفانک انشعاب
وانقسامنی اراده واستعلام ایدن عارف عالمه لازب ولازمدر که
مظهر فضل لایزالی امام غزالینک جواهر القرءآن نام کتاب جلیل
الشاننک وجداننه بذل قصوای همت وخاتمة المجتهدین یکه سوار
میادین علم دین اولان امام سیوطینک قفس علم حدیثدر از نقشده
گویا بر گویا ببغا وطوطی در کتاب الاکلیل فی استنباط التنزیل الیه
مسمی کتاب جلیلنی تحصیله صرف قصارای همت ایلیه که بو جهتک
استکفاسنه وبو خطب مهمک استیفاسنه کتابان مذکورین
کافی وکافل وهر حرفی هزار تحقیق شگرفی حاوی وحافلدر
همه عالم صدای نغمهٔ اوست ‌ که شنید اینچنین صدای دراز

قدماء علمانک پیرامون خاطر پرنورلرینه تخالج وخطور ایتمیان
نیچه مزایا ودقائق ونکات رقائق موشکافان آخر زماندن ساطع
ونمایان اولدوغی خواص قرءآنیه دن محسوب وبو معنی جملهٔ وجوه
اعجازیه یه منسوبدر مادام که اصل معنایه خلل عارض واستنباط
اولنان نکتهٔ صحت مناطه برآخر نص جلی معارض اولمایه عند
الجهابذه اذن وترخیص واصول صحت طرازده جوازی تنصیص
اولنمشدر ‌ بقدر روزنه افتد بخانه نور قمر ‌ حتی فن معمی
باوجود که میان فنون نامعدودده بر فن ادنیدر کلید اندیشهٔ
فکر ودها ایله قفل کشایان معاقد معمی اولان اهل فطنت وذکا
اسباب قواعدی اعداد ومیان آیات قرءآندن فن معمانک
وجداننه سعی واغذاذ ایدوب سورهٔ هودک اثناء قصهٔ
حکمت ورودنده ما من دابة الا هو آخذ بناصیتها آیتنه باهداییندن
اسم هودی استخراج ومنهاج تطبیق قواعد معمایه انتهاج ایله تفاخر
وابتهاج ایلمشلردر بو طریق انیق اوزره که لفظ ناصیتهاده اظهار
وتبثیث اولنان ضمیر تأنیث عامهٔ مفسرینک اقوال صحت قریننده
کلمهٔ دابه یه راجع وعائد واقتضاء معنی دخی لکلام کلامی اول
طرفه سائق وقائددر بو تقدیرجه نظم براعت ترصیصده لفظ هو
مادهٔ تخصیص وتنصیص اولوب ناصیهٔ دابه که حرف ال وانتقاء
عمل انتقاد اکا دالدر لفظ هو حرف دالی آخذ وسهم فهم و
اذعان آماجگاه بیانه نافذ اولدقده بی تکلف وتعسف
اسم هود حاصل وقوت مدرکه مزیت کلام معجز نظامه واصل اولور

درفاة

گر تو خواهی جواهر قرآن — رو بدریای علم القرآن

تا در و گوهر یقین یابی — و آندرو کیمیای دین یابی

زو شد از بهر باطن و ظاهر — منشعب علم اول و آخر

سرجریدهٔ اذکیا و اکیاس و انجلاء صور غیبیه یه روشن
عناس اولان ابن عباس دن رضی الله تعالی عنه روایت درکه
لو ضاع لی عقال بعیر لوجدته فی کتاب الله یعنی بنم اشتغه نا کزیرمدن
برشیٔ حقیر نابود و عقال بعیر ضائع و مفقود اولسه اول ضالهٔ
گم کرده یی مکامن آیات بدیعة الغایات ده نشدان و بین
دفتی القرآن دریافت و وجدان ایدرم بو کلام حقیقت دارای
هیچ کس استبعاد و انکار و بو مقول مخالف العقولی تلقی
بالقبول دن تردد و استکبار ایتموب جواد طبع براق سر عتلرینی
جوادّ طرق مجاز و حقیقت ده اجاله و صعوبت استخراجی
اعوجاج طبع و مزاجلرینه حمل و احاله ایلدیلر بعض کبار ذوی
الاعتبار تصریح و مناط استنباطی تنقیح ایتمشلردر که اشیادن
برشیٔ اولمازکه قرآن بدیع الارتباط دن استنباطی ممکن و من
فهمه الله مقام بصارت و انتباه ده متمکن اولمایه حتی سورهٔ منافقین ده
اولان آیات حکمت قرین دن ولن یؤخر الله نفساً اذا جاء اجلها
آیت کرامت انتهاسی ایله حضرت رسول انام علیه افضل الصلوة و
السلامک سال ارتحاللرینه انتقال و ترتیب سوردن بو معنایه
استدلال ایلمشلردر شول جهتدن که عمر سعادت مآللری اصح اقوال
آلتمش اوچ سال اولوب و سورهٔ مسفوره که دررکلمات منثوره در

کلیاتی

ابتداء فاتحه دن آلتمش اوچنجی سوره در بعده احسن وجه و
اکمل زیب ایله ترتیب و سورهٔ تغابن ایله تعقیب اولندی
تاکه اول حضرتک فرقت باحرقتی سبب اندوه و تغابن و
منشأ تحاسد و تضاغن اولدوغنه رمز و اشارت و میدان
حسن بیان ده — فلو کانت الدنیا تدوم لواحد
لکان رسول الله فیها مخلّدا — منطوق اندوه زداسی افرز غبار
اعتباری ذری و اثارت اوله امام ابو اللیث که قلم گوهر باری
گلزار قلوب مستعدّیه بر بارنده غیث در آیت لا رطب ولا یابس
الا فی کتاب مبین ده تبیین ایلمشدر که هر علم صحائف پر لطائف
فرقان ده موجود و عیان اولوب لکن بعضی روشن و وتاج د
بعض آخری موقوف استنباط و استخراج در و شول فنون و علوم
که میان علماء رسوم ده متداول و کاس دقائق تحقیقی بین اهل
التوفیق متناول اولوب معاقد قواعدی مرعیه در حکمیه و
ادبیه و شرعیه در بو فنون سگانه نک هر فن یگانه سی که
صلاح حال عباد و اسباب معاش و معاد انکا متوقف و هر کس
اکا دسترس بولمغه متوقف اوله قرآن عظیم الشان دن
اخذ و وجدانی ممکن و قابل و بو مقول مقبوله هر عارف منصف
قائل در حکمیات دخی ایکی قسم و هر بری بر گونه گنج معرفته
طلسم در زیرا حقیقت حکمت اشیای علی ما هی علیه علم و ادراک
و علی الطاقة البشریة تحصیلنه جدّ و انهماک در پس اول دخی
انقسام موجودات اعتباریجه مقسوم و موجودات ایسه مع کثرتها

ایکی رسم ایله مرسوم در بری اولدر که آنک وجودی اشخاص بشریه نک
حرکات ارادیه لرنه غیر مربوط اوله ایکنجی بودر که آنک خلقت و
بودی تدبیر و تصرف خلقه وابسته و منوط اوله پس موجوداته
علم دخی ایکی قسم و هر بری بر زوج کلامه جسم در اوّلا قسم اوّله
علم که اکا حکمت نظریه اطلاق اولنور ثانیا قسم دومه علم که
اکا حکمت عملیه تسمیه سی اوزرنه اجماع و اطباق اولنور حکمت
نظریه دخی استقراء تام و تتبع شعب کلام ایله اوچ قسمه
متشعب و هر بربندن زلال معرفت خاصه منشعب در بر قسمی
اعلی و علم الهی و علم ما بعد الطبیعه ایله زبان زد حکما در و بر
قسمی وسط و میانین و علوم ریاضیه ایله رقمزدهٔ علماء دوربین در
و بر قسمی دخی ادنی و علم طبیعی ایله موسوم و مسمی در علم نامتناهی
الهی نک اصولی و ابواب و فصولی که معرفت جناب عزت
و مباحث بعث و نبوت و ادراک عقل و نفس انسانی و
کیفیت حشر و معاد جسمانی و بونلره تعلق پذیر اولان مجموع
امور ناگزیر در خلاصه و لبابی و زبده و صبابی مطاوی آیات
قرآنیه ده اندراج و اندماج و بو زوج کلام مشارق کلمات
قرآنیه دن سطوع و انبلاج بولمشدر و اصول ریاضیات دن
اول که معرفت صانع رصین البدائع آنکله استکمال و قدرت
و بزرگوارئ جناب باری یه آنکله استدلال اولنور تشریح
اجزاء عالم و ترشیح افلاک بدائع رقم در که لسان حکمتده اکا :.
علم تنجیم و هیئات دیرلر آنک زبده و گزیده سی شول آیات عدیده در که

صفتات

صفات زمین و آسمان و ملکوت نیرین و ستارگان اوزره
مشتمل و من لم یعرف الهیئة فهو فی المعرفة عنین قول متینی
مکتمل در انطوا پذیر و بالنجم هم یهتدون مضمونی اوزره حکماء
الهیینه آنک استنباط و تمرینی اهین و یسیر در و اصول طبیعیات
که معرفت طبائع و ارکان و ظهور معدن و نبات و حیوان در
هر بر بینک منافع و آثار و شئون و اطوارینی صحائف قرآن
بدائع نمون محشو و مشحون در اما حکمت عملیه که حرکات ارادیه یه
علم و دانش و اعمال صالحه یه میل و گرایش در شول وجهله که
عبادک احوال معاش و معادلری اکا وابسته و منوط و توجه
و اقبال ایلدکلری نهایت مراتب کمال آنکله متسق و مضبوط
اوله اول دخی ایکی قسم اوزره انقسام و هر بری بر اسم ایله اتسام
بولور قسم پیشینی هر نفس سوی الاستعداده علی الانفراد راجع
و عائد و مستعدان عبادی غایة الغایات استعدادلرینه
سائق و قائد در که اکا علم اخلاق اطلاق اولنور ایکنجی بر
جمع غفیره تعلق پذیر اوله که هم جنسی ایله اول مادهٔ ناده ده
مشارکتی و بنی نوعی ایله اول نامیهٔ باته ده مشابهت و مشاکهتی
اوله و اول مشارکت و مشابکت اگر بیت و وطن و منزل و
مسکن ده اولورسه تدبیر منازل نامی ایله مشهور عالم اگر شهر و
ولایت بلکه اقلیم و مملکت ده اولورسه سیاست مدن ایله
معلوم و معلم اولور و فن اخلاقک فائده و ارفاقی بودر که
هر نفس رشید و متنفس سعیده :. آداب فضائل و محاسن

معلوم اولوب آنکله متصف ومتحلی واَنداب رذائل ومشائن
لوح دلنی غلتنه مرسوم اولوب آنک مزاوله ومناوله سندن
متوقی ومتخلی اوله تاکه صفتی تحلیه وتخلیه ایله که تهذیب اخلاقک
بناء بعید الاعماقی آنک اوزرینه نهاده ورَوزنهٔ بصیرت و
بصارتی گلزارِ بدیع الآثارِ غیب هویته گشاده در بلکه احکامِ
فرائض ومکتوبات ونوافل ومندوباته اشتمال بولان آیاتِ
بدیعة المثال وبعیدة المنالک منشأ ومبدأی بو حکمتِ بالغه
وبو نعمتِ سابقهٔ سابغه در سمتِ پاکیزگی وطهارت وسمتِ
صلاح ونظافت بوله وبی اختلاف واختلاق جمیع مکارمِ
اخلاق ومنبعِ اوامر ونواهیٔ حکیم خلّاق قرءآن عظیم الشاندر
وعند اهل العرفان بوکا دلیل وبرهان بودر که حضرتِ رسالتهٔ
حلیلهٔ صدیقه اولان عائشهٔ صدّیقه دن رضی الله تعالی عنها
وعن ابیها صاحب خلق عظیمک علیه افضل الصلوة والتسلیم
گوهر ذاتِ پاکیزه اعراقلری بلا اغراق پرورش یافتهٔ معدنِ
بعثتُ لاُتمّمَ مکارمَ الاخلاق در کیفیتِ محاسن خلاللرندن
سؤال اولندقده رحیق تحقیق ایله قلوب اهل توفیقه عمکسار
وکان خلقه القرءآن کلام حقیقت بیانی ایله پاسخ گزار اولدیلر
شرح خلقش که خلق از آن عاجز کی کما ینبغی توان بهر کن
بود هم بحر معرفت هم کان گوهرش کان خلقه القرءآن
اما حکمت منزلیه نک فائدهٔ جلیه سی که اهل بیت ووطنک
حسن امتزاج وانتظامی وسکنه وسکنک ارتباط وائتلافی

اولور

اولوب استیهالِ تأهّل وتزویج ومالکیّت ومملوکیت امرینی
ترویج در شول آیاتِ محکمات که بابِ مناکحات ده وُرود بولمشدر
ووالدینه توقیر واکرام ومحارمه صلهٔ ارحام حقنده نازل
اولمشدر بو قاعده یه اصل اصیل دبو حکمته رکن اثیل در اما
حکمتِ مدنیه نک فائدهٔ سنیه سی بودر که افاده واستفاده
ایله تعاون وتناصر وحسن اتّفاق واتّساق ایله تظافر وتظاهر
ایدوب ظلم وغصب وشطط وغضب دن نفسِ بد فرمالرینی
تبعید ومشتبهاتِ اموری قانونِ عدالت اوزره وضع وتمهید
ایده لر بیوع ومعاملاتِ ناس وآداب صحبت واستیناس و
سیاسات وحدود ونوامیس نامحدودی حاوی اولان آیاتِ
بدیعة الفحاوی بو حکمتک منبعی وبو متفرقات واشتاتک مجمعی در
اما علوم ادبیه وفنون غریبهٔ عربیه علماء امّت وکبراءِ
طریق حکمت دن بر جماعت که مقاصدِ علومِ قرءآنیّه یی تدوین
وصراطِ استنباط ومنهاجِ استخراجی تسهیل وتهوین ایلیوب
مددکاریٔ الهام بیچون ایله نیچه ضابطه وقانون که آنک واسطه سی
ایله لسانِ فصیح عربی نک حقایق رقائقی شناخته ولطائفِ
معارفنی حیطهٔ استعماله ادخال ایله کاخ فلک جنابِ احاطه
واستیعاب ساخته وپرداخته اولور وضع وترتیب وفصول
وابوابنی تنقیح وتهذیب ایلمشلردر تاکه متابعانِ منهاج نهج صوابفزا
صاحب معراجه اسوهٔ حسنه وانموذج وتنگنای متشابهاتدن
مخلص ومخرج اولوب دقائق معانیٔ قرءآنیه باعث اطلاع

ومعروف معرفته سبب اسداء واطلاع اوله جزاهم الله
عنا خیر الجزاء فانهم اجزوا احسن الکفایة والاجزاء اما علوم
شرعیه نک اصلیه وفرعیه سی منبع کل قرءآن رصینِ الاساسدن
اقتباس اولندوغی ارباب حنکت و دربته غیر خافی والقرءآن
افضل من کل شیء دون الله وفضل القرءآن علی سائر الکلام
کفضل الله علی خلقه که روایت کرده محمد بن حنفیه علیه الرضوان
والتحیه در علو شانِ قرءآنه دلیلِ کافی در لکن

چو گوش هوش نداری چه سود حسن مقال
اگرچه عند بعض المفسرین
آیتِ ولا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین ده کتاب دن مراد
لوح محفوظ و بو معنی بین العلما مذکور و ملفوظ در اما بعض آخری
بونک خلافنی اظهار وکتاب دن مقصود قرءآن عظیم اولماغی اختیار
ایلمشلر در عالم ربانی امام محمد شیبانی نک قصه آتیة البیانی
قولِ ثانی یی تأکید وقرءآن معجز ورود مقصود اولدوغنی تأیید
ایدر اول داستان مفصلک محصلی بودر که حضرت امام مبادی
جد واهتمام ده بر شربت فروش پرخروشک دکان پرشورنیه
ضد سرور ایله مرور ایدوب کوردی که یخابه شربت ناب
ایله کیزان واکواب مالامال واشربه شیرینی حرارت دل
حزینی تسکین ده رشک سلسبیل وسلسال اولمش حمای غمی ایله
ایله تب زده ودلِ زاری نار اوام وادار ایله آتشکده
اولماغین دیدی که ای شربتی ذی بال وکاسب افضل اعمال
بوکرمای قفا اعتقاده بنی ایوا اثوا وبو اشربه ناب دن

اطراف دیاری کشت وکذار ایدرکن

بر شربت آب ایله ارووا ایدرسک سکا اوچ مسأله مهمه تعلیم و
حقه درونکه اوچ در کرانمایه تسلیم ایده یم که هر بری امر دینه
سکا بدرقه راه یقین ورهنمای جاده متقین اوله فقاعی
ناساز غلبه حرص کثیر وآز دراز ایله

حاجت بحرفهای چنین هیچ هیچ نیست
تعویذ دوستی بجز از نقره هیچ نیست
مدلول ناصوابی ایله لئیمانه جواب ویرمکین امام محمده علت
قلت ذات ید تشراب شربته مانع وبالضروره شوراب صبر
وشکیب ایله قانع اولدی حکمت خدا ایلا اول شربتی لها یروا
رقوب وتعیش اولاددن محروم ومحجوب اولوب بالآخره
هنکام کبرده طلوع دختر ناقص کهر ایله اگرچه حزن واندوهی
عظیم ومصداق ظل وجهه مسوداً وهو کظیم اولدی لکن
ملاحظه فحوای یهب لمن یشاء اناثا تسلیت رسان ومتوجه
ملجأ بی کسان اولوب زراعت کاه ضراعته القاء بذر نذر
ایلدی که اگر بو دختر پرهیزکار دوحه طول اعماردن باردرو
وتلبیس دواج ازدواجی میسر اولورسه شکر نعمی ایچون فقرای
دنیاده اولان جمیع اسباب واشیای امتعه جهازنده جمع
واحراز اتمز ایسم حلالم مظهر تذروها کالمعلقه وتطلیقات
ثلاث ایله مطلقه اولسون بعده بو کلام خام دن نادم و
عهده حنث حنث دن تفصی یه عازم اولوب علماء شهر و
مشاهیر دهردن هرکیمه مفاتحه سؤال وحل اشکال ایتدیسه

تحقق جنث اوزره اطباق وحقنده لسان طعنه رسالرینی
اطلاق اتمکله اول نقاعی بقاعی کبی وادیٔ انکارده سرکردا ن
وسوء مزاجنه علاج ایچون دروازهٔ گردان اولدی اقتضاء
قضاء یزدان ایله اول عصر زمانده امام ثانی محمد شیبانی
متکای فتوی ده صاحب استقلال ومربع نشین مسند
لکل زمان دولة ورجال اولمش ایدی
وللامور نهایات واطوار شربتی تلخ مذاق بریار حقیقت
مساقک دلالتی ایله مجلس امامدن استنصار واستفتاح
دداء راحت زداسنه دوا ایچون استفتا ایلدی حضرت
امام سابقه نافرجامی استنکار وشربت فروش ناکام حضرت
امامی استنکار ایدوب بعده وحضرت امام سابقه نافرجامی
استنکار ایدوب دیدی که بو سؤالک جوابی بیّن وبو عقده نک
حلی آسان وهیّن در اما لوح خاطرکده محفوظ وقوت حافظه کده
ملحوظ میدر که فلان زمانده بر طالب پژمان سندن بر شربت
آب اطّلاب ومقابله سنده اوچ مسأله نک تعلیمنه انتصاب ایلدی
اکر بر جرعه بی منته بخل وضنت امسک تفهیم وابانه ایده جکم
مسائل سکانه نک ابتداسی بو مسأله نادرة الوقوع وبوامر
مشروح مشروع ایدی چونکه اقتضاء ورع وتقوی اسنی مضیق
فتوایه الجا ایلدی بیک فلوری بذل وایتا ایتمیه جاجتکی
روا وددکه دوا ایلم وربما کان مکروه الامور الی
محبوبها سببا ماثله سبب اول سائل مکروب بذل خجل مطلوب دنفکره

الخامسة والعشرون
الآیة الخامسة

سکال ویردی ایسه ایله فخر ملک خوارزم وکشور اصطخر
نیلدی عاده کور قضا وقدر وثمود الذین جابوا الصخر
حضرت جامی که حامی افاین بلاغتی جامی ایدی بو آیتک
التباسی بو وجهله اقتباس ایلمشدر که
چند کردن بحول وقوت فخر کثمود الذین جابوا الصخر
زو بقرء آن بخوان که باد چه کرد با جنود ثمود وعاد چه کرد
عاده تاریخ انبیاده بتبیین وانباء اولدوغی اوزره قوم کثیر الاعداد
ابناء اعمام اولان قبیلهٔ ثمود بن عامر بن ادم بن سام والی
ی ثمود اخاهم صالحا فحواسی اوزره حضرت صالح ارسال وتمثیلا
داء عضال ضلال اولانلره تبیین حرام وحلال اولنمش ایدی
وقبائل ثمود بد فرجام میان حجاز وشامده حجر نام مقامده
اتخاذ وطن وطائر خاطرلری وکنت عز وتمکنتده اختیار
عطن ایدوب خواص وعوام امتداد سنین واعوام ایله
شاهراه تیقظ وانتباهدن کریزان وان الانسان لیطغی
ان رءاه استغنی مزلقه سنده افتان وخیزان اولمشلر ایدی
همه بدعوی عصمت بر آمده چو ملک ولیک بوده چو ابلیس در ازل ملعون
کشیده سر سوی کردون کبر چون نمرود کران شده بزمین بر زبخل چون قارون
ابو عمرو بن علا رایت روایتی اعلا اتمشدر که لفظ ثموده
سبب ورود اول نواحی وضواحیده اولان قلت آبدر
زیرا لفظ ثمد ماء قلیلدن عبارت اولدوغی بی ارتیاب در

اول کروه بدنهاد معاصیٔ عاد وعناده انصلات وتیغ
سرتیز غشم وستیزی اِصْلات ایدوب حقّهٔ درون پردوا
پیلهٔ حیله وفسادِ واهی بی اِدراج وکلید اندیشهٔ وَسواسی
پیشه ایله فتح باب استدراج اتمشلر ایدی اول قوم اعْمار
بر مرتبه بالغ طول اَعمار ایدیلر که لاجل السکنی حجر ومدردن
بنا ایتدکلری بنیانِ مَشیدِ مُشیّد الارکان حال حیاتده
بی ثباتلرنده منهدم وخراب وهنوز جوسق جسم استوارلری
ثابت وپایدار ایکن مُساویٔ سطح تراب اولوردی لاجرم
جبال شمّ صعابده صخور صمّ صلابی نحت واظهار عتوّ محض
وعلوّ محت ایدوب جنب قدرت قهارده جلامد واحجار
کبیت العنکبوت اوهن بیوت اولدوغندن غفول وکیف
یمشی عطف المرح الفخار من اصله من صلصال کالفخار مدلولندن
ذهول ایلدیلر وحضرت صالح اول اهل فضایحی هلاک قوم عاد
ایله تنذیر وایعاد ایدوب کلمهٔ جامعهٔ شهادتی تلقین ودفتر
کار وبارلرندن نام اصنامی تضنیب وترقین ایتدکده کبرا قوم
ثمود دن نیجه اهل سمو وسمود ادارهٔ جام کلام خام ایدوب
دیرلر ایدی که قوم عاد سنکلاخ طرد وابعادده اسکان و
اقعاد اولنوب مظهر لعن سبب اولدوقلرنه باعث وسبب
خدمت انصاب بی نصابده تهاون وترک اهتماملری ومواطن
ومساکن لرنده اولان سستی وعدم استحکاملری در اما بز
هضاب صعابده اتخاذ صیاصی وحصون واعمال سرب مصون

ایدوب

ایدوب اوثان واصنامه مزید تمجید واکرام اتمکله احتمال
طروق نکال لا محاله واصل حدّ استحاله در نقاوهٔ مقال
اجواف شوامخ جبالده طول وعرض باتساعی یوز ذراع
مساکن فلک ~~ارتفاع نحت وبرنجی وکاه مکر وستیز~~ — نهاد تأسیس وبنیاد ایدوب
~~شوارع حزوری اسالهٔ جریه ایدوب~~ بنا ایتدکلری ابنیهٔ
سمانمانک سقف وزبرینی صفایح سیم وزر ایله تسقیف
وحدید جدیدندن بر باب مُصمت وشدید تعلیق وتثقیف
ایدرلر ایدی مُهیمن قادر اول کروه غادره — انّ البناء اذا تعاظم امره
~~اکر مهلتی یافت وشن مبین وامثالهم ان کیدی متین~~ — اضحی یدلّ علی عظیم البانی
~~نظر بیینی اورره~~ اسباغ فراخی ودعة وادرار اخلاف
الطاف وسعة ایدوب پیرامن کار وبارلرندن ازالهٔ آفات
وابسال وذیل انعام واشبالی اِسبال ایدر ایدی راه عدم
انتباهده تمرّن وسنوخ بولان کهول وشیوخ چرک شرک
وکفر وفرک ایله کرفتار سرپنجهٔ شکنجهٔ مالک ودرکات سعیر
سالک اولوب وصبیان واطفاللری استمرار زیغ وضلال
ایله خرف وبهت وبهم غلبهٔ وهم وعدم مبالاة دهم ایله
تارک امر مُهمّ اولمشلر ایدی عتوّ وخشملری اشتداد وعلوّ
وغشملری ازدیاد بولدوقجه عارج لصب رخا وخصب اولوب
نائل عیش رقیق الحواشی ومالک کثرت اعلاق ومواشی اولور لر ایدی
ومدبر قضا هر آن ترتیب اسباب استدراج واغنام و
وانعاملری هرسنه مکررا وضع نتاج ایدوب اشجار و

ازهارلری ایکیشر دفعه سرسبز وتر ومزارع ومراتع لری دخی
مرّة بعد اخری نابت وباروَر اولور ایدی اول کروه ضلالت
مُرافق بودکلو منافع ومَرافقی برکتِ اصنام واَوثاندن
ظنّ وحِسبان ایدوب فضاءِ غرور وخیلاده سَحْبِ ذلاذِل
وساحهٔ خاطردن ازالهٔ خاطرهٔ دَجقات وزلازل ایدرلرایدی
اول قوم ضلالت ذُبالهٔ باللری شرر شرّ ووَبال ایله توقّد واشتعال بولماغین جناب قیّوم اول قوم شوُم دن اخذ حُجّت وشعشعهٔ ل
اَضواءِ وماکنّا مُعذّبین حتّی نبعث رسولا ایله کشف تاریکیٔ دُجیٰ
ایچون صالح بن جابر بن ثمود عنفوان شبابِ طراوت قرین و
عند البعض عُلواء حدّ اربعین ده ارسال وبعث ووِساطت
رسالتی ایله کرفتاران غَفْوَةِ غفلته تبیین اَحوال بعث اولندی
حضرت صالح عَیشِ لُبابِ شبابدن بالغ تمَطِ شمط اولنجه
سواعد قواعد نبوّت ایله مَبانیٔ پند ومَوعظتی ترفیع ویاقوم
اعبدُوا الله مالکم من اله غیره فحواسی اوزره قاعدهٔ دَعْوتی تأصیل
وتفریع ایلیوب خلاف عدم الافی غرَضدن تحذیر وانذار وهو
الذی انشأکم من الارض واستعمرکم فیها فاستغفروه ثمّ توبُوا
الیه انّ ربّی قریبٌ مجیب نظم معجز ترکیبنی بالعشیّ والابکار
اِذکار ایلدی ~~وکم آمر بالرشد غیر مطاع~~ مُدّ دِ کثیرةُ العَدَد ده
ضَعَفهٔ قوم ثمود دن برقاچ شخص معدُود داخل اصحاب یمین
ودخولِ دارِ خلده شایسته وقمین اولدیلر سائر قوم خاسر که بر
بری مطارب نَیلِ مطالبده حاسر واظهار اصرارده جاسر ایدیلر

قالوا

قالوا یا صالح قد کنتَ فینا مَرْجوًّا قبل هذا اتنهانا ان نعبدَ ما یعبد
آباؤنا معناسی اوزره مَشاوِیٔ مَعائر ومَساوی ده مَکْث ولَأْیٔ
واننا لفی شکّ ممّا تدعونا الیه مُریب فحواسی اوزره دار الامان ایماندن
اختیار بُعد ونَأْی ایدوب قال لهم اَخُوهم صالح الا تتّقون مضموننده
تَصامُم وتعامی ورِیاش تکبّر ایله افتخار واثاث تکثّرمی امتخار
ایتمکله ترک نیکنامی امتثال ایدی کاه انّی لکم رسول امین فاتّقوا
الله واطیعُون فحوای دعوت نمونی القاءِ سمع جمع دبیخ شبهات ل
قوم شُنآتی قلع وقمع ایدوب وما اسئلکم علیه من اجر ان اجریَ
الّا علی ربّ العالمین کلام مُبیِّنی سمط تقریر وتبیین ده تنظیم
وفحوای اَتترکون فی ما ههنا آمنین فی جنّات وعُیُون وزُرُوع
ونخل طلعُها هَضیم ایله تعدادِ مَنّ عظیم ایدر ایدی وتارةً وتنحتون ن
من الجبال بُیوتاً فارهین فاتّقوا الله واطیعُون مضمونی اوزره
تکرارِ انذار ووَعید ولا تُطیعوا امر المُسرفین الذین یُفسدون
فی الارض ولا یُصلحون معنای حکمت نمونی تمهید ایتدکجه اول
قوم شراست آیین مدلول کلام انّما انت من المسحّرین ایله بسطِ
فُرُش امترا وشِکاک شکوکه سُلوک ایله ما انت الّا بشر مثلنا
فأتِ بآیةٍ ان کُنتَ من الصادقین نظم مُبینی اوزره استدعاءِ
معجزهٔ کُبریٰ یه اجترا ایدرلر ایدی حضرت صالح اول قوم کثیر ده
الفضائحه ناصح اولوب یا قوم اَرأیتم ان کُنتُ علی بیّنة
من ربّی وآتانی منه رحمة فحواسی اوزره مسکن نُصح وپند ده
اقامت والِدام ونظم دلپذیرِ فمن ینصُرُنی من الله ان عصیتُه

فاتزیدوننی غیر تخسیر ایله تبکیت والزام آنمکین بالاضطرار
وثاق عهد ومیثاقی استوار ایدوب دیدیلرکه قوم ثموده معهود
اولان یوم عید ومجتمع کهول وغید ده فجرهٔ لئام انصاب
واصنامه التجا واهل ایمان جناب قادر مستعاندن ارتجا
ایدوب هر نه جانبدن دعوای دعا عدول آمادات قبول ایله
مثبت وحسام قرب ووصلت مصلت اولورسه حقیقت
حقیتی مستبین اولان مدینهٔ دینه دخول وازماع ده
اتفاق واجماع ایده لر موقنجشن عید موقت وعد و
وعیدده وفود قوم ثمود بر عرصهٔ پهناده اعتراک وبر
دشت دهناده تحزب والتکاک ایلدیلر
بادیهٔ پهن چو صحن امل دور چو از دیدهٔ غافل اجل
اول اقوام بی قوام اصنام اکراصنامه تجدید وظیفهٔ عباد
واول خشب مسنده یه عرض حاجت ایدوب قوم صالح که
سلاح تقوی وصلاح ایله سالح ایدیلر میدان امتحاندن مجوز
ومجور ومهمه مباغیٔ مهمه ده مذءوم ومدحور اولمغیچون
دیدهٔ حاللرینی اثمد رجاء محال ایله اکتحال ایلدیلر چونکه صحصاح
الحاف والحاح ده فازع وباب دعای قارع اولمه دن فارغ
اولدیلر جندع بن عمروکه داور نافذ الامر ایدی حضرت صالحی
قصد تعجیز وسریهٔ اقتراحی تجهیز ایدوب دیدی که ای صالح
اکر دعوای رسالت ده صدقک مقرر ودست پرزورکدن ظهور
ایدن معجزات خارقة العادات شایستهٔ تصدیق وباور ایسه

حذاء قوم ثموده نمایان ومشهود اولان سنک خارا وصخرهٔ
صماء شماءدن بر ناقهٔ هوجا اخراج واظهار وعرض معجزهٔ
باهرة الاقتدار ایله شول شرط ایله که فی الحال بی مکث واهمال
سبیل وضع فصیله انتهاج ودشمندن بی بیش وکم بر سلیل
جلیل انتاج ایلیه قوم کنود ثمود قطع آمراس حبل وعقد
اذاس غیل ایدوب تصدیق وحدانیت حق امر محقق در
واول کوه فلک مانند بر جبل علب وبلند ایدی که طائر وهم
عنقا آهنک انتهاء دنیاء بی درنکه دک تحریک بال ویال ایلیه
منصف ذراسنه عروج وارتقا مسدود السبیل وملاک
جراثقال اولان عفاریت مهیب تمثال هزار سال سعی بی
همال ایتسه لر اول هضبهٔ مناعت مقردن بر قطعه حجرک انقلاع
وانقماعی امر مستحیل ایدی
بسالی شدی مرغ ازو بر فراز بماهی رسیدی ازو زیر باز
حضرت صالح بعد الالتجا ده
مقابلهٔ سنک خاره ده تحریک لب وجناب قدیر بی نظیره
توجیه قلب وقالب ایلدکده جانب خدادن الهام وایحا
اولندی که ازل آزال ده بنم ذات بی زوالمه مدعای قوم لوم
معلوم اولمغین انا مرسل الناقة فتنة لهم فارتقبهم واصطبر
کلام موثری اوزره بو صخر بی مخرده علی وفق المراد بر شتر
مهیب نهاد ابداع ولدی الاحتیاج دعاء اجابت اندراجک
ایله ابدا واخراج ایچون تهیئه واختراع اتمشدر اما بو شکلهٔ
عدیمة المثل القاء وهد عهد ایله که بو معجزهٔ غرابت نشان

شویله که بو امر نادر ظاهر اوله

بارز و نمایان اولدقده ملک جندع سائر قوم پرخدع ایله داعیٔ
ایمن ایمانه نائل و مؤیل اسلم اسلامه آئل اولمازلر ایسه قداعذر
من انذر شمشیر صاعقه باری آماده و درکار در اول فریق ضلالت
غریق ایمان تیمانی توثیق دنصکره اول رسول منطیق لسان
طلیق ایله جناب معتدر کارسازه تضرع و نیازه آغاز ایلدی

هنوز از زبانش نپرداخت نام که صید مرادش در آمد بدام
بدان سنک یک نالش اندر فتاد چنان کاندر آبستنان وقت زاد
دو پاره شد آن سنک خارا ز جوش بر آورد یک ناقه ازوی خروش

اولا اول سنک بی توقف و درنک بلند و دراز و مائل تمخض
واهتزاز اولوب شتر آبستن و ناقهٔ دراز کردن کبی قوم ثموده
نمایان و مشهود اولدی بعده اول حجر جلمود تحرک و نساء حوامله
مشاکل تقضض و تفکک ایدوب صراخ صراح ایله ناله و فریاد
وارتعاش وارتعاد دنصکره میان حجردن اول قوم پربطرک کج نظر
مقتضای وطرلری اوزره قدرت مهیمن بیچون ایله بر ناقهٔ غرابت
نمون بیرون اولدی که جانب جنب چپندن طرف پهلوی راسته دک
بی کم و کاست یوزیکرمی ذراع و سائر جوارح و جوانحی دخی اکا
کوره بدیع الاختراع ایدی

یکی نو روش پیکر لعل رنک چو خورشید خاور بر آمد ز سنک
سیه چشم و رعنا شمائل چو حور قوائم بسان ستونهای نور
تن از اطلس چرخ پوشش کذار سر از رشتهٔ کهکشانش مهار

فی الحال اول شتر کردون تمثالدن
بر فصیل اصیل که اول دخی ضخامت و جسامتده مادرینه قریب

وانک دخی فطرت و خلقتی بدئ و غریب ایدی تولد و قدرت
باهرهٔ قضا بو معجزهٔ سریعة المضا ایله تبکیت قوم لد ایلدی

هرچه فهم تو زان بود قاصر مشو آنرا ز ابلهی منکر
سغبهٔ دست اوست هر تکوین قدرتش را بچشم عجز مبین

بو معجزهٔ اعجوبه مدار ظاهر و بدیدار اولدقده جندع بن عمرو
قرابین واقرباسنه امر ایدوب جملةً داخل محمیهٔ ایمان و معاشر
وعشائری ایله مستحق بهشت جاودان اولدی

آنرا که خدای دولتی خواهد داد ناکاه ز سنک خاره بیرون آید

قوم ثمود اعزام متابعت شرع و دانهٔ نیت عمل صالحی کشتزار
دل پر آوزارلرنده زرع اتمشلر ایکن جنس شیاطین انسدن حباب
کشادن اصنام وانصاب ایدی و ذواب بن عمرو بن ولید که
وادئ ضلالتده جلید ایدی و رباب بن صعمر که مظهر مرائی مر
ایدی و مقام حیله و غیله ده عاهن اولان صمعه کاهن که
شقاوت ازلی زائل اولمامش ابدی ایدی هر برینک صفحهٔ حال بدی
اضجعهٔ قوم ثمودی بنیهٔ هذیان ایله پر و اشاعهٔ مدلول ابشراً منا
واحداً نتبعه انا اذاً لفی ضلال و سعر ایدوب اول کروه اشر
مطارحهٔ کلام االقی الذکر علیه من بیننا بل هو کذاب اشر ایله
نافقاء نفاقه روغ و اما ثمود فهدیناهم فاستحبوا العمی علی
الهدی فاخذتهم صاعقة العذاب الهون بما کانوا یکسبون
مضمونی اوزره عبادت بت ده تثبت ایله ساحهٔ روع لرندن
ازالهٔ روع ایلدیلر حضرت صالح هرچند اول عزهٔ بی عزتی سر منزل غرتدن

ابعاد وتذکیر واذکروا اذ جعلکم خلفاء من بعد عاد ایدوب
مکنون مخدع درونلرینی اظهار وبوأکم فی الارض تتخذون من
سهولها قصورا وتنحتون الجبال بیوتا فحواسنی اذکار ایله ارشاد
جادهٔ دین وتقریر کلام نصح انجام فاذکروا آلاء الله ولا تعثوا
فی الارض مفسدین ایدر ایدی اول گروه طالح حضرت صالحه انواع
غمط وازرا وقال الملأ الذین استکبروا من قومه للذین استضعفوا
لمن آمن منهم اتعلمون ان صالحا مرسل من ربه کلامی ایله اظهار عنت
وازرا ایدوب فصلنا دعی معین ایله مائل شرف دین اولان فرقهٔ
هدایت نمون اعلاء کلمهٔ انا بما ارسل به مؤمنون ایتدکجه اول
قوم بورک تجبر وغرورلری فزون وهر بری مصداق قال الذین
استکبروا انا بالذی آمنتم به کافرون اولور ایدی وشهاب ابن
عمرو که جندعک شقیق شقی سی ایدی شقوق عقوق ایله ترک حقوق
ایدوب سجین سخین ثم رددناه اسفل سافلین دن عازم نجوهٔ نجات
وداخل استثناء الا الذین آمنوا وعملوا الصالحات اولمش ایکن
جام درونلری سلاف وسوسهٔ گوناگون ایله لب ریز وهر بری
فرمان بر کفر وستیز اولوب تنگنای ضیق صدرده مستقر وحقیقت
معجزهٔ باهره یی غیر مقر اولدیلر اول عصرو ابان ده اولان اهل ایمانک
بری بو ابیاتی نظر ایله بیان قصهٔ عبرت پذیر ایلمشدر
رأینا عصبة من آل عمرو   الی دین النبی دعوا شهابا
فلم یؤمن وقام علی شقاء   کذاک حال من حرم الثوابا
بقیهٔ قوم ناصواب مذکور شهابی تحریک وکندو نفس

الناس همهم الحیوة ولا أری
طول الحیوة یزید غیر خبال
واذا افتقرت الی الذخائر لم تجد
ذخرا یکون کصالح الاعمال

بدسیرتلری اوزره تملیک ایدوب تاج سلطنت ایله تتویج وسلعهٔ
ضلالتی ترویج ایلدیلر جندع که مدینهٔ دینه دخول وشرائط
اسلامی بالتمام قبول اتمش ایدی طاعتنده اتعاب نفس وتن
ایتدوکی وثنی کسر واسباب حشمت وثروتنی دسر ایدوب
اموال واثقالنی بین المؤمنین یغما ونثار ومقابلهٔ حریر
واطلس ده تلبیس صوف واطلس اختیار ایلدی وهر آن اسواق
شهری طوف ومرآت دلنی مصقلهٔ توحید ایله شوف ایدوب
حضرت صالحک خدمت پر مرافقتندن ملازم غیر مفارق اولدی
بالجمله ولقد ارسلنا الی ثمود اخاهم صالحا ان اعبدوا الله فاذا
هم فریقان یختصمون مضمونی اوزره اول قوم مخالفت رفیق
ایکی فریق اولوب بر قسمی رقدت وقدت غفلت دن بیدار
وگروه آخر دار المقامهٔ اخری ده بی دار اولدیلر حضرت صالح
پندپذیران نواحی نصائح ایله سعی وجد ولیالی وایام ده
وظائف عباداته قیام ایچون بناء مسجد ایدوب اول مهبط انوار
مسجد صالح دیمکله اشتهار بولمش ایدی اول قوم بی سداد
شداد نهادک بنیاد ایلدکلری مبانی شمامه مصداق کلام
این آن اساس نیست که گرد خلل پذیر لو نسفت الجبال وانشقت السما
ایکن کبیت العنکبوت ورجفهٔ طامهٔ کبرایه نمودار اولان
صیحهٔ رستخیز آثار ایله قصور وبیوت بی قرار وثبوت اولدی
دوا ایتدکه هر دراز آمل وفرامشکار طارق اجل که گلزار فانی
زندگانی ده عادی خانه لر وشدادی کاشانه لر بنا وسمکنی بالا

متابعان اعمال صوالح ایله

ودسائر

ودرایشه دقیق دن
غب معنای دقیقه دانش گستر
نظر ایدن حکمای دیکر

التی ذراعدن زیاده رفع واعلایه اعتنا ایلسه سکان عالم بالا
بو وجهله خطاب وندا ایدرلر که یا افسق الفاسقین ان کان من
مالک فقد اسرفت والله لا یحب المسرفین وان کان من مال غیرک
فقد خنت والله لا یحب الخائنین یعنی ای شایستهٔ ملام
وعذل اکر صرف وبذل ایلدوکک مبلغ بی مآل کندو مالک ایسه
جریمهٔ اسرافی اقترافا ایله محجوبیت حی قیوم دن نومید ومحروم
اولوب سرجریدهٔ اخوان شیاطین اولدوک اکر بو مبلغ بی خیر
مال غیر ایسه مزاولهٔ خیانت ایله ترک دیانت ایدوب شرزمهٔ
خائنینه قرین اولدوک   این کهنه رباط را عمارت چه کنی
کاخر چو بدیکریش باید پرداخت   بعض کلمات حکمیه ده وارددر که
بدمست می غرور اولان اهل ثروت وسرور بر بناء وثیقی تزویق
وتانیق ایلسه عما قریب بناء وجودی خراب وجسم بی زوری زیر
کور بی نورده تراب اولور حکم واحد قهار وجود مستعارینی بی
نام ونشان وذرو ریاح عاصفات ذرات کالبد بی ثباتنی
تتناثر الاطواد وهی شوامخ
حتی تصیر مواطئ الاقدام
یمیناً وشمالاً متشتت وپریشان ایتدکده بنیاد ایتدوکی کاخ
ارم نهادک هر غرفهٔ طرفه سی رهکذر دوزخه برشه نشین وقبهٔ
زر اندر زری فرق نکبت اثرنه بازکونه طاس آتشین اولوب
اجزاء جسم پریشانی بنیان اوردوغی قصر مینا فامک کنف و
مواطئ اقدامنده خاکسار وپی سپر اعادی وفجار اولور
داشت لقمان یکی کریچهٔ تنک   چون کلوکاه نای وسینهٔ چنک
بو الفضولی سؤال کرد زوی   چیست این خانه شش بدست وسه بی
بادم سرد وچشم کریان پیر
کفت هذا لمن یموت کثیر

حضرت صالح وقوف دیاجیر شام دن ثقوب تباشیر عیاه دک وظائف اوراد
واذکاری تذکار وتفجر انهار نور نهار دن بیات خیل ظلام لیلهدک
نصیحت قوم بدکار ایدر ایدی وجندعک بر پسر عم دافع الغمی وار ایدی که
مقام انکارده مقیم ونامی هذیل بن لقیم ایدی زبان زبانی دراز
وباب سبابی باز ایدوب دیدی که ای صالح اکرچه سن نهایت
دیانت ایله ناصح اولدوغکه عقل سلیم جازم در اما
النصح بین الملا تقریع   قول بریعی اوزره سنک پندک بزه غیر لازم در
حضرت صالح حل عقدهٔ تنبیه ووجه کلامی اول جانبه توجیه
ایدوب دیدی که ای بیخبر اقتضاء امر قدر بودر که سنک ذات پرجهل
وسائر ولد واهلک یو یوم بامقت ده فلان وقت ده اظفار
منیه وبواره کرفتار اولوب ویارین والده ووالدک فناء
فناده بالد وتارک طریف وتالد اولورلر لاجرم اولی واهم
بودر که نیل شرف ایمانه مبادرت وعناد معتادی ترک معاددر
ایده سن زیرا خالق موت وحیات سنی بعد الممات احیا
اراده
واعاده وقبائل ثموده سنک وجودک حجت وبرهان اولمه سن
ایدوب بعده منتهای اجل مسماییه دک عمر ایانده بلا تعبس
تعیش واسباب عباداتی فوق العادات تفرش وتقرش ایدرسن
بو کلمات عبرت سمادن هذیل بن لقیم تارک تاریکی آیین سقیم
وداخل روشنایی دین مستقیم اولوب وقت معینه منتظر
ومجموع خواص وعوام بو حال غرابت انجامه ناظر ایکن مهب
لا یستقدمون ساعةً ولا یستأخرون دن هبوب صرصر منون ایله

اولا کندونک دوحهٔ وجود سخت بنیادی شکست بعده افنان
اهل واولادی خاک هلاکه پست اولوب ایرته سی زمان معینده
پدر ومادری دخی لقمهٔ شیر اجل واسب حرون حیاتدن پیاده
ودرجل اولدی مستحقان تبار وتباب کویا ان هذا الشئ عجاب
اولوب ملک جندع ابن عمنک هلاکندن اندوهناک وسینهٔ صبر و
سکینه سی چاک اولدقده حضرت صالح اظهار برهان واضح ایدوب
دیدی که ای آل ثمود بو میت متشتت الوجود که بین القوم صدق
وامانت ایله معروف وپیرامن حالندن احتمال دروغ واحتیال مصروف
ایدی اگر بنم دعاء اجابت ادعام واصابت ادعامی حضرت محیی الرفاة
ومجری الفوات قبول وحسن تلقی یه موصول اولمغله اعادهٔ روح وتشخص
متوفانک صدر حیاتی مشروح اولورسه اوثان واصنامدن تبری و
الدخول فی دارة الاسلام خلود فی دار السلام کلامی اوزره مقام توحید
واستسلامده تمکن وتأبی ایدرمیسز اصحاب شمال وارباب بغی وضلال
که هاویه من ارسل نفسه مع الهوی فقد هوی فی ابعد الهوی ده مبتلای زاویه
عذاب ابد وگرفتار کید وکبد ایدیلر دخول محروسهٔ ایمانه توثیق عرای
پیمان وایمان اتمکین حضرت صالح اول منزل پرنوازلده رموک و
مشاهدهٔ موتی ایله پایهٔ اعتباری نموک ایدوب جناب خدایه ضراعت
ودعا واول رمیم الجسم اسمی ایله ندا ایلدی جانب انه علی وجه القادردن
مشیت سریعة التمشیه صادر اولماغین فی الحال اول قالب بی جان
جنبان ولبیک یا نبی الله نداسی مسموع مجموع حاضران اولوب
زمان مدید زندگانیٔ جدید ایله ساحت راحت نمای دنیاده حی سوی

وماء الحیوة عیشهٔ راضیه دن سیراب ومرتوی اولدی چونکه دست
معجزهٔ صالح کریبان مقترحات قوم طالحی بضع واول جمل حملنی وضع
ایلدی مراتع ومرابعده بی چون وچرا رعی وچرایه شاغل واول
مطارب ومساربده اعشیشاب ایدن نباتات واعشابه داخل
اولدی حضرت صالح نشر زواجر نصائح ایله یا قوم اعبدوا الله ما لکم
من اله غیره قد جاءتکم بینة من ربکم فحواسی ایله خواب نوشین غفلت
غامره دن بیدار و هذه ناقة الله لکم آیة فذروها تأکل فی ارض الله و
ولا تمسوها بسوء فیأخذکم عذاب الیم نظم کریمی ایله ترهیب وانذار
ایدوب ~~حمایت جمل اجلی ترغیبه تأکید بعده~~ فقال لهم رسول الله ناقة الله
وسقیاها ~~قولی ایله تحذیرات تحریص~~ ایلدی اول حوالیده بر چاه
عمیق وبئر عتیق وار ایدی که مانند غفلات اهل حمق بعید العمق ومثال
دواهی دور بر جور عدیم الغور ایدی حساب طولی آنک چوق عمل در
ایرشمک عمقنه طول امل در قوم ثموددن اکر ناشی ودخیل واکر جواد
وبخیل اغنام وجمال وانعام وبغاللرینی اول چاهده اروا واول
چراگاهده اثوا وایوا ایدرلر ایدی اول شتر فراخ زور پر زور کظهور ند نصکی
بنیان عهد وپیمانی بو طریق ایله توثیق ایلدیلر که هذه ناقة لها شرب ولکم
شرب یوم معلوم مفهومی اوزره برکون حق شرب ناقه یه مخصوص ویوم
آخرده برحسب ونبئهم ان الماء قسمة بینهم کل شرب محتضر اجناس
احناشک نصائب مشاربلری غیر منقوص اوله ناقهٔ غریب فطرت
یوم نوبتده سرچاهی آرامگاه ایتدکده ماء عذوبت نمایی ید قدرت
حکیم ما تسنیم کبی جانب بالایه اجرا ولب چاهه اصعاد واذنا ایدوب

بعده زبان خدایی
وصیت حمایت جمل
ایله اجمال و
بدیع الجمال

ناقهٔ سحاب مماس مدِّ انفاس ایله مجموعِ آبی عبّ وتشراب ایدردی
اول ماءِ صافی تشاف ایله استیفاءِ یوم نوبت واول منهل منهل‌دن
اوبت ایتدکده تمطّی وتفسّح وتفشّج وتفشّح ایدوب قوم ثمودکه
مترصّدانِ یوم ورود ایدیلر علی طباقِ طبقاتهم اشترِ بدیع الاسلوبدن
موازیِ ماءِ مشروب لبنِ صافی ودرِّ وافی احتلاب ودفء واوبارِ
بیشمارینی دخی جزّ واجتلاب ایدرلر ایدی اول قومِ بی توبه یوم نوبه‌ده
مواشی ودوابّلرینی سیراب ایتدکلرندن ماعدا یوم آتی‌یه کفایت
ووفا ایده جک مایی اول چاهِ لجّه آثاردن انتزاح وادّخار
ایدوب بو منوال اوزره اوتوز سال شترِ باهیبت قریعِ غریب هیئتی
ایله میانِ قومِ کثیر الآثام‌ده صرفِ لیالی وایام ایلدی اول شترِ
باتبختر کِ شکلِ غرابت نماسی حیرت افزای عقلا اولوب عند البعض
مقدارِ عرض وطولِ بااتّساعی یوز ذراع وهر شامتهٔ ثابتهٔ سنک
سمک وارتفاعی یوز اللیشر ذراع ایدی اول شتر بریع زمانِ صیف
وربیع‌ده ظهرِ اودیه‌ده ارتعا واول اطراف وارجاده اولان
مسرح ومرعی‌یه اعترا ایلدکده چهارپایانِ بی پایان مهابتِ ناقه‌دن
بی طاقه اولوب رعیِ بوادی بطوحدن ادی بی اختیار وشدّتِ کرما
اجسامِ دوابّ وانعامه تأثیر واضرار ایدردی وزمانِ پاییز وخزان‌ده
درونِ مهوایِ مشتا آتمکله ضخامتِ جثّه واندامندن دوابّ وانعام
فرار وهرب ومجرّد رؤیتندن تحصیلِ کرب ایدوب هر بری عطشِ شاصب
ایله ضامر وشاسب ودردِ تأثیرِ برد ایله اکثری مغاکِ هلاکه سالک
ذاهب اولوردی بو حالِ عبرت مدارده حکمتِ فاعلِ مختار ونبلوکم

بالخ

بالخیر والشرّ فتنة فحواسی اوزره اول قومِ بدتباری ابتلا واختبار
اولوب مقامِ اقدام‌ده اولان شکیکهٔ باشنک تقریرِ مقالِ
اطّیّرنا معک ایتدکجه حضرت صالح اول قومِ پر فضائحه طائرکم عند الله
بل انتم قوم تفتنون مضمونی اسماع وجمله شرّ وضرّایی کلٌّ من
عند الله درکاهنه ارجاع ایدردی

خداوندِ اخبار کوید درست   که آمد روایت چنین از نخست
که حضرت صالح اهلِ طغیانک قبولِ قبالهٔ ایمانلرندن نا امید
وچکدوکی تعب ونصبدن دلتنک وکمید اولدقده

واذا الدیار تنکّرت عن حالها   فدع الدیار واسرع التحویلا
لیس المقام علیک فرضاً واجباً   فی بلدةٍ تدعُ العزیز ذلیلا

فحواسی پیش نهادِ جنان   ورخصتِ فامشوا فی مناکبها‌یه
رغبت ومیلان ایلیوب دیدی که الٰهی بارگاهِ جلالت پناهکدن
قضارای وطر رخصتِ سفردر شاید که خواصِ درگاهکدن بر عارفِ
آگاه ایله مجالست وشرفِ لقی وصحبتی ایله موانست ایدم صالح
جانبِ حکیمِ بیچوندن مرخّص ومأذون اولدقده مضاجعِ راحتدن
تجافی وقطعِ مفاوز وفیافی ایدوب خلالِ حطّ وترحال‌ده بر عارفه
مصادف اولدی که عبادتِ معبودی زواله مثابرت واشتغال
ایله منزلِ دلنده اسبابِ طاعت رهینه ومقیمِ مسکنِ تمسکن وهینه
ایدی حضرت صالح اول تارکِ مکاسب ومصالحه تجرّعِ کأسِ تخرّعدن
استکشاف واستیضاح وانفاسِ طیّبه‌سندن استرشاد واستنصاح
ایتدکده اول عابدِ مجاهد نظمِ فرائدِ فوائد ایدوب دیدی که بو مقامده

ایدوب عاقبة الامر اول قومِ ضال
آن چنان شد که شنیدستی تو حال
[illegible] عذاب ونکال [illegible] ایدی

بر قریهٔ کثیرة الزحام وار ایدی که اشرار لئام دن بر طائفهٔ بد فرجام
نزول و المام ایدوب بو فقیرلی هوس دن غیری هیچ کس کالاء والاء
عبادة مالک وجادهٔ مخالفت نفس خادهٔ یه سالک اولمامش ایدی
عاقبة الامر بارکاه منتقم فعالدن هلاک قوم بد فعاله حکم پر حکم
نافذ و سرپنجهٔ اجل درخت وجود بد عمللرینی نافض اولماغین باسرهم
سراپردهٔ عدم ده نهان و کهان و مهان بلای عذاب سرمد ایله مهان
اولوب بناء شداد نهادلری و وجود پولاد بنیادلرنه کوز و رمس و
هر بری دست خوش کان لم تغن بالامس اولدی بو فقیردن غیری
هیچ احد مظهر فضل بیحد اولمایوب حموم حمیم حمام دن تملس و
اسباب تخلصی تخلس ایله شکر واجب الوجوده بذل مجهود ایدرم
حضرت صالح بو خبر عبرت اثردن منتصح اولماغله تقدیم شکر منعم
ملیک و تمهید تحمید قادر بی شریک ایدوب اول اهل طاعت و ذرود
ایله مشایعه و بدرود ایندکدنصکره قطع سباسب و معامی
و طی مراحل و مواجی ایله بر جای تنک و مأذله نازل اولدی که
جملهٔ اهل و سکنی کافر و رش نور هدادن نافر ایدیلر و مجموع مساکن
و ربوع ده ایکی پرهیزکار و زاهد رآئی و مشاهد اولدی که هر کون
اشب کسبه راکب و عین عبرتلری ساکب اولوب هر کیجه زیادهٔ زاد
و فضلهٔ قوت موقوتلرینی حالیکه صعالیکه انفاق و صفاریت
و سباریتی آنکله ارفاق ایدرلر ایدی حضرت صالح اول دوزفیروز
آنلر ایله جلیس و شرف صحبتلری ایله انیس اولوب هنکام شام ده
سوراخ صماخنه بر صداء هائل داخل اولدی فرس تفرسی فساد استفسار ایله

اعنن

همکار جهان از ذره تا شمس
چه می پرسی کان لم تغن بالامس

اعنان و مقام استعلامده ابنان ایلدکده جو جوابده اراءت
خط خطاب ایلدیلر که داخل کوش هیبت نیوش اولان صوت
رعد خروش مانند قایهٔ بر دابه نک صدید شدیدیدر که هر کون
بو زمان ده قعر بحر بی کراندن ظاهر و نمایان اولوب هر کیمه که توجیه
نظر و لمح بصر باضرر ایده کرفتار سرپنجهٔ انتقام و برآنده ابتلا ع
و التقام ایدر حضرت صالح ازالهٔ دابه یه تعهد و دفع مضرت
و معرتنه قصد و تعمد ایدوب دیدی که اهالی بلدان و قری بکا
نه اعطا و ایتا ایدرلر که بو دابهٔ هولناکی دفع و هلاک ایدوب
آنلری بیم عذاب الیم دن بی تأخیر و ارجا تخلیص و انجا ایدم
اول ایکی زاهد مجاهد بو کلام مسرت پیامی ادخال صمخهٔ خاص
و عام ایتدکلرنده نقود اتفاقی انفاق ایتدیلر که اکر حضرت صالح
بو دابه یی اماته و رهکذر خلق دن سنک اذایی اماطه ایدر ایسه
نصفماللرینی بذل و اجزال ایده لر حضرت صالح بارکاه الوهیت دن
هلاک دابه یی درخواست و سهم دعایی آماجکاه اخلاصه راست
اتمکین تیر مأمول اصابت هدف قبول ایدوب دابهٔ مذکوره
دونیم و قلوب خلق دن ازالهٔ ذعر و بیم اولدی مجموع خواص
و عوام مقام استسلام ده قیام ایدوب نصف ماللرینی افراز
و باب مخالفتی فراز ایلدیلر حضرت صالح اول ایکی عزیز خدا پرست
و ثابت قدمان بزم الستی اکرام و اعزاز و تقبل اموال مجتمعه یی
رجا و نیاز ایلدی اول ایکی قانع و مرتاض اخذ و قبول دن
اعراض ایدوب دیدیلر که عرق جبین سعی جمیل ایله کسب و تحصیل

ایلدوکمز مبلغ قلیل بزه کافی و مقدارِ حاجتدن زیاده یه رغبت
رضاءِ خدایه منافی در عَیشُ المجاهد جهید و رِزْقُ الزاهد
زهید بعده حضرت صالح اهل بلده یه رَدِّ مجموع اموال وجنابِ
ربّ الاربابه عرض مافی البال ایدوب دیدی که الهی جنابِ
رُبوبیّتْ تا آیکه بالطَوْعِ والعَمْد یوزبیک شکر و حَمْدکه مستورانِ
قبابِ عزّت ابابکدن نیجه اهل مجاهده نک مُشاهده سنه دلیل
و سرمنزلِ مُراده هادئ سبیل اُولدُوکْ اَثناءِ مکالمه و اِنشاده
جانبِ خُدادن اِلْهام و ایحا اولندی که ای صالح بنم درکاه بی
اشتباهمه مُنتمی و منسوب اَنیجه خواصِ هدایت مصحوب واردر که
نظام سلکِ ملکِ دُنیا آنلرکْ واسِطَةُ العِقْدِ وُجُودِ مَواجیدِ انتما لرنه
مربوط وذاتِ تارِکُ اللَذّات لری اشرافِ ملائکِ سبع ارائکه
مغبوط در اکرلُؤلُؤِ کثیرِ التَلأْلُؤِ طاعاتِ اَخیار دُرَّةُ التاجِ
اکلیلِ جهانِ ناپایدار اولماسه مقدارِ طرفةُ العین صحائفِ
اَحوالِ اهلِ ریبه و رَیْنه اِمْلاءِ رَقَمِ تأخیر و اِمْلا وترکِ ابلاءِ
لباسِ اِبْلا اولمازایدی

حبذا

السادسة والعشرون
الآیة ~~الخامسة والثلثون~~

آفرین کای مدبران حُجّاجه کا اولدیلر سالکانِ منهج دین
حج ایدرلر و اُردوب مُشاة و عُراة وعلی کلّ ضامر یاتین
مجمره کردانِ وقائع و اسمار اولان اربابِ تواریخ و اخبار
بخورِ ابانتِ بناءِ کعبه ایله ادمغهٔ اصحابِ نُهایِ افهام و مُستطلعانِ
وَقائعِ حُقُب و قُرُونک عُیُونِنی اقرار و انْعام ایدوب خبر بیت العتیقی
لِسانِ فَتیق ایله تقریر و کلکِ عبیر افشانک جریانی وخامهٔ براعت افشا نک
حُسنِ بیانی ایله تحریر سور مثلودر که حرمِ حرمت مقرّ زمانِ حضرت ابو البشرده
بَرتِلِ احمر ایدی که ملاءِ ملائکه یه مَطاف و مزار و قبل خلق الافلاک فیوضِ
جنابِ پاکه مهبط و مدار ایدی شول دم که حضرت آدم مطلعِ آفتابِ فتابِ
علیه و بنانِ مثلِ آن لا حظیّه فلا الیّه ایله مُشارٌالیه اولدی بیت
دَرُونی فَرِّ غفران ایله معمُور و بناءِ بیت الحرام ایچون شدِّ احرامه مأمور
اولوب کوُهِ سرندیبدن طیّ لهابِ شیب و قطعِ فراز و نشیب ایله
حرمِ منبع الکرمه قصد و حجّ وسفائنِ قُواسی تیارِ بیابان و قوایِ مخُور
و شجّ ایلدکده فضاءِ ابرجِ ابطح ده سَکَنهٔ عالمِ عِلْو و فوقدن برجوق
سُرُوشِ پُرخُروُش استقبال و اول جانبه توجیه بال ایدوب دیدیلر که
ای آدم سنک تَسْویهٔ وُجُود و تَنْوِیه نَدَمکدن ایکی بیک ییل مقدّم مقامِ
کریم رُکن و حطیمی طواف واعتمار و لُجّهٔ ثوابِ حَجّه اغتماس واغتمار
ایدردک حضرت ابو البَشَر تعلیم ملائکِ واضحهُ البشر ایله حلقهٔ کعبهٔ
انابته ماسک و مُؤدّئ شعائر و مناسک اولوب بُو عمل بارْ ابرِ رحمت باردن
ادرارِ امطارِ خیر و بَرکت و صحیفهٔ حالندن طمسِ آثارِ زلّت ایلدی بعده
اول سرجریدهٔ انبیا و مرسلین ملائکهٔ کُزینک تهلیل و تسبیح و تمشیهٔ تمسیه

وتصبیحی ایله ایناس ورفع وحشت وایناس ایچون اول عبای پرنوره
بیت المعمور تنزیل واهباط وركیۀ رحمت ازلیه دن اخراج وانباط
اولنوب املاك كثیرة التحمید عرش مجیدی طوف وجای التجاده
عكوف ووقوف ده هربری آخرینه اتباع ووقف ایتدكلری كبی اول
بیت عالی نك حوالیسنده تطوف وعلالی تشوق اوزرینه تشوف
ایلدیلر زمان طوفان ده اول خانۀ پرنفع بالای چرخ والایه رفع
اولنوب گنجینۀ بیت مجید ویرانۀ مفاوز وبیدده دفین واصحاب تجرید
كبی فرد ووحید گوشه گیر وعزلت گزین ایدی تاكه چشم حقیقت بین
خلیل مشاهدۀ طلعت اسحق واسمعیل ایله قریر وحبل متین قوت و
مرتی مریر اولوب حرم شریف ده زیارت نجل عریقه تام حم واحد لایزالدن
توفیق وسیلۀ وصالی تهم ایلدی بواثناده مكور غدوه وعشینك
مشیتی بناء بیت بی نظیره تعلق پذیر اولماغین فرمان ملك قاهر ظاهر
اولدی كه طاوس سبز آشیان خلیل الرحمان ایله خطۀ شام دن عزیمت
بلد حرام ونخجیر مرامی صید ورام ایدوب امداد اسمعیل ایله اول بیت معترض
التبجیلی عمارت وسر سعودت اثرلرنه عصب عمارة عمارت ایده لر جناب
خلت پناه واقف امر آله اولدقده وفور شوق وحبور ایله صاعد مراقی
اطاعت وثناه وسروش خبر ایله اول براح وبرده همراه اولوب
خوشست آواركی آنرا كه همراه چنین باشد   نخواسی اورز غبار غربتی
سطوع وبونظم براعت افشانك طرف انشادنه مطوع ایلدی
جمال كعبه چنان می دواندم بنشاط   كه خار خار مغیلان حریر می آید
فرس سعی اجام ومحل حرمه نزول والمام ایتدكده كوردیلر كه

حضرت اسمعیل بر كوه مستطیل كنارنده استقرار ومشاهدۀ صنع
باری ایله دیدۀ گوهر باریني اقرار ایدوب برئ كتاب وكتابه واصب
وعلم اهتمامی فضاء تحت سهام ده ناصب اولمش حضرت خلیل عبری
عبارت ولسان اسمعیل نبی عربی اولماغله اهل براعت ایكن قادر
متعان هربرینه آخرك لسانني الهام وادب آموز استعداد صحایف
علم لدنی یی افهام اتمكین حضرت خلیل پسر نیك خصالنی نعمت غیر مترقبۀ
وصال ایله تنعیم ومعانقه ومعرض ملاقاة ومقالات ده مصافحه ومعانقه
ایدوب پسر وما درینی بی زاد وبرگ ترك ایتدوكی تل سرخ فام ده بناء
بیت الحرامه فرمان آله اولدوغنی ایذان وانباه ایتدكده اول عكلر رشید
قصر مشید نشیدی   بهرچه حكم كند بنده ایم وخدمتكار   نظم
استواری ایله بلند ومرائر صدق سرائری   اذا اوردا امر حمید مجید
مالمن محیص ومحید كنكره سته پیوند ایلدی اول بیت عرش مدارك
مقداری مرور اعصار ایله انطماس وارتسم وآثار بنیانی واسطۀ
طوفان ایله اندراس بولماغین حضرت خلیل استلام حجر استسلام واول
خانۀ رحب الفنانك كیفیت بناسنی استعلام ایلدی خالق حی وممیت
مقتضای واذ بوأنا لابرهیم مكان البیت ایله تبیین مقدار دار و
جناب خلیلی واسطۀ جبریل ایله خبردار ایتدكده اول بیت شرف اقتنانك
ابتناسنه اعتنا ایلدی حضرت اسمعیل شاء وبطین دن نقل احجار و
طین ونفس با نفاستني گرانباری قتا وخدمته توطین ایدوب احجار
كبارى مناوله وحضرت خلیل الرحمن تأسیس بنیانه سعی وتمز اوله اتمكله
جدران خانۀ عرش مانند رفیع وبلند اولوب بعد النصف صخور كبار

رفع ورصف دن عاجز واسباب عجز وحیرتی ناجرا اولدقده حضرت ابراهیم
برصخرهٔ عظیمی نقل وبالای وقله وقل ایدوب اون وهون ایله ترفیع جدار
واول صرح پسندیده طرحی اتمامه سعی وبدار ایلدی اول حجر مکرمه توطؤ
وتوثیر وقدم معظمی ندب وتاثیر اتمکله اول جای کریم مقام ابراهیم
ایله شهرهٔ عام وخاص واسعار نسکه اشعاره سبب ارخاص اولوب
گویا بیت فلک بنیانک حلیهٔ زمان بیاننده نص راسخ الاساس ان
اول بیت وضع للناس سابق ومجلی ونظم معلای واتخذوا من
مقام ابراهیم مصلی مصلی اولمشدر. نقل احجاد وصفوان ده گروه فرشتگان
امداد وشفرهٔ وقرت معاونتی احداد ایدوب ارکان رفیعه سی انجام و
جدران منیعه سی اتمام بولدقده فرق مأموله پرتو آفتاب قبول تشوید و
تجهیز قضا زاد حسن ارتضا ایله تزوید اتمک ایچون مبوء دعاده انتضاد
وفیاض بی علت دن استعانه واعتضاد ایلیوب اول قصهٔ صحیحة المبانی
کلام مجید سبحانی ده آیت واذ یرفع ابراهیم القواعد من البیت واسمعیل
ربنا تقبل منا انک انت السمیع العلیم ایله تکمیل وتتمیم اولنمشدر
صادم روایت آب ناب صحت ایله اجها وتواریخ موثوق بهاده اهل نهایه
انها اولنمشدرکه اول خانهٔ بلند مراقی واصل رکن عراقی اولدقده جناب
خلیل حضرت اسمعیله برصفات صفاصفات احضارنه فرمان گزار اولدقده
حضرت اسمعیل تنحی وانتبا ورجام ورضام دن برقاج احجار عظام
اختیار وانتضا ایدوب لکن نیران نظر خلت پناهی ده سبک سنگ و
مجال قبول واقبال تنگ ولماغین برآخر حجر معتبرک وجدان واتیانی امر
واتمام مرامه تخصیص وذکر ایلدی. بواثناده جبل ابوقبیس که مناعت ومتانتی

بعلم

ش

ش

اِحمادو ٣ ص

عدیم القیس در فرمان منطق آشیا ایله گویا اولوب دیدی که ای خلیل
حکمت رب جلیل ایلیه بی ریب وخدیعه بنده بر ودیعهٔ بدیعه وادرکه
سنک ذات کریمکه تسلیم ایچون بنم مخدع وجود مبدعمده مودع دربعده
مستلم ادنی واسود اولان حجر اسوددکه زمان طوفان ده روح الامین
دبیک پیام آور مرسلین ده اول کوه رصین الارکاح وحصین الارکان ده
ایداع وارکنان اتمش ایدی حضرت ابراهیمه تسلیم اتمکله اول حجر هموار ی
جدار جدیده وضع واستوار ایلدی
برآورد سنگ وبجادر نهاد وزوکشت آن خانه عالی نهاد
نگین دان شد آن رکن واو لعل شد بدو طابق النعل بالنعل شد
حضرت اسمعیل وفق ملتمس اوزره برسنگ هموار واملس دست رس
بولمیوب تکاپوی صوری دن عود ضروری ایتدکده گوردی که پدری اراده
حجر دن متنکب واول ثلمه وشکافه برسنگ بریق وشفاف مترکب اولمش
فوت توفیق عملدن اظهار ضجر وتقریر کلام من اتاک بهذا الحجر ایلدکده حضرت
خلت پناه قطع اراضی مراضی آله ده بیک وپاسخ گزار اتانی به من لم یکلنی
الیک اولوب حضرت اسمعیل گوهر رضای خدایی استلسام وابداء مراسم
استسلام ایلدی اول بناء بی همال قرین تم وکمال اولدقده ملول موافق
ومشاعرده اولان آداب شعائری عرض حال ارنا مناسکنا ایله استعلام
واستنبا ایتدکده جبریل امین که بالانشین اریکهٔ علیین در فرمان ذارئ
الوری وبارئ البری ایله تشریف ساهرهٔ ثرا ایدوب شرائط طوف واعتمار
وقلم اظفار ورمی جماری کما یفعل الحجیج بالسعی الدجیج تعلیم وسهام
ارشاد وافهامی ترلیم ایلدی آنلر دخی برد انقیادی تفویف واول بیت
یگانه یی اشواط هفتگانه ایله تطویف ایدوب ضراعت وزاری ایله

ملتمس د

ش

اولوب

اقامتِ مناسکِ حجّ و رسمِ شکرگذاری ایله توفیقِ شروطِ تلبیه وعجّ ایلدیلر
بعده حضرتِ خلیل اسمعیلی اول خطهٔ عظیمة الخطه ده تحکیم و تولیه و کتاب
وصیتی علوانِ الموصفهٔ نصیحت ایله تعلیه ایتدکده نفسکم آهنکِ رجوع و
تنقّل و شرفاتِ غرفاتِ عرفاته تعلّی و توقّل ایدوب و للاراضی مقدّسهٔ
شاماته که روی روزگارده مانندِ شامات دراطاح بعده انحاء بطحایه الحاح
ایدوب افلاذِ اکبادی اول جای خشک و سنکلاخ و اوضِ سباخ سنخاخ ده
راحت و رخاخ فراخ دن عازب و اول ارضِ ناچه یه تنکی و باچه ضربت
لازب اولدوغندن دلِ راحت کسلی سوهانِ غم ایله پرخراش و قطِ بالبدن
رقمِ مسرّت تراش اولوب خزانهٔ حصانهٔ حکمت ده ربیبا ولان پورِ لبیبی
و سائر نسل و ذرّیتی اول مفازه و بریّه ده صیدِ نخچیرِ انبساح و زبرقانِ خصب
و امان انصیاح اتمک ایچون دستِ دعایی حمایتِ کفّ الخضیب و زلالِ
سؤال ایله اول ارضِ ربایی که مصداقِ لا یبقل نباتها در سرسبز و خصیب
ایلدی حضرتِ خلیل استجابهٔ دعایه ضمان و کفول و جانبِ دار السّلامه
رجوع و قفول ایلیوب عزیمتِ تأدیبِ ادلاج و پای فلک پیماسنی رکابه
ایلاج ایلدکده شاهبازِ عرش پرواز اوجِ هوای استغنادن تقضّی و
اقتناصِ شکارِ عتبی و ترضّی ایدوب دیدی که یا ابراهیم فرمانِ قادرِ مستعان
سمتِ نفوذ و جریان بولمشدر که بو خانهٔ عرش مدارک تطواف و اعتمارنه
کوشه نشینانِ کوچهٔ امکاندن هر شخصِ حسن الرّعوتی دعوت ایده سن
تا که تطریقِ حجّ و اذّن فی النّاس بالحجّ سنک وجودِ بهبودکه منتسب
و قصّه گزارِ زبانِ اهلِ زمان انشادِ مدائحِ بی کرانک ایچون کرسیٔ عاجِ فام
آسان اوزره منتصب اولدوغی کبی شرفِ دعوتِ انام دخی سنک
نامِ نامیکه منتمی و هر طائف و زائر جواهرِ ستایشِ منتظرکی منتمی اوله

حضرتِ ابراهیم بو امرِ عظیمدن سندسِ زیبای ذی بالِ مقالی تسدّی و
وبنانهٔ بیانه غزسِ باناتِ لبانا ته تصدّی ایدوب دیدی که ای قادرِ
چاکر نواز بنم نامه‌م و آوازمده نه دکلو جهورة و امتداد و بازوی اقتدارمده
نه مقدار قوّت و استعداد اوله که واصلِ چار کوشهٔ ساهرهٔ صعید و داخلِ
اضمخهٔ قریب و بعید و شقیّ و سعید اوله جانبِ قدیرِ قیّام دن که مکوّرِ
لیالی و ایّام در خطابِ مستطاب وارد و نبلِ وحیِ صادر صادر اولدی کی
ای خلیل مقتضای امرِ جلیل اوزره سن رفعِ صدا و تصویت و فرمانِ قادرِ جبّاری
تصویب ایله که اصلابِ ترائبِ آبا و امّهات ده اولان ذواته اسماع و
شکنِ حطیم و زکنه سوق و ازماع بکا غیرِ عسیر و بنم بطش و قدرتمه نسبت
هیّن و یسیر در حضرتِ خلیل الرّحمان امتثالِ فرمان ایتدکده قدمِ سدره
نماسنک شرفِ لصوق و مساسی ایله مقامِ ابراهیم طامح و عظیم اولوب
مانندِ جبلِ زامخ بلند و شامخ اولدقده تصکم اوّلا طرفِ ایمن یمینه استقبال
و قرح و اول انحا و وجوهه الا انّ ربّکم بنی بیتا و امرکم ان تحجّوه فحجّوه
ندای فائض النّداسنی شرح ایدوب بعده امرِ اجیبوا داعی الله ایله موفّقِ
اهلِ مشرقه اتجاه و سائر کوشه نشینانِ اصقاعِ جهانی مدعاهٔ محجّه حجّه
تهنیت و وعاء دعایی تکبیت ایله اکرام و اتجاه ایلدی قدرتِ مهیمنِ
عظیم ایله صوتِ حضرتِ ابراهیم چار کوشهٔ ارض ده بر وجهله انتشار و ازهارِ
بلد دعوتِ این جهاتِ اربعهٔ زمین ده بر رسمله انتشار بولدی که سکنهٔ ارضین
و سمواته مسموع و قطّانِ غبرا موقفِ ارعا و اصغاده مجموع اولوب
زه دستخوشِ تقلّباتِ عدم و ثرا اولان سافلهٔ سایر ثری اول آوازِ دلنوا
باور و علمِ لبّیکی فضاءِ الامر الیک ده نصبِ قمهٔ خاور ایلدیلر حضرتِ

ابن عباسك مقیاس درایتندن اقتباس ومقباس وایتندن اقتباس
اولنمشدر كه نازل بساط جهان واصلاب وارحام امات وابون ده نیجه
حقب وقرون نهان اولان حلائب وجماعات دن هر اهل طاعات كه
دیباجهٔ عمللری عنوان شرف حجهٔ اسلام ایله مصدر وحجراسوده استلام
مقدر اوله جواب صواب باثوابه مسارعت وشتاب ایلدیلر حتی اول
جای عظیم النفعه بر دفعه واصل اولان حاج واصل مرة واحدة قبیل جبینه
بی جبیبتی اناره وبیت المقدسی ایكی كره معتمر اولان ناسك موتمر مجوبه
موجبة المثوبه یی اعاده واثاره ایدوب هلم جرا وراء قرآت ماجراده
استاد قضا هرنه تعلیم ونه مقدار اعطاء قدرت تكلیم ایتدی ایسه طوطی
شیرین مقال لسان خالی اول كلوسخن سرا وشجن غنجه ولكن لری قرین
انطلاق وانشرا اولدی جناب خلت منزلت خدمت دعوتی اتمام و
زاغ فراغه المام دنصكره حضرت اسمعیلی كندو قبلندن ~~اول قبله گاهه~~
~~انابه وتخلیف واقاب وصایا ایله تنبیه وتخلیف ایدوب~~ دیار شامیه
كتاب عودت ورجوعی رجع وعندلیب لسانی حدیقهٔ ودیقهٔ بیان ده
ای كعبهٔ مشتاقان درباب كه برناید مقصود من كمره ازطی بیابانها
فحواسی ایله ترنم وسجع ایلدی ببغای بغیتی آیینهٔ عام قابله مقابل
اولدقده بین الملاج واجابت قرای ام القری امیدنه ارتكاب قطع
مفاوز وملاج ایچون حضرت اسحق وسارهٔ حسنهٔ الشاره ایله شطر حرم
مكرمه تولیهٔ وجوه وذهوب واهل رفاق اولان رفقا ورفاق ایله طی سهوب
ولهوب ایلدیلر خلیل خدا باهمه اهل خویش دران ره شدند ازوفا مهركیش
زه جمله كر اصل وكر فرع بود سوی وادی غیر ذی زرع بود

اول خطهٔ عظیمة الخطرده تحكیم وتولیه وكتاب وصیتی علوان اخوحنهٔ نصیحت ایله تعلیه ایتدكد نصكره

باعث

حضرت ابرهیم حلهٔ خلت ایله تعطف وسارهٔ خوب سیرته تحنن وتلطف
ایلیوب دیدی كه وقت وآن وانا واوان در كه اسمعیل وهاجردن استعتاب
وصحیفهٔ دله رقم رضایی استكتاب ایدوب بو شفاعتمی قبول ومابین دن
ازالهٔ اوتار وتبول ایده سن سارهٔ ناهید منظر بو پند حكمت اثری بی تانی
تقبل وتانی ایدوب دیدی كه مراعاة خاطر عاطرك ایچون طیب قرون
وثلوج صدر صفوت قرون ایله ترضی وهدون وبلدهٔ مراودهٔ مهاوده ده
ثوا وعدون ایلدم اما بنم غیرت وغیرم اسمعیل وهاجره نافع ومغزای
عسی ان تكرهوا شیئا فهو خیر لكم غائلهٔ تندم وتهكمی رافع اولدی
دل ساره ازماجرا انگیخت مهر زدودند گرد غم وهم زچهر
همه گفته ناگفته انگاشتند همه كرده ناكرده پنداشتند
عتاب كهن روی در پرده شد سر از یك گریبان برآورده شد
بعده مناسك حج مبروری اسباغ وبرحسب فاذكروا اسم الله
علیها صواف شعائر هدی وطوافی اكمال واصباغ ایتدكد نصكره
حضرت اسمعیل وجود نبیلنی مكمن ضغینهٔ پیشینه دن ادحاق ودر
نظیم ترحیب وتعظیمی نثار مقدم اسحاق ایتدوكندن حضرت ساره خوش دل
ومجاساة ومقاساتی توافق ومواساته متبدل اولوب رفقا و
وصحابا ایله مساقط رحابه اوب وارض رضاء خدایی جوب ایتدیلر
اخبار صحت مداری ابنا اولان تاریخ انبیانك روایت صدق
ابتناسی اوزره حضرت خلیل بیت عدیم المثالی اوچ سالده اتمام واول
محل متضاعف الحسنه ده یدی سنه مكث وآرام دنصكره ابهت و
احتشام ایله اتباع واحشامنه هر صباح واخشام تحدیث حدیث

عمر الله الستین بعدها وقد جمع ... ان ... علیكم بالشام

ایدوب حجاج هدایت رفیق فج عمیق دن جدّ جدید ایله بیت عتیقه
مشتاق وحضرت اسمعیلک وجودی بی همالی کعبه مثال نور دیدهٔ عشّاق
بلکه یمین الآفاق   کورن جمالنی مشتاق کورمین مشتاق
اولدی ارباب حنکت واذعانه نهان اولمیه که حضرت اسمعیل اسنّ
اولاد خلیل اولوب اول مظهر غنیة ومنیتک کنیتی ابو العرب وبین
الوری اعراق الثری دیمکله ملقّب ایدی مولد با احتشامی که خطهٔ
شام در ابتداء طلوع اقمار اعمارنده مبتلای جلا واکتراب ومحتد غربت
فزای امّ القری یه هجرت واغتراب ایدوب رمی وفروسیّت ده ماهر
واقتناص مصارعت ده لذات وعداتنه غالب وباهر ایدی
شرف تتابع کابرًا عن کابرِ   کالرمح انبوبًا علی انبوبِ
وتلا النجومَ الزهر من اسلافهِ   کالغیث شؤبوبًا علی شؤبوبِ
قبیلهٔ جرهم که حضرت اسمعیل لغت عربی اول وفد باادب دن
تعلّم وتفهّم اتمش ایدی تضوّع زوعلرینی ابدا ویدی کوسفند سفید اسدا
ایتدیلر خدای جزیل الجدا اول اغنام ونعاجک نتاجنه برکت ونما اعطا
اتمکله حضرت اسمعیل مالک بیار وریاع وعریض البطان طویل الباع
اولدی اصحّ روایات ده مدّت عمر وحیاتندن یوز اوتوز یدی سال
تمام وکمال بولدقده سوزش حرقت فراق ایله اتباع ورفاقتی ارمض
ودیدهٔ بیناسنی مشاهدهٔ ظواهر اشیادن اغماض ایدوب حطیم بیت الحرام
وعند البعض میان رکن ومقام ده دفن اخزان ویوحال فجیعت مآل دن
اصحاب نسک وشعائر اولان اشیاع وعشائری کسب اندوه واحزان ایلدیلر
فسار الی الفردوس یبغی نزولهُ   بمقعد صدقٍ فی جوار المهیمنِ

تقلّب دوزکار اول حضرتی

روایت ثعلبی ده حضرت اسمعیل نبی وکان رسولاً نبیًا فحواسی اوزره
رسالت شرف رسالت ایله منعوت واعراب غوایت رفیق دن عمالیقه
مبعوث ومبعوث اولوب تبلیغ امر خدایه ساعی وداعی قریب وشاعی
ایدی حمد الله مستوفی که صحاح اخباری مستجفی در تاریخ کزیده ده بسط
روایت سدیده اتمشدر که حضرت اسمعیل اول قوم پر تضلیلی اللی سال
دعوت ملّت ابرهیم ومراسم طاعت ملک متعالی تفهیم ایدوب اکثر قبائل
بی اقبال سلوک تیه ضلال ده اصرار ومصادیق اولئک کالانعام بل هم
اضلّک اقلّی مدّعای نبوّت بتّة البتّوتی اقرار ایتدیلر لکن کتاب مثیر
الغرام ده اعلام اولندوغی اوزره حضرت اسمعیل زمان حیات خلیل ده
قبیلهٔ جرهمه مرسل وسند صدق رسالتی مسلسل اولوب اراذل بنی جرهم
امثال امر جرهم ایله تکذیب وتعدیق واقل جرهمیان همیان سرشک صداقت
ایله معجزهٔ باهرهٔ رسالتنی تصدیق ایلدیلر اول رسول باسناعتک صناعتی
بری ورمی سهام ونبال وکاری صید غزلان واطیار ایچون سیر لهوب وجبال
ایدی حتی مرآت نقل جلا وصقل ولنمشدر که بر روز فیروزده جناب
رسول اکرم صلّی الله تعالی علیه وسلّم بنی اسلم دن بر چوق پرجبوره مرور وعبور
ایلدیلر که اول اقوام باقوام رمی سهامه صرف همام اتمشلر ایدی درّة
التاج رسل وانبیا حدیث ارموا بنی اسمعیل فانّ اباکم کان رامیا
ایله اول حشد بارشدی تشریف وجد بامنعت لرینک صنعتی ازکان
وتعریف بیوردیلر اول حضرتک صدق رسالتنه برهان اولان معجزات
صحّت عنوان رمال دهنا وریک دشت پهنا کبی بی احصا وبسیط برده
مانند عدد ذرّ ممتنع الاستقصا اولوب جمله دن بری بو معجزهٔ صحت قرین

مرقومِ خامهٔ مؤرخین درکه برکون صنوفِ ضیوفدن بر قاچ مهمانِ کرام
بی هنگام تضیّف وریف بیتِ شریفنده ترییف ایدوب طعام حاضر
مفقود ومرائرِ امکانِ تحصیلی معقود اولمغین بر مقدار زعرمِ خوشگواری
اول میزبانِ وافرالعنایه بر ظرف وانایه ملأ وتطبیخ وصفحاتِ
معجزهٔ موجزه یی تصفیح ایدوب سربارداتی ~~تحویم وتغطیه ولفیفِ~~
نادیهٔ آدابه ~~احصار وتعطیه~~ ایلدکده قدرتِ مکوّنِ اونه وآنا ایله آنا فانا
جوفِ انادن اطعمهٔ متلونهٔ متکونه اولوب نعمِ غیبیه ایله ادبِ وامِ
ضیافته ندب ایلدی   امثالِ این زقدرتِ یزدان بعید نیست
خاتمة الحفاظ والمحدثین بالاحاطة الواسعة مجدد امر الدین فی
المائة التاسعة تار وپودِ علومک ناسج الخیوطی عبد الرحمن سیوطی
کتاب الوسائل الی معرفة الاوائل، دائرهٔ بیانی توسیع وریاشِ روایتی
توشیع ایلمشکه ابتدا خیولِ بادپایی حضرتِ اسمعیل تسخیر وتذلیل ایدوب
اول رسولِ موفّق دن اسبق ساکنِ خرابآبادِ وحوش اولان سائرِ وحوش
کبی نفور ورمیده ومربطِ قیاد وانقیاد ده ناآرمیده ایدی حضرتِ
اسمعیل وحیِ قادرِ جلیله تیقّن وهضابِ اجیاددن کوهِ اجیاده
توقّل وتوقّف ایدوب لسانِ معجز بیانیله بر دعاءِ اجابت انجام الهام
اولندی که تأثیرِ دعا اصابت پذیری ایله وهاد ولضابده اولان افراسِ جیادِ
وعرابِ تکتّب وترتّب وهر بری شرفِ مرکوبیتِ انبیا واصفیا ایله
تبجّح وتأنّب ایلدی حضرتِ اسمعیل آنلری جلالِ اجلال ایله تحلیل وتلجیم
وتذلیل ایلیوب اول حینِ نزهت آییندن بروا افراسِ نیک سیر مظاهرِ
الخیل معقود بنواصیها الخیر اولوب ابناءِ آدمه مطواع ومنقاد وبجح

وضعِ غطا وحضورِ اضیافه اشراقه احضار واعطا

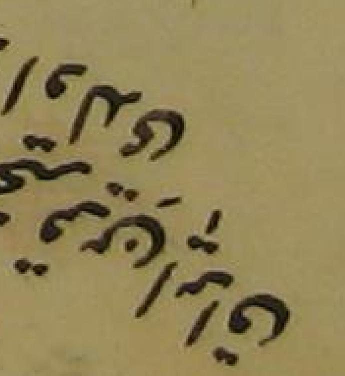

واتفاقِ مقاصدِ علمِ عقائد بیننده مجمعٌ علیه واصولِ مسائلِ
کلامده بو تحقیقِ دقت انجام مرجوعٌ الیه درکه مسبّباتِ بادیه ده
اسبابِ عادیه نکه نفوذ وتأثیری موقوفِ مشیتِ تقدیردر
مثلا تیغِ آتیرائر وخنجرِ مارپیکرک نهاد وطبیعتنده قدرتِ قطع
وحدتِ معدوم ومفقود ومطاعمِ خوشگوار ایله مشاربِ
کوثر آثارده عطاش وجیاعی ازوا واشباع بالکلیه نابود
اولوب هر مضروب مکروبه اصابت ایلیان زخم وزحمت نه
ضاربک زور بازوی عدوگیرندن ونه سیفِ قاضبک شدتِ
شحذ وتأثیرندن درکذلک هر شخصه تاب وتوان ده عارض
ونمایان اولان شبع وتروّی وتخمه وتقوّی دخی نه خاصیت
کثرتِ طعام ونه وفرتِ شرب واتخامِ بطنت انجامدن در
بلکه سنتِ الهیه بومجری اوزره جریان وعادة الله هرگاه
بو مسیر ومسری اوزره سریان ایلمشدرکه حاکم فرمان روا اقضا
عقبِ ضرب ده ابداعِ جرح واتوا وبعیدِ اکل وشرب ده
خلقِ شبع وازوا ایلیه کویا که پیشگاهِ قدیمدن حضرتِ باریمیک
گوشِ سرِّ حقائق مآثرنه بو معنی نفث وایحا واسرار والقا
اولنور که بنم صفتِ خالقیتم دائما درکار وبی جدول وپرگار
مدیر ومدبرِ دائرهٔ روزگار اولدقده آتشِ علوی نهادی خلق
وایجاد ایلدم مزاجِ آتشینِ بالانشینی نحن جعلناها تذکرةً
ومتاعاً للمقوین نظمِ مبینی اوزره نهیبِ لهیبِ جهنمی مذکرِ
نارِ جحیم ومادهٔ حارهٔ عذابِ الیم اولماغله آتشدان

دهر بی امان‌ده نهایت بطر واهتزاز وکمال اغترار واعتزاز
ایله گردن فراز وحبالِ خیالی دراز اولوب دیدی که بنم گبی
برگدازنده گدازنده ومیانِ اهل کبر وتیه‌ده بکا شبیه بر
سوزنده سازنده یوقدر اول نارِ سوزانی که نکباء غرور و
شرور ایله فروزان ایدی خلیلک وجودِ یاقوت فامی ایله
تأدیب وافحام وعجزینی اظهار وافهام ایلدم یعنی ای آتش گردنکش
چونکه لافِ قدرتِ حرق وافنا وصفتِ حرقت ایله کندو
وجودِ شرر آلودکی مدح واثنا ایلدک نیچون خلیلک جسم لطیف
پاکنی حرق واهلاک وغلالهٔ بدنِ تابناکنی خرق وچاک اتمدک
تیغ مبیغ گون مهر التماعی خلق وابداع ایلدم طبع سدیدی
اقتضای انزلنا الحدید فیه بأس شدید ایله اظهارِ شدت و
احتداد وفرط اشتداد ایله ترک استداد ایدوب دیدی که معدنِ
عدم وموطنِ قدم‌دن بنم گبی بر برنده قاهر ظاهر اولمامشدر اول
آهنِ جلادفعل جلا داده‌یی که حدتی حددن زیاده ایدی ذبیح صبیحک
گردنِ مهر لمعانی ایله آزمایش وامتحان ایلدم یعنی ای تیغ شررفشان
اگرسنک پیکرِ درخشانک بالطبع بران ایسه نیچون ذبیحک گردنِ
نرمنی قطع وخرم اتمدک بحرِ محیطِ تلاطم فزایی فطر وابدا ومنبعِ
عدم‌دن مجرای وجوده اجرا ایلدم صرصرِ استکبار ایله مائج ونکبای
اضرار ایله هائج اولوب دیدی که بکا ماننده بر توانای زورمند
یوقدر اول بحرِ خودفروشه که عواصفِ لاف وگزاف ایله پرخروش
ایدی نهرِ قدرتمی اجرا وانجاء کلیم ایله مراسم عجز ودنیئنی ادرا ایلدم

یعنی ای بحرِ تیار وساکنِ سیار اگر اغراق واماته ابدان سنک
مقتضای شانک ایسه نیچون کلیم ایله طائفهٔ اسباطی تغریق و
مابین فئتینی تیغ زهراب دادهٔ مرگ وحین ایله تغریق اتمدک معدهٔ
مشیمهٔ نیستی‌دن ابراز واجوافِ حیوانات‌ده تعبیه واحراز ایلدم
اخلاط ومرهٔ غره ایله پر ومظهرِ بطر وتکبر اولوب دیدی که بکا نظیر
وهمتا بر هاضمِ اشیا یوقدر معدهٔ معدهٔ‌یی که مطبخ اندام وآتشدانِ
خانهٔ اجساد واجسام در یونسه مقر وجا واول خانهٔ ظلمت قرینه
که اضیق من التسعین در اصابتِ مضرت‌دن صون وانجا ایلدم
یعنی ای حوصلهٔ تونِ سرنگون اگرسن هاضمِ قوی گداز وکانونِ
حرص وآز ایسک نیچون ذو النونه خنجرِ سرتیزِ منونی تحدید واضلاع
واشلاسنی تشتیت وتبدید اتمدک مرگ وفوتی برحسبِ خلق
الموت مأمورِ امر کن واد خالِ حیطهٔ تکون ایلدم هادم وهادمِ لذات
وشریک اغلب حیات اولماغین قطع مرائرِ اعمار ایله اعجاب وافتخار
ایدوب دیدی که بنم گبی بر ممیت مبید ومهلکِ احرار وعبید یوقدر
مرگِ ناگهان گیر وزبون کش وکمین سازِ تشتت وتهوشی عزیمِ
کاشته ورایتِ عجزینی فضاء ظهورده افراشته ایلدم یعنی ای
مرگِ مردافکن اگرسن کاسرِ کؤوسِ رؤوس وماحیِ نقوشِ نفوس
ایسک نیچون عزیرک وجودِ عزیزینی ابقا وعجز وقصوردکی ابدا
ایلدک ابلیسِ پرتلوینی خلق وتکوین ایلدم هاویهٔ هوا وخسارده
نگونسار ومیدانِ خذلان‌ده یکه سوار اولوب دیدی که بنم گبی
برمضلِ محیل مستحیل وتیهِ کید ومکرمه داخل ولان‌ده دله

منزل
~~مکین~~ سداد مسدود السبیل در اول غرورِ پرشر و شورک که
دعوای فبعزتک لاغوینهم اجمعین ایله طرید ولعین در سطوعِ
برهانِ انّ عبادی لیس لک علیهم سلطان ایله جدّینی هزل و
عصمتِ انبیا و حفظِ اولیا ایله منصب تصرّف دن عزل ایلدم
تاکه وجهِ حقیقت دن رفع برقع شک و شواهدِ یقینیه ایله مدرک
اوله که واللّٰه خلقکم وما تعملون مضمونی اوزره مجموع افعال و
اعمال دائرهٔ موسّعهٔ مشیّت و ارادت ده مضبوط و هواجس
و نیّات دخی هیاکل و ماهیّات کبی جعل جاعل و فعلِ فاعله وابسته
و منوط در اصحابِ اشارت سفینهٔ عبارتی عدانِ حسن بیانه ارسنا
و مبتوا صدقِ تحقیق ده اصباح و امسا اتمشلر در که بلدِ امین منتسب
ایزدِ معین ~~اولالملبضائعِ خاص و عامه منظر~~ و فیوضِ ربّ الانام
~~مظهر~~ ایکن اول اشرفِ ابنیت لآلی یواقیت ایله مفضّض و
مرصّع و لبنهٔ سیم خام و خشتِ زرسا و سام ایله محوّط و مضرّع
اولمایوب سائر بیوتات کبی احجار و اوحالِ بی ثبات ایله آباد
و اول محطّ اوزارِ جرائم و اوزار عنوانِ صحائفِ حقب و آباد
اولدی تاکه رکازِ فهم اهل راز طلسم ایقان ایله و اناءِ اذعانِ
ارباب عرفان زلالِ اتقان ایله لب ریز و مملوء اوله که مقبول
و عزیز اول حیز و حیز در که دست قبول کردکار ایله طاقِ پیشگاه
اعتباره نهاده و نشانهٔ اعزازِ حکیم کارساز ایله مرغوب سکنهٔ
غیب و شهاده اوله والا معتبر و بهبود اول شیٔ قلیل الوجود
دکلدر که مبصّرانِ قیم جواهر ظواهر و مقصّرانِ ادراکِ مواطنِ بواطن

میانننده

میاننده بجیل و گرامی و هدفِ احماد و امتنساکنه تیر اندازِ عقل
دراکی رامی اوله ~~عناصر ضیرده صورت پذیر در که~~ حضرتِ آدم
صفی که مهمان سرای روی بر بی وثرا ده قفی و علمِ اسمایی حفی
اولدوغی غیرِ خفی در لقد خلقنا الانسان من سلالة من طین
نظمِ مبینی اوزره وجودِ پاکنی خاکِ تیره ناک دن ابدا و اول کنج
مکنوز و کنز مکنونی میانِ طین لازب و حمأ مسنون دن ابداع
و ابدا اتمش ایکن چادر بالش و لقد کرّمنا بنی آدم ده برو جهله
مبجّل و مکرّم اولدی که ملائکهٔ نورانی نهادِ پاکیزه نژاده امرِ سجده
و اول خاک نشین قابلیت قرینی تفقّهِ علومِ اوّلین و آخرین ده
ابن بجده ایلدی تاکه قسطاسِ اختبار و اعتبار ده هر شخص
جسیم و ضورتک کمیت پیکر و صورتی سنجیده و مهانت
انشاجِ امشاج ایله محقّر و رنجیده اولمایوب بلکه سرارت
حسن سیرت و سراوتِ نقاءِ سریرته توسید و ارکاح و فضول
کلامِ ظاهر الملام دن ایکاح اتمکله ترجیح و تفضیل و استزاده
استفاده ده عدم تعضیل ولندوغی اربابِ خردِ خرده بینه
ظاهر و مستبین اوله کلزارِ اخبار دن خوشه چین و ممتثلِ
زبانِ تعلّموا العلم ولو بالصین اولان اهلِ حنکت و خرد و
اربابِ قبول و ردّ فرجهٔ فرحت نمای نکتهٔ اخری دن بو
وجهله اقتناءِ فواکهِ حلو و حامض و اعتناءِ تمیزِ واضح و غامض
ایلمشلر در که حرمِ حرمت عنوان که مردمکِ عیونِ ابنیهٔ جهان
برجای پرتاب و تف و منبتِ شجرِ ملتف ده تأصیص و تأسیس

وگوهر گران بهای ولؤلؤلرینک قبلهٔ ترضالا نماء سنابل وغناء
بلابل ایله زینت پذیر اولان سائر اماکن ارم نظیرده تندسیه و
تدسیس ولنمایوب بر سهب کثیر النهب ده طرح بنا واقطار
اربعۀ رباع ربع مسکونده رکون ایدن سالکان فلات صلاة
وجهه ورنا قیلندی تا که قاطع براح ولماعه اولان جماعت
ژولیده موی ولبیک گوی منزل سهل ده ترک تجمل و اهله جرون
وسمند مروج روح لری میطان میطان اتباع واشیاع ده
جرون ایدوب بر حسب مقال دع نفسک وتعال تودیع مسقط
رأسه مزون وتمامت خلائقدن قطع علائق ایله بیابان
حیرت فزونه مزون ایده لر دباغی بغیت تجمل لری غلاب سلطان
تحمل ایله مقصور وتوجه کامن وبادی لری مرضاة باری باری یه
مقصور اولوب اول بداح وصرماء گرماده هر حصا وحصبا نظر
کیمیا سیما لرنده مانند لعل بدخشان رخشان ودرخشان و
تأثیر تاب مهر جهانتاب ایله حرم محمی ده محمی اولان احجار عین
اعتبارلرنده عقیق یمن وجواهر غالیة الثمن کبی درفشان و
درفشان اولماغله مضیق تکلان ده دل وجانی فدا ونقد
روانی نثار طریق خدا ایدن اصحاب تفویض وتسلیم ومقتحمان
تنکنای خطر عظیم ممیز ومفروق وشب طلب جوه بی مشعله و
ضیا اولان اهل ریانک ثیاب کتان وارتیابلری محروق اوله
بیا وبنگر اگر چشم خرده بین داری که سنک ریزۀ بطحا عقیق ومرجانست
زبوستان حرم گل کسی تواند چید که خار بادیه اش در نظر چو ریحانست

~~بومحلی متفتح وزلال الطاف لنصاف منتفع اولمکه~~
بر مقدار احجار مرصوفه که مالک یوم دین وجزایه اعتزا ایله
موصوفه در بر طرف دن بر پرحر وشفیر آخردن بحر مشحون البحر
محیط وادل بریه بی آب وبرتابه ذهاب باعث تخبیط وضرب
تخبیط ایکن راه شوق وکدازده عشق باز وقفل سلوک غفل
ایله دریچهٔ عقلی باز اولان واجدان عقیان وجد دائمان
نجد هیام ونجد ~~بمقدار احجار منضوده واشجار غیر مخضوده~~
نقدینۀ عمر ایله اشترا ودامان امان لرنه خار بریه خونخواردن
وفور اضرار وآزار اعترا ایدوب بش جهت دن عربان بی شفقته
مردر واضاعۀ رأس المال راحت وسرور ایتمشلر ایکن ضرام شوق
وغرام لری هر روز زیاده وعالم افروز وگنجینۀ سعی بی قصورلری
تعرض دزدان عتی وفتوردن محروس ومحروز اولور
بکوش وروی مگردان زجور وبارکشی که مراد دل خویش درکنار کشی
اگر بآخر عمر این مراد خواهی یافت روا بود که همه عمر انتظار کشی

~~الثالثة والثلاثون~~

الآية السابعة عشر   السابعة والعشرون

هركه انجازِ وعدی عادت ایدر   رشحِ نورِ ایده کوکبِ سعدی
دیدی پورِ خلیل ایچون یزدان   انه کان صادق الوعد

اگرچه اول رسولِ گزینک خصائصِ ذاتِ ستوده آیینی کبی آیینی تعدادده
حسباندن کلکِ بریده زبان قاصر وجلائلِ فضائلنی احصا
واستقصایی لغاءِ بلغا غیرِ حاصردر لکن بو دأبِ جمیلی تنزیلِ
ربِ جلیلده منصوص وایفاءِ عهود وذمه صرفِ مساعی وهمم
ذاتِ معالی صفاتنه بر وجهله مخصوصدر که بر روزِ بازِ السعدده
اول شرف یابِ واذکر فی الکتاب اسمعیل انه کان صادق الوعد
احبا واحبادن بر صدیقِ نصاحت نما ایله قرعهٔ عهد وپیمانی مقارعه
وشربهٔ دربهٔ وعده مسارعه ایلدیلر که بر موعدِ معینده التقا
وشرائطِ ایفایی انتقاد وانتقا ایدهلر اتفاقا اول عزّساده دل
وشخصِ غافل پیمانِ سالف البیانی نسیان وسلافِ غفلت و
خلاف ایله طافح ونشیان اولوب موعدِ مسفوره حضوردن
تخلف وثلمِ مبانیءِ تألف ایلدی حضرتِ اسمعیل فرطِ خلقِ
جمیلندن اوچ لیلًا ونهارًا اول محله وبرزنده واقف وعائج اون
وعند البعض بر سال علی الاتصال سوقِ انتظار وتوقفی نافقِ
ورائج اولوب شخصِ موعود مقامِ معهودده اقدام واقداء وسمندِ
عزیمت وصرمتی اول طرفه انهاض واعداء ایلدکده اول رسولِ
جمیل العقبه مدی الحقبه ساکنِ مقامِ ترصد ورقبه اولدوغنه
اطلاع وعثور وتذکرِ غلبهٔ نسیان دثور ایدوب وفورِ خفوردن دن

بسطِ بساطِ اعتذار وازارِ خفرِ بی شمار ایله أتزار ایلدی
نقضُ الایمانِ من نقصِ الایمان مقتضاسی اوزره وفا جوانمردانِ
باسعادتک کاری وشیرانِ بیشهٔ صداقتک پیشه وکرداری
اولوب هربد اندیشک جنبش وپیشه‌سی وهربدکیش اولان
کشی‌نک صنعت واندیشه‌سی کلدر

کفتم آیینِ وفا ومهر در عالم کمست   باز میکویم که شاید بوده باشد عاملست

بر کیمیادر که خاکِ تیره ناکی خالص زر وبر توتیادر که دیدهٔ
خفاش بصرانی صاحب نظر ایدر هر میشومک که مشام خیشومی
اشتمامِ بوی وفادن هر صباح واخشام اخشم ومزکوم در
انتشاقِ روائحِ محاسنِ اخلاقدن محروب ومحروم در وهر دون
که عهدهٔ عهددن بیرون اولماز شاهدِ مباغی ومقاصد ملابس
ومقرون اولماز   نیست بر مردمِ صاحب نظر خصلتی از عهد پسندیده‌تر

هر کسک که صندوقِ دل صندوقی مهرِ مهر وسِرّ مکتوم ایله
مختوم در کنجینهٔ فیوض دیرینه‌یه کنجور اولدی وهر بوالهوسک که
سبیکهٔ طاعت ونسیکه‌سی سکّهٔ حسن سلوک ایله مسکوک
دکلدر مرضِ حرص وحرض ایله رنجور اولدی

مرد را هر چه بگذرد بزبان   عیب باشد ورای آن کردن
وعده در ذمّت کرم قرضست   فرض باشد ادای آن کردن

شماریخِ فنّ تاریخه ارتقا وجواهرِ غالیهٔ اسانید عالیه‌یی
انتقا ایدن ناقلانِ اخبارِ ثوابتِ نوائب وسائرانِ انجاو
جوانبِ جوائب زکیِّ طبع زکی‌لرندن ماءِ قریحِ نقلِ صریحی منح و

ترعهٔ آسارِ صحاحی قناةِ کلماتِ فصاح ایله فتح اتمشلردر که
قادرِ رحیم حضرت ابراهیمی نذأةِ حشم وحواشی وندهتِ نشب و
مواشی ورحابتِ رباع وربایع ونغارتِ ربعِ ضیاع ایله تعزیز
وقرطاسِ نیاطِ محمود العواقبنی مهجِ رأیِ ثاقب ایله تجلیه وتزیین
ایتدکده اول ذاتِ مائح ومانحه سانح اولدی که زیور فزای قرونِ
قدوم اولان ضنائضیٔ واذومه خیر الخلف ومذکرِ مبارِ سلف اولمق
ایچون رهنمای توفیقِ خدا ربیعِ فضلِ ذریعه نادی ومنطوقِ
واجلهن نجابة الاولادِ   سارب وبادی اولسه بقاءِ ذکرِ جمیله
قرین وباعثِ وترکنا علیه فی الآخرین اولوردی

شبی کز دیده خورشیدش رود دور   بود بدری که گیتی را دهد نور
نماند در گلشن گاهی که آبی   بماند بهر بوی خوش گلابی

بو فکر اصابت ظهورک نجم خطوری دروه وزهور ایتدکی هنکام محنوته
کمیل ده ساده ساده درونک زند شحاح ازکات واجحاح قداحهٔ
حصول مأمول ایله غیر دادی ومشیّتِ مسببِ مشتّت الآمال ایله
دوحهٔ وجودی نهالی بروز صنو ضنودن عاطل وعاری ایدی
حضرت خلیلک طلب ضنءِ جلیلده عنانِ تمالکی دستِ تمالکدن
بیرون اولدوغی منتقش فصّ درون اولماغین باعثِ نشأهٔ نشا
وسلطانِ نافذ فرمانِ یقلّبها کیف یشا خاطر ساره نخجته لقایه
القا ایلدی که کنجینهٔ سینه سنده تومهٔ مکتومهٔ لطفِ کثیر کنیز اولان
پرستار وکنیزی که قسّام انصباءِ حسن وقسام نامنی ماجر
والحسن ما شهدت به الضرّات   فحوای اظهر نه مظهر اولان جمالِ با

ماه وشها حسن وبها جز اتمش ایدی

دلفروزی چو ایام جوانی | روان بخشی چو آب زندگانی
زپسته قندرا در تنگ کرده | ترنج از زیر سیب آونک کرده

بعل وحلیلی خلیل جلیله هبه وما بین دن رفع حجاب غیرت
وابه ایلیه اول بر کنیزک نازک جثمان ایدی که حضرت خلیل الرحمن
زمان دخول مصرده حاکم کثیر الاصر بعد ترک الجساره ودرک الخساره
ساره یه اعطا وشکرانهٔ عودت صحت ایچون اجزال وانطا اتمش ایدی
سارهٔ نیک سیرت نفسنی بو معنایه ارضا وبو عزیمت عظیمه نی انفاذ
وامضا ایدوب هاجری همال خرد سال ایکن مقارنت ومقاربت حضرت
خلیل ایله کسب سنا وجد وملامسه ومنامسهٔ نبی جلیل ایله ادراع
کساء کسای بی حد ایلدی روایت ثعلبی ده که میان مورخین ع اخبارده
صدق اخباری غیر خفی در بو دستور اوزره مسطوردر که رحم ساره
معقومه واستیلاء سیل عرم حرم ایله موقوعه اولمغین حاکم مصرو
وقاهره نک سرپنجهٔ قوت قاهرسندن انکام خلاص وربا ده هاجر آفتاب بها
تحلیت وایلا واول پرستار زهره رخسار دن حضرت خلیله عقب نبیه
ونبیل اعطا اولنق رجاسنه رایت رقدی غایتی رفع واعلا ایلدی
حتی حدیث صحت نما اذا افتتحتم مصر فاستوصوا باهلها خیرا فان لهم ذمة
ورحما بو معنای مخبر وهاجر پاک طینه شرف طوائف قبطیه اولدوغنی
مشعردر بو اثناده اول سریهٔ سریه واضحة الثنایانک صدف مشیمهٔ
نظافت شیمه سی درج در وجود اسمعیل وصلب حضرت ابرهیم دن
انتقال نور کریم ایله روی منور هاجر صبیح وجمیل اولوب قاروره اصلاب دن

اندفاق وانصباب بولان قطرات ارادهٔ مبدع کائنات ایله
مقعر رحم مطهرده قرار وتبقیهٔ بنی نوع انسان ایچون زمان
زهداندن ده نبت وجود آخر طرو وظهور ایلدی سلطان مطلق
العنان فخلقنا العلقة مضغه اول قطعهٔ پاکیزه فطرتی تربیه و
قادر نافذ الاوامر فکسونا العظام لحما اول مخلوق سنی وسنیع ده
بدائع صنع وصنیع تعبیه ایدوب اسباب انقضاء مدت حمل
جمع وشمل اولدوقده تصکع مطلع ولادت دن بر پسر نور پیکر طلوع
ومشرق سیادت دن بر صبح صباحت شروق وتلوع ایلدی که دیدهٔ
دوربین مهر رخشان الی الآن مهد تربا بلکه گهوارهٔ حرباده اول
فرزند دلپذیرک همتا ونظیرنه رشق سهام نظر وقابلهٔ زمان اوجوحهٔ
جهان ده اول کودک اشبلک مثلنه نضح نبال بصر ایتیوب بعید و
وقریب فواق حسن دلفریبنه تحصیل یقین وتذکار کریمهٔ
فتبارک الله احسن الخالقین اتمش ایدی

ومبرءٍ من کل غبر حیضة | وفساد مرضعة وداء مغیل
واذا نظرت الی اسرة وجهه | برقت کبرق العارض المتهلل

لسان عبری ده نام جمیلی شموئیل اولوب بعده کثرت استعمال
وگذران ماه وسال ایله اسم اسمعیل اولدی نیلنه علم خاص وزبان
زمان ثرارت رجاف سراد تنی مذکر وقاص اولدی

دیکاد من کرم الطباع ولیدهم | یهب التمائم لیلة المیلاد
واذا استطی مهدا فلیس بنیه | الا نشید مدائح الاجداد

زمان تولد اسمعیل ده عمر حضرت خلیل دن بالتمام والکمال

طقان طقوز سال انفصال وانفصام بولدوغی کتاب مثیر الغرامده
انبا وبو نقل صحیح مطابق نصّ الحمد لله الذی وهب لی علی الکبر
اسمعیل واسحاق ایله افصاح وایما اولنمشدر عرائس ثعلبی ده
اخبار وسدّی وابن بشّار وسائر رواة واحباردن نقل
صحّت جبار اولنمشدر که هاجرک سحاب ملثّ رجاسی ملحّ وحضرت
اسمعیلک وجود جلیلنه منجح اولدقده حضرت ساره دخی بشارت
ساره ایله مبشّر وحضرت اسحاقه حمل میسّر اولوب ساره وهاجر
معاً حمل حمللرینی وضع واول ایکی قرطهٔ آذان نبوّت ورسالت
مادر قمر طلعت لرندن معیّت ایله املاج ورضع ایلدیلر سبیبهٔ
صبا وشبیبه لرنده آثار نجابت وفخار پدید وآشکار اولماغله
هر بری متأنّق ومتطرّس ومیطان رشد ونباهت ده متثبّت
ومتفرّس اولوب برکون ایکی شقیق نیک خصال مرمای نضال ده
دأب اطفال خرد سال اوزره ترامی وتناضل وبحث مسألهٔ تفاضل
ایدرلرایکن حضرت ابرهیم مقتضای حبّ قدیم اوزره هر برینی تسابق
وتساوقه حثّ وراحلهٔ تشویق وترغیبی قثّ ایدردی بو اثناده
حضرت اسمعیل سبق وبرادرینی مضیق تشویره ایقاع ورتق ایتدکده
حضرت خلیل جناب اسمعیله که مستودع نور مبین حضرت خاتم المرسلین
کندو حجرنده اقعاد واجلاس وحضرت اسحاقی کندو جنبنده اجلاس
ایلدی ساره حوراجمال بو حالدن رشک بر وآیینهٔ سینه سی
گرد کدر ایله معبّر اولوب ابن امه بی لده ولمه سندن ترجیح وکندو
فلذهٔ کبد ومسرّت بخش دل کمدی اولان نجل فردینی عدم تبجیح

ایتدوکندن

ایتدوکندن غبطهٔ غبطتی نشخ واخذ انتقام وگوشمالهٔ طیّ کشح ایلدی
حضرت خلیلک ولاء اسمعیل ده حبّ نابغ وودّ شائع وسابغی بر
مرتبه یه بالغ ونار امر ذالغ بر وجهله زالغ اولدی که همواره بر
دوش وکنار وآغوشنده غنوده ودهان مژده دهانندن که مظهر
فکان ورده گا کالدهان ایدی فرزند فرهمندی حقنده کلام حبّت انجام
شنوده اولوب حامل نور ختمیّت ظهور اولماغین وضاءت طلعت
رخشانه نگران اولنلرک تنوّر خاطر پر نورلری سکن صبابت وکلف
ایله گرم وحدید قلب شدیدلری توقّد آتش شغف ایله نرم اولوردی
آنکس که مرا ملامت عشق تو کرد   چون روی ترا بدید معذورم داشت
اگرچه فرط شرط صیابت صبابت ایله
اگر بنطق درآیم تویی همه سخنم   وگر خموش شوم جز تو نیست در یادم
نظم دلکشا سنک مراقی فحواسنه ترنّم وعندلیب لسانی
اول ورد گلشن جانک قسمهٔ مهر لمعانی محاذاتنده
دیدار ترا چشم همی دارد چشم   گفتار ترا گوش همی دارد گوش
معناسی ایله تغنّی وترنّم ایدردی بو احوالک خلالنده حقد و
وضغینه وحسد وکینه که مصداق یوغر القلوب ویهدم العلوب
وجود ساره یه نبتیز تیز کبی تأثیر وسخیمهٔ وخیمه تنکنای خلاف و
تعسیرده تعثیر ایدوب نور پر حبور ذات باهر الملاحه سندن الاحه
ایتدوکندن بنیان تعلّق وثیقی بو طریق ایله بنیاد ونام باری النسم
وذاری القسمه قسم یاد ایلدی که اعضای هاجر نقیّة الیسرب دن
اوج عضو وارنبی جذّ وقصب ورایت حقدینی غایت میدان عدم

داء قدیم فی بنی آدم
صبوة انسان بانسان
نحواسی اوزره

خرایتده

رفع ونصب ایدوب مصر شجر مشاجره ایله تغییر خلقت هاجره وشک
وایغال وکف سماحت مقرتینی دم هاجرله مالامال ایده هاجر صاحب
تدبیر خوف نبتیز تبتیردن تستر واستخفا ویاپان کار ناهنجار زنده
تعمق واستخفا ایدوب کمر قراری خاصر جانه بسته وشیشه اندیشه
شکیبی شکسته ایلدی اسوه طوائف نسوه دن ابتدا تنطق منطقه
وکمر ایدن حضرت هاجر اولوب وکذرکاهی محروز ومحروس وپی پای
پایداری نامعلوم ومدروس اولماق ایچون طریق تدثر وتستره لحب
ودامن پاکنی روی خاکه سحب ایلدی حضرت ساره غشیت غیرت
جاهلیه دن مستفیق ورهنمای انصاف وتجاوز ایله رفیق اولدقده
قلت شدت حدتدن عود وامن عفو وصفحه هود ایدوب یمین غموس دن
پشیمان واول امر عموس دن پریشان اولماغله حضرت خلیل مضمار
شفاعت سلیل ده بارهٔ منت ساره یه سوار وزلال استیفاء حق
استعفا ایله ممکن ادام واوار اولوب همسر همسر بو وجهله فرمان و
تنویر غسم عهده قسمه بورسمله درمان ایلدی که ستره سیرت حسنه یه
وقب وسمحهٔ اذنان هاجری خرم وثقب ایدوب عضو مستوردن
برمقدارینی قطع ومنطرهٔ عفو ومغفرة هطع ایلیه لتبری
الیته بالتحله ویبلغ الالت محله ساره نیک سیر بو قول
قاطع الغیر ایله کار اتمکه ابتکار وبو دربت وسنه یی اول قسمه
همکین السنه میان زنان ده یادکار ایدوب لکن هنوز خاطر ترکینی اندو
اوله دن خلو ولهث ولهبدن تشفی وسلو بولمادی بو اثناده
اول ایکی شقیق لباس شقاق پرشقوقی امتخار وکندو ذاتلرنه

حو

حقیق اولان حقایق فضائل حقوقدن اخراج جواهر افتخار ایدوب
سبق استیاق استباقی تدارس وترامی سهام تنازع
وتشارس ایلدیلر حضرت ساره کندو پسری ~~ایله فرزند هاجر~~ آزاده سی ایله پرستارزاده
مقاومت ومقاواة ودعوای مساواة ده مناواة اتدکلرندن
محروسه دلنه باغی غیرت وغل متغلب وصبر وشکیبی متحول ومتقلب
اولوب عهد ویمینی تجدید وسیوف مذربهٔ قسمی تحدید ایلدی که من بعد
هاجر ایله بر شهرده تمکود وبر محل ومحله ده رکون ورکود اتمیه

دل ساده ساره کزدیر باز بفرزند جویی نمودی نیاز
فزود آرزومندی از دیدنش چو کردون خمید از خرامیدنش

لکن کتاب مثیر الغرام ده اعلام اولندوغی اوزره حضرت
اسمعیل اسحاقدن اون درت سال اسن ودوی دلجویی لمعان
مهر درخشاندن اجمل واحسن ایدی سارهنک سابقهٔ خدمتی جهتی
ایله حضرت خلیل لباس مداراة ایله تزیی واستماله واستلانهٔ خاطرنه
تبعی ایدوب فرمان روای وانزلنا الملائکة اولی اجنحة مثنی بو
اثناده الهام وایحا وقلب حضرت خلیلی القاء روح وحی ایله احیا
ایلدی که یا ابرهیم مراعاة خاطر ساره یی تقدیم وانباء الحاحنی قدام
اسعاف وانجاح ایله تقدیم ایله که

درین قهر لطفست پنهان ز تو کنون کفتن از ما وفرمان ز تو
همان کونه کو کفت فرمان تراست که این کار ز اسرار پنهان ماست

حضرت خلیل ساره یه فرمان ایزد مستعانی ابانه واستنطاق
مرام ولبانه ایتدکده ساره علی وجه المسارده میدان بسط الارجاء بسط رجاده

بو اَمرِ شاقّی تسلیف و بو خطبِ ما لا یُطاقی تکلیف ایلدی که پسر
و مادری آب و آباذانی و تردّدِ قاصی و دانی دن هزار مرحله
دُور بر بَرِّ بی بَرّ و بَرِّ عدیم الدُّورده ترک و بلا ابلاد و البلاد
اول وحشت آباد دن امرِ ایاب و اعتنابی جیدِ وجودِ مجیدِ مجیدنده ارک ایله
خُزاین نیست بر ریشِ من مرهمی که او را زمن دُور سازی همی
چهل روزه راه از منش دُور ساز ز خویشش بیکباره مهجور ساز
بو اثناده حضرتِ جبریلِ اَمین تشریفِ خِطّهٔ زمین ایدوب
فضاء بهشتِ عنبر سرشت دن حضرتِ خلیله براق بُراقِ بَرّاقِ
برق اَئتلاق تنزیل ایلدی که وصفِ اشهب شهابِ رَوِ تیز دَوده
عرصهٔ اختراعِ معانی نک مستقلّی اولان ابن حمدیسِ صقلّی نک
ویکاد یخرج سرعةً من ظلّه لو کان یرغب فی فراقِ رفیق
مضمونِ بدائع نمونی بالغِ رتبهٔ اغراق ایکن اول بکا ورِ
مهر اشراقک ادنی نعوتِ بی کرانندن عدّ و حسبانه اصحاب نهی استحیا
ایدردی و زندِ فصلِ فضلی وَری اولان حکیم انوری نک
بشکلِ آب رَوَد چون فرو رَوَد بنشیب بسیر باد بود چون بر آید از بالا
زمان نوَرْد که امروزش ار بر انگیزی بعالمی بَرَدَت کاندرو بود فردا
ابیاتِ جزالت اثباتی بالغاً ما بلغ صنعتِ مبالغه ده ابلغ ایکن
اول سمندِ روانِ سمند نشانک رستهٔ صفاتِ بی تعدادنده انشاددن
اربابِ دها خیمهٔ عجزی استحیا ایدردی اول خنکِ سبک رفتاره سوار
اولدقده قناعِ اضطرابی دُوی عالمتابنه اغداف و هاجر و اسمعیلی
بر آخر رکوبِ شهابِ شتابه ارکاب و عند بعض الرُّواة اول براقِ برق حرکانه

ارداف

ارداف ایدوب دلالتِ جبریلِ امین ایله حرمِ حرمت قرینه تسمّت و
قصد و ظهورِ عجائبِ قضا و قدری ترقّب و رصد ایلدیلر رکبوا امتن فواد
و وقعوا فی عصواد اول براقِ صحرا نوردِ عالم گرد که اختراعِ معانیٔ
بدیعهٔ بریعه ده ذو الاید اولان ابن دُرَیدک بو نظمِ معتبرینه مظهر ایدی
تنظتّه و هو یُری محتجباً عن العیون ان ذأی وان رَدی
اذا اجتهدت نظراً فی اثره قلت سَناً اَومض او برق خفی
طیّ ارض و لیّ سُبوبِ طول و عرض ایدوب لفِّ طومارِ
مسالک و طرق و نشرِ اسفارِ اغوار و خرق دن صکره بی زاد و کفیه
تضرّعاً و خفیه جنابِ وَمابه واصل و خطّهٔ حرم ده مشعبِ زمزمه
واصل اولدقده روح القدس اول رسولِ فهم و تندسه تقریر و اضبا
و بارگیٔ کلامی مضمارِ اعلام ده اشباب ایدوب دیدی که یا ابرهیم
فرمانِ قادرِ حکیم بو وجهله عزّ صدور و شرفِ بدور بولمشدر که مادر
و فرزندی بو مهمه برکزنده تطویح و رأس المالِ نتیجهٔ عمر سریع الزوالی
دستِ تغابن ایله بو مفازهٔ بی سر و بن ده تدویح ایده سن و اول
هنگام ده حریمِ حرمِ بیت الحرام مکمنِ دهشت و الم و منبتِ عضاه و سلم
اولوب بر ربوهٔ حمرا ایدی که لیلهٔ قمراده هر حجر و مدری زبانهٔ آتش
زبانی وش کبی مشهودِ دیدهٔ اولو الالباب و بر خارستانِ هولناکِ
وحشت فزا ایدی که عینِ زاهد و عز الفؤاد و سینهٔ عاشقِ جزیل
الجواد کبی بی آب و پر تاب ایدی
نشیبهاش چو چنگالِ شیرِ شرزه درشت فرازهاش چو پشتِ پلنگ ناهموار
چو چشمِ شوخ همه چشمهای او بی آب چو قولِ سفله همه کشتهای او بی بار

حرارتِ هوا و یبوستِ زمین صوئی و هواسی کرهٔ اثیر دوزخ اثر
ومعدنِ کبریتِ احمردن حاکی وضرِ گرمی وحرّده مانندِ توقّدِ کبریت و
مُغنی مُثری و سِبریت اولان قفرِ لازم الحذره گذر ایتدکده وعرصهٔ
منون وهلاکک بی باکی اولان تابشِ ریکِ آتش رنکندن باکی دلولوردی
گردون چو خاک و خاک چو گردون همی نمود   از پستی و بلندئ آن خاک و کوهسار
صحرای او فراخ تر از عرصهٔ امید   فرسنگ او دراز تر از روزِ انتظار
احضان واجراعی ثوآءِ سافره واوزاع دن خالی وخاوی
واول تیه وموماة ده جنسِ ثقلین و بریاتِ غیر ثاوی اولوب
وبلدةٍ لیس بها انیس   الّا الیعافیر والّا العیس
مضمونی سارِب ویوجِ روحِ روح   کان لم یکن بین الحجون الی الصفا
انیس ولم یسمر بمکة سامر   نظمِ تأسیت نمونک مغرب مضمونند
غارب ایدی وزمانِ حضرتِ ابو البشرده بالای فلکِ اخضردن وساطتِ   وتشنه لبان بیابان آب ناب یرنه شورابه یر حسرت واضطرابی شارب
جبریل ایله اهباط وتنزیل اولنان بیتِ معرّضِ الطوفان زمانِ
طوفان ده طارمِ چارمه رفع واعلا واول برّاری تنفّس وتعیّش
ذراری دن اخوا واخلا اولنوب زقبِ ضیقنده اولان کمل وصیق
سینهٔ محرور نفسان وبدنفسان کبی تفسان وچفسان وگویا
هر سنگِ خاراسی تذریبِ شمشیرِ مهرِ منیر ایچون مسنّه وافسان ایدی
عروجِ پشتهٔ او دیده را فکند کلیل   جوازِ عرصهٔ او وهم را نداد گذر
نه هیچ سالک و جنبان برو مکر انجم   نه هیچ طائر و سائر درو مکر صرصر
حضرتِ خلیل اشارتِ جبرئیل ایله هاجر و اسمعیلی ظهرِ زمزم
وطرفِ بیتِ مکرّمده حضورِ پرجبورندن تذوید وبرمطهره ما

وبر انبان خرما ایله اقاته وتزوید ایدوب حولِ عریشده برمظلّه
وعریش اعراش ودهگذر سارهیه بساطِ تودیعی افراش ایلدی
واول حینده محلِ بیتِ گزین بر رابیهٔ بلند ورَبوهٔ بی مانند ایدی که
خیولِ سیولِ یمین ویسارندن نزاور ورِیاحِ مختلفه رسمِ طللِ نی
ظللندن تغاور ایدوب بارانِ صواکمِ زمان عالمی احاطه ویرامنِ
حیاتدن اشاطه ایلسه اولیاء الله کبی دامانِ عصمت وسامانی تر
ودوشِ ضمیرانِ دل آگاه کبی مرتبتِ عزیتی مندرس ومستّر اولمزایدی
عند بعض المؤرّخین قادرِ معینِ قضاءِ سریع المضاءِ اثبات وکمالِ
قدرتِ بی همالندن اول صرماءِ بی ماده بر درختِ سرسبز انبات ایلکین
اول شجرِ سدره پایه نک سایه سنده ترک ودوحهٔ وصالی صرصرِ هجر و
انفصال ایله بی بار وبرک ایلدی
چه گویم که اورا ازان گونه کار   چسان شد دل از آتشِ غم فکار
خلیلِ خدا چون جدا شد چنین   تو حالِ زن وطفلِ بیکس ببین
در و کرده با چشمِ حسرت نگاه   بزاری زدل بر کشیدند آه
حضرتِ اسمعیل مفارقتِ جنابِ خلیل ایتدکده یفاعِ عدمِ فطام و
عارج رضاعه وعند البعض ترعرع ودارج اولوب گلن مجرهٔ کتابِ مثیر
الغرام ده دماغِ مستنشقانِ اطائبِ کلام تعطیر وزمانِ ترحالده
اون درت ساله اتصال بولدوغی تبیین وتسطیر اولنمشدر. ماجرِ
حرِّ ماجرِ مهاجره یه نظر ایدوب کوردی که اقتضاءِ قضا وقدر ایله
اولمش بصرِ صبری مبتلای سَدَر ومضربِ مثلِ ترکته علی مثل لیلة الصدر
آسوده بدم با تو فلک نپسندید   خوش بودم را با تو زمانه نگذاشت

عقب خلیل دن اَیِستُ مِنَ اللقا و رَضیتُ من الوَفا باللَّفا
فحواسی ایله تصویت و اداءِ غم زُدا ایله
من کیم تا دولتِ وَصلت هوس باشد مرا این کی از دُورت همی بینیم بس باشد مرا
مفاسی ایله تهویت ایدوب میانِ ره و ثَبَجِ مَهْمَه ده انّ
علیک جَرْشاً فتعَشّه مثلنی انشاد و غلبهٔ عَقْر و فقر ایله
چُونست که جمله دردرا درمانی چون کار بدردِ ما رسد درمانی
معناسی اوزره طریقِ توفیقی استرشاد ایلدی لکن حضرت خلیلک
هنکامِ وَداع و رحیلنده سادهٔ خوب سِیَر عدمِ مخاطبهٔ ماجرا ایله
ایضاً و اندرز وارضِ حِرز ده حِبالِ رُخصتِ جُنح و ممالیِ حِرز و
وجَرز اتمکین اول رَسُولِ نَهی آنست جَوابش که جوابش ندهی
مدلولنه اقتدا و ردآءِ سُکُوت و صُمُوت ایله ارتدا ایلدی
وَدّع الحَرَمَ و هاجر و ترک اسمعیل و هاجر کانّ الهاتف قال الصمتْ
لا تهماتِرْ کالحکمةِ فی وَحْشِ اصمتْ هاجر بو داهیهٔ الغیرَی کظم و
انشادِ مثلِ بلغ السکّینُ العَظْم ایدوب
چو سیل خُون رود از دیدهای پُر نم من چه جای دُوست که دشمن بگرید از غم من
فحواسی اوزره اشکِ رشکی رَوان و اول خیر الورانک خلفنه دو رَاسندن
دَوان اولوب مجموعهٔ تحلیقی تألیف ایدوب دیدی که یا ابرٰهیم
بدان خدای جهاندارِ واجب التکریم واِنّه قسمٌ لو تعلمون عظیم
بو اعراض و اغراضه تجویز و بوشاقه و عدمِ رَأفته که
ترویج ایدرسن کندو رأی اصابت صُدُورک ایله می ظُهُور بولدی
والّا فرمانِ حکیمِ قادر ایله می صادر و بادر اولدی حضرت خلیل الرحمن

بو فعلِ ظاهر الامتحان مصدرِ امرِ حق دن مشتقّ اولدوغنی اِنْباء
و نبراسِ اِنیاسی تُندبادِ فراق و بعاد ایله اِخْباء ایتدکده فی الحال
هاجرک راحلهٔ تسلیمی شباب و اباب و اذاً لایُضیعُنا مَوئلنه
رُجُوع و ایاب ایدوب سقّانهٔ توکّلی سِدْلِ تَبَتُّله تنضید و نِشْدانِ
فیضِ منّان ایچُون اختیارِ سَبْح و تعضید ایلدی
گر کارِ تو نیکست بتدبیر تو نیست ور نیز بدست هم ز تقصیر تو نیست
تسلیم و رضا پیشه کُن و شاد بزی کین نیک و بدِ جهان بتقدیر تو نیست
بعده حضرت خلیل عطرِ صبر ایله تطییب و نظرِ هاجر دن تغیُّب
ایتدکده ذُرای ثنیّهٔ سَنیّه یه ارتقا و قُلُبِ قلبندن آبِ رقّت
بیحسابی استقا ایدوب ما مال الی الآمال مَیْلَه وکان یَبکی یوماً ولیلة
بالآخره چشمِ نمناک و صدرِ غمناک ایله تودیعِ اسمعیل و هاجره
و قیامِ شوق و غرامی اِثارهٔ ایلدی
دُوستان در نعیم بزمِ وصال فارغ از رُوزکارِ هجرانند
چونکه از یکدکر جُدا مانند آن زمان قدر و قیمتش دانند
هاجرِ آواره کودکِ شیرخواره ایله فقدانِ سرمایهٔ ابتهاج
و بضاعتِ راحتی یغما و تاراج ایدوب
~~الصبر لا شک محمودٌ عواقبُه لکنّنی خائفٌ ان یسبق الاجل~~
مهربان ~~فحواسی اوزره~~ اول تیماءِ تَیْما و بَیْماءِ بی ماده گاه مادرِ محاذاتِ
محیاءِ پسرده سادر و مبهوت اولوردی از تحیّر گاه خندید و گاهی میگریست
دگاه وَلَدِ نقیّ الخلد مُشاهدهٔ امّ یا ترحّم ایله حائر و مبهوت
اثری ایله اولوردی کالفرخ فی العُشّ لم یَدْرُجْ و لم یَطِرِ هاجر بجلِ نجابت

انما اشکو بثی وحزنی الی الله کلام دلخواهنی تقاول وباعث طاقت
وتاب اولماق ایچون تمر وآب دن تناول ایدوب اگرچه فرزند
بی مانندینی ارضاع وزلال لبانی ایله ارواء وارضاع ایدردی لکن
سیراب اولورمی تشنهٔ کوثر سراب دن درّ بدنی
آتش عطش ایله دخی زیاده تافته ودرون وبیرونی نار آوار ایله شکافته اولوردی
بعده شنّه وجراب خرما وآبدن خالی وکوب دل مکروبلری ماء
کدر اندوه ایله مالی اولوب حضرت اسمعیل اقلیم راحت ونعیم ده سلطان
ایکن ترابآء ارضده غلطان اولدوغندن هاجر مجاریٔ حجحه سندن
ماند طحمه دمع کثیر الهمع انشطاب وحجر حضرت ابرهیم ده اولان ناز
ونعیمی یاد ایتدکجه ناله وفریاد ایله نسیم صبایه خطاب ایدردی

حدّث فقد ناب سمعی الیوم عن بصری — قنعت فی الحبّ بعد العین بالاثر
بالله قل لی احادیث الذین مضوا — ان کنت مطلعاً منهم علی خبر

آناً فآناً غلبهٔ جوع وتوزع پسر قلب هاجری افلاق ورنج ربخی ابلاق ایدر

بر دل زغم زمانه باری دارم — در دیدهٔ هر مراد خاری دارم
نه همنفسی نه غمکساری دارم — شوریده دلی وروزکاری دارم

منطوقی ایله سرایان وناصیهٔ حال اضطراب نما لنده

دردمندیم وخبر میدهد از سوز درون — دهن خشک ولب تشنه واشک تر ما

فحواسی نمایان اولوردی هاجر استیلاء لهف وسهف ایله هلاکنه
جزم وفرزند صافی صفاتنک رشتهٔ امید نجاتنی جذم ایدوب پور
بی ترویهسی خلقان تضوّر وتلوّی ایله ترمّل ودم اندوه دمادم ایله
ترمّل اندوکندن راه تجنّی وتنحیّده تشمیر ساق حزم ووجدان سلوان ایچون

امیدنه

امیدنه هرطرفه تردّد وحذم ایدردی

تشنگان دانند قدر آب را — کز عطش دیدند سوز وتاب را
نیک داند آنکه در غربت فتاد — قدر ذوق صحبت احباب را

حضرت اسمعیل تضجّر وتلبّط وغلبهٔ جوع مفرطدن تمرّغ وتخبّط
ایدوب بر قطره آب اطّلاب ایتدکده قلب هاجر پاره پاره وکوی
سلامتدن آواره اولوب دیر ایدی که ای پسر ستوده سیر ذهن مشکل کشاکه
روشن وهویدادر که تحصیل آب نوش گواردن دست اقتدارم کوتاه
وندیم ندم وآه جانکاه در — صوسیز یوق یوزومه اشک ترمدن غیری

چونکه باغ امیده باغ نوید قصیر وامداد سمیع وبصیر غیر نصیر
اولماغله مؤمّل خیبت وحسرت بئس المصیر اولدی درد دل صد پاره یه
چاره بودر که اکم لا یعبؤا بکم ربّی لولا دعاؤکم ده رفع ایدی ضرع
وپیشوای دعا ایله سر منزل فوز منایه شتاب وسرع ایده وز لاجرم
مسرای دعایه مسارعه وبو قول اوزره موارعه دنصکره جناب وتابه
ناءج وزلال ابتهالی ذاءج ایدوب رجاء مادهٔ شربت مادهٔ کوهر اشکی
نثار وثوب ضراعتی شعار ودثار ایلدیلر حضرت اسمعیل نحیب وعویل
ایله دیدی که

تو دادی بباب من بی قرار — بآتش درون آب نوش اعتبار
عجب نی کزین دشت ناخوش هوا — بآبی شوم از تو حاجت روا

آخر کار هاجر نیکو کردار اقرب تلال دهضبات اولان
کوه صفا صفاتنه رقیّ وزنوء وبی مکث واستراثه امر استصراخ
واستغاثه یه جنوح وجنوء ایدوب اشاعت ضراعت وتهمّع وابل
تحسّ منهم من احد او تسمع لهم رکزا مغزاسی اوزره هرطرفدن تتبّع

ایتدکده اطراف وجوانب دن آثارِ شصائب رسیده وبازارِ آزاده
فریادبسی کردم وفریاد رسی نیست   معناسی اوزره سِلعتِ بغیتی
کسیده اولماغین اول شنخوبِ خوب دن رجوع وصوب وخوفِ
تعرضِ سراعین وذِئابِ ایله مبیتِ فرزندِ نجابت ثمآبنه عودت واوب
ایلدی   تنئست فی ذلک القفر بوسئی   فصارت اثنیه من قوم موسی
اول املیسِ املسِ ده هیچ کس فریاد رس اولمادغندن جای
رجادن باعد واول منبتِ مرو مروه کوهِ مروه یه صاعد اولوب
هرطرفه نگران ویکرانِ سعیِ بی گران ایله اول فلاة وبیاباندهِ شتابان ایکن
نفس وتنِ انسانی درمعرضِ آفاتست   درهر نفسی جلنرا بیاد خاک فاینست
قواسی اوزره اول وادیِ مشحون النوادی دن اصواتِ مماثله
سباع وضباع رباعِ طباعنه استیلا وسپهرِ بوقلمون امرِ ریب
المنونی ایلا اتمکین مثوای بسره شتاب وبومضمون ایله چرخ وادونه عتاب ایلدی
شب نیست که خون ازدلِ غمناک نریخت   روزی نه که آبِ روی برخاک نریخت
یک شربتِ آبِ خوش نخوردم همه عمر   تاباز زراهِ دیده بی باک نریخت
عیب ریب دن بری اولان تاریخ طبری ده زنند روایت قوری در که
کوهِ صفایه تیقّع وپیرواضح البشرنیک سلالهٔ بولِ هرانعه توقع
ایدوب بعده مروه یه تعهّد وتبسّم وانفعالِ نیاز وابتهالی تعقّم تعقّل وهم
ایدرمی والحاصل   ناید زدل شکسته تدبیر درست   فحواسی اوزره
بی آرام وتاب مقیمِ صومعهٔ الی الله المتاب اولوب اول موماتِ
پرمحنت ودردده هیچ فرد مشهود ومنظور اولمادغندن کیاهِ عجز و
وفتور طرود ودامانِ جدِ کیری تسمیر ایله میانِ فوادیِ پرعوادی دن

مرور ایلدی قطعت الارض آکاما واغواطا وفعلت ذلک الفعل
اشواطا یعنی میانِ حجیج باعجیج ده خالا مسنون ومشهود ومناسکِ
محجّهٔ حجّدن معدود اولان دستورِ غیر مستور اوزره ساره مهرسا میانِ
مروه وصفاده یدی کرّه سعی وهر دفعه ده قوتِ فواهه جگرگوشهٔ بی توشهٔ
نعی ایلدی   کس نیست انیسِ دلِ غم پرورِ من
تاپاک کند زگریه چشمِ ترِ من   سویم همه آبِ دیده می آید وبس
آن نیز روان می کذرد از سرِ من   نوبتِ آخرین ده پیسر هدایت
قرینتی کوردی که تأثیرِ سمام سام واشرافِ منون وحِمام ایله منقطع
الرجا ومغلوبِ دشمنِ غم وشجا اولوب فریاد وتنشّغ وخاکِ هلاکه
توشّغ ایلمش تاجرک بوحالدن کشت زارِ بالی قرّ اندوه وضرّ
ایله هشیم وعصف وهجومِ همومی زائد الوصف اولوب
راحِ راحت نیست درجامِ غمِ انجامِ طمع   کأس یأس از کفِ منه کالیأس احدی الراحتین
فحواسی ایله نشئه دار وبیهوش ودفورِ حیرت ونفورِ زندن
ایّتها النفسُ اجملی جزعا   انّ الذی تحذرین قد وقعا
وادیِ بی نادی سنده مدهوش ایکن ناکاه ماتوسه استیناسی
ایناس ایدوب طرفِ مروه دن برآوازِ دلنواز باطن کوشده اولان
عصبِ مفروشه واصل وشرائطِ قس حِسّی جامعه اولان قوّتِ سامعه یه
داخل اولدی اما اول صائح باعثِ الرنجک شخص وشبحی مرئی وموجود
وبین العینین ناتبیّن اولان عصبتینک تقاطعِ صلیبی سندن
حصوله موصول اولان قوّتِ باصره یه که حدسِ مدرکات ده ذهنِ
ملکی ملکاته ناصره درمرموق ومشهود اولمادغی جهتدن

جکر در تاب و دل در موج خونست   کر آری رحمتی وقتش کنونست

فحواسی اوزره مسلک ضراعت و دجایه عاطف زمام ممال و

بورباعی تک عرض عرضنه لکام کلامی مصفح و ممال اولدی

کرمن کشته جمله جهان کردستم   لطف تو امیدست که کیرد دستم

کفتی که بوقت عجز دستت کیرم   عاجزتر ازین مخواه کاکنون هستم

کاه استماع هاتف ده نفسی تکذیب و کاه تصدیق و یقاین

ایله ذاتنی تهذیب ایدوب   لقد تحیرت بین الصدق والکذب

فحوای تردد مآلی حسب حالی ایدی آخر پایان شب سیه سپید و

انجام ظلامدن اثر سحر بدید اولوب اول منادی جلیل که حضرت جبریل

ایدی اعلاق تیسیر تبشیری نتف و وراء ستور ظهوردن هتف ایلیوب

دیدی که ای ناجر هجرت کشیده مقامکه عود و رجوع و پستر مشاهده

پسرده اختیار هجود و هجوع ایله که اول فرزند رائع ضائع اولمق محال

و بو محال صعبه ده بنیاد کعبه ایلیک فرمان ذی الجلالدر ناجر دفع

غائله ضجر ایله عائده و طریق اسلم سلمها عائده اولدقده کوردی که

یسر الله له اسبابا واشب له اشبابا   پیرامون مامون ده

طیر خیر حائم و حضور اسمعیل ده حضرت جبریل منتصب قائم اولوب

بو ادا ایله رفع صوت و صدا ایلدی که نه مقوله زن ناپرواسن که ذره

درواکبی احنا و انحایی دور و صاحبک بو مهالک پر بیم ده سنی کیمه

سپارش و تسلیم اتمشدر که بی باک محل هلاک ده تحمل جور و جور ایدرسن

ناجر درج یاقوت فام دهانی باز و نشر توم سر مکتومه آغاز ایدوب

دیدی که بن سریه حضرت خلیل و حفش جوهر وجود اسمعیلم که حضرت

ابراهیم بنی خدای کریمه تفویض و بو قراح و بیابانی مار صراح تکلان ایله ترو یف

ایلمشدر

ایلمشدر حضرت جبریل خطام کلامی اضاره و غبار حسن عبارتی اثنا

ایدوب دیدی که سنی بر جواد کریمه تفویض و تسلیم ایلمش که مستهل

هر امر عسیر اولان فضل تیسیری جبیره بند جرح کثیر هر قلب کسیر در

سر قبول بباید نهاد و کردن طوع   که هر چه حاکم عادل کند همه داد است

بعده ناجر نظر ایدوب کوردی که بر آب ناب که نسیم عشقی ناشق

اولان عاشقک دیده فراق دیده سی کبی شدید الانهار و قامت با

استقامتی ممشوق اولان معشوقک شنب لبی کبی مزیل داء انهار ایدی

اول عز مفقود و اهون موجود قدرت فاطر جلیل ایله رکضه عقب

اسمعیل دن اول فضا و سیع ده نبوع و سیع و بعض اقاویل ده

پاشنه پای جبریل یاخود جناح باجناحی ایله نبوغ و میع ایلدی

نکرده هنوز از دعا لب خموش   زمین زیر پایش در آمد بجوش

ز دریای رحمت روان شد نمی   بر آمد در ان رهکذر زمزمی

پسر و مادر اول منهل نابدن تشراب ایله واصل ری و مظهر من

الماء کل شئ حی اولوب عرصه حمد بی حدی تبخیر والشکر قید العتید

و جلب المزید منبعندن زلال بر و نوال تفجیر ایلدیلر اول سلسال سیال

ایله مس لوب مسلوب اولدوغی کبی وفور رغبت ایله شرب و تعبئتی

دافع عارضه جوع و باعث قوت روح و روع اولوب ازاله غرث

وظما زمزم کوثر نمانک جمله خواص بحددن حسبان عد اولنمشدر

این کارها بحضرت یزدان مفوضست   مردم بسر حکمت یزدان نمیرسد

ناجر لجام ادخاری اکفاح و بی تأخیر و ابنا مطهم و اناء ی قصد ملأ

واطفاح ایندکده طاوس سدره خرام سالار و ماهنا الا له مقام وظائف

ارشاد و اسعادی توظیف و سرچشمهٔ بیانی خاشهٔ ریبدن کاندن
تنظیف ایدوب دیدی که ای هاجر ترکیبت شتّه یه ذنوب و
اوانی و اکوابی املا و اغراب ایله مضیق احتمال رسوب و نضوبه
ثؤب ایلمه که بو ثعب بی تعب مجرای نهار تفاد و مصداق وعد
ما له من نفاد در هاجر خجسته سیر واضحة البشر سر منزل بشر و بسری سیر
و جبریل امینه که حفظ اسرار ملک ستاره قمین در انشاء دعاء بشرک
الله بالخیر ایدوب هر کجا باشد نشان پای او ز آنجا چشم
خاک برداریم چندانی که آب آید برون مضمونی او زره جلائل نعم
غیبیه یی ذکر و تقدیم سجدات شکر ایلدی بعده اول زناب دن
خوف رسوب ذناب اتمکین خلع حصبات ایله مجراسنی سدّ و
اربهٔ محافظه یی شدّ ایتدکده جانب بالادن بر صدای غم زدا داخل
سوراخ صماخ اولدی که ای هاجر غوؤر ماء و شلدن خوف و قشل اتمه که
ارض حرمده بو عین ثرّ سنک نجل رسالت مآبک ایچون اجرا و
اضباب اولنمشدر یوما فیوما غزیر و منبع فیض نزیر اولوب ولد دلپذیرک
مظهر فضل بشیر و بذیر و سرکشتکان غفل غفلته نذیر اولمق محقق و بو
محل محلّده خالصاً لوجه الله بر بیت شرف پناه بناسنه اعتنا ایلمک
امر حق در هاجر بو خبردن خوشدل و مزاج هدایت امتزاجی معتدل
اولوب اول بر کثیر الخیر نظر عاقبت نکرنده شعب توان و هزار دل
زاری نعمهٔ سپاس بی قیاس ایله توان اولدی تصفّح کتب احادیث
و اخبار ایدن هر متتبع شنوده آثار بو قصه نک صحتنه بصیر و بینا
و بو بابده دلیل صواب حدیث صحیح رحم الله ام اسمعیل لو ترکت لکان

دفن

زمزم ماءً معیناً در تاریخ انبیاده انبا اولنمشدر که انفجار آب خوشکوار
ایله هاجر دفع تشنکی و نجر ایتدکدنصکره نجل نجابت منابنه خطاب ایلدی که
ای باعث ذکر جاودانی سرمایهٔ عمر و زندکانی
المنّة لله تعالی و تقدّس که نهال مقصود و ملتمس تخود
و چشمهٔ مهتاب فیض بیحساب تشوّد ایدوب بزی مظهر فضل بی احصا
و بو ماء عذب المذاق دن سیراب و احصا ایلدی حبل رجا واثق
و نهر منی باثق در که فضاء اندیشهٔ معیشه مزدخی فراخ و شکارکاه
غیب دن اعطاء لحم اطیار و فراخ اولنه حضرت اسمعیل سعی جزیل ایله
جویای غدا و نائل و بر حسب لا یحصل برد العیش الا بحرّ النصب اعناء
سبب پر عنایی جائل ایکن زریبهٔ فضل بیشماردن بر سوسمار هویدا
و بدیدار اولوب فرمان خدای روزی ده و قدرت و ان من شیء الا
یسبح بحمده ایله دیدی که یا اسمعیل بنم وجود نحیف و ضئیلم سکا بدل
ما یتحلّل اولماسنی خدای عزّ و جلّ شایسته و محلّ کورمشدر کمال رفق
و افضالکدن زمام انفعی عدم صدف و بنی تناول و عدف ایله که
روز حشرده مجموع حشراته بو شرف ایله مباهاة و اشرف اجناس احناشه
مضاهاة ایدرم حضرت اسمعیل غایت زوله استعجاب ایله اول ضبّ
بی تابی منزل هدایت منابنه اجاءة و مادر رأفت کسترنه اراءة ایتدکده
هاجر کثیر الورع اول وزغی انضاج و اهرا و زند مباشرت طبخی قدح و ایرا
ایلیوب بعده مؤاکله و مناوله و کائس دهاق شکر و شکد و شکم و شکبی
مداوله و مزاوله ایلدیلر اول سببدندر که اولاد عرب اکل ضبّ دن

این صورت از بدائع حکمت غریب نیست

عدم ابا بلکه بی تردد وتلدد اختیار واجتبا ایدرلر مجمل کلام اجمل
بودرکه ماء زمزم فضاء حرم ده بدید وفضل فیاض ایله امر عیش
فضفاض لری سدید اولوب اوچ کون بونسق متسق اوزره رخی البال
وعند البعض نیجه زمان ضمان امان ده بو منوال اوزره آسوده حال
اولدیلر تا که قبیلهٔ جرهم سهام مهامی تسامهم ایدوب محرم شاه وکذا
اولان طریق کداکه طرف اعلای مکه واول ارکاح وعرات دن انواع
میامن برکات غیر منفکه در جواز وعبور ومیان اهل مناسک وهدی ده
اسم کدی ایله مسمی ثنیهٔ سفلی ده طرح اساس اقامت وعبور ایلدیلر
لکن مسعودی کتاب اخبار الزمان ده تصریح وبیان ایتدوکی اوزره ابتدا
اول مفاوز وبلا لیقه عمالیق دن برفریق نزول والمام بعده سالک
جادهٔ تراحم اولان بنی جرهم بناء ادامت اقامتی اکمال واتمام ایتدیلر
اول قبیلهٔ نبیله حضرت خلیلک ابناء اعمامندن بر جیل کرام وجبل
عظام ایدیلر که ولایت پر یمن یمن ده اقامت وثوا وهرگاه طرف
بیت الحرام دن بلاد شامی انتوا ایدوب اول انحا واعناده آب
نایاب اولماغین قطع منازل پر نوازل ده اسراع واول فضاء
دحب دن مرور ولحب ده شتاب واهراع ایدرلر ایدی بو نوبت ده
صراط مستقیم دن نکوب ومضلهٔ بی مظله ده وقوف وعکوب ایدوب
این دم از کوی امید آواره می باید شدن   چاره چون از دست شد بیچاره می باید شدن
نغمه سی ایله سرایان ومصادف لهب لهث بی پایان اولدیلر تا که گاه
اول وقت آگاه کوردیلر که عصابهٔ طیور وسماء در رجل جراد وحمام

مراکض حیاض واعضاد غیاض وریاض ده طائف وعائف
اولدقلری کبی مرغان اولی اجنحه اول براح واقرحه ده پروازه
آغاز ایدرلر حرارت کارآزما هیماویهماء بی ماده اجتماع طیور و
غرانق دلیل سبع وبلائق در دیوب اهل سفردن ایکی نفر جری
حری بی آرامگاه اطیاره ایفاد ونار استخباری ایقاد ایلدیلر
هر سونک ده بو درؤیت روی آرزوی جست وجو ایدرکن
فما الناس بالناس الذین عهدتهم   ولا الدار بالدار التی کنت اعرف
فحواسی اوزره بی تردد وانظار منظار ابصار ده بو صورت پدیدار
اولدی که بر مرضعهٔ زهره جمال ایله برکودک بی همال بر چشمهٔ نوش گوار
کنارنده که درون علماء ربانیین کبی تابناک وانهار بهشت برین کبی صافی
وپاک ایدی قرار وآرام وشکار رمیدهٔ امیده
وما عن لی خطب ففوضت امره   الی الملک الجبار الا تیسرا
فحواسنی دام ایلمشلر چشم اعراب مشاهدهٔ چشمهٔ آب ایله مستبشر وفجر
نعمت غیر مترقبه لری مستطیل ومستطیر اولوب ستر تعجب ایله تستر وتحجب   بنجاده
ایتدکدنصکره جانب پرسش حاله توجه واقبال ونجار ونصاب اصالت
انتسابکز انس مجبول الانس میدر یاخود جنس جن لازم الکن میدر دیو
ذیل سؤالی اسبال ایلدیلر ناچار متفحصان خبره صورت واقعه یی اجمال و
دریاش حالی هذب حسن مقال ایله اخمال ایلیوب دیدی که بوماء غیر آسن
فضل خالق بیضا وخارس ایله بنم ذات قناعت گزین وفرزند رشید و
دزینم ایچون نبوط ونبوع واروا بیده دبوع ایدوب الی یوم العقاب
بزم انساب واعقابمزه متعلق وآخرک پای استطاعت تملکی متعلق در   تملق

اول ایکی مرد ماءِ عذبدن تذوّق وصفوت وعذوبتندن کسبِ صفا
وتشوّق ایدوب اذنِ تاجرِ مطهّره ایله بر مطهره آبْ اغراب واهداءِ
لطفِ ماءِ لطیف ایله بقیّهٔ رفقا واصحابنی اطراب ایلدیلر صحرای حرم
چراگاهِ مواشی ونعم اولمغه نظرِ اعتبار لرنده پسندیده وآب وهوای
راحت احتواسی برحسبِ نظیرش دیدهٔ اختر ندیده بی مثل و ندیده
اولماغین اول زلالِ کوثر مثال ده آخر نفس وسر یک حق شربی معدوم
اولدوغی معلوم اولدقده نصکره مراسمِ استیذانی ایذان ایلدیلر که صنیعهٔ
سنیعه یه شایسته وقمن اولان سکّانِ یمنی اجاءه واول جای پاکیزهٔ
راحت انگیزه اباءه ایده لر بلدِ خلالری آذنِ اذن ایله تزیین بولدقده نصکره
رجحان وانصراف وباکورهٔ بشارتی اوّل اطرافده اطراف ایدوب
تارکِ سکن واهل اولان سائرانِ حزن وسهلی اخبار وخبرِ اسمعیل وهاجری
اعلام واخبار ایلدیلر جرهمیانْ همیانِ بیانی درمیان ایدوب عزّ د
حشمت ایله اول سرچشمه یه تبوّء وحلول ومظلّهٔ ظلیلهٔ ظلّه ده کار کشت
وکاره ظلول ایتدکده هرکس دست رس بولدوغی ننقت وتحقی اهدا وتنویل
وضرائبِ رغائب ایله اغنا وتمویل ایدوب اسمعیل وهاجر قوتِ بی حرا ایله متقوّی
واول فضاءِ باملاست ده زلالِ سلسبیل سلاست دن سیراب ومترّوی اولدیلر
آب وهواسی موافق طباع ومناسب طرحِ بیوتات ورباع اولماغین صلاح
وحمسایه همسایه اولوب آدابِ وضافتِ نصافتی تأدیه وافعالِ لازمهٔ
غرائمِ جازمه لرینی عدمِ تعدیه ایچون استجازه ومقامِ استبداد ودعوای
استعداددن تنحّی واستمازه ایتدیلر هاجر اول گروهِ مهجر ایله مهتدِ اشتراطی
سلّ واختراط ایلدی که اول مقامِ نزهت انجامده بعد التعرّض زمزمهٔ

پر زمزمهٔ آبِ زمزمه عدمِ تعرّض ایدوب عروسِ هوای نفسه تعرّس وسر منزلِ
اعتدادِ اعتدادا ده تعرّش ایتمیه لر اول جیلِ مستحقّ التبجیل اضاءِ حسنِ
رضادن غارف ولئامِ اعتزامی طرفِ مستطرفِ یمنِ آیمنه صارف
اولوب ابتّه وعددِ سفری تهیئه واعبا وبنی اعمام لرندن قطورا نام
برقصیلهٔ اصیلی یی مادبهٔ رفاقته دعوت واطبا ایدوب بالاتّفاق وطنِ
اصلیدن انصراف وانصفاق وحرمِ مکرّمه تسمّت وانعفاق ایلدیلر
مراحل ومنازلی شیّج وتعضید ومتاعِ اقامت والمامی حرمِ حرمت انجامده
تنضید ایدوب مقسمِ سهمِ سهم اولان سیّدِ بنی جرهم که مضاض بن عمرو
ومسموع القول ونافذ الامر ایدی طرفِ اعلای امّ القری ده آرام وتبجّح
وسمیدع بن عامر که بین القوم ناهی وآمر ایدی جانبِ اسفلِ صلاح بافلاح ده
ثواء وتلحلح ایلدیلر اول اراضیٔ خالیه عماراتِ عالیه ایله رشکِ بن سازِ
جنّات تجری من تحتها الانهار وبارانِ فیضِ یزدان ایله مناباتِ ازهار
اولوب فضاءِ مراعاتِ مادر وپسرده ایناسِ انوسهٔ تأنّس وخیمهٔ ازالهٔ دن
رسومِ وخیمه وحسنِ سجیّت وخیمه تکنّس ایتدیلر وسائر اکناف ومسائر
وفودِ اعراب خبرِ فیضانِ آب ایله عزیمتِ بیت الحرام واول جای شاسع
الاجاده قطون وآرام ایدوب مسارب باغتنا مندِ سرب واقاطیعِ
آبال واغنامی ادعا ومشاعل مشاغلِ عمارتی اشعاله اهتمام واشعا
ایلدیلر حضرت اسمعیل برحسبِ امرزهم ودزهم مخالطهٔ قبائلِ جرهم ایله
لسانِ عربی اول وفدِ طیّبا العربدن تعلّم وابن حجرک نقل صحّت اثری
اوزره لغاتِ بالغاتِ عربیّهٔ غریبه ایله ابتدا اول حضرت فتقِ لسان
وتکلّم ایدوب بومدّعایه دلیل اوّل من تکلّم بالعربیّة اسمعیل در

انتوا و پدر موقرنک زلال زیارتی ایله ارتوا ایدوب هنکام
نزول نوازلده اعوان اولان اخدان واخوانی معترکه و
مقتضای ملت حنیفهٔ منیفه اوزره فیما بینهم تقسیم میراث وترکه
اولدقدنصکره حضرت اسمعیل خلعت رسالت ایله تشریف واربهٔ
اتمام قربتی تأریب وتأریف اولنوب تابش جحیم ضلالت دن
راعنه اولان فراعنه یه که صعید اعلای مصر نزهت مصیردن
دیار حضرموت ویمن میمنت مسیره منتقل و بوادئ استبداد و
عدم سدادده مستقل اولمشلر ایدی بعث وارسال وتارک
دار السلام اسلام اولنلر ابسال اولندی اول حضرت وسائل
ابتعاثی انتعاش وصورت یمره غدن اولان یمن وعدنه نمای
انتقاث ایدوب هدیهٔ هدایتی اهدا وخواص وعوامه نیچه سنین
واعوام دین قویم حضرت ابرهیمی اظهار وابدا ایلدی

اجرى المدامع بالدم المهراق   خطب اقام قيامة الآماق
ان قيل مات فلم يمت من ذكره   حى على مر الليالى باق

کتاب معارج النبوه ده انبا وانباه اولندوغی معنای اسمعیل مطیع الله اوزره
واول رسول مقبولک فضائل بی منتهاسنه مطالع تواریخ انبیا آگاه اولوب
حدثت یوقره الحجی فکانه   اخذ الوقار من المشیب الکامل
نواصی ایله جمال استهالی وضیء ونقبه نقیبه بی نقابی ابیض حضیء ایدی
کملت محاسنه فلو اهدی السنا   للبدر عند تمامه لم یخسف
وعلی تفنن واصفیه لحسنه   یفنی الزمان وفیه ما لم یوصف
بو روایت ثبوت وصحته پیوسته وحبل متین قول مبین عروه
صدق ویقینه بسته در که حضرت جبریل جناب خلیله انتظام حال هاجر و
اسمعیلی اعلام وازکان وتأمین تبشیرده ایوا واسکان اتمکین هر شهر
سعادت بهرده بر کره وبعض روایات صحت آیات هر سال فرخ فالده
بر دفعه ومره براق رخش درخشه رکوب وهنگام بام ده سواد خطه
شام دن مفازه دوردوران ولوب دوکوبا یدوب براق بعید
الشحوه زمان ضحوه ده عروض میمنت عروضه واصل وحضرت خلیل رؤیت
هاجر واسمعیله نائل اولوردی ونزول وسکونه غیرما ذون اولماغین
ترک وقوف وثوا واختیار نای ونوی ایدوب طی ارض وزی طول
وعرض ایله وقت مقالده منزل ساره شیرین مقالده آرام وقرود
وعند البعض هنگام پیشین ده شام نزهت قرین ده مکین اولماغله کسب
سرور ایدردی بو منوال اوزره تفقد اهل وعیاله دائب وبعد الوصول
بی مکث ونزول راجع وآئب اولوب حضرت اسمعیل سیزده ساله وگرد
عذارنده خط مشکباری مانند هاله اولدقده پور پرحبور حضورنده بی اختلال
بیتوتت واحتلال واول مقام ده مقام ایله تحصیل ارتباح وابتلال

ایدوب

ایدوب بر ایکی کون قرار ولبث ودنف قلب حزینه سکنجبین
اولماق ایچون خل حازق فراق شهد لذت تلاق ایله مزج
وعبث ایدر ایدی زمان قلیلدن صکره حضرت اسمعیلک
عین حیاتی غائر ومرغ روح عرش آشیانی وکنات جنانه طائر
اولوب دار ناپایدار دنیادن فسحت سرای والآخرة خیر وابقی یه
خرام وتقلب وتغلب قضا وقدر عمر زود گذرینی اخترام ایلدی
هو القدر المحتوم ان جاء مقدما   فلا الغاب محروس ولا اللیث وثاب
وما الناس الا خائضوا غمرة الردی   وطاف علی ظهر التراب وراسب
مقبول ارباب تواریخ وانبا اولان تاریخ الانبیاده حضرت
اسمعیل بعد وفات الخلیل قرق ییل معمر وکشور جهان بی امانده
مؤمر اولدوغی ابانه وآذان اهل اذعانه ایذان اذانه اولنمشدر
اول حضرتک انتقال ورحلتی نزدیک وچشم غیب بیننه عرصه وسیعه
فسیحه زمین تنگ وتاریک اولدقده لجه وداع اتباعه اغتماس
وبرادر باوفاقی حضرت اسحاقک حضورینی التماس ایدوب ناصیه
عهد ووثیقه انضا واخ شفیقنه ایصا ایلدی که کندو دختر اختر
انتلاقی حضرت اسحاقک ولد کریم العیصی عیصه تزویج وانکاح
وبعد الارتحال اهل وعیالندن ادرار شآبیب افضالنی عدم ایکا   ح
ایدوب وسائر وصایایی تمهید ومهد جهد عهدی توهید ایلدی
صحت نقل وروایتی عدیم الخفا اولان تاریخ روضة الصفاده
افاده اولنمشدر که حضرت اسمعیل بعد ارتحال الخلیل عرض شاه

الثامنة والعشرون
~~التاسعة~~ ~~الخامس عشر~~ الآية ~~الرابعة~~

اهل سنّت اودر که صدّیقک ایلیه افضلیّتن اقرار
اولسه لائقدر اوّل خُلفا ثانی اثنین اذ هما فی الغار

~~بو آیت کریمه مزاحفاتِ بحر خفیفدن فاعلاتن مفاعلن فعلان~~
~~وزننه مطابقدر~~ حضرت صدّیق حلیهٔ رهان تصدیقده مُجلّی سابق و
وصحبت رسول علیه السلام ایله ~~تمام سبق~~ اسلامده مُصلّی صفِ نخستین
اولماغله ماعدا الانبیاء والمرسلین افضل اوّلین و آخرین
وفخر کائنات علیه ازکی الصلوات ایله حال حیات و مماتده
همزانو و قرین اولمشلردر

ثمّ الخلیفةُ بعده بتحقّق من کان صاحب سرّه فی الغار
اعنی ابابکر وقد صدق اسمهُ لِبکوره فی الدین غیر مماری

سلطانِ انبیا و مُرسلینک وزیر اعظمی وداخلِ مدینهٔ دین
اولان رجالِ بالغینک اسبق واقدمی در حضرت صدّیق اکبر
اکثر بو قطعهٔ حکمت اثری انشاد وانشا و آنک ضمننده کندو حال
وکمالینی انبا وانها بیورورلر ایدی

اذا اردتَ شریفَ الناس کلّهم فانظر الی مَلِکٍ فی زیّ مسکینِ
ذاک الذی حَسُنَتْ فی الناس سیرتُهُ وذاک یَصلُحُ للدُنیا وللدینِ

بو آیتِ هدایت فزایی استاد سخنورانِ سنایی بو وجهله
اقتباس وشاهد معنایه سندِ حسنِ بیانی بو کونه الباس ایلمشکه

هرکجا او شرابِ دین پالود پسرِ بو قحافه قحفش بود
روز و شب سال و ماه در همه کار ثانی اثنین اذ هما فی الغار

حکیم سنایی

وثنایی

محل آنوده قصر مشید توحیده ترفیع و اول حضرتک
مدیح و منقبتنده بو وجهله مراعاۀ صنعت تفریع ایلمشلرکه

باش در صولجان حکمش کوی هم سمعنا و هم اطعنا کوی
چونش کوید ببخش هیچ منه چون بکوید نکاه دار مده
نه زروی کزاف بی تحقیق بر همه بر نهادی صدیق
اندر آمد کلیم پوشیده صفو و دردی درد نوشیده

کتاب توثیق عری الایمان ده بسط و بیان اولندوغی اوزره
حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه اوتوز خصیصه ایله ممتاز و مخصوص
و بناء منیع قدر و تمکینی اعمدۀ ثلثین اوزره مرصون و مرصوص در

صدری که بصدق صدر کونین او بود
در شرع نخست قرة العین او بود
با خواجۀ کائنات در خلوت خاص
حق میکوید که ثانی اثنین او بود

اولا جامع اعظم ایمانه مبادرت و استعجال ایدن کمل رجاله
پیشوا و رهبر و مسجد رسول انام علیه الصلوة و السلام اول من
وضع الحجر در و سبیل رب ده معذب اولان ضعفایی یعنی حضرت
بلال و امثالی و بعض اولان سعدایی قیدرق دن اعتاق و
بند کران عنادن اطلاق ایدن اصحاب بیمینک اقدم و بیشینی
و کلام قدیم و کتاب علیمی بین اللوحین جمع و ترتیب ایدن حفاظ
براعت اسالیبک اسبق و صدرنشینی در و حضرت رسالت پناه
علیه صلوة الاله ایله مدینۀ شرف آیینه که مهاجر اهل یقین در مهاجرت
اشراف کبراء امته مسابقت و ناقۀ صحرانورد همتلری بیابان
مزیت و فضیلت ده مساوقت اتمش ایدی و سابقون اولونک
اقوی و اقوی و حضرت رسالت علیه الصلوة و السلام ایله دعوت
مدعاۀ اسلام ایدن کروه هدایت انجامک اول و اقدمی در حتی

عشرۀ مبشره دن بش نفر اهل اجتبا و اختصاص که حضرات عالیات
عثمان بن عفان و زبیر بن عوام و طلحة بن عبید الله و عبد الرحمن
ابن عوف و سعد بن ابی وقاص در رضی الله تعالی عنهم
اول حضرتک ارشاد و دلالتی ایله مسلمان و دست مکرمت نشانلرنده
داخل بیعت ایمان اولمشلر ایدی و یوم ثانی ده ابو عبیدة بن الجراحک
دخی دل پرجراحنه مرهم ایمان و هدایت اول حضرتک ید تأیید
نشان و آسیء دست مواساة رسانلرندن ایریشوب بو تقدیرجه
عشرۀ مبشره نک آلتیسی که هر بری لب لباب ارباب الباب و
خلاصۀ کبار آل و اصحاب در ششدر ظلمت غفلت دن خلاص و
اول حضرتک نیروی ساعد دلالتی ایله صاعد علالیء ایقان و اخلاص
اولمشلردر بو بر خصیصۀ عظمی و زلفای کبری در که قدم تمیز و افتخاری
رقبۀ اشراف و کبار اوزره نهاده و موضوع و سایبان قدر و رجحانی
مفارق اهل مغارب و مشارق اوزره ممدود و مرفوع در و جملۀ مناقب
بلند مراتب لرندرکه هر خبر خیره مبتدا و سبیل خدای جلیل ده تعذیب
و تنکیل اولنان سعدایه مقتدا اولمشلردر شول زمان هدایت
انجام ده که اعلای کلمۀ اسلام اولندی شقی سیء الطبیعه عتبة ابن
ربیعه اظهار غیظ و خشم و نعلین مخصوفین ایله اول حضرتی شول کلو (ده)
ضرب و هشم ایلدی که روی دلجوییندن انف بی عنفی غیر مفروق و
سحنۀ محیای کثیر الحیالری زخم حجر و مدر ایله پاره پاره و مخروق اولنز
آخر نهاره وارنجه اول زخم خونخواره دن افاقت و حرکت و قیام
و سکون و آرامه مجال و اطاقت بولمادیلر بو قلق و ملالک خلالنده

کنددخالالزعدم تقید وحضرت ختمیت انجام علیه الصلوة والسلام
تارات واطوار وکار وکردارلرینی پرسش وتفقد بیورودرلر ایدی
وحضرت رسول امین علیه صلوة المصلین ایله اقامت تحریمهٔ نماز
ایدن رجال صاحب نیازه اول واولی وتغییر اسم سامی ایله مخصص
وگرامی اولان نامورانِ اهل ایمانه مقدمة الجیش وپیشوا اولمشلردر
نام نامیلری عبدالکعبه ایکن تغییر وتحویل وشرف اضافت اسم جلاله
ایله مزید مزیت وجلاله تاهیل وتنویل بیورمشلردر بو خصائص وخصال
وخلال باجلالک هر بری علی الاستقلال عد وحساب اولنماق وجهی صواب
ایکن مجرد علت ابتکار وشرکت ابتداحیثی ایله نسق واحدده اتساق
واثنا وغالبا بو اخلاق شرف ظهوره مبادرت وبکورلری ابوبکر
کنیتی ایله سبب اکتنا اولمشدر

بکذر زجمله دره صدق وقبول دین | بنما کسی که سابق صدیق اکبرست
انصاف آنکه خاطر شوریده قاصرست | از مدحتی که لائق صدیق اکبرست

خاصیهٔ ثانیه فرمان روای قدر وقضا حضرت صدیقدن رضی الله
تعالی عنه جویای رضا اولدوغی در حضرت ابن عمردن رضی الله تعالی
عنهما روایت درکه برکون ادب آموز مکتب اعرفناک علیه صلوة الله ما دار
الافلاک میان آل واصحاب کماله دیر مجلس وصحبت بختیاران یاران
ایله الفت کرده ومستانس اولوب حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه
برعبا ایله تخلل واختیار فقر وتقلل اتمش ایدی بو اثناده طاوس
سدره مقام شرف نزول والمام وجانب خدادن تبلیغ سلام ایدوب
دیدی که یارسول الله نه حالتدر که صدیق زی فاقه وزاری ایله

یني

تزیی بلکه زیور فقر اختیاری ایله تزین ایلمش حضرت رسول کریم
علیه الصلوة والتسلیم دیدی که صدیق جمله مالی ودستگاهنی فی سبیل الله
ایثار وصامت وناطق مجموع ماملکی وعلائقنی قبل الفتح بکا صرف
ونثار ایلدی ٢ رهبر اصحاب یمین یعنی حضرت جبریل امین دیدی که
خالق بحر وبر صدیق اکبره ارسال رسالهٔ سلام واهداء خلعت پیام
ایدوب بیوردی که صدیق بو تنکی وضیقده بندن ساخط متقاضی میدر
یوقه خشنود وراضی میدر حضرت صدیق نهایت نشاط وبشاشتدن
بکاء سرور ودیدهٔ حق بینی مشاهدهٔ نور یقین ایله تحصیل قرور
ایدوب دیدی که نه احتمالدر که مرتبهٔ بلند رضادن ساقط وحکیم
متعالک حسن فعالنه ساخط اولام بعده قصیدهٔ مرام رسیدهٔ
حسن الختام اولوب اوچ دفعه اعادهٔ کلمهٔ انا عن ربی راض و
ترمل لباس تقوی ایله ماسوادن اعراض ایلدی ٣ خاصیهٔ ثالثه
یوم حشر وقیامده صاحب کرسی ومقام اولدوقلری در ابوسعید
خدریدن رضی الله تعالی عنه روایت درکه قیامت کبری ده که مصداق
یقتص للجماء من القرنا وهنگام خصومات اخلا وقرنا در هرکس
~~عرصهٔ عرصات ده~~ حائر وسنن راحتدن حائد ایکن فی هبا حردن
اوچ کرسی معتبر که هر برینک تلألؤ ولمعانی وبهجه ساهرهی انضار
وبریق نورفشانی اهل جمعدن خطف ابصار ایدر احضار وآماده
وامام عرش مجیدده بین الاحرار والعبید وضع ونهاده قیلنور کرسی
اولین ابرهیم خلیله مقام ومقعد وکرسی آخرین بکا مقر ومصعد
اولوب بعده ابوبکر بنم ایله خلیل بیننده اولان کرسی میانینده مکین

میدر
ن
مصنوعه

٢ دیکی دفعه شاه اثیاریش
داده به جل خرار دنیاریش

واول مقام گزینده مستکن و متمکن اولور بعده بالای سر
والاسنده بر منادی خوب ادا خطاب و ندا ایدوب دیه که زهی
سعادت واقبال اول صدیق خوش خصاله که قدری عند الله بلند
وجلیل ومقامی بین الحبیب والخلیل اوله عن المرء لا تسأل وسل عن قرینه
خاصیهٔ رابعه اول ذات صدیقیت پناه حبیب الله اولدوغی در
جهابذهٔ مفسرینک تحقیق وتبیینلری اوزره یا ایها الذین آمنوا من
یرتد منکم عن دینه فسوف یأتی الله بقوم یحبهم ویحبونه آیت حکمت نمونه سی
شان حضرت صدیقه رضی الله تعالی عنه مطابق و اجماع مسلمین ایله
رد مرتدینه اول حضرت مبادر ومسابق در حق ابو موسی الاشعری
رضی الله تعالی عنه روایت اتمشدر که بین یدی الرسول علیه صلوة الله ما هیئت القبول
بو آیت تلاوت اولندقده اول واقف سر لدن وغواص البحر سبعه
ابطن بیوردی که بو آیت معجز نظام ده ابهام اولنان شخص با توفیق
ابو بکر صدیق در خاصیهٔ خامسه معطی مدرار وجواد سخاوت کردار
اولدوغی در نته کیم فاما من اعطی آیت بلاغت شمولنه اول ذات مقبول
سبب نزول اولمشدر واسم معطی اسماء حسنی دن بر اسم اسمی اولمغله
تخلقوا باخلاق الله فحوای دلخواهی اوزره مزید قدر جدید بولمشدر واول
حضرت حقنده لسان صدق نبوت دن انه اعطانی حین منعونی حدیث
صحت نمونی وارد اولدوغی بو مدعایه شاهد در خاصیهٔ سادسه
متقی وسلم تقوایه مرتقی اولدوغی در آیت باهدایت واتقی ونص
وسیجنبها الاتقی الذی یؤتی ماله یتزکی دن حضرت صدیق رضی الله
تعالی عنه اراده و بو قول دلپذیر کتاب اسباب نزول وتفاسیرده

تصریح

تصریح وافاده اولنمشدر خاصیهٔ سابعه مصدق وتفقهٔ
صدق ایله متصدق اولدوغی در نته کیم وصدق بالحسنی آیت
براعت ایرادندن مراد صدیق اکبر والذی جاء بالصدق وصدق
به آیت باهدایتنده دخی وصدق به کلام معجز نظامندن
مقصود ومرام اول حضرت اولدوغی مجمع علیه اهل تفسیر وسیر در
خاصیهٔ ثامنه اولو الفضل الافضال ومصداق فضیلت و
اجزال اولدوغی در وقتا که گروه بی یقین منافقین عصمت سرای
نبوی یه افک و افترا ایله تهجم واجترا ایلدیلر مسطح که حضرت صدیقک
رضی الله تعالی عنه ابن اختی وخوان نعمت بی منتنک پرورده دست یحنثی ایدی
ومن ذا الذی یرضی سجایاه کلها فحواسی اوزره منافقان بی ایقان
ایله همداستان اولدوغندن حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه
ضرب الحبیب اوجع داغی ایله مکوی وموسوم وتأدیبا لا تعذیبا
قاطع ادرار نفقه ومرسوم اولوب عدم انفاق ایچون حلف و سوگند
ورشتهٔ عهد وپیمانی عروهٔ وثقای ایمانه پیوند ایتدکده ولا یأتل
اولو الفضل منکم والسعة ان یؤتوا اولی القربی آیت مغفرت مدلولی
شرف نزول ایلدی حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه نیت منعی امضا
ومطیهٔ عطیه یی انضا اتمش ایکن فی الحال رجوع الی الحق وباب
ابانت انابتی دق ایدوب من حلف علی یمین ثم رأی غیرها خیرا منها
فلیأت الذی هو خیر ولیکفر عن یمینه حدیث صحت منالنه امتثال
اتمکله مرسوم احسانی کما کان حضرت مسطح مضدعه رضی الله تعالی عنه
اعطا واقطاع مراسم اصطناعی انطا ایلدی پس جناب عزت اول

حضرته اولو الفضل لفظنی اطلاق بعده الا تحبون ان یغفر الله لکم
نحواسی اوزره غایت رفق واشفاق ایله ارفاق بیورلوب حتی بو جملهء
مغفرت اثر کوش کذار صدیق اکبر اولدقده والله انی لاحب ان
یغفر الله لی ایله تبشیر مغفرته دواسیه استقبال ولا انزعها ابدا ایله
عود بر وافضال ایلدی حضرت مسطح دخی رضی الله تعالی عنه وجه زبان
مسطح ده مصداق یمشی سویا علی صراط مستقیم وتامین سداد وثبات ده
مقیم اولوب من بعد اول کلام خامدن امتناع وحضرت صدیقک
رضی الله تعالی عنه خوان احسانی امتناندن امتناح ایلدی بو قضیهء
مرضیه یی تأیید واول حضرته اولو الفضل اطلاقنی تشیید ایدرکه برگون
شفیع الوری خواجهء بعث ونشر   امام الهدی صدر دیوان حشر
رسول فرهمند معجز کلام   علیه الصلوة علیه السلام حضرتلری
محراب مسجد رکین ده مکین وحضرت صدیق رضی الله تعالی عنه جناب
منیع نبوی یه همزانو وقرین ایکن حضرت یعسوب المؤمنین رضی الله تعالی
عنه بدیدار وعازم مجلس تنکبار اولدقده حضرت صدیق رضی الله
تعالی عنه مقامندن تنحی وایثار صدیق وفاداری توخی وتوجی
ایتدوکندن وجه مبارک نبوی تهلل واکلیل مسرت ونشاط ایله
تکلل ایدوب حضرت صدیقه رضی الله تعالی عنه نوازش بی غایات
ویا ابا بکر لا یعرف الفضل لاهل الفضل الا اولو الفضل ایله شکر خند
والتفات بیوردیلر خاصیهء تاسعه هر خصوصده رزین وسدید
واولو بأس شدید اولدوغی در بین الاسلاف والاخلاف نزاع
وخلاف یوقدرکه قل للمخلفین من الاعراب ستدعون الی قوم اولی بأس

ویعرف قدر الفاضلین افاضل

شدید

شدید نظم مجیدنده اولان دعوت جناب رسالت وداع جهان
ناپایدار ومرافقت رفیق اعلایی اختیار ایلدکدنصکره خاصهء
حضرت صدیق دن صادر وسائر اصحاب کرام بو مقامده بین
اقدام واحجام سرگشته وسادر اولمشدر زیرا جماهیر اصحابی قتال   الساد المنجر قاموس
اهل یمامه ومسیلمهء کذابه ترغیب وتشویق ده حضرت صدیق بی
شریک وهمباز وزجر اهل ارتداده سعی واعتداد اول حضرته
مابه الامتیاز در حتی کبار تابعین دن مقاتل که منظار لوح محفوظ
رؤی دلنه مقابل ایدی کندو تفسیرنده آیت آتیه یی بو وجهله تحقیق
وتبقیر ایتمشدرکه فان تولیتم یعنی اگر مضمار کیرودارده تلعثم و
وتولی ویوم یمامه ده روغان وتلوی ایدرسه کوز کما تولیتم من قبل
یوم حدیبیه ده ایلدوککز تولی وکمین فرار وهزیمته تدلی کبی لاجرم
پاداش جرم کارکوز عذاب درکهء نار ومأوی ومثواکوز بئس القرار
اولور تابعیء جلیلک بو مقوله تفسیر وتأویلی حکم مرفوع وبو معنی
عند جهابذة المحدثین غیر مدفوع در خاصیهء عاشره اولو الامر
وفرمان روای زید وعمرو اولدوغی در عکرمه که حضرت ابن عباسه
رضی الله تعالی عنهما مولی وروایات ونقولنی قبول اولی در اطیعوا
الله آیتنی تحقیق واولو الامردن مراد خاصهء حضرت صدیق
اولدوغنی تصریح وتصدیق ایلمشدر خاصیهء حادی عشر کهف
تنک وتارده یار غار اولدوغی در اذ یقول لصاحبه لا تحزن ان
الله معنا معناسی اوزره بو آیتده بر خاصیت واردرکه هیچ احد
اول فضل سرمدده مزاحم وثانی اثنین بیننده مشارک ومساهم   دکلدر

خاصیهء ثانیة عشر حضرت سلطان انبیا علیه افضل الصلوات والتحایا
ایله آیت واحده ده بش دفعه ذکر وایرادی معاد وبادام تغز دو مغز
کبی داخل لحاف یکانکی واتحاد اولدوغی در نته کیم آیت معجز نمای
ثانی اثنین اذ هما دن مقصود جناب رسول اله ایله حضرت صدیق در
بعده اذ یقول لصاحبه لا تحزن ان الله معنا دن دخی مراد حضرت
رسالت پناه ایله جناب عتیق در

کفتم ای بو بکر با احمد چرا یکتا شوی   کفت هر حرفی که جنسی یافت آن ملحق بود

خاصیهء ثالثة عشر مصداق صلاح ویقین ومقصود کلمهء
وصالح المؤمنین اولدوغی در ابن عباس دن رضی الله تعالی عنهما روایت اولنمشدر
که فان الله هو مولیه وجبریل وصالح المؤمنین نظم مبیننده که
هر حرف بلاغت ظرفی شاهباز بلند پرواز اعجازه لانه ووکر در
صالح مؤمنین دن مراد حضرت ابی بکر در بو آیتک ابنداسی که اذ
اسر النبی الی بعض ازواجه حدیثا در رواة راست مقالک احد
اقواللری اوزره خلافت حضرت صدیقی رضی الله تعالی عنه بشارت
واول سر سربسته نک لحکمة کتمانه اشارت اولوب بو تقدیرجه
بو آیتک اول وآخری طریقهء واحد اوزره مسوق وحضرت صدیق
رضی الله تعالی عنه حقنده منطوق اولمش اولور خاصیهء رابعة عشر
اول حضرتک پیشرو وسابق وسمند همت بلندیتی حلبهء مناقب جلیه یه
سائق اولدوغی در والسابقون السابقون اولئک المقربون مضمونی
اوزره هر مکرمت وفضیلت ده سابق رهان وسر دفتر اشراف و
رهان اولماغین حضرت حسانک رضی الله تعالی عنه بو کلمات حسانی

اول محرز قصب السبق فضل وکمالک حسب حالی در

اذا تذکرت شجوا من اخی ثقة   فاذکر اخاک ابا بکر بما فعلا
خیر البریة اتقاها واعدلها   بعد النبی واوفاها بما حملا
الثانی التالی المحمود مشهده   واول الناس منهم صدق الرسلا

خاصیهء خامسة عشر ~~جواد منفق وسخی مشفق اولدوغی در~~
لسان قرآن ایله اطلاق لفظ منفق واسباب نزوله اعتنا ایدن
علما بو خصوص ده متفق اولدوغی در نته کیم آیت لا یستوی منکم من
انفق من قبل الفتح وقاتل هر سابق اوله تبشیر رجحان وتمکین وتتمهء
آیت اسناسی اولئک اعظم درجة من الذین انفقوا من بعد وقاتلوا
وکلا وعد الله الحسنی جلالت قدر سابقینی تصریح وتبیین ایدر
نفوذ نظر صاف ایله موشکاف اولان مالکان نور دیده یه خفی ونور دیده
اولمیه که بو آیت فضائل روایت ده حضرت صدیقه مزید نوازش ومواساة
واول سابق خیر ایله غیر بیننده قطع مساواة اولنوب عند الله سبحانه
اجل واکرم ودرجه سی سائر دن اعظم اولماغله تتمیم ونشر مناشیر
سابقیت وافضلیتی قصد وتتمیم اولنمشدر

نختین قدوهء دار الخلافه   جهان صدق پور بو قحافه
رهین رحمت مهداة اوبود   که در دین سابق الخیرات اوبود

خاصیهء سادسة عشر تنکنای کفی بنفسک الیوم علیک حسیبا ده مناقشه
وحساب ودار عقبی وعقاب ده سؤال وجواب اولمادوغی در انس
ابن مالک دن رضی الله تعالی عنه روایت در که حضرت پیغامبر نیکو صفات
علیه افضل الصلوات بعض اسراء آت ده بالای سدرة المنتهایه

عروج وارتقا وحضرت جبریل امین علیه صلوة الله المعین ایله اجتماع
والتقا ایتدکده دیدی که یا جبریل بنم امتِ گنهکارم حسابِ حسابه
گرفتار وبروزِ گوامن سیئات ده زرد روی وشرمسار اولورلرمی
واسطهٔ کبری وپیام آورِ رسل وانبیا دیدی که ابوبکردن غیری هر کسک
میزابِ دیدهٔ پر آبندن سرشکِ حسرت واضطراب ریزان وسائرک
اعمال واقوالی سنجیدهٔ میزان در بطنانِ عرشِ مجیددن برقِ بشری
ونوید التماع وسامعهٔ ابی بکر ندای راحت فزای ادخل الجنةیی استماع
ایتدکده خزانهٔ ایساردن اخراج گوهرِ ایثار ایدوب دیه که امتحان خانهٔ
دنیاده بکا دعوای محبت وولا ایدن خلان واحبا که مزرع دلِ بی
غللرنده حبِ المرءُ مع من احب کاشته ورقِ ورق فؤادلرنده رقم
خلت ووِدادم نگاشته ایدی مادام که بنمله معاً داخلِ دار السلام اولمیه لر
دارِ خلوده دخوله مسارعت ودارِ نعیم ده مقیم اولماغه شتاب ومبادرت
ایلم بو حدیث ده اشارت بلکه صراحةً دلالت واردر که حضرت صدیقک
رضی الله تعالی عنه محبتی دخولِ جنته بادی ومن خرج عن النار وادخل
الجنة فقد فاز رکازینی احرازه هادی اوله خاصیهٔ سابعة عشر
دخول جنت اول حضرتک محبتنه موقوف ومبغض وبدخواهی اول
عزت ودستگاه دن مصدود ومصروف اولدوغی در عبد الله ابن
عمردن رضی الله تعالی عنهما روایت درکه اول لیل سعادت نیلده که
حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه مشیمهٔ امِ پر ترحمدن فسحت سرای
عالمه وضع قدم ایلدی جناب ونماب هشت بهشتک دها دوغماعنه
اطلاع ایدوب بیوردی که عز وجلال وبِر وجمالم حقیچون مینوی

بعید

بعید المناله ادخال ایلم مگر شول سعیدکه بو مولودِ رشیدک محبتنه
موفق واول طریق ایله طالب جلیهٔ حق اوله خاصیهٔ ثامنة عشر
بی قرینه ومعادل واحرازِ فضائلده فردِ کامل اولدوغی در
انس بن مالک دن رضی الله عنه روایت درکه روی دلِ نبوی خاطرِ
حسانی رضی الله تعالی عنه شاد وحضرت صدیق حقنده قرض ایلدوکی
مدیح مطلوب العرضی استنشاد ایلدوکده اول معلم روح القدس
وحاضر جواب مجلس انس فی الحال بو ابیاتی ارتجال ایلدی
وثانی اثنین فی الغار المنیف وقد طاف العدو به اذ صعد الجبلا
وکان حب رسول الله قد علموا من البریة لم یعدل به رجلا
جنابِ رسالت منزلت بو مدیح سلوت افزایه خندهٔ رضا لرندن
نواجذِ دری لمعانلری ظاهر ونمایان اولوب حضرتِ حسانه وافر نوازش
واحسان وصدقت یا حسان هو کما قلت کلامِ ستایش انجامی
ایله پسند واستحسان بیوردیلر ما طلعت الشمس ولا غربت علی احد
بعد النبیین والمرسلین افضل من ابی بکر حدیث صحت انتماسی که راویسی
حضرت ابی الدردا در بو معنایی تأیید وبو منقبت جلیهٔ جلیله یی تأکید
ایدر خاصیهٔ تاسعة عشر اول حضرتک خدمتنده ملائکهٔ کرام استخدام
اولندوغی در حذیفة بن الیمان دن رضی الله تعالی عنه روایت درکه
برکون جنابِ رسالت مآب صلوة غداتدن انفتال بعده جانب جماعته
توجه واقبال ایدوب ابن ابوبکر ایله جماعتِ مؤتمنه خطاب ومنتظرِ
حسن جواب اولدوقلرنده هیچ برطرف دن بیانه تصدی وناقهٔ
بیانه تسدی ایتمدیلر تکرار اول شمع شب افروزِ قم فانذر نهوض وقیام

خادم خاصِ امین رهی صداقت
رهین یعنی حضرتِ ه
کی

واین ابوبکر صداسنی اسماع اسماع خواص وعوام ایتدکلرنده اخریات
صفوفدن حضرت ابوبکر ظاهر وبدیدار ولبیک لبیک یارسول الله
ایله پاسخ گزار اولدقده جناب مقدس نبوی حضرت صدیقه ترحیب
وتطریق ایله فرمان عالی بعده ادنُ یا ابابکر ایله نوازش ولطف
متوالی ایدوب بیوردیلرکه یا ابابکر بنمله رکعت اولی یه ادراکده لحوق
وجماعت سابقین ایله تحریمهٔ صلوته اتصال ولصوق ایلدکمی حضرت
صدیق رضی الله تعالی عنه مصعد جوابه تیقّع ومرقوط شروط آداب
ایله تلحّف وتلفّع ایدوب دیدی که یارسول الله سزکله صف اولینده
تکبیرة الافتتاح وقرآءت فاتحه ایله فتح باب انشراح دنصکره صنوه
وضوبه تیرکی شبهه عارض وقوت کمان بقای یقینه معارض
اولمغله صف اولدن تسلّل وسلم خروجه تسلّق ایلدم ناگهان
هاتف نهان یا ابابکر نداسی ایله هتف وصدا ایدوب کوردم که سوی
سمادن برسطل خوش نما واچنده اولان ما کوثر انتما ثلجدن ابیض
وانور وشهددن اعذب وشیرین تردر ~~سلسلهٔ زرین ومنهن ایله~~
~~آویخته~~ مصفاهٔ قدرت ایله مروّق اولوب برمندیل بی بدیل ایله پوشیده
ومستور واول مندیل زرنگارک کنارنده لا اله الا الله محمد رسول الله
ابوبکر الصدیق لفظی منقوش ومسطور ایدی اول مندیل نورتابی
کاهل بی تابم اوزرنه نگون وفرو واول آب ناب ایله اسباغ وضو
ایدوب اول مندیل نورفشانی کماکان سرپوش سطل بعده ادراک
فضیلت جماعتده مسارعت وعدم مطل ایلدم اثناء راهده
خلقمه نگاه ایلدکده اول قدس مقدسدن اثر وخبر غائب وسوی

سلسلهٔ زرّین وزرین ایله آویخته ومعلّق

بی سویه راجع وآیب اولمش ییس لوح سویدادن سواد نقش سوابی
ماحق ورکعت اولی نک رکوعنده جماعته لاحق اولدم امام رسل
وانبیا علیه افضل التحایا لوآء تبشیری تنشیر ایدوب بیوردیلرکه
یا ابابکر سنک ذات نیکوشعارکه مژده وبشارت اولسون که اتمام
قرآءت وقیام دنصکره هاتف غیبی دست قوی نیروسنی بنم زانومه واضع
وسن داخل رکعت اولی اولنجه بنم رکوع وانحنامه مانع اولدی وعلی
التحقیق سکا احضار اناء بریق ایدن حضرت جبریل واعداد مندیل
ایدن حضرت میکائیل ع وبنم رکبه وفخذمی اخذ ایدن حضرت اسرافیل
ایدی خاصیتهٔ عشرین حضور رسولده علیه السلام جمله انامدن احب
ومجموع احیا واحبادن اقرب اولدوغیدر
کوهرکش رشتهٔ سخن باز   این نوع کند حکایت آغاز که
برکون صحابیٔ خاص حضرت عمرو بن عاص رضی الله تعالی عنه
علامهٔ مشکلات عالم صلی الله تعالی علیه وسلمدن استکشاف حال
ومن احب الناس الیک ایله ایراد سؤال ایلدی
آن مجمل آخرین مفصل   خورشید پسین وصبح اول کشف
استار اسرار وعائشهٔ صدیقه اولدوغنی اظهار بیوردقلرنده اول
سائل جبیات مسائل اعادهٔ کلام وسؤالی ربات حجالدن اولمیوب
بلکه کبار رجالدن اولدوغنی اعلام ایلدکده فاتحهٔ مصحف ایام
خاتمهٔ انبیاء کرام   مقصود زمین وآسمان واوستاد پیغامبر آخر الزمان و
جعد پیچاپیچ اشکالی جواب حقیقت اشتمال ایله تسریح واحب البشر
صدیق اکبر اولدوغنی تصریح بیوردیلر خاصیتهٔ حادیه وعشرون

حلیمنی طیش وحکیم قریش اولدوغی در حضرت ابو هریره دن رضی
الله تعالی عنه روایت در که بر روز سعادت بروزده
مراد کن فکان مقصود کونین   کمان ابروی کان قاب قوسین
حضرت جبریل امین ایله جلیس وقرین وانیس وهمنشین ایکن حضرت
ابو بکر رضی الله تعالی عنه دخول وبین یدی الرسول مثول ایلدکده
اکبر کروبیان وطاوس سدره آشیان دیدی که بو کلن یار صدیق
ابو بکر صدیق در   شه ابطحی شمع بیت الحرام   مه برج طیبه علیه السلام
دیدی که یا جبرئیل ابو بکر بین الملائکه نه وجهله مذکور وملاء اعلی
بیننده نه جهت ایله معروف ومشهوردر امین مطاع ویگانه اولی
اجنحه مثنی وثلاث ورباع دیدی که ابو بکرک بالای فلکده وارده صیت
اشتهاری ساحه ساهره ناپایدارده اولان استفاضه مکانت ومقدار ندن
زیاده واسباب علو جنابی انتهاء آماده دک آماده اولوب ولسان
ملائکه ده حکم قریش نامی ایله شهیر وعالم حیاتده سکا همراز وقرین اولدوغی
کبی بعد الممات خلیفه وجانشین اولماق مقتضای تقدیر بی تغییر در
خاصیه ثانیه وعشرون حضرت رسول علیه السلامه خلیل وبو سبب
ایله قدری جلیل اولدوغی در حضرت ابو امامه دن رضی الله تعالی عنه
روایت در که جناب رسالت   صلوة خدا باد برجان او
برآل وبراصحاب ویاران او   بیوردی که جناب مهیمن وهاب
حضرت ابرهیمک سهم سعادتنی انفاذ وکمال فضل جزیلندن خلیل
اتخاذ ایتدوکی کبی بنم حقمده دخی رغائب فضلنی افراز وخلعت
خلت ایله سرافراز ایلمشدر وهر نبی عالیجنابک خلص قرابین واصحابندن
برینی خلیل وکعبه خلته دلیل اتمک سنت سنیه حکمت اقتضا وعادت
مستمره حکم قضا اولماغین ابو بکر دخی بین الامه بکا خلیل ومقارنت
ومقاربتی لیل الیلده راحت فزای دل پر الیل اولمشدر خاصیه
ثالثه وعشرون خلیفه رسول الله علیه من السلام افضله وازکاه و
نائل دستگاه خلافت پناه اولدوغی در جماهیر حاضره واعاریب
بو لقب ایله تلقیبا اوزره اجماع وخلیفه رسول الله تسمیه سنی مسامع
مجامع عالمیانه اسماع ایدوب حتی هنگام اشتداد ارتداده حضرت
صدیق رضی الله تعالی عنه شاهر شمشیر همت وراکب بعیر عزیمت اولوب
لری بالذات قتال اهل ضلاله نهوض واقبال وشاهباز غیرت غیر پرداز
تحریک یال وبال ایتدکده حضرت علی رضی الله تعالی عنه عنان گیر
وجفر جامع درون غیب نمون لرندن مظهر سر ستیر اولوب دیدی که
ای خلیفه رسول الله جناب ختمیت پناه غزوه احدده اقتحام زحوف
حتوف دن بیزی رد وردع ولا تفجعنا بنفسک ایله القاء تهلکه دن
صد وصدع ایتدکلری کبی حالا بز دخی الدین النصیحه کلمه فصیحه سی
اوزره کمال ضراعت وابتهال ایله درخواست وسؤال ایدرز که صارم
صریمتی اغماد ونار موقده عزیمتی اخماد ایلیوب نفسکی ورطه تهلکه یه
القا ایله احبابی تفجیع وحشد حسد واعدایی تشجیع اتمیه سن که سنک
دن وجود مشابک ایله سوکوار ومصاب اولورسق من بعد معموره اسلام
رونق انتظام منفک وحبل جمعیت تاب جلال وسطوت ایله مندک
اولور پس حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه نصح ناصحی قبول واول
عزیمت عظیمه دن عود وقفول ایدوب امضاء سریه وجیش و

واختیارِ رزانت و وقار ایله دفعِ خاطرهٔ طیش ایلدی خاصیّهٔ
رابعه وعشرون کفّهٔ میزانِ امتحان ده خیرِ امّت دن ارزن و
اثقل وایمانِ جهتندن جمله انام دن ارجح واکمل اولدوغیدر حدیثِ (واسلام)
مشهورده مذکوردر که ایمان ابوبکر ایله مجموع خلق جهانک ایمانی
سنجیدهٔ میزان اولسه ایمان ابوبکر افزون وراجح وامرِ رجحان
ومزیّت ظاهر وناجح اولور خبرِ آخر بو وجهله مخبَردر که عالمِ منام
ومثال وفضاءِ رؤیا وخیال ده بر میزانِ درست عیار وضع
واحضار اولندی حضرت رسول امین مجموعِ اوّلین وآخرین ایله
موازنه وعیار وسنجیدهٔ ترازوی اعتبار اولدقده حضرت سرورِ کائنات
علیه افضل التحیّات راجح ورزین بعده ابوبکر جملهٔ امّتِ درست ذمّت
ایله کفّهٔ میزان ده عیار ووزان اولدقده ابوبکر غالب ورزین اولدی
خاصیّهٔ خامسه وعشرون مظهرِ تجلّیِ خاص ومرءآتِ ذاتِ صافی
صفات ده مشاهدِ صورتِ اجتبا واستخلاص اولدوغیدر حضرتِ
انس دن رضی الله تعالی عنه روایت در که جنابِ خالقِ مجموع برایا وخلائقه
عامّةً عرضِ دیدار وتدلّی وصدّیق اکبر شیءٌ خصصتُ به من بینهم وحدهٖ
مظهر اولماغله خاصّةً تجلّی ایدر خاصیّهٔ سادسه وعشرون علی الدوام
حضرت رسول علیه السلام اطعام ایدوب مشتا ومصیف ده میزبان
ومضیف اولدوغیدر ابتداءِ بعثت دن هنگام رحلته دک مؤوناتِ
حضرتِ رسالت ده بذلِ الجزیل وزمانِ هجرت ده کندو راحله و
حمولهسنه تحمیل ایدوب وقتِ حیاتلرنده دائما اضافه وقری ایله
اعظام واکبار وبعد الوفاة حجرهٔ صدّیقه ده رضی الله تعالی عنها

ق

دفن واقبار ایلدی خاصیّهٔ سابعه وعشرون بش منقبت ده
سلسلهٔ خصوصیّتی تحریک وجنابِ رسالت ایله تسهیم وتشریک
اولدوغیدر اوّلا حضرتِ رسول علیه السلام حقّنده ولسوف یعطیک
ربّک فترضی نازل اولدوغی کبی حضرت ابوبکر دخی نعیم مقیم ولسوف
یرضی یه نائل اولمشدر ثانیا حضرت رسالتک شانِ شرف نشانلرنده
ونیسّرک للیسری شرفِ نزول بولدوغی کبی حضرت ابوبکر دخی فسنیسّره
للیسری بشارتِ سنه وصول بولمشدر ثالثا بریدِ ملقی السرور فرشتهٔ
مطوّق بالنور جنابِ رسولِ کریمه اهداءِ هدیّهٔ تسلیم ایتدوکی کبی حضرت
ابوبکره دخی جانبِ ذی الجلالِ والاکرام دن تسلیمِ منشورِ سلام ایلدی
رابعا صحبتِ غارِ پرانوارده مابینلری تسویه واذ یقول لصاحبه فحواسی
اوزره اطلاقِ لفظِ صاحب ایله تقویه اولنمشدر فائدهٔ جزیلهٔ العائده
لفظ صاحب اصطلاحِ ادبا ومورّخین ده وزیر اعظمه اطلاق و
صاحب ابن عبّاد ک ترجمهسنده بو معنانک ورزنه اجماع واطباق
اولنوب واذ یقول لصاحبه آیتنده صاحبدن مراد حضرت ابوبکر
اولدوغی میانِ عامّهٔ مفسّرین ده مجمعٌ علیه وبنانِ بیان ایله مشارٌ الیهدر
بو تقدیرجه لسانِ قرءآن ایله حضرت ابوبکره اطلاقِ لفظِ صاحب
اول صاعدِ مراقبِ مناقبک بین الاصحاب منقطع القرین وسلطانِ
رسل وانبیایه وزیر اعظم وجانشین اولدوغنه عجب تلمیح وایما و
اشارتِ بشارت نمادر خامسا حضرت رسوله علیه السلام استماعِ وحی
والهام دن احیانا غشی وبرحا عارض وهویدا اولدوغی کبی حضرت
صدّیق رضی الله تعالی عنه جنابِ رسول علیه السلام ایله همزانو وآیینه

معاينهٔ غيبيه ايله رو برو ايكن سفير ملأ اعلى انك لا تهدى من احببت
ولكن الله يهدى من يشا آيت حكمت مدلولى ايله نزول ايدوب حضرت صديق
رضى الله تعالى عنه لسان جبريل امين دن بو نظم مبينى اصاخه واذعان
وضمننده اولان وعيد شديدى درك واذعان ايتدكده يادركل سباخ
خشيت وكرفتار اغما وغشيت اولدى خاصيهٔ ثامنه وعشرون
اول بانى مبانى مسلمانى نك ايمانى مشابه الهام ربانى ومشاكل
وحى آسمانى اولدوغيدر روايت دركه حضرت صديق رضى الله تعالى
عنه اثناء مسافرت وخلال اشتغال تجارتده مشام دل خون آشامه
ازهار طيبهٔ شامى اشمام وايام قلائل اول ماكن غم كسلده نفس نا
فرجامى اجمام اتمش ايدى اول اثناده كلزار رنكين ازهار رؤيادن
قلب روشنه بر روزن آچيلوب عالم استقبالده كله جك تعاجيب
صور واشكال خلاف معهود مرئى ومشهود اولدقده بحيراء راهبدن
استعباد وغمام علمندن استمطار ايلدكده اول راهب كثير المواهب
ديدى كه بو خواب دلپذيرك حق تعبيرى بودركه سنك رهط وقبيلكدن
بر رسول نبيل مبعوث ووصف ختميت ايله موصوف ومنعوت اوله
حياتنده اكا وزير وقرين ومماتنده خليفهٔ راستين اولورسن حضرت
صديق رضى الله تعالى عنه بو عبارت صحيح عبارتى صميم جنانده جان
كبى اخفا ونهان ايلدى تا اول هنكام سعادت انجامه دك كه جناب
ختميت مآب مبعوث وخبر رسالت صدق افزونى شش كوشهٔ ربع
مسكونده مبثوث اولدى حضرت صديق رضى الله تعالى عنه اول
مقسم ارزاق هدايته شتاب ومسارعت ايدوب صدق رسالتنه بلا

اراده

ارادهٔ برهان ودليل ايلدكده اول مفخر ملائكه وآناسين وسر مرموز
طه وياسين ديدى كه سن ازاهير طيبهٔ شامى اشتمام ايدركن بلا
تعب ومجاهده مشاهده ايلدوكك بشرى بنم صدق رسالت و
دعوامه شاهد معدل ومزكيدر حضرت صديق رضى الله تعالى عنه
فى الحال مقدم سلطان ايمانه استقبال واشهد ان لا اله الا الله
وانك رسول الله مقالنه اقبال ايلدى خاصيهٔ تاسعه وعشرون
حضرت رسالته انفع وآنذى ومالى سودمند واجدى اولدوغيدر
نته كيم ما نفعنى مال ما نفعنى مال ابى بكر حديثى بو معنايه كواه و
خبر آخرده ان من امن الناس على فى صحبته وماله بو مدعايه شاهد
بى اشتباهدر خاصيهٔ ثلاثون مسجد مطهر قدسى مظهرده ابقاء
خوخه ومنظر اولدوغيدر نته كيم لا تبقوا خوخة الا خوخة ابى بكر
خبر معتبرى بو معنايه بينهٔ قويه وتعيين امر خلافته اشارت
معنويهدر

ابابكر ط

علـ

التاسعة والعشرون

بعض ایلیک

الآية ~~الحادية~~ ~~والعشرون~~ الرابعة والثلثون

خیرامت اولور خفیف الحاذ بویله ~~اولر ایلدی~~ رسول حلیم
اعتماد ایلمه نسایه صقن ان ربی بکیدهن علیم

بو آیت حضرت یوسفک علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام
کلامنی حکایت وآنک ضمننده زنان زیان کاره توبیخ ونکایت در
منشأ نسا ومادهٔ انثی ضلع عوجادر ومصداق
هی الضلع العوجاء لست تقیمها الا ان تقویم الضلوع انکسارها
اولوب کیدلری عظیم وکثیر وآنلره نسبت عره ء ابو مره
ضعیف التأثیر اولدوغنه ان کیدکن عظیم نص کریمی ناطق
وان کید الشیطان کان ضعیفا آیت حکمت ایقاسی دلیل صادق در
ثنتان یعجز ذو الریاضة عنهما رأی النساء وامرة الصبیان
اما النساء فمیلهن الی الهوی واخو الصبا یجری بکل عنان
ثمار القلوب ده مکتوب درکه رأی نسا ونهج خطاده مثل
مضروب وبو بابده شاوروهن وخالفوهن فان البرکة فی خلافهن
تسلیت بخش دل مکروب در
تأهل پای بند رهروانست همیشه مرد عاقل بادبی زن
سیاوش دانه بهر زن بکشتند تو بهر زن بچاه افتاد بیژن
بو ابیات حکمت انجام انشاد ات سادات کرام دندر
مجردی بحقیقت عظیم سلطنتست زمن شنو تن آزاد خویش بنده مساز
برای یکدمه شهوت که خاک بر سر او اسیر زن نتوان شد بسالهای دراز
ارباب تجرددن بر اهل تفرد بو وجهله نقشهٔ مصدر وابراز سر مستور ایلمشکه

لوكان فی الاهل والاولاد منفعة ما قال ما اتخذ الرحمن من ولد
فی الاهل شغل وفی الاولاد مشغلة والله فرد یحب الفرد فانفرد
جواهر التفسیرده بر عجیب وغریب داستان تحریر واحیاء موتی یه
متعلق برام متحقق كتب وتحبیر اولنمشدر
آفرین باد بر چنان قلمی که آید از گلكش آنچنان رقمی
اول قصهٔ طویلة الاذیالك خلاصهٔ اجمالی بودر كه جناب
روح الله بر كون عزم راه ایدوب مقابر وجبانات دن مرور
ومجوسان تنكنای قبور اولان قوم بوره رشن نور ایدركن كوزی كه
برجوان سوكوار بر كور تنك وتارك كنارنده گلبرك عذارینی قطرات
سرشك مدرار ایله شست وشو وگل ولای ولای دیرینه ده گوهر
گم كردهٔ آرزوی سینه سنی جست وجو ایلمش
شب وروز با درد وغم زیستی زمانی نبودی كه نگریستی
دیدهٔ خون پالاسی كه طلعت مسیحا ایله منور وكاشانهٔ وجودنده
تمثال یوسف مقصود منقوش ومصور اولدی فی الحال یرندن
قیام ونهوض وسرچشمهٔ حیات ابدیه دن دریوزهٔ فتوح وفیوض
ایدوب ناله وفریاد ایله ژاله از نرگس فرو بارید وگل را آب داد
حضرت عیسی اول فرسودهٔ هوایه صمیم جناندن رقت وحنان
ایدوب دیدی كه ای جوان ارجوان قد بو سوز وشغبه علت
وسبب نه در اول ناتوان كه افتادهٔ نا ونهٔ هوان ایدی دیدی كه
یا روح الله بر همسر خلت پناهم وار ایدی كه مونس روزكار ودلیل
ونهار آرام دل بیقرارم ایدی بدایت جوانی واول بهار زندگانی

رقبه سنی قید حیات بی ثباتدن فك ومستوفیان قضا نامنی
دفتر احیا وصك احیادن حك ایلدیلر
بخشای بر آنكه راحتش مرگ بود حالا وجود بی وجودم مضیق
تنهایی ودهشتده بی كسلك وحشتی ایله درمانده وذامن امن
وراحتم قراضهٔ ریزهٔ مسرتدن افشانده در
رحمی كن ای كریم كه جای ترحمست جناب عیسوی اول قبر
غیرسوی نك رسم وسانحی پرسان اولدقده اول پریشان روزكار
فرط حیرت وابتشارندن بر حدث آخری اراءت وكور دیگر
اوزرینه اجابت ایلیوب دیدی كه
از همه عالمت گزین دانم كور باشم گرت جز این دانم
كارت ایزد همه نكو كرده ست با من آن كن كه با تو او كرده ست
حضرت عیسی كه هرجا كه گذر كند حیاتی بخشد
اول حضرتك خصائص كثیره سندن نبذهٔ یسیره در جناب محیی
الموتی دن درخواست ورجا ایلدی كه صاحب قبر زنده وكمیت
میت ذاتی مضمار حیات تازه ده تازنده اوله
بر آستان ارادت كه سر نهاد شبی كه لطف دوست برویش دریچه نگشود
فاعل مختارك اقداری ایله جناب مسیحا احیای موتایه
مقرن ودعاسی اجابته مقترن اولدی فی الحال اول قبر راحت گاه
وحشت گاه شكافته وجناب روح الله دن نظر یافته اولوب
بر شخص سیاه روی وزنگی دژخیم خوی گور عبرت مقروندن
خارج وبیرون اولدی حضرت عیسای رسالت پناه

ومصداقِ واُحیی الموتی باذن الله اول ساکنِ دروازهٔ
زندگانئ تازه نک کار وکرداردن فحص واستخبار ایلدکده
اول نوزندهٔ بی مجال شمهٔ حالنی بیان ونبذهٔ مافی البالنی
درمیان ایلدی که مگر برکافرِ پرمکر بی فر ایمش که حاصلِ عمر
زود گذرینی پرستشِ بتانِ بی نفع وضررده صرف وکل مولودٍ
یولد علی الفطره مشربِ عذبنی ابوانک تهوید وتمجیسی تلویث
وتنجیس اتمکله نفسِ نافرمانی مظهرِ ویعبد الله علی حرف ایدوب
موتهٔ اولیدن وقتِ انشار واحیایه کلنجه چنکالِ قهر ونکال
ایله فرسوده ومقدارِ دقیقه وثانیه شکنجهٔ پنجهٔ عذابِ قبر و
زبانیه دن نا آسوده ایمش چونکه صدرنشینِ بالاخانهٔ چارم
وصاحبِ اعجازِ وانبئکم بما تأکلون وما تدخرون فی بیوتکم
آنک حالِ پریشانی اطلاعنه شعور واطلاع بولدی اِمهال
واِبهالدن حسنِ دعوت وطریقِ نجابت نجاته ارشاد
ودعوت ایلدی واهب بی رشاء یهدی من یشاء سابقهٔ
هدایتِ ازلیه ولاحقهٔ عنایتِ ابدیهٔ جلیه ایله اول سرگشتهٔ
تیهِ حیرتِ بی خبرتی شورستانِ غوایتدن سرچشمهٔ گلزارِ
هدایته ایرشدروب کلمهٔ شهادت ایله گویا وآخرِ کلامی کلمهٔ
توحید واسلام اولمغله مصداقِ الاعمال بخواتیمها اولدی
القصه بطولها اول سرگشتهٔ بی صبر تعیینِ قبرده غلطکار
اولدوغنی اشعار وضریحِ صحیحی تعیین واظهار ایلدکده
حضرتِ عیسی نک دهانِ ~~روح آسایی~~ شکرخنده ودعاء مطرد القبولی
غیب نمای

اول

آسیا
اول زنی زنده ایلیوب زوجِ روحی و روح آسیاسی ایله
دست بدست جانبِ دشته روان وبی تاب وتوان منزل
ومبیت ومسکن ومنبتلرنه روان اولدیلر
زشادی چنان شد که گفتی خدای   بدو داد شاهیِ هر دو سرای
بو اثناده اول دیارِ سهل السلوکک ابناءِ ملوکندن بر
ملک زاده وغرِ مغرورِ آزاده ندماء وخواص ایله گشت
دشت واقتناص ایدرکن کوردی که بر دلربای قمرسیما
کالبدر والکاف ان انصفت زائدهٔ   فلا تظننها کافَ التشبیه
برگدای بی سروپا ایله برّهٔ برّ وبیاباندن ظاهر و
نمایان اولدی   ~~خندان خندان کلوردی اول ماه~~
~~برخشنله کیم تبارک~~ الله   شهزادهٔ آگاه دزدیده
نگاه ایله اول بتِ شیرین شمائله وامق ومائل اولوب
حیله وفسون ونقلِ بازگون ایدوب دیدی که بو زنِ نازک
بدن نیم پردگیان حجلهٔ عصمتدن بر دوشیزهٔ بی وصمت
ای جوانِ خوان یونک التماسِ قربان ولماسندن قصرِ ید و
شعاع بصروکی سمتِ آخره مدّ ایله اول جوانِ با توانِ   وناتوان
کانِ هوایی اثاره وتاریکنای کار وباربنی آه آتشبار
ایله اثاره ایدوب تردیدِ انفاسِ داد داد ورفعِ عقیره وفریاد
ایله دیدی که ای بی انصاف ومغرور وغافلِ مسرور
می تابِ ناخورده مستی مکن   اگر میخوری بت پرستی مکن
واول فتانهٔ زمانه بی استعطاف واستلانه ایدوب دیدی که

اى دوست بياكه ما ترا ايم   بيگانه مشوكه آشنا ايم
هرچند كه بو مقوله كلماتِ مقبوله ايله نصح وپند ايلدى قطعا
فائده منتد ودافعِ مكيدت وكزند اولمادى تو عروسِ هرجائى
اول اطراف وارجائى محاطِ اشعاتِ نگاه وكوكبه وبريقِ
مكانهٔ ملوكانه يه احالهٔ نظرِ انتباه ايلدكده
فرو ماند حيران دران فر وزيب   كه سيماى دولت بود دلفريب
نفسِ خودكام ميلِ اسبابِ احتشام ايله همسرنى وايه و
فرومايه سنى تحميق وكلامِ شهزاده يى تصديق ايليوب تركِ زوج
وبعل وآرزوى زينتِ ياقوت ولعل ايلدى
يارى كه هميشه در وفاى ما بود   كارش همه جستن رضاى ما بود
بيگانه چنان شد كه بميدانكس   كه اندر همه عمر آشناى ما بود
سياحِ زمين فسيح اولان حضرتِ مسيح هنوز اول احداثِ
پرشورِ جگرسوزده ايدى كه اول جوانِ باجوئى همسر باجفانك
بى وفالغنى تنكبارِ عز عرصه رسانيده ونفسِ بد فرماتى
تاريكناى آنث من النسوه من اتخذ النسوة اسوه دن
رمانيده ايليوب ديدى كه   دريابِ مراكه كارم از دست شد
حضرتِ عيسى شهزاده يى مواسايه كلوب مقدماتِ نصائحى
تمهيد واول زنِ بدشيمى غدر وستمدن زجر وتهديد ايليوب
ديدى كه اى مكارهٔ پرفتنِ هزار فن منتقمِ قديمدن استحيا
وبيم اتمزميسن كه بن سنك شوهرِ درستِ پيماننك گريه وحنينته
ترحم وحنان ايدوب قادرِ بى انبازه شفاعت ونياز ايلدم

تاكه سكا اعطاءِ نعيمِ زندگانى وحياتِ جديد ايله عمرِ مديد
ارزانى بيوردى سن مقابلهٔ سپاسِ شكراندە طرحِ اساس   دارى
كفر وكفران ايدوب حلالكدن گريزان ودامنِ حرامه آويزان
اولماق سخطِ جبارە سببِ قريب وبوحاله كاتبِ شمال رقيب در   عطب
اول غدار عناد واستكبار وسبقِ ممات وسوقِ حياتى انكار
ايدوب اظهارِ ارتداد وقبولِ قولِ حقدن ستيز واحتداد ايلدى
وكم آمرٍ بالرشدِ غيرِ مطاع   لاجرم انحرافِ خاطرِ عيسوى دن
كفر وردت ايله مرده وپنجهٔ ابويحيى ايله افسرده وافشرده اولدى
اين قصهٔ عجب شنو از بختِ باژگون   اورا بكشت بخت بانفاسِ عيسوى   يارد
متابعتِ نفسِ بدفرما اولِ اهلِ هوائى   بلا نفعِ دنيا ولا آخرة
گرفتارِ اظفارِ   فتلك اذا كرةٌ خاسرة ايلدى
آه ازين عالمِ ناپايدار   زيستن ومردنِ بى اختيار
باآنكه مقتدا اول زن آسيه آسا دينِ عيسى وزره
تسليمِ امانتِ روح ودعوى امنيت وآرزوسنى فتحِ بابِ
الابوابِ فتوح اتمش ايكن رجعهٔ ثانيه ورجعهٔ ثابته ده
نقدِ اميدى ناسره و[illegible] رجاسى نابسره اولوب سلبِ   ونقبهٔ بى نقابِ
ايمان ايله جحيمِ خذلاندە خلود فى الناره گرفتار وعقابِ
سرمد ايله هنگامه فروزِ بزمِ ابالسه وكفار اولدى   هنگامه فروزِ
وفى الارض آياتٌ فلاتك منكرا   درِ شهوارِ صدقهٔ مريم
مصداقِ كريمهٔ ان مثل عيسى عند الله كمثل آدم محيطِ غيبِ
هويتدن بر فريدهٔ خريدهٔ حكمتى كنارِ شهود وساحلِ وجوده

تا

کتوروب دیدی که سبحان الله عجب عبرتِ غفلت کاه درکه اول
زنگئ بدحال مستغرق دریای کفر و ضلال ایکن زندگانئ ثانیه ده
دارالامان اسلام و ایمانه یتدی و بو زنِ کم زن کف زنان
و رقص کنان واصل شرف ایمان اولمش ایکن حیاتِ ثانیه
فانیه ده سخطِ لایزالی ایله مظهر هؤلاء فی النار ولا ابالی
اولوب نعوذ بالله سوء خاتمه ایله کیتدی

اینجا مجالِ دم زدن جبرئیل نیست　　بو نکتهٔ پرعبر خلاصهٔ
سرِ قضا و قدر و عقل تیز تاز بو واقعهٔ جانکدازده بی خبر در
آنرا ز بتکده بدر کعبه ره نمود　　وین را ز صومعه سوی دیر مغان کشید
اعجوبهای سر قضا و قدر بسیست　　آنجا بپای وهم و خرد کی توان رسید
نوع انسانِ متعود الاحسانک که کزیدهٔ ثقلان و جملهٔ
اولین و آخریندن افضل و کلان در واصل اولدوغی مراتب و
منازلک ارفع و اشرفی دار بقاده دخول جنت و نائل اولدوغی
جلائل فضائلک اعلا و الطفی محنت آباد فناده رتبهٔ بلند نبوتدر
طائفهٔ ضعیفهٔ زنانک دار نعیم جنانه قلتِ دخوللری ان
اقل ساکنی الجنة النساء حدیث صحت انتماسی اوزره نقصان
استعدادلرینه علامت و نشان و درجهٔ منیعهٔ نبوته عدم رقی
و وصوللری　　ولم یعرف نبی قط انثی　　فحواسی اوزره
اعوجاج نهادلرینه دلیل و برهان در
النساء ناقصات عقل و دین　　ما رأینا لهن رأیا سنیا
ولاجل الکمال لم یجعل الله تعالی من النساء نبیا

اشد البلاء علی الانبیاء فحواسی اوزره انبیاء کرامدن نیجه ذوات
ذوی الاحترام سلاطتِ ازواج بدامتزاجه تحمل و ثیاب شکیب و
ثبات ایله تدثر و تزمل ایلمشلردر جمله دن بری حلیلهٔ جلیلهٔ حضرت
اسحاقدن بر قصهٔ غرابت مساق که محیر الباب عقول و مروی و منقولدر
این سخن کر ترا ممکن نیست　　عهده بر راوی است بر من نیست
اول داستان عبرت نمانک اجمالی قصص انبیاده بو وجهله انبا
اولنمشدر که شول زمانده که حضرت ابو الضیفان دیار فلسطینده
مقیم و قطین ایدی سلسلهٔ رسله الحاق اولنان حضرت اسحاق
سکان قصبهٔ کنعانه ارسال و تلافئ عدتِ لازمه ایله اعانت و
ارحال ایدوب اول خانه زاد نبوت ضوء هدایت ایله رفع
غمت امته مشغول و هنکام حیات پدرده قامت طوبی پیکرنه
خلعتِ فاخرهٔ رسالت مشمول اولدی خلصان اقرباسندن
رفقانام بر زن نازک اندامه میل تام و مدرجهٔ الشرفده کمال
رغبت و شعف ایله تخجیر مرامی تسخیر و رام ایدوب بعده اول زن
پاکیزه تن عیص و یعقوبه آبستن اولدی
شد از ابر نیسان صدف باردار　　بدید ارشد لؤلؤی شاهوار
چو نه مه بر آمد ز آبستنی　　بجنبش در آمد رک رستنی
حین مخاض و هنکام ارتکاضده اخوینِ توأمین بی ریب و مین
معارضه و مسابقه و کویا جناب بدیع السموات مشیمهٔ نظافت
سمانده رعایتِ صنعتِ تضاد و مطابقه ایدوب آخرکار عیصک
برق سرعت و ابتداری متألق و حضرت یعقوب عقب عیصه متعلق

بدان نکتهٔ نغز قانع مشو
ازان نغزتر داستانرا شنو

اولماغین اول ولیدِ نجابت مصحوبه اسمِ یعقوب اطلاق یعنی
لفظِ یعقوب مادهٔ عقب دن اشتقاق اولندی اول ایکی
شقیق بی عیب و شین حجرِ تربیتِ والدین ده لوازمِ آدابی تنشم
وکلزارِ حاللرنه نسیمِ فیض و افضال تنسّم ایدوب هربری بر
حسبِ کلٌّ میسّرٌ لما خُلقَ له آبشخورِ نموّ شان و سان لری خاشاکِ صیتِ ثنای جمیل ایله منوّه
نقصان دن منزّه اولدی اول ایکی سروِ آزاد و برادرانِ همزاد
فضلِ خداداد ایله نما و نمایش و تربیهٔ قابلهٔ اقبال و قبول ایله
آرایش بولوب هلالِ بی همالِ جماللری بدر و هربری صدرِ شرف و
قدرده فسیح الصدر اولدقده حضرتِ اسحاقک چمنِ محبّت و اعتلاقی
معیص وجودِ عیصده رُوییده ولوحِ دلِ باخبرندن رقمِ محبّتِ غیر
شُوییده اولوب لکن یادرلری رفقانک که بین الرفقا صدفِ دُرِّ
صفوت ونقا ایدی دینِ عشق وغرامی حوالهٔ جمالِ یعقوب و
جوهرِ فردِ فؤادی الماسِ سرتیزِ ودادی ایله مثقوب ایدی حضرتِ
اسحاق که نورِ دیدهٔ آفاق ایدی آخرِ عمرِ وطیله و پایانِ اوقاتِ
غیرِ مستطیله ده مبتلای رمد وعائر وغورِ قلزمِ مکاشفه یه غائر
اولوب مشاهدهٔ مرئیاتِ دهرِ بی ثبات دن اغماضِ عین و محاذاةِ
شمسِ ذاتدن ازالهٔ غیم وغین ایلمش ایدی پسرِ بزرگتری عیصه که
صیدِ قنیصه مولع و حریص ایدی التفات و اسبابِ نوازشی جمع و
اکتفات ایدوب دیدی که ای فرزندِ فرهمند خاطرِ کسیرم لحمِ نخجیره آرزومند
و نیجه ماه و سالدر که طبع میّال بوما مولک تأخرِ حصولندن تزند در
شویله که اتمامِ کاره سعیک آشکار و شرفِ قبوله قرین بر صیدِ سمین

ان لم یخذ الله من عینیّ نورهما ففی لسانی وسمعی منهما نور
قلبی ذکیّ وعقلی غیر ذی دخل وفی فمی صارم کالسیف مأثور

شکار ایدوب وفقِ مشیّت اوزره اشتوا و سرعت و ایغال ایله
تدارک و ایصاله همّت و اقتوا ایده سن سنک حقکده درگاهِ حقه
بر وجهله سوزش و ناله و مقابلهٔ خدمتده موهبهٔ توفیقی بر طریق ایله
نیاز و اناله ایلیم که نهایتِ مراتبِ انسانیه و غایهٔ عطیاتِ ربانیه الغایات
اولان پایهٔ رفیعِ پیغمبری که سموّ رتبتی شائبهٔ ریبت دن بری در
سکا وهبِ اجدادِ اعقابِ نجابت نشانکه مدی الزمان بو شرف و
جدّ بی حدّ افضال و اسدا اولنه عیص بردل که صیادِ بی معادل ایدی
بو خدمتی متقبّل و قوس و نبال ایله متقوّس و متنبّل اولوب اگرچه انحاءِ
کوه و صحرایه پویان و انگشتریٔ مقصودِ مفقودی جوی آرزوده جویان
اولدی امّا تقدیرِ مستحیل التغیّر که قاسمِ اسلاب و قاصمِ اصلابدر
گوشِ دلنه بو فحوایی اسماع و وجههٔ نجحِ مرام دن صرف و اقلاع ایدر ایدی
هرچند که تو چارهٔ بهبود کنی آن به که هر آنچه میکنی زود کنی
زان می ترسم که چون پشیمان گردی آن مایه نماند که بدان سود کنی
رفقا بو وعدِ صدقه تحصیلِ اطلاع و عثور و سیفِ صقیلِ
قلبندن ازالهٔ زنگارِ دثور ایلدکده بی خوف و بیم اظهارِ کیدِ
اکید و عظیم ایدوب پسرِ مرغوبی حضرتِ یعقوبه کشفِ راز و
بابِ بیانی باز ایلدی که ای فرزندِ صائب نظر پدرک ترکِ زخارفِ سوا
و برادرِ جهتر کدن آرزوی شوا ایدوب اسبابِ عهد و پیمانی جمع
و امتراط و جنابِ وهّاب دن شفاعتِ نبوّتی اشتراط ایلدی لازمهٔ
انتهاز و شایستهٔ حزمِ بی انتها بودر که اندیشهٔ مثل الفرصة سریعة الفوت
بطیئة العود و سمندِ غنیمتی مقوّدِ عزیمت ایله قود ایلیوب

مربض تربیتنگده متواری اولان عجول پروادنی بی مکث ولی
ذبح وشی وحضور پدر باهر الاهتداکه اهدا ایله مواد سعادتی زی ایدن سن
غافل مشو زکار که فرصت غنیمتست عیص شهامت مدار
(جهوری ٣) شعرانی ومویدار اولماغله شهیر وصوت وصداسی جهیر اولماغین
اکا دخی بو وجهله چاره ساز وترویج فسانه وفنون فسون ده حیله پرداز
اولدی که صید نخجیر کیدده عدم تاخیر وانسلال وساعد سمیننی
برجلد تیس سمینه ادخال ایلیوب هنکام کلام پدرده صوت عیصه
تقلید ونو بهانه ایله اسباب مقصود بالذاتی جمع وتکلید ایلیه
حضرت اسرائیله که دیوانخانه جناب جلیل دن منصب استعداد
مادرزادی اشکاد وبهرام صواب ده معکد رشده اعکاد ایلمش ایدی
تاره ضعود کسی بمنزل نرسد تا جان نکند بعالم دل نرسد
گر جمله جهان بگیرد انوار قبول یک شعشعه جز بمرد قابل نرسد
فرموده مادر مهربانه مسرع وشتابان اولوب برغاله بانوانی
ذبح وبریان اتمه ده مسارعت اظهار وحضور پدره احضار
ایلدی حضرت اسحاق که آسی مواساة واشفاق ایدی بنان فیض
رسانی ایله نبض ساعد امتحانی جس وساعد سعادت سواریني
دست درنشاری ایله مس ایدوب میدان گفت وشنودده مقارحه
وکلام محبت انجامی مطارحه ایلدی اگرچه معرض مداراة وصداد
تغییر صوت وصدا ایلدی لکن مدلول ان العتاق تبین عن صهواتها
ظاهر وهویدا ایدی اول موی نادرست درشت دن مشت وانگشت
(اعتدال ٢) خلیده وتهال نخیل قامتی نسیم اندیشه وفکرت ایله خمید اولوب

دیدی که سبحان الله عجب حالت با اشتباه درکه ساعد عیصی
مساس وآواز یعقوبی احساس ایدرم بعده بریانک بریانندن
تطعم واول لحم طری دن مقدار حوصله بشری تنعم ایلدکده
هناءة ومراءة طعام ایله تلذذ وتنفس باگرمنی تنکنای قرم دن
تنفذ ایدوب شواء معتدل الانضاج موافق مزاج لطافت
امتزاجی اولماغین دعوات مقبوله سی مستهل امر خطب وبارک الله
فی ولدک وجعل فیهم النبوة والکتاب دعای مستجابی ایله لسان
حکمت بیانی رطب اولدی نقاة ابرار بطون متون ده ابراز و
خزائن سوالف قرون دن بونقل صحت مقرونی ابراز ایلمشلردر که بو
دعاء استجابت پذیرک قوت تأثیرندن ذراری ونسل یعقوب دن
تیمش بیک ذوات نبوت منسوب مسند رسالت ونبوت ده مکین
ومکان مکانت ورکانت ده ثابت ورکین اولدیلر بو جانبدن
عیص حال امر عویص ده بالحیلة یستنزل الطیر من جو السماء ویستخرج
الحوت من جوف الماء کلامندن غفول وشکارگاه دن رجوع و
قفول ایدوب تعب کثیر دن سنخ ولحم نخجیری طبخ ایلدی بعده
پیش پدر هدایت پیشه یه اتحاف وموقف نیاز انجازه اجحاف
ایلیوب دیدی که ای پدر نیکوسان بن بودکلو حقارت شان
ایله نقد سعی نه انتهایی معرض خدمت نامورنهاده نهاده ایلدم
لازمه ابوت وشایسته شان نبوت بودرکه سن دخی توسن عهد
مقبولی عقال خبر السنی لا یحول عما یقول ایله قید وارسان و
دعاء موعود اجابت ورود ده تحریک شفاه شفا رسان بیوره سن

فدیتک لایشغلک عن رعی حقنا ... مراتب قد القت الیک امورها
فللشمس شغل فی السموات شاغل ... ولکنها لا تمنع الارض نورها

حضرت اسحاق کید وحیلهٔ حلیله دن اطلاق وقیاس تعجب بی قیاسی اغراق ایدوب دیدی که ای فرزند رشید سنک امنیه وامیدوکی نیروی بازوی ما یبدل القول لدی لی ایدوب ثیاب بخت مؤبدک سرپنجهٔ طالع بد ایله ممزوق ونتیجهٔ دعاء مجاب ایله یعقوب واعقابی مجدود ومرزوق اولدی

تبارک من اجری الامور بحکمه ... کما شاء لا ظلما اراد ولا هضما
فما لک شیء غیر ما الله شاءه ... فان شئت طب نفسا وان شئت مت کظما

اما جناب مجیب الدعوات دن که خالق ذوات وفالق نواة در تضرع وخاک نیازه تمرغ ده مسارعت وتمرغ اولنورکه سنک دخی تیار باختیاروکی بی شمار ودرخت میوه دار وجودوکی کثیر الثمار ایدوب اولاد واحفادوکی حفظهٔ بیضهٔ بلاد وسلاطین وملوک باعدل وداد ایده مهرهٔ علم انساب فوائد انتساب اولان راویان درست بیان که حضرت ایوبی نسب عیصه ادخال واول خانوادهٔ شرف زواده نک محامد اشیله سنی بو وسیله ایله اکمال ایلمشلردر حضرت اسحاق خاتمهٔ دعاء اجابت التساقده لجهٔ استغراقه ارتماس وصلب عیصدن برنبی صبورک ظهورینی رجا والتماس ایلدوکنی تردی وزاویهٔ تصحیح روایته تزوی ایلمشلردر بو قصهٔ باهرة الشیوعک وقوعی عیش عیصی تنغیص وشقیق شفیقنی تبغیض ایدوب تجاویف دماغی دواخن حقد ایله ممتلی وشعلهٔ ترک سلمه معتلی اولدی

واظلم خلق الله من بات حاسدا ... لمن بات فی نعمائه یتقلب

لاجرم صورت خفیده حقده باشلیوب انواع اصطناعه حقیق اولان شقیقنی خانه سنه دعوت وسکالش وبو مضمون ضراعت نمون ایله اظهار نیاز ونالش ایلدی

به بنده خانه اکر میکنی قدم رنجه ... سر مفاخرتم بکذرد ز چرخ برین
ز بام کعبه بسوراخ مور بس فرقیست ... ولیک پرتو خورشید را چه آن وچه این

اکرچه اول شقیق باشقاق حرمت اخوت واشفاقی انهاک وحرث ونسل قرابت وارفاقی قصد اهلاک ایتدوکی حضرت یعقوبه غیر محجوب ایدی اما حسک حسد دامن کیر وتعریف محبت ازلیه قابل تنکیر اولمیوب کاه لله در الحسد ما اعدله بدأ بصاحبه فقتله مدلولنی تدبر وکاه بو قطعهٔ براعت اسنادک انشادی ایله تصبر ایدردی

ان یحسدونی فانی غیر لائمهم ... قبلی من الناس اهل الفضل قد حسدوا
فدام لی ولهم ما بی وما بهم ... ومات اکثرنا غیظا بما یجد

لاجرم برادر بهترینه اختشاع وفضیلت اجابت دعوتی اختیار وامتشاع ایدوب تماس قدم عرش فرسایی ایله اول مهمان سرایی رشک مقاصر حور عین وهر طرفه لولهٔ دهان پرلولوسندن اجراء ماء معین ایلدی قصیدهٔ الفت اکیده لری تشبیب احضار طعامدن کریزکاه کلامه واصل واکرام ضیف کریمدن فراغ کلی حاصل اولدقده عیص غیضامن فیض حضرت یعقوبه خیلی خیول ختلی وهبه واعطا واول مهمان بلند پایه بی انتها هدایای کرانمایه ایله اطعام وافطا ایدوب مضیق کید وقریبده زکون وهلال فلک جلال ایکن اختیار نعل بازکون ایلدی یعنی هنکام وداع وزمان اظهار خداع ده

عیص كه قتل وفتك برادره حریص ایدی اولا شقیق باولاسنی
در آغوش ومرجل جوشی جوش ایدوب رهگذر الفت بی كلفته القاء
خس وخاشاك عناق یعنی اثناء اعتناق ده قصد اختناق ایلدی
گردن با نعومتن دندان سندان خشونتی ایله عض ونفس اماره
قتل برادره حث وحض ایلدكده مهیمن قدیر عیص شیر گیرك اسنان
سنان تأثیرینی مانند موم وخمیر نرم ورسن قوت وحزم لرینی
خرم ایدوب تدبیر تدمیری كارگر وتكاثف سحاب مكیدتندن اول
مهر سپهر رسالته ذره قدر ضیر وضرر اولمادی عیص باتوان كه
گمرگاه كوه شهلانه دست اوره قدر جاهل ساده دل كبی بیت وحلم
ناگزیری عنان گیر اولماسه سنگ بدت حدتی ایله سرای مینا نمای سمائی
شكست ایدردی بو حالت قریبة الاستحاله دن شگفت وجوهر انابتی
صندوقچۀ درونده نهفت ایدوب پا در گل كینه وغل ونصب مناجیق
نصب ایله هدم بنیان ربه مشتغل اولدوغندن متأسف وندمان
وخاتمت كار وفضاحت كردارندن مغتم وسدمان اولدی آخر كار
كنج استغفارده ناله وسوزش وتمهید بساط عذر وپوزش ایدوب
دیدی كه ای دادر دادار پرست وپیش دست مغنم الست حالا ادله
یقینیه ایله ثابت وخرد خرده دان مأنس علم ضروری الوجدان ده
واتب وواثب اولدی كه غنیمت سبق دعای اهتبال واغتنام
فرصت ده انتباه وانتبال ایلدوكك سعی بشر ایله مصنوع وكید
مادر ایله مصروف وممنوع اولمایوب محضا درگاه بی رشاء ان الفضل
بید الله یؤتیه من یشادن ظاهر وسقاح قضا حسام قهر واستیلای

شاهر اولمشدر پس وجود سری كه جدیر وحری بودر كه ابراد
ایراد شكرده رافل وهور پر نور كبی ضیابخش عالی وسافل
اولوب رعایت شروط رسالته بدور وحفظ امانت نبوت ده
افراغ كاس وسع وقدور ایلیه سن كه عرض مباد وخیرات سنك
جوهر ذاتكدن جزء لاینفك واهل منا واتك یارای مقاومت و
مناواتلری نمود بی بود اولدوغی بی ریب وشك در قدما حكما
دیمشلردر كه طائفۀ نسوان ده كه هر بری شراب مرد افكن هوا
ایله سرمست ونشوان در حقیقت وفا وآنلرك عهده عهدنده
ثبات وبقا اولماز — زنان مانند ریحان سفالند
درون سو خبث وبیرون سو جمالند — ای عزیز ناستیز
ان النساء حبائل الشیطان — رقم بی نقشی جریدۀ حال نساء
ناستوده به بیهوده چكامشلردر وآزمون دهر بوقلمون ایدن — وآزمون
حكماء ذوفنون — اززن طلب وفا خیالیست محال — تحمتی
چراكاه زنان بیار فتنه جراگاه اكمامشلردر
دع ذكرهن فما لهن وفاء — ریح الصبا وعهودهن سواء
یكسرن قلبك ثم لا یجبرنه — وقلوبهن من الوفاء خلاء
زیرا ثبات عهد ووفا دار لغه كمال عقل هشیاردن لابد
ونقصان عقل ودین ایله [illegible] اولانلردن توقع رزانت — پرتلوین
وتمكین وجه حكمت بالغه یه باعث تأبد در
گد خدا ایث مایۀ هوسست — گد رها كن تر اخدای بسست
اگرچه استعیذوا بالله من شرار النساء وكونوا من خیارهن

علی حذر اثری خیار و شراردن توقی و انذاری تعمیم و مقدمهٔ
تنفیر و تحذیری تسلیف و تقدیم ایلمشدر

ان النسآء کاشجار نبتن لنا — منهن مر و بعض المر مأکول
ان النساء متی ینهین عن خلق — فانه واجب لابد مفعول

لکن اول زمره دن واصل مبلغ رجال اولان صالحات
حسنة الحالی ما افاد الرجل بعد الاسلام خیرا من امرأة ذات دین
حدیث صحت قرینی اول عموم باعثة الغموم دن تخصیص و تنگنای
نقصان عقل و دین دن فراخنای علم یقینه انجا و تخلیص ایمکله
طاعت و عبادتلری قویه بلکه هر بری شدت ریاضت ده همحال
رابعهٔ عدویه اولوب ذیل نفحات و کتاب حلیه و طبقات ده ٢
~~صوالح خیرات حسان~~ اولان صالحات نسانک شولدکلو وجد و — ٢مصداق خیرات حسان
طامات و کشف و کراماتلری اطناب و تفصیل و محاسن خصال
و حسن حاللری

بنجه زن وار که اول معنی ده اردر
بنجه ار وار که عورت دن بتردر

کلام تامی ایله تتمیم و تکمیل
اولنمشدر که ره نوردان دشت وهامون اولان مظاهر آیت
الرجال قوامون سرگشتهٔ گرداب اضطراب اولوب کثرت عرق
حسد آنلری الجام و تحرک عرق رشک و کمد اجمام و اجحام ایلمشدر

فلو کان النسآء کمن وجدنا — لفضلت النساء علی الرجال
و ما التأنیث لاسم الشمس عیب — و ما التذکیر فخر للهلال

قلمرو طرز نوک خسروی اولان شاعر دهلوی که هم پهلوی و شیز — کأن
دری و پهلوی در ادواح قدسیان ایله جو هوای حسن بیان ده

تطایر
و بو ابیات طنانه و مثانی محققانه ایله رعایت صنعت تغایر ایلمشدر

بی پدر ممکنست شد معلوم — چون مسیحا ز مریم معصوم
لیک بی مادر خجسته وجود — ولدی را نگفت کس مولود
نفس مردم که یاده گرد بود — نیک زن به ز نیک مرد بود
مرد کردار خوب را سبب است — خوب کرداری از زنان عجب است

التمهيد الثلاثون

الآية الثانية والعشرون

پرده آردندن ایشلنوب ایشلر کمسه‌یه اولمازاولدی فتح الباب
زندن ارباب نفس بدتر در **فاسئلوهن من وراء حجاب**
بو نظم مستطاب سورهٔ احزاب ده سمط آیات بینات ده
تنظیم وضمننده شرائط صحبت وآداب زمرهٔ اصحابه تعلیم
اولنمشدر کتاب اسباب النزول ده محکی ومنقول درکه ایجاد
مکوناته علت تامه واصناف مخلوقاته رحمت عامه اولان
رسول آخر زمان لازال علیه صلوات الرحمن
حضرتلری امهات مؤمنین وازواج طاهرات عصمت قریندن
زینب بنت جحش که مرتع ورع وتقوی ده نشو ونما بولمش
بر غزال وحش ایدی
روانش خرد بود وتن جان پاک تو گفتی که بهره ندارد زخاک
هزار آفرین بر چنان دایه که پرورد زانسان گرانمایه
حبالهٔ نکاح ایله رام واصحاب قلوب سلیمه‌یه اقامت
سنت عروسی وولیمه‌یی مقصد ومرام ایلدکلرنده خادم خاص
ومحرم مجلس انس اخلاص اولان حضرت انس رضی الله تعالی
عنه دعوت اصحاب ایله مأمور وقلب با انقلابی التفات
جناب نبوی ایله آباد ومعمور اولدی اول حضرتک اطعام و
ایلام بیوردقلری طعامی ایلام سویق وخرما وبرشاة
لطیف الشوا ایدی صاحبهٔ عقل سلیم اولان ام سلیم
که حضرت انسک مادر شفقت اهتمامی ایدی بر تور نیکو طور

ایچنده بر مقدار حیس که طعام عرب دن بر جنس در طبخ و احضار
و وساطتِ حضرتِ انس ایله اهدا، مجلسِ نبوت مدار ایلدی مشرقِ
رسالت دن بارقهٔ فرمان لمعان و نجم هدایت لمحان ایلدی که
حوالیٔ بیتِ عالی ده اولان اصحابِ ایمان کائنا من کان
دعوت و ندب و برکتِ توسعهٔ مدعاة ایله ازالهٔ تنکیٔ جذب
اولنه طعامه اذنِ عام و امرِ دعوت تمام اولدقده اصحابِ
باشکوه دن بر گروه دخول و ولوج و مقدارِ گنجایشِ حوصله
استیفاءِ حظ و متناوله دن صکره انتشار و خروج ایدوب
جوقِ آخر سرخوانِ معتبره اقتحام و قدر اراده اول ما شده
کشاده دن تناول و التقام ایلدیلر برکتِ معجزهٔ دشوار پسند
ایله هر کس سیر و خرسند اولوب اول مائدهٔ غیرِ مدفوعه دن که
متصف صفتِ لا مقطوعة و لا ممنوعه ایدی هیچ فردِ وحید
محروم و نا امید قالمادغی معروضِ عتبهٔ علیهٔ رسالت اولدقده
رفعِ بقیهٔ طعامِ بابرکته ایما و اشارت اولندی حاضرانِ
یک روبه فرمانِ اذا طعمتم فانتشروا یه امتثال آیجق اوچ نفر
درون خانهٔ جنتِ مقرده تمکث و تحدثه مداومت و
واشتغال ایلدیلر اطالهٔ لبث و قرار و بعد الطعم عدمِ
انتشارلرندن جنابِ رسالت که شدتِ خفر و خجلت دن کالورد
فی الاکمام و کالمقصورات فی الخیام ایدی تحصیل انفعال و تأذی
و حتی تصبر و عدمِ تغیری تأدی بیوروب بیتِ کریملرندن خارج
و بر جانبه ماشی و دارج اولدیلر بعده رجوع و قفول و

در رحمت آلهیه کبی هبوطی و دخول ایلدکده کوردیلر که اول فرقهٔ
سکانه مربع نشین و میدانِ منادمه ده مدرِ رشتهٔ مکالمه
ایله صحبت گزین اولمشلر جنته داخل اولان خارجه کتمک دیلز
شهدِ آمد شد مکرر و مظهرِ فرمودهٔ الشیء اذا تکرر تقرر
اولدقده اول رفقاءِ رفاق ذهاب و انطلاق ایدوب
آیتِ حجاب نزول بولدی و رجال ایله ربّاتِ حجال بیننده
سراپرده مسدول اولدی
زن آن به که در پرده پنهان بود   که آهنکِ بی پرده افغان بود
نقش پرداز این کهن پرکار   نقشها را چنین کشد برکار
که عبادِ بنی اسرائیل دن بر عابدِ معیل کثرتِ ریاضت ایله
ترکِ نوم و سِنه و تقلیل طعام و شراب ایله احیای لیالیٔ   وانشراح صدر ایله
سنه ایدوب آخر رفیقِ هدایت و توفیق ایله مرادف و لیلهٔ
جلیلة القدره مصادف اولدی
بر ویردی نهالِ باغِ مقصود   آچلدی کلِ حدیقهٔ جود
امداد قلوب عنایتِ حق   قلدی آنی مقصدینه ملحق
اول ساعتِ سعت و زمانِ مسعودده که سرعتِ استجابتِ دعا
موعود در اوچ دعاءِ متیقن القبولک حصولنی ترجی یه تحری
و ثیاب و ثباتِ اندیشهٔ ماسوادن تعری ایله اصنامِ باطلهٔ
باطنه دن تبری ایلدی قبولِ دعواتِ سکانه معلوم بانوی
خانه اولدقده دامِ مرد افکن طمعه گرفتار و نطعِ رضاده
گرفتار اولوب دیدی که ای همسرِ یگانه دعاءِ دوگانه سنک

سعادتِ ذاتِ نکه بس وباقیسی هوس در سالیانِ دراز واعوامِ
دیریاز سنکله بر وساده ده همسر وبادامِ نغز دو مغز کبی بر لحافِ
ساده ده معانق وهمبر اولدق لائق حقوقِ زوجیت وشایستهٔ
صدقِ نیت بو در که جوهر فردِ دعایی بکا نثار وثلثانی ایله سن
قناعت واستیثار ایده سن آخرکار زنِ مکارک دمدمه وفسونی
ایله ممکور ومفتون اولوب حرامئ شهوت متاع حرمنی غارت و
نهب ودعاء رایکان یافته نک برینی اعطا ووهب ایلدکده بیر زن
کمالِ مکروفن ایله زلیخا کردار سالِ حسن وجمالی اول بهار وشبِ
شیب بر عیبی صبحِ نهار اولماق ایچون دستِ نیازی رفع وقادرِ
عاجز نوازدن استجلابِ نفع ایلدی قدرت بی انتهاء یحیی الارض
بعد موتها شیبِ شیب بی انتفاع دن فرازِ شبابه ایقاعه رجع
وکعیبِ زبان بی عیبی شاخسارِ حسن بیان ادزره نشیدِ سجع ایلیوب
وسامت وجمالده بر مرتبه کمال بولدی که اول سروِ گلزارِ صباحت
عرضِ قامتِ با استقامت ایتدکده طوبای باغِ ارم
مشیاً علی الرأس لا عدواً علی القدم سرعت اوزره خدمته قیام ایدردی
وجمالِ غنج ودلالدن اداءتِ ابروی جلال ایلیه فلکِ وسامت
وبسامت ده ماهِ نوک ایشنی تمام ایدردی
فشاند مشک بگلبرکِ ترکه این لعنت بغنچه ریخته آب حیات کین دهنست
هنوز حورا ظهوره بر وجهله مشاکله ومحاکاتی وار ایدی که قوت متخیله
نادی واحده ده ایکیسنی معاً مشاهده اولسه خوفِ خبط وخطادن تفریقه
قومازدی وبر درجه ده وضاءتِ حسنِ مهر لمعاتی وار ایدی که ماهِ عالیجاه ۲

اضعف

اضعفِ طوائفِ انسان اولان زمرهٔ نسانک بی وفالغنی
بر شاعرِ حکیم نهاد بو وجهله ایراد ایلمشدر
ثلثةٌ لیس له وفاءٌ الخیل والسیف والنساءُ
بر ناظمِ فارسی زبان ومترجم حکمت بیان دخی گوکبِ
دریّ نظمِ دری ایله تزیینِ سماء سخنوری ایلمشدر
زن از پهلوی چپ گویند برخاست مجوی ازجانبِ چپ جانبِ راست
نیابد هیچکس در هیچ ابر زن وفا در اسب ودر شمشیر ودر زن
نسانک هرجایی لقلری آفتابِ گیتی تابدن ودشنتر وماهِ
شب آرادن شهرتلکلری اشهر اولوب قانوننامهٔ عشق وغرامی
تقویمِ پارینه احکامی کبی معطّل وجریدهٔ غیرِ جدیدهٔ جفاشی دستور العمل
قلمشلردر
هر آنکو نترسد ز دستانِ زن ازو در جهان رای دانش مزن
زنا محرمان چشمِ زن کور باد چو بیرون شد از خانه در گور باد
اکثری سمتِ ستمه قائل بلکه سیم دخی صورتِ ستمده اولمغله
راغب ومائل اولوب مذهب لرنده دماءِ اصدقاءِ عشاق
هدر ویانلرنده محاسنِ وفا ومیثاق محضِ هذر در
اسیرِ زن شدن آیینِ شیر مردی نیست خصوصا که
پردگیانِ ستائرِ عفته فرمانِ شریعت وقرن فی بیوتکن
امرینه امتثال وقعرِ بیوت ده تمکن وثبوت ایله محنتِ مغزل
ومهنتهٔ اشتغال ایکن زنانِ زمانه نغمهٔ بی اصول کبی خارج آهنک
وچار دیوارِ عصمت سنزی ساماًنلرنه تنک اولوب کمالِ فراغ
ایله سیرِ باغ وراغ ایچون تبرّجِ جاهلیه وشهرِ بی دیانت

دیاثت صورتنی نشانهٔ تیزک بلیه ایدرلر

خلقنا رجالا للتجلد والاسی　　وتلک الغوانی للبکا والمآتم

اکر آرزومند کتخدایی اولان شهربند بیغولهٔ تنهایی
کرفتار فاقه واملاق وقید کید ایله پای بستهٔ آزادی اطلاق
ایسه توسعهٔ اهل وعیال ایچون حرام وحلالی فرق وتمییز بلکه
سحت بحت ومحظور محذوردن احتما وپرهیز ایتموب کحاطب اللیل
تکثیر مال خبیث وخبیثه قصد ومیل ایدر

تو دانی که نبود بجز ابلهی　　هر آنکو کند زن بدست تهی

اکر عیب شیب ایله معیب وپای لغز نشیب مشیب اولوب
مبتلای ضعف باه وسستی اندام ایله مزاج فتور انجامی
تباه ایسه نعوذ بالله وجودینی استثقال وبنای آسایش
وراحتنی استیصال ایدوب نشوز وجفا ایله زار ونزار
وکثرت اذیت واذرا ایله جانندن بیزار ایدرلر

اذا شاب رأس المرء او قل ماله　　فلیس له فی ودهن نصیب
یردن ثراء المال حیث علمنه　　وشرخ الشباب عندهن عجیب

مطاوعت حلیل حلالده اولان زواجر نصیحت اشتمال
ایله ترهیب وجانب قناعته حث وترغیب اولنسه سلاطت
وزخم زبان ایله فرسودهٔ صدمات ملال واجانب وجیران
میاننده عرضنی پایمال ایدوب بیهوده نحیب ورفع صوت
وزوج مسحور ومحکومینی دفور فروک ونفور ایله آرزومند موت ایدرلر

تهی پای رفتن به از کفش تنگ　　بلای سفر به که در خانه جنگ

در خرمی بر سرای ببند　　که بانک زن از وی برآید بلند

اکرچه خانهٔ تأهل معمور وآهل وبیت شریعته داخل اولق
سنت ورواج سلعهٔ ازدواج امر مثبت در لکن خبر خیرکم
بعد المائتین دخی بی ریب ومین حدیث صحیح وکرفتار
پای بند عیال اولنلره ذکر آزادکی مبند خیال
جواب صریح اولوب قرب آخر زمانده هر بی سر وسامان کندولی
خفیف الحاذ وسیف صارم تجردی اتخاذ ایلمک عند العقلا
احب واولی وعذوبت امر عزوبت مرارت کد معاش
وکدح انتعاشدن الذ واحلی در ارباب همم حدیث تناکحوا
وتناسلوا فانی اکاثر بکم الامم دن فهم مراد وتحمل اوقار
تأهل ایله استکثار اولاد ایدوب مؤنت عیال ایچون تلل
واحتیال ایله اکتراب وآنلری القاء سرور ایچون نیجه محذور
اختیار وارتکاب ایلمشلردر

غرض ز محنت زن وز جفا کشیدن مرد　　همین تفرج فرزند نازنین باشد

شجر بی ثمری شقی واز وانا روا اولادعی کبی صواحب عقم
وایاس ایله ایلاف وایناس ومضاجعت وملابس مستدعی
سستیٔ بدن وضعف بصر ومستجلب مواد حسر وحصر در

زن چو ز پنجه قدم آنسو نهد　　مرد همان به که بیکسو جهد
زانکه چو از پنجه به پنجه کذشت　　عاقبة الامر در افتد بلشت

نسانک اسوء سوءة سوء آستنلردر که تکلیف شاق مالا
یطاق ایله حلالنی مداخل حرامه ادخال ومخادع فریب وخدعه

ادخال اتمكله امانی باطله لرنه مساعفه ومساعده عسیر ودهر بی
دیوانخانهٔ رسالت دن مظهر یکثرن اللعن ویکفرن العشیر اولمشدر
جهان دیده داوی روایت کند ز اخبار پیشین حکایت کند
که حضرت شیث میان حکماء کمل ده اودریای اول درکه ابتدا سرای
حکم خفیه یی خبیه یی شرح ومتون امور آتیهٔ ابیه یی شرح
ایلمش ایدی کمال نجابت وحسن استعداد ایله اخوه واحفادده جمله‌دن
ارشد واعقل واکمل واجمل ایدی جناب ابو البشر فرمان خالق
خیر وشر ایله قبیل وفاتنده وعند بعض الملل قبل حلول العلل
حال حیاتنده اولاد اجلاد نجابت شعارنه ولی عهد ووصی مختار
ایدوب بنیان حوسق بیمانی دعائم نصائح مشفقانه ایله ترصیص واعتوانیدی
وفنون هدایاء وصایا ایله معتاز وتخصیص الی جملهٔ عطایا وصایا دن
یادکار سرای سپنج محنت سنج ایلدوکی بیج کنج که ید قدرت چشمان
رشد ونجابته آنکری حواس خمس دهر بینک نور حکمتی ضوء آفتاب شمسی
طمس اتمش ایدی مضیق تحقیقدن بو طریق ایله ابراز وبو اسلوب
خوب اوزره فتح روزنهٔ راز ایدوب دیدی که ایلی شیث بو وصایا
بنجکانه یی اعقاب انساب شرف انتسابکه نشر وتنقیش ودهر روز شنو که اهل نجابت سخن شنو باشد
وشب نعمت ربی تحدیث ایله هزار سال بیک نکته در گرو باشد
لولا الوصیة کان الخلق فی عمه وبالوصیة دام الملک فی الدول
وصی الاله ووصت رسله فلذا کان التأسی بهم من افضل العمل
فاعمل علیها ولا تهمل طریقتها ان الوصیة حکم الله فی الازل
اولا کلام نسا لیله تباعد واثنسا ایلمه که بن کل شجره منهی عنها
قول

قول حوایه اعتماد وشب فریب زنانه سنه اعتماد ایدوب
کرفتار فعصی آدم وانفتاح آزمهٔ ازمهٔ لازمه ایله ندیم ندم
اولدم ابتدا رداء ردی ایله ارتدا ومخالفت امر خدا ایلمک
متابعت هوا حوادن ناشی والی یوم یبعثون فوارهٔ عیوندن
سبب گریه وخون باشی اولمشدر
ویجعن ضعفا واقتدارا علی الفتی الیس عجیبا ضعفها واقتدارها
وسفک دما واهلاکه که بعد الاشراک اکبر موبقات و
کبائر واعظم مقحمات وجرائردندر قابیل نا قابل بادی
عادی وقتل نفس بی گناه ودریای فکانما قتل الناس
جمیعاده غوص وشناه اتمکله منشا نوادی عوادی اولمشدر
اسب حرون میل درونی دار الامتحان دهر بی امان ده
تیز تک وبرادر بهترینه برزن نامهربان ایچون سل سیف
لاقتلنک ایدوب اول قصهٔ پر غصه یه آیت کریمهٔ فطوعت
له نفسه قتل اخیه اشارت وتنبیه ایلمشدر
ابتدا در عالم کون وفساد قتل نفس از بهر مهر زن فتاد
ثانیا آفات خرافات جهانی جلب وزینت حیوة دنیایه
ربط قلب ایلمه که بن گلزار نزهت آثار جنانه میل جنان
ایلدم اقامت وادامت میسر وقباء فنا خط حظ ایله
معلم ومسیر اولمیوب حسرت تمام وعبرت ما لا کلام ایله اخراج
ونهال امانی وآمالمی بحبوحهٔ گلستان بهشت جاوداندن
قلع وازعاج ایلدیلر ثالثا نفس ستکاره که هرکاره عازم
وهر امر دشواره که جازم اوله لازم درکه بصر اندیشه وصبر ایله

نکز ایله تحدیج بهر

انجار خواتیم احواله نظاره وعواقب امور وافعاله تعمق واکتناه
ایده اکربن نظر عاقبت بی عافیت ایلسم نصال محن اتصال
عرصهٔ عرصهٔ حاطته صائب ورزوع بی ورزوع نشانهٔ شصاب
ومصائب اولماز ایدی رابعا هرکار وامنیتک مبادیٔ نبیننده که
حیله صنوبری قلق تام ایله سکون وآرامدن بری اولوب صاعد
ظراب اضطراب وتب زدهٔ تب وتاب اوله البته اول کار
ناهنجارک حبال باخباله غیرماسک وزاویهٔ ترک وفراغده
ناسی وناسک اوله که دل پرشره حین اکل شجره ده جنبان
وکرفتار چنکال خفقان ایدی بن طمع وافردن تارک ونافر
اولمایوب اول زاجر غیبلی داده اعتبار واعتداد ایلمدم لاجرم
ارتکاب جرم ایله بی برک ونوا ومصداق کریمهٔ عصی آدم ربه
فغوی اولدم خامسا هرامر شاذده که شاد اوله سن ولنده
خطا وخطلدن تخلص وخبل وختلدن تملص وتقلص ایچون
برحمیم شفیق ولبیب رفیق ایله بساط مؤامره تمهید ودیدهٔ
بصیرت رقدت غفلتدن ایقاظ وتسهید اولنه اکربن
سکان بالاخانهٔ سبز فام اولان ملائکهٔ کرام ایله طرح محاوله
ومحاوره وکندوامرمده بسط مشاوره ومساوره ایلسم
مانند موساکن میان هموم ومثال جو غریق لجهٔ هجوم اولماز ایدم
حضرت ابو البشرک اکلیل کلام معتبری زیور مواعظ بدیعة الاثر
ایله آرایش وعرائس عباراتی عرائش حسن اختامده آرایش
بولدقده نصکره حفظ وصایاده مبالغه وایغال ومقدمات تنبیه

وتأکیدی محالته ایصال ایلدی ٢ انک لطافت وطرآءتی یانده
منهل صعوبتدن یوز یوماز دی
بچه نسبت کنم آن سرو قد دلجورا هرچه کویم به از انست چه کویم اورا
بالاخره حسن عالم فروز اقتضای ظهور وبروز ایلدی
این نه رویست که در پرده بماند پنهان وتجلی وعرض دیدار
استلزام عاشقان بیدار ایلدی زیرا که زکار کار خیزد
لاجرم درجات منازل منازهه تدرج وجاهلیهٔ اولی
اقتضای تزین وتبرج ایدوب سیر متنزهاتده مضرب مثل
ان العوان لا تعلم الخمرة وکثرت اختلاط پریشان ایله
کندوی غریق غمرات غمره ایلدی
ناچار هرکه صاحب روی نکو بود هرجا که بکذرد همه چشمی برو بود
مظهر عزت زیبا اولان زن بازناکه راه فساد وتباهده
بی نجاح وکثرت حظوظ نفسانیه ده اغلم من سجاح ایدی فشو
فحش وفجوردن زوج غیور خواب غفلتدن بیدار وجان
عزیزندن بیزار اولوب بی اختیار مؤمسهٔ مؤنسه دن عار وغلبه
واستیلاء حمیت وعمیت ایله ترک ناموس مستعار ایدوب مرید
حیرت وغیرتندن دعاء دومینی راه دینده فدا واول زن بدسلوک
متمثل شکل خوک اولماق ایچون بد دعا ایلدی فی الحال قدرت
مقتدر متعال ایله اول شایستهٔ سخط وغضب که همحال حمالهٔ
حطب ایدی اخس وانجس حیوانات شکلنه مسخ وآیت حسن
تقویمی نسخ ایله عقدهٔ بشریتی فسخ اولوب شآمت فجور وضلالت
آنی ادخال زمرهٔ وجعلنا منهم القردة والخنازیر وصرح حسن والاسی

بالا ایکن آسیب صدمهٔ خنازیر ایلدی اول ممسوخ سرزیرکه
مبتلای علتِ خنازیر کبی کرفتارِ دردِ بی درمان ومحبوسِ حصیرِ حصر
وحرمان ایدی خسأ وزجر ایله مُرتدع وضربِ حجارهٔ حجر ایله
مندفع اولمایوب خروج وولوج ده مواطئ قدمِ زوج ده تمرّغ
ومیانِ لوث وروث ده تروّغ ایدردی بو سبب ایله بین الاقارب
والاجانب رُسوای ومطعنِ نامِ کلام تحمّل ایلسک وای اتمسک وای
اولوب بین الانام بدنام اولمه دن عار وناچار دعاءِ سیومینی
دخی بو بولده درکار ایدوب پیرزنِ رعنانک سیرتِ اولی یه
عودینی رود وکما کان بحرِ پرجوشِ تکلیف وامتحان ده عومنی
روم ایلدی مهیمنِ قاهر انّه علی رجعه لقادر شکلِ اولی انتاج
ومهیّع قدرتی انهاج ایدوب شآمتِ زوجهٔ مثّانه ایله دعواتِ
سکّانه برباد واول نامردِ زن طبیعت سوءِ صنیعتی ایله اضحوکهٔ
عباد اولدی کنجِ بهای این خزانهٔ پر ازخزانه چنین کشاید در
کراوساطِ اسباط دن بر عابدِ کوه نشین وحبلِ جلیلِ اسرائیل دن بنجا
بر زاهدِ غار کزین کم بنجه ماه وسال بلکه اعوام واحوالِ پریشان احوال
غذاسی کیاه وماءِ قراح وکلبهٔ احزانی مرغانِ مرغِ سبز آشیانه مطافِ
ومراح اولوب میانِ رُواهِ کثیرهٔ النبج ده ابن جُریج دیکله اشتهار
وسرعتِ استجابتِ دعاسی استفاضه وانتشار بولمش ایدی

نه زِ ابرار دیده کس عملش   نه زِ ابدال یافته بدلش
زنده دار شب از دمِ تسبیح   غلغل افکنده در رواقِ مسیح

نفسِ عیسی نظیرنده بر مرتبه قوّتِ تأثیر وار ایدی خمِ نیکدانهٔ اسمِ اعظم
ایله انواعِ اوجاع وبیقمه علاج ودوا وحاجاتِ خلائقِ متباینهٔ

اللطائف

بر دمِ سوزناک ونفسِ پاک ایله اسعاف وروا ایدردی

چون بهوا برده دو دستِ دعا   کشته هر انکشت کلیدِ سما
بهرِ دعایش که رود بر فراز   درکه وبیکه درِ نه چرخ باز

حکیمِ ازل وقادرِ لایسأل عمّا یفعل ابن جُریجک هر علیل و
جریحه دعاسی برءُ الساعه واقتضای سرّ قضا خفیاتِ صالحِ
اعمالنی اظهار واشاعه اتمکین صدای نوادرِ کراماتی حمامِ نه قبابِ
افلاکه طنین انداز وآوازهٔ خوارقِ عاداتی طبقاتِ ساهرهٔ
خاکه ولوله ساز اولدی   تُنبیک آثاره عن فعله الحسن
اطراف واقطاردن مرضی واهلِ اوطار کی اول منهلِ کثیر الزحامه
اجتماع وازدحامندن حسدهٔ فسده زبان وقیعتی دراز ایتمکه
آغاز ومکر وخدیعتی اضمار والغاز ایسلدیلر
انّ الحسان مظنّة للحسّد   آخرکار بناتِ زنیه دن بر
زنِ بازینتی که مدّتِ عمرینی فجور وسفاح وملابسِ کفاحه صرف
وطرفِ حقدن غضِ طرف ایدوب خدمتِ هواده کمر بسته
وغزالهٔ نفسِ نفوری دامِ تقادن جسته ایدی ترویجِ اباطیل
ایدن جعائل وبراطیل ایله ارضا وسکِ نفسِ شهوت پرستنی
اضرا ایلدیلرکه اول پاک دامنی آلودهٔ لوثِ اضلال ومزلقهٔ
شهوت ده ازلاق وازلال ایلیه اول غرِ غرّه غرا بو امرِ صعب
سهل نمایه مباشرت وزاهدِ غافلِ ساده دل ایله قصدِ مناغاة
معاشرت ایدوب هر چند که کردِ اکردِ صومعهٔ بلندی دوران و
تنوّرِ دلِ بی نور ندن طوفانِ کیدِ عظیم فوران ایلدی نور و

ظلمتك جمعيتى مصداقِ الضدّان لا يجتمعان اولدى وهُدىٰ و
ضلال برجاى تنك مجال ده كنجايش بولمدى بالآخره بر
شب تيره وليلهٔ مطيره ده كلوب باد و باراندن استظلال واكتنان
ايچون دقِ باب واول خانهٔ بى طعام دخول وآرامى رجا وطلب
ايلدى بعد الانفتاح معبدِ بى مصباحه دخول وبر كوشهٔ ناخوشِ
بى خوشه ده قيام ومثول ايدوب عابدِ ناپرواكه فكرِ سوادن خالى
وبو قطعه حسبِ حالى ايدى

اَوصاك ربّى بالتقىٰ ‏ ‏ ‏ واولو النهىٰ اَوصَوا معه
فاختر لنفسك طولَ عمرك مسجدًا او صومعه

زنِ محتالك آيينهٔ عالم نماى جمالنه باقيوب وتسنيم ميلان
قلبِ سليمى اول جانبه آقيوب دور ودراز نماز ونيازه اشتغال
وكعبهٔ مطلوبِ حقيقى يه توجيه قبله نماى بال ايلدى

آنها كه بجز روى توجاى نكرانند ‏ ‏ ‏ كوته نظرانند وچه كوته نظرانند

زنِ هرزه فن كه كمالِ عشوه و دلالندن
رشأ اذا لحظ العفيف بلحظة ‏ ‏ ‏ كانت له سببا الى الفحشاء
نواسنه مظهر وطلعتِ آفتاب ظهورينه اعتماد وغرورى حدِّ حسبان
وعددن افزونتر ايدى متاعِ حسن وتاجنك عدمِ روايى وروا جندن
تبرم وتبرّى ودرونِ زاويهٔ خاويه دن تخلف وتأخرّى ايلدى
بعده خارجِ كازهٔ بلند آوازه ده جلسهٔ استراحه وهركسِ بو
الهوسه مالِ وصالنى استباحه ايليوب بو اثناده بر راعىٔ
اغنام كه دغيه سعى ايله اغتنام ايلمش ايدى مراوغه ومراوده

واول مبتلاى غربت وغربت اولان كداى شهوت كده فعلِ بده
معاوده ايدوب اكرچه بحسب الظاهر بار دار اولدى امّا ديدهٔ باطن نگر
نظرنده سياستكاهِ رسوايى ده بردار اولدى زمانِ معهود منقضى
وبقاء نوع توليد مثلى مقتضى اولدقده بر نرينه فرزند وپسرِ دلبند
مشيمهٔ عدمدن كهوارهٔ عالمه قدم باصوب پدرِ مجهول الحالندن
پرسش وسؤال اولندقده زنِ محتال فرو قرينه ايله افترا وزاهدِ
پاك نهاده اسناد ايله افترا ايلدكده الله اكبر يوم محشر كبى اوزاع
مختلفة الاوضاع احتفال واجتماع ايدوب شيخ وشاب
واوباش واوشاب رجمًا بالغيب كلبهٔ زاهدِ ناصح الجيبه هجوم و
بو كارِ لازم الانكاردن تعبّس ووجوم ايلديلر

خلق عالم هر آنكه نيك وبدند ‏ ‏ ‏ همه در جستن هواى خودند

كشان كشان مجلسِ حاكمِ زمانه احضار وزاهدِ پرهيزكارك
انكارينى عدمِ تصديق واقرار ايدوب مجهتِ اهلِ زنا وجرتِ
اربابِ ريا ايچون منصور دار بردار اتمكه انتصاب وابتدار اولماق
ايلديلر بو اثناده غيرتِ غيور تقاضاى ظهور ايدوب كودكِ
يكماهه يى مخاطبِ خطابِ من ابوك وتكليم صبى ده مسلكِ
عيساى نبى يه سلوك ايلدى قدرتِ خلّاق اول طفلِ زبانِ
بسته يى انطاق وحجرِ ادراك وحجرى حالتِ صغر وطفوليتده
اشاله وانتاق ايدوب اول ولد الزنا سهيل يمانىٔ فلكِ
ايمانه تابه توان كتوردى پدرِ نامهربانى بر نشان اولدوغنى
زبانِ صراحت بيان ايله ابانه واخبار ومنكرانِ كيف يتكلم

من کان فی المهد صبیّا بو کرامتِ کبرایی گوش گذار ایلدکده اول
اَقوامِ بی قوامک انکاری اقراره مُبدّل و شاهدِ مقصودلری
دار الحکم شهودده مُزکّیٰ و مُعدّل اولوب ایلدکلری سوءِ ظنه نادم
و پشیمان و هربری میانِ جاندن قطعِ زنّارِ انکار ایدوب مجدّدِ
ارکانِ ایمان اولدیلر بعده اول قطبِ یگانه بی تعظیم بی کرانه ایله
خانۀ ویرانه سنه گتوروب ادارۀ قدّاح اراده ایلدیلر که اول ملجأ
و وزرک برخشتی سیم و برخشتی زردن بنا و تحصین و تحیننده
مزیدِ اعتنا ایده لر زاهدِ خداپرست
مشغولِ نامِ دوست زِگونین فارغست دیوب قبولدن اعراض
و نکول اتمکله اول صومعۀ والایی هیأتِ اولیسی اوزره عمارت و
رَمّ و شعث و تشریبنی مقدارِ وسعِ بشر اصلاح و لَمّ ایلدیلر اگرچه
اول ولیِّ کرامت قرین والعاقبة للمتقین نظمِ مبینی اوزره عاقبة
الامر تنگنای عنادن راهِ رها بولدی لکن بیغوله طاعت و
انعزال ده فارغ البال ایکن مکرِ زنِ بدفعال بو دکلو مشقت و
و عوادی یه باعث و بادی دلدی فما صفا ذهبٌ الّا علی لهبٍ
نقادۀ کلام بودر که مظاهرِ یغلبن الکرام و یغلبهن اللئام
اولان زنانِ بدفرجامک نقصانِ عقل و دین و عدمِ ثبات و
تمکین لرندندر که جمعه و جماعات دن بی بهره و وایه و جهاد
و اجتهاددن کم نصیب و مایه لردر
کُتِبَ القتلُ والجهادُ علینا وعلی الغانیاتِ جرُّ الذیول
معاشرتِ نساکه فتنۀ سراجهراو سِرِّ آندن عبارت

وغنیّ غبیّ لی اتعابه شدِّ نطاق و فقیر و فقره تکلیفِ ما لا یطاق
ایلمکَ آنلره عادت در تبرّج و ترکِ زینت و اهلِ هوا و ضلاله
عرضِ کالای جمال آنکله کندولرینی شُهرۀ شهر شُهرت
ایدوب الصبر عنهنّ ایسر من الصبر علیهنّ کلامِ مصدوقی
قامتِ خلقت لرنه راست بر خلعت و ما ترکتُ بعدی فتنة
اضرّ علی الرجال من النسا منطوقی تجارتگاهِ ابتلا و
امتحان ده آنلره مناسب و حسبان بر زیبا سلعت در
پیشروانِ کتیبۀ ما الرجال علی النساء با امینِ پس نشینانِ
حجلۀ لیس لمخضوب البنان یمین ایله برجای تنهاده ملاقاة و
ما بین لرنده کأسِ کافور مزاجِ اختلاط و امتزاجی مساقاة ایلسه لر
لا یخلونّ احدکم بامرأة لیست له بمحرم فانّ ثالثهما الشیطان
حدیثِ صحت عنوانی اوزره دزدِ کمین سازِ ابلیس آنلرله جلیس
و بهر حال مجلسِ انس الفت و اتصال لرنده کاسه لیس اولوب
مغادرۀ تنبیهِ ایاکم والدخول علی النسا و غفلتِ نافرجام
اکا خطرِ حظر و حرامی انسا اتمش اولور زنانِ پرهیزکاره
خلیق و سزاوار اولان بودر که
خودٌ من الخفرات البیض لم یرها بساحة الدار لا بعلٌ ولا جارُ
عدادنه دخول و بطنانِ خانه ده اختیارِ قعود و خمول
ایدوب یغضضن من ابصارهنّ فحواسی اوزره اجانب و
و بُعدادن غضِّ بصر و احتجاب و خروج عن البیت دن توقّی
و اجتناب ایلیه لر زیرا هر زنِ بی حجاب که خانۀ بیگانه ده

وضع جلباب ایده بینها و بین ربها سدل وارخا اولنان
خدر خذری هتک و تخریق و ستر عفتی سرپنجهٔ نزق و خفت ایله
چاک و تمزیق ایدر اکثریا زنان بدزبان زوج مهربانندن نشوز
و استعصا و تکلیف امور نامیسور ایله تعجیز و استقصا ایدوب
کمال شعوذه و احتیال ایله

ما للرجال وللکیاد وانما   تعتد النسوان من عاداتها

بیداء ناپیدا اسنده گویای من لی بالسانح و مضرب
مثل زالت رحالة سابح اولور آخرکار همسر نابکارینی اخذه
و افسون و عقد لسان و سحر و فتون ایله تسخیر و سخرهٔ خر
سخریه ایله تذلیل و تسخیر ایدوب نیجه زمان دردبی درمانینی
پنهان و تحمل بار شقا و ادبار ایله

یریک وجهی بشاشات الرضا کرما   والقلب مشتمل منی علی الغضب

وادی سنده سراسیمه و سرگردان اولد قد نصکم بالاخره
روی جلال ایله جانب ابغض حلاله توجه و نگاه و سیاهابهٔ
مباینه ده غوطه و شناه ایدوب اگر خلعت خلاعتی سرپنجهٔ
خلع ایله خلع ایده بیلورسه طالع سعدی مساعد و متالف
مضرت و زیاندن متباعد اولمش اولور

علی اننی راض بان احمل الهوی   واخلص منه لا علی ولا لیا

والا شویله که اعطاء مهر گران و بذل کابین بیکرانه
محتاج و افتقار شین دین ایله مال منقود موجودی متناصل
و محتاج اولورسه حین لا ینفع غریق گرداب حسرت و ندم
الندم

ومال

ومال حاضری تلف کردهٔ مضیعهٔ عدم اولمغله راحت آباد
معیشتنی کندو دست اختیاری ایله برباد و بو مطلع مستجادی انشاد   ایدر

غنان نفس بدست هوا رها کردم   خلاف عقل و خرد کردم و خطا کردم

اعوذ بالله من کید النساء   فانهن یکدرن منهل التعبیر والنساء

الاحدى

الآية السادسة والثلثون

باعثِ مسِّ نارِ دوزخ در ایلمک اهلِ ظلمه میل ورکون
بویله در مقتضای نظمِ کریم انکم فی العذاب مشترکون

تمام الآیة قال الله تعالی فی سورة زخرف ولن ینفعکم
الیوم اذ ظلمتم انکم فی العذاب مشترکون . بر خیّاط و
درزی که صنعتِ خیاطتک صاحب طرزی ایدی ابن مبارکدن
سؤال واول حلّالِ مشکلاته عرضِ حال ایدوب دیدی که بن ثیابِ
سلاطینی خیاطت واول سبب ایله تحصیلِ بلغهٔ معیشت ایدرم
عجبا اعوانِ ظلمه‌دن معدود ودارِ آخرتده سیاطِ عذاب و
عقوبت ایله معذّب ومحدود اولورمی یم ابن مبارک که بابِ
سعادتی بختیانِ ارشاد وهدایته مبارک ایدی بیوردی که
اعوانِ ظلمهٔ بی اماندن اولان سکا خیط وابره فروخت وبیع
وانکله کسبِ منفعت وربح ایدندر واما سن کروه بی شکوه ظلمه‌یه
سردفتر وهامان وحجّاج بالجاج ایله ساکنِ درکِ اسفل سقر اولورسن
ترجمهٔ نصیحة الملوکده طریق تحقیق سلوک درکه سلطانِ فرمان ران
مجرّد ازالهٔ وضعِ ید وظلم وعدواندن رفع ید ایدوب مضیق
جور واعتسافدن تقصّی وتمامن عدل وانصافه تنصّی اتمکله
قانع وخرسند وراضی وپسند اولمایه بلکه غلمان واصحاب
وعمّال وتوابعنی دخی ظلم واعتدادن کفّ ومالِ رعایا وزیر دستاندن
قبض کفّ ایدوب آنلرک تجاوز وتعدّیلرینی دخی ردّ و
ردع وکماشتکانِ اطرافک دخی ضیم واجحافلرینی صدّ و

اکرچه ارباب خرد قرین بدون اجرانه ویریر
سواد قوم عنهم منهم مضمون حکمت مسافنه
اولمادن توقی وترنیه ایده سلطنت دار
آیت کزین ملوک وسلاطین حقنده جلد
آمش وشکایت قرة آندن بسکوبا
کروه جلیل الشان حقنده مقتبس
٤٥

صدمع ایلیه که یوم معادده کندو ظلم و بیدادندن مؤاخذ
و معاقب اولدوغی کبی اتباع و اذنابنک غشم و ادناندن
دخی مسئول و معاتب اولور خلیفهٔ فرید و پنجه بر پیچ دیو
مرید دانای سبع المثانی و فصل الخطاب یعنی حضرت عمر
ابن الخطاب رضی الله تعالی عنه کندو نصب کردهٔ عاملی و رایت
نیابتنک حاملی اولان حرم حرمتک منسکی مشعری یعنی ابو
موسای اشعری یه رضی الله تعالی عنه کوندردوکی منشور مشهورده
بو کلمات حکمت عنوانی درج و بیان بیورمشلر که ولاتک اسعدی
اولدر که انکه واسطه سی ایله رعایا سعید اوله و اشقی و ابعدی
اولدر که انکه وسیله سی ایله ودائع خالق برایا مقام امن
و راحت دن بعید اوله زنهار تبسط و اکثار و توفیر اسباب
یسار ایلمه که نواب و عماللک بهر حال سکا تأسی و اقتدا و
سنک هدی و سیرت و هدی و سیرتکله تخلق و اهتدا ‏تهدی
ایدرلر و سنک مثل امثلک شول دابه مثلیدر که بر مرعای
خصیب و چراگاه رحیبده کثرت اکل ایله ممتلی و سمین و
قیمت و بهاسی غالی و ثمین اولدقده مصب مصائب و نوادی
و فرط سمن و بدانتی ذبح و طبخنه بادی اولور
هر مثل که بشنوید از راویان   صورت معنی بود او در میان
معنی چون گنج و مثل از وی طلسم   معنی چون شخص و مثل از وی چو اسم
اول کتب منزله ده مسطور و اسفار توراة ده مسفوردر که
علماء سلطان که داعی نفس و شیطانه اجابت و اول سبب ایله

هر مثل که آورند از بهر آن بد
زان مثل مقصود تنبیهی بود

فقرا قصبات و قری یه مصائب تکالیف و نوائب اصابت
ایدوب حرم و اموال ضعفه یه سرپنجهٔ جرم و عدوانی درازه
و سطوت و بطشت سلطاندن عدم احترازه ایده لر سلطان
والاجناب کمال غفلت و احتجابندن شرائط تجسس ولاتی
عدم اعمال و تفقد نواب و عماله اهمال ایدوب دفع مظالم
و غوائللرنده سکوت و اغماض و استماع فریاد مظلومیندن
تصامم و اعراض ایلیه مظالم حکام یوما فیوما متزاید و دود
آه ضعیفان دادخواه بالای سقف سمایه متصاعد اولوب
قصبات و بلدان کثرت جور و عدوان ایله خراب و بائر و
ممالک و مسالکده سوء بسوء دائرة السوء دائر اولور
غفلت شه ملک را ویران کند   روز محشر و یوم فزع
اکبرده مؤاخذ و معاقب واحشروا الذین ظلموا و ازواجهم
نص مبینی اوزره درکات سجن سجینده محبوس و معذب
اولوب آنلرک ظلم و آشوبلری سلطانه منسوب و آنک سیئاتندن
محسوب اولور اراده عدل عالمگیر ایدنلره حقیق و جدیردر که
بو معنای موعظت نشانی خاطرنشان ایلیه لر که دنیاده اول
مغفل سبکسردن اغبن و اخسر اولماز که غیرک دنیاسی ایچون
کندو آخرتنی بایع و سرمایهٔ دینی بیهوده تلف و ضائع اوله
امرا و حکام استیفای حظوظ نفس خودکام ایچون ولی نعمتلرینی
تغریر و مقربان حضرت سلطنة باطلی صورت حقده تقریر
ایدوب تبعات حقوق عباد ایله کثیر الاوزار و اغراض فاسدلرینی

دنیاده عاد
تمشیت ایچون مخدوم بی بصیرتلرینی ادخال تادِ ایدرلر بوندن
زیاده خصم اَلَدّ و دشمن اشدّ اولورمی که نیل درهم و دینار
وتکثیر اسبابِ یسار ایچون سنک هلاککه ساعی و حقوقِ
مبرّاتکی غیر مراعی اوله هر حاکم که
چون علی هم شجاع و هم عالم نه چو حجّاج باغی و ظالم
اوله لازب و لازم درکه ذمّتنی وصمتِ جور و مذمّت دن
ابرا و عدل که میزانِ باری و سببِ ثبات و بُرد باری در
اولا کندو نفسنده اجرا ایلیه تا که کلام حکمت اساسِ
مَن بدأ بنفسه فساسها ادرک سیاسة الناس حسب حالی
وکارکنانِ اطراف غوائل غشم و اعتسافدن خالی اوله
هر شاه که او نیّتِ خود راست کند یابد ز خدای هرچه درخواست کند
هر داورِ حکومت رانه که حبّ الثناء طبیعة الانسان
فضیلتنه راغب و آخرینده لسان صدق و تحسینه
طالب اوله شاه عادل بود بملک اندر نائب کردگار و پیغمبر
شاه باید که وقتِ خلوت و بار در همه کارها بود بیدار
~~دائم و دائب لازم و لازب~~ درکه غلمان وکارکنانده
اجرای عدل و داد و کاشتکان عالنی اهل و عیالی
کبی جادهٔ نصفت و سداده دلالت و ارشاد ایلیه
جاکرت کر بدست و کر بد نیست بد و نیکش بتست از خود نیست
شه که دون را بلند و والا کرد هر بلا را بلند بالا کرد
دیوار رِدعِ الوصول کما ینبغی ممکن الحصول اولماز

بلا اغراض واصل رتبهٔ افتراض

کبرای المحققین
مگر کندو ملکِ وجودِ جامعیت اثرنده که عالم اصغر بلکه عند
عالم اکبر در حفظِ عدل و داد و صراطِ مستقیم عدالتده
که نمونهٔ صراطِ آخرت در بذلِ وسع استعداد ایله اولور
و بو سرّ نهانک بیانی بو در که شهوت و غضبنی دین و عقل
مهذبی اوزرینه تسلیط و اعضا و آرابنی استعمال آدابه
تتمیم و تسمیط ایتیوب بلکه عقل و دینی حاکم مطلق العنان
و شهوت و غضب ملکینی محکوم و زیر فرمان ایلیه که
اکثر ناس نسناس سیرت شهواتِ نفسِ بدسیرتلرینک
مهنتی ایله اسیرِ محنت اولمشلردر زیرا وصولِ هوای نفس
و شهوات و نیلِ حظوظ و مستلذّات ایچون انواع حیله
و خداعِ استبطان و مواقف دنیهٔ غفلاتِ غامره یی
استیطان ایدرلر بو معنای لازم الامعانی درک و اذعان
ایلمزلر که عقل منوّر جوهرِ ملائکه و جندِ رحماندن و شهوت
و غضب مکدّر جندِ شیطاندن در هر کیمکه جندِ یزدانی
کسیر و جندِ شیطانه مغلوب و اسیر ایلیه سائره نیجه عدل
داد و اسبابِ یقظه و حزمی نه دجله اعداد ایدر شمسِ
عدلِ عالم فروزک انکشاف و بروزی ابتدا صدرِ انسانده
بعده ~~نور واز الظهوری~~ اهل بیت و خواصِ مقرّبانده
اولوب بعده پرتو و شعاعی اصنافِ رعایا و رعاءه واصل
و تدبیر منزل و مکاندن صکره تدبیر مدن و بلدان حاصل
اولور و من ربط الکلب العقور ببابه فعقر جمیع الناس من

رابط الکلب

ویودخی معلوم وصحیفهٔ سویدا ده مرسوم اوله که ظهور عدل
وداد قوتِ عقل پادشاه دندر که ظواهر آشیا ایله مغترّ ولکن
غفلتی مقترّ اولمایوب حقائق وبواطنه تعمیق ولوح بیانه رقم
رقّت ودقّتی تنمیق ایلیه اگر زیردستانه تبسّط وعدوانی وعمله
وکارکنانه ارخاء عناندن مقصود جنانی نیل حطام فانی وتوفیر
اسباب کامرانی ایسه منظارِ ضمیر صفوت پذیرینی مصقلهٔ فکرِ معقول
ایله مصقول ایلیه که اولا تحصیل دنیای بی بنیاددن مقصود و
مراد نه در اگر لبس دیباج وثیاب فاخره ایله تبختر وابتهاج ایسه
صورت مرد ده برزن خودنما وشاکلهٔ مرد ده برمرأهٔ رعنا
اولمش اولور زیرا اسباب رعونت وعشوه وخلاعت ایله تزیّن
عمل نسا وزیور وزیب خاطرفریب ایله تزیّن کار زنان تن آسادر
اگر مراد نفس بدنهادی مضیق ریاضتدن تنفّذ واطعمه و
اشربهٔ هنیئه مریئه ایله تلذّذ ایسه هیأت آدمی ده بربهیمه و
کانون حطمه ده حصب بهیمه اولمش اولور زیرا بطنت که
مضادّ ذکا وفطنتدر کار بهائم وکثرت شره ونخمه ایله آمد
شد براز ده نائم اولور اگر ابناء جنسی اولان کبراء انس اوزرینه
سلّ عضب غضب ایسه تارک منهج اسدّ وصورت مردم ده
سبع واسد اولمش اولور زیرا اضرار اضرار وبنداز آزار
طباع سباع وضباع دندر اگر غایت بغیتی مزید جاه و
مزیّت منزلته تشوّف وتشوّق وعلوّ درجه ومقام ایله اشراف
انام اوزرینه ترفّع وتفوّق ایسه عند الحکما صورت عاقل ده

خوبرو

برجاهل غافل اولمش اولور زیرا دعوای محبت واجراء وظیفهٔ
خدمت ایدنلر حقیقتده کندو فروج وبطون وشهوات گوناگون — لرینه
خدمتگذارلر وروز وشب راه دور ودراز طلبده سبکسارلردر
عند التحقیق رعایت شرائط خدمتده تدقیقلری نفسنا حفاظ — لرینی
مقام اجامده الفاظ وسبات کسل راحت کسلدن اسباب
وایقاظ ایچون در بومدّعای صحت عنوانک امارت ونشانی
بودر که اگر خبر گزاف وانتشار ارجاف ایله آوازهٔ انفصالی
شائع وبوی ناخوش عزل ضائع اولسه فی الحال خدمتندن
تعزّب وتغرّب وباجمعهم والیٔ جدیده انتساب وتقرّب
ایدوب حقوق چندساله‌یی ترک ودوحهٔ دوستی والفتی
بی بار وبرگ ایدرلر تفسیر تیسیرده رایت روایت تنشیر
اولنمشدر که احشروا الذین ظلموا اکبراء ظلمه واهل عدواندن
عبارت ولفظ وازواجهم اتباع واعوانه اشارتدر
حتی اساطین حکمتدن نقل وروایت درکه آنلره بری اقلام
والاقهٔ دوات ومناولهٔ قرطاس وادوات ایدنلر دخی
گروه ظلمهٔ ظلمت پژوه ایله بریرده حشر ومن شارک
السلطان فی عزّ الدنیا شارکه فی ذلّ الآخرة رایتی آنلرک
سرزنش سعادتلری اوزرینه نشر اولور ذخیرة الملوکده
وشیٔ روایت محوک بلکه محبوک درکه انسان عبید الاحسان
که امر مالی وبدنی ده بالطبع مدنی در هم جنس وبنی نوعنه
افتقار واقتفارده خاصّه کارفرمای خلائق اولان

سلاطین وخلائف سدِ ثغور وامصاره ایچون اعوان وانصاره
احتیاج وافتقارده اولماغین پادشاهِ بلند دستگاه منودگ
امورِ جمهوری اصلاح وضبط وبلدانِ قاصیه‌ده اولان
قلوبِ قاسیه‌یی بلا خبط ربط ایلمک خارجِ مکانِ وسع
وامکان اولماغین سلطانِ محتجبه واجبدر که تنظیمِ
مصالحِ ثغور ومسالح ایچون کفاة واخیاری انتخاب و
اختیار ایلیه که هر بری ضعفهٔ رعایادن دافعِ مکوس ومظالم
وسکنهٔ زوایا طرقی بیدادِ اهلِ فساددن امین وسالم
اوله نوّاب وحجّابک مثالبی سلطانِ حکومت زانک اقبحِ
مثالبندن ومناقبی احسنِ مناقبندندر زیرا بو سبب ایله
مقادیرِ رجاله مقدارِ اطّلاع وکمالنه استدلال وبراعتِ
برآءتِ ساحتی استهلال اولنور ما عدل من جارت ولاته
ولا صلح من فسدت کفاته سلطانِ با احتجاب ارخاءِ
عنانِ نوّاب وحجّاب ایله اول جهتدن مسئول ومؤاخذ
ونخلِ معذرت وحبلِ دعوای جهالتی جزّ وجذّ اولوب
عذابده شریک وسخطِ منتقمِ قهّاره نزدیک اولور که
نصبِ امامت وخلافتده اولان سرّ وحکمت که انتظامِ
حالِ عباد وامن وسلامتِ بلاددر کاشتگانِ ظلم وعدوانی
وگریوهٔ حیله وغیله‌یه استخفا وعدوانی ایله انتقاض
ومرتبع نشینِ متکای سلطنتک ارضِ غفلته اخلادِ و
امرِ آخرتی اخلالی سببی ایله عند الله منزلت وجاهی انتقاص

بولوب

بولوب شومِ مخالطهٔ اشرار واهلِ فساددن ایله حسنِ استعدادِ
نادر زادی ایله افتراق وناخواه آنلرک خوی فاسد و
تباه‌لرینی استراق ایتمکله یوم نشورده اول گروهِ پر
شر وشور ایله منشور وتکثیرِ سوادی ایلدوکی سیئه‌دن اولان
اهلِ فساد ایله محشور اولور صاحبِ کشّاف آیتِ لا ترکنوا
تفسیرنده بو وجهِ دلپذیر اوزره موشکاف اولمشدر که بو نهی
لازم القبولده احاطه وشمول واردر هوای ظلمه‌یه تسفّل و
انحطاط وآنلر ایله آمیزش واختلاط وکندولرینی آنلره مصاحب
ویار وصحبت ومجالستلرینی اختیار وزیارت ومهادنه واعمالِ
سیئه وغیر سنیه‌لرنه اتحاد ومداهنه وآنلره تشبّه وتقبیل و
آنلرک زیّ وسیرتلرینی تقبّل وزهرهٔ حیات اولان اثاثِ
بی ثباتلرنه مدّعین اعتبار وتعظیم وتکریملرینی اشعار ایدن
لفظِ کلماتِ ناهنجار ایله اولور لا ترکنوا آیه‌سنه تأمّل وظاهرِ کلماتدن
استنباطِ نکاته تعمّل اولنه که رکون که میلِ یسیر ایله تفسیر
اولنمشدر وسیاقِ نظمِ مبینِ الی الظالمین دن تغییر و
الی الذین ظلموا ایله تعبیر اولنماق اقتضاء فنّ بلاغت اوزره
دلالت ایدر که من وجد منه الظلم میل الیه منهی وسوقِ
آیتِ معجز نما بو معنای منهی اوله هر مودّت وولا که صاحبی
لباسِ تقوای لابس وعفّت وخفّت مظهره مقارنِ ملابس
اولمایه روزِ محشر وهنگامِ موازنهٔ خیر وشرده الاخلّاء یومئذ
بعضهم لبعضٍ عدوّ الا المتّقین نظمِ مبینی اوزره آخری عداوت

ونقار ونهایتی وحشت ونفار اولوب دنیاده تولیه واستخدام
ایلدوکی ظلمهٔ نواب وخدامک ظلامهٔ باعثهٔ الملامه سی سائر حقوق
عباد وتبعات ظلم عباد اوزرینه علاوه وسربادی وبئس القرین
ایله همنشین اولماق نشانهٔ ادبار وسربازی اولماغین بی اختیار
اول منازل مأذل تنکبارده کویای یالیت بینی وبینک بعد المشرقین
واصحاب شمال وشقاقه انضمام والتحاقی باعث شنار وشین
اولوب وجود یاسدمنی حین لاینفع الندم موقف معذرت بی
منفعته ایلا وعلی رؤس الاشهاد انشاد یالیتنی لم اتخذ فلانا
خلیلا ایدر اهل عتو وفساده باعث تکثیر سواد اولان
رفقاء فقر انکیخی اطوار واوضاعی بو اسلوب ومتواع
واحوال وافعالی بوطرز ومنوال ورنج درخدمتا یلدکلری
ولی نعمتلرینک مطبخ دوزخ آشام لرندن تناول طعام
سحت وحرام وکردار ناپذیرلونه صدق الامیری غایت
مقصد ومرام ایدتوب یوم یقوم الناس لرب العالمین
عذرنا مقبول کنا مستضعفین ایند کلرنده الم تکن
ارض الله واسعة فتهاجروا فیها الزامی ایله مبهوت
ودهان معذرت بیانلری بستهٔ مهر سکوت اولوب
متبوع ومخدوملرشوملرینک آتش ظلم مذمومری ایله
حریق وسیاه نامهٔ تبعه وکیفر ولجهٔ بی ساحل کرداره
بی قرینه غریق اولورلر

تا نکویی که عاملان حریص　　دوستداران حضرت شاهند
بر خزینه هر آنچه افزایند　　از ثنای جمیل می کاهند

صبر

نزد حکماء باریک نظرده مقرر در که نفوس نوع انسان وطبائع
شهربندان جهان مبدأ خلقت وآغاز برء وفطرت ده تنوع
خصوصیات واختلاف غرائم ونیات حسبی ایله قابلیت فیض
متوالی واستعداد تجلیء جمالی وجلالی متفاوت ومتغایر و
بوسبب ایله مطالب واغراض بنی آدم ده مغایرت واقوال و
عقائد امم ده تباین ومشاجرت منکشف وظاهر اولمغین در
وذمائم خلال ومشاین املا وخصالدن عسف وبیداد وبغی
وفساد والکابدل ونظر اولان اعکام احکام ناپذیر اعتکام
وجبلت جبل ضعیف بنیت ده انتکام ایلمکله کال حکمت وتما ب
اقتضا وایجاب ایلدی که میان اهل جهان ده بر حاکم عادل و
داور مصلح کامل اوله که مبانی اعمال عمال واصول اقضیه و
اشغالی نهج صواب اوزره قوت فضل فصل خطاب ایله
محفوظ الارکان وتنفیذ احکام شرع ده غایة الامکان سعی
بی پایان ایلیه وحدود احکام شرائط اسلامی میان خاص و
عام ده علی السویة نکاه وزواجر ضبط سیاسی ایله امر نهی
کوروب اهداب دامن ضعفادن سرپنجهٔ تعدیء اقویایی
قصیر وکوتاه ایلیه

عدل کن زانکه در ولایت دل　　در پیغامبری زند عادل
درشانی چو عدل کرد کلیم　　داد پیغامبریش آله کریم

تاکه عدل ملی ایله متشابهات امر ملکی وملی باقی و
پایدار ونظام عالم پراکدار ظل حمایت اقدارده محمی وبرقرار

اولوب طبیعتِ بهائم وانعام میانِ خاص وعام ده
غیرِ مجادِل ویرساعت عدل وطاعتی آلتمش سنه اجر
وحسنه یه موازی ومعادِل اوله

شاه باید غلامِ تن نبود   تا خطیبش دروغ زن نبود
چون به از تو نیا فرید خدای   توبه از خلق بندگیش نمای

خصوصا که ~~الظلم من شیم النفوس فان تجد~~
~~ذا عفة فلعلة لا یظلم~~ فحواسی اوزره نهادِ انسان ده
ظلم وعدوان غالب ونفوسِ شریره فتحِ سریرته طالب
اولدوغی کما ینبغی اذعان وما عدل من جار وزیره معناسی
خاطرنشان ایدن ملوکِ دادگر وسلاطینِ عدالت گستر
سترهٔ مملکت وسدهٔ سلطنت لرندن دور اولان محافظانِ
اطراف وثغوری فحص وتنقیر وغشم وخشمی پیشه ایدن
ظالمانِ فساد اندیشه‌یی گوشمال وتحقیردن علی التوالی
زائل وخالی اولمازلر

فراخی دران مرز وکشور مخواه   که دلتنگ بینی رعیت ز شاه

بعد الخلفا ملوکِ اصفیادن صاحبِ بصیرت وتمیز
عمر بن عبد العزیز وسلطانِ نصفت آیین محمود سبکتکین
وملکِ زهید نور الدین شهید وداورِ با خوف وتأسف
صلاح الدین یوسف وتشحیذِ حدودِ عدالت ده شمشیر
یکرویه اولان آل بویه دن صاحب الصوله عضد الدوله نک
ضبطِ حواشی وحشم وربطِ احوالِ طرف دارانِ خدم ده

بعض

کاشانهٔ دل بهوای نوسی
ظلمت الظلم من شیم النفوس الیه
مظلم اما یجب الظاهر مظهر
ملعلة لا یظلم اولان

بصارتِ ناقده ومهارتِ صادقهٔ ناقده لری وار در
سلطان ملکشاه که خدیو جم جاه ایدی

جهان را خلعتِ امن آنچنان داد   که تیغ از ننگِ عریانی شد آزاد
ز عدلش جانِ مظلومان سحرگاه   فرامش کرده تیر اندازیِ آه

کنارِ زنده رود ده ورود وجهتِ آسایش واستراحت
ایچون بر مرغزارِ بدیع الآثاره نزول وفرود اتمش ایدی
که حسن ولطافتی روضهٔ جناندن مسروق وتعریفِ گلستانند
ایراد ومغازلهٔ غزلانند انشاد اولنان فکرِ مضامینِ
بکر غیرِ مطروق ایدی

اکنون که چمن مسکن وماوای گلست   واندر سرِ هر شیفته سودای گلست
در باغ ندا میدهدت بلبلِ مست   کای غمزدگان وقتِ تماشای گلست

مطیفانِ کریاسِ سلطنت اولان مقربانِ حضرت دن
بر اهلِ استخلاص که حاجبِ خاص ایدی بردهٔ معموردن عبور ایدوب
کوردی که بر گشادهٔ پرواری کنارِ جویباری بی چون وچرا رعی و
چرا ایدر کمر بستهٔ خدمت ومحرمِ حرم سرای قربت اولان خدمت
گزارانه اشارت وفرمان ایلدی که علی الفور اول گوساله خرد
ساله‌یی ذبح ونحر وسیلابِ دم دمادمنی اساله ونهر ایدوب
فلذهٔ کبدندن بر مقدارینی کباب وکندوی شایستهٔ وفودِ تباب
ایلدی وانک صاحبی بر عجوزِ با ارتعاش ایدی که وجهِ معاش
وانتعاشی درِّ یتیم گنج گاو ایله اول گاوه انحصار وانمار
فاقهٔ ما لا طاقه آسایِ رسخنهٔ حالندن انکشاف وانحسار   بولمش ایدی

پیرزن بو حالدن بیخود دبی مجال اولوب سر پلده قرار وکندوبی
وقف روزنهٔ انتظار ایلدی ناگاه کوکبهٔ دولت ملکشاهی کال
تفاخر وتباهی ایله مانند هور ظهور ومثال روز بروز ایلدی
پیرزن پریشان بال فی الحال قیام ونهوض وتعرض ملک عضوض
ایتدکده اول حاجب بی حجاب مد صوت ایله رفع سوط ایلدی
سلطان زجر دربان ایدوب دیدی که بو درماندهٔ آواره متظلم
دادخواهه بکزر درک واذعان ایده لوم که فریاد وفغانی کیمدندر — ونالهٔ دل پریشانی
عجوز زبان عجزی کشاده ونوبر بیانی طبق عرضه نهاده ایدوب
دیدی که ای پسر الب ارسلان اگر بنم ~~داد وفغانم~~ بو پل اوزرنده رود
~~اوزرنده [illegible]~~ عزت احدیت حقی ایچون پل صراط — اوزره مهمل عدالت مورود اولمایه
پرخباط اوزرنده تا که سنک جور واعتسافکدن مقاصه و
انتصاف انتیم پنجهٔ مخاصمتی دامان امانکدن الما ونظر وطرحی
طرف آخره صالمام سلطان سکندر نشان بو کلامک نهایتندن
پیاده ودهشت وحیرتی زیاده اولوب دیدی که ای زن استکار — نهان
زنهار که اول پله طاقتم ونه پلهٔ میزانه الطاقتم یوقدر سکا ستم
وعدوان ایدن کیمدر بیان وعیان ایله که سنک سیلاب سرشک
خون آلودک بنم بنای وجودمه زیان ومیزاب جفن قریحکدن جریان
ایدن اشک روان ایله قحط سال جهانی زیان ایده یو پیرزن
بیانهٔ بیانی اساغه وپیام نهانی اشاعه ایدوب دیدی که
بکا ظلم وتعدی یه تصدی ایدن بهان اول حاجب بی امان در که
سنک حضورکده تازیانه حواله وکادومی افغان وناله ایدوب

صاحب خبر حکایه پرداز زین قصه چنین خبر دهد باز

که یحیای واسطی که واسطهٔ استعداد تمام درنژاد ایله
خطاط خوش نویس واولاد کبرا وخلفا ایله ندیم وانیس
اولوب قلمی غایت زیبا قطع وقط وکودکان قوی استعداد
وقابلیت نهاد آندن تعلم علم کتابت وخط ایدر ایدی برکون
حضور دستورده آنی مدح وتعریف وخلعت فاخرهٔ ستایش
ومنقبت ایله تکریم وتشریف ایدوب دیدیلر که یحیی بری قلم
ده
ماهر وحسن الخط من جودة القلم معناسی آنک خامه سنده
ظاهردر وزیر اول دبیر با اخلاصی خلوت خاصه سنه دعوت
وبر قلم تراش ایله تراش قلم خدمتنه اشارت ایلدی یحیی
احتیاط ودقت وبذل اهتمام وهمت ایله بر قلم تراش ومبراة
وصنعت ایله حذاقت ومهارتنی فاش ایلدی وزیر آصف
نظیر اول کلک بدیع بریع ایله بر توقیع دقیق چکوب سائر
توقیعات پیشینه دن نیکوتر واحسن اولدوغی ظاهر و
روشن اولدی یحیای نیک محیایه بیک دینار کامل العیار
ایله بر خلعت با اعتبار ویروب یحیی نهایت مسرت و
استحیا ایله خانه سنه عازم وروانه اولدی وفی الحال
بی مکث واهمال رجوع وقفول وخلوتخانهٔ صاحب دولت
مصاحبه ولوج ودخول ایدوب دیدی که تخت وتراش
ایلدوکم خامهٔ حکمت پاشکده برخلل واصلاحه محتاج بر محل
واردر اجازت ورخصت اولورسه اصلاحنه بذل همت

وتكميل خدمت ایله تفریغ ذمّت ایده یم وزیر اول قلم دلپذیری
دست دبیر صائب تدبیره تسلیم واظفار اظفاری تقلیم
ایلدکده یحیی رقبهٔ خامهٔ سیه جامه یی جذّ وقامت مزبرنا
استقامتی جزّ ایلیوب زر وخلعتی وزیر برمکی خلقته بی
ترس وبیم ردّ وتسلیم ایلدی وزیر بلند جناب تعجّب واستغرا
ایله دیدی که نه حادث اولدی که بو کردار ناهنجاره بادی و
باعث اولدی یحیی مراسم حقیقتی احیا ایدوب دیدی که چونکه
بطنان کاشانه یه داخل ودرون خلوتخانه یه واصل اولدم
کوش سرّ حکمت نیوشمه احشروا الذین ظلموا وازواجهم
آیتی قرائت اولندی غایت ذعر واحتراس ایله خوف و
هراس ایلدوم که مبادا بنم تراش وابترایه اجترا ایلدوکم
کلک صفحه سرا ایله مخالف رضا بر توقیع ناپسندیده کشیده
اوله که شنیع بیداد وستمده بن دخی شریک ورهین و
وقرن واحدده ظلمه وفجاره بئس القرین اولام
چمن پیرای باغ این حکایت   چنین کرد از کهن پیران روایت
که منصور که منشور خلافت کبری آنک اسم آسماسی ایله
نامدار ومنشور امانت امامت آنک فرق فرقدسایه نثار
اولمش ایدی زیارت بیت الحرامی مقصد ومرام ایدنوب
خشوع وخواف ایله طواف ایدر ایکن حدیقهٔ حقیقتک
نوری اولان سفیان ثوری یه دوچار واول مزدحم قبائل
واوزاعده ملاقاة واجتماع لری ضروری وناچار

اولدقده دست گوهر فشانی عاتق سفیانه نهاده و
دباب مقفل فراجی مفتاح مفاتحه وفراح ایله کشاده
ایدوب دیدی که زیارت برامر مسنون واجری غیر ممنون
ایکن رعایت سنّت ازدیاردن سبب عدول ازدیار
نه در سفیان صمیم جناندن تفجّع وتأوّه وعند سلطان جائر
کلمهٔ حقهٔ صداقت مآثر ایله تکلّم وتفوّه ایدوب دیدی که
مأمن عزلتی اختیار ومانع لقیه وازدیار امتثال فرمودهٔ
ولا ترکنوا الی الذین ظلموا فتمسّکم النار در که کلام ملک جبّاردر
منصور خلیفه که بی مبالاة وخفیفه ایدی ندما واصحابنه توجیه
خطاب ایدوب دیدی که علماء زمانه القاء حبّ حبّ ایله
تحبّب وبذل دراهم ودنانیر ایله جلب قلب کسیرلرنه تسبّب
ایلدک فی الحال بی توقّف واهمال تعاطی والتقاط و
حریف ظریف شره وشغب ایله اجتماع والتقا ایلدیلر
اما سفیان ثوری نک طرز وطوری بنی تعجیز واعیا وتعشّق
واستغنا سی کرفتار داء عیا ایلیوب تملّق وتذلّل
ایتدکجه ترفّع وتدلّل ومواقف فتن دن تسلّل ایلدی
شاخ امل بزن که چراغیست زود میر
بیخ هوس بکن که درختیست کم بقا
از کوی رهزنان طبیعت بریده شو
وز خوی رهروان طریقت طلب صفا
تواریخ اهلی قلمشدر روایت   که علماء صاحبی را ایتدن

صلاح ودیانتی مصدّق اولان موفّق معراج مؤمنینه ارتقا
وبر امام کثیر الاهتمامک خلفنده صلاته اقتدا ایلدی که اول
امام همام بو آیتی باطلاوتی قراءت وتلاوت اتمش ایدی
ملاحظهٔ وعید شدیددن شخص مومیٰ الیه مغشیٌ علیه اولوب
بعد زمان مفیق واداره کلامه قادر ومطیق اولدقده سبب
حیرت وغشیدن استباره ودشت دهشتی گشت وشیدن
سنّت سؤال حقیقت حال ایله استنتاج استیار ایتدکلرنده
دیدی که بو تهدید وزبون ظلمه میل تا درکون ایدنلره اولحاق
ظلمه یه میل وبیداد وفسادی نیل ایدنلره مرتبه مبتلای بلای
ویب وگرفتار اظفار سخط وویل اولورلر
حسن اللائم اولکه نام نیکی حسن که بصری در تابعینک فرید عصری در
دیمش که جناب قادر معین دین مبینی بین الائین نهاده
یعنی لا تطغوا ولا ترکنوا میاننده آماده ایلمشدر
روایت ایلمش سفیان ثوری که بحر علمنک یوق عمق وغوری
که فضای جحیم ولظیده بر وادی نقمت فزاوار در که ملوک بد
سلوکی زائر وسرای نغزین سرالرینی طائف ودائر اولان
قرای رخصت رکونک قرار وسکونی ایچون معدّ واسباب
خزی وعذابی لا یعدّ در حلال عویصات دین اولان قدماء
علماء مجتهدینک فرید نیکو اوصاعی یعنی امام اوزاعی
دیمش که عند الله المتعال زیارت ولاة وعمّال ایدن عالم
بدحالدن مبغض وبدتر بر شخص ناقص وابتر اولماز محمد

ابن سلمه که صحت نقل وروایتی مسلّمه در دیمش که ارجاس
والواث وانجاس ارواث اوزرنده اولان ذباب که
مصداق اشتقاق اذا ذبّ آب در باب باتتاب حاکم و
والی ده اولان قاری لا ابالیدن احسن وکاشانه درون
هوس مشحونلری بی نور وضوء اولان علماء سوءدن ازین در
حدیث صحیح ده تصریح اولنمشدر که بر شخص پر خباط والوده
پریشان اختلاط بر ظالم بی باک وحاکم کثیر الانهماکه طال
بقاک ایله دعا وخوش آمد وستایش بنجد ایلسه لجهٔ بی
ساحل غوایت ده شناه وتحقیقاً ارض الله ده اراده
معصیت وگناه اتمش اولور
٣ برکاومیش که درت یتیم درویشک وجه معیشت لرنه آنجق کفایت
ایدر ایدی ذبح وکباب واول فقیرلری مزلقهٔ فقر مدقعه اکباب
ایلدی ظلم ظاهر بین چه پرسی از نهفت ملکشاهک غضب
عمرکاهی فروزان وآتش غیظ سرکشی سوزان اولوب بیوردی که
اول غلام مستحق الملامه سیاست ومقابلهٔ کاومادهٔ میمش
کوساله آماده بخشش وعنایت ایلدیلر بعد زمان سلطان وفات
وتقلب روزکار بوقلمون آثار عظام سلطان عظیمی رفات ایدی
پیرزال پنجه سال صکره بر نیمشب هزار اندوه ونصیا ایله سر قبر
ملکشاهی قصد زیارت وپرتو دعا ایله کور تنکه تاریکی انارت
ایدوب دیدی که الٰهی بو بندهٔ ساهی لاهی که حالا درون خاکده
وصمیم مغاکده در زمان یأس وحرمانده بنم درده درمان ایلدی

شمدیکی حالده که اول درمانده و عاجز و اسباب یأس و اضطرابی ناجز در کمال کرم و افضالک ایله اکا یاور و معین و رائد مایۀ معین اول عجز مخلوقیتی ایله تکرم و بنم حالمه ترحم ایلدی سن قوت خالقیتک ایله اکا تعطف و رمیش محنت رسیمنه رشح نور تفضل و تلطف ایله بیدار دلان خلوت گزین دن بر عارف عالم

پیش بین ملکشاهی خواب ده و موقف سؤال و جواب ده کوروب حالندن فحص و سؤال ایلدکده ملکشاه حقیقت ماجرای تقریر و انشاق و شمامۀ بیانی انشاق ایدوب دیدی که اگر دعای پیرزن دادخواه اصلاح حال تباه اتمسه حیث الحدید کبی نار حیث شدیده ده مذاب و گداختۀ جحیم عذاب اولوب ابد الآباد عقاب سرمددن خلاص و آزاد اولمازدم و درکات بی انتهادن راه رها بولمازدم

الثامنة والثلثون
الآیة ~~السادسة والعشرون~~

خیر اذکاره اشتغال ایله　　نیجه بر غفلت ایله جرم و گناه
گوش سیر و که تا اوله واصل　　**فاستجبنا له فنجیناه**

بو نظم معجز نما سورۀ انبیاده ایکی محل هدایت ظهورده مذکور اولوب اولنده لفظ فنجیناه فا ایله تصدیر اولمشدر ثانی سنده ونجیناه واو ایله وقوع بولمشدر دعا خمیرمایۀ صلاح و هر مؤمن متیقنه جنه و سلاح اولوب کلم طیبک صعودنه بال و پر و اهل توفیق و سعوده باعث نور و فر و فردر

اندر دعای تست خلل ورنه بر درش　　دست اجابتست که گریبان کش دعاست
در باورم نداری مصداق این سخن　　اینک اجیب دعوة داعی اذا دعاست

اگرچه شاهد بغیت مجیء و استجابتده درنک و پیالۀ امیدی آغشتۀ شرنک ایدرسه قصور استعداد و تقصیر کند و نفس ناپذیرنه نسبت و شهر وجودده اولان سوقۀ قوای نفسانیه یی عرصۀ دسته چوب تأدیب و حسبت ایلیه

تو دعا گویی و اجابت نه　　زانکه داری دل و انابت نه
زانکه داند خدای بابت را　　حکمتش مانعست اجابت را

نزول مهمان غیبه ثوی اولان کتاب مثنوی ده عین الحیوة معرفت دن رشحات حکمت بو گونه تقاطر و گلبن لطف سخن دن ازهار دقائق و اسرار تناثر ایلمشکه

دزدکی از مارگیری مار برد　　ز ابلهی آنرا غنیمت می شمرد
وارهید آن مارگیر از زخم مار　　مار کشت آن دزد او را زار زار

مارگیرش دید و پس بشناختش گفت از جان مار من پرداختش
در دعا میخواستی جانم ازو کش ببایم مار بستانم ازو
شکر حق را کان دعا مردود شد من زیان پنداشتم آن سود شد
بس دعاها کان زیانست و هلاک وز کرم می نشنود یزدان پاک

والآن احتمال درکه قادر بی زوالک توالی فضل و نوالی دائم الاتصال و تتابع بر و مکارم فریده سی افراد آفریده یه بی انفصام وانفصال ایکن دار مضیعه حرمانده فرومانده اولوب بی ذخیره و زاد و بیت درونی حسرات حسرات گوناگون ایله متزاد اوله

وانی لادعو الله والامر ضیق علی فما ینفک ان یتفرجا
ورب فتی سدت علیه وجوهه اصاب له فی دعوة الله مخرجا

چونکه عاشق سوء فهم و اقب و استیلاء ترداد وهم حائل مشاهده عواقب در تلقی جلب تعیین طلب دن ایسه اراده اطلاق خیر و نزهتگاه مناظر غیبیه یی سیر ایلمک احزم و برشته درکه مصداق اعرفها من اخزم در

زهر چه جستن آن می کند ترا مشغول فراغت تو ازان بهترست اگر یابی
بهرزه بانگ چه داری چو درد مند نه ای تو درد جوی که درمانش بر اثر یابی

پس هنگام دعا و طلب ملتمس ده ممتثل فرموده فلیعزم المسألة و ملاحظ قدلکه فان الله لا مکره له اولوب الدعاء مخ العباده خلص عباده دلیل راه انتباه اولدوغندن آگاه و هر خصوصده ثابت قدم مرکز اذا عزمت فتوکل علی الله اوله

بس لطیفه که در ضمن نامرادیهاست خدای مصلحت کار بنده به داند

دعا عبد ایله مولی بیننده وسیله آشنا و شاه ایله گدا میاننده وصله اصیله اولوب بر رابطه در جان ایله جانان آره سنده حدیث الدعاء هو العباده عامه عباده مژده رسان و بو مدعایه لیس شئ اکرم عند الله من الدعا دلیل و برهان در

من لم یسأل الله یغضب علیه

دوست دارد یار این آشفتگی کوشش بیهوده به از خفتگی
اندرین ره می تراش و می خراش تا دم آخر دمی فارغ مباش

ادعوا الله او ادعوا الرحمن فرماننه امتثال و ادعونی استجب لکم امرینه اشتغال ایلینک حالی اوچ دن خالی دگلدر اولا اسباب یسر مقصودی آماده و نقدینه مراد کف رجاسنه نهاده اوله ثانیا دعاء مرجو القبول حصوله موصول اولماز ایسه اول مقدار غامات و مضاده مندفع و بو طریق ایله بسط کف دعادن بهره یاب و منتفع اوله ثالثا دعاء مؤخر آخرته مدخر اوله حتی منظار عینی مکشوف و غطاء رینی مکشوف اولان واقفان هول قیامت دن نقل و روایت اولنور که اول یوم دهشت انگیز و روز رستخیز ده برمجرم بی دست و پاکه نشأه اولی ده اوقات و ساعاتی طاعاته مصروف لکن اکثر دعاء ناگزیری عقده تسویف و تأخیرده موقوف ایدی وصول کعبه نجات دن احضار و معرض بازخواسته احضار اولنوب دنیاده قبول و رد اولمیان دعالری تعداد و فرادی فرادی ترداد اولنه بعده سوی لامکاندن پیام توبیخ رسان کلکه ای تهی دست فرومایه و کم نام کم وایه قصور فهمکدن شویله مظن و

وهم

ایدردوک که امتحان خانهٔ جهانِ ناسازده ایلدوکک نیازلر ضایع
وتکلف و ریاضت شاهِ کیهانِ ناسدیده تولید ایلدوکک ولدِ قلبیٔ
دعا ناخلف اوله بلکه مانندِ آفانی فانی اولان ایّام زندکانی ده
استیفاءِ حظوظِ آمانی ایلسک بزمِ آخرنده کاسهٔ آمالک خالی و
کیسهٔ یالک تهرج سقسافِ اعمال ایله مالی اولوب صف نعالِ
فعال ده پست وبازارِ اعتبارده تهی ست اولوردوک پس
بازیچکاه اِنّما الدنیا لعبٌ ولهوٌ ده غفلت وزهو وسهو ورهو
ایله ایلدوکی دعواتِ ناقبول مقابله سنده شولدکلو لطف و
مجامله اولنه که حیاتِ حیات نماءِ دنیاده اذناب ایلدوکی طیّباتِ
اذواقِ بی حسابه نادم وحریفِ غم واندوه ایله منادم اولوب
دیه که کاشکی کاشانهٔ فریب آبادِ سست بنیادده هیچ بر مقصود و
مرادم دوا وقبول وحصوله موصول اولمایوب جمله سی آخرته ادّخار
وبین الامثال بومحالِ تنگ مجالده باعثِ مباهاة وافتخار
اولایدی آخر دنیا همه نومیدیست نعمتِ عقباست که جاویدیست
عیشِ فانی گرندادت درجهان فیضِ باقی بخشدت در ملکِ جان
حضرتِ ابرهیم ادهم قدّس الله سرّه الاکرم دها بر حدیث انداز
وسائلِ سخن پرداز اِراءتِ اشکالِ اشکال وحکمتِ تأخیرِ دعادن سؤال
ایلدی اول واقفِ سرّلدن دعا رفعِ درجِ کلام ومغزِ سخن دیدی که
خلوّ وعاءِ دعایه بادیٔ عادی بودر که سز جنابِ حقّی تحقیق ایدرکن
اقامتِ طاعتنده قصور ورسولی تصدیق ایدرکن متابعت سنتنده
توانیٔ فتور ایدرسز قراءتِ قرءآن ایله رطب اللسان ایکن اوامر ونواهی ایله

ترکِ عمل ایدرسز نعمتِ حقه مستغرق ایکن وظائفِ شکرنده تهاون
وکسل ایدرسز درجاتِ بهشته رفع مسبحهٔ ایمان اتمش ایکن راهِ
طلبنده قدم گذار اولمازسز درکاتِ دوزخ عذاب سرشته ایقان
اتمش ایکن شرورِ شرارندن پرهیزکار اولمازسز فریبِ شیطاندن
خبردار ایکن انّ الشیطان لکم عدوٌّ فاتّخذوه عدوًّا دن تغافل و
ذهول ایدرسز هجومِ مرگِ ناگهان کیر ظاهر وبدیدار ایکن استعدادِ معادن
نکوب ونکول ایدرسز امواتِ بی شعوری ادخالِ دخمهٔ گور ایدرکن
ترکِ اختبار واعتبار ایدرسز کندو عیبِ عصیانکوزی فراموش
ونسیان ایدوب سائرلرک معائب ومعائرینی بی ارتیاب اغتیاب
ایله لحمِ اَیغتب بعضکم بعضا ایله مراسمِ بغضایی اظهار ایدرسز بودکلو
احوالِ پر اهوال وذمائمِ خصال وار ایکن دعاکوز مصعدِ قبوله نیجه
ترقی ومبشّرِ استجابت ایله نه گونه تلقی ایدر دعایه لسانِ پاک
ونقائص ومساوی دن خاوی دلِ غمناک گرکدر تاکه حق سبحانه
دراجابتی روی داعی یه کشاده ونقدِ آرزوی کفِ داعیه نهاده ایلیه
یا اجابت قرین نخواهد شد هر دعا کز سرِ زبان آید
لیک بی شبهه مستجاب شود آن دعا کز میانِ جان آید
مصدوقی لکلّ شیءٍ دولة حتّی البقاع منطوقی اوزره بعض بقاع تقاعک
قوّتِ تأثیری وبعض الاوقات ایمن من بعض مدلولِ مقبولی اوزره
بعضِ ازمانِ میمنت ضمانک نفعِ کثیری واردر جمله دن بری عقبِ اذان
وهنگامِ نزولِ باران واماکنِ قدس آثر وفراراتِ متبرکهٔ اکابرده
خصوصا مرید با تلوین کندو شیخِ با تمکیننک مرقدِ حرم مثالنده

دعا و ابتهال ایلمکده سرعتِ اجابت و قبول متوقع و مأمول در
بعضِ مجامیع و اساطیرده کتب و تسطیر اولنمشدر که اولیاءِ کبار
و مشایخ ذوی الاعتباردن احمدِ حربی که لمعاتِ کراماتی ضیابخشِ
شرق و غرب ایدی بر ولیّ بلندجناب عالمِ خوابده کوروب
حالندن استنطاق و سؤال ایلدکده اول خاموشِ گویا و چشم بستهٔ
بینا دیدی که خدای جمیل فضلِ جزیلندن سیئاتمی حسناته تبدیل
و خلعتِ آمرزش و مغفرتدن ماعدا بر هدیهٔ بی بها ایله ترحیب
و تبجیل ایلدی اول هدیهٔ خصوصیت طرازدن استکشافِ راز
اولندقده اظهارِ سرِ مکتوم و ابداءِ رازِ مختوم ایدوب دیدی که هر
کیمکه بنم سرِ مزارِ میمنت مدارمده الحاح و الحاف و مدِّ یدِ استعطا
و استعطاف ایلیه فضلِ جزیل ضامن و کفیل اولمشدر که دار الملکِ
جناندن واصل معبرِ پرعبر دمان اولمادین صاعدِ چرخِ مقرنس
و تیرِ راست و تیرهٔ نیازی ایله آماجگاهِ اجابت مقرطس اوله
بو قصهٔ پرعبر خبرده کلمشدر که بو مردِ صاحب سکینه مسجدِ مدینه ده
دستِ دعایی سوی سمایه رفع و درگاهِ الٰهدن استجلابِ نفع
ایدرکن تیراندازِ قابِ قوسین سلطانِ عالمِ علم و عین اول
نیازمندِ خواهشگره توجیهِ نظر ایدوب شکرخنده و اول نیک
زادِ آزادی حسنِ نوازش و ارشاد ایله تکرار بنده ایلدیلر حضارِ
مجلسِ پرانوار مباشرتِ ابتسام و مکاشرتدن استفسار
و سببِ خندهٔ شکربادن استخبار ایتدکلرنده حکمتِ تبسمی
تجبیر و رقمِ حسنِ بیانی تحسین و تحبیر ایدوب بیوردیلر که

بو مردِ پر دردک دعاءِ بی احتجابی بنی اعجاب ایلدی شول جهتدن
که معرضِ ضراعت و طلبده شوق و طرب ایله بر کرّه یا ربّ
دیدکده قبله گاهِ مراد و مرید و پیشگاهِ ولدینا مزید جنابندن
بر کرّه لبیک ایله دعاسی مسموع و خاطرِ پریشانی مجموع اولدی
بعده مراسمِ ادب و ادبی اظهار و نداءِ یا ربّی للعاده و تکرار
ایلدکده جنابِ و الشر لیس الیکدن جوابِ لبیک مثنی و عقدِ
پیامِ نوازش انجام مستثنی اولدی عقبِ ذلک اوچ دفعه یا ربّ
ایله تحریکِ لب و توجیهِ قلب و قالب ایلدکده بارگاهِ مجیب المضطردن
خبر تلفت اثر منبث و جانبِ خدادن لبیکِ مثنی مثلث
اولدی لاجرم طرز و سانی پسند و استحسان ایدوب اطوارندن
خیر و نجابت و دعاسنده نشانهٔ اجابت توسم و آنک حالِ سعودتندن
تا آنده تبسم ایلدم و جملهٔ آموزندِ عالمکه مسالت و آدابِ عبودیتدندر
که دعاده الحاح و اکثار و نقدِ وسعِ بشری بی نثار دخی ایدرسه
اجابته استعجال و سرعت اتمیه و حصولِ غرضدن عوضِ مقالِ
مناجات و مساره ده اقامت اولندوغی عظیم نعمت بلیه
طلب را دوست دار و با ادب باش بقدرِ خویش دائم در طلب باش
هرکس که نیلِ آمالده شتاب زدگی و استعجال ایده عبودیتِ
دعادن محروم و زبانِ حقیقت ایله معاتبه ملوم اولور بلکه
سرعتِ اجابتده اول غائلهٔ هائلهدن احتراز و اول زمرهٔ
حقنده
ناقبوله دخولدن احتراس ایلیه که جنابِ حق آنک سفیرِ رسل و
انبیایه خطاب و ندا ایدر که یا جبرئیل فلان شخصک ذیلک دعاءِ
با اعتداسنی اجابتِ بی امتنان و تسکینِ شهوتِ کلبیه سی ایچون

القاء استخوان ایله که بنم جناب بالمده انک صوتی دغلنا کی
گریه واشتمام نتن صراسی مکدر ادمغهٔ ملأ اعلی اولدوغی
لاریب فیه در زیرا هرکس که هوا وهوسه منهمک وپردهٔ عفتی
بنجهٔ وقاحت ایله منهتک ایکن دعاسی مقبول ومسموع نعوذ
بالله مستدرج ومخدوع در نزد محققان ومسلک اهل ایقان ده
دعا واستمداد لسان حال واستعداد ایله اولوب
نفس لئیمه اخلاق ردیئه واوصاف ذمیمه دن که قاطعان
طریق دعا ورهزنان بریهٔ رجا ونجادر پاکیزه وعبادت گده
ومواطن باطنه دن صفت پاکی ونظافت سرزده اولمق گرکدر
تاکه جمال کمال آیینهٔ معاینه یه مقابل اوله ودل نامعتدل
ریب رین نفسانی دن مصفا وزیب زین ذکر ربانی ایله
محلی اولمق گرکدر تاکه قبول حقه پذیرا وقابل اوله ومشرب
روح مشروح التفات ماسوا شوبندن محافظه وتعلق غیر
صوبندن ترک ملاحظه اولنماق گرکدر تاکه نفحات الطاف
حقه تعرض واعمال صالحه یه تصدی وتأرض ایلیه وساحهٔ
سر کبیر البری وصمت شرک خفی دن صیانت وتکمیل لازمهٔ دیانت ایلیک
کیملیدن تاکه اثناء توجه ده دعاده فضول تماربه سؤلی جالب وحقدن
غیری نسنه یه طالب اولمایه که حیف باشد از وغیر او طلب کردن
نکته شناسان علم بیانه خفی ونهان دکلدر که سیاق آیت ده
بناء تحجیر اجابت تشیید وارباب صلاح وطاعتک دعوتی ایله تقیید
اولنمیوب بلکه مطلقا اجابت دعایه کائنا من کان وعلی ای حال
وشان وعد جمیل وجدار مائل آمله دعامهٔ اطلاق دعای پایندان

جواهر التفسیرده نگاشتهٔ خامهٔ براعت مسیردر که حدادی که
طبقات سلاطین مفسرینک پیشدادی در دیمش که چونکه نص مبین
ان رحمة الله قریب من المحسنین شرف نزول وتمکین بولدی عاصیان
امت سوختهٔ آتش حرمان وحسرت اولدیلر که چونکه رحمت رحمان
نکوکارانه نزدیک در پس بجوم کبی پس مانده ناکسلرک خانهٔ امید
وملتمسلری تیره وتاریک در فی الحال جانب ذی الجلال دن
آتش انس تثقیب وکریمهٔ اذا سألک عبادی عنی فانی قریب ایله
تعقیب اولندی یعنی اگر بنم رحمت خاطی فریبم محسنینه قریب
ایسه بن بالذات کرشمهٔ نوازش والتفات ایله عامهٔ امیدوارانه
قریب ونوازندهٔ هر مرد غریبم ای عزیز بو محل لطف آمیزده بر نکتهٔ
نازک وخنک ودقیقهٔ گران سنک وسبک وار در اول سر
سراوت نمونک خلاصهٔ مضمونی بودر که اگر علت بیمار اندک و
کم مقدار اولوب عارضهٔ مرد خسته هنوز ناصور بسته دکل ایسه
طبیب حذاقت انتمادن شربهٔ ما ارسالی ایله سالی وصندوق
دل صندوقی جواهر حصول آمالی ایله مالی اولور اگر اسباب و
علامات مرض بیشتر وداء محنت زدا اکثر ایسه آسی مواسینک
حضور وتفقد وواپهٔ علاج ودوایه مباشرت وتقیدندن
لابد درکه بالذات تشخیص مرض وتدبیر ازاحهٔ عرض ایدوب
دفعنه غایت جهدی مبذول وایصال نفعنه نهایت حذاقت
وجدی مشمولی ومشمول اوله
یارب کرمت امید جاوید منست تاریکم ونور عفو خورشید منست

گر مایهٔ بخشایشِ تو نیست مرا   بخشایش تو مایهٔ امید منست

بو محلِ غیرِ مخلّده دخی اهلِ صلاح وطاعته دارو خانهٔ رحمتِ
بی علّت دن انّ رحمة الله قریبٌ من المحسنین شربتی کفایت
ایدر امّا عِلَلِ گنهکار بیحدّ وبسیار اولیجاق حضورِ طبیبِ عنایت دن
غیر ایله ازالهٔ ضیر ممکن و دفعِ موادّ عِصیانِ فساد متمکّن اولماز

آباد خرابات زمی خوردن ماست   خون دوهزار توبه در گردن ماست
گر من نکنم گناه رحمت چه کند   رحمت همه موقوفِ گنه کردن ماست

نزدِ خداوندانِ حکمت ده بو آیت علم حقّک کمالِ احاطه واتّساعنی
ودست خوشِ اضداد اولان عبادک اقوال واحوالنه بشمولت شمول
واطّلاعنی تمثیل ایتمشلردر شول مشفق صاحب کمالک حالنه که بر
سرگشتهٔ دوارِ مقتنک سر وقتنه حاضر و کمابیش احوالِ پس وپیشنی
حاسب وحاصر اولوب ظهور ایدن جزئیّات وکلیّاتِ امورینه
تحصیلِ وقوف واطّلاع و ترتیبِ تربیتنده عدمِ اعجال واطّلاع
ایده یاخود دعانک سرعتِ اجابت وعدمِ تمهیلنی تنظیر وتمثیل در
اول مردِ با نصفتک صفتنه که بر شخصِ مهربانه قریب المکان اوله
بر حیثیّت ایله که تمنیقِ خطِّ خطاب ایلدکده تعاطیٔ کأسِ جواب ایله
ازالهٔ حرارتِ ارتقاب وتحصیلِ شفاءِ اقتراب ایلیه حقیقتِ حال
وداستیٔ مقال بودر که بو قربده معیّت واحاطه وجامعیّت
بر قربِ معنوی ودنوِّ قوی وسوی در که تیرِ سرتیزِ تأثیری جوشنِ
توبرتوی عاداتی خارق وسائر قربِ ناسی اکا قیاس ایلمک
قیاس مع الفارق در زیرا هر قربِ ناگزیر که صفحهٔ ضمیر اوزره

صورت پذیر اوله جنابِ ربّ آندن اقرب در وانسانِ ضعیف الحال
که گرانیٔ اثقالِ اشغال وثقلِ تکالیفِ اعمال ایله مبتلای بعد
ودوری وگرفتارِ نأیِ صوری در اول قرب وزلفتک ادراکِ
حقیقتندن ناامید وذوق سرّ هو اقرب الیکم من حبل الورید دن
سحیق وبعید در مفاتیح الغیب ده ازالهٔ قفلِ ریب اولنمشدر که
بو قرب حیّز ومکان وتدانیٔ جهات وارکان ایله اولمایوب
بلکه علم وحمایت وحفظ ووقایت ایله در زیرا هر شیٔ که متمکّن و
متحیّز در مضیقِ احتیاج الی الغیر ده سرگشته ومتحیّر در

جان که از جوهرست ودر تن ماست   کس نداند که جای او بکجاست
تو که جوهر نهٔ ندارى جاى   چون رسد در تو عقلِ شیفته راى

وهر شیٔ که غیره افتقار ایله موسوم در ممکن لذاته اولوب الا علّه
معیب وموصوم در جنابِ وکمّاب واجب لذاته اولدوغی کتبِ
کلامیّه ده تحقیق وادلّهٔ قاطعه سی بسط وتمنیق اولنمشدر آیتِ
سابقة التمهید ده لفظِ قربک اطلاق وعدمِ تقییدی عدمِ
مکان وجهته ارشاد ودلالت ایدر

قرب نی بالا وپستی رفتنست   قربِ حق از قیدِ هستی رستنست

زیرا اگر امکانِ جهت ومکان اولسه حملهٔ عرشِ باوسعه
نسبت قریب ودانی وسائرلره اضافته ایله مبانیٔ بعدی
بانی اولمش اولوردی زیرا مشرقده قعید اولان مغربدن
دور وبعید اولور امّا

با مکان آفرین مکان چه کند   آسمان گرد با آسمان چه کند

چونکه صراحتِ آیت دلالت ایدر که جمله یه قربی علی السوا درس
قربِ علمی اراده اولندوغی ظاهر و هویدادر میطان من اراد
علم الاولین والآخرین ده فلیثور القرآن ده دفع لواء
استقرا و ترتیبِ صنوفِ صفوفِ استقصا ایدن جهابذهٔ مفسرین
تحقیق و تبیین ایلمشلردر که عوامِ اعراب بلکه خواصِ اصحاب
جنابِ رسولِ امین و متبحرِ محیطِ اعظم فعلمتُ بها علم الاولین
والآخرین دن استشفاءِ داءِ عضال واون درت سؤال
ایلدیلرکه اول اجوبهٔ تسلیت رسان سورِ متفرقهٔ قرآن ده بسط
و بیان اولنمشدر هرکسک سؤالی و منصفانه نصفِ علم ده قیل و قالی
مطابقِ حالی و فراخورِ همتِ هماهمالی اولوب شؤلِ طالبانِ کمال که
صفتِ جنابِ ذی الجلال دن سؤال ایلمشلردر آنلرک حالی سائلانِ
تقلباتِ هلالِ خلال مثال کبی کلدر و بعضِ اسوله علمِ اصوله متنوع در
سؤالِ روح و ساعت و پرسشِ اشراطِ قیامت کبی و بعضِ آخری
علمِ فروعه متفرع در تفحصِ نفقه و ایتام و تصفحِ شهرِ حرام کبی و طرقِ
اجوبه اوچ نوع اوزره تنوع و تفنن و نوعروسِ کلامِ مأنوس
زیورِ سکانه ایله تزین و تفنن بولمشدر نوعِ اولده توسیطِ لفظِ
قل و حرفِ فا ایله قرنتلمدن توسطه توقل اولنمامشدر قل الروح من
امر ربی آیتِ معجز اساسنده و قل هی مواقیت للناس نصِ دوان
آساسنده اولدوغی کبی نوعِ دوم هم تعقیبِ حرفِ فا و هم واسطهٔ
عدیمة الخفا ایله درکه بو طریقهٔ انیقه دن ظلامِ ابهام منحسر و آنجق
فقل ینسفها ربی نسفا آیتِ معجز نماسنه منحصردر و تعقیبِ فاده افاده

بو درکه اندکاکِ شواهقِ جبال دن سؤال مسائلِ الحلولیه دن بر
اصلِ اصیل و ذهنِ پاکِ تابناک ایله آنک ادراکی شرفِ اشیل در
لاجرم فاءِ تعقیب ایله اتیان و ترتیب اولندی تاکه عقباء ایراد
سؤال ده بی تلعثم و اهمالِ بیانِ حقیقتِ حال اولماغله خدشهٔ
خاطر خراشِ باطن و ظاهر اتمیه زیرا بو بابده تأمل ایله جوابِ مسئلهٔ
اعتقادیه ده تردد و ارتیاب اولوب انعقادِ عقدهٔ اعتقاد ده
اخبارِ فلسفیانی تندنس چرکِ کفر و شرک ایله اتساخ و تدنس
و موسوسهٔ سوءِ عقیده ایله تأنس در نوعِ سوم وجودِ حرفِ فا
و رفعِ وسائط و وسائل ده استیفا ایله در نته کیم آیتِ اذا سألک
عبادی عنی فانی قریب ده ترتیب اولنمشدر یعنی بندکانِ خاص
و محرمانِ سرادقِ اخلاص چونکه سنک ذاتِ با آمانتکدن که نائبِ
پیشگاهِ عزت و حاجبِ بادگاهِ قرب و زلفت سن بنم صفت
و شان و احسانِ بی عدیل و سانمدن پرسان اوله لر اکرچه آنلره
توجیهِ خطاب و کلزارِ ذابلِ للربیه اجراءِ آبِ نابِ جواب سنک
رفقِ بی پایانکه سزا و شایاندر که بنم ایله عبادم بیننده سفیر
و بین الجلیل والحقیر واسطه و خفیر سن اما بو سؤالک حقیقتِ جوابی
بنم جنابمدن فائض و بدید و سنک ترجمانِ زبانک انی قریب
دیمک امرِ بعید در پس وجهِ وجیهِ جواب دن رفعِ غشاوهٔ حجاب
یاء ٥ وازالهٔ غشاوهٔ جلباب ایدوب بن بالذات شرفِ اضافتِ
عبادی ایله آنلره منادی اولورم یعنی ای بنم عبادِ عبادت معتادم
چونکه سیلِ سؤالی اساله و حجرِ حجرِ قسوت فزایی سوی سماءِ رجایه

رفع واشاله ایده سز سز بنم ذاتِ بی همالمدن سؤال ایدرسز بنم ذاتِ
بی شریکم سزه حبلِ وریددن نزدیک ایکن نه حالت درکه سز اِراغه
کیدرسز وراهِ قریبِ اِنتباهی قویوب کزیوه تعسّفاتی اِراده و
اِراغه ایدرسز بین دور مشوکه یادبس نزدیکست بعضِ کبارک
کلامِ دُرَرباری درکه رفعِ وسائطِ غیرنما اکا اشارت وایما درکه ای
جوینده حاجات دعا ومناجاتدن غیری اوقات ده واسطه یه
افتقار درکاردر اما هنگامِ خواهش ونیاز وزمانِ سوز وگداز ده
خدا ایله گدا بیننده گنجایشِ یار واغیاره مجال محال اولوب ادعوا
ربکم تضرعاً وخفیه خلوت سراینده جوینده وسائل محتاجِ وسائط
ووسائل دکلدر در هیچ سری نیست که سری زخدا نیست
بی تکلفِ ریا خلوتخانهٔ ضراعت ودعایه داخل وهرنه طلب ایدرسک
جنابِ ربدن انکله کنجِ بی رنجِ مقصود وارب بی کربه واصل اوله
ناز وکبر وحاجب ودربان درین درگاه نیست یاخود دستِ
قدرت روی شاهدِ حکمت دن براندازِ وسائط وکفِ اطلاقی باسط
اولدی تاکه سالکِ جادهٔ وسوا اولان سوایه مشغول وثیابِ اعتمادِ
اسباب ایله ملفوف ومشمول اولمایه زیرا رفعِ وسائط واسباب
اولماینجه قربِ کلیِ جنابِ وهاب حاصل اولماز وهیچ کسه علائق وعوائقدن
تجرد وتفرد بولماینجه خلوت سرای قبوله یول بولماز
تعلق حجابست وبیحاصلی چو پیوندها بکسلی واصلی
اهلِ اشارت اِبداءِ بشارت ایلمشلردرکه اذا سالک لفظِ
مستطابنده اولان کافِ خطاب سیدِ ولدِ آدم خلیفهٔ مکتبِ علّم الانسان

مالم یعلم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک جوهرِ شریف وعنصرِ
نظیفِ لطیفلرینه اشارت در واضافتِ عبادی ده ظاهر وبادی
اولان خلافِ یا اضافات ونسبِ اشیادن مقدس ومبرا اولان
ذاتِ بیچون وچرادن عبارت در وعبادِ با استعداد بو ایکیسنک
بیننده مستقر ورحمته محتاج وشفاعته مفتقردر بر طرفدن دلِ
آگاه ایله نگاه ایلدکده شفاعتِ تامهٔ یعطیک ربک فترضی جلوه سازِ
غنج وناز اولور وجانبِ آخره توجیهِ نظر ایلدکده رحمتِ عامهٔ
نبئ عبادی انی انا الغفور الرحیم محیاء ترحیب وتکریمدن نقاب انداز
اولور ملکِ متعالک فضل وافضالنی کورکه قلبلری قاسی اولان
عاصی قاصیلری نه وجهله امیدوار وخزانهٔ رحمتِ بی علتدن
نه جهت ایله بهره یاب وحصه دار ایدر رحمت نه کمستا زچه نومید شویم
ای درویشِ دوراندیش اضافتِ عبادی ده نیجه نکتهٔ سربسته
وسرِ متمادی واردر زیرا نسبتِ عبودیت اوثق نسب ورابطهٔ
خفیه یه بادی طوحقیقه در باعث وسبب در
چند پرسی که بندگی چه بود بندگی جز فکندگی چه بود
جنابِ خدا افاضهٔ ندا وکندویه تشریفِ اضافت ایله خطاب
وندا ایلدی تاکه دارین ده هر مصلحتک وابستهٔ ذرهٔ عنایتِ
بی غایت اولدوغنه اعتقادکی درست وراست وهرنه طلب
ایدرسک آندن درخواست ایده سن عبدِ مجازی مولای مجازینک
کلاتهٔ کلآءت وضمانِ آماننده ایکن آخره التجا ومطالب و
مآربکی غیردن اطلاب وارتجا ایلمک رسم وعادت ونشانهٔ سعادت

دکلدر

چونکه نه مقوله صدف شرفک خریده سی و نه گونه سلطان عالی شانک
بندهٔ کرم خریده سی اولدوغی معلوم و بدآیت بداهت ایله
صحیفهٔ دلکده مرسوم اولدی جملهٔ خواجگان و موالی و عظمای
اواخر و اوالی اوز رتبه مفاخرت و مباهات و سائر بزرکان احرار
و ابرار ایله مشاکله و مضاهاتک مقرر و قلم قدرت ایله لوح فطرت
با فطنتوکه رقم رجحان و مزیت مکتوب و محرر اولور
ولم ار امثال الرجال تفاوتا من الناس حتی عد الف بواحد
زیرا مخدوم ایله سلطان میاننده بر قرب و الفت و بر محرمیت خاص خلوت
و زلفت وار در که کبرا و ارکان دولت دن هیچ بر مقرب حضرتک آنده مشارکتی
و سائر ارباب سرائر ایله مزاحمه و مشابکتی اولماز چونکه بندهٔ حق
اولدوغی محقق اولدی خدمت دیگران دن روگردان اولماق
گرکدر که برکسه نک مملوکی غیره خدمت و ضرا و سراده چوا و سرا
مولای آخره عرض حاجت ایلمز حق سبحانه خانهٔ کعبه یی کندویه اضافت
و طهرا بیتی آیتی ایله اکا اشارت ایلدی لاجرم حرم آمن اثام و
قتل و اغاره و قود و اثارهٔ اثاره آنده حرام اولدی عبدی دخی
مظهر الطاف و کندویه مضاف ایلدی تا که غارتگر شیطاندن
حصار ان عبادی لیس لک علیهم سلطانی ظله و پناه و بحر بی ساحل
تکلان ده شناه ایلیه
غافل مشوای بنده که تو آن منی نومید مباش هم که من آن توام
~~مخدرهٔ لطائف عبادی منصهٔ مقالده عرض جلوه و جمال ایلدی~~
تا که بی ریب و شک معلوم و مدرک اوله که عبد با خلوص حقه مخصوص در

هادئ لطائف عبادی دور اولمادی اوکان
وادئ ناچار دعالی الساعت تهانی
ایله ایصال دار الملک امانی
ایلدی

پس دود غفلتی ادخال روزنهٔ درون و پای طلبی دائرهٔ ادب دن
بیرون اتمیه و انی قریب کلمهٔ باقبولی شرف نزول بولدی تا که
فی السر و العلن معلوم و روشن اوله که رب جواد عبادنه مخصوص
واجد عظیمی غیر منقوص در تا که قصور التجا ایله رحمت عامه دن
نومید و استعظام مقصود و مرام ایله ناسیٔ قدرت و هم فی لبس
من خلق جدید اولمیه و سیاق آیت معجز اتساق ده قرب حق افاده
و بوطردک عکسی عدم اراده اولندی زیرا بنده حیثیت امکانیت
ایله که لازم ماهیت انسانیت در مرکز دائرهٔ عنا و حضیض عدم و
فناده در اکا نه وجهله اوج بارگاه قربه امکان تصاعد و مقعد
صدق ده جواز تقاعد اوله اما خدای قاهر مهیمن و قادر درکه
سابقهٔ رحمت و عنایت بی علتی ایله عبادنه قریب و هر حالده نگهبان
و رقیب اوله کشفا للاسرار ده اظهار اولنمشدر که معنای آیت
لسان اشارت اوزره بودر که بن عبادمه قریب و دعالرینی مجیبم
باب قربم روی متقربانه گشاده و نزل رحمتم گرسنگان نعمت
هدایته حاضر و آماده اولوب هر بندهٔ شرمنده که بنم درگاهمه تقرب
و ظهور فضل موفور نا محصورمه ترقب ایده من تقرب الی شبرا
تقربت الیه باعا اقتضاسی اوزره بن اکا نزدیکتر و پیشکاه قرب
بیچونه هادی و راهبر اولورم بنده دن قربت اداء خدمت و بندن
فضل و رحمت ایله در بنده دن توبه و ندم و بندن بر و کرم ایله در
بنده دن نیاز و گدازش و بندن لطف و نوازش ایله در بو سر
نفاستک اثره امعان نظر ایله که قرب علی الاطلاق نه وجهله تعمیم

حنوّ واشفاق ایلمشدر که اکر مطیع وعاصی واکر دانی وقاصی
اکر قاعد وقائم اکر متهجّد ونائم هر برینك شاننه ملائم وموافق
وسانته مناسب ومطابق قربِ خاصم واصنافِ بندکانه
اجتبا واستخلاصم واردر دوستانه قربم ولایت ایله دشمنانه
مهلت ایله داعیانه اجابتِ دعوت ایله عاصیانه رحمت ومغفرت
ایله اولوب هر تشنه لبِ تیهِ طلبك قد علم کلّ اناسٍ مشربهم منبعندن
حقّ شربی وهر صاحبِ استعدادِ هدایت نهادك بر نوع قرشنی
واردر زاهد اکر بنقدِ طاعتست از حق امید
مفلسان اجر عنایت مایهٔ امّید نیست مخبرِ صادق الاخبارك
صدقِ کفتاری اوزره دعاء داعیان مجاب ولیس بینه
وبین الله حجاب لکن بعضِ دعا مقتضای قضا اوزره پس پردهٔ
تأخیرده قالدوغی رعایتِ شرائطِ ناکزیرنده تقصیر اولدوغندندر
والّا شویله که شروطی رعایت وآدابی صیانت اولنه البتّه
سهامِ مهامّ کارکر وآماجکاهِ اجابته اصابت اتمه‌سی مقرّردر
ای خنك آنکو بی کاری کرفت زور را بکذاشت پس زاری کرفت
هر دمش صد نامه صد پیك از خدا یاربی زو شصت لبّیك از خدا
مرهمِ دعاءِ بی ریا ایله دردِ درونِ پرآدواسنه قصدِ علاج
ایدن اهلِ احتیاج کرکدر که مظانّ اجابتی اقراص وشیرِ
دلِ دلبری فریبهٔ انتهازِ فرصتی افتراس ایلیه جمله‌دن بری
وقتِ سحر وبامداد مظنّهٔ استجابت واستمداددر
مرادرین ظلمات آنکه رهنمایی کرد نیازِ نیم شبی بود ونالهٔ سحری

وقتِ سحر بابِ سما مفتوح وصدرِ اهلِ دعا مشروح اولوب
فجرِ صداقت بروز فاتحهٔ مصحفِ روز وباب الابوابِ رموز کنوزدر
تیرِ آهِ دردمندان در کمین کاهِ دعا
از کمانِ سینها طیّار باشد صبحدم
صبحدم باید شدن در باغ او کز شاخِ وصل
هر کلی کان بشکفد بیجا باشد صبحدم

22

الثالثة و

الآية الثلثون

نزول ايده سلطان حق اليقين اكر پاكايدرسنك سرى اولى
وتلبيسى فرمان حق در بويكيم ولا تلبسوا الحق بالباطل
حق مبين بر سلطان متين دركه سر علم عالم شمولنى
پرتو اندازِ نزول اولدوقده بغاة اباطيل اندك ثبات
كريزان و مرتحل ونمودار للباطل جولة ثم يضمحل اولور
الى موضع لانه تجيه ايابا وباطل مهين بر
باغى تغلب رهين دركه آنك دست شر وشورندن توب
زورى لابس وآنك لبسنه بلا لبث متعاطى وملابس
اولان وسواس نسناس ايله هم صحبت وفسحت سراى جهان
سزنى سامانه مصداق وضاقت عليهم الارض بما رحبت اولور

حق بباطل موازنه نكند
خنجرى كار آينه نكند

حق ابلج ده لجه اولميه كه باطل لجلجك عاقبتى ضر وضير
وهر ماده ناده ده حقه رجوع باطل ده تمادى دن خيردر
كه للحق دولة وللباطل جولة زيرا هر كيم كه حقى ابطال و
باطلى احقاق ايدر غنيمت شاه فضل اله ده كندو نفس
بدخواهنى اقناط و اخفاق ايدر

از دل عشق تو اندوه جهان بردارد
نور حق چون برسد ظلمت باطل برود

لا تلبسوا الحق بالباطل نصّ كثير الطائلنده مهرهٔ مفسّرين
تحقيق وتبيين ايلمشلردركه يعنى شول سخن درست وراست

في تجبك باطل اولور مضمحل حلى
بريده كلمز ايكيسى جا خدا
نظم كريمنده بيوردى خدا
نقذف بالحق على الباطل

السلاطين

وكلامِ بی کم وکاستی که صفاتِ پیغمبرِ آخر زمانده تنزیلِ دارالامتحانِ
جهان اولندی احبارِ یهود و ناقضانِ مواثیق وعهود کندو
دستِ بسته لری ایله کتبده تحریر ایلدکلری آفاقك ناپذیر ایله
تخلیط وعوامّ وجهلهٔ جیلِ بنی اسرائیلی بو سببایله تسویل
وتغلیط ایلمیه لر برآنان که شد سرّ حق آشکار
نکردند باطل بر واختیار تفسیرِ کبیرده تذکیر اولنمشدر که
اگرچه بو آیت صورتده خاصدر اما معنیده عام اولدوغی
معلومِ اهلِ اخلاصدر زبانِ اشارت ایله علماء امّته تنبیه
واهلِ فطانتك قدرتی تنویه درکه حقّی صورتِ باطلده ارائت
وباطلی صورتِ حقّده ابراز واجاءت ایتمیه لر
مرادِ دنیی و دین هر دو ضدّ یکدگرند ترا هوس که بهمشان چگونه دریابی
حصولِ لذّتِ این فوتِ لذّتِ آنست یکی چو ترک کنی ذوقِ آن دگر یابی
سهل بن عبدالله تستری که فلكِ معرفتده مشتری وغایهٔ
کرامتِ بی غایه ده مشتری در بیورمش که مهمِ دنیایی کارِ
عقبی ایله خلط ومزج وعذبِ فراتِ اخلاصی وفاقی ملحِ
اجاجِ ریا ونفاق ایله آمیزش ومزج ایلمه گوز که هر کیمکه جمعِ
دنیا وآخرته سعی باطل ایدر نه آنی حاصل ونه نعیمنی طالبی
بوکا واصل ایدر ترکِ دنیا گیر تا دینت دهند
آن بده از دست تا اینت دهند بر درویش وعارفِ
پیش اندیش دیمش که حظِّ نفسِ بیمان کسلی غذای روحانیِ دل
ایله بر یرده جمع وهواجس ورخصِ وساوسی القاء سمع ایلمه گوز که

صاحبِ دلِ پاک اداءِ حقِّ خدایه وابسته واهلِ نفسِ ناپاک
استیفای حظوظِ هوا ایله معلول ودلشکسته در
یا دوست گزین کمال یا جان یک خانه دو میهمان نگنجد
دنیا دنی وخسیس وعقبی شریف ونفیسدر ایکیسی
قرنِ واحدده سازگار وبی ریب ومین جمعِ ضدّین ثابت و
پایدار اولمایوب خودپرستی خداپرستییه مانع وعندالعقلا ممنوع
ایکن فریفتهٔ زیبِ زیورِ مصنوع اولمق مخالفِ امرِ صانعدر
اذا جاء موسی والقی العصا فقد بطل السحر والساحر
وتتمّهٔ آیتِ معجزنمونده فرموده وتكتموا الحقّ وانتم
تعلمون نك ایکی معنای صحت اشتماله احتمالی واردر بری بودر که
جنابِ ختمیت مقامك علیه الصلوة علیه السلام پیغامبرِ بحق
وامینِ مصدّق اولدوغی امرِ محقّق ایکن پوشیده ودرختِ مثمرِ
ایمانی تعرّضِ ارضهٔ ریب وگمان ایله پوسیده ایدرسز معنای آخر
وقولِ دیگر بودر که سرِّ حقِّ مبین ایلدوگکوز علی الیقین معلومِ
ذهنِ دقیقه بینکوز ایکن اضرارده اصرار وقبولِ حق ده حقدده
اعتبار ایدوب عدمِ تصدیق واقرار ایدرسز معنای دوم
زشت تر وتبعهٔ متتابعه سی اکبر واکثردر زیرا جاهلِ غریر
واهلِ خرقِ غزیره فی الجمله مجالِ القاءِ معاذیر موجود امّا وجهِ ثانیده
بو معنی مفقود اولوب بلکه محضِ عناد وفسادِ نهاددن ناشی
وحقلرنده یشرون الحیوة الدنیا بالآخرة وعیدِ غیرِ بعیدی ظاهر وفاشی اولور
بی دانش از راه بیفتد عجیب نیست دانستن وز راه فتادن عجیب است

صاحب بحر الحقائق استخراج درر دقائق رقائق ایلمش که نفس ناقبول
بارگاه تنکبار باری یه وصولدن منع وصرف وماء مستعمل
سوء عمل دن کرع دغرف اولونمیه که ما خلا الله باطل وما سوای
بی ثباته توجه والتفات غیر حقه تعلق دل در حال بوکه هر محل
وحال سریع الزوال وجمله اشیا وشیکة الارتحال ایکن حق باقی یی
ستر واخفا وباطل فانی یی ایثار واصفا عقل باعقالک
انتکاسندن واسباب خزی ونکالک ازدحام وارتکاسندندر
غیر او جمله سرابند ونمودی دارند یا اهل الکتاب لم
تلبسون الحق کلام مصدقنده برقاج احتمال ورکض الخیل مقاله
مساغ ومجال واردر بری بودر که توراة بی اشتباهی که منزل من
عند الله درکند وخط یدلری ایله مکتوب وپرداخته عمل دست نا مؤیدلر ی
ایله مصنوع وساخته اولان کلمات تحریفیه سمات ایله خلط ولبس
وچاه بصیرت وانتباهی طم وکبس ایلمیه لر یاخود محکمات اسلام
باسلامتی احکام منسوخهء یهودیت ایله تخلیط وبو سبب ایله
مجاهیل بنی اسرائیلی توهیم وتغلیط اتمیه لر یاخود مجرد آیات توراتی
تلقی بالقبول وبعض آخرینی که اول وصف پیغمبر آخر زمان وعلی
التحقیق اکا ایمان وتصدیق فرموده جناب رحمان درنکوب ونکول
اتمیه لر یاخود شول اقرار وقبول که قبل بعثة الرسول تکفل وتعهد
واظهار واجهارنه قصد وتعمد اتمشلر ایدی شمس آفاق گیر دعوتک
طلوعندن ولسان معجز رسان رسالتک دلوعندن صکره اعراض
وانکار وحق مشروعه شروع ایله باطل بی طائلی عمده کار عشی و

ابکار

ابکار اتمیه لر یاخود ایمان وایقانی جناب موسایه تخصیص وتفرید
وبارگاه خاتم انبیایه شمشیر زبان انکاری سل وتجرید ایلمیه لر
بالجمله حقی ابطال وباطلی ابطان بذل مجهود ایدن شرذمهء یهودک
پیمانهء پیمانلری آغشتهء شرنک ولبیس مکر وتلبیس لری سرنکدر
اولا حقی تحریف وصورت باطلده ارائت وتصریف ایدرلر ثانیا
باطلی تسویل وتزیین وصورت حقده تخییل وتبیین ایدرلر ثالثا
حق وباطل وحالی وعاطلی مزج وعدم تمیز وآمیزش صدق وکذبدن گرفتار
علمکه اتقا وپرهیز ایدوب عوام بی باکی اشباک اشتباه واشتباکه
وعقدهء پیچاپیچ ریب وگمانلرینی شد واحتباک ایدرلر وتکتمون
الحق دن مراد وبو کلام حقدن مفاد وصف جناب ختمیت عنوانی
علیه صلوات الرحمان میان جهان وکهان کیهانده پوشیده
ونهان ایتدوکلری در وسباق آیت معجز طباقده تلبیس تقدیم
بعده کتمان ترقیم اولوندوغنده بر مقتضای فن معانی نکته و
سر بیانی بودر که تلبیس کتماندن اقبح وبجر فظاعت وشناعتی
افسح در زیرا کتمان مجرد اخفاء حقدن عبارت وروح نفس الامری
ازهاق وابارت درا اما تلبیس وتدلیس ده افراد معنی بعید
وعازب وباوجود کتمان حق تقریر باطل لازم ولازب اولمغله
مثنی ومکرر وایکی وجهله تضاعف ضرری محقق ومقرر اولور
مؤلف کتاب احیا انها وانباء انبایی ابها بعده کیمیای سعادتده
طرح اکسیر روایت ایلمش که باطل هر شیء بی طائلدر که آندن جدوی
ونائل حاصل اولمایه وقائع فجره وفساق واسمار خلعاء عشاق

وداستانِ نارَاستان وافسانهٔ بربستهٔ پاستان ومجالسِ خمر
ونَرد ده رُوزان وشبان نازونیازِ نساء وشُبان وتنعّمِ اغنیا
واَهلِ تَرَف وتعیّشِ ملوک واربابِ ثَرَف وبونک اَمثالی ونظرا
واَشکالی مراسِمِ نکوهیده واُمورِ ناپسندیده نک جمله سی حرام
وباعثِ اِذناب واِجرام اولوب تضییعِ اَوقات واَنفاس و
کهلِ خُرافاتِ پُرآفات تفویتِ اَوراق واَنفاس در اکثرِ ناس
مَجالِسِ اُلفت واَستیناس ده اعراضِ مسلمین ایله تفکّه وخوض
فی الباطل ده اولان تبِعات وغوائلی عدمِ تفکّر وتفکّل ایدوب
ان یقولون الّا کذبا دن اِبا اتمزلر ودائما اهلِ حقّه معارضه
وکلامِ صِدقه مُعارزه ایدوب مَن عفّ عن الریبة کفّ عن
الغیبة مسلکنه کیتمزلر اما شول قیل وقال وما لا یعنی وسوءِ مقال
که حرام ومحظور ونظرِ حرمت ایله مرمُوق اولمایه هذرمه وهذرِ
لازم الحَذَر اولدوغی جهتدن ترکی اَولی وعلی ایّ حال لغو و
لهوه اشتغال خلافِ مرضاةِ مَولی در اَنواعِ اباطیل برمرتبه
بیکران وجزیل در که اطناب وبسطی اَشکالِ هندسیّهٔ مجسطی
ایله ~~اِحصا واستقصاسی~~ مُعتَسَر واقلیدِ اقلیدس ایله حلِّ مالمِ انحلِ
بابِ مقفلی نامیسّر در وانک تنکنای لجه سندن مجید ومحیص
مهمّاتِ ضروریّه اوزرینه اقتصاد وترکِ فضول واکتفا ایله
اولور وبومرتبهٔ غیرِ مرتّبه ده دخی نیجه شیءٔ ملبسُود وجزئیّاتِ اُمورِ
اولور که ظاهرا استحقار واستصغار اولنوب ذرّاتِ هواکبی
هستِ نیست نما ایکن صاحبنی اِهلاک واِزهاق وحقّنی اِبطال

ومنظور

۹

وازهاق ایدر میراثِ حکمته وارث اولان بلال بن حارثک رضی
الله تعالی عنه اسناد ورفع ایلدوکی احادیثِ کثیرة النفع دندر که
بِتربالِ سرِبالی کهنه وبالی اولان نیجه شخصِ لاابالی اولور که
سخط الله دن بر کلمهٔ ناخواه ایله کفتار وبی باکانه پیشکاهِ بابه
رفتار ایدوب قلّتِ مُبالاة واکتراث وندکلو کلامِ خامِ نافرجام
ایسه دخی عدمِ ندم واکتراب ایدر مقتِ الهی وسخطِ نامتناهی
آنی جحیمِ آنی وجحیمِ جاودانی یه قریب ودانی ایدوب پیکانِ لدوزِ
دوزخه آماج ودار البوار ده مُصاحبِ یزید وحجاج اولور شمشیرِ
مجاهداتِ شاقّه ایله نای کلوی نفسِ عاقّه یی حلقمه ایدن علقمه
مشاهده کم خبایاءِ طریقت ده اَبصَر من زرقاءِ الیمامه وتقلّدِ
قلادهٔ معرفت ده مِصداقِ تقلّدها طوقَ الحمامه اولوب دیمش که
نیجه مُرغِ بیان قفسِ تنکِ دهاندن پروازه آغاز ایدر ایکن تکلّمِ
نصیحتی حارس اولان بلال بن حارثک بونصح وپند وحدیثِ
سودمندی بنی منع وصدّ ورُبعِ مَسکونِ مسکنت ایله یأجوجِ فساد
ومضرّت بینینی ردم وسدّ ایلدی

هرکه شد مُبتلای پرکوتی	ببلای عجب کرفتارست
هربلایی که میرسد بکسان	بیشتر از ثمرِ کفتارست

تِلوِ قرءآن اولان احادیثِ صحّت عُنوان ده رُودِ وُرُود
جریان ایلمشدر که کاه اولور که بر بذله کووبی انتباه نقلِ غرائب
ونوادره انهماک وحضّارِ مجالسِ کباری قصدِ تنشیط واضحاک
ایدر لکن کثرتِ لغو والتها باعثِ غفلتنی انتها اولماغله یوم

دهلیز

محرز

نصب الموازین و امتیاز اصحاب شمال ویمین ده مایلفظ من قول
الا لدیه رقیب عتید نص سدیدی افتاده یولس سیلقون غیا
ومسافهٔ هوی وادباری ابعد من الثریا اولور بر حدیث
صحیح ده دخی تبیین وتصریح اولنمشدر که یوم عسیر وهنگام هنگامهٔ
فریق فی الجنة وفریق فی السعیر ده انامک خطایا و آثام جهتندن
اعظم واکبری خوض فی الباطل ده اغلب واکثری در
صلاح کار خود اینجا ز بی زبانی ساز که بی زبانی دفع زبانیست آنجا
کنا نخوض مع الخائضین نظم مبینی کثرت کلام ده اولان
تبعات وآثامه اشارت ولا تقعد معهم حتی یخوضوا فی حدیث غیره
آیتی دخی بو معنادن عبارت در زبان بیانی شیرین اولان
ابن سیرینک که هر تعبیری واقعه مطابق وحلیهٔ زمان فضیلت و
کمال ده نظرا و امثالندن راجح وفائق ایدی بیورمش که گزیدهٔ
اعصار اولان انصاردن بر مرد باحذر بر مجمع دن گذر ایدرکن
گوردی که بر گروه پرشوکت وشکوه فوائد سکوت وخاموشی یی
شکوت غفلت وخاموشی ایله ناهی وتعاطی کاس استیناس
ایله طاعم وکاسی اولمشلر شخص قادم که استعداد مادرزاد ایله
منادم ایدی عظهٔ بی عضه یی ارشاد وصراط مستقیم احتیاطه
دلالت وارشاد ایدوب دیدی که بعض گفتار ناهنجار که سیرک
دهلیز دهانکوزدن انجرار وجریان بولمشدر حدث اکبردن انتن
واخس در طالبان لبان حقائقه سزاوار ولائق بودر که تجدید وضو
وغبار غباردن شست وشو ایله لباس تقوائی نمازی وهر آن

حصائد

حصائد لساندن غسل دهان ایله ارباب غفلت دن اختیار تمایز وتمازی ایلیه
هزار بار بشستم دهان بمشک وگلاب هنوز نام تو بردن مرانمی شاید
جملهٔ اباطیل ومنهیات قال وقیل دندر اغراض اهوا ومذاهب
اسوا ایچون هر سو امارهٔ بالسوءی حقد وعصبیته اغوا وخصومته
نظر استخفاف وازرا ایده بو معنا ده عوام وعلما مشترک بلکه ساده
دلان صلحا ده زیاده اولدوغی بی ریب وشک در زیرا ثوب خودنمایی
ایله اشتمال وذکر نقائص خصمه اشتغال طبع بشرده مفطور ومجبول
صفات سبعیه دن بر وضع نامقبول در خصوصا که بئس القرین و
بدگوی ولا تجد اکثرهم شاکرین تسویل بی تاویل وآنلری ادعاء حقانیت
ایله تخییل وتجبیل ایلدوکی طباع شقا انطباع لرنه سازگار وچسبان
وهر بری مضمون یحبون انهم یحسنون ایله مسرور وفرحان اولوب
حلاوت غلبه قلب با قلبه لرنه غالب وحرونی نفس بدکردار لری
عنان تماسک واختیارلرینی سالب اولمغله میان اصحاب وآل ده
اولان مشاجره وجدال ده قیل وقال ممنوع وبو بابده اطالهٔ ذیل
اطناب نامشروع ایکن کلام حقی محق ایدن اول باطل نامحق علیه
ما یستحق کیمی مجهلهٔ ناصبیته نصب وبعضنک سربی سامانته
عصابهٔ عصبیت شنعت شیعتی عصب ایدوب ازرا وازراء
مفضول واطلاق لسان فضول ایدر دعوای حب ایدن ناصبی
خبثه که اکل لحوم ناس وتعاطی اصناف فضول واعتساف ایله
تمرن واستیناس ایدر حضرت صدیق اکبر رضی الله تعالی عنه نظر ایلیه
موالاتنه مبالاة ایتیوب بلا تحری تبری ومقام انکار ده تادی

بیوردرلر ایدی زیرا دعوای محبت و ولا اول وامق صادقه لائق در که
ان المحب لمن یحب مطیع فحوای صداقت مصحوبی اوزره سیرت
محبوب ایله تهدی و ترک فضول و تعدی ایده سلطان انبیایه وزیر
اعظم و خلیفهٔ اول و اکرم رضی الله تعالی عنه

شمع دین بود و مصطفی خانه‌ش جان بوبکر بود پروانه‌ش
انس بادی گرفته روح رسول زانکه بد فارغ از طریق فضول

حضرتلرینک جملهٔ حسن سیرت و نقاء سریرتلرندن خفهٔ دهانلرینه
وضع حجر و کثرت کلام دن توقی و حذر ایکن هر مکثار مهذار اول
نادی تنکبارده نه جهله داخل زمرا وداد بلکه یوم قیامت ده اول
حضرت اولی خصوم اشدا اولور و فضولی آخر دخی اتباع رفضهٔ
بدسیر ایله اکرچه ظاهر المحب خاندان اما حقیقت ده هم طویلهٔ بدان اولور
یعسوب المؤمنین خلیفهٔ چارمین رضی الله تعالی عنه

تا بنکشاد علم حیدر در ننهد سنت پیمبر بر
بقیام کرم قعود او کرد درمیان سجود جود او کرد

شرف بخش متکای خلافت و زینت فزای تکرمهٔ مکرمت و کرامت
اولدقلری هنکام ده کمال تقشف و استسلام دن اوج درمه
بر ثوب کم بها ابتیاع و اشترا ایدوب فضلهٔ سر آستینی زند متینلرینه
وارنجه قطع و اجتزاز و هنکام ابهت خلافت ده اختیار بذاذت
و خلاقت دن عدم احتراز بیوررلر ایدی دعوای حب و ولا
ایدن اهل نفس و هوا ثیاب اطلس و حریر ایله تزیی و ریاش
حرمت پذیر ایله تجمل و تزیین ایدرکن دعوای محبت و ولا ناروا

بلکه یوم یقوم الناس اول سلطان درویش لباس اول عدات
و خصما اولور احسن احوال انسان حفظ جارحهٔ لسان اولوب
کثرت کلام ده اولان آفات و آثام دن که غیبت و افترا و نفاق
و مرا دن توقی و توعد و کندویه مضرتی و آخره تبعه و معرتی اولمیان
کلمات روزمره یه ورزش و تعود ایلیه اکرچه مستغنی عنه و زائد
اولان کلمات بی عوائده تضییع ازمان ایله معاتب و حصائد
لسان ایله محاسب اولوب اذنای کثیر الفیری بالذی هو خیر
استبدال باعث استدبار و استنزال در واکثر آمال النفوس کواذب
زیرا الفاظ بیهوده و اساطیر خاییده و فرسوده یرینه آثار
قدرت پروردکاری تفکر و اعتبار ایلسه نفحات رحمت الهیه دن
نیچه نفحهٔ بهیه یه فائز و اکر تسبیح و تهلیل حقه موفق اولورسه
باقیات صالحاته حائز اولور بعض کلمهٔ یسیره و لفظهٔ قصیرهٔ
غیر کثیره اولور که آنک سببی ایله دار بقاده قصور و علالی ابتنا
و ازواج و آلالی اوزرینه زفاف و بنا ایدوب مصداق لهم اجر غیر ممنون
مخصوص و یزیدهم الکاف والنون اولورلر بر کتابی بی تاب
کنوزدن بر کنز خاطر فروزه ظفریاب ایکن مدار بر کدری امتداد
و بدر بدر نمایه عدم رغبت و ابتدار ایلسه لاریب فیه خسران مبین
ایله خاسر و بصر بصیرتی خاسئ اولور بو تمثیل موثلک ممثلی
بودر که بر مغفل نی درک ذکر خدایی ترک و درخت بختنی بی بار
و برک ایدوب بیهوده کلمات ایله اوقاتنی اضاعه و اثر بطالتی
اشاعه و اذاعه ایلسه اکرچه آثم و بزه مند و شایستهٔ نکال و کزند

اولمانه

اما مغبونِ عرصه گاهِ مَن استوی یوماه و مزرعهٔ آخرت ده تحصیلِ
ربیعِ مفاخرت اتمدوکی ایچون سعیی ضائع و تباه اولور
صفتِ کاهلانِ دین در راه　　هست لفظِ من استوی یوماه
زیرا مؤمنِ حکمت پذیر انک صمتی فکر و نطقی ذکر و نظری
عبرت و خبری خبرت در بلکه هر اهل کمالک رأسِ مالی اوقات و
انفاهی و دمِ عیشا آشناهی و حکمت آشناسی در شویله که یومِ سؤال
و جواب ده تحصیلِ اجر و ثواب ایده جک بر کاره شروع و ابتکار
اتمیه نقدینهٔ رأسِ مالِ آمالی سنجیدهٔ ترازوی کاتدن و سرمایهٔ
مایهٔ الافتخاری تلف کردهٔ خسارت گاهِ فما ربحت تجارتهم و ما کانوا
مهتدین اولور مالایعنی یی ترک و درءِ حسنِ اسلامِ مرء دن اولدوغی
مستودعاتِ احادیثِ حساندن بر کلامِ حکمت رسان در خلعتِ صدقِ
روایتی بی دنس اولان حضرت انس رضی الله تعالی عنه و ارضاه دن
نقل نه اشتباه در که زمرهٔ انصارِ کرام دن بر غلامِ مغفرت انجام
غزوهٔ احد ده راهِ رضاءِ احد ده فرید و وحید کشته و شهید اولوب
تجهیز و کفن و رمس و دفنی ایله استجلابِ اجر و ثواب ایدن محارم و
احبابی کوردیلر که غلبهٔ سغبِ جوع و فرطِ تشنگی و نوع ایله شکم پرشکنی
اوزرینه ربطِ حجر و گرانی و هنگِ سنگ ایله فی الجمله دفعِ استرخا و ضجر
ایلمش بو اثناده مادرِ مهربانی استیلاءِ هموم و احزان ایله احیاءِ مراسمِ
سوک و سببِ غزایه سلوک ایدوب وجهِ ولیدِ شهیدندن مسحِ تراب
و هنیئاً لک الجنة یا بنیّ زمزمه سی ایله اظهارِ کآبت و اکتراب
ایلدکده سلطانِ عالمِ حقیقت خاتمِ انکشتِ خاتمت حضرتلری

تنکنای

تنکنای غفلت دن انجا و سرّ ستیرِ حکمتی انها ایدوب دیدی کیم
ای پیرزالِ کهن سال شاید که ولدِ مستشهدک سرمایهٔ حیاتِ بی ثباتی
که　عمری که از و دمی جهانی ارزد　　بیهوده ضائع و تلف
و فریب آبادِ کون و فساد ده شیفتهٔ بطر و ترف اولماغله عیلِ
اول ناجیاندن پس مانده و مناقشه فی الحساب اقتضای تاب
عتابا تمکین پیشوایانِ اهلِ جناندن زانده اوله دقائقِ حکم رائقی
علیم اولان لقمان حکیمه ادارهٔ قداحِ مقال و منقبتِ و لقد
آتینا لقمان الحکمة یه لیاقت و اهلیت دن سؤال ایلدکلرنده اول
مظهرِ تامِ اسمِ حکیم و گویای یا بنیّ لا تشرک بالله ان الشرک لظلمٌ
عظیم حکمهٔ حکمت ایله تذلیلِ نفسِ حرون و جان دادوی ریاضت
ایله اصلاحِ نغلهٔ درون ایدوب دیمش که امورِ ملکیهٔ مخفیه نی
سائل اولماغله تحصیلِ حاصله اوقاتی تضییع و مالایعنی یه اشتغال
ایله دائرهٔ قیل و قالی توسیع ایلمم　　دورانِ خموشیست خموش اولیز
معرّفانِ جامعِ حدود و رسوم و جوّالانِ حلبهٔ رقومِ علوم
دیمشلردر که مالایعنی نک حدِّ رسمی و علامت و رسمی بودر که مطلق
بر کلامِ ناتمامه تحریکِ لبان و اطلاقِ زبان ایلیه که اختیارِ سمتِ
خاموشی و صمت ایلدوکی تقدیرجه آثم و گنهکار و حال و مآل ده
متضرّر و شرمسار اولمایه مثلا لیالیٔ مسامره و ایامِ محاوله و
محاوره ده صحائفِ اسفاردن قراءتِ نوادرِ اسمار ایدوب
کشت و گذار ایلدوکی بلاد و دیارک جبال و انهارینی و حدائق
ذاتِ بهجه سندن عرضِ عارض و طهجه ایدن اثمار و ازهارینی

وحظ وترحال ده بلکه هرحال ده اولان طوارئ اطوار واحوالی
وبلا تعب ومجاهده مشاهده ومعاهده ایلدوکی مطاعم شهیه
وملابس فاخرهٔ بهیه ده تطویل بلا طائل وخلال اسفارده مشهود
وبدیدار اولان مجلوبات اقالیم واقوالرک تفصیلنده تحصیل حاصل ایده
واقفان دسائس نفسانیه وعارفان وساوس شیطانیه یه
چون مهر فروزنده وچون روز هویداست که مرصاد
فریب وفساده لبث وحقی باطل ایله ستر ولبس ایلمک اول
مصدر حقد ولجاج ومرصد بغی واعوجاج نصب حبال خبالده
مستبصر وفنون شعبده وفسون ایله مستظهر مباحی مباهی
مظهر آثار مناهی بی تناهی صورت نگار کرمایهٔ مکر وتسویل
بیرنک کارگاه تیرنک وتهویل
مکر وحسد وعجب ونفاق وطغیان بدخویی وکید وبخل وکذب وهذیان
جمع آر وبزهر آب فعالش بسرش تا شکل قبیح او برآید زمیان
همباز نفس کافرکیش دغا باز بد اندیش کلوخ انداز
جادهٔ اتقیا پیر نابالغ مصطبهٔ شرک وریا هیولای غوایت مستمره
اولان بومره نک کار لازم الانکاری در اهل نفاق که سرمایهٔ
عمر وطیلهٔ غیر مستطیله لرینی سوق فجور وفسوق ده انفاد و
انفاق ونعل بازگون مماذقه ومداهنه ده اتفاق ایلمشلردر
~~کیرم که بزرق خلق را بفریبد باو چه کند که یک بیک می داند~~
ابلیس پرتدلیسک اغوا واغراسنی تقبل ویقولون بالسنتهم
مالیس فی قلوبهم مقیل ثقیلنده تقیل ایدوب دل وقاحت خویلری

اتباع

اتباع باطل مزدری ونفس لا نسلم گوی لری تجاهل فرموده
الحق حق وان جهله الوری ایسلدی
الم تر ان الحق تلقاه ابلجا وانک تلقی باطل القول لجلجا
اهل نفاقک دفتر عقیده پرشقاقلری ابتر وسوء حاللری
سائر اهل شرکدن ضلالدن اشد وبدتر اولماغین اوائل سوره
هبوطده بقره ده شان کثیر الشان کفره ده ایکی آیت جلیلة الشان
فرود وحالات منافقان بی ایقان ده اون اوچ آیات
معجز نشان نزول وورود ایلمشدر
ذوفنون یریک فی کل آن خلقا من نفاقه مستجدا
فحواسی اوزره منافقین بی یقین ظاهرده زی مؤمنین ایله متزی
باطن شقاوت مواطنلری مطاوعت مشرکین پرکینه متهیی اولوب
مزاولهٔ باطل ایله آرزومند عز باطل اولماغله من طلب عزا بباطل اورثه
الله ذلا بحق کلام ادقنه ماصدق اولورلر
حکیم گفت از آن کس حذر نمای که او نه یار یکجهتست ونه دشمن یکرو
صورت صلاح ده اولان مرائیان بی فلاح دخی بازار
اوزارلری نفاق بولان اهل نفاق ایله همحال وتکشف آثار
تقشف ایله محتال اولوب اخفای عبادت فضیلتندن محروم
ومفاتیح خزائن خدا اولان السنهٔ شعرا ایله معیب وملوم اولورلر
قلبک آیینه صفت صوفی نیچون صاف دکل ظاهرک باطنکه اویماق انصاف دکل
الله یستهزئ بهم ویمدهم فی طغیانهم یعمهون آیت معجز نمونده
طاعتده کبار مفسرین تحقیق وتبیین ایلمشلردر که هر کمسنه که اقامت وظیفهٔ

کسلان و ملول و سل سیف استهزاده ثانی ابن سلول اوله
آنک پاداش کار و تاوان عمل ناهنجاری استهزا ایله معامله
ومکروا ومکر الله مدلول بی اشتباهی وزن رعایت مسلک مزاوجه و مشاکله اولور
بابنده هرچه خواجه کند عین حکمت است کس را مجال نیست که گوید چرا و چون
دنیاده جزای استهزالری بودر که اسباب نفاق و
مذاقلری زیاده و ابواب شقا و شقاقلری کشاده اولدقجه
تطویل رشتۀ استدراج و قعر مهر مزء انعام عامدن مروارید
لطف و نوید استخراج اولنوب غیث ملث نعمت کشتزار امید
و امنیتلرینه متقاطرت و نصب متقاطر و منصب اولور ایدیکا
تا که بازیچۀ تواتر و توافر نعمته اشتغال و بلد ذهول و غفلتده
اشتغال ایله رؤیت منعم حقیقیدن دور و بعید و حتی اذا
فرحوا بما اوتوا اخذناهم بغتة مقرعه‌سی ایله مرکوب وعید اوله‌لر
و عقبات عقباده ابواب بهشتگاه بهشتک یری کشاده و غرف
و اشجار و نعیم جنات تجری من تحتها الانهار منظر اعتبارنده آماده
اولوب منادی فضل و ندا ندا ایلیه که ای منتظران دخول دار جنان
مغفرت ربه مسارعت و استعجال و اغتنام فرصت فوز و
رحمتده ترک بطاء و استمهال ایلک تا امان محشر و خائفان
شرر شر قطع صعود و فراز و طی مسافۀ دور و دراز ایدوب
بادیه‌پیمای صراط باریک و تاریک و در بهشته قریب و نزدیک
اولدقده فی الحال بطش قادر ذی الجلال ایله اول در کشاده
فراز و باب جنت المآب مفتوح و باز اولوب هر بری حفره

یه

سعیر و جحیمه افکنده و درخت طالع و بختلری تندباد سخط الهی
ایله برکنده اولور اساطین کشف و یقین که هر کلام حکمت
انتظاملری حکم مرفوع و حاشیۀ بساط تحقیقلرندن خاشاک
ترقیش و تلفیق مدفوع در ایضاح و تصریح و ضفائر پیچاپیچ غوامض
و اوهامی مدراء ادراک و افهام ایله ترجیل و تسریح ایلمشلردر که یوم
ساعت و روز قیامتده که پاداشگاه وزی و محضر یوم تجد
کل نفس ما عملت محضرا در جواز متن صراط ایچون بطاء و قراطه
حسن عمل و کردارلری مقداری اعطاء انوار و هر منافق سست
پیمان دخی اظهار شعائر ایمان ایلدوکی قدر اول نور هدایت اثردن
بهره‌دار اولور اهل اخلاص و نفاق اجتماع و اتفاق ایله متن
جسر متینه وضع اقدام و قطع فیافی و بلاقع آتشینه سعی و اقدام
ایدرلر نور مبین گروه مخلصین ثابت و پایدار و نیر اعظم طالع
خجسته مطالعلری فروزان و تابدار اولوب مساعدۀ رحمت الهیه
ایله ریح عاصفه و بروق خاطفه کبی راه پرخباط پل صراطدن
مضی و مرور و اول مهابط مضائق و مصاعد مزالقدن
تخلص و تملص ایله دخول سور سرور ایدرلر منافقین پرتلوینک
نور بی‌تابلری کرم شبتاب کبی سرعت و شتاب ایله منطفی
و امید سست نادرستلری متلاشی و منتفی اولوب فی الحال
اسفل سافلینه ساقط و قعر درکۀ بی‌برکته نازل و هابط
اولورلر دار الامتحان جهانده بضاعت با اضاعت ایمانلری
ناقص و هر بری عقد وثیق عهود و مواثیقی ناکث و ناقض

[illegible]

اغوار وانجادده ایجاد اولنان اشیا عبث وسدا اولمایوب
هرشیئ بدنماده حکم بی انتها اندماج ومار بادمارده دخی مضرت
سم زعاق منفعت تریاق آمیزش وامتزاج بولمشدر
چون کوی سپهر دیدی ومرکز کل
در دائرهٔ جان نکرد ونقطهٔ دل
وانکاه زبان شوق بکشای وبکوی
سبحانک ما خلقت هذا باطل
هرشیئ باطل نما بعض ظهورات خدا اولماغله مؤاج دقیقهٔ
لاتنکر الباطل وتضمن حکم ابیهٔ خبیه سببی ایله حیرت افزای
هرعاقلدر
هیچ بر هرزه نافرید حکیم
تو زبان فضول کن کوتاه
کتب حکمت ده نکاشتهٔ کلک روایت درکه برشخص کول وحرد
بوالفضول برمحل ومعبردن کذر ایدرکن کوردی که برخنفسا برحسب
اذا تحرک فسا حرکت ودبیب ایلدوکی فراز ونشیبی وجود خبیث
وخبیثی ایله تلویث ایدرک مسشی ودروج وزیر بری دن ساحه زئیه
خروج ایلمش اول شخص کستاخ نظرک دل پرکدرنه کذر ایلدی که
بودویبهٔ خاک آلود بیچارهٔ ملک وجود وخلقتنده احتمال منفعت وسود
نابوددر بو اندیشهٔ بد وفکر ردی ورد درون غوایت کده سندن
سرزده اولدقده فی الحال بطش ذی الجلال ایله کرفتار شومی اشک
واول خرسوار کریوه ادبار حریق دمص مرض آتشک اولوب فدن
بدنی بی اساس ونفرت اجانب وعدم تقرب اقارب ایله مبتلای
وحشت لامساس اولدی هرچند که اطبا واساه باموا اساته
بذل دنانیر ودراهم وترتیب ضمادات ومراهم ایلدی
از قضا سرکنکبین صفرا فزود
روغن بادام خشکی می نمود

زیرا اقدام ده

٦ ایه

اکرچه باطل هرزمان پیرایهٔ خیریت واطمینان دن عاطلدر اما
بازار اعتبارده رواج ونفاق بولسه محض مماذقه ونفاق اولوب
صاحبی دار الامتحان دنیاده هم طویلهٔ بل هم اضل وعقبات
عقباده افتادهٔ شرک درک اسفل اولور اشعر متاخرین دن
برشاعر منقطع القرین بو معنای مرغوبی بو اسلوب خوب اوزره
تتبع وطباع استادان سلف ایله تهدی وتطبع ایلمشدر
باطل همیشه باطل وبیهوده درولی
مشکل بودرکه صورت حق دن ظهور ایده
طلبهٔ عصریین دن برطالب حق یقین اول معنای مطروق
مسبوقی بو وجهله وصحیفهٔ زرنکار روزکارده تخلید ایلمشدر
مرءات حسنی خط سیه پرفتور ایدر
باطل کبی که صورت حق دن ظهور ایده

تولید

هرچه کردند از علاج واز دوا
کشت رنج افزون وحاجت نا روا
تاکل اعضا واشلا ایله کریهٔ الشاکله وکرفتار عارضهٔ آکله اولوب
مغلوب علت جذام وسیلان قروح جروح ایله جلد نامدبوغ بدنی
عرصهٔ تقطع وانجذام اولدی اول رنجور زار اثناء کشت وکذارده
برحکیم عارفه مقارن ومصادف اولدی که مجرد رؤیتی علیلان رنج نابوده
برءالساعه وعیسا آسا نفس همت ومواساهی ایله کرفتاران درد
بی دوا برءالساحه ایدی رنک روی پر زنکنه نکاه ومسبار توجه
ایله غور علتنه اکتناه ایدوب دیدی که ای غافل روزکار آخر تاکی
مجهله جهلی طی واظهار اصرار وغی ایده سن بو عوارض وعوادی
بادی صانع حکیمه ایلدوکک اعتراض وقدرت مهیمن حلیمه قلدوغک

تهزؤ واعراض

خنفس کە مستقذرِ انفس در خلقتنده اولان انواعِ حکمت وآثارِ
خفیّاتِ قدرت دن بری بودر کە آنك ماده ضمادی دافعِ علّتِ
جذام وبو کلامِ حکمت انجام قولِ حذام در مادام کە تنِ پر بلاکە
آنی طلا اتمیەسن بو علّت سندن زائل وبدنك صحّتە مائل اولماز
فی الواقع اول اسیرِ زنجیرِ دواهی وفواقع طلبِ خنافسدە منافس
اولوب بعد التحصیل بدنِ علیلنە ضماد واشارتِ بشارتِ غیبیّەیە
اعتماد اتمکلە کانّما انشط من عقال ومرآتِ زنك خوردۀ ذاتی
واصلِ جلا وصقال اولدی

الآیة الرابعة والثلثون

روضۀ فردوس دن اولمز بعید هر کیم اولە سالكِ راهِ یقین
نظم کریمندە بیوردی خدا **اُزلفتِ الجنّة للمتّقین**
مجدّدِ علم درسی اولان حضرتِ ادریس کە چمنِ ذاتی طلِ حکمت
ایلە مبتلّ وانجمنِ ابی بلِ فضیلت ایلە مخضلّ اولوب صیتِ
فحوای واذکر فی الکتاب ادریس انّە کان صدّیقا نبیّا اقطارِ
روزکاردە منبثّ ایدی پدرِ بزرکوارینك اسمی برد ومادرِ عالی
تبارینك نامی اشوث ایدی هنکامِ رحلتِ آدمدە ادوارِ اعمارندن
یوز ییل مرور وبعضی اقوالدە اوچیوز التمش سالِ مضی وعبور امتش
ایدی بعثتی وفاتِ آدمدن ایکیوز ییل موخّر وقولِ جمهورِ مورّخ
بعد ابی البشر اوّل مبعوث اولان پیغامبردر ذاتِ حکمت
مداری آناء اللیل واطراف النهار مواظبتِ اوراد واذکارە
قانت وساعاتِ روز وشبدە وظائفِ عملِ مفروض ومستحبّی
غیر فائت ایدی زخرفِ دنیاء زودگذر محضرِ علوّ نظرندە
مانندِ پشیز ناچیز ومجموعِ دفائن وخزائنِ عرضیّۀ ارضیّە
جنبِ جنابِ جنّاتِ تابندە شئ وحیز اولوب صائم النهار
وقائم اللیل ولبیسِ طاعت وعبادتی طویل الذیل ایدی
~~اکوروش بلیت انتها فانّ الی ربّك المنتهی~~
~~قلبی~~ کالِ تصوّع واحماض ایلە املاك واعراض دن
اعراض واهلِ جهلی ابغاض ایدوب دائما ذکرِ حضرتِ حقّە
کما هو حقّە مشعوف ووجەِ معاشی ضروبِ کدّ وغشاشی

نصّ آنیك اقتضا ودلالتی اوزره [illegible]
دخول جنّة المأوای
تقوی تقریب وازلاف
بلاخلاف بیکانکه مادح ثناخوانی
ایدر بو تقریب وتعریف ونشانی ولا
خدای اکبر وتبشیر اوله اولیایە
خطر علی قلب انظار مخصوص وجهید
بسط وانبساط وشوخی و
گستاخی وحیادرك
خیین دە نیاز وقناعت ورسوخی دە
سبب استحکام

وابسته و

ایله احتراس قاعدهٔ احتراث واحتراشه موقوف ایدی اول
ذات مفضل منزله اولان صحائف صحف مفصله اسرار سماویات
وتسخیر روحانیاتی مشعر وبوکا مماثل ونظیر صنایع بدائع دلپذیره
مخبر ایدی وجود امجدی کندم گون وخوب خد وکث اللحیه و
تمام قد اولوب قوی استخوان ومناسب اندام وقلیل اللحم وآهسته
کلام اولوب هنگام مشیده وجه ارضه ناظر وهر آن پیرامن فکر
واندیشه یی دائر ایدی اعضاء با اعضاسی بی اضطراب و
غیر متحرک واکثر اوقات واحیانده سمت صمت واطمئنانه سالک
اولوب زمان تنفوه ومکالمتده انکشت شهادت ایله اشارت
بیورورلر ایدی بعد وفات الشیث اکثر عوام انام موقف
تلبس ثوب تلبیسده استقرار وتلبیشه ایدوب ارتداد و
استبدادی ایچون نجوی ومنافسه بلکه دار السلام اسلامده
قیام ایدن مخلص انام ایله مکافحه ومناقشه ایلدیلر اول گروه
فجور وسفاح فجور وسفاحه خلاف مشروع بدور وشروع ایدوب
عصابهٔ تعصبی محکم وازدیاد فساد ایله سر رشتهٔ رشادی
گم وکمیت داد سدادی گم ایلدیلر لاجرم حضرت ادریسک کاشانهٔ
خاطر نفیسی اثاث رسالت ایله آهل ومعمور وارشاد فئهٔ فتنه
نهاد ایله مأمور اولوب اول مسلاق بلیغ صحیح التبلیغ بیتمش
ایکی لغات بالغات ایله اول قوم شتیت واوزاع واوشابه
فتنه تدریس رسائل رسالات ایدر ایدی ویوز شهر مناعت
بنیاد طرح وآباد ایدوب انواع محسنات صناع ایله

ترتینی

ترتین وهر برینه موافق ومطابق اسالیب قوانین ترتیب و
تبیین ایلدی ورجال حال رجاله عدل عدل واعتدالی
بند ومسلک استقامتدن منحرف اولان گروه متعسفه
نصح وپند ایدوب احراق قلوبده مانند جمر اولان مسکرات
خمر واستماع معازف وزمرک دفع ورفعنی امر ایلدی درکات
برزخ دوزخدن منجی ومخلص اولان عمل صالحه مواظبت واعتیاد — وخالصه
واوقات سعد آیاتده تعیین اعیاد ایلیوب قطان اقطار
جهانی دعوت صراط باهر البرهان ومضمار شرع ~~شریف~~ده — عرش اساسنده
افراس خواطر انابی قصد آزمون ورهان ایدر ایدی مقتضای
دین مبینی اعلاء کلمهٔ توحید وحاصل دین متینی عبادت
خالق مجید اولوب آیین گزینی اوزره اقامت صلاة قیام
وشهور مشهوره دن ایام معدوده ده صیام واجتهاد جهاد
وزکوة اموال ایله تزکیهٔ اعمال وجنایت جنابت ومس
موتیدن اغتسال واکل لحم خنزیردن ولحوم حمار وکلبدن — منع وتحذیر
نهی وسلب وسائر شبهات ومحرماتدن درء وثلب ایدوب
تناول باقلا واکابدیل وهما اولان اشیادن تنفیر وتبعید — باقلادن
ومسکر ومخدر ودماغه مضر اولان بقول واعشابدن — اوشابه
تنذیر وتوعید ایدر ایدی وگوهر مهر انور درج برج آخره هنگام
انتقالده ووقت رؤیت هلالده وکواکب سیاره بیت
الشرفه زمان اتصالده منائح قرابین وذبائحه اشتغال
ایدر ایدی ودقائق رقائق علوم نجومی اختراع واساسی

بروج دگواكی تعيين وابداع ايدوب حنكت عربكت ايله تبيين
نظرات تثليث وتسديس وسائر احكام وقراناتی تدريس ايلدی
اول سديد المذهبك ذهب وجود مهذبی بوته نسك ده منسبك
ومضائق بواقی بوائق رياضياته منسلك اولوب

يا آفة الانسان الا المنی   طوبی لمن طلقها واستراح
املتهم ثم تأملتهم   فلاح لی ان ليس فيهم فلاح

طبقی اوزره هر روز فلق بام صباح دن غسق شام رواحه دك
اون ايكی بيك تسبيح وتهليل واربهء مقتضيات نفس مؤربی
انامل قوت ارب ايله تحليل ايدر ايدی اول صفی الصفات عوالم
علويات ايله مؤانس وافواج ملائك سبع ارائكك نادی مينو
ايادی سنده مجالس اولوب حتی كتاب اخوان الصفاده منهل
روايت شائبهء شبهت دن مصفی دركه حضرت ادريسك مخدرهء
كلام نفيسی منصهء حسن ودلال ده بو وجهله عرض جمال ايلدی كه
بن اوتوز سال علی الاتصال قطر ربع سموات سبعی سير واطلاع
خبايای عالم خير وضير ايدوب مكامن ظاهر وباطنده انوار اسرار
ملكك ملكوت لامع وغويضات وقائع علويه وسفليه لائح
اولدی نور قوت معجزه ايله اعداد انبيا آتيه يی كشف وبيان
وواقعهء هائلهء طوفانی مرتسم جرائد اذهان ايدوب اكثر مؤرخينك
رأی رزين ونقل گزينی اوزره قبور اخيار واهل هدايتی تاراج
تلاطم امواج دن استحفاظ كلاءت ايچون حضرت ادريس
مبانیء تأبيد تأسيسی تأصيص وتأسيس تمكين قاهرهء مصرده

نمايان

نمايان اولان جبل هرمانك حصر وقصردن قرون تقادم عصور
وقرون ايله گويا جثمان هرمان در غطای تمكنت دن براهل
ثروتك حسن اعانت واعتناسی ايله بنا ايليوب مجموع بدائع
صنائعك هياكل وتماثيلنی اول كنبد اثيل ده ارتسام وزمان
طوفان ده انطماس رسوم علم وعرفاندن مستشعر وهراسان
اولماغين بو طريق ايله اشراف اخلافه ايصال نفع تام
ايلدی حضرت ادريس سهول وحزون ربع ربع مسكونی
طوف واعتبار بعده مصير نزهت مسير مصره عود واستقرار
ايلدكدنصكره جوهر وجودی كان رفعت مكانده محفوظ واصح
روايات صحت آيات اوزره حيات مؤبد ايله بهشت سرمدده
محتظی ومحظوظ اولدی قصهء مسفوره كتب مشهوره ده بو
اسلوب اوزره مكتوب ودرايت روايتی ميدان بيان اصحابت
منسوب ده منصوب دركه حضرت ادريسك قلب با تقديسی
كه مانند حظيرهء طاقديس ايدی مشاهدهء سبحات خالق كائناته
مولع وحريص وسعر توق وطلبی سوق شوق وطرب ده
رخيص اولوب لبث مدت دنيا ومكث تحت ثرا وخشر جسر   حشر
وليسر بشر نشر بنينده بين وصحاح اخبار فصحاح مبين
اولدوغی خوف ورجا وخفض ورخادن دائما متألم و
متأمل وسيلاب امتداد ميعاد ايله حائط حضور وجبور   ی
مضمحل ايدی مطمح انظار وملمح انتظاری مبوءء دار قرارده
مشاهدهء جمال ملك ستار وجوار طبع جوادی جواد سع

دانى وجد وافزده سيّار اولماغين اسباب رياضتى سرحد
نهايته ايصال وتحصيل انفعال آمالده ايقاد وايغال ايدر ايدى
على التوالى اطراف نهار واجواف ليالى ده اشتغال ايلدوكى
صوالح اعمال موازىٔ مبرّات تمام انام ومعادل حسنات عامّهٔ
خاص وعامّ اولماغين رتاج كرامت نتاجنى قطّان ملأ اعلا
مطاف ومحفل شرف محملنه سكنهٔ مسكوكات علا ميل وانعطاف
ايدرلر ايدى ملك الموت بو حال غرابت مآلدن مصداق الاذن
يعشق وصدر شكيبى صبرى شق اولوب اذن خالق اكبر
ايله بساط بسيط اغبر نازل وصورت بشر واضح البشره يه متمثّل
اولدقدنصكره حضرت ادريسك ندى ندا انيسنه قرين واوج
كون روز وشب كمال شوق ورغب ايله اول يتيمهٔ بحر نبوّت
ودتيمهٔ نحر فتوّت ايله همنشين اولدى حضرت ادريس مكنون صميم
روع اولان مراسم مكارم خنوعى تبنيذ ومدلول آيت فما لبث
ان جاء بعجل حنيذ اقتضاسى احضار طعام لذيذ ايدوب اول
رفيق شفيق مطاعم ومشاربه عدم راغب ومهر احتياج بدل
ما يتحلّل معرب زمين دلنده غارب اولماغله جنس انسدن اولمدغى
معلوم ومنطوق فلمّا رأى ايديهم لا تصل اليه نكرهم صحيفهٔ دلنده
مرقوم اولماغين اول ضيف بى انشراح قابض ارواح اولدوغنى
مجلهٔ تفهيمه كتب وترسيم ايلدى حضرت ادريس عرض اخلاص
وعراضهٔ مهجه يى جان چه چيزست كه بهر تو فدا نتوان كرد
معرضنده هديهٔ خاص ايدوب خدمت مأموره بهادن استعلام

واستنبا ايلدى حضرت ابى يحيى تقرير اذن خدايى توقير وتأديب
وجواهر نيت زيارتى طبق طبق لولو ليم وبغيته ترتيب ايتدكدنصكره
حضرت ادريس دست محصّل المرام ايله عروهٔ وثقاى ابرامه تشبث
ومقام اقدامده تمكث ايلدى كه طائر روح روانه عارض
جهانى اضاقه وحرارت شراب مردافكن مركى اذاقه ايليه
ملك الموت تفصيل اصل وفرع وباب استيذانى قرع ايليوب
جانب قادر بى نيازدن مرخّص ومجاز اولدقدنصكره بيخ روح
پرفتوحنى زمين قالب قابلندن انقلاع وعند البعض قضاى
خيشوم وخرطومدك انتزاع ايليوب تكرار آب حيات مآب
اعادهٔ روح ايله رياض بدن مجروحى مفروض وشاهد زندكانى
ساحهٔ شادمانى ده معروض اولدى ملك الموت خلاف ظاهر
بو مقترح نادردن تصفّح صفحات سرائر وحكمت وعلّتندن تفحّص
مطويّات ضمائر ايلدى حضرت ادريس دقيقهٔ حقيقته نهال
مثالى تغريس ايدوب ديدى كه مقصود دل معنّى بو معنى در كه
مرارت ممات مذاق سلامت سمات ده باقى ومجنب اجتناب
تأثير نصل ذكتاب دن واقى اولوب من بعد تزايد اشتغال
محاسن اعمالى متوجب ولحاف مواظبت اوراد واذكار
ازمان ليل ونهارى مستوعب اوله حضرت ادريس مقصد
آخرى خواهشكر اولوب زبدهٔ مرامى ارتقا ورؤيت دركات
دوزخى ابتغا ايلدى واسطهٔ حضرت عزرائيل ورخصت
جناب جليل ايله بو ملتمسى دخى مبذول وحسن اعانتى نجح مأمو لنه موصول اولوب

درکاتِ سعیری وفقِ ضمیر اوزره اراءَت وشُعلاتِ غضب وسخطِ رب خانهٔ عُقُولِ عقولی تنویر واضاءَت ایلدی حضرتِ عزرائیلک رَجا وتأمیلی اَیله مالکِ نیران اَبوابِ مُؤصدهٔ اهلِ عصیانی فتح واظهار وعقباتِ عقابِ عذابی ابراز واجهار ایلدکده حضرتِ ادریس فضاعتِ نکالِ اصحابِ شماله نگاه وفظاطتِ هولِ اربابِ ضلاله اکتناه ایلیوب بر وجهله خائف وبیمناک وسینهٔ شکیب وسکینه سی چاک اولدی که صحیفهٔ وُجُودندن رقمِ رَمَق مفقود ولسانِ قدرتِ تفوّه معقود اولدی حضرتِ ادریس غشیِ غشیْ وغفولدن استدراکِ دار الملکِ ادراکه قفُول ایدنجه ملک الموت جسدِ مجدینی رفع ورأسِ مکرّمینی زانوی معظّمنه آلوب دردِ سربنی کُلابِ نوازشِ ایله دفع ایلدی چونکه بی تلعثم حریفِ قوّتِ تکلّم حضرتِ ادریسه جلیس اولدی حضرتِ عزرائیل مُقدّماتِ عِظاتِ مشفقانه تقدیم وتوثیبِ کلامِ نصائح انجامی تلدیم ایدوب دیدی که نه يي
بن کارِ ظاهر الانکاری کاره وغیرِ راغب وبو رایک خلافنه ذاهب ایدم لکن سنک اقتراح واقتراحک سببِ انجاح اولوب بو دکلو تعب وتعبه مُصادف ورَعب ورهبه مُرادف اولدک حضرتِ ادریس خود بو مقدار اختیارِ کرب رسیسی اُغلوطهٔ اکتسابِ اسبابِ مَطالب وتوطئهٔ وُصولِ مَآدبِ مَآرب ایلیوب قصْوای آمالی اولان سیرِ بُیُوتاتِ دارِ خلدی الحاح والحاف وقصارای آمالی اولان تیسّرِ مشاهدهٔ ایاوینِ عدنی

اطّلاب واقتراح ایلدی حضرتِ عزرائیل رُخصتِ فرمانِ ملکِ جلیل ایله حضرتِ ادریسی پرِّ باقوّ وبالِ با اقبالی اوزرینه رفع وشرفِ شرفِ جنّاتٌ تجری من تحتها الانهاره سَفْع ایدوب قبّهٔ سمواتِ سبعه ایصال ونزهت سرای فرادیسه ادخال ایلدی

حق همی گوید که دیوارِ بهشت … نیست چون دیوارها بی جان وزشت
هم درختِ میوه هم آبِ زلال … با بهشتی در حدیث ودر مقال
زانکه جنّت را نه زآلت بسته اند … بلکه از اعمال ونیّت بسته اند
این بنا ز آب وگل مرده بُدست … وآن بنا از طاعتِ زنده شدست

حضرتِ ادریس دوربینِ بَصَردن تدقیقِ نَظَر وروزنهٔ بصیرتدن تحقیقِ اثر ایدوب گوردی که بر طرفدن یطوف علیهم ولدان مُخلّدون ظاهر وبر جانبدن حورٌ عین کامثال اللؤلؤ المکنون حاضر موائدِ قضبان واغصانده وفاکهة ممّا یتخیّرون آماده وسُفرهٔ آیدیٔ سَفَره ده ولحم طیرٍ ممّا یشتهون نهاده

هم سریر وقصر وهم تاج وثیاب … با بهشتی در سؤال ودر جواب
فرش بی فرّاش پیچیده شده … خانه بی مکناس روبیده شده
تختِ او سیّار بی حمّال شد … حلقه ودر مُطرب وقوّال شد

مشاهدهٔ تعاجیبِ اطوار واسالیبی ایله عقلاءِ ژرف یاب واله ومحتون واندیشه طرحِ صرحی ایله اولوا الالباب آسیمه ومجنون

در بنااش دیده می شد گرد وفر … نی فسرده چون بناهای دگر
آن جهان چون ذرّه ذرّه زنده اند … نکته دانند وسخن گوینده اند

والحاصل حضرتِ ادریس غرائبِ صنعِ الٰهی یی فکیر ودستِ امید

کریبان کیر اولوب بارقهٔ شارقهٔ من احسن النطق بالرحمن لم تحب
کاشانهٔ خاطرنده متألق وملاحظهٔ فاکل میسور تیسر ثانیا
ایله اشجار بهشت دن برشاخه متعلق اولدی
دربحر مراد غوطه خواهم خوردن یا غرقه شدن یا گهری آوردن
حضرت عزرائیل هرچند ابرام والحاف وخروج دار قراردن
اقسام اقسام واحلاف ایلدی حضرت ادریسک دوحهٔ ثباتی
متباسق ونیت تمرن تمدنی متناسق اولوب دیدی که مادام
که جناب ذی الجلال والاکرام زجرا وضجرا بنی طرد وابعاد ومخالفت
فرماندن نهی وایعاد ایلمیه بو مکان ذات البروج دن خروج
ممتنع واحتمال اصغاء قیل وقال مرتفع در بو احوالک خلالنده
عزرائیل وادریس بیننده تأسیس بولان فصول مکالمه اصول
محاکمه ایله قرین فیصل واربهٔ مشاجره ترباب مشاجره ایله
حل اولماق ایچون زوار سرادق جلالدن برملک بی همال
اهباط وارسال اولندی اول سروش جلیل اولا حضرت عزرائیلدن
تحقیق حال وپرسش مقال ایتدکدنصکره شکیمهٔ توجهی جانب
ادریسه صرف واول طرفه توجیه طرف ایلدی حضرت ادریس
سر سربستهٔ رازی باز واسلس من السلسال واعذب من الزلال
تقریر مقاله آغاز ایلیوب دیدی که جدران اقامت جنت
سقف خلود ایله مسقوف اولماق ایکی شیئه موقوف در
بیری دفعهٔ ذوقهٔ احیادن شرود بری خی قنطرهٔ دوزخدن
جواز وورود مقتضای کل نفس ذائقة الموت ایله بن انتشاق

زهر زهرآلود مرگ وفوت ایلدم وان منکم الا واردها فحواسی
اوزره سعیر آهن گدازی اجتیاز ایمکله گرفتار اژدهاء اژدها
اولدم حالا وعد صدق وماهم عنها بمخرجین ایله که داخل بهشت
برین اولان اصحاب یمین حقنده کلام خدای معین در نامن
اجزال ملک مفضاله التجا ودار القرارده ابود وخلودی ارتجا
ایدرم بو آشاده برندای تدای بشارت انذا ابدا اولدی که
باذنی دخل وباذنی فعل
حکمی که آن زباد که کبریا بود بالاتر از مقولهٔ چون وچرا بود
حکمی که صادرست ز دیوان لم یزل خود زهرهٔ مخالفت اوکرا بود
یعنی ای ملک الموت ادریس بنم امر لازم التقدیسم ایله
همجناح طواویس فرادیس وسدنهٔ کعبهٔ جنتا ایله جلیس
اولوب دلیل قویسی مدعاسنی مثبت وقلب منیبی چمن
ابانهٔ توبه وانابته منبت در
آن کریمی که از کمال کرم مغفرت را بهانه می جوید
نعمتش رایکان وبی منت رحمتش را بهانه می جوید
وبعض روایات ده عرات جنانه بعد الولوج احیانا
سماء رابعه خروج یاخود سماء سادسه عروج ایدوب املاک
ملائکه ایله آیات عباداتی مترتل واقامت مراسم طاعاتی
مترتل در نقل سالف البیان که تضاعیف نسق لطیفندن
واضح وعیان اولان تحقیق دن هر فرهمند منطبق متنبه در
راوی وحاکی صحابه محاکی سی اصحاب صحت استصحابدن

قرب طلب کن ره تقوی بر مشترین
ازلفت الجنة للمتقین
ابن حنفیه در

حکیم سنایی که استخراجِ مُرواید آشنایی ایچون قمقامِ فکرِ عمیقه
غواص در حضرتِ ادریس حقنده بو کلامِ نفیسی مضمونِ خاص در

بمیرای دوست پیش از مرگ اگر می زندگی خواهی
که ادریس از چنین مُردن بهشتی گشت پیش از ما

تاریخ گزیده ده بو قولِ پسندیده مُبیّن و بو فائدهٔ زائده
مذکور و معیّن در که مَلَکُ المَوت حضرتِ ادریسی فضاءِ بهشتِ
بی همالهِ حین اِدخال ده انتقالی عهودِ عقوی خرطِ و بعدِ المشاهدْ
سُرعتِ خروجی شرطْ اتمش ایدی لاجرم خارجِ طوقِ اَلْسُن
اولان نِعَمِ ما تشتهیه الاَنفُسُ و تلذّ الاَعیُنِ منظورِ نظرِ ادریس
و مقامِ دعت و سعت ده لذائذِ ما لا عَینٌ رأتْ ایله همنشین
و انیس اولدقده نصکرہ ایفاءِ عهدِ مُبْرَم و توثیقِ وَعدِ محُکم
ایچون اول جای سمیّ المدارج دن خارج اولدی بعده بهانهِ
نسیانِ نعلَینْ ایله بهشتِ پُر زیب و زینه تکرار عائد و داخل
و فضلِ و تمابِ بی صنّت ایله مقصودِ اصلیِّ اقامت حاصل اولدی
بهجة التواریخ دهٔ ایضاً روایت تنویج اولنمشدر که حضرتِ ادریس که
صاحب شرائع و نوامیس در هرچند که جُندِ سعی اکیدی معارکِ
جدِّ جدیده ده ترتیب و جیدِ جهدِ جیّدی طوقِ طاقت ایله پُر زیور
و زیب ایلدی آنجق بیک نفر بابِ دعوته دُخول و ما عدا اهلِ
عُدا شاهراهِ اجابت دن تنحّی و نُحول بلکه اظهارِ حقود و
ذُحول ایلدیلر کتابِ روضة الاحباب ده مقامِ تصحیحِ مقاله
اِلباب و اهداءِ نادیءِ اولی الالباب اولنمشدر که حضرتِ ادریس

ام حکایت تنوبه

یوز بش ییل اعلاءِ رایتِ رسالت و ترتیبِ مائدهٔ دعوت
ایلدی و حین عروجِ عِلّیّین ده آدوارِ اعمارندن درت یوز ییلش
سال انقضا و استکمال بولمش ایدی و حضرتِ ادریس دائما
اسبِ کسبه راکب و الکاسبُ حبیبُ الله مقامِ دلخواهنده
واکب اولوب عمل یدی اولان ثُلثْ کسبِ مؤیّدینی فقرایه تصدّق
و انفاق و وَیلٌ للمسّاکین عن المَساکین فحواسی اوزره همواره
عَجزه و رَه نشین لره مزیدِ حُنوّ و اشفاق ایدر ایدی هر آن
جواهرِ عظات و نصائحِ مُتاثرت و صنعتِ خیاطت و خطّه
بر حسبِ کلامِ با تأسیسِ اوّلِ من خطّ و خاطَ ادریس اشتغال
و مُشابرت ایدوب هر بار که غرزِ مَخیطِ کرامت مُحیط ایلسه تسبیح
و تهلیلِ ملکِ جلیل ایله رطبُ اللسان و هنگامِ نُطق و کلام ده
تَفوّه بدائعِ صنائعِ قادرِ علّام ایله عذبُ البیان اولور ایدی
تاریخ گزیده ده نقلِ پسندیده در که بعضی ثقاتِ مؤرّخین کبعِ انبیاءِ
اولو العزم یدی نفر اهلِ صرامت و جزم اولدوغنی اخبار و تعیین
ایلمشلر در حضرتِ ادریس انبیاءِ اولو العزمک ابتداسی اولدوغنی
تصریح و اعلام و بو وجهله تعلیلِ کلام ایدوب دیمشلر که هر رأسِ
الف ده بر ستارهٔ سیّاره تقدیرِ حکیم مولی النِعَم ایله مُدبّرِ
کارخانهٔ عالم و مُدیرِ دوائرِ احوالِ اُمَم اولماق امرِ مقضیّ و
رُسُلِ اولی العزم دن بر رسولِ موجودک وجودینی مقتضی در
و علمِ رَمل که کان نبیّ من الانبیاءِ یخطّ فمن وافقَ خطّهُ خطّهُ
فهو ذاک کلامِ پاکی اوزره صحّتِ مَبناسی معلومِ هوشمندانِ

صاحب ادراک در حضرت ادریسک که خصائص و فضائلی اثبث
و بناء شرف ذات کاملی اسیس ایدی جملهٔ معجزات ذات
نوادر ظهورندن اولدوغی مشهور و بعضی کتب معتبرهٔ معتوره ده
بو وجهله مسطوردر که بر کون اول حضرت لب دریاده جزر و مد
بحر رجعی سیر و تماشا و تفرج صنع خدا ایدرکن حضرت روح القدس
بشرهٔ بشره تمثل و خدمت حضرت ادریسده لباس انسانیت
ایله تنزل ایدکدنصکره قواعد رملیه یی تعلیم و سیر نقاط و
استخراج ضمیری لوح یا النه ترسیم ایلدی بعده قصد آزمون
و تجریب و اشکال شانزده کانه معلوم و مفهومی اولدوغنی
امتحان و تدریب ایلیوب حضرت جبریل امین کندو مکانن کینه
اضمار و بونیت و امنیتی ارادهٔ کشف و اظهار ایلدی
حضرت ادریس اولا اشکال رملیه یی طرح و متن دلائل خبایایی
شرح ایدوب دیدی که بونیت با اشکال مقتضای دلالت
اشکال اوزره مسکن جبریلدن سؤال در حالا ساحل بحره نازل
و ابناء آدمدن بر شخص ایله مکالمه یه شاغلدر رمل ثانیده
بناء رصین تعیینی بانی اولوب سائل و مسؤول عنه اولان
جبریل سنک ذات بجیلکدر دیوب مکنون ضمیری تعیین و تقریر
ایلدی تاریخ منتظمده مرقوم قلم بدائع رقمدر که امم بنی آدمدن
سماء دوداندوده بر بیلده ذنوء و صعود اتمین صالحات
اعمال و مبرات افعال حضرت ادریسک ذات با سعودندن
برکونده صعود اتمکین ابلیس که شایستهٔ عذاب بئیس در

حسد

حسد و بغضا و منهج اجابت ده پای متابعت لری بی ثبات
و قوام اولان اقوامی اغواده اغرا اتمکین قادر مطلق احقاد
مستمرهٔ ابو مره یی دفع و حضرت ادریسی کالیهٔ مکان علییه
رفع ایلدی زمان علو مکانده والد ماجدلری برد که ذو فور
عرفان و شعور ایله فرد ایدی جوهر ذاتی صحن صحت و حیاتده
متحیز و بین الاکفا شرف و نجابت ایله متمیز اولوب بعد الانتفاع
یوز اوتوز بش سیلدحی بضائع و ضائع زندکانی فانی
ایله کسب انتفاع ایلدی ٢ حضرت ادریسک ذاتی تنبیسی
پیغامبر سریانی و سرای حکمتی بانی اولوب مضافات
مصر نزهت مصیردن منف نام جای منیفده درس
دین حنیف ایلدی کتاب شریعتی کثرت دراستندن جهتیله لادنده
سنوح و سنوخ بولان اسم اخنوخ ایله اشتهادی تقلیب
و لقب ادریس ایله نبز و تلقیب اولندی و اول حسن
الاخلاقه لفظ هرمسک اطلاقی وارد و هرمسدن مراد
و بو لفظدن مفاد اولان عطارددر واقف اسرار چرخ
مقرنس و کاشف استار فلک اطلس اولماغله اقترانات
نحوس و سعود و انظار افول و صعودن صحیفهٔ وجودده
مرموق و مشهود اولان احکامه تحریک اقلام اولنماق اول
حضرتک جملهٔ خصائص ذات خالصندندر و نبوت و
حکمت و سلطنت ده درجهٔ ثالثه ده لابث و مصداق
فخرنامه مثالث اولماغین اول ذات حکمت اندوز رموز

آموز

مثلث بالنعمه لقبی ایله منبوز ایدی و بین الحکما اوریای ثالث
دیمکه باعث بودرکه قدیم و حدیث کلمات حکمیه یی تحدیث و
سما سیماسنده ستاره وار تاج حکمت تثلیث ایلمش ایدی
بو تقدیرجه حضرت شیثک ذات مفضلی اوریای اول درکه
سرای نزهت سرای حکمت خفیه خبیه یی طرح و متن امور آتیه
آتیه یی اول اول شرح ایلمشدر و کاتب کتابک نقل
صحت نمونلری اوزره غادیمون مصری پیغمبر سریانی اوریای
ثانی درکه گلزار بدیع الآثار نبوت و حکمت زلال انسجام مقالی
ایله متنضح و حضرت ادریس آنک نادی تعلیم و تدریسندن
متلمذ و متنصح در حتی تاریخ حکماده رایت روایت اعلا
اولنوب میان شیث و ادریسده غادیمونک اس استوار
نبوت حکمت متودنی تأسیس اولدوغنی نقل و حکایت و ارباب
تواریخ و انساب ضبط احوالنده اهمال ایتدکلرندن شکایت ایلمشلر

لیس الخمول بعار　　علی امرء ذی جلال
فلیلة القدر تخفی　　و تلک خیر اللیالی

حضرت ادریسک باب فضلی اون فصل اوزره تأصیل و تصانیف
ابرار حکمت ابرازده بو طرز براعت طراز اوزره تفصیل اولنمشدر
که اولا ذات معجز سماتی نبی مرسلدر ثانیا عارض دل با اخلاصنه
اوتوز صحف منزلدر ثالثا قلم و اقانیم اقالیم عالمده اولدن
ارباب خط و قلمه سردفتردر رابعا حل معاقد قواعد علوم نجوم
ایله متمشیان ریاض ریاضیاته خریت و رهبردر خامسا

حزب اهل حربه استعمال اسلحه و اثوابی مخترع در سادسا شنایز
کرامت آثاری ایله دوشیزه پاکیزه صنعت خیاطتی مفترع در
سابعا تسخیر میادین شرع و دین ایچون مرصاد جهد و جهادده
لواء والاء جهد و جهادی رافع در ثامنا اجرای مجاری سبی
ذراری ایله تکثیر اصول اهل تدمیری دافع در تاسعا زیر منقش
کرباسده احداث لباس کرباسی جامه خانه غیبدن مظهر و
منتقی در عاشرا رتبه علیاء ورفعناه مکانا علیا یه عارج
و مرتقی در گلگشت کمند انداز این صید کهن دشت درین وادی کمندزین که نه
که بر لیل طویل الذیل ده هارون زبیده خاتون ایله
اثناء مسامره و مکالمه و خلال ملامسه و مسالمه ده دیدی که
بن سلطان عادل و خلیفه بی عدول و معادلم و عدل و داد
ایله متصف اولان سلطان منصف لاریب فیه مبشر بالجنه
و تیر زهر آلود سخطه ترس ترس و تقوی جنه اولماغله بن دخی
علی الیقین داخل عداد اصحاب یمین و دخول سعیر عسیر
النجاة دن سالم و امینم زبیده که خاتون آخرت بلکه مبلغ
رجال صاحب قبوله وصول بولمش اهل صلاح و عفت ایدی
بو کلام خامدن اشمئزاز و نشوز و دل مرده افسرده سی
نفخ صور بیداری ایله نشور ایدوب دیدی که ای داور
بلکشد تبار بو کلام ناهنجاردن بوی کفر و خسار اشتمام و مجرد
استماعندن تحصیل اندوه و اغتمام اولنور احتمالدر که
سبب فسخ نکاح و سادیه سرایت سفاد و سفاحه باعث

الجا وارتکاح اوله اولاسن بو دکلو اثرة واستبداد ایله عدله
دادی قانده بولدوک که قطع وثبات ایله دخول جنانه جازم
وخاسم اولدوک حکم علی الغیب نی شک وریب مصداق
والامن کفر وصاحبی مقلم الظفر اولماغین بو مسائلده علمای کباردن
استفتا واستفاده ایله طریقکی خس وخاشاکدن پاک و
آهداب آدابی ید معروف ایله امساک ایله والا مشرب صدق
وصفا آلوده نزاع وجدل وابغض اشیا حس آمیزش ودلادن
بئس البدل اولور امام محمد شیبانی یی که بنیاد اجتهادی بانی
اولوب اول عصرده مربع نشین متکای تقوی وجواب نویس
مشکلات وقایع فتوی ایدی
یعد رفیع القوم من کان عالما وان لم یکن فی قومه بحسیب
وان حل ارضا عاش فیها بعلمه وما عالم فی بلدة بغریب
طرف شرف قرین خلافتدن ارسال پروانه رعایت و
نیم شب اول مشعل فروز انجمن علم وادبی دعوت ایلدیلر هنکام
ظلامده طلب علما اعلام باعث انکار وسبب سوء افکار
اولماغله تجدید وضوء ووصیت واخلاص قصد ونیت ایله جنت
خسروانه یه روانه اولدی حرم ادم مماثله داخل اولدقده کوردی که
بر سراپرده زرکش وسرا طاق منقش که بر دونده هارون موسی
مهابت بر تخت عرش سایه کرسی پایه اوزرنده مربع نشین ودرونده
زبیده ساده سیرت رشکین ساز حور عین اولمش خلیفه انام
قیام تام وحضرت امامه ترحیب واکرام ایلیوب حلیله جلیله سی

ایله اولان بازکشتی استیفا واول خبث کلامک لزوم حنثندن
استفتا ایلدی حضرت امام اعتضاد قوت اجتهاد ایله تدقیق
غوامض مرام ایدوب دیدی که ای خلیفه قرشی نسب وامام
عباسی حسب اولا بو سؤالک انحلالی بر مقدمه مهمه یه وابسته و
معلق والا ابواب بیانی مغلق در اول مقدمه مبهمه بودر که بر خطا
وزلت که اقتضای بشریت اوزره اقتراف ولجه معصیته غوطه و
اغتراف ایدرسن هنکام تعاطیده قلب خاطی اظهار خوف وندامت
ایدرمی یوقسه تیه بی راه اصرار وقدامته کیدرمی هارون الرشید
که حکم خلافتی خط رئیس قضا ایله رسید اولمش ایدی دیدی که
اکرچه کثرت جناح وکناه ایله حالم تباه در اما الذی الا ارتکاب
کمال خوف واضطرابه جناب مقتدر تواب کواه در امام محمد که
فضل سرمد ایله من اراد علم الاولین والآخرین فلیثور القرآن
کلام بدیع البیانندن استخراج لآلی نوادره مطیق وقادر ایدی
دیدی که بو تقدیرجه بر جنته دکل ایکی جنته لائق وشایان اولدک
منصوص لفظ قرآن وبو بابده دلیل وبرهان نص محکم ولمن خاف
مقام ربه جنتان در هارون الرشید بو مژده ونویددن ضاحک
ومستبشر واسارير جبهه پر تنویرندن آثار بهجت وابشار منتشر
اولدی حضرت امام کمال عز واحترام ایله رجعت وبیت علم و
معرفتنه قفول وعودت ایدوب کوردی که کندودن مقدم خانه
سعادت ملتزمه که مصداق فی بیته یؤتی الحکم در جوائز سنیه
سلطان ایله ملاءن ومظهر رغائب خیرات حسان اولمش